

Visiones pulcherime cuiusdam
religiose femine que Scultas in
titulatur.

cell.

MANFRED
LAUTENSCHLÄGER
STIFTUNG

12

res part
 In pma p
 In qru p
 tudine &
 de amore de
 et qd dm nich
 n u de beatis an
 rethone inq in
 conugio & cau
 de paradyso d
 da de duaru ca
 n m de posito
 lune stellaru ue
 motu et qd ista
 n m de tabern
 tione anime de
 de meglu per
 canis q de scisu
 rectu de uolu
 de libis di ad h
 n v de forma et
 synagoge & q
 n vi de mirabil
 de habitu et m
 mnu & qd sign
 n seda parte vi
 ru pma etunc
 igna m pat
 tione pme ma
 ha et reliq p
 amx et secreto
 te scputura res
 nu de trib pson
 quarias similit
 nu de forma
 sponse di De ap
 cordob De sa

37
Tres partes sūt huius libri.

In p̄ma parte vi. s̄ uisiones.
In q̄rū p̄ma p̄tinet de fortitudine & cōmūte regni dī.
de amore. de custodia paup̄ū spū.
et q̄d dīm nichil latet.

In ii. de beatis anglis. de luciferi de
iectione in q̄ infernus factus ē de
coniugio & causis ei. de pollutione.
de paradysō. de ada. et aliis quib.
dā. de duarū excellentia uirtutū.
In iii. de positione firmamēti. solis.
lune. stellarū. uentorū. elemētū. de t̄re
motu. et q̄d ista significent.

In iiii. de tabernaculo et p̄grina
tione anime. de scientia dī. de ido
lis. de ineq̄lū p̄tatione hominū. &
causis ei. de sensu. de anima. de in
tellectu. de uoluntate. de ratione.
de ubis dī ad hō. i. & de aliis q̄b. dā.

In v. de forma et colore & cecitate
synagoge & q̄d ista significent.

In vi. de mirabili p̄dicatione creature.
de habitu. et mira laude. viii. or
dinū & q̄d significet.

In sēda parte vii. sūt uisiones. in q̄
rū p̄ma cōtinet de in cōp̄hensibili
ignea ui. pat̄is. De uerbo. de distinc
tione p̄me mat̄is. De ada et abra
hā. et reliq̄s. p̄ & ioh̄e baptista. De
amīc. et secreto cōsilio dī. de mor
te. sepultura. resurrectione. ascensioe.

In ii. de trib. p̄sonis in una essentia.
p̄ uarias similitudines.

In iii. de forma & generatione eccl̄e
sponse dī. De apl̄s. martyrib. sa
cerdotib. De sacramento uere tri

nitatis et filius alienis.

In iiii. de dulcedine flagramū
donorū. s. sp̄s. Et de multimoda
diuersitate filiorū eccl̄e.

In v. de apl̄s et p̄gmatariis & re
gularib. & uirginitatis multi
plici corona. De his q̄ odor ui
uentis dñs. et nouitate uestiū. de
trina eccl̄astica institutione. De
infantib. et aliis q̄ plurimis.

In vi. de x̄ in cruce pendente et
eccl̄e desponsatione. de obsequio
anglorū et corusca luce & ap̄to
celo sup altare dī sacerdos mi
steria celebrat. De v. diuinitatib.
cōmunicantiū. De corpore dñi.
De introitu & castitate ministrorū
eccl̄e et eunuchis de diuinitis pec
catis hominū. et aliis multis.

In vii. cōtinet de iusticia et fide
lib. de lege dī de horribili ser
pente. De foro sēli de diuinitate
sp̄u aliu et sēlariū in foro cōsami.

In octa parte s̄ xiiii. uisiones i q̄rū
p̄ma cōtinet de in m̄so lapide.
et de nube candida sup ipsū
de throno rotundo sup nubē
existente. De uiuente lucido in
throno sedente. de circulo in cō
p̄hensibili ab ipso p̄cedente. De
stella magna & semillis eā se
quentib. et extinguis & q̄d significet.

In ii. de monte lato cōiuncto p̄
dicto lapidi. De quadrangulo
edificio sup eundē obliq̄ posito.
et de muro int̄rupto. de ppug
naculis. n iii. de v. imaginib.

uirtutū in turri stantib. singulis
 marcu suo. hē de duab. uirtu
 stantib. qd statū et habuit earū
 significet. **I**n iiii. de colūna tribi
 li tres acutos angulos habent.
 De patarchis pphs de aplis et
 martirib. de multitudine & hu
 mana. De scientia dī de tplici fla
 gello. De modis castigationū et cō
 solationū dī. **I**n v. de capite mira
 bilis forme & tribilis. De querimo
 nia elemōx de ecclā & dedicatio
 ne de decimis et reb. ecclāsticis &
 de aliis quā plurimis. **I**n vi de
 spūali magisterio. et de poten
 tia sc̄lari t̄p̄ta. hē de spūalib.
 et sc̄larib. in quatuor & uii. diui
 sis. De diuisis causis et differentiis
 eorū. De vii uirtutib. et qd stat
 et habuit earū significet.

In vii. de mirabili colūna inesti
 mabilis q̄ntitatis de trinitate
 et differentia triū psonarū.

In viii. de colūna maxima et
 umbrosa. De ubis octo uirtutū.
 et p̄cipue de melliflua et sua
 admonitione gr̄e dī. De vii. do
 nis sc̄i sp̄s. et qd statū et habuit
 p̄dictarū uirtutū significet.

In viii. cūctis turris lucidissi
 ma et uerba. uii. uirtutū et mul
 ta de cūctis in ecclā & statū
 et habuit p̄dictarū uirtutū. et
 qd significet. **I**n x. gradus.
 & sup hos sedes posita. sup qm
 iuuenis. & ei ūba dulcisona ad
 hoies ī mundū. De iiii. ūba. v. uirtu
 tū. qd statū et habuit earū signif

& alia quedā. **I**n xi. de v. bestis. p̄fy
 nes. v. ad apices. v. sup collē ligatis.
 De p̄dicto iuene et muliebri ima
 gine de capite monstruoso. De filii
 p̄ditionis crudeli p̄secutione. & mi
 raculis et potestate de helia et enoch.
 et fine mundi. **I**n xii. de cūssione
 elemōx de t̄pore fulgurū tonitrū.
 de casu mortū et siluarū. et resur
 rectione. De signatis & n̄ signatis.
 de florib. dī. De iudicatis et iudi
 candis. de mutatione elemōtorū.

In xiii. cūctis de lucidissimo ae
 re. De mirabili et diuiso genere
 musicorū. De simphonia ī laudib.
 s. marie & cūctis supnōx gaudiōx
 et omnū scōx.

INCIPIT
 EVANGELIUM
 SECUNDUM
 MATTHEUM
 OMNIS

INCIPIT
 NO CAP
 TULA
 RIME
 P
 ARCA

CAPITULA p^{ri}me uisionis p^{ri}me patris.

- i. De formidine et stabilitate c^{on}ti-
tatis regni dⁱ.
- ii. De timore d^{omi}ni.
- iii. De his qui paupes sp^{iritu} s^{an}cti.
- iiii. Q^{uo}d uirtutes a d^{omi}no uenientes t^{em}p^{or}ales
d^{omi}ni et paupes sp^{iritu} custodiunt.
- v. Q^{uo}d agnitioni dⁱ abscondi n^{on} pos-
sunt studia actiui hominu^m.
- vi. Salomon de eade^m re.
- i. Cap^{itu}la sc^{ilicet} uisionis p^{ri}me patris.
- i. Q^{uo}d beati angeli pullo impulsu
iniusticie t^{em}p^{or}is ab amore & lau-
de dⁱ abstrahunt.
- ii. Q^{uo}d lucifer decorē & uim fortitu-
dinis sue cōsiderans supbiuit. et
idō cū sibi p^{re}sensentib^{us} a celesti
gl^{ori}a cecidit ē.
- iii. Q^{uo}d d^es iniustus ē. si cū n^{on} deiecit.
- iiii. Verba iob ad eandē rē.
- v. De inferno q^{uo}d in uocatione sua
sub mersione animarū tenet.
- vi. Q^{uo}d in deiectione diaboli infern^{us}
purgandis cetera tormenta posita s^{un}t.
- vii. Q^{uo}d gehenna i penitentib^{us} obuia ē.
- iiii. Verba ezechielis de eade^m re.
- v. De diabolica fraude p^{ri}mu^m hoīem
p^{er} serpente^m decipiente.
- x. Q^{uo}d diabolus nesciuit arbore il-
la m^{ul}dicta ēē n^{on} ex responsione.
- xi. Que tenenda t^{em}p^{or}is que uitanda sunt
in coniugio.
- xii. Verba apli de eade^m re.
- xiii. Cur ante incarnationē d^{omi}ni q^{ui}da^m
plures uxores haberent.
- xiiii. Cur nec homo nec ang^{eli} homi-

nē liberare possunt. s^{ed} solus dⁱ fili^{us}.
Verba sapientie de eade^m re. **I**tem.
Q^{uo}d ē sanguineus in coniugio n^{on} copu-
latus de lacte. **I**tem.
Q^{uo}d in uet^{er}i testam^{en}to cōgiuū uir ē
sanguineos cōcessū sit in nouo p^{ro}hibi-
tū. Q^{uo}d uir n^{on} n^{on} in foru^m citat. n^{on} n^{on} nubi-
lē uxore ducat. **I**tem. De uisione.
De uisione illienta et libidinosa
Q^{uo}d mulier post partū. t^{em}p^{or}is a uiro cor-
rupta in occulto maneat. et ab in-
gressu tēplⁱ abstineat.
Qui in concu^piscentia se polluit
homicide s^{ed}. **I**tem. De uisione.
Oste de eade^m re. **I**tem. De uisione.
De cōm^{en}datōne castitatis.
Ioh^{annis} eade^m re. **I**tem. De uisione.
Q^{uo}d expulso adā d^es paradysū
Q^{uo}d q^{ui}a homo d^{omi}no rebellis exuit
creatura ei p^{ri} subiecta se illi op^{er}-
e am^{en}itate paradysi que sucū
& u^{it} t^{em}p^{or}is tribuit. ut aīa corpori.
Q^{uo}d d^es hominē tale fecit q^{uo}d pec-
care possit. **I**tem. De uisione.
Q^{uo}d ho^{mo} n^{on} debet sūma p^{ro}seruari.
cū nec infimā ualeat examinare.
Q^{uo}d ho^{mo} n^{on} ē clarior fulget q^{uam} p^{ri}.
Similitudo horti. ouis. & margari-
t^{ar}is. De cōm^{en}datōne humilitatis & cari-
tatis. que clariores ceteris iⁿimib^{us} ex-
ap^{osto}la t^{er}cie uisionis **I**tem.
prime partis.
i. Q^{uo}d p^{ro}u^{er}sibilia et tēp^{or}alia que in
uisibilia & cōm^{en}ta s^{un}t manifestant.
ii. De firmam^{en}to ad similitudinē ouis
facto. & q^{uo}d sigⁿificet. **I**tem. q^{uo}d sigⁿificet.
iii. De lucido igne & de ūbrosa pelle

Depo
De as
De de
Verb
De p
signi
De u
De te
accu
De p
lunc
De po
De u
De a
De u
De ha
Verba
De tr
De m
orien
De h
ra ser
Q^{uo}d d
Parab
Cū sal
fuert
Verba
Verba
Q^{uo}d d
am
De stu
Simil
Conpa
Verba
Cap
p^{ro}g^{re}ssu

- 5
- iii. Depositione solis & trium stellarum & quid significet. **ii.** De penitus aie. **¶** sio in munit.
- v. De ascensu solis & quid significet. **iii.** De tabernaculo quod ingressa est. **¶** erit.
- vi. De descensu eius & quid significet. **iiii.** Querela aie diabolicis tribus;
- vii. Verba actus apostolorum ad idem. **v.** auxilio dei fortiter repugnantis.
- viii. De primo vento & turbis; eius & quid significet. **vi.** De turbis; quod diabolica per sua
- ix. De uento & tribus; eius & quid significet. **vii.** Qua de causa errores isti excitantur.
- x. De tenebroso igne & sonitu & de accensis lapidibus; et quid significet. **viii.** Qua ratione ira & odium superbia excrescant.
- xi. De purissimo ethere & de positione lune & duarum stellarum & quid significet. **ix.** Querela aie de tabernaculo suo cum timore egredientis.
- xii. De positione aliarum stellarum & quid significet. **x.** Quod scientia dei nulla obscuratur.
- xiii. De uento & tribus; eius & quid significet. **xi.** ulli rei obnubilatur. ostendit.
- xiiii. De aqua aere & alba pelle & quid significet. **xii.** Quod in pulchritudine iusticie dei nulla iniusticia inueniri potest.
- xv. De uento & tribus; eius & quid significet. **xiii.** De sculptilibus & de deferenda. **¶** suas ostendit.
- xvi. De harenoso globo terre & quid significet. **xiiii.** Ezechiel propheta de eodem. **¶** suas ostendit.
- xvii. Verba dei ad eandem rem. **xv.** De iniquitate humani seminis & de diuinitate hominum in peccatis.
- xviii. De tremotu & quid significet. **xvi.** Verba moysi ad eandem rem. **¶** tunc
- xix. De maximo monte inter aquilonem & orientem & quid significet. **¶** sea arte. **xvii.** Quod recte et distorti nascentur.
- xx. De his quod per uia arte in creaturis futuris seruantur. Verba eugeni. **xviii.** Quomodo infans iure matris uiuificatur & in coelestibus ab aia solidatur & sustentatur.
- xxi. Quod diabolus hominibus; illudat per magi. **xix.** Quomodo aia secundum uires corporis uires. **¶** Quod homo tres seminas in se habet.
- xxii. Parabola de eadem re. **xx.** De intellectu. **xx.** De uoluntate.
- xxiii. Cum salus hominis et uoluntas completa fuerit secundum mutabitur. **xxi.** Similitudo de igne & pane.
- xxiv. Verba iob de eadem re. **xxii.** Quod admodum in tabernaculo uoluntatis. i. i. aia omnes uires aie calcantur et se inuicem coniungunt.
- xxv. Verba dei de eodem. **xxiii.** De ratione. **xxiii.** De sensu.
- xxvi. Quod de auguria in stellis & in ceteris creaturis amplius tolerare non uult. **xxiv.** Quod aia est magister caro ancilla.
- xxvii. De stulticia & tumacia hominis. **xxv.** Similitudo de arbore ad aiam.
- xxviii. Similitudo de hedo & ceruo & lupo. **xxvi.** Quod aia ad peccata inclinata per donum dei & puncta peccata deserit.
- xxix. Conspacio de medico. **¶** f. **¶** f. **¶** f. **xxvii.** Quod aia diabolicis insidiis temptata supra inspiratione a se iacula diaboli expellit.
- xxx. Verba iohannis. **¶** f. **¶** f. **¶** f. **xxviii.** Quod aia habitaculum corporis sui de
- ¶** Capla quere uisionis prime par. **¶** Quere la aie de uia erroris per quam dei ad matrem syon rede.

50
iudicis expectat.
iii.

xix.

serens eū multo timore semen-
cia ista. Verba dī ad hoīes qd di-
uinis pceptis obediunt & malū
abiciunt bonū ī amore dī fide
lū pficiant. iudicis expectat.
De fide catholica. **ii.** Vba esay.

Capla qmte uisionis pme parus.
De synagoga mat ī carnatio-
nis filii dī. Vba salomonis. **ii.**

Vba esayē pphe. **iii.**

iii. De diūso calore synagoge.

v. De decore ei & q ī corde abrahā
inspectore moyse ī uentre ei re-
liq pphe qd signific.

vi. Qd magna ut tū hīs ēculū ī ca-
pū simile aurore.

vii. Vba cherubim.

viii. Cōparatio desamsonē & de saul &
de dā ad eandē rē. **Nonc.**

Capla sexte uisionis ī parus.
Qd dē creaturā suā mirabi-
liter condidit & disposuit.

ii. De habitu angloz & ei signifi-

iii. De habitu archangloz & ei signi-

iiii. De habitu iūmū & ei significat.

v. De habitu potestātē & ei signifi-

vi. De habitu pncipatū & ei signific.

vii. De habitu dñationū & ei signif.

viii. De habitu thronoz & ei signific.

ix. De habitu cherubin & ei signif.

x. De habitu seraphin & ei signific.

xi. Qd he os acies mirabilib; uocib;
miracula illa resonant q dē in
beatīs animab; opat. **Incipit li.**

xii. Psalmista de eadē rē. **ber sa.**

Expt capt. ī uisionis. **uas.**

Simplicis homine

**INCIPIT
LIB. SEPTIMUS**

PRIMA PAR

PROLOGUS

**ficatio ueratum uisionum.
a deo fluentium. amaw**

**DE
E
E
E**

quadra
sus mei
magnu
temoro
mū sp
uox de
fragili
do put
uides e
ad loqu
ponen
dū tad
os hoī
mane
uolunt
nis. f. se
desup
audis.
quadr
pcepto
tenore
lente o
ppalat
ta que
ta n̄ se
mine. f.
tū, et d
tū mist
in uoce
g mira
ta hoc
factū e
quadra
api me
quadra
maxim
lūm ap

quadragésimo tēcio tēporalis cur-
sus mei anno. cū celesti uisioni
magno timore & tremula in-
temione inherere. uidi maxi-
mū splendore in quo facta ē
uox de celo ad me dicens. O homi-
nī fragilis et cinis cineris. & putre-
do putredinis. dic & scribe que
uides et audis. S; q̄a timida es
ad loquendū. et simplex. ad ex-
ponendū. et indocta adscriben-
dū. ea. dic & scribe illa n̄ scdm
os hoīs nec scdm intellectū hu-
mane adinventionis. nec scdm
uoluntatē humane cōpositio-
nis. s; scdm id. qd ea in celestib;
desup in mirabilib; dī uidet et
audis. ea sic edisserendo pferens.
quēadmodū et auditor ūba
p̄ceptoris sui p̄cipiens. ea scdm
tenore locutionis illi. ipso uo-
lente ostendente. & p̄cipiente
p̄palat. Sic ḡ & tu o homo dic
ea que uidet et audis. & scribe
ea n̄ scdm te nec scdm aliū ho-
minē. s; scdm uoluntatē scien-
tis. et disponētis om̄a in secre-
tis misteriorū suorū. Et iterū audi
ui uocē de celo m̄ dicentē. Dic
ḡ mirabilia. hec. et scribe
ea hoc modo. edocta & dic.
factū ē in millesimo centesimo
quadragésimo p̄mo filii dī ih̄y
xpi incarnationis anno. cum
quadraginta duorū annorū esse.
maxime coruscationis igneū
lum̄ ap̄to celo ueniens totū

rebrū meū transfudit & totū cor-
totūq; pect' meū. uelut flama. n̄ tñ
ardens. s; calens ita inflamauit. ut
sol rē aliquā calefacit sup quā
radios suos ponit. Et repente in-
tellectū expositionis librorū uide-
licet psalterii eugli et aliorū ca-
tholicorū. tā uetis quā noui testa-
m̄ti. uoluminū sapiebā. n̄ autē.
interpretationē uerborū. text' eorū. nec
diuisionē sillabarū. nec cognitio-
nē casū aut tēporū. habebā. Vir-
tutē autē & mȳsteriū secretarū.
et admirandarū uisionū apuel-
lari. etate. scilicet a tēpore illo
cū q̄nquennis esse usq; ad p̄sens
tēpus mirabili m̄ in. senserā. sic
& adhuc. qd tam nulli hominū
exceptis quib; dā paucis et reli-
giosis q̄ in eadē cōuisione
uiuēbant. qua & ego etā mani-
festauī. s; intm usq; ad id tēpis
cū illud d̄s sua grā manifestari
uoluit. b quieto silentio dep̄ssi-
uisionē ū quas uidi n̄ eas in som-
nis nec dormiens nec in frenesi
nec corporeis oculis. aut aurib;
exterioris hoīs nec in abditis locis
p̄cepi. s; eas uigilans et circum-
specta. in pura m̄te oculis & au-
rib; interioris hominis in ap̄tis lo-
cis scdm uoluntatē dī accepi. Qd
quom̄ sit. carnali homini p̄gre-
re difficile ē. S; puellari metā
transacta. cū ad p̄fata etatē p̄fec-
te fortitudinis puenissē. audiui
uocē de celo dicentē. Ego lux ui-

uens et obscura illuminans. ho-
minē quē uolui. et quē mirabilē
scdm qd m placuit excussi in
magnis mirabilib. transiētiā
amiquorū hominū q in me
multa secreta uiderē posui.
s; mīā strāu illū qd se n̄ eri-
geret in ulla clatione mīs sue.
Mundus quoq. n̄ habuit in eo
gaudiū nec lasciuia nec exer-
citationē in reb. illis que ad
mundū p̄ueniunt. q̄a cū de pu-
naci audacia abstraxi timo-
rē habentē. & in laborib. suis
paucitē. Ipse enī in medullis
et in uenis carnis sue doluit
constrictū animū et sensū ha-
bens. atq. multā passionē cor-
poris sustinens. ita qd in eo di-
uersa securitas n̄ latuit. s; in
omib. causis suis se culpabilē
estimauit. Nā rimas cordis ei
circūsepsi. ne mens ipsi p̄sup-
biā aut p̄glām se eleuaret. s;
ut magis in omib. his timorē
et dolorē quā gaudiū aut
quā petulantia haberet. Unde
in amore meo scrutatus ē in
animo suo. ubi illū inueni-
ret q̄ uia saluus curreret. Et
quendā inuenit et eū ama-
uit agnoscens qd fidelis ho-
cēt. & similis sibi in aliqua
parte laboris illi q̄ ad me
tendit. Tenensq. eū. simul cū
illo in omib. his p̄supnū stu-
diū comendit. ut absconsa

miracula mea reuelarent. Et idē
homo sup̄ semetipsū se n̄ posu-
it. s; ad illū in ascensione humi-
litas et in intentione bone uo-
luntatis quē inuenit se in mul-
tis suspiriis inclinauit. Tu ḡ o
homo q̄ hec n̄ iniquitudine
deceptionis. s; in puritate simpli-
citatis accipis. ad manifestatio-
nē absconditorū directa. scribe
que uides & audis. s; ego quam-
uis hec uiderē & audirē. tamen
p̄pt̄ dubietatē et malā opinio-
nē et p̄pt̄ diuinitatē uerborū hoīy.
tā diu n̄ in p̄tātia. s; i humilita-
tis officio scribere recusauit. quo-
usq. in lectū egredimur flagello
dī de p̄ssa caderē. ita qd tandē
multas i firmantib. ep̄p̄ssa. testi-
monio cui dā nobilis. & bonorū
morū puelle & hoīs illi quē oc-
culte ut p̄fatu ē quesierā & iue-
nerā. manū ad scribendū apposui.
qd dū facerē. alia p̄funditatē ex-
positiois librorū ut p̄dixi senties.
uirib. q. recepi de egredine me
eriges uix op̄ istud decē annis ē
sumans ad finē p̄duci. In dieb. ayē.
Henrici magnū archi ep̄i. &
Conradi romanorū regis & Cononis
abbatis i monte. beati. Disibodi
pontificis. sub papa eugenio he-
uisiones & ūba facta s. Et dixi &
sc̄psi hec n̄ scdm ad inuentionē cor-
dis mei aut ulli hoīs. s; ut ea i ce-
lestib. uidi audiui & p̄cepi p̄secre-
ta m̄ysteria dī. Et iterū audiui uo-
ce de

ce de
scrib
mei
tra q
ut a
tudi
ad r
go n
cui
ocul
ista
pall
tis u
clar
fede
tuer
te u
seu
gine
uola
q̄si p
inqu
que
apar
te u
tiss
que
cui
trot
quan

cē de celo in dicentē. Clama g̃ et
scribe sic. *Prima uisio prime partis.*

IDS QVAS
montē magnū fer
reū colorē haben
tē & sup ipsū quen
dā tantē clarna
tis sedentē. ut cla
rnas ipsi uisum
meū reuerberaret. de quo abu
traq. parte sui. leuis umbra. ue
lut ala mirę latitudinis et longi
tudinis extendebat. Et ante ipsū
ad radicē eidē montis quedā na
go undiq. plena oculis stabat.
cui nullā humanā formā p̃ ipsis
oculis discernere ualebā. & ante
istā imago alia. puerilis etatis.
pallida tunica. s. albis calciā
tis indita. sup cui caput tanta
claritas de eodē sup montē ipsū
sedentē descendit. ut faciē ei in
tueri n̄ possē. s. ab eodē q̃ sup mon
tē illū sedebat. multę uiuentis
scintille exierūt. que easdē ima
gines magna suauitate circū
uolabant. In ipso autē monte
q̃si plurime fenestelle uidebant.
in quib. uelut capita hominum
quedā pallida. et quedā alba
aparuerūt. Et ecce idē q̃ sup mon
tē illū sedebat. fortissima. et acu
tissima uoce clamabat dicēs. O ho
que fragilis es de puluere t̃re. &
cinis decinere. clama et dic. de in
tromu incorruptę saluationis.
quatin̄ hi erudiant q̃ medullā

litterarū uidentes. eā nec dicere
nec p̃dicare uolunt. q̃a tepidi
et hebetes ad cōseruandū iusticiā
dī s. quib. clausurā mysticor. re
sera quā ipsi timidi in abscondi
to agro sine fructu celant. Ergo
in fontē abundantię ita dilata
re & ita in mystica eruditione
efflue. ut illi ab effusione irri
gationis tuę concueiant. q̃ te
p̃p̃t p̃uaricationē eue. uolunt
comēpibile ēē. Nā tū acumen
hui. p̃funditatis ab hōie n̄ ca
pis. s. a supno & tremōdo iudice
illud. de sup accipis. ubi p̃cla
ra luce hec serenitas int̃ lucen
tes forat. lucebit. Surge g̃ cla
ma et dic. que fortissima uir
tute diuini auxiliū manife
stant. quō ille q̃ omī creature
sue potēt. et benigne unpat
ipsū timēs & ipsi suauī dilec
tione in spū humilitatis famu
lantes. claritate supne illustra
tionis p̃fundit. et ad gaudia cō
ne uisionis in uia iusticie p̃se
uerantes p̃ducat. **V**nde etiā
ut uides. mons iste magnū fer
reū colorē habens designat for
titudinē & stabilitatē cōnatis
regni dī. que nullo impulsu
labentis mutabilitatis potest
eximinari. et sup ipsū q̃dā tan
tē claritatis sedens. ut clarnas
ipsi uisū tuū reuerberet. osten
dit in regno beatitudinis ipsū
qui in fulgore idēficiens sere

1.

72
 natus totu orbi terrarū impans.
 supna diuinitate humanis mē-
 bus inconprensibilis ē. s; abūq;
 parte sui lenis umbra uelut ala
 mire latitudinis et longitudi-
 nis extendit. qd ē & in admo-
 nitione et in castigatione beatę
 defensionis. suauis et lenis pte-
 tio. ineffabile iusticiā in pteue-
 ramia uere cōgratis iuste & pie
 demonstrans. **E**t ante ipsū
 ad radicē eīdē montis quedā
 imago undiq; plena oculis stat.
 quia corā dō in humilitate reg-
 nū dī inspiciens timor dñi. ual-
 latus pspicuitate bone et iuste
 intentionis studiū & stabilitatē
 suā in hoīb; exercet. ita qd ei nul-
 lā humanā formā pipsis. oculis
 discernere uales. quō omnē ob-
 litionē iusticie dī quā sepi ho-
 mines in medio mētis sue semper
 pacatissimā acie inspectionis
 sue na abiecit qd mortalis in q
 stio. uigilantiā ei in debilitate
 sua n̄ discunt. **V**nde & an istā
 imago alia puerilis etatis pal-
 lida tunica. s; albis calciamentis
 induta apparēt. qā pcedente
 timore dñi. illi q pauperes spū s
 subsequunt. quō timor dñi in
 deuotione humilitatis. beatitu-
 dinē paupertatis sps forat tenet
 que n̄ iactantiā nec elationē
 cordis appetit. s; simplicitatē
 et sobrietatē mētis diligit. n̄ si-
 bi s; dō uelut in pallore subiec-

tionis iusta opa sua. qsi indu-
 mentū pallide tunice tribuens.
 et serena uestigia filii dī fidelit
 subsequens. Sup cui caput tan-
 ta claritas de eodē sup montē
 ipsū sedente descendit ut facie
 ei intueri n̄ possis. qā potestātē
 et fortitudinē eīdē beatitudi-
 nis. tanta serenitas iustitiationis
 illi. q omī creature laudabilit
 impat. infundit ut intentionē
 ipsi mortali & infirma. cōsidera-
 tione cape n̄ ualeas. quō et il-
 le q celestes diuitias habet paup-
 tati humilit se subdidit. **S**ed
 qd ab eodē q sup montē illū se-
 det. multe uiuentes scintille ex-
 eunt que easdē imagines mag-
 na suauitate circūuolant. hoc
 ē qd ab omī pte dō diuise et for-
 tissime uirtutes in diuina. clari-
 tate fulminantes ueniunt. que
 illos q dñm ueracit timent. et q
 paupertatē sps fidelit amant
 suo adiutorio & custodia. cir-
 cūdantes ardent amplectunt
 et delinunt. **V**nde & in ipso
 monte qsi plurime fenestelle
 uident in qb; uelut capta ho-
 minū quedā pallida quedā
 alba apparent. qā in summa al-
 titudine. pfundissime & acutis-
 sime agnitioni dī nec celari
 nec abscondi possunt studia
 actiū hominū cū & tepore &
 candore in semetipsis sepissi-
 me demonstrent. quō & modo

hom
 as su
 dorm
 honore
 cuius
 in uo
 Ege
 man a
 lem e
 et q
 iniqu
 mite
 atar
 ante
 us. u
 salien
 simas
 bi pa
 inspu
 iste a
 dat. f
 plecto
 que
 ma se
 st. Et
 nis et
 uelut
 fumū
 de qu
 ceter
 tabile
 clara

homines et in cordib; et in fac-
tis suis fatigati in contumelia
dormitant modo exsuscitati
^{honore} euigilant: quemadmodum salomon
in uoluntate mea testat; dicens:

VI. **E**gestate opata ē man; remissa.
man; autē ^{diuitias} fortis; parat. Qd dī: Uebi-
lem et pauperē se homo ille fe-
cit: q; noluit iusticiā opari: nec
iniquitatē delere: nec debitū re-
mittere: ubi miraculis opū be-
atitudinis ociosus pmanuit. Q-
autē opat; fortissima opa salu-
tis: uia uernans currens: fonte
salutis glē caput: in q; p̄ciosis-
simas diuitias in t̄ra & in celo si-
bi parat. Unde quicūq; sciētia
in spū scō. et p̄cinas infide habet:
iste admonitionē meā n̄ t̄scen-
dat: s; cā ingustu anime sue am-
plexando p̄cipiat. *Sedā uisio p̄me par-*

DE **DI** **VE** **VE**
maximā multitu-
dinē uiuentiū lā-
padarū: multā cla-
ritatē habentiū
que igneū fulgorē accipientes:
ita serenissimū splendorē adepti
sūt. Et ecce lacus multe latitudi-
nis et pfunditatis apparuit: os
uelut os putei habens: & igneū
fumū cū multo fetore emittens:
de quo etiā t̄r̄ima nebula se
extendens: q̄si uenā uisū de cep-
tibile habentē t̄ngit: et in q̄dā
clara regione candidā nubē

que de quadā pulchra forma
hōis plurimas plurimasq; stellas
in se continens exierat: p̄ eā affla-
uit: ac illa eandēq; formā hōis
de eadē regione ita eiecit: Quo
facto lucidissim; splendor eandē
regionē circūdedit: & ita om̄a
elem̄ta mundi que p̄r̄ in magna
quiete constiterant in maximā
inquietudinē ūsa horribiles t̄ro-
res ostenderūt: Et iterū audiui illū:
qui p̄r̄ in locut; fuerat dicentē:

DEū fidei deuotione subse-
quentes: et in dilectione ei; dig-
no amore ardentes: a glā sup̄ne
beatitudinis nullo impulsu in
iusticie t̄r̄m abstrahunt: cū illi
qui dīm fidei attendunt: n̄ solū
ad maiora n̄ pmoueant; s; etiā
ab his que se habere fallacit; pu-
tant: iusta examinatione deici-
ant. Qd & hec maxima multitu-
do uiuentiū lampadarū multā
claritatē habentiū ostendit: que
ē plurim; exercit; sup̄noꝝ spūum
in beata una fulgentiū: ac in mul-
to decore & ornatu existentiū:
quō cū a dō creati s; n̄ sup̄bā cla-
tionē arripuerūt s; in diuino amo-
re fortit; p̄stiterūt. Nā ipsi igneū
fulgorē accipientes: ita serenissi-
mū splendorē splendorē adep-
ti s; q̄a cū lucifer cū suis sup̄no
creatori rebellare conaret; isti
heli dī in casu illi; et sibi con-
sentientiū habentes: uigilan-
tiā diuine dilectionis inducūt.

cū illi torporē ignorantie qua
dñm scire noluerūt amplexati sint.
Quomodo. In casu diaboli. in il
lis angelicis sp̄itib. qui cū dō in
rectitudine pseuerauerūt. maxi
ma laus exorta ē. qm̄ acutissimo
uisu cognouerūt. qd̄ d̄s immobi
lis sine ulla mutatione. ulli mu
tabilitatis impotencia sua pse
uerat. na qd̄ a nullo bellatore
superari poterit. Et na in amore
ei exardescerent. et in rectitu
dine pseuerantes. omnē pulue
rē iniusticie contēpserūt. Sed
lucifer. q̄ ob supbiā suā de cele
sti gl̄a cecidit. in initio creatio
nis sue talis actantus exiit.
qd̄ nullū defectū nec in decore
nec in fortitudine sua sensit.
Vnde cū decorē suū inspiceret
et cū uim fortitudinis sue in
semet ipso consideraret. supbiā
inuenit. que ipsi p̄misit ut in
cipet qd̄ uellet. quia p̄ficere
posset qd̄ incepisset. Et uidens
locū ubi se subsistere posse pu
tauit. ibi decorē et fortitudinē
suā ostendere uolens. in semet
ipso sic de dō dicebat. Volo ful
gere illic. quēadmodū & iste
hic. Cui om̄is acies ei assensū de
dit dicens. Qd̄ tu uis. hoc & nos
uolumus. Et cū in supbiā elat.
illud p̄ficere uellet qd̄ cognā
uerat. helus dñi se extendens
in ignea ingredine illū cū oī
comitatu suo deiecit. na qd̄

ipsi feruidi. contra fulgorē. & ni
gri contra serenitatē quā haby
erant effecti s̄. Qd̄ ē hoc. Quia
si d̄s p̄sūptionē illorū n̄ deieisset.
iniustus ēēt. quō illos foueret
qui in integritatē diuinitatis di
uidere uolebant. s̄. eos deiecit
et impietate ipsorū ad nihilū re
degit. sic etiā & om̄s a conspectu
claritatis sue aufert. q̄ se ipsi
opponere conant. ut seruus m̄s
iob ostendit dicens. Lucerna im
piorū extinguēt. et sup̄ ueniet eis
mundatio. & dolores diuider
furoris sui. Et sic palee ante
faciē ueni. et sic familla quā
turbo disp̄git. Qd̄ d̄r. flagrans
spurcicia. petulantis neque fal
se p̄sūptis. q̄si lūm̄ honoris in
uoluntate carnis illorū p̄cedens.
qui dñm n̄ timent. s̄. qui illū in
puersa rabie sp̄nunt contēpnen
tes scire qd̄ ullus eos ualeat ex
pugnare. cū in igne ferocitatis
sue uolunt exurere quēcūq. ex
agitant. hec in hora ultionis dī
uelut trā conculcat. et de sup̄no
iudicio sup̄ eosdē. impios cadet
abiectio indignationis om̄iū
que sub celo s̄. na qd̄ et dō & ho
minib. molesti erūt. Vnde q̄a d̄s
n̄ sunt. eos habere qd̄ uolunt.
idō undiq. cū dolore macerari.
in hominib. spargunt. p̄rabie
insanie sue. cū ardente hoc pos
sidere. qd̄ d̄s n̄ p̄mittit eos de
uorare. Et cū hoc modo a dō re

cedu
simil
hom
ualer
ocu
pp̄t
tur
rum
om̄e
Sed
et p̄
inf̄
p̄fui
in se
pum
mut
raen
mar
dulo
nē t
p̄du
one
te m
qm̄
cū si
bon
aut
s̄. ur
n̄ q̄
in m
ē ho
res
in se
mal
fis p̄
pen
rma

cedunt magne multitudinis af-
 simulant. ita qd nec in dō nec in
 hominib. quicquā boni facere
 ualent. de grano uite in puidem
 oculo inspectionis dī abeisi. Qua
 ppter et huiusmodi cūmioni tradun-
 tur qd in tepido sapore in qui-
 rumoris dissipant. cū sup ueni-
 entē umbrē sps scī n̄ suscipiunt.
Sed lacus ille multe latitudinis
 et profunditatis q̄ tibi apparet ē
 infernus latitudinē uicior et
 profunditātē pdmionū ut uidet
 in se continens. os etiā uelut os
 putri habens. et igneū fumū cū
 multo fetore emittens. q̄a inuo-
 racitae sua submersionē am-
 marū tenens. cū eis sua uirtutē et
 dulcedinē ostendit. eas ad pdmio-
 nē tormētō puerſa deceptione
 pducit. ubi ardor ignis cū fusi-
 one tētrini fumi et cū ebullien-
 te mortifero fetore emanat.
 qm̄ hec dira tormēta diabolo &
 cū subsequētib. q̄ se de sumo
 bono auerterēt. nec illud scire
 aut intelligere uoluerēt. pparata
 s̄. unde & de omī bono abieci s̄.
 n̄ q̄a illud nescierēt s̄. qm̄ illuc
 in magna supbia contēpserēt. Qd
 ē hoc. ^{diaboli} Indeiectionē. he exterio-
 res tenebre omīe genus penarum
 in se habentes posite s̄. quia hi
 maligni sps contra glām que ip-
 sis pparata fuit. miserā diuisarū
 penarū suscepērēt. et contra cla-
 ritatē quā habuerēt. densissimā

tenebras acceperēt. Quomodo.
 Cū supb. angls coluber se surſū
 erexit. carcerē inferni accepit.
 quia cū n̄ potuit. ut ullus dō p̄
 ualeret. Et quomodo conueni-
 ens ēēt. ut in uno pectore duo
 corda ēēt. Sic nec in celo duo ēēt
 debuerēt. S; quō idē diabolus cū
 suis supbā p̄sūptionē arripuit.
 idō lacū pdmionis sibi paratū
 inuenit. Sic et hoīes isti q̄ eos in
 actib. suis imitant. participes
 penarū eorū scdm̄ merita sua ef-
 ficiunt. Sed quedā aīe s̄ que
 cumulū dāpnationis habentes
 a sciētia dī p̄iecte s̄. et idō infer-
 nales penas sine consolatione
 ereptionis habebunt. quedā
 autē in obliuione dī n̄ existen-
 tes s̄. tamē in superiorib. exami-
 nationib. purgationē peccatorū
 suorū in quib. p̄lapsi s̄ recipien-
 tes. tandē absolutionē uinculorū
 suorū sentiunt ad requiē erepte
 puenientes. Qd ē hoc. Gehenna
 his obuia ē. qui dīm in obliuio-
 ne cordis sui sine penitentia
 habent. cetera y tormēta. his qui
 quāuis mala opa faciunt. s̄.
 tandē addīm in gemitib. suis
 respiciunt. Qua ppter fideles dia-
 bolū fugiant et dīm diligant
 mala opa abiciunt. et bona
 cū decore penitentie ēplentes.
 ut seruus m̄s ezechiel p̄ me in
 spiratus hortat̄ dicens. Con-
 uertimini et agite peniten-

vii.

in eis usq;
 ad finē uite
 n̄ p̄fuerant

viii.

92
 cū ab omib; iniquitatib; ur̄is &
 n̄ erit uobis in ruinā iniquitas.
 Qd̄ dīr: O uos homines q̄ hacten̄
 in peccatis iaculistis. recordami
 ni xp̄iani nominis ur̄i conuer
 tentes uos ad uia salūtis et faci
 te alia opa in fonte penitentie
 qui pri fecistis multa scelera in
 innumerabilib; uicis. et ita a
 mala consuetudine ur̄a surgen
 tes. n̄ deprimet uos in ruinam
 mortis iniquitas illa. in qua sor
 dueratis. quia illa in die salua
 tionis ur̄e abieciſtis. Unde etiā
 hoc modo gaudiū angloꝝ sup
 uos erit. quō ad diabolo recessi
 ſtis. et addm̄ cucurristis. cū sic
 meli in bonis actib; cognosce
 tes quā pri cū ſciens. cū in irri
 sione antiqui ſeductoris fuiſtis.
 Qd̄ v̄ de eodē lacu de t̄rima ne
 bula se extendens. q̄si uenā uiſū
 deceptibile habentē tangit.
 hoc ē qd̄ de profundissima p̄di
 tione diabólica fraus emanans.
 serpentē uirulentū nefas frau
 dulente intentionis in se com
 nentē. ad decipiendū hominē
 inuasit. Quom̄. Quia cū diabo
 lus hominē in paradiso uidit.
 cū magno horrore exclama
 uit dicens. O quis tangit me
 in mansione uere beatitudinis.
 Et ita in ſemet ipſo ſciebat. q̄a
 maliciā ſuā quā in se habuit
 n̄ dū malia creatura c̄pleuerat.
 ſ; adā et euā puerili innocen

tia in orto deliciarū ire uidens.
 cū magno ſtupore extulit ſe ad
 decipiendū eoſ p̄ serpentē. Quare.
 Qm̄ serpentē magis ſibi aſſimilari
 quā aliud animal intellexit. ſtudeſ
 ut in dolo ſuare illi hoc occulte
 p̄ficeret. qd̄ in forma ſua apte
 complere n̄ poſſet. Unde cū adā &
 euā ab interdita ſibi arbore ſe auer
 tere. et aīa & corpore conſpexit.
 in ſemet ipſo intellexit eoſ ibi diui
 nū p̄ceptū habere qd̄ in p̄mo ope
 qd̄ incipere ipſoſ facillime deice
 ret. Nesciebat enī eiſ arbore il
 lam interdita ēē. n̄ qd̄ hoc ſcdm
 p̄bationē doloſe interrogatiōis
 ſue. et ſcdm reſponſa eoꝝ adinue
 nit. Qua p̄pt̄ in ipſa clara regione
 candi dā nubē. que de quadā
 pulchra forma hoīſ plurimasq;
 ſtellas in ſe comanens exierat p̄
 eā afflauit. qm̄ in eodē loco ame
 nnatis euā innocentē animū ha
 bentē. que de innocente adā om
 nē multitudinē humani generis
 in p̄ordinationē dī lucentē. in
 ſuo corpore geſtans. ſūpra fue
 rat. p̄ ſeductionē serpentis ad de
 iectionē ei inuasit. Cur hoc. Q̄a
 ſciebat mulieris molliciē. facilē
 uincendā. quā uiri formidiniē.
 uidens etiā. qd̄ adā incarnate
 eue tā formē ardebat. ut ſi ipſe di
 abolus euā uiciſſet. q̄cqd̄ illa ade
 diceret. adā idē p̄ficeret. Unde
 diabolus illā eandēq; formā ho
 minis de eadē regione ita eiecit.

VIII.

quō
 atq;
 ſua
 tenet
 Vid
 ipſa
 ſenſi
 quā
 uā
 illi
 uirū
 renſ
 ſicm
 ro. ſe
 ta ē.
 ta c
 uer
 bor
 ta c
 coſta
 form
 tud
 mul
 pdu
 iſte
 niſ ē
 te u
 pidi
 etiā
 mul
 deu
 no c
 uirū
 Coni
 obli
 mul
 tion

quō idē antiquus seductor eua
atq; ada de sede beatitudinis
sua deceptione expellens. eos in
tenebras subūisionis misit. Quom̃.
videlicet eua p̃mū seduxit. ut
ipsa ade blandiret. quatiñ ei as
sensū p̃beret. q̃a ipsa cicius ada
quā alia creatura ad inobedien
tā pducere potuit. q̃m de costa
illī facta fuerat. Qua p̃p̃t mulier
uirū ei deicit. cū ille eā n̄ abhor
rens uerba ei facile assumit. Sed. xi.
sicut n̄ paruo puero s; p̃fecto ui
ro. scilicet ade p̃fecta mulier da
ta ē. na etiā modo cū uir in p̃fec
ta etate sua fertilis ē. p̃fecta ei my
lier coniungenda ē. uelut cū ar
bor flores incipit emittere. debi
ta cultura ei adhibenda ē. Nā de
costa in suo calore & suco ade eua
formata ē. ac idō nunc de forti
tudine uiri et de calore ei semen
mulier concipit. p̃tē in mundū
pducere. Vir enī seminator ex
istit mulier autē susceptrix semi
nis ē. unde & mulier sub potesta
te uiri manet. q̃m ut duricia la
pidis ad tēritudinē trē ē. na
etiā et fortitudo uiri ad molliē
mulieris ē. Qd autē p̃ma mulier
de uiro formata ē. hoc ē coniunc
tio desponsationis mulieris ad
uirū. Et hoc sic intelligendū ē.
Coniunctio ista n̄ ē uana. nec in
obliuione dī exercenda. q̃a q̃
mulierē de uiro tulit coniunc
tionē istā bene et honeste con

statuit. uidelicet carnē de carne
formans. Qua p̃p̃t ut ada et eua
caro una existerēt. sic et nūc uir
et mulier caro una in coniuncti
one carnis. ad multiplicandū
genus humanū efficiunt. Et idō
p̃fecta caritas in his duob; eē de
bet. quāmodū et in illis priorib;.
Ada enī uxore suā culpāre pos
set. qd ei consilio suo mortē in
tulit. s; tam eā n̄ dimisit. quādiu
in hoc seculo uiuit. quō illā sibi
p̃diuinā potentia datā eē cog
nouit. Vnde p̃p̃t p̃fectā carnem
n̄ relinquat homo uxore suā.
nisi p̃p̃t rationabilē causā illā.
quā sibi fidelis ecclā pponit.
Nec omnino diuisio in illis sit.
nisi ambo in una m̃te in filiū
meū uoluerint respicere. sic
in ardente amore illi dicentes.
Volum⁹ mundū relinquere. et
illū sequi q̃ p̃ nobis passus ē. Qd
si hi duo in una deuotione dis
seruiunt. ut mundū relinquax
tē se omnino abinice n̄ sepa
rent. q̃a ut sanguis a carne sepa
rari n̄ potest quādiu sp̃s in illa
manet. na etiā nec marit⁹ nec
uxor se abinice diuidant. s;
simul in una uoluntateambu
labunt. S; si ibi in fornicatione
p̃uaricatio legis aut in uiro aut
in uxore ē. tē aut a semet ipsis
aut a sacerdotib; suis publican
censurā sp̃alis magistrū scdm
qd iustū ē sustinebunt. Marti⁹

104
enī de uxore et uxor de marito
corā ecclā et p̄lati ipsi de trans
gressione coniunctionis sue scdm
iusticiā dī inelamabit. n̄ tam
ita qd aut marit⁹ aut uxor aliā
copulā querat. s; ipsi aut simul
in rectitudine coniunctionis p
manebunt. aut se a coniunctio
ne ista simul abstinebunt. iux
ta id qd eis p̄ disciplinā ecclāstice
institutionis demonstrat. nec se
uice laceratione dilaniabunt. s;
pura dilectione diligente. qm et
uir & mulier eē n̄ possunt nisi
ista copulatione perari. quā d
modū paulus amicus m̄s testat
dicens. **S**ic mulier de uiro.
ita et uir p̄ mulierē. om̄a autē
ex dō. Qd dī. Mulier p̄pt uirū
creata ē & uir p̄pt mulierē fact⁹
ē. qm ut illa de uiro. ita et uir
de illa ne alterū ab altero disce
dat in unitate factorū natoꝝ suoꝝ.
quia in uno ope unū opant.
quēadmodū aer et uent⁹ opa
sua inuicē complicant. Quom̄.
Aer de uento mouet. et uentus
aeri implicat. ita qd in ambitu
eoꝝ queq; uiridia illis subdita s;
qd ē hoc. Mulier uiro et uir mu
lieri in ope filioꝝ coopat. vnde
maxima crimina flagitioꝝ ibi
s; ubi fornicatio indicib; creatio
nis filioꝝ diuisione facit. quō
ppriū sanguinē de fundam̄to
loei sui uir et mulier ibi ab
scidunt. in alienū locū cū ab

icientes. His certe fraudulenta dia
boli et ira dī relinquēt. q̄a sedus
illud p̄uariatu s; qd ipsis dī con
stituit. Qua p̄pt ut ipsis q̄ndo
peccata ipsoꝝ eis n̄ remittunt. s; qm
uis uir et mulier innatus suis ut
ostensū ē sibi coopeant. om̄a tam
uidelicet tā uir quā mulier & ce
tere creature ex diuina dispositi
one & ordinatione s; qm dī ea
scdm uoluntatē suā fecit. **A**nte
incarnationē autē filii mei qdā
in antiquo p̄pto plurimas uxo
res scdm uoluntatē suā simul ha
bebant q̄a n̄ dū apte de monstra
tionis p̄hibitionē inde audierant
quā fili⁹ m̄s in mundū ueniens
ostendit. rectissimo germine hui⁹
copulationis in marito et uxore
quādiu flatū expirationis in se
haberent scdm coniunctionē ade
et eue p̄palatā. qm coniunctio ista
n̄ scdm uoluntatē hominū s; scdm
timorē dī exercenda ē. q̄a meli⁹ ē
rectū coniugiū iuxta dispositio
nē ecclāstice discretionis habere.
quā fornicationē appetere. cū tā
uos hoīes hoc negligentes. uirā ly
bidinē n̄ solū scdm hoīes. s; etiā scdm
peccata exercetis. fides autē recta et
pura dilectio agnitiois dī int̄ ma
ritū ⁊ uxore sit. ne semine eoꝝ dia
bolica arte polluto. diuina ultio
ipsoꝝ p̄cuniat cū se inuicē mordentes
dilaniant. ⁊ cū semina sua ī huma
ne scdm petulantia peccatoꝝ semi
nat. vno cū ī uiridia uirgo ^{cruciat.} morietur eos.

et cū maculosa supflunas sem-
inis ipsorū absq; amore dī et absq;
humana disciplina in ipsis est.
multociens ad castigationē hui'
pueritatis ipsorū recto iudicio
dī qui ex ipsis nascuntur ad con-
trarietate membris suis de-
fluunt. et a pspitate uite sue
deiciunt. nisi penitentiā il-
lorū suscipiens placabilē me
istis ostendā. Nā q̄ in peniten-
tia peccatorū suorū me inuoca-
uerunt. penitentiā ipsorū ppter
amorem filii mei suscipiā. quō
qui dignū suū ad me peni-
tendo leuauerit. idē q̄ gemitū
cordis sui ad me in peni-
tencia extendit. dicens.
peccaui dñe corā te. peniten-
ciā illā m̄ fili' m̄s ostendit q̄
sacerdos sacerdotū ē. q̄a pe-
nitencia que sacerdotib; in
amore filii mei offert. purga-
tionē peccatorū eā facientib;
concedit. Unde penitentiā
suā digne facientes. a maxil-
la diaboli exeunt hoīes. quō
ille hamū diuine potencie
deglutire uolens. maxillam
suā fortit̄ uulnerauit. ubi
etiā nunc fideles anime ap-
ditione transeunt. ad salua-
tionē pueniunt. Quom̄. Quia
sacerdotes in altari inuoca-
tores nominis mei existens.
confessionē pplōrū suscipiens.
ubi eis remediū salutis de

monstrabunt. Qua ppter ut dī
placabilē hant. sem suū induer-
sitate uiciorū n̄ contaminent.
quō q̄ in fornicatione et in ad-
ulterio sem suū eiciunt filios
suos q̄ hoc modo ex ipsis nas-
cuntur negligentiores reddunt.
Quomodo. Qui puro limo lu-
tū uel stercore admiscet. nūqd
uas stabile facit. Sic q̄ sem suū
in fornicatione uel adulterio
contaminat nūquid filios for-
titudinis gignit. S; multi ex his
indiuersitate morū ac medulla-
rū suarū laborant. multi autē
ex eis prudentes. et ad scīm &
ad dīm efficiunt. Et tam cū his
celestis ierlm̄ implet. cū ipsi ui-
cia deserentes. et uirtutes aman-
tes. in castitate ac in magnis la-
borib; filiū meū imitant. mar-
tyriū ipsi in corpore suo scdm
possibilitatē suā gestantes. Vbi
autē infantes de hoīe nasci no-
lo. ibi uiriles uires seminis au-
fero. ne in uentre matris coa-
gulet. quēadmodū etiā t're
fructiferas uires de nego. ubi
hoc iusto iudicio meo facere
uolo. S; q̄d miraris o homo. q̄d
in adulteris & in ceteris hui'
modi criminib; infantes nas-
ci pmitto. Iudiciū meū iustū
ē. Nā a lapsu ade n̄ inueni in
humano semine iusticiā que
in eo eē debuit. ubi eā diabo-
lus in gustu pomi fugauerat.

xiii.

Idcirco nisi filiū meū in mun-
dū sine ullo peccato de uirgine
natū. quatinus in sanguine
suo cui nulla pollutio carnis
inerat diabolo spolia illa quę
in homine rapuerat auferret.

Nā nec homo conceptus in
peccato. nec angls regnū carnis
n̄ habens. hominē in peccatis
iacentē & corporali grauedine
laborantē a diabolica potestate
eripe potuit. p̄ter illū q̄ sine
peccato ueniens. et corpus mun-
dū sine peccato habens. cū sua
passione liberauit. vnde hoīes
quā uis in peccatis nati sint.
tam̄ eos ad sup̄nū regnū colli-
go. cū illud fidelit̄ querit. Nec
tos enī meos nulla p̄uersitas
mibi abstrahere potest. ut sa-
piencia testat̄ dicēs. Sustox aīe
in manu dī s̄. et n̄ tangit illos
tormentū mortis. Qd̄ dī. Illox
qui uia rectitudinis complec-
tunt̄ aīe. cū deuoto affectu in
opib. sup̄ni auxiliatoris s̄.
ita ut p̄p̄t bona opa quib. ce-
lū in altitudine iusticie ad-
tendunt. n̄ confringat illas
cruciamētū p̄ditionis. q̄a
uerū lūm eas in timore & in
amore pascit. S. postquā adā
et eua de loco amentis ex-
pūsi s̄. opus concipiendi et
pariendi filios in semet ipsis
cognouerūt. Et ita de inobedi-
entia sua in mortē cadentes.

xv.

dulcedinē peccati conceperūt. cū
se posse peccare cognouerūt. S. ip-
si hoc modo rectā constitutionē
meā in libidinē peccati uertē-
tes. cū cōmotionē uenarū suarū
n̄ in dulcedine peccati. s. in amo-
re filiorū scire deberent eā diabo-
lica suggestionē in libidinē de-
derūt. quia innocentia genitricis
sue p̄dentes. in peccatū miserūt.
Vnde quō hoc n̄ sine diabolica
p̄suatione pactū ē. idcirco et
idē diabolus ad hoc opus iacu-
la sua emisit ne sine suggestio-
ne ipsi p̄ficiat̄ cū dicit. O ea for-
tudo in conceptu hominū ē.
et idcirco homo m̄s ē. Et uidens
qd̄ homo particeps penarū su-
arū ē. debuit q̄a ei consenserat.
iterū in semet ipso dicebat. for-
tissimo dō om̄s iniquitates con-
trarie s̄. quō omnino inuult⁹
n̄ ē. Et hoc idē deceptor in corō
suo maximū sigillū posuit.
uidelicet qd̄ homo q̄ sibi spon-
te consenserat ipsi auferri n̄
posset. Qua p̄p̄t secretū consiliū
in me fuit ut filiū meū ad redēpti-
onē hominū mitterē. q̄ten⁹ celesti-
erim redderet hō. Et huic consi-
lio nulla iniquitas resistere po-
tuit. cū fili⁹ m̄s in mundū ue-
niens. om̄s ad se collegit q̄ ip-
sū audire & imitari peccata
deserendo uolebant. Ego enī
iustus et rectus sū nullā uo-
lens iniquitatē. quā tu homo

amplecteris. cū te malū posse
facere cognoscis. Nā lucifer &
homo in initio creationis sue
mibi rebellare temptauerūt et sta-
re n̄ potuerūt. de bono caden-
tes et malū eligentes. Lucifer
autē totū malū cōphendit. et
omne bonū eiecit. nec illud om-
nino gustauit. s; in morte ceci-
dit. adā ū bonū gustauit. cū
obediētiā suscepit. s; malū
concupiuit. et in concupiscen-
tia sua illud p̄fecit. cū in obedi-
entia dō exiuit. Qd̄ q̄re factū sit.
n̄ ē atq; o homo p̄quirendū. uel
quid ante cōstitutionē sc̄li fu-
erit. t̄ qd̄ nouissimū diē fiat.
mortalis homo scire n̄ potest.
s; solus d̄s hoc nouit. nisi q̄mā
illud electos suos d̄s scire p̄mit-
tit. s; & fornicatio illa que se
cōmunē hominib; facit. ab ho-
minabilis corā me ē. qui ab in-
itio masculū et feminā in hone-
state & n̄ in turpitudine con-
stitui. vnde illi ypocritae q̄ di-
cunt sibi licitū ēē. sedm̄ appe-
titū peccō fornicari cū quo-
cūq; uoluerint. indigni ocu-
lis meis s̄. quō honorē et af-
finitudinē ratio nā. Inanis sue
despicientes. in pecora respici-
unt. et se illis similes faciunt.
Ite illis q̄ sic uiuentes. in hac
turpitudine pseuerant. Nec
etiā uolo. ut noticia sangui-
nis in coniugio se cōmisceat.

12
ū ardor amoris in consanguini-
tate n̄ dū attenuatus ē. ne in-
pudens amor in recordatione
consanguinitatis ibi oriat̄. s;
sanguis alieni ppli confluat.
qui iā nullā noticiā consanguini-
tatis in se ardē semit. quatenus
humana disciplina in ope illo
sit. Quia lac semel t̄ bis coctū.
saporē suū n̄ dū p̄didit. cū
septima uel octaua uice coa-
gulatū et coctū uires suas de-
serens. iā delectabilem saporē n̄
nisi in necessitate habeat. Et
ut noticia consanguinitatis
in p̄pria coniugē. nescienda
est. ita etiā et noticia consan-
guinitatis eiūde coniugis. mali-
ena copula abhorrenda ē. nec
se homo ad huiusmodi copulā
n̄ coniungat. sicut et eccl̄a
in doctōrib; suis p̄hibet.
qui ipsā in multā sollicitudi-
ne et honore stabiliēt. Qd̄
autē in uet̄a testam̄to homi-
nes in consanguinitate san-
guinis sui p̄cepto legis con-
iuncti s̄ hoc p̄pt̄ duriciā illorū
factū ē. ut inuicē pacē haberēt.
et ut tā firma caritas in eis ēēt.
ne ille trib; diuise coniunctio-
ni paganorū se miscētes. fedus meū
dirūperēt. usq; dū illud t̄p̄ uenit
ī q̄ fili m̄s plenitudinē caritatis af-
ferēs. cū iunctionē cōsanguinitatis car-
nalis copulē. ī alienū pplm̄ cū pu-
dore uerecundie t̄stulit. vno q̄m
sponsa eiūde filii mei uinculū timo-
ris mei & rectā iusticiā ī scō baptis

xvii.

xviii.

xviii.

xx.

mo modo habet. idcirco etiā
huiusmodi consanguinitas ē
iunctio nō a se longe sit. q̄a
fornicatio sine uerrecundia &
sine cessatione libidinis. in
amplexib. uiri et mulieris. in
noto sanguine magis quā in
alieno ad tēp̄e opus accendere
tur. Ego enī opus istud p̄ hunc
hominē edissero. cui idē op̄
in hōie ignotū ē. et q̄ sermonē
istū nō ab homine s. a scientia
dī accepit. S. q̄d nō. Cū autē
masculus inforti etate ē. ita
q̄d uene illi sanguine plene
s. tunc fertilis in semine suo ē.
et tunc mulierē in desponsa
tione legitime in institutionis
accipiat. que etiā in feruente
etate existens. sem̄ illi cū ue
recundia concipiat. et illi
plē in uia rectitudi
nis gignat. Sed uir ante
annos fortitudinis sue. sem̄
suū in supfluitate libidinis
nō eiciat. q̄a hoc p̄batio pec
cati suggerente diabolo ē.
si sem̄ suū in concupiscentia
libidinis seminare tēptaue
rit. ante quā idē sem̄ rectā
coagulationē in feruente
calore habere possit. Et cū
uir iā fortissimus in libidi
ne ē. tunc uires suas scdm̄
q̄d potest in eodē ope nō ex
erceat. quō sit tunc ad diabo
lū respicit opus diabolicū

opat corpus etiā suū contēp
tibile faciens. q̄d omnino il
licitū ē. Vir autē scdm̄ q̄d cū
humana natura docet. in for
titudine caloris et in succo se
minis sui rectū iter in uxore
sua querat. et hoc cū huma
na disciplina ob studiū filioꝝ
faciat. S. nolo ut idē opus fi
at in diuisione mulieris. cū
iā fluxū sanguinis sui patit̄
q̄d ē aptio occultoꝝ m̄broꝝ uen
tris ipsius. ne fluxus sangui
nis eius susceptū sem̄ matū
effundat. et ita sem̄ effusū peat.
ū se mulier in dolore & in car
cere posita uidet portionē sei
uēt doloris partus sui tangens.
S. hoc tēpus doloris in mulie
re nō abicio. quō illud eue de
di q̄ndo in gustu pomi pec
catū concepit. unde et muli
er in hoc eodē tēpore in mag
na medicina m̄ie habenda ē.
ipsa etiā se continente in ab
sconso discipline. nō autē na
ut ab incesso tēpli mei se con
tineat. s. fidei p̄missione ip
sū in officio. humilitatis p̄sa
lute sua ingrediat̄. Quia aū
sponsa filii mei semp̄ integra
ē. uir apud uulnerib. si inte
gritas m̄broꝝ ipsi in tactu
p̄cussionis diuisa ē tēplum
meū nisi cū timore magne
necessitatis nō intrabit ne uio
letur. sicut in tegra membra

13
abel. qui templū dī fuit. eam fr̄
suus crudelit̄ fregit. Sed & xx.1.
mulier. cū plē pēp̄t fractis
oculis m̄bris suis templū meū.
n̄ nisi scdm̄ legē p̄me sibi da
tā ingrediat̄. quaten̄ scā sa
cramenta eiusdē templi mei ab
omī pollutione & dolore uiri
ac mulieris inuolabilia sint.
quia filiū meū purissima uir
go genuit. que integra absq̄
ullo uulnere peccata fuit. Lo
cus enī qui in honore eiusdē
unigeniti mei consecratus ē.
integer ab omī corruptione
liuoris ac uulneris ēē debet.
quō idē unigenitus m̄s inte
gritatē uirginis partus in se
nouit. Vnde et mulier. que
integritatē uirginitatis sue
cū uiro corrūpit. in liuore
plage sue qua corrupta ē. ab
ingressu templi mei se comine
at usq̄. dū plaga uulneris ip
sius sanct̄. scdm̄ qd̄ eccl̄astica
disciplina ipsi de eadē causa
certissime de monstrat. Nā cū
filio meo in ligno crucis spon
sa ipsi conuincta fuisset ipsa
usq̄. dū idē filius m̄s discipu
lis suis p̄cepit ut ueritatē in
euglū protā mundū disse
minarent in occulto se con
tinuit. ac de inde apte sur
rexit. et gl̄am sponsi sui
in regeneratione sp̄s et
aque pasā p̄dicauit. Sic &

uirgo que uirgo coniungit̄ fa
ciat cū pūdica scilicet uerecun
dia usq̄. ad tēpus illud qd̄ sibi
eccl̄astica censura pponit. in oc
culto maneat. et hoc pacto. de
occultatione sua se transferens.
ad dilectionē sponsi sui apte
pcedat. **N**olo enā ut p̄dictū
opus uiri ac mulieris exerceat̄.
cū iā radix infanti in mulie
re posita ē ne coagulatio eidē
infanti supfluo et p̄dito semi
ne polluat̄. usq̄. ad purgationē
partus ipsius. cū n̄rū deinde
ob amorē filiorū in rectitudine
et n̄ impetulantia fieri n̄ phibēt.
Sic genus humanū in p̄creati
one sua. in honestate humane
discipline pcedere positi ē. et
n̄ sicut loquacitas stultorū ho
minū clamat. qui dicunt sibi
licitū ē libidinē suā scdm̄ uo
luntatē suā exercere dicentes.
Quomodo possum̄ nos tā cru
delit̄ continere. Oho si respi
cis ad diabolum. ipse te ad omē
malū excitat et mornifero
ueneno suo te int̄ficet. si autē
ad dīm uideris. ipse tibi ad uir
ritū p̄bet. & te castū facit. Non
ne in ope tuo magis libidinē
quā castitatē appetis. O mulier.
uiro subiecta ē in qua ipse
semen suū seminat. sicut enā
trā opat̄. ut fructū afferat. Nū
qd̄ uir trā opat̄. ut spinas et t̄by
los gignat. Ne quaquā. s̄. ut dig
num fructū det. Ita etiam

xx.ii.

hoc studiū hominis in amore
 filiorum et in impetulantia libidi-
 nis esse debet. Ergo o homines plo-
 rate & ululate dñm ur̃m. quē
 multociens in peccatis ur̃is con-
 tēpnitis. cū in pessima fornica-
 tione sem̃ ur̃m eicitis. ibi n̄ solū
 fornicatores. s; etiā homicide
 existentes. q̃a speculū dī abici-
 tis. et libidinē ur̃am scdm̃ uo-
 luntatē ur̃am complētis. Unde
 etiā diabolus in hoc ope semp̃
 p̃sequit̃ uos. sciens qđ magis
 concupiscentiā ur̃am appeti-
 tis. quā gaudiū filiorum inspi-
 ciatis. Audite g̃ qui in iurib;
 ecclesie estis. In fornicatione ur̃a
 nolite me accusare. s; uos met
 ipsos inspicite. quō cū addia-
 bolū curatis me contēpnentes.
 illicita opa facitis. et idō casti
 tē n̄ uultis. ut seruis m̃s osce
 de contaminato pp̃lo loquit̃
 dicens. **N**on dabit cogi-
 tationes suas ut reuertamur
 addñm suū. q̃a sp̃s fornicatio-
 nis in medio eorū. et dñm n̄ cog-
 nouerūt. Qđ dī. Maligni hōies
 dñm n̄ cognoscentes. faciē cor-
 dis sui abscondunt. n̄ dantes
 eā in diuersis ob uoluntatib;
 machinationis sue. ut rede-
 ant ad uerā claritatē. scilicet
 uidente oculo n̄ discernentes.
 quē dī s; s; malū in semet ipsis
 nutriunt. qm̃ afflatio petu-
 lantis in mundicie p̃ diabo

xx.iii.

lica suggestionē uirile fortitu-
 dinē quā in se habere deberet
 emollit n̄ sinens eos. ut indm̃
 bonā conscientia suā ponant
 cū ipsos a uita felicitatis avertit.
Sed nē ad amantissimas oues
 meas quē in corde meo plan-
 tate s; me conuertā. sem̃ casti-
 tatis existentes. Virginitas enī
 p̃ me plantata ē. quia etiā fili-
 m̃s de uirgine natus ē. Et idō
 uirginitas ē pulcherrimū po-
 mū. int̃ om̃a poma conuallū.
 et magna p̃sona in om̃ib; p̃so-
 nis. quē in palatio in deficien-
 tis regis s; quō ipsa p̃cepto le-
 gis subiugata n̄ ē quia unige-
 nitū meū mundo edidit. Qua
 pp̃t audiant qui filiū meū se-
 qui uolunt in innocentia li-
 bere castitatis. et in separatio-
 ne inerentis uiduitatis. quō
 nobilior ē uirginitas n̄ pollu-
 ta ab initio quā uiduitas op-
 p̃ssa uirili iugo. cū tam̃ uidui-
 tas post dolorē suū in quo
 uirū suū pdidit. uirginitatē
 subsequit̃. filius enī m̃s plu-
 rimos dolores in corpore suo
 p̃tulit. et mortē crucis subiit.
 unde & uos in amore ipsius
 multas angustias patiemini.
 cū in uobis met ipsis sup̃a-
 tis. qđ in libidine peccati ex-
 gustu pomi seminati ē.
 S; tam̃ ibi ab incendio li-
 bidinis effluentes riuulos

in se-
 casti-
 hum-
 tur-
 labi-
 tari-
 resis-
 m̃s u-
 guct-
 mun-
 tilla-
 abie-
 mag-
 ynd-
 core-
 sup-
 aron-
 quia-
 rib;
 libi-
 mu-
 p̃se-
 ind-
 tis-
 me-
 rari-
 qđ-
 pol-
 cor-
 con-
 for-
 mi-
 ap-
 sic-
 cū-
 et u-
 ur̃i

in semine uro sustinebitis. cum ta-
casti et non potestis. quoniam fragilitas
humane teneritudinis se late-
tur ostendat in uobis. in quo
labore passionem filii mei imi-
tari debetis. cum uobis metipsis
resistis. ardentem flammam libidi-
nis uidelicet in uobis extin-
guentes. et alia secularia que
mundi sunt scilicet ira. superbia. pe-
tilantia. et cetera huiusmodi uicia
abicientes. atque uictoria ista
magno certamine perficientes.
Unde tunc plura ista magno de-
core et multo fructu clariora
super sole. et dulciora super amore
aromatum coram me apparent.
quia unigenitum meum in dolo-
ribus. et imitamine. cum ardentem
libidinem tam forte certamine
in uobis conculcatis. Et cum sic
perseueratis. multam gloriam ex
inde in celesti regno habebi-
tis. Odulcissimi flores. angeli
mei in uro certamine admi-
rantur quod mortem transitis. ita
quod in ueneno sa luto mundi
polluti non estis. cum tamen carnale
corpus habetis. illud hoc in
conculcantes. quod gloriosi in
fortio ex eritis. quoniam secundum si-
militudinem ipsorum in polluti
appareatis. Ideo gaudete cum
sic perseueratis. quia tunc uobis
cum sum cum me fideliter suscipitis.
et uocem meam cum gaudio cordis
uri adimpletis. quemadmodum

in secreta uisione iohannis dilecti
mei ostendo dicens. **E**cce sto
ad ostium et pulso. Si quis audie-
rit uocem meam. introabo ad illum
et cenabo cum illo. et ipse mecum.
Quod dicitur. Hos qui me saluatorem
urum fideliter amant. uidete quia
uobis succurrere uolens. ex-
pecto ad tabernaculum cordis
uri. considerans quod conscientia
ura. in scrinio cordis sui ha-
beat. et cum sufflatu recordatio-
nis in uisum spiritum urum adaptio-
nem susceptionis bone uolunta-
tis concutio. Quod si tunc fidele
cor percipit sonitum timoris mei.
coniungo me ad ipsum amplex-
tens eum. indeficientemque cibum ca-
piens cum illo. cum ipse suauem gu-
stum in bonis operibus. semetipsum
mihi prebet. ita quod et ipse cibum
uite in memetipso habebit.
quoniam illud amat quod iusticiam
desiderantibus. uitam affert.

Sed ut uides adam et eua de
paradyso expulsos. lucidissi-
mus splendor eandem regionem
circumdedit. quoniam illis obtrans-
gressionem suam locum amenna-
tis exeuantibus. potencia diuine
maiestatis omnem maculam totius
contagionis ab eodem loco se-
gregans. eum ita sua claritate
inunxit. ne a modo ulla con-
trarietate tangeretur. ostendens
etiam. quod transgressio illa. que
in eo facta fuerat. quandoque cle-

xxv.

s. xxvi.

s

s

s

s

140
xxvii.

memer et miditer abolenda
est. Et ita omnia elementa mun-
di que prius in magna quie-
te constiterant in maxima in-
quietudine uersa. horribiles
tiores ostenderunt. quia creatura
illa que ad seruitutem homi-
nis creata fuerat. nec ulla ad-
uersitatem in se senserat homi-
nem inobedientiam arripiente.
ita quod deo inobediens fuit. et
ipsa tranquillitatem suam reli-
quit et inquietudinem susce-
pit maximas & plurimas et
varietates hominibus inferens.
quoniam homo se ipsum addeteriora
inclinauerat. ut per illam coerceretur.
Quid est hoc? Quia homo in lo-
co deliciarum deo rebellis exiit.
idcirco et creatura illa que
homini in seruitio subiecta
fuit. se homini opposuit.

xxviii.

Sed paradysus est locus ame-
nissimus qui floret in uiri-
ditate florum et herbarum. &
deliciis omnium aromatum. re-
pletus optimis odoribus. dota-
tusque in gaudio beatarum ani-
marum dantis fortissimum succum
aride terre quia fortissima uim
terre tribuit uelut anima cor-
pori uires prebet. quoniam ipsa pa-
radysus in umbra et in penum-
bra peccatorum non obscuratur.

xxviii.

Quia propter auditum et intelli-
gentiam me. uos qui in cordi-
bus uestris dicitis. Quid sunt et

cur sunt hec? Ocur tam stulti estis in
cordibus uestris. uos qui ad imagi-
nem et similitudinem dei facti estis.
Quomodo tam magna gloria et
tantus honor qui uobis datus
est. posset esse sine probatione. quasi
nichil et inanis causa. Aurum
inigne debet probari. et preciosi
lapides in purgatione poliri.
et huiusmodi omnia in omnibus per-
quiri. Unde ostult homines.
hoc quod ad imaginem et simili-
tudinem dei factum est. quomodo
sine probatione posset subsiste-
re. Nam homo super omnem creatu-
ram examinandus est. & idcirco per om-
nem creaturam expurgandus est.
Quomodo. Spiritus per spiritum probandus
est. caro per carnem terra per aquam. ig-
nis per frigus. pugna per repul-
sionem. bonum per malum. pulchri-
tudo per deformem. paupertas per
diuitias. dulcedo per amaritu-
dinem. sanitas per infirmitatem.
longum per breue. durum per molle.
altitudo per profunditatem. lux per
tenebras. uita per mortem. para-
dysus per penas. celestis regnum
per gehennam. terra cum terris.
celestia cum celestibus. Sic homo
in omni creatura probatus est.
uidelicet in paradysus uita
et in inferno. postea colloca-
tus in celum. Aperte enim uidemus
pauca de multis. que ante
oculos uestris abscondita sunt.
Et cur derideatis ea. que recta.

plan
bon
digi
hom
tor
do
obo
n di
Tu u
fil. S
ul. p
con
et si
ma
qm
cor
ere
S: u
ge
mi
lib
ta
mi
m
rn
po
sa
di
dy
er
cu
di
ta
u
in
po
s p

15
plana. et iusta. ac bona. in omib.
bonis corā dō s. Quare his in
dignāmini. Ds iustus ē. s. genus
hominū in p̄uaricatione p̄cep
torū dī iniustū ē cū sapiens
dō eē commendit. Nunc dic mihi. xxx.
o homo. Quid putas te fuisse. cū
n̄ dū eras in anima et corpore.
Tu uero nescis. quomodo creat
sis. s. nunc o homo celū et t̄ram
uis p̄scrutari. et iusticiā eorū in
constitutione dī di iudicare.
et sūma dinoscere. cū nec in fi
ma ualeas examinare. q̄a nesci
q̄m uiuas ī corpe t̄ q̄m exuaria
corpe q̄ te in primo homine
creauit. ille hec om̄ia p̄uidit.
s. idē inuissim̄ pat̄ misit uni
genitū suū mori p̄p̄lo. ut ho
minē de diabolica potestate
liberaret. Et sic homo libe. xxx.
ratus fulget in dō. et ds in ho
mine. consortiū homo habet
in dō. fulgentiorē scilicet. cla
ritatē. quā prius haberet
possidens in celo. Qd̄ n̄ fuis
set si idē filius dī carnē n̄ in
diuisset. quō si homo in para
dyso p̄mansisset filius dī in
cruce passus n̄ fuisset. Sed
cū homo p̄callidū serpentē
deceptus ē. ds in uera midia
tactus ē. ita qd̄ unigenitū su
um in integerrima uirgine
incarnari constituit. et sic
post ruinā hominis eleuare
s. plurime uirtutes in celo

fulgentes. uelut ē humilitas re
gina uirtutū. que in uirgineo
partu floruit. et ut etiā ceterē
uirtutes que electos dī ad cele
stia p̄ducunt. Nā cū ager mul
to labore colit̄ multū fructū
p̄fert. sicut in humano gene
re ostensū ē. quia post ruinā
hominis. plurime uirtutes ad
subleuationē eī surrexerunt.
Sed o homines uos grauari cor
porali grauedine. n̄ uidetis il
lā magnā gl̄am que uobis
sine macula et sine ulla indig
natione in plena iusticia dī
p̄parata ē. ita qd̄ nullus ea
deicere potest. Prius enī q̄m
fabrica mundi constituta
fuisset. hec om̄ia ds in uera
iusticia p̄uidit. Unde o ho
mo similitudinē hanc con
sidera. Dns qui sine tedio
in multo studio ortū facere
uult. primitus aptū locū
eī de horu ponit. ac deinde
locū cuiq; plantationis dis
ponens. fructū bonarū ar
borū atq; utilitatē. sapore
odore et bonā famā diuersorū
aromatū in eo considerat. Et
sic idē dns magnus philoso
phus. et p̄fundus artifex. ex
istens. quāq; plantationē suā
in eo disponit. ut bene dis
cerni in utilitate sua possit.
ac deinde excognat. q̄ma
munitione cū circūdet. ut

150
nullus inimicorum suorum plantatio
nes ei dissipare ualeat. Tunc
etiam pignuntarios suos constitu
it. qui eundem hortum rigare sci
ant. et qui fructum ei colligant.
et exinde diuisa pignunta faci
ant. Qua propter o homo diligen
ter considera quia si dominus ille
prouidet. quod hortus suus nullum
fructum nec ulla uoluntate proferat
struendus est. quare tunc tam
philosophus. et tam artifex
hortum illum unam magno studio.
et unam magnis laboribus. facit.
plantat. rigat. et munit. Au
di ergo et intellige. Dominus qui sol
iusticie est. splendorem suum super
lucum quod per uariationem hominis est
misit. et splendor ille in mul
ta claritate resplenduit. quomodo
lucum illud ualde fedum fuit.
Sol enim in sua claritate efful
sit. et lucum in sua feditate pu
truit. unde sol maiori dilecti
one audientibus. amplexabatur.
quam si lucum ei oppositum non esset.
Sed sicut. lucum ad similitudi
nem solis fedum est. sic etiam trans
gressio hominis ad iusticiam
dei iniqua est. unde iusticia
quia pulchra est diligenda est.
et iniquitas quomodo fedum est abicien
da est. In hanc feditatem cecidit
ouis huius domini. qui tale ortum
plantauerat. Sed ovis hoc eundem
domino non propter ignauiam eius. sed pro con
sensu eiusdem ovis abacta est. quam

postea idem dominus immenso studio
et iusticia requisivit. Qua propter
tunc chorus angelorum in maxi
mo honore illuminatus est. cum
hominem angelum in celo uiderent.
Quid est hoc. Cum innocens agnus
in cruce suspensus est. et cuncta
tremuerunt. quia nobilissimi filii
uirginis de manibus homicida
rum corporali occisus est. in cuius
morte perditus ovis ad pascua
uite reportatus est. Nam antiquus
persecutor per quem uidit. quod oue
uita propter sanguinem innocentis
agni quem idem agnus in remis
sionem peccatorum hominum effu
derat. dimittere debuit. tunc
primum cognouit. quod agnus il
le esset. quomodo prius scire non potui
t. quomodo idem celestis pa
nis sine uirili semine et sine
ulla concupiscentia peccati
de uirgine in obumbratione
spiritus sancti incarnatus est. Idem enim
persecutor in initio creationis
sue inflatus superbie crexit. se
in morte se ipsum deciens. et
hominem de gloria paradysi ex
pellens. cui dominus in potestate
sua resistere noluit. sed cum in
humilitate per filium suum supra
uit. Et quia lucifer iusticiam
dei subsannauit. iusto iudi
cio dei incarnationem unige
niti dei scire non potuit. Nam
in hoc abscondito consilio.
perditus ovis ad uitam reporta

ta est
cur
m
l
c
b
u
m
a
b
e
f
a
d
e
r
l
h
d
f
q
g
s
e
c
S
n
t
q
u
a
m
h
l
t
s
l
Q

ta ē. Unde o rebelles homines. cur tamā duriciā uobis assumis. Dñs hominē deserere noluit. s; filiū suū ad saluationē ei misit. quō sic dñs caput supbie in antiquo serpente contriuit. In reptione enī hoīs de morte infernus claustrū suū apuit. satana clamante heu heu quis me adiuuabit. Sed & omīs diabolica turba in fremitu magno decerpit se admirans quē tanta potestas ē. cui ipsa cū principe suo resistere n̄ possit. cū sibi fideles animas auferri uideret. Sic homo sup celos elcatus ē q̄a dñs in homine et homo in dō p filiū dī apparuit. Idē enī dñs qui ouē istā pdiderat. s; eā tā glōse ad unā reducere. p̄cio s̄a margaritā in similitudinē ei dē ouis habuit. quē ipsi decidentis in multas sordes corrunt. Sed ipse eā ita in sorde iacere n̄ p̄mittens eā clementer exuac traxit. ac eā de sorde illa in qua iacuerat ita expurgauit. ut aurū in fornace expurgat. atq; illā in pristinū honorem maiori glā reposuit. Nā dñs hominē creauit s; ipse diabolica p̄suasione in mortē corruit. de qua eū filiū dī p sanguinē suū eripuit. et eū & eū ad celestē glām glōse p̄duxit.

Quomodo. In humilitate & caritate simul opant. sicut nec aīa

caritate. Humilitas enī filiū dī de uirgine nasci fecit. ubi ipsa humilitas nec in auarīs amplexibus. nec in pulcritudine carnis. nec in diuitiis tēnis. nec in auris ornatis. nec in sclari bus honorib; inuenta ē. s; filiū dī in p̄sepio iacuit q̄a mat̄ ei paup̄cula fuit. S; & humilitas semp gemit. plorat. et omīa crimina interimit. q̄d opus ipsi ē. Unde quisq; diabolu uult expugnare se munit. et armat cū humilitate. quō lucifer eā ualde fugit. et uelut coluber se corā ea incauernā abscondit. quia ubi ipsa illū apprehenderit eū quasi uilissimū filiū. citius frangit. Carnas quoq; unigenitū dī in sinu patris in celo tulit. et eū in uterū matris int̄a posuit. qm ipsa nec peccatores. nec publicanos sp̄nit. s; omīs saluari ē tendit. Qua p̄pt̄ & fontē lacrimarū ab oculis fidelū sepius educens. duriciā cordis emoluit. In hoc humilitas et caritas clariores cētis uirtutib; s; qm humilitas et caritas sūt. uelut anima & corpus. quē fortiores uires cētis uirib; anime et membris corporis habent. Quomodo. Humilitas ē quasi anima. & caritas uelut corp⁹. nec ab inuicē separari possunt.

164
nec corpus disuungi ualent: s;
sibi coopantē quādiu homo in
corpore uiuit. Et sicut animę
et corpori diuersa mēbra cor
poris scđm uires suas subiecta
s: ita etiā humilitati et carna
ti ceterę uirtutes scđm iusticiā
suā coopantē. Et idō o homines
ad glām dī et p salūtē urā hu
militatē & caritatē scđm amim;
cū quib; armati diabolicas in
sidias n̄ timebitis: s; indeficientē
unā possidebitis. Vnde quicūq;
sciētiā in spū scō et pennas in
fide habent. iste admonitio
nē meā n̄ transcendat: s; cā in
gustu anime sue amplecten
do percipiat. *Tercia uisio p̄me parit.*

POST HEC
VIDI MAXIMV
instrumentū ro
tundū et umbro
sū scđm similitu
dinē oui supius
artu et in medio amplum
ac infernus constrictū in
cuius extiori parte per
cūm lucidus ignis fuit
quasi pellē umbrosā sub
se habens. Et in igne isto
erat globus rutilans ig
nis tantęq; magnitudinis qđ
idē instrumentū totū ab eo illu
strabat. sup se tres faculas sur
sū ordinate positas habens.
quę suo igne eundē globū

ne laberēt continebant. Et idē
globus se aliquando sur sū ele
uauit. et plurimus ignis ei oc
currit ita qđ exinde flāmas su
as longius pduxit. ac se aliqñ
do deorsū inclinauit. multūq;
frigus ei obuiā uenit. ita qđ ex
hoc flāmas suas eiūs sub
duxit. S; & de igne illo qui idē
instrumentū circūdederat fla
tis quidā cū suis turbib; ex
iebat. et de pelle illa quę sub
eo fuit alius flatus cū turbib;
suis ebulliebat. qđ se in ipso in
strumento hac et illac diffunde
bant. In eadē quoq; pelle qđā
tenebrosus ignis tanti horro
ris erat qđ cū intueri n̄ pote
rā. qui totā pellē illā sua for
titudine concutiebat. plenus
sonitū tēpestati. et acutissi
morū lapidū maior et minor.
Quidū sonitū suū elenaret il
le lucidus ignis et uentū & aer
cōmoueant. ita qđ fulgura
sonitū ipsū puenert. qđ ignis
ille primū cōmotionē eiusdē
sonitus in se semiebat. S; sub
eadē pelle purissimus ether
erat sub se nullā pellē habens.
in quo etiā quendā globum
candentis ignis plurimęq;
magnitudinis uidebā sup se
duas faculas sur sū clare posi
tas habentē ipsūq; globū ne
modū cursus sui excederet
continentes. Et in eodē ethe

re m
fite f
inter
ans-
sub
recu
resta
spera
re qu
mb;
tū m
bat-
sū ac
habe
dens
re d
te co
mā
dū f
uā
qui
exie
se u
istox
glob
eran
eūd
illa
ead
se m
glo
tuli
di
uch
uer
bra
luc

re multe et clare sperere ubiq. po
 site fuerant. in quas idē globus
 interdū se aliquantulū euacu
 ans. clarnatē suā emisit. et ita
 sub p̄fatu rubeū igneū globū
 recurrent. et ab eo flamas suas
 restaurans. iterū illas in easdē
 speras efflaunt. S. & ab ipso ethe
 re quidā flatus cū suis turbi
 nib. se effundebat. qui se in p̄fa
 tū instrumentū ubiq. dilata
 bat. Sub eodē autē ethere aq
 sū aerē indebā albā pellē sub se
 habentē. q̄ se hac et illac. diffun
 dens. omī instrumēto illi humo
 rē dedit. Quidū se mūdū repen
 te congregaret. repentinā plu
 uiā multo fragore emisit. et
 dū se lenit. diffudit. blanda plu
 uiā leni motu dedit. S. & exco
 quidā flat. cū turbib. suis
 exiens. p̄dictū instrumentū
 se ubiq. diffudit. Et in medio
 istōz elemētōz quidā arenosus
 glob. plurime magnitudinis
 erat. quē eadē elemēta ita cir
 cūdederant qd nec hac nec
 illac labi poterat. S. dū mūdū
 eadē elemēta cū p̄dictis flamb.
 se inuicē concuterent. eundē
 globū sua fortitudine. aliqn
 tulū moueri faciebant. Et ui
 di inter aquilonē et orientē
 uelut maximū montē. qui
 uersus aquilonē multas tene
 bras. et uersus orientē multā
 lucē habebat ita tam qd

nec lux illa ad tenebras nec te
 nebre illę ad ipsā lucē p̄unge
 re potuerūt. Audiuq. iterū uocē
 de celo dicentē m. **D**s qui .1.
 omā sua uoluntatē condidit.
 ea ad cognitionē & ad honorē
 nominis sui creauit. n̄ solū aū
 ea que uisibilia & tēporalia s̄
 in ipsis ostendens. s. etiā illa que
 inuisibilia et cōia s̄ in eis ma
 nifestans. Qd & uisio hec quā
 cernis demonstrat. **N**ā hoc .11.
 maximū instrumentū qd ui
 des rotundū et umbrosū scdm
 similitudinē oui supius artū.
 & in medio amplum. ac inferi
 constrictū. declarat fideliter.
 om̄ptem dīm in maiestate sua
 in cōphensibile. & in m̄ysteri
 is suis inestimabile. & spē omniū
 fidelū existētē. cū primitus
 homines rudes et simplices in
 actib. suis cēt. s. postea inueni
 ac. in nouo testamēto se dilatan
 tes. tandē circa finē mundi
 multas erumnas in angustis
 suis passuri sunt. **I**n cui exteri .11.
 ori parte percussū lucidus
 ignis ē. quasi pellē umbrosū
 sub se habens. qui de signat.
 qd d̄s illos q̄ extra uerā fidē
 s̄ ubiq. pignē ultionis sue ex
 urens. hos qui intra fidē catho
 licā manent. ubiq. pignē con
 solationis sue. purificat. ita
 diaboli p̄uersitatis tenebro
 sitatē p̄sternens. sicut & fac

tū ē cū diabolus q̄ndo a dō crea-
 tus ē dō se opponere uolens. in
 pdmōnē de uictus corrumpit. Et
 in igne isto glob. rutilans ig-
 nis tamq. magnitudinis qd
 idē instrumentū totū ab eo illu-
 strāt. q̄ splendore claritatis sue
 ostendit. q̄a in dō patre ē ineffa-
 bilis unigenit. ei sol. iusticie ful-
 gore ardentis carnis habens.
 tamq. glē existens. qd omīs ere-
 amia. claritate lucis ei illumi-
 nat. sup se tres faculas sursum
 ordinate positas habens. que
 suo igne eundē globū ne labat
 continent. uidelicet sua admi-
 nistratiōe demonstrantes qd
 idē fili. dī. de celo ad t̄ras descen-
 dens. anglis in celestib. relictis.
 hominib. etiā q̄ in anima et
 corpore subsistunt. celestia
 manifestauit. qui suē clari-
 tas obsequio ipsū glificantes. om-
 nē nociuū errorē abiciunt. cū
 cū uerū dī filiū de uera uirgi-
 ne incarnatū magnificant
 ubi ipsi eū anglis p̄nunciant.
 et ubi homo in anima et cor-
 pore uiuens. cū fidei gaudio
 suscepit. Qua p̄pt. et idē
 glob. se aliquādo sursum ele-
 uat plurimūq. ignis ei occur-
 rit ita qd exinde flāmas suas
 longius pducit. significans. viii
 quia ubi tēpus illud uenit. qd
 unigenitus dī p̄deptione
 et subleuatione humani ge-
 neris p̄ uoluntatē patris incarnari
 debuit. spiritus

ses. in uirtute. patris supna
 mysteria in beata uirgine mi-
 rabili opatus ē. ita qd eodē fi-
 lio dī in uirginali pudicia.
 fecunda uirginitate. mirificū
 fulgorē dante uirginitas glo-
 sa effecta ē. quō in nobili uirgi-
 ne exoptabilis incarnatio de-
 monstrata ē. Et ita etiā se
 aliquādo deorsū inclinat. mul-
 tumq. frigus ei obuiā uenit.
 ita qd & ex hoc flāmas suas ei
 eius subducit. declarans. quō
 idē unigenitus dī ex uirgine
 natus. et ita ad paupertatē ho-
 minū elementē inclinat. plu-
 rimis miseris ipsi occurrentib.
 multas corporales angustias
 sustinens. cū se mundo corpo-
 rali ter ostenderat. de mundo
 transiens ad patrē rediit. dis-
 cipulis etiā ipsius astantibus
 nescit scriptū ē. Videmib.
 illis eleuatus ē. & nubes susce-
 pit eū ab oculis eorū. Qd dī. fili-
 is eccle. in uiterio. scientia cor-
 dis sui filiū dī suscipientib. scī-
 tas corporis ei eleuata ē in po-
 tencia diuinitatis ipsius. et
 in mystico miraculo nubes
 secreti misterii suscepit eū mor-
 talib. oculis regens ipsū. fla-
 bisq. uentorū ipsi famulatū. ex-
 hibentib. S. et ut uidet de
 igne illo qm idē instrumentū
 circūdederat flatus quidā cū
 suis turbinib. exiebat. qui

ostend
 potm
 potest
 mario
 dit. u
 homi
 stratu
 sub co
 suis eb
 rabie
 pessim
 locum
 instru
 dum
 dis in
 inter
 de q
 sus ig
 cū in
 qd m
 infid
 mū b
 erup
 inter
 qui t
 dinc
 omī
 suo b
 prin
 uen
 font
 mo
 hom
 et eb
 dur
 eban
 is-qu

ostendit p̄tendens. quō ab omni
 potente dō totū mundū sua
 potestate cōplem̄. uera disfa
 matio cū iustis sermonib; p̄ce
 dit. ubi ipse uiuus et uerū d̄s
 hominib; in uernate demon
 stratus ē. **E**t de pelle illa que .ix.
 sub eo ē alius flatus cū turbimib;
 suis ebullit. q̄a etiā de diabolica
 rabie que d̄m n̄ ignorans timer
 pessima infamia. cū nequissimis
 locutionib; exit. qui se in ipso
 instrum̄to hac et illac. diffun
 dunt. quō in seclō diuersis mo
 dis utiles & inuitiles rumores
 inter p̄p̄los se dilatant. **I**n ea .x.
 de quoq; pelle quidā tenebro
 sus ignis. tanta horroris ē q̄d
 eū intueri n̄ potes. q̄ declarat
 q̄d in pessimis et in nequissimis
 insidus am̄qui p̄ditoris. t̄tri
 mū homicidiū tantū feruoris
 erūpit. q̄d insaniā illi humanū
 intellectus discernere n̄ ualet.
 qui totā pelle illā sua fortitu
 dine concutit. quō homicidiū
 om̄s diabolicas malignitates
 suo horrore cōplectitur. cū in
 primogenitas ab ira odiū ebul
 liens. fr̄icidiū p̄petrauit. plenū
 sonitū tēpestatū. et acutissi
 mōz lapidū maiōz & minōz q̄a
 homicidiū plenū ē auaricia.
 et ebrietas. atq; acutissimis
 duriciis. que sine midia ba
 chant tā in magnis homicidi
 is. quā in minorib; uicis. Qui

18
 dū sonitū suū eleuat. ille luci
 dus ignis. et ueni & ac̄r cōmo
 uent. quō dū homicidiū in aua
 ricia effusionis sanguinis stri
 det. sup̄na iudicia et expiran
 ones uolantū rumor. & expan
 siones fluentū dispositionū
 in uoluntate recti iudicii suscitant.
 ita q̄d fulgura sonitū ipsū p̄ue
 niunt. q̄a ignis ille primū cō
 motionē eiusdē sonitus in se
 sentit. q̄a dignitas ostensionis
 diuini ex animis idē nefas p̄
 cellendo opprimit. cū etiā di
 uina maiestas. ante quā fremi
 tus eiū infamie publice ma
 nifestet. uidentē oculo cū oīa
 nuda s̄ cū p̄uideat. **S**ed sub .xvi.
 eadē pelle purissimus ether ē.
 sub se nullā pellē habens. quō
 sub insidus am̄qui p̄ditoris
 serenissima fides lucet. in qua
 nulla incertitudo infidelita
 tis latet. a semet ipsa n̄ funda
 ta. s; ad xpm̄ suspensa. in quo
 etiā quendā globū. cadentis
 ignis. plurimeq; magnitudi
 nis uidet. qui ueraciter desig
 nat in uictā ecclesiam in fide
 candorē innocentis clari
 tas. plurimiq; honoris ut tibi
 demonstrat p̄tendens. et sup
 se duas faculas sursū clare po
 sitas habentē. ipsūq; globū
 ne modū cursus sui excedat
 continentes. que sua significa
 tione s̄ ostendentes. quod

ecclesiam. de supernis edita duo
testamenta. uidelicet ueteris et
noue auctoritatis. addi uina
precepta celestium secretorum tabularum.
scilicet cum ipsa eadem ecclesiam
ne inuarietate diuersorum morum
se precipitantem extendat conti-
nent. quia et ueteris et noua te-
stificatio beatitudinem superne
hereditatis ipsi ostendunt.

xii.

Qua propter etiam in eodem ethere
multe et clare sperere ubique
positae sunt in quas idem globus in-
ter dum se aliquantulum euacuans.
claritatem suam emittit. quoniam in
puritate fidei plurima et splen-
dida opera pietatis ubique appa-
rent inque eadem ecclesia con-
gruo tempore concubatio-
ne uerborum aliquantulum sustinet.
decorum miraculorum suorum tradit
cum ipsa uelut in merore iacet.
tam claritatem operum in perfectis
hominibus. palios admirant et
ita sub prefatu rubeum ignemque
globum recurrentes et ab eo fla-
mas suas restaurans. iterum il-
las in easdem speras efflat quoniam
ipsa in commotione posita. sub
protectione unigeniti propter et
ab eo sufferentias diuine con-
fortationis accipiens. ita etiam
amorem supernorum in beatissimis operibus
declarat. Unde et ab ipso
ethere quidam flatus cum suis
turbis. se effundit. qui se
in prefatu instrumentum ubique

xiii

dilatatur. quia abundantie fidei
fortissima fama cum ueris et
perfectis assertionibus. in auxilium
hominum emanans. fines totius
orbis multa celeritate perme-
bat. Sub eodem autem ethere
aquosum aerem uidet albam pellem
sub se habentem. qui se hac et
illac diffundens. omni instrumen-
to illi humorem dat. quoniam sub
fide que tam antiquis quam
in nouis patribus erat. baptis-
mus in ecclesia ad salutem creden-
tium ut et uerissime manifestat.
in innocentia beatissime sta-
bilis fundatus. se diuina
inpiratione ubique dilatans.
uniuerso orbi irrigatione
salutis incredentibus. attulit.
Quidum se interdu repente con-
gregat. repentina pluuiam.
multo fragore emittit. et dum
se leniter diffundit. blanda plu-
uiam leni motu. dat. quia dum bap-
tismus aliquando passiores
ueritatis in uelocitate predica-
tionis. et in profunditate mentis
ipsorum coadunatur. ceteri copia
uerborum in inundatione predica-
tionis eorum attonitis hominibus.
manifestat. interdu etiam idem bap-
tismus suauiter tepamento in ipsis
predicatoribus. dilatatur. suauem
irrigationem cum discretionis
adunatorio populi attrahit. pro-
latum. Quia propter et ex eo
quidam flatus cum turbi-

mb. suis creans. p̄ p̄dictū instru-
 mentū se ubiq. diffundit. quō
 ab inundatione baptismatis.
 salutē credentib. afferentis. ue-
 rissima fama cū uerbis fortissi-
 morū sermonū egrediens. omnē
 mundū manifestatione beattitu-
 dinis sue pfudit. ut iā in pplis
 infidelitatem deserentib. et fide
 catholicā appetentib. apte de-
 clarat. **E**t in medio istorū ^{xvii.}
 elem̄toꝝ quidā arenosus
 glob. plurimē magnitudinis
 est. quē p̄fata elem̄ta ita circū-
 dant qd nec hac nec illac labi
 potest. qui manifeste ostendit
 infirmitudine creaturarū dī.
 hominē p̄funde consideratio-
 nis de limo t̄re mirabili modo.
 multē gl̄e factū de gente. et uir-
 tute earundē creaturarū ita ob-
 uolutū. qd ab eis nullomodo se-
 parari ualeat. quia elem̄ta mun-
 di adseruntur hominis creatura.
 ipsi famulatū exhibent. dū ho
 uelut in medio eorū sedens. ipsis
 diuina dispositione p̄sident. ut
 etiā p̄me inspiratus dauid dic.
Gl̄a et honore coronasti eū. ^{xviii.}
 & constituisti eū sup opa ma-
 nuū tuarū. Qd dī. O tū d̄s qui
 oīa mirabiliter fecisti. aurea
 et purpurea corona intellexit.
 & dignissimo in dūmto uisibi-
 lis speciei coronasti hominē.
 ita ponens eū quasi principē
 sup altitudinē p̄fectoꝝ opū

tuoꝝ que increaturis tuis iuste &
 bene disposuisti. Tu enī p̄alūs cre-
 aturis tuis. magnas et admiran-
 das dignitates homini inuicisti.

Sed ut uides dū in t̄dū eadē ^{xviii.}
 elem̄ta cū p̄dictis flamb. se
 inuicē concucunt. eundē glo-
 bū sua fortitudine aliquantulum
 moueri faciunt. quia dū con-
 gruo tēpore creature dī cū fa-
 ma miraculoꝝ ipsius creatoris
 se inuicē cōplectunt. ita qd mi-
 raculū miraculo magno toni-
 tro uerboꝝ innectitur. homo
 eorundē miraculoꝝ magni-
 tudine p̄cussus. concussione men-
 tis et corporis sui sentit. dū in
 eisdē mirabilib. attonitus. in
 becillitate fragilitatis sue con-
 siderat. **E**t uides in t̄ aquilo ^{xix.}
 nē & orientē uelut maximū
 momē. qui uersus aquilonē
 multas tenebras. et uersus orien-
 tē multā lucē habet. quō in t̄
 diabolicā impietate & diuinā
 bonitate magnus casus homi-
 nis apparet. p̄ pessimā deceptio-
 nē in reprobis multas miseras
 damnationis. et p̄ exoptabile
 salutē in electis plurimā felici-
 tate redemptionis tenens. ita ta-
 men qd nec lux illa ad tene-
 bras. nec tenebre ille ad ipsam
 lucē p̄tingere possunt. quia
 opa lucis opib. tenebrarū se
 n̄ int̄serunt. nec opa tenebra-
 rū ad opa lucis ascendunt.

19^v
quāuis diabolus ea multociens
p malos homines obfuscare la
boret. uelut ē in paganis. hereti
cis. et in pseudo pphīs. et quos isti
sua fallaci deceptione post se t̄here
conant. Quomodo. Quia uolunt
ea scire que ipsis scienda n̄ s̄. il
lū imitant. qui se altissimo si
milē ē anhelant. Et quō illū
subsecunt. et ipse mendaciū q̄si
ueritatē eis scdm uoluntatē ip
sorū demonstrat. Unde meū n̄
s̄. nec ego cū illis. quia uias meas
n̄ ambulant. s̄. extraneas semitas
amant. inquirentes q̄d eis stul
ta creatura de futuris causis fal
laciō ostendat. et hoc ita uo
lunt habere. scdm q̄d illud p
uerse exquir̄t me contēpnen
tes et scōs meos abicientes. qui
sincero corde me diligunt.

xv. **S**ed isti homines qui puer sa
arte tā p̄uacit me t̄ptant
ita q̄d creaturā illā que ad ser
uitutē ipsorū facta ē seruiant.
scissantes ut rē illā quā ipsi
scire uolunt eis scdm uolunta
tē ipsorū ostendat. numq̄d
possunt in seruatione sue ar
tis elongare t̄ ad breuiare tē
pus. q̄d eis a creatore suo con
stitutū ē uiuere. Certe hoc. nec
diē nec horā facere p̄ualeant.
Aut nūquid possunt p̄desti
nationē dī post ponere. Nul
lo modo. Omiseri. nonne p
mitto creaturas uobis passio

nes uias m̄dū de monstrare.
que signa tunc idō habent.
quā me dīm timent. uelut ser
uus facultatē dīm sui. aliqn̄
do ostendit & ut bos et asin⁹
ac cetera animalia uoluntatē
dn̄orū suorū manifestant. cū eā
in seruitutē sua fidelit̄ ad im
plent. Ostendit. cū me obliuioni
traditis. nec ad me respicien
tes. nec me adorantes. s̄. aspici
entes ad subiectā uobis creatu
rā. q̄d ipsa portendit & osten
dat. tunc p̄uacit me abiciens.
infirmā creaturā per creatore
urō colentes. Quā p̄pt̄ et ego
dico. O homo. cur creaturā illā
colis que te nec consolari nec
tibi auxiliari potest et que
tibi nullā p̄spicit infelicitā
te confert. uelut mathemati
ci moris instructores. et de in
credulitate paganorū sequaces
eorū affirmare solent. ita q̄d
dicunt stellas uobis hominib.
uitā tribuere. et om̄s actus
urōs disponere. Omiseri. q̄s
stellas fecit. S̄. stelle m̄dū ex
p̄missione mea. cū quib. dā
signis hominib. declarant.
ut etiā filius m̄s in euanglio
ostendit ubi dic̄. **E** runt
signa in sole. et luna & stel
lis. Qd̄ dī. In lumine horū
luminū hominib. ministrat.
et circum ipsorū tempora
tēporū ostendunt. Unde

etiam in nouissimis temporibus
laetabilia et piculosa tempo-
ra promissione mea in ipsis de-
monstrantur. ita quod radius
solis et splendor lune et cla-
rmas stellarum aliquando sub-
trahit. ut corda hominum ex
hoc concueiant. Sic et per stel-
lam ex uoluntate mea in car-
natio filii mei ostensa est. Homo
autem propria stella que una ipsi
disponat non habet. uelut stultus
et errans populus asserere conatur.
Sed omnes stelle omni populo cum serui-
tute sua communes sunt. Sed quod stel-
la illa ceteris stellis preclarior est
fuit. hoc est quod unigenitus meus
per alius hominibus uirginali par-
tu sine peccato natus est. ipsa
nullum subleuam eadem filio esse
rens. nisi solum incarnationem et
populo fideliter denuntians. quomodo
omnes stelle et creature me timet.
iussione mea tantum perficiunt
nec ullius rei in ulla creatura
noticia ulla habent. Nam cum mihi
placuerit. creature iussione
mea ostendunt. uelut cum faber
nummum faciens. in eo congruen-
tem formam celat. sic quod idem nummum
formam sibi impositam declarat.
sed de hoc nulla potestate ha-
bens. non nouit quando faber aliam
formam sibi imponere uelit. quomodo
nec longum nec breue tempus sue
forme discernit. Quod est hoc. O homo.
si lapis coram te iaceret. in quo

aliqua signa passionum tuarum
diligenter cum intueris de notares.
tunc secundum fallacem estimationem
tuam aut de infelicitate tua con-
tristatus. aut de prosperitate tua
gausius in deceptione diceres.
Ach moriar. uel. Wach uiuam. aut
heu quanta infelicitas seu Wach
quanta prosperitas mea est. Et quod te
lapis ille tibi conferret. Num
quicquam tibi auferret et daret.
Sed nec tibi obesse nec prodesse ualeret.
Sic etiam nec stelle nec ignis. nec
aues nec alia huiusmodi creatu-
ra insignis seruitutinis tue
quicquam te ledere. uel uiuare
possunt. Quod si in creaturam hanc
que ad seruutem tuam facta est
confidis abiciens me. tunc et
ego iusto iudicio meo exocu-
lis meis te precipio felicitatem reg-
ni mei tibi auferens. Nam ego
nolo ut stellas. aut ignem. aut
uolatilia seu alias tales crea-
turas de futuris causis seruite-
ris. quomodo si illas peruenire inspec-
eris oculi tui in molesti sunt. et te
uelut perditum angulum deicio. qui
uernitatem deseruit. et se ipsum in
damnationem precipitauit. O homo.
cum stelle et ceteris creature facie
subi fueris. Numquid de institu-
tione earum deo consilium dedisti.
Sed presumptio huiusmodi sciscitatio-
nis orta est in primo sciscitamento. in
delictis cum homines deum ita ob-
liuioni dedissent quod genus

xx.ii.

et genus diuersas creaturas
 superbe insperxit. et de futuris
 causis uaria signa in eis que
 sunt. Et sic etiam error ille in
 baal exortus est. scilicet quod ho- xx.ii.
 mines creaturam dei pro deo decep-
 ti colebant. ad quod eos etiam di-
 abolica irrisio excitauit. quia
 post creaturam magis quam pro
 creatore suum respexerunt. hoc
 scire cupientes. quod scire non de-
 buerunt. **V**nde etiam peiora
 his appa- xx.ii.
 ruunt. cum homines
 per diabolum magica arte in sa-
 nitate ceperunt. ita quod diabolum ui-
 dent. et audiunt. ipse eis falla-
 citer loquens et ostendens. quod
 uelut creaturam hanc inspiciat.
 et alia existat. Nolo autem dicere.
 quomodo per diabolum primi se-
 ductores edocti sunt. ita quod cum
 uident et audiunt. qui cum hoc
 modo querunt. scilicet ipsi de hac ne-
 quicia sua ualde culpabiles
 existunt. cum me dominum suum hoc
 modo denegant. et antiquum
 seductorem imitantur. O homo. ego
 in sanguine filii mei te requi-
 siui. non cum maliciosa iniquitate. sed
 cum magna caritate. scilicet tu me ue-
 rum dominum deseris. et illum qui mendax
 est imitaris. Ego sum iusticia et
 ueritas. et ideo admonco te in
 fide et exhortor in amore. ac
 reduco te in penitentia. ut
 quamuis sanguinolentus sis in
 pollutionibus peccatorum tam

exurgas de casu ruine tue.
 quod si me subsannaueris. para-
 bola huius similitudinis senties.
 que dicit. **Q**uidam dominus mul-
 tos seruos si **Q**ui subiectos
 habens. unicuique eorum de seruis
 suis plurima arma bellica
 dedit. dicens. Estote probi et uiles.
 tarditate et tempore abicientes.
 Sed dum quiddam inter eos agerent
 idem serui quendam illusorem.
 et diuersas artes pessimum ad in-
 uentorem secus uiam uiderunt. unde
 et quiddam ex eis decepti dixerunt.
 Huius hominis artes discere uolumus.
 Et arma que habebant abici-
 entes. ad illum cucurrerunt. Quibus
 alii dicebant. Quid facitis
 hunc illusorem imitantes. et
 dominum nostrum ad inuidiam pro-
 uocantes. Et illi responderunt. Quod
 hoc domino nostro ob erit. Et dominus
 eorum illis ait. O serui nequam. cur
 arma que uobis deditis abici-
 istis. Et cur carnis estis uobis hanc
 uanitatem amare. quam in domino
 uero cui serui estis famulari.
 Hec ergo per illusorem istum ut cupitis.
 quia in seruire non uultis. et ui-
 dete quod est stulticia uobis profuit.
 Et abiicit eos. Quod dicit. Dominus iste est
 deus omnipotens omnes populos sub pote-
 estate sua regens. ita quod quicunque
 hominem intellectu armauit.
 mandans ei ut strenuus et
 uigilans in instrumentis uirtu-
 tum sit. prauidens et neglegen-

21
nā a se excutient. S; dū homines
mā uentis arripunt. indui
nt mandatis ire disponentes.
ipsis multe tēptationes occur
runt. ita qđ diabolu totius or
bis seductore & multipliciū
uicioꝝ nequissimū artificē. nō
in uia uentis s; p deceptionē
in fidiū positi attendunt.
unde & quidā ipsos in iusticie
magis quā rectitudinis ama
tores. peiundē diabolu seducti.
plus student ei dē antiqui se
ductoris uicia imitari. quā
uirtutes dī amplecti. Et intel
lectū quē ad diuina mandata
conuertere deberent. ad uicia
tēne iniquitatis retorquentes.
diabolo se subponunt. Quib;
doctores eoz uelut consodales.
ipsos p sacras scripturas mul
tociens occurrentes. facta eoz
imppant. et cur diabolica fig
menta sequentes diuinā ubi
onē sibi inducant uociferant.
S; illi admonitiones eoz sepi
sime subsannantes. se in pau
cis peccare et dīm suū minime
offendere p supbiā affirmant.
Vnde cū in obduratione ista
pseuerant diuinā sententiā
accipiunt. quō ipsis seruis in
iquitatis existentib; cur in
tellectū de sup sibi datū suf
focauerint. & cur magis de
ceptiones antiqui seducto
ris susceperint quā creatore

suū cui strennue famulari de
buerant dilexerint obiect.
ita qđ ipsi contempti. diabolicis
illusionib; scđm opa sua qđ
dō seruire noluerit de putant.
ubi considerare cōpellunt. qđ
nequissima seductio ipsis p
fuerit. quō hoc modo abiecti
dampnationē incurrunt.
quia diuina pcepta post po
nentes plus diabolu quā dīm
sequi contēderit. Ego enim
nolo ut me homines contēp
nant qui me infide scire
debent. quō si me abiecerint
et creaturā sibi subiectā in
spexerint. antiquū seducto
rē in hoc imitantes. tunc et
ego pmitto. ut eis & cū crea
tura et cū diabolo scđm con
cupiscentiā cordis sui fiat.
quatinus ita expiant. qđ ip
sis p sit creatura quā adora
uerunt. uel qđ eis diabolus
conferat quē sub secum s.
Eto stulti homines. cur
creaturā de tēpore uite
urē inquiras. Nullus enī
urim potest tēpus uite sue
scire aut illud deuitare
aut tēsilire. nō ut p me sibi
constituti ē uiuere. qđ
o homo cū salus tuā in scē
rib; quā in spūalib; cōple
ta fuerit p sens scēlin muta
bis. et ad illud qđ terminū
nō inueniet. transibis. Nā

xx. m.

cū homo tantę fortitudinis ē.
qđ palus pplis ardent in me
ardet na qđ in conscientia tē
in liquoris fermentū peccatę
n̄ torpens. insidias amqui ser
pentis deunat. hui spm a cor
pore suo n̄ excutio ante quā
dulces fructus suos insuaissi
mo odore ad bonū finē pdu
cat. Illū autē quē tantę fragi
litatis confido. qđ tener ē in
gravi dolore sui corporis. et
in horrore pessimi insidiato
ris iugū meū ferre. de hoc scō
subtraho. ante quā in tempore
marcescentis animi sui incipi
at arefcere. Om̄a enī scio. Volo
autē humano generi quāq.
iusticiā ad suā cautelā dare.
na ut nullus hominū se pos
sit excusare. cū homines mo
neo et exhortor iusticiā facē.
qđdo ipsis iudiciū mortis in
curo. uclut iā sint morturi.
cū adhuc diu uicturi sint.
quō nemo nisi scđm utilitatē
quā in hoīe uideo & scđm
uoluntatē meā qua ei uiuere
concedo. aliud tēpus habere
uel sibi disponere poterit.
quēadmodū etiā iob testat
cū dicit. **C**onstruisti tmi
nos ei. qui pteriri n̄ poterit.
Qđ dī. Tu qui sup om̄s es. et oīa
ante quā fiant puides. etiā
in secreto maiestatis tuę con
struisti terminos humane

uite. na qđ nec scientia nec
prudentia. nec astutia ullius
rei pteriri poterit nulla uti
litate seu in infamia. seu in in
uaniute. seu in senectute homi
nū transgressi. nisi scđm pui
dentia secretę tuę. quī hoīes
ad glām nominis tui fieri ius
sisti. **E**go enī o homo ante
constructionē mundi te noui.
s. tam dies tuos in opib. tuis
uolo considerare et utilitatē
eę discernere. & quęq. opa
tua diligēt et acutissime ex
aminare. Quēcūq. autē subi
to de tēporali uita subtraho
hui uite utilitas cōpleta ē. na
ut si uita ipsius longius ptra
beret nullā uiriditatē bonę
fructuū ampli afferret s. ue
lut tēporē carnee fidī habes.
tantū quasi uacuo sono uer
borū fumū emitteret nec in
tamo tactu cordis sui me tan
geret. unde ipsi inducias hu
ius uite n̄ tribuo. s. ante quā
in tēporē huiusmodi infertili
tatis cadat. cū ab hoc scō sub
duco. S. t o homo dico. Cur me
contēpnis. Nonne pphetas
meos ad te misi. et filiū meū
psalutē tuā in lignū crucis
dedi. et aplos meos ut tibi uia
uernatis p euāgīm ostenderes
ad te destinari. Unde n̄ po
tes te excusare. quin om̄a
bona habcas p me. Et grē

xxv.

tunc
hui
actu
aut
di
toler
re h
mū
tes p
und
sup
dum
mū
ma
am
di
O
fū
tri
et
om
ha
fū
ut
pe
nē
op
m
fo
m
m
et
te
fi
un
h
fi

tunc pponis me. **S**ed errore
huius pueritatis. scilicet. qd signa
actuum tuorum in stellis. aut yigne.
aut in auri. seu in alia huiusmo
di creatura queris. ampli nolo
tolerare. quo omnes isti qui erro
re hunc diabolica suasionem pri
mi adinuenerunt. dominum contempnen
tes. precepta illi omnino abiecerunt.
unde et ipsi contempti sunt. Ego autem
super omnem creaturam. in claritate
diuinitatis mee fulgeo. ita qd
miracula mea in sanctis meis tibi
manifestata sunt. quia propter nolo ut
amplius hunc errorem. auguriam
di exerceas. sed ut in me aspicias.

Ostende. quis sum ego. Videlicet
summi boni. Unde omnia bona tibi
tribuo. cum diligenter quesieris me.
Et que credis me esse. Dominus sum super
omnia. et in omnibus. Sed tu uis me
habere uelut rusticum qd dominum
suum timet. Quomodo. Tu uis
ut uoluntatem tuam faciam. cum tu
precepta mea contempnas. Sic dominus
non est. Quid est hoc. Ipse enim nec
opinionem inueni. nec timorem fi
nis habet. Celi in laudibus meis
sonant me inspicientes. et secundum
iusticiam illam qui pro me posita sunt.
mibi obediunt. Sol enim luna
et stelle in nubibus. • celi secundum
tenorem suum apparent. nec non
flabrum uenti. et pluuie in aere
ut eis constitutum est currunt. et
hec omnia creatori suo secundum ius
sionem ipsius obediunt. Tu autem

xxviii.

o homo precepta mea non imple. sed
uoluntatem tuam sequeris. uelut
iusticia legis tibi nec posita nec
offensa sit. In tanta enim contu
matia es. quamuis cunissis. qd tibi
non sufficit iusticia legis mee. que
exarata et culta est in sanguine
filii mei. et bene tua in sanctis meis.
ita uenis quam noui testamenti.

Sed et in magna stulticia uis
me apprehendere. cum mihi
hoc modo minaris dicens. si deo
placet ut iustus et bonus sim.
quare non facit me rectum. tu ita
me cape uolens. uelut si petu
lans hedus ceruicem uelit cape.
qui fortissimis cornibus. ceruicem
ualide trudit et perforat. Sic
et ego cum mecum petulant in mo
ribus. tuis uis ludere. in preceptis le
gis mee quasi cornibus meis. iudicio
meo te conminuo. Hec
enim sunt tibi in aures tuas re
sonantes. sed tu illas non sequeris.
sed per lupum curris. quem te pinas
ita domasse. qd te ledere non pos
sit. Sed idem lupus deuorat te
dicens. O uis ista secus uiam erra
uit nec pastorem suum sequi uo
luit. sed per me cucurrit. unde etiam
illa uolo habere. quia me de
git. et pastorem suum deseruit.
O homo. dominus iustus est. et ideo omnia
que in celo et in terra sunt. iusta
ordinatione disposuit.

xxviii.

Ego enim sum magnus me
dicus omnium languorum

xxx.

faciens uelut medicus qui languidū uidet qui medela ardemer desiderat. Quid ē hoc? Si languor paruus ē cū facile curat. si ū grauis ē. languido dicit. Ego argenti et aurū atque exigo. Quid si illa mī dederis. te uiuabo. Sic et ego ob homo facio. Minora peccata ingemū et lacrimis ac in bona uoluntate hominū abstergo. grauioribus autē culpis dico. Ob homo. age penitentia et correctionē. et ostendā tibi mīdīam meā. et uitā etnā tibi dabo. Et stellas et alias creaturas de causis tibi occurrentibus. ne inspicias. nec diabolu adores. nec eū inuoces. nec quicquā ab eo pēq̄as. quō si plus uolueris scire. qm̄ te oporteat nosse ab antiquo seductore decipis q̄a cū prim⁹ homo plus quesuit quā querere deberet ab illo deceptus est. et impditiōe iux. S. tam diabolus nesciunt hominis redemptionē. ubi filius dī mortē occidit. et infernū fregit. Diabolus enī in initio p mulierē deiecit hominē. s. d̄s in fine temporis p mulierē. contriuit diabolū que filiū dī genuit. qui diabolica opa opa mirabiliter ad nihilum duxit. quāmodū ioh̄s dilectus m̄s testat̄ dicens. In hoc apparuit fili⁹ dī. ut dissoluat opa diaboli. Quid ē hoc? Pp̄ salutē et saluationē homi

nū apparuit maxima claritas. scilicet fili⁹ dī paupertatē humani corporis induens. s. uelut ardens stella in umbris nubib. fulgens. ita posuit in torculari. ubi uinū sorde feruēte exprimēdū erat. quō ipse lapis angularis super torcular cecidit. et tale uinū fecit. qd̄ maximū odorē suauitatis dedit. Ipse enī absq. mundatione polluti sanguinis inhumano genere clarus homo effulgens. pede milicie sue os antiqui serpentis concuicauit. et dissoluens alicore iniquitatis illi omnia iacula que & furore & libidine plena erant. eū omnino contemptibile reddidit. Unde quicūq. scientiā in spū scō et pennas infide habet. iste admonitiōe meā n̄ transcendat. s. eā in gustu anime sue amplectendo p̄cipiat.

Quarta uisio. p̄me parte.

Goede

uidi maximū
serenissimūq;
splendorē ue
lut plurimis
oculis flāmantē
quatuorq; angulos ad quātor
partes mundi uersos habentē q;
secretū supni creatoris designans
uimaximo misterio in manife
statis ē. in quo etiā alī splendor
similis aurore in se purpurei
fulgoris claritate tenens appa
ruit. Et ecce uidi uirā homines
inuasit fac portantes. et inde ca
seos facientes. cui quedā pars
spissa fuit. unde fortes casei fac
ti s. pars quedā tenuis. de qua
debiles casei coagulati sunt. et
pars quedā tabe p̄mixta. de
qua amari casei effecti s. Et ita
uidi quasi mulierē. uelut in
tegrā formā hominis in utero
suo habentē. Et ecce p̄secretam
dispositionē supni conditoris.
eadē forma motū in uidet mo
tionis dedit. ita qd uelut ig
nea spa nulla linamēta huma
ni corporis habens. cor eīdē
forme possedit. et cerebrū eī
tetigit. et se p̄ omnia membra ip
sius transfudit. S; de inde eadē
forma hominis de utero eīdē
mulieris hoc modo uiuificata
egrediente. scdm motus q̄s

ipsa spa in eadē forma homi
nis habuit scdm illos etiā et
colore suū mutauit. Et uidi
qd quanda huiusmodi sperā.
inhumano corpore manentē.
multi turbines inuadentes. eā
usq; ad terram incuruabant. S;
illa resupus uirib; se uiriliter
erigens. eis fortit̄ resistit. et cū
gemitu sic dixit. **E**go p̄gri
na ubi sū. In umbra mortis.
Et qua uia eo. In uia erroris.
Et quā consolationē habeo.
quā p̄grini habent. Ego
enī debui habere tabernacu
lum quinq; quadris lapidib;
sole et stellis lucidiorib; orna
tū. q̄a occidens sol et occiden
tes stelle n̄ debebant in eo lu
cere. S; in eo debuit ēē anglica
glā. quō topalius debuit ēē
fundamentū ipsi et om̄s gēne
structura eī. Scalas eī cristallo
positas. et plateas ipsi auro strā
tis. Nā ego debui ēē consort
anglorū. quia sū uiuens spira
culū qd d̄s misit in aridū li
mū. Vnde deberē d̄m scire. et
ipsū sentire. S; heu cū taberna
culū meū intellexit se posse
oculis suis in om̄s uias uidere.
instrumentū suū ad aquilo
nē posuit. ach ach. ubi capita
sū. et spoliata oculis et gau
dio sciencie. ueste mea tota
scissa. Et sic de hereditate mea
pulsa. ducta sū in alienū lo

cū qui omī pulchritudine et
honore carebat. ubi pessimo ser-
uicio subiecta sū. S; & hi qui me
ceperant colaphis percutientes
cū porcis fecerūt me manducare.
ac ita in desertū locū me mīten-
tes amarissimas etiā herbas mel-
le intinctas mihi ad manducan-
dū dabant. Postea quoq; sup-
torcular me ponentes. multis
tormētis me affligebant. De ino-
autē uestib; meis me exuentes.
et multas plagas mihi inferen-
tes. uenatū me miserūt. ubi pes-
simos et uenenosos uermes. uide-
licet scorpionū. aspidū. et aliorū
similiū uermiū me cape fecerūt.
qui me totā suo ueneno ita con-
spuerūt. qđ inde debilis efficiebar.
Vnde illi me deridentes dixerūt.
ubi ē honor tuus nē. Ach. s; ego
tota contremui. et magno ge-
mitu meroris silentē dixi. O ubi
sū. Ach unde huc ueni. Et quē
consolatorē huius captiuitatis
querā. Quomodo has catenas
dirūpā. O quis oculus uulnera
mea uidere poterit. Et quē na-
res fetorē hunc egrū sufferre
poterūt. Aut quē manus ea oleo
pungent. Ach qđ dolori meo
mediam impendet. Celsū g; cla-
more meū exaudiat. & trā de
merore meo tremiscat. ac omī
qđ uiuit ad captiuitatē meā
se miserando inclinet. quia
amarissimus dolor me pīmit.

quō sine consolatione et sine
adiutorio pegrina sū. O quis
consolabit me. quō et mat̄ mea
dereliquit me. quia a uia salutis
erravi. Quis me iuuabit nisi d;.
Cū autē recordor. tu o mater
syon. in qua habitare debui. a-
marissima seruitia quib; subiec-
ta sū inspicio. Et cū omī genus
musicorū qđ int̄ ē ad memoriā
duxero. uulnera mea adtendo.
Sed & cū recordor gaudiū et le-
ticię gl̄e tue. tunc uenena illā
quib; polluta sū de testor. O quo
me uertā. Et quo fugiā. Dolor
enim m̄s innumerabilis ē. quō
si in malis istis pseuerauero. so-
cia illorū ero. cū quib; uirā babilonia
turpiter conuersata sū. Et
ubi es o mat̄ mea syon. Ach m̄
quia at̄ infeliciter recessi. quō
si te nescirē leuius dolerē. Nunc
autē pessimos sodales meos fu-
giā. quia infelix babilonia in
plūbā flatterā me posuit. ac
maximis trahib; me opprēssit.
ita qđ uix suspirare possū. S;
cū lacrimas meas ad te o mat̄
mea cū gemitib; meis effundo.
tantos strepitus sonantiū aqua-
rū infelix babilonia emittit.
qđ uocē meā n̄ adtendis. Ergo
multa sollicitudine artas uias
querā. in quib; pessimos sōda-
les meos et infelicē captiuitatē
meā effugere possim. Et cū hec
dixissē. uui angustā semina. ubi

me ab
contra
fieri
ubi co
meu
effu
fieri
et om
mis
simu
tre m
git. C
lact
confo
tanta
p̄gar
meu
inde
ōma
num
qua
exp
blan
mis
mea
clam
bani
fort
habi
uola
edie
n̄a
eta
tes
ca n
mu
sequ

me abscondi in paruo foramine
contra septentrionē amarissime
fletis. quō matrē meā pdideram.
ibi etiā considerans omnē dolorē
meū. et omīa uulnera mea. Tamasq.
effusiones lacrimarū flendo et
flendo ibi emisi. qđ omīs dolor
et omīs luor. uulnerū meorū lacri
mis istis p̄fusus ē. Et ecce suauis
simus odor uelut lenis aura ama
re mea emissus. nares meas ten
git. O quātos gemitus et quātas
lacrimas tunc effudi. cū paruam
consolationē istā adesse sensi. Et
tamōs ululatus cū tamis fletib.
p̄ gaudio dedi. qđ etiā mons ille
in cui foramine me absconderā
inde commotus ē. Et dixi. O matrē
omāt syon. qđ fiet de me. Et ubi
nunc ē nobilis filia tua. O quādiu
quādiu matrē dulcedinis tue
exp̄sū. quē in multis deliciis me
blande enutrieras. Et in his lacri
mis ita delectabar. uelut matrē
meā uidere. S. inimici mei istos
clamores meos audientes dice
bant. Ubi ē ista quā habet in c
sortio nrō sedm uoluntatē nrām
habuim. ita qđ et ipsa omnē
uoluntatē nrām p̄fecit. Ecce ū
celicolas inuocat. Omīs g̃ artes
nrās excitemus. eā tanto studio
et tanta sollicitudine custodien
tes. ne nobis effugere possit. qđ
eā nobis prius omīno subiecera
mus. Si hoc fecerimus. iterū nos
sequet. S. ego forām illud in q

24
me absconderā latentē egressa.
inquandā altitudinē ire uole
bā. ubi me inimici mei inuenire
n̄ possent. At ipsi qđ dā mare
tanti feruoris in opposuerant.
qđ illud nullo modo transuada
re potui. S. et ibi quidā pons
tante paruitatis et angu
stie erat. qđ nec p̄ illū transi
re ualui. In fine quoq. eidē ma
ris quedā altitudo montū tan
torū acuminū apparuit. qđ
nec ibi iter habere poterā. Et
dixi. O qđ ego misera nē faciā.
Suauitatē matris mee nunc
parūp senserā unde putabam.
qđ uellet me ad se reducere.
S. ach nū iterū relinquet me.
Ach. quo me uertā. Nā si modo
in priorē captiuitatē uenero.
inimici mei magis nē quā pri
deridebunt me. qđ ad matrē
meā flebit clamauerā. et quō
dulcedinē suauiatis ei parūp
senserā. cū iterū modo ab ea
derelicta sum. S. ego p̄ suaui
tē illā quā prius a matre mea
uenientē senserā. adhuc tamē
fortitudinis etiā. qđ me adori
entē uerti. et qđ iterū angu
stissimas semitas ire cepi. Ede
antē semite spinis et tribulis
et aliis huiusmodi in pedimtis
ita plene erant. qđ uix ulla
uestigia incis habere poterā.
S. tamen cū maximo labore
et sudore eas tandē uix p

transiens. excede labore tantā
 fatigationē in curri. qđ uix su
 spirare ualui. Sic tandē cū maxi
 ma fatigatione ad cacumē eīdē
 montis. in quo me prius abscon
 derā pueniens. aduallē cū me
 inclinaui. ubi descendē dēdebā.
 et ecce ibi aspidēs. **scorpio**
 nes. dracones. et alii. huiusmodi
 serpentes in opposita erant et
 in me sibilos suos emittebant.
 Unde ego extrema. maximos
 ululatus emisi dicens. O mater
 ubi es. **Leuius** enī dolerē. si sua
 uirtutē uisitacionis tuę prius
 nō sensissē. qđ nō merū incapu
 untatē illam cadā. in qua dudū
 iacuerā. ubi qđ nō ē auxiliū tu
 um. Tūc uocē matris mee au
 diui mihi dicentē. **O** filia
 curre penne enī ad uolandū
 tibi datę s̄ a fortissimo datore
 cui nullus resistere ualet. Ergo
 uelocit̄ transuola om̄s has con
 trarietates. Et ego multa con
 solatione confortata pennas
 illas suscepi. et om̄a ueneno
 sa ac mortifera illa uelociter
 transuolaui. **Et** ueni ad
 qđdā tabernaculū. qđ inter
 rius totū erat ex fortissima
 calibē fabricatū. Et illud in
 trans opa clariū fēci. cū
 prius opa tenebrarū fecissē.
 In eodē autē tabernaculo
 ad septentrionē colūnā in
 polū ferrī posui. in quam

flabella diuersarū pennarū.
 et se hac et illac. mouentū sus
 pendi. Et manna inueniens. il
 lud comedi. Ad orientē uero
 ppugnaculū ex quadrīs la
 pidib; construxi. et in eo ignē
 accendens. ibi mirratū uinū
 cū musco bibi. **S.** ad meridiem
 turrim ex quadrīs lapidib;
 feci in quā clipeos rubri colo
 ris suspendi. et in cui⁹ fenestras
 tubas exebore factas posui. In
 medio autē eīdē turris mel
 effudi. et ex hoc p̄ciosū un
 gentū cū aliis aromātib; feci.
 ita qđ ex ipso p̄totū idē taber
 naculū maximus odor diffun
 deret. Ad occidentē uero nul
 lū opus posui. quia pars illa
 ad sc̄m uersa erat. Sed interī
 dū in hoc labore occupata es
 sē inimici mei phariseas su
 as arripientes sagittas suas ta
 bernaculū meū aggressi s̄.
 s; ego p̄ studio op̄is mei qđ
 faciebā tādiu insaniā eorū nō
 adtendi. usq; dū ianua eīdē
 tabernaculi sagittas impleret.
 Nulla tamē earundē sagittarū
 nec ianuā. nec calibē eiusdē ta
 bernaculi p̄forare ualebat.
 unde nec ego ab eis tedi potui.
 qđ illi uidentes maximā in
 undationē aquarū emisere.
 quatinus et me & tabernacu
 lū meū deiceret. s; tamē in hac
 malicia sua nihil p̄fecerūt. Qua

ppt. eos audacter derisi dicens. fa-
ber q̄ hoc tabernaculū fecit. uobis
sapientior & fortior fuit. Unde
sagittas ūas colligentes eas de
ponite. quō nullā uictoriā uo-
luntatis ur̄e amodo in me pote-
runt p̄ficere. Ecce **q̄** que uulnera
ostendunt. Ego multo dolore et
labore plurima bella aduersū
uos p̄gī. cū me mortu tradere
uelleris. s; tam n̄ potuisti. quia
fortissimis armis munita acu-
tos gladios contra uos uibrabā.
p̄ quos me a uobis strenue de-
fende bā. Recedite ḡ recedite. quō
ultra me habere n̄ poteritis. **S**ed. **iii**
ego fragilis et indocta uidi etiā
q̄d in alia sperā plurimi turbines
irruentes. eā deicere uoluerūt s;
n̄ ualuerūt. quō illa fortit̄ repug-
nans. locū eis insaniendi n̄ de-
dit. s; tam sic cū querela dixit.
Quāuis paup̄cula sum. tam mag-
nū officiū habeo. O quid sū ego.
et que ē querimonia clamoris
mei. Sp̄iaculū tam uiuens in
homine sū. posita in tabernacu-
lū medullarū uenarū. ossiū. et
carnis. ita q̄d eadē tabernaculo
uindictā tribuo. et q̄d illud
ubiq; in motib; suis circūfero.
S; heu sensibilib; illi p̄fert
sp̄uriciā. lasciuia. et petulan-
tiā morū. ac om̄a genera uicioꝝ.
Ach o quā magno gemitu hoc
queroi. Nā cū p̄spicit̄ uite in
opib; tabernaculi mei habeo.

occurrit in diabolica p̄suasio. in
omnib; me irruens. ac inflatū
elationis ita me erigens. q̄d mul-
tociens dico. Ego sedm̄ gustū ui-
riditatis ur̄e opari uolo. In taber-
naculo enī meo queq; opa intel-
ligo. s; tam auuiditate ei ita impe-
dior. q̄d opa mea n̄ discerno. an-
te quā dira uulnera in me ui-
dero. O quantū planctū tunc
emitto. Et dico. O d̄s. n̄ne creasti
me. Ecce uis ur̄a opprimit me.
Et sic fugā in eo. Quomodo. Cū
tabernaculū meū carnalē con-
cupiscenciā habet. tunc quia
gustū inope habeo. cū ipsa op̄
illud p̄ficio. S; ratio que in me
cū scientia uiget. ostendit in
quō a d̄o creata sū. In qua ratio-
ne etiā sentio. quia adā cū di-
uinū p̄ceptū. transgressus ē. et
timens abscondit se. Sic et ego
timens a facie d̄i me abscondo.
cū opa mea in tabernaculo
meo contraria d̄o sensero. Cū
autē plūbeā statera peccati
sup̄ pondera uero. om̄a opa
illa. que carnalib; concupis-
centiis ardent. contēpno.

Ach me p̄grinā. quomodo
in his piculis subsistere
possum. Et cū diabolica p̄suasio
me inuadit sic dicens. ē ne hoc
bonū q̄d nescis. nec q̄d uides.
nec q̄d facere potes. q̄d tunc
erit. Et cū iterū dicit. q̄d no-
sti. et q̄d intelligis. et q̄d p̄ficere

uales. cur hoc deseris. qđ tunc fa-
cia. At plena dolore respondebo.
Ach me misera. qđ p adā nociua
uena m afflata s. cū ipse diuinū
pceptū transgressus et inūam
eieclus. carnalia tabernacula
coadunauit. Nā ingustu quē
ipse in pmo p inobedientiam
gustauit. nociua dulcedo san-
guini et carni se ingerit. et ita
pollutionē uiciorū pducit. Unde
peccatū carnis in me semio. pu-
rissimū autē dñm quia p culpā
inebriata sū negligo. S; hoc qđ
gustus tabernaculi mei in se
habet. sequi n debeo. Nā ex hoc
qđ adā in prima apparmone
purus et simplex. adō creatus
erat. timeo dñm. sciens quō p p
sū pura et simplex creata sum.
Sed modo p malā consuetudi-
nē uiciorū inquietudinē uertor.
O in his omib; pegrina sū. Qua-
ppr turbines diuersos sonitū
multa mendacia pferit. qui
in me surgunt sic dicentes.
Que es. Et quid facis. Et qualia
sunt certamina que exerceas.
Infelix enim es. Nā ignoras
utrum bonū an malū opus tuū
sit. Quo tandē ibis. Et qđ te con-
seruabit. Et qui s errores illi.
qui te in insaniā ducunt. An
p ficiēs qđ te delectat. an fugi-
es qđ te angustat. O qđ facies.
quia istud scis. et istud igno-
ras. Qđ enī delectat. hoc tibi li-

cutū n ē. et qđ te angustat. ad
hoc pcepto dī cōpelleris. Et undō
scis. si hec ita sint. Odius tibi
ē. si n fuisset. Et post quā isti
turbines ita in me surrexerunt.
incipio altā uia ambulare.
que carni mee grauis ē. qđ
incipio iusticiā facere. S; iterū
intra me dubito. utrum hoc ex
dono sps scī sit. annon. et dico.
Hoc inutile ē. Et deinde sup
nubes uolare uolo. Quomodo.
Sup intellectū meū uolo uola-
re. et ea incipe que p ficere n
possum. S; cū hec facere tēptauero.
maximā tristitiā in me excito.
ita qđ nec in altitudine scētatis.
nec in planicie bonē uoluntatis
ultū opus facio. S; in inquietudinē
dubietatis. desperationis. meroris.
et opprissionis omniū rerū in me
habeo. Et cū diabolica p suasio
me sic inquietat. o qđta calami-
tas m tunc occurrit. qđ omia
mala que s aut esse possunt in
uitupatione. in maledictione.
in mortificatione corporis et
anime. in turpib; uerbis contra
mundiciā. sanctitatē et altitudi-
nē. que in dō sunt. hec omia m
infelici occurrunt. Unde etiā
hec iniquitas m insurgit. scili-
cet qđ omis felicitas et omne
bonū qđ tā in hoīe quā in dō
ē mihi molestū et graue erit.
magis mortē quā uitā mihi
pponens. Ach quā infelix hoc

certam ē qđ sic de labore in la
bore de dolore in dolore de
scismate in scisma se in ingerit.
omne felicitate in auferens.

Sed unde excitat malū istox
errorū. Videlicet ex hoc. An
tiquus enī serpens in se habet
astutia et deceptabile uersu
tia. atq. mortiferū iniquitatis
uenenū. Nā in astutia sua inge
rit mihi contumacia peccatorū
at amore dñi intellectū meū
auferens. ita qđ peccare n̄ timeo
sic dicens. Quis ē d̄s. Nescio qđ
d̄s sit. In deceptabili autē uer
suta sua obdurationē michi
inducit. ita qđ in malo obdu
ror. S; in mortifero iniquita
tis ueneno sp̄itale gaudiū in
aufert. ita qđ nec in homine.
nec in dō letari ualeo. sic dubi
tate de sp̄ationis in inducens.
scilicet qđ dubito. utrū salua
ri possim annon. O que s̄ ista
tabernacula. que tanta picu
la sustinent in diabolica decep
tione. S; cū p̄donū dī recordor.
qđ a dō creata sū. tunc tur
bas opp̄ssiones his diabolicis
p̄suasionib; hoc modo respon
sū dō. Ego fragili t̄re n̄ cedam.
s; fortissima bella exercebo.
Quomodo. Cū tabernaculū
meū opa iniusticie exercere
uult. medullā. sanguinē et
carnē in sapientiā pacientie
contra que admodū fortis

leo se defendit. & ut serpens in
antro suo ictū mortis fugiens
se abscondit. Nā nec sagittas di
aboli debeo suscipere. nec uolun
tate carnis exercere. Quomodo.

Cum enī ita tabernaculū
meū incendere uoluerit
in bonitate dī respicio que ita
nūquā tetigit. et ita aere qui
sua lenitate ariditate t̄re rigat
suauior ero. sp̄itale gaudiū ha
bens cū uirtutes in me uiridi
tate suā ostendere incipient.
Et sic bonitatem dī sentio. Cū autē
odiu me denigrare t̄ptauerit.
in inuidiam et in martiriū filii
dī aspicio. & ita carnē meā con
stringo. suauē odore rosarū
que de spinis oriunt̄ fidei re
cordatione suscipiens. et ita re
deptore meū agnosco. S; cū sup
bia turrim uanitatis sue sine
fundam̄to petre in me conten
derit ponere. et hanc abu
tudinē in me erigere
qđ nullū sibi simile uult
habere. s; semp̄ altior ceteris ui
deri. o qđ in tunc succurrer. quō
antiquus serpens qui sup̄ om̄s
et uolens in morte cecidit. me
deicere conat̄. Tunc cū merore
dico. Ubi ē rex m̄s. et d̄s m̄s.
Quid possū boni absq. dō. Nichil.
Et sic addm̄ qui in uita dedit
respicio. et ad beatissimā uirgi
nē illā que sup̄biā antiquę
speluncę contriuit curro. sic

.vii.

fortissimus lapis edificii dei effecta.
cui rapacissimus lupus qui hamo di
uinitatis strangulatus est. me amo
do superare non poterit. Et ita suavis
simus bonus idem humilitatis inabi
tudinē dei cognosco suauitatem dei
indeficiens balsami sentiens. Et
ita indulcedine dei gaudens. ue
lit sum in odore omnium pigmento
rum. Et sic etiam cetera uicia. fortis
simo scuto humilitatis decio.

viii.

Sed dande ego paupercula in ix.
di quod alia quedam spiritus exclam
amentis forme sue se contrahens.
nodos et resoluunt et se ab eis cum
gemitu extrahit. sed etiam sua me
rens dirupit. Et dixit. De taber
naculo meo exibo. Sed ego misera
plenaque meroris quo uada. Per
horrendas et periculandas semi
tas adiudicium ubi diudicabor.
ibo. Opa enim que in tabernaculo
meo operata sunt ibi ostenda. Et ibi
re. munerationē secundum merita
mea recipiam. O quantus
timor. et o quanta angu
stia ibi mihi erit. Cumque se hoc mihi
resolueret. quidam spiritus et lucidi
et umbrosi uenerunt. qui socii con
uersationis ipsius secundum quod in
sede sua se mouerat fuerunt. reso
lutionē ei expectantes. ut post
quam se exsoluisset. eam secum abdu
cerent. Et audiuimus uuentem uocē
illis dicentem. Secundum opera sua de
loco ad locum ducat. Et iterum au
diui decedē uocē mihi dicentem. Be

ata et ineffabilis trinitas se mun
do manifestauit. cum pater uni
genitum suum de spiritu sancto conceptum
et de uirgine natum misit in mun
dum. quatinus homines multa
diuersitate naturae multisque pecca
tis obligati. per unam adiuuā uerita
tis reducerentur. ita ut ipsi ante
ibus corporee grauedinis ab
soluti. bona et sancta opera secum por
tantes. gaudia supernae heredita
tis adipiscerentur. **Q**uod ut
profundus homo capias et apertius
manifestes uides maximum se
renissimumque splendorem uelut
plurimis oculis flammantem
quatuorque angulos ad qua
tuor partes mundi uersos ha
bentem. qui magnam in mysteriis
puramque in manifestationibus sci
entiam dei significat. maxima
profunditate perspicuitatis radi
antem. et acutissimas acies qua
drifide stabilitatis ad quatu
or plagas orbis extendentem.
ubi ipsa tam illos qui abiciuntur.
quam illos qui colliguntur. ut
nientes acutissime prouidet. mi
sterium supernae maiestatis osten
dens. quod in magno typo alti
tudinis et profunditatis tibi
ut cernis demonstrat. In quo
etiam alius splendor similis auro
re in se purpurei fulgoris cla
ritatem tenens apparet. quia sci
entia dei etiam hoc ostendit quod
unigenitus patris de uirgine

carne sumens sanguine suū
incandore fidi p salute hominū
fundere pparuit. ubi incadē s;
sciencia dī boni et mali ostēn
dunt. quō ipsa nulla obscuri
tate ullius rei obnubilat. Sed
tu o homo dicis. Quid faciet ho
mo. cū dē p nouit omā que fac
turus ē homo. Et ego o homo
tibi dico. **S** stultice. in nequicia. x
cordis tui illū imitaris. qui ui
am uertitatis primū recusans.
mendatiū uertitatis opposuit.
cū se sūme bonitati simile face
re uoluit. Quis poterit inuicū
et finē obfuscare. Qui ē fuit. &
pmanebit. S. qd est tu. qui fa
uilla cineris es. Et qd nosti. cū
n̄ esset. S. tu lamentabile inuicū
et miserabile finē habens. con
tradicis. qd nec scis. nec scire
debes. uidelicet innumerabile
pulchritudine iusticie dī in
qua nulla indignatio iniusti
cie inuenit. nec inuenta ē. nec
inueniet. O stultice. ubi putas cē
patre iniquitatis quē imita
ris. Quid ē hoc. Cū supbia intē
inflāt. sup sidera et sup alias
creaturas et sup anglos uis ele
uari. qui pcepta dī p omā ad
implent. S. tunc cades. sicut
et ille cecidit. qui mendatiū
uertitatis opposuit. Mendatiū
enī ipse dilexit. et idō immor
tē inuolutus in abyssū corrumpit.
Ergo homo adtende. Cū nec

inspicis carnatē illā qua te
dē liberauit. nec cū adtendis
quanta bona tibi dē liberauit.
nec cū adtendis quanta bona
tibi dē semp impendit. nec cū
consideras quomodo ipse te
amore reuocat. cū multoci
ens in peccata corruis. ubi ma
gis mortē quā diligis. si tunc
tandē ad mentē tuā reuocas
scripturas et doctrinas illas.
quas tibi antiqui et fideles
patres tui pposuerūt. scilicet
qd malū debes deuitare. et bo
nū facere. et si tunc ex intimo
corde dixeris. graui peccam.
unde oportet me cū digna
penitencia ad patrē meū qui
me creauit redire. tunc idē
pater tuus benigne suscipit
te. et in sinū suū te ponens.
dulcib. amplexib. amplectit
te. Nunc autē beatitudine
illā que tibi adō pposita ē
scire contempnis. ac iusticiā
dī audire uel opari recusas.
Numquid si fieri posset. magis
iudiciū dī iniustū quā uerū
notares. Quā ppter si sanguine
filii dī redēptus n̄ esset. in p
dmone pdmus iaceres. Sed
iudiciū dī uerū et iustū est.
Unde o homo quā uoluntate
inde consequeris. qd te in
iudicio meo decerpis. In cho
ro angelō et in electa uinea
mea ē laus laudantiū. et dī

uitam

cernit glā tibi dñe. nec iudiciū
 meū pcos contra dicit. quō m
 sti s. s. qd diabolo pfuit. qd se
 mibi opposuit. Qui cū uidit se
 multā claritatē habere. sup os
 se uoluit exaltare. na qd ei in
 numerabilis turba supbōx sup
 bōrū spūmū consensit. qd omīs
 diuina uirtus in zelo rectitudi
 nis sue simul cū illo deiecit. Sic
 etiā omīs deiciunt qd in pseue
 rantia mali iusticiā dī post po
 nere conant. quō ipsi sumū bo
 nū in pueritate nequicie puer
 tate laborant. Unde nequaquā
 dē qd iniustū ē constituunt. sed
 omne qd rectū ē in equitate bo
 nitatis sue ordinant. **S**ed et
 illi homines qd infidelitate sua
 dīm abiecerūt. na qd sibi sculp
 tilia fecerūt. que diabolus in
 uasit. et in quib. eos illustr. tē
 in pculantia huiusmodi uam
 tatis surrexerūt. cū illud gen^u
 hominū ptransiit quib. ada
 et eua dixerant quomodo
 adō facti eēt. et quomodo
 de paradyso expulsi fuisset.
 Quos alii in eadē pueritate
 subsequentes. creaturā dī ma
 gis quā ipsū creatore suū co
 luerūt. et ea que nō uiuunt unā
 suā disponere putauerūt. Unde
 et hi qui adhuc in ipsa infi
 delitate sordent. stulticiā suā
 deserant. et ad ipsū qui la
 queos diaboli contriunt. si

delit conuertant. uetustate
 ignorantie deponentes et no
 uitate uite amplectentes. ut
 seruus mī ezechiel hortat dices.
Proiecit auobis omīs puari
 cationes urās in quib. puari
 cati estis. et facite uobis cor no
 uū et spm nouū. Qd dī. O uos q
 in rectitudine pseuerare uultis.
 in sole cui mīnora beate oues
 currunt. piete a conscientia
 cordis urī sciscitationē occultōx
 illōx que in principali sapien
 tia inutilia sunt. in quib. inua
 nā celsitudine uolare uoluistis.
 cū in pceptū lacū mersi estis. in
 quo nullus honor habuit sed
 illa horribilis lasciuia que dīm
 ignorat. Et cū hoc feceritis. uia
 uernatis pgrate psalite urā. ubi
 titilantis celi nouitate in corde
 urō inuenietis. et ubi uiuifice
 spirationis nouitate in spū urō
 habebitis. **V**ides etiā intra ho
 mines in uasis suis lac portan
 tes. et inde caseos facientes. q
 sunt in mundo homines. tā ui
 ri quā mulieres in corporib. su
 is humanū semen habentes. de
 quo genus diuersōx pploz p
 creatur. cui quedā pars spissa
 ē. unde fortes casei fiunt. quia
 sem illud in fortitudine sua
 utiliter & bene coctū & tepatū.
 strenuos homines pducit. qb.
 etiā magna claritas tā spūali
 quā carnaliū donōx in mag

nis patrib; et inanis psonis tribuit.
 na qd in pspitate prudencie discre
 tionis. et utilitatis inopib; suis et
 corā dō. et corā hominib; pspicue
 florent. quō diabolus in eis locū
 suū n̄ inuenit. Et pars quedā te
 nuis. de qua debiles casei coagu
 lant. quō hoc semen in teneritudi
 ne sua inutilit semicoctū & semi
 tepatū teneros homines educit. na
 qd isti multociens stulti. tepidi. et
 imiles tā apud dīm. quā apud
 scīm inopib; suis s. qā dīm stren
 nue n̄ querit. S; & pars quedā ta
 be p̄mixta ē. de qua amari casei
 efficiunt. qā sem illud indebili
 tate p̄mixtionis neq̄ter eductū. &
 inutilit cōmixtū. informes hoīes
 efficit. na qd illi sepe amaritudi
 nē. difficultatē. & opp̄sionē cordis
 habent. unde mentē suā multoci
 ens ad sup̄iora leuare n̄ ualent.
 Multa autē ex his utiles fiunt. na
 tam qd multas tēpestates. et inq̄
 tudines. & in cordib; & in morib;
 suis paciunt. s; tam uictores ex
 istunt. quō si inquiet pacis q̄es
 cerent. tepidos & imiles se red
 derent. unde dīs illos coeret. et
 ad uia salutis ducit. quēadmodū
 scriptū ē. **E**go occidā et ego
 uiuere faciā. p̄cūā & ego sana
 bo. & n̄ ē qui de manu mea possit
 eruere. Qd dī. Ego qui sū. nec iniciy.
 nec finē habens. flagitiosos hoīes
 in acib; suis intimo qui p̄spurci
 cias diaboli in uicis macerant.

et qui in partib; infelicis semina
 ri. p̄diabolicas speluncas de
 cipiunt. O quā uersuta ē uipea
 maxilla. que eos na inflat. qd
 mors ipsos intare conat. Unde
 ab eis p̄spitate hui scī tollo. ubi
 na p̄plurimas ^{eripnas} occidunt. quas su
 pare n̄ possunt. s; que eis iusto iu
 dicio semp assistunt. S; ego qui
 nulla obscuritate deior. istos
 etiā in alia parte uiuere mirabi
 liter multociens facio. ubi in ip
 sis uiuens spiraculū eorū sursum de
 trenis traho. ne in ipsis p̄cat. Iuos
 etiā uulnerib; p̄multā infirmita
 tē laboris uite sue mēdū affligo.
 qui p̄supbā mentē suā in ineptā
 altitudinē ascendere cupiunt.
 putantes qd anullo dei ualeant.
 eos etiā qui ubiq; p̄sens sū. na int
 dū sursum ad uerā sanitatē erigens.
 ne infallacib; piculis p̄fallaces
 uanitates consumant. S; in his
 omnib; n̄ ē homo. nec alia crea
 tura que huiusmodi opa mea uer
 sicia aut ferocitate possit eucl
 lere. quia nullus ē. qui uolunta
 ti et equitati mee ualeat resistere.

Multociens quoq; ut uides
 ubi in obliuione mea et in
 irrisione diaboli cōmixtio ma
 ris & femine p̄p̄cat. ibi et con
 tractio nascētiū hominū inue
 nit. ut quō parentes illorū p̄cepta
 mea transgressi s. in ipsis filius suis
 cruciant. ad me in penitencia re
 uertant. multociens etiā hanc

xv.

mirabile creatione p glā mea et
scōx meox in hominib; fieri pmit
to. ut dū illi qui hoc modo di
stori s p subuentione electorū
meox sanitati restituant nomen
meū ex hoc tanto ardentius ab
hominib; glificet. Qui autē in
hac lege se constringunt. ita
qd uirginatis decus appetunt
uelut aurora ad celestia secre
ta ascendunt. quia ppter amorē
filii mei delectationes corporis
sui a se abscidunt. **S**ed qd in
des quasi mulierē uelut inte
grā formā hominis in utero
suo habentē. hoc ē qd post qm
femina humanū semī concepe
rit. in integritate membrorū su
orū infans in abdito cubicu
lo uentris ipsius format. Et ec
ce p secretā dispositionē supni
conditoris eadē forma motū
uiuēde motionis dat. quō cū
in secretā et occulta iussione
et uoluntate di infans in ma
terno utero congruo. et recte
diuinitus disposito tēpore.
spīm accipit. motu corporis
sui se uiuere ostendit. uelut
tūa se apert. et flores fructus sui
pferit. cū ros sup eā ceciderit.
ita qd uelut ignea spā nulla
linamenta humani corporis
habens. cor eadē forme possidet.
quia anima in igne p funde
scientie ardens. diuersas res
circumū sue cōphensionis

discernit. nec formā humanorū
membrorū habens. quō ipsa nec
corporea. nec caduca. quēadmo
dū corpus hominis ē. cor hoīs
confortat. qd qsi fundamentū
corporis existens. totū corpus re
git. uelut firmamentū celi in fe
riora continet. & supiora tegit.
& etiā cerebrū hoīs tangit. quia
in uirib; suis n solum trena. s; etiā
celestia sapit. cū dīm sapienter
cognoscit. ac se p omnia mēbra ho
minis transfundit. quō uiridi
tate medullarū. ac uenarū. et
omniū mēbrox totū corpori tri
buit. uelut arbor ex sua radice
sucū et uiriditatem omib; ramis
dat. S; deinde eadē forma hoīs
de utero eadē mulieris hoc m
uiuificata egrediente. scdm
motus quos ipsa spera in eadē
forma hoīs habet. scdm illos
etiā et colorē suū mutat. quia
postquā homo in matino utero
uitale spīm accipit. & ita natus
fuerit. et motus opationis sue
dederit. scdm opa illa que ani
ma cū corpore opat. scdm hec
etiā & merita ipsius existunt.
quō de bonis claritate & de
malis tenebrositate sibi induc.
Ipsa quoq; scdm uires corpo
ris uires suas ostendit. ita qd
in infantia hominis simplicita
te pferit. et in iuuentute forti
tudine. ac in plena etate cū omīs
uene hominis plene s fortissi

29
mas vires suas in sapientia decla-
rat. sicut etiam arbor in primo
germine tenera existens. ac de
inde fructu se pferre ostendens.
tandem cum plenitudine imma-
tus educit. S. & postea in senectu-
te hominis cum medulla & uene
ipsius iam ad debilitatem se incur-
uare ceperunt. anima leniores
vires uelut in medio scientie ho-
minis ostendit. quemadmodum et
sucus arboris cum iam hiemale tem-
pus instat se in ramis et foliis
suis contrahit. & ut eadem arbor
in senectute sua iam incuruari
incipit. **H**omo autem tres semi-
tas in se habet. Quid est hoc. Ani-
ma corpus sensus. In his una
hominis exercet. Quomodo.
Anima corpus uiuificat. & sen-
sus exspirat. corpus autem ani-
ma sibi adhaeret et sensus apert.
sensus uero animam tangunt &
corpus allicunt. Anima enim cor-
pori unam prebet uelut ignis lumen
tenebris infundit. duas princi-
pales vires scilicet intellectum &
uoluntatem uelut duo brachia
habens. non quod anima brachia se
ad mouendum habeat. sed quod in
his uiribus se manifestat. uelut
sol per splendorem suum se declarat.
Unde ob homo que non est sarcina
medullarum inscientia scrip-
turarum attende. **I**ntellectus. **XV.**
ita infusus est anime. uelut
brachium corpori. Nam ut bra-

chium cui manus cum digitis ad-
iuncta est a corpore extendit. ita
etiam intellectus cum operatione cete-
rarum uirium anime cum quibus. queque.
opa hominis intelligit ex anima
certissime procedit. Ipse enim per alios
uiribus. anime quicquid in opibus.
hominum est. siue bona siue mala
sint intelligit. ita quod per eum uelut
per magistrum omnia intelliguntur.
quo ipse ea hoc modo excipit.
sicut & tritum ab omni contra-
rietate expurgat. perquirens
uirum utilia. an inutilia. an ama-
bilia. aut odibilia sint. uel utrum
ad uitam. et ad mortem pertineant.
Unde sicut esca sine sale insulsa
est. sic etiam ceterae vires anime
sine intellectu tepide. & non intel-
ligibiles sunt. S. & ipse est in anima
ut scapula in corpore medul-
la reliquarum uirium anime ex-
istens. uelut humerus corporis
foris est. diuinitatem etiam & huma-
nitatem in deo intelligens. quod in-
flexio brachii est. ita quoque. rec-
ta fide in opere suo habens. quod
etiam inflexio manus est. cum qua
tunc diuersa opera indiscretio-
ne quasi cum digitis discernit.
Ipse autem ita non operatur. ut ceterae
vires anime. Quid est hoc. **V**olun-
tas enim opus calefacit. et animam
illud suscipit. et ratio perducit.
Intellectus autem opus intelligit
bonum et malum intelligens. ue-
lut angulum intellectum habent bo-

XV.

dom. i. i. firma
in memo cordi. ue
lit aliq. homo
q. in angulo

nū diligentes. et malū negligentes. Et ut corpus habet cor. ita & anima intellectū. qui etiā in hac parte anime uim suā exerceat sicut & uoluntas in materia. Quomodo. Uoluntas enī magnā uim anime habet. Quom. Anima stat in angulo domi sue consistit. ut totā domū pspiciens omīa instrumēta domi regat. scilicet dextrū brachiū leuans. signando & ostendendo queq. utilia eidē domus. & se ad orientē uertens. Sic et anima facit pplantas totius corporis ad orientē solis respiciens. Ipsa enī uoluntate quasi dextrū brachiū ponit infirmamentū uenarū et medullarū. ac in cōmotionē totius corporis. qm uoluntas quodq. opus siue bonū siue malū sit opat. **N**am uoluntas ē uelut ignis. quodq. opus quasi in fornace coquens. Panis enī ad hoc coquit. ut homines exinde pasti confortent. quatinus uiuere possint. Sic & uoluntas fortitudo totius opis ē. quia ipsa in conceptione molit et in robore fermentū inponit. ac in duricia tūdit. et ita opus suū uelut panē in consideratione parans. illud pleno ope ardoris sui in perfectione coqt. atq. hoc modo maiore cibū hominib. in ope. qm in pane facit. Et ita hominis in

terdū in eo cessat. opus autē uoluntatis in eo usq. ad separationē anime ipsius a corpore p durat. Et in qm magna diuersitate opus sit scilicet ab infantia. a iuuentute. a plena etate. ad decrepita incuruationē. tam in uoluntate gradit. & in ea perfectionē suā demonstrat. **S**ed uoluntas habet in pcoradio hominis qddā tabernaculū uidelicet animū. quē & intellectus. et ipsa uoluntas. ac queq. uis anime sua fortitudine afflant. Et he omīs in eodē tabernaculo calefiunt. et se inuicē coniungunt. Quom. Si ira surrexerit. fel inflat. & ita fumū inde tabernaculum emittens. ita pficit. Qd si turpis leticia se eraxerit. in eodē libidinis in materia sua tangit. et sic petulantia illa quē ad peccatū pūnet ad tollit. ac in eodē tabernaculo coadunatur. S. aliud amabile gaudiū ē. qd in eodē tabernaculo de spū scō incendit. cui anima cōgaudens illud fidelitē suscipit. et opus bonū in celestib. desideris pficit. Est etiā quedā tristitia de qua in eodē tabernaculo ex humorib. illis qui circa fel s. torpor nascit. indignationē obdurationē et contumaciā in hominib. faciens. animāq. deprimens. nisi grā dī sue

currente cicuis eripiat. S. & cū
cidē tabernaculo contrarie cause
occurrerunt. multociens in odio
et in reliq̃s mortiferis reb. cōmo
uet̃ que animā occidunt. et mag
nas ruinas in p̃dione parat. Cū
autē uoluntas uoluerit. instrum̃
ta cidē tabernaculi mouet. et ea
inferuente calore siue bona siue
mala sunt deponit. Qd si uolun
tan instrum̃ta illa placuerint.
ibi esca sua coquit. et ea homini
ad gustandū pponit. Unde & in
ipso tabernaculo plurima tur
ba boni et mali exurgit. uelut
cū aliquis excrementis in aliquo
loco coadunat. S. cū princeps
eiusdē excrementis sup uenerit.
si excrementis illi ipsi placuerit. cū
suscipit. si uero ipsi displicuerit.
illū abire iubet. Sic et uoluntas
facit. Quomodo. Si bonū uel si
malū in p̃cordio cordis surrexe
rit. uolun. tas illud aut
pficit. aut ne gligit. **S**ed. ^{xx. m.}
& intellectu & in uoluntate.
ratio uelut sonitus anime osten
dit. que qd̃q. opus siue dī siue
hominis sit pferit. Sonitus enī
uerbū in aīnū tollit. sicut uen
tus qui aquilā subleuat. ut uo
lare possit. Ita et anima sonitū
rationis et in auditu & in intel
lectu hominū emittit. q̃nū
uires ipsius intelligant. & ut
qd̃q. opus pfectū ducatur. Cor
pus autē omnū uirū anime

tabernaculū. et subleuat. ē. quō
anima in corpore manens. cū cor
pore opat. et corpus cū illa. siue
bonū siue malū sit. **S**ensus ū
ē cui opus interiorū uirū anime
adheret. ita qd̃ ipse in fructib.
cuiusq. opis intelligunt. Et ille
eis subiectus. q̃a cū ad opus pdu
cunt. n̄ autē ipse eis opus in po
nit. quō umbra earū ē. faciens
scdm qd̃ ipsis placuerit. S. & ex
terior homo in p̃mis cū sensu
in uentre matris ante qm̃ ho
mo nascat. euigilat. cū uirib.
anime adhuc in abscondito ma
nentib. Quid ē hoc. Aurora lucē
diei denunciat. sic et sensus ho
minis cū ratione om̃s uires aīe
declarat. Et ut lex et pph̃e in
duob. p̃ceptis dī p̃ndent. ita
et sensus hominis in anima et
in uirib. ei uiget. Quid ē hoc.
Lex ad salutē hominis posita
ē. & pph̃e occulta dī manife
stant. sic & sensus hōis queq.
nocua ab homine depellit. &
interiora anime denudat. Nā
anima sensū exspirat. Quom̃.
Ipsa hominē in uentre facie ui
uificat. & uisu auditu gustu.
odoratu. et tactu glificat. ita
qd̃ homo sensu tactus. p̃uigil
in om̃ib. reb. sit. Sensus om̃s
uires anime claudit. Quid ē
hoc. Homo in facie cognoscit.
oculis uidet aurib. audit. os
ad loquendū ap̃t. manib. pal.

xx. m.

Sens. h. dignū
om̃ū uirū a
nime est. sic
corp' uas aīe ē.
Quomodo.

xxv. y.

pat. pedib; ambulat. et idō sen-
sus ē in homine. uelut p̄ciosi
lapides. & ut p̄ciosus thesaurus
in uase signatus. S; ut uas uidet.
& ut in eo thesaurus scit. ita etiā
in sensu cet̄e uires anime intell-
ligunt. **A**nima autē ē magi-
stra. caro uero ancilla. Quom̄.

Anima totū corpus uiuificatio-
ne regit. corpus autē regimen
uiuificationis illi suscipit. quō
si anima corpus n̄ uiuificaret.
corpus in solutione diffunderet.
S; cū homo malū opus faceret
anima opat. hoc tā amarū ani-
me ē. uelut ueneniū corpori cū
illud corp̄ scient̄ accipit. De bo-
no autē ope anima gaudet. sic
et corpus suum cibo delectat. Et
anima corpus ita p̄transit. uelut
sucus arbore. Quid ē hoc. P̄sucu
arbor uiret. et sic flores pduc.
ac deinde fructū facit. Et quom̄.

te fructus ille ad
māritatē pducit.
Tempus aeris. Item.

xxvi.

Sol cū calefacit. pluuia cū irri-
gat. & ita intemp̄ie aeris p̄ficiūt.
Quid ē hoc. Quidia gr̄e dī uelut
pluuia ipsū irrigabit. & sic cū
discreto uelut bona temp̄ie
aeris ad p̄fectionē bonorū fruc-
tū ducet. **S**ed & anima in
corpore ē uelut succus in arbore.
et uires ipsius quasi arboris for-
ma. Quom̄. Intellectus in anima
ē uelut uiriditas ramorū & foliorū in
arbore. uoluntas autē quasi flo-
res in ea. animus uero uelut primū
erūpens fructus ipsius. ratio autē

quasi fructus ei in maturitate p̄-
fectus. sensus uero quasi altitudo
et extensio latitudinis ipsi. Et scdm̄
h̄c modū corpus hominis ab anima
solidat. & sustentat. Vnde o homo
intellige qd̄ in anima tua sis. qui
bonū intellectū tuū deponis. &
te pecorib; cōparare uis. **Q**uod

autē tu o homo que hec uidet. ē
sideras etiā q̄a q̄ndā huiusmodi
sperā in humano corpore ma-
nentē multi turbines inuaden-
tes. eā usq; aditā incuruant. hoc
ē qd̄ animā hominis quādiu ho-
in anima & in corpore uiuit. mul-
te inuisibiles tēptationes p̄tur-
bant. que ipsā p̄delectationē
carnis multociens ad peccata t̄re-
narū concupiscentiarū inclinant.
S; illa resūptis uirib; se uirilit̄ eri-
gens. eis fortit̄ resistit. q̄a fidelis
& sollicitus homo cū peccauerit.
sepe p̄donū dī cōpunctus pecca-
ta deserit. et sp̄e suā indim-
ponens. diaboli figūta
abicit. creatore suū fideliū que-
rens. uelut etiā hec fidelis p̄fata
anima miseras suas conquerēs.
superius ueraciter ostendit. **S**ed
qd̄ uidet q̄a in alia sperā pluri-
mi turbines irruentes. eā deice-
re uolunt. S; n̄ ualent. id ē q̄a
animā istā plurimē diabolice
insidie inuadentes. ad peccata
multorū scelerū p̄trahere conant̄.
S; tam ei suis illusionib; p̄uale-
re n̄ possunt. quō illa fortiter

— Sol hominē illustrabit. exspiratio sp̄s sc̄i.

repugnans locū eis insaniendi n̄
 dat. idē quō supna inspiratione
 se muniens a se iacula fallaciū de
 ceptionū expellit. & ad saluatōrē
 suū recurrit. quēadmodū etiā su
 pius in uerbis querelę suę decla
 rat. ut p̄monstratū ē. **Q**uod ū. xxxv
 ut uidet alia quedā spera ex luna
 mentis forme suę se contrahens.
 nodos eī resoluit. hoc ē qđ anima
 illa membra corporalis habitacu
 li sui deserens. iuncturā eorū relin
 quit. cū tēpus resolutionis eīdē
 habitaculi sui intraret. et se ab
 eis cū gemitu extrahit. sedeq;
 suā merens dirūpit. quō a cor
 pore suo cū angustia se tollens.
 locū habitationis suę multo tre
 more cadere p̄mittit. imminens
 iudiciū supni iudicis metuens.
 quia tē merita opū suorū iusto iu
 dicio dī sentiet. uelut etiā in que
 rela sua sup̄ manifestat. Qua
 p̄pter cū se hoc modo resoluit
 quidā sp̄s et lucidi & umbrosi
 ueniunt. qui socii conuersatio
 nis ipsius. scđm qđ in sede sua
 semouet s̄. qđ in resolutione il
 la cū anima hominis habitacu
 lū suū deserit. angelici sp̄s et bo
 ni & mali scđm iustā & uerā dis
 positionē dī assunt. qui inspec
 tores opū illi scđm qđ incorpo
 re suo cū corpore opata ē fuerūt.
 resolutionē eī expectantes. ut p̄
 quā se exsoluat eā secū abdu
 cant. quō ipsi sententiā iusti iu

dicis de anima illa in separatione
 eī a corpore attendunt. ut ipsa
 a corpore soluta eā ducant quo
 supnus iudex iudicauerit. scđm
 merita opū illius. ut ubi etiam
 homo fidelit̄ p̄monstratū ē.
Idecirco uos o carissimi filii mei
 oculos & aures uas ap̄te. et p̄
 ceptis meis obedite. Et cur patre
 ur̄m contemnitis. qui uos de
 morte liberauit. Chori angelorū
 canunt. iustus es dñe. quō iusti
 cia dī n̄ habet ulla rugā. cū etiā
 dñs hominē n̄ liberauit. sua po
 testate. s; compassione. ubi filiū
 suū ad redemptionē hominis mi
 sit in mundū. Solē enim nulla
 indignatio stercoris polluit. sic
 etiā nec dñm ulla pueritias inui
 sticie tangere poterit. S; tu o ho
 in speculatiua scientia bonū et
 malū inspicis. Et qđ es cū immul
 tudine carnaliū desideriorū
 sordes. Et qđ es cū clarissime
 gemme uirtutū uite fulgent.
 Primus angelus bonū contēpsit
 et malū concupiuit. unde et il
 lud in morte eīne p̄ditionis ac
 cepit. et in morte sepultus ē. qđ
 qđ bonū ē abiicit. Boni uero
 angeli malū neglexerūt. et bonū
 amauerūt. casū diaboli uiden
 tes. qui ueritatē uolebat oppri
 mere & m̄datū erigere. Qua
 p̄pter ipsi in amore dī exar
 serūt. firmū fundamentū uoci
 boni habentes. ita qđ aliud

xxx.

310
nolunt qm qd dō placet. nūquā
in laude ei cessantes. S. & prim' ho
dm cognouit. & cū in simplicitate
dilexit. ac pceptū ei suscipiens. se
obediencie deputauit. S. deinde
ad malū se inclinauit. & in obe
dientia pfectus. Nā cū ei diabolus
malū suggereret. bonū deseruit.
et malū ppetrauit. unde & de pa
radysō eiectus ē. Unde malū in p
ditione mortis abiciendū ē. & bo
nū in amore uite pficiendū. S. tu
o ho cū habes recordationē boni
& mali. uelut in biuio posuit es.
quia si tunc tenebras mali contem
pseris. uolens in illū aspiciere cuius
creatura es. et quē in scō baptismo
confessus es. ubi uetus crīm adē t
ē ablātū. et si dixeris. diabolū et
opa ei uolo fugere. et dm uerū ac
ei pcepta sequi. tunc etiā confide
ra. quomodo doctus es a malo de
clinare. & bonū facere. & qā cele
stis pat' unigenito suo n̄ peperit.
S. cū ad liberationē tuā misit. &
ora dm ut t' succurrat. Et ipse te
exaudiens. sic dicit. Isti oculi m̄
placent. Et si tē tedū abieceris. ita
qd in mandatis dī fortē cucur
reris. clamorē pecū tuarū ubiq.
exaudiat. Carnē enī tuā debes do
mare. et impio anīmē subiugare.
S. tu dicis. Tanta & tā magna pon
dera in carne mea habeo. qd me
supare n̄ ualeo. S. quō d's bonus
ē. ipse me bonū facit. Quomodo
posse carnē meā domare. cū ho

sim. D's bonus ē. ipse om̄a bona
in me pficit. Nā cū sibi placue
rit. me bonū facere poterit. Sed
ego tibi dico. Cū d's bonus sit. cur
bonitatē ei seire contemnis. qā
ipse filiū suū pte tradidit. q te
in multis crīmīs et in magnis la
borib; de morte liberauit. S. cū
dicis quō bona opa opari n̄ pos
sis. hoc in iniusticia iniquitatis di
cis. Oculos enī habes adiudicandū.
aures ad audiendū. cor ad cogitan
dū. ad opandū. pedes ad ambulan
dū. ita qd etiā p omē corpus tuū
te potes subleuare et psternere.
dormire et uigilare. manducare
et ieiunare. Sic te d's creauit. Unde
& concupiscentis carnis tue re
siste. et d's inuabit te. Nā cū te op
ponis diabolo. uelut fortis bella
tor in unico suo. tunc d's delectat
incertamine tuo. uolens ut cū in
omib; horis. in omib; angustis
tuis constantē inuoces. S. cū carnē
tuā n̄ uis domare. tunc facis eā
inuenis et in peccatis epulari.
quō ei frenū timoris dñi abstra
his. cū quo eā retinere deberes.
ne in pditionē iret. Quā ppter ita
ad diabolū respicis. sicut et ipse
ad iniquitatē respexit. cū in mor
tē cecidit. Et ipse de pditione tua
gausus dicit. Ecce homo q nobis
similis ē. Et tē sup te cadit. atq.
uias suas in umbra mortis scdm
qd sibi placet uite ponit. S. d's
nouit qd boni pficere possis.

Tibi e
labo
usq
tis si
me
orna
mo
mod
man
re u
sua
qui
adi
nou
tuor
nū
cer
telli
dm
nita
lica
na
nou
Qua
inb
uer
fida
tibi
qu
et
me
ma
na
qui
pon
cris
au

Tibi enī lex posita ē. scdm hoc qđ
laborare potes. Ds ab initio seli
usq. ad consumationē ei in elec
tis suis delectari uult. ita qđ ipsi
in claritate uirtutū fidelissime
ornati coronent. Quomodo. Ho
mo uoluptati carnis sue hoc
modo resistat. ne in deliciis hui
mundi diffuat. nec etiā tā secu
re uiuat. quasi in ppria domo
sua maneat. quō pegrinus ē.
quia pat̄ ipsius cū expectat. si
ad ipsū redire uelit. ubi eū cē
nouit. Vnde o homo si oculos
tuos adduas semitas. idē ad bo
nū et ad malū uēteris. tunc do
ceris. qđ & magna et parua in
telligis. Quomodo. Fide unū
dm indiuitate & in huma
nitate intelligis. et etiā diabo
lica opa in malo uides. Et cū
ita iustas & iniustas uias cog
noueris. tunc tibi p me dicē.
Quā uia ire desideras. Qđ si te
in bonis uis ire uolueris. et si
uerba mea fidelit̄ audieris. as
sidua et sincera pce dñm ora. ut
tibi succurrat. & ne te deserat
quō fragilis in carne tua es.
atq. ad humilitatē caput tuū
inclina. & ea que in opib. tuis
mala s̄. excute & ate. illa festi
nant. pice. Hec ds requirit ate.
quia qđ tibi aurū et plumbū p
poneret et diceret. ad qđ uolu
eris manū tuā porrigere. aurū
audissime rapes. et plumbū

dimitteres. quō aurū magis qm
plumbū diligeres. Sic & celestē
patriā magis qm grauedinē
peccatorū atendere debes. Qđ si
in peccatis cecideris. mox. in cō
fessione et pura penitentia sur
ge. ante qm mors oriat̄. in te.
Pat̄ enī tuus uult ut clames. plo
res & auxiliū petas. ne in sordib.
peccatorū remaneas. S; si uulne
ra accepis. medicū quere ne mo
riaris. Nonne multociens ds te
pestas hominib. in morte. ut
tamē ad tencā ab eis inuocet.
S; tu o homo dicis. Bona opa
opari n̄ possū. Et ego responde
bo. Potes. Et tu dicis. Quomodo.
Et ego dico. Intellectu et opatio
ne. Et tu respondes. Consensū n̄
habeo. Et ego respondebo. Disce
pugnare contra te. Et tu dicis.
Contra te ipsū pugnare contra
te. Et tu dicis. Contra me ipsū
pugnare n̄ ualeo. nisi ds adiu
uerit me. Audi ḡ quomodo
pugnes aduersū te. Cū malū
in te surgit. na qđ nescis quom̄
illud abicias. tunc tactu gr̄e
mee tactus. qđ in uis intus o cu
lorū tuorū grā mea tangit te.
mox clama. ora. confitere. et
plora. ut t̄ ds succurrat. & ut
malū ate auferat. & ut t̄ uires
in bono tribuat. Istud habes
de scientia tua. qua dñm p̄ in spi
rationē sp̄s sc̄i intelligis. Nam
si alicui hominis opari cēs.

32^u
o quociens te oporteret illud
facere. qđ corpori tuo difficile
est. Nonne multa aduersa susti-
neres ppter tēnā mercedē tuā.
Et cur dō ppter supnā mercedē nō
seruis. qđ tibi et animā & corp^u
dedit. Si enī aliquā tēporalē
rē habere uelles. o qm̄ labo-
raret ut illā saluē uel paruo
tēpore habere posses. Nunc
autē tēdet te illud querere
qđ finē nō habet. Nā ut bos sti-
mulo agit. sic & tu corpus tuū
timorē dñi exercere debes.
quia si hoc feceris dñs nō abi-
ciet te. Si enī aliquis tirann^u
te caperet. pūus ad illū te
conuerteret. qui tibi pdesse
possit. accipiens supplicat^u. et cū
oraret. et substantiā tuā illi p-
mitteret. quā tibi subueni-
ret. Sic & tu oho fac cū iniqui-
tas te cepit. addm te conuer-
tis supplica ora et correctio-
nē tuā pmitte. & dñs uiuabit
te. S; tu oho cecus es ad uidē-
dū. surdus ad audiendū. stul-
tus ad defendēdū te. quō intel-
lectū. quē tibi dñs infudit et
quinq; sensus corporis tui
quos tibi dedit quasi ppter
core & puantatē habes. Non-
ne intellectū et sciētiā ha-
bes. Regnū dī potest emi. nō
autē loco acquiri. Audite g^o
o homines et nolite despice-
re in pōm̄ celestis ierlm̄. &

nolite tangere mortē et no-
lite dñm negare & diabolu
confiteri. & nolite in peccatis
crescere et in bonis deficere.
Dñm enī audire nō uultis. cū
in pceptis ipsi ambulare re-
cusatis. et ad diabolu curri-
tis. cū uoluptatē carnis urē
pficere contenditis. Conua-
lescite g^o & confortamini.
quia uobis necesse ē. fidelis
autē homo dolorē suū con-
sideret. & medicū querat.
ante qm̄ in mortē cadat. Qđ
si dolorē suū inspexerit et
medicū quesierit. ille inuen-
tus ostendit ei amarū sucū
pigmenti p qđ saluari potē.
qđ s amara uerba p que pban-
dus ē. utrū penitencia ei de
radice cordis ipsius. an de
uentro instabilis ei pcedat.
Cūq; hoc pbauerit dat ei ui-
nū penitentie. ut feorē uul-
nerū suorū abluat. & etiā of-
fert ei oleū mēdie. quātinus
eadē uulnera ad sanitatē li-
niat. Tunc etiā inungit ei.
ut circa sanitatē suā sollici-
tus sit. dicens. Uide ut in hac
medicina studiosus et stabi-
lis sis. nec tediū capias. quia
uulnera tua graua s. S; mul-
ti s. qui uix penitentiā pec-
catō suorū suscipiunt. s; qm̄
uis multo labore. tam ei pp-
ter meū mortis pagunt.

At ego
timid
uerto
cū tra
cū m
qui a
suorū
castig
miser
respu
rere
pessim
te in
ri po
penit
mol
redē
mor
nec
ofici
ne u
ben
et u
cur
tra
seri
tur
Qui
lun
seri
n u
fide
par
fili
nec

At ego eis manū porrigo et ama-
ritudinē illā eis in dulcedinē
uerto. ita qđ penitentiā hanc
cū tranquillitate pficiunt qm
cū magna difficultate inceptē.
Qui autē penitentiā peccatorū
suorū neglexerit. quō corpus suū
castigare sibi difficile ēē dicit.
miser ē. quia n̄ uult in se et ipsū
respicere nec ullū medicū que-
rere nec uulnera sua sanare. s;
pessimū liuorē in se celat & mor-
tē in simulatione tegit. ne uide-
ri possit. Unde piger ad gustū
penitentie ē. nolens respicere
moleū mēdic. nec consolationē
redemptionis querere. et ideo in
mortē ibit. quō mortē dilect.
nec regnū dī quesitū. Ergo
ofideles in pceptis dī currunt.
ne uos damnatio mortis app-
hendat. Nouū adā inuamini.
et ueterē hominē abiciat. Nā
currenti regnū dī aptū ē. in-
tra autē iacenta clausū ē. s; mi-
seri s̄ illi. qui diabolu ueneran-
tur. dīm ignorantes. Quom̄.
Qui dīm unū in trinitate n̄ co-
lunt. nec trinitatē in unitate
scire uolunt. Unde qui salua-
ri uult. in recta et catholica
fide n̄ dubitet. Quid ē hoc.

Quō patrē n̄ colit. qđ filiū ab-
negat. nec filiū diligit qđ
patrē ignorat. nec patrē nec
filiū habet. qđ spm scm abicit.
nec spm scm accipit. qđ patrē

et filiū n̄ uenerat. Ergo unitas in
trinitate. & trinitas in unitate in-
telligenda ē. O homo. nūqđ es sine
corde et sine sanguine uiuens.
Sic nec pater sine filio. nec sine
spu sco. nec sps scs sine ipsis ēē cre-
dendus ē. s; pat̄ filiū suū predp-
tione hominis misit in mundū.
& iterū ad se retraxit. cū sic et hō
cogitationes cordis sui emittit. &
iterū ipsas ad se recolligit. Unde
de hac salutaris unigeniti dī mis-
sione. isaias in uoluntate sup̄ne
maiestatis loquit̄ dicens. **V**er-
bū misit dñs in iacob. et cecidit
in isrl. Qđ dī. Verbū p qđ om̄a
facta s̄. scilicet unigenitū dī qđ
in corde patris scdm diuinitatē
semp sine initio temporis fuit.
ipsū misit dñs uidelicet sup̄n
pat̄ p ora pphetarū in iacob. cū
ipsi eū dē filiū dī in mundū p
salutē hominū uenturū fideliter
p̄nunciarent. quatinus hoīes p
eos p̄moniti et p̄muniti diabo-
lum prudent̄ subplamarent. &
uersus uias deceptionū illi sapi-
enter declinarent. Et ita idē uer-
bū cecidit in isrl. cū idē unige-
nitus dī uenit in alba uiridita-
tē uirginis. in quā nullus uir-
gressū suū posuit. s; que florē
suū inuolabiliter tenuit. ut ip-
se natus ex uirgine. eos qđ lūm
ueneratis p fallacē cecitatē ig-
norabant. ad uerū iter reduce-
ret. et in deficienti saluti resti-

xxv.

330
tueret. Unde quicūq. scientiā in
spū scō. et pennas infide habet.
iste admonitiōe meā n̄ transcen
dat. s; cā ingustu anime sue am
plectendo percipiat. *Quinta visio*

prime partis;

Hec uidi uelut qñdā muliebrē
imaginē auertice usq. ad
umbilicū pallidā et abum
bilico usq. ad pedes nigra
et in pedib; sanguineā. cir
ca pedes suos candidissi
mā et purissimā nubē habentē.
Oculos autē n̄ habebat. manus ū suās
sub ascellas suas posuerat. stans iux
ta altare. qd ē ante oculos dī. s;
ipsū n̄ tangebāt. Et in corde
ipsius stabat abrahā. et in pecto
re ei moyses. ac in uentre ipsius re
liqui pphete. singuli signa sua
demonstrantes et pulchritudi
nē ecclē admirantes. Ipsa ū tan
te magnitudinis apparuit ue
lut aliqua turris alicuius ciuita
tis ē. habens in capite suo. qsi
circulū simile aurore. Audiu
nerū uocē de celo dicentē mihi.
Amiquo pplō austeritate le
gis dī imposuit cū abrahe circū
cisionē indix. quā postea in
grām suauitatis conuertit cū
p filiū suū ueniatē euglū cre

dentib; dedit. ubi iugo legis sauci
atū. olco iudicē delinunt. *Qua*
pp̄t uides uelut qñdā muliebrē
imaginē auertice usq. ad umbilicū
cū pallidā. que ē synagoga ma
ter incarnationis filii dī existens
et ab initio surgentū filiorū suorū
usq. ad fortitudinē eorū secreta
dī in obumbratione p̄uidens. s;
ea n̄ plenit ap̄iens. illa autē rum
lans aurora que apte loquit̄ n̄ ex
istens. s; cā in multa admiratione
a longe intuens. et sic incanti

cis canticorū de ipsa dicens. *Que*
ē ista que ascendit p̄ desertū de
licis affluens. et in mixta sup̄ di
lectū suū. Qd dī. Que ē hec noua
nupta que in plurimis bonis
opib; se eleuat p̄ desertā paganorū
legalia p̄cepta sapientie dī de
serentū et idola adorantium.
ascendens ad sup̄na desideria.
delicis donorū sp̄s scī habundans.
ac si multo studio anhelans. &
se ponens sup̄ sponsū suū scilicet
filiū dī. Hec enī ē. que a filio
dī dotata in p̄claris uirtutib;
uiget. et in uirtutib; scripturarū
habundat. s; & eadē synago
ga de filiis eīdē noue sponse
p̄ multā admirationē in ser
uo meo isaia pph̄a sic dicit.

*Qui s̄ hū qui ut nubes uo
lant. et quasi colūbe ad
fenestras suas. Qd dī. Qui s̄ isti
qui in m̄tib; suis se abstrahen
tes de t̄renis accarnalib; con*

cupiscentis pleno desiderio et
 plena deuotione ad supna uolant
 et columbina simplicitate absq
 amaritudine felix sensus corpo
 ris sui munium. et munimentū
 firmissime petre que unigenitus
 dī ē multo ardore bonarū uir
 tutū appetunt. Hu enī s. q. p. p. t.
 supnū amorē trena regna con
 culcant. & celestia querūt. Hec sy
 nagoga admirabat de ecclā quō
 se his uirtutib; na munitā n cog
 nouit. sicut illā puidit. quia
 ecclā angelicis p̄sidis circūdata
 ē. ne eā diabolus dilaret & derici
 at cū synagoga adō deserta in
 uicis iaceat. **Q**ua p. p. t. uidet. 1117
 etiā ipsā ab umbilico usq; ad pe
 des nigrā. qd ē a fortitudine sue
 dilatauonis usq; ad consummati
 onē sue extensionis. in p̄uarican
 one legis et intransgressionē re
 stamenti patrū suorū sordidā. qā
 multis modis diuina p̄cepta ne
 glexit. et uoluptatē carnis sue
 secuta ē. Et in pedib; sanguinea.
 circa pedes suos candidissimā et
 purissimā nubē habet. quō in
 consumatione sua p̄pham p̄phe
 tarū. occidit ubi et ipsa lapsa
 corruit. in eadē tam consu
 matione. lucidissima & p̄spica
 cissima fide in m̄tib; credentū
 surgente. quia ubi synagoga
 consumationē accepit ecclā sur
 rexit. cū ap̄lica doctrina post
 mortē filii dī se p̄totū orbē t̄ra

rū dilatauit. **S**ed eadē imago
 oculos n̄ habet. manus ū suas sub as
 cellas suas ponit. quia synagoga
 in uerā lucē n̄ aspexit. cū unigeni
 tū dī in despectu habuit. unde &
 opa iusticie sub tedio pigricie sue
 torpore a se n̄ p̄iciens t̄git. s. eā uē
 lut n̄ sint negligentē abscondit.
 stans iuxta altare. qd ē ante oculos
 dī. s. ipsū n̄ tangit. quō legē dī
 quā diuino p̄cepto et diuina in
 spectione accepit. extēri quidē
 nouit. s. eā intērius n̄ t̄ngit. qā
 eā potius abhorruit qm dilige
 ret. sacrificia et incensū deuota
 rū orationū dō offerre negli
 gens. s. in corde ipsius stat abra
 hā. quō in eū circūcisionis in
 synagoga ipse fuit. et in p̄ecto
 re ei moyses. qā in p̄cordia ho
 minū diuinā legē ille attulit.
 ac in uentre ipsius reliquit. p̄phe.
 idē in institutione illa quē ipsi
 diuinitus tradita fuerat inspec
 tores diuinorū p̄ceptorū. singuli
 signa sua demonstrantes. et pul
 chritudinē ecclē admirantes.
 quō ipsi miracula p̄phete sue
 inmutabilib; signis ostenderūt. et
 speciositatē generositatis noue
 sponse in multa admiratione
 adtenderūt. **I**psa uero tamē
 magnitudinis apparet. uelut
 aliqua turris alicuius ciuitatis
 ē. quia magnitudinē diuinorū
 p̄ceptorū suscipiens. munitionē
 et defensionē nobilis & electe

34
 ciuitatis p̄nunciauit. habens in
 capite suo quasi circulu simile
 aurore. quia etiā mortui suo mi-
 raculū incarnationis unigeniti
 dī p̄signauit. et claras uirtutes
 ac misteria que secunt p̄mon-
 strauit. Nā ipsa uelut in primo
 mane coronata fuit. cū diuina
 p̄cepta accepit. de signans adā.
 qui primū iussione dī p̄cepit. s.
 postea intransgressionē sua in
 mortē cecidit. Sic et iudei fecerūt.
 qui diuinā legē primitus susce-
 perūt. s. deinde filiū dī in incredu-
 litate sua abiecerūt. S. & sic homo
 p̄ mortē unigeniti dī circa no-
 uissimū tēpus de p̄dicatione mor-
 tione mortis ereptus ē. ita et sy-
 nagoga ante nouissimū diē p̄
 diuinā elemētā excitata. incre-
 dulitatē deseruit. et ad cogniti-
 onē dī ueracit̄ puenit. Qd ē hoc.
 Nonne aurore ante solē ascen-
 dit. S. aurore recedit. et claritas
 solis p̄manet. Quid ē hoc. Iteus
 testamentū recessit et ueritas
 euēgiū p̄manet. quia que anti-
 qui in legalib. obseruationib.
 carnalit̄ obseruabant. hec no-
 uis ppl̄s in nouo testam̄to spi-
 ritualit̄ exerceat. quō qd illi in
 carne ostenderūt. hoc isti in spū
 pficiunt. Nā circūcisio n̄ p̄uit.
 quia in baptismū translata ē.
 quō ut illi in uno m̄bro signa-
 ti s. sic et isti in om̄ib. m̄bris su-
 is. unde antiqua p̄cepta n̄ p̄ierit.

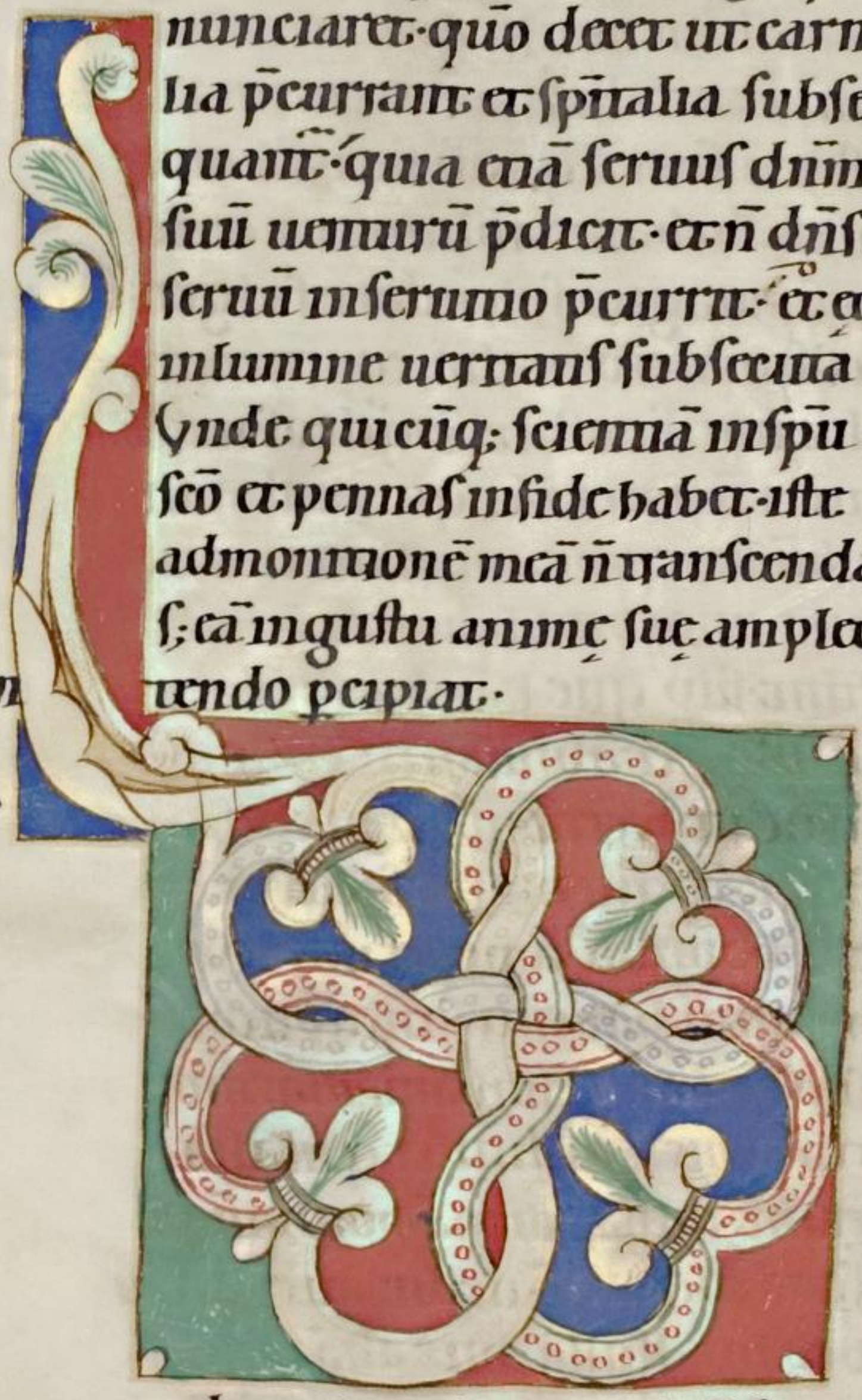
q̄a in meliōrē statū translata s.
 cū etiā in nouissimo tempore sy-
 nagoga ad eccl̄am se fideliter
 transferret. Nā o synagoga cū
 in multis iniquitatib. errares. ita
 qd baal et cū ceteris his similib.
 te pollueres. consuetudinē legis
 turpissimis morib. scindens. et
 nuda in peccatis tuis iacens. feci
 ut ezechiel seruus m̄s loquatur
 dicens. **E**xpandi amictū meū
 sup te & opui ignominia tua.
 et iuravi tibi et ingressus sū pac-
 tū tecū. Qd dī. Ego fili' altissimi.
 in uoluntate patris mei exten-
 di incarnationē meā o synago-
 ga sup te idē. p̄salutē tua. aufe-
 rens peccata tua que in multis
 obliuionib. opata es. et firmani
 tibi remediū saluationis. ita
 qd minera federis mei ad salutē
 tuā manifestau. cū uerā fidē
 p̄aplicā doctrinā tibi. apui. q̄n-
 nus p̄cepta mea obseruares. ue-
 lut mulier potestati mariti sui
 subiacere debet. Nā a sp̄ritatē
 extioris legis atē abstuli. et sua-
 unitatē spiritalis doctrine tibi
 dedi. ac om̄ia misteria mea in
 sp̄ritualib. doctrinis p̄memorāpsv
 t̄ ostendi. s. tu me iustū de-
 scruiisti. et diabolo te coniunx-
 isti. **S**ed tu o homo intellige.
 scilicet ut samsonē uxor ipsi
 deseruit. ita qd lumine suo pri-
 uatus ē. sic et synagoga filiū
 dī deseruit. cū eū obdurata

VI. Visio prime partis.

spereunt. & cū doctrinā illius
abiecit. S; postquā deinde ca
pilli ei iā renati s. na qđ ecclā
dī confortata ē. idē fili' dī in
fortitudine sua synagogā
deiecit. et natos illi exheredavit.
cū etiā p paganos dīm ignoran
tes in celo dī contriti s. ipsa cū
multis errorib; toti' confusio
nis et scismatis se subiecerat.
& cū p uariationib; toti' iniqui
tatis se polluerat. S; etiā quē
admodū dauid uxore suā.
quā sibi primitus desponsa
uerat. & quē cū alio uiro se
polluerat. tandē reuocauit.
na etiā et fili' dī synagogā
quē sibi primū in incarnati
one sua coniuncta erat. s; grām
baptismi deserens. diabolu se
cuta fuerat. tandē circa nouis
simū tēpus recipiet. ubi ipsa
errores infidelitatis sue dese
rens ad lumē uernantis redibit.
Nā diabolus synagogā in ceci
tate illius rapuerat. et cā infi
delitati in multis errorib; tra
diderat. nec hoc usq; ad filiū
p dmonis facere cessabit. Qui
dū in exaltatione supbie sue
ceciderit. uelut saul. in moni
gelbo. infectus exspirauit.
qui dauid de tēra sua fugaue
rat. sicut etiā fili' iniquitatis filiū
meū in electis suis expellere
tēptabit. tunc idē fili' mī an
tichristo deiecto synagogā

aduerā fidē reuocabit. sicut et
dauid primā uxore suā p'mor
te saulis recipit. cū in nouissimo
tēpore homines illū p quē decep
ti fuerant. uelut uiderunt. et ad
uiā salutis cū multa festinatione
recurrunt. Non autē decuit. ut
uernas euglī umbrā legis pre
nunciaret. quō decet ut carna
lia pcurrant et spūalia subse
quant. quia etiā seruus dīm
suū uenitū p dicit. et n dīs
seruū in seruitio pcurrit. et ecclā
in lumine uernantis subsecuta ē.
Vnde qui cūq; scientiā in spū
scō et pennas infide habet. iste
admonitionē meā n transcendat.
s; cā in gustu anime sue amplex
tendo p cipiat.

Ita & synagoga
in umbra significatio
nis pcurrit.

E
in
de

uidi in altitudine celestiu secre
torū duas acies supnoꝝ spūuū
multa claritate fulgentes. ita
ut qui in una acie erant uelut
pennas in pectorib; suis habebāt.
et facies ut facies hominū in se
p'tendebant. in quib; et uultus
hominū. qđ in pura aqua apa

35^v

> rebant. et q̄ in acie alia fuerit etiā
 > in pectorib; suis q̄si pennas habu
 > erunt. et facies ut facies hominū
 > in se ostenderit. in quib; etiā ima
 > go filii hominis uelut in specu
 > lo fulgebat. S; nec in his nec in
 > illis aliā formā discernere po
 > tui. He autē acies. alias q̄nq;
 > acies scdm modū corone circū
 > cinxerant. Et qui in acie una
 > istarū fuerit. quasi facies homi
 > nū habebant. ab humero & de
 > orsu magno splendore fulgen
 > tes. qui uero in alia erant tamē
 > claritatis existerit. q̄d eos in
 > tueri n̄ poterat. et qui in alia. ut
 > albū marmor apparuerit. & ca
 > pta ut capita hominū habue
 > runt. sup̄ que tardentes facu
 > le uise s̄ et ab humero et de or
 > su uelut ferrea nube circūdati
 > fuerit. et qui in alia facies ut fa
 > cies hominū. & pedes ut pedes
 > hominū habentes. in capribus
 > suis galeas gestabant. marmo
 > res tunicis induti. et q̄ in alia
 > erant nullā formā hominū in
 > se ostendentes. uelut auro ru
 > bebant. Nullā autē aliā formā
 > in eis conspiciebā. S; & acies iste.
 > alias duas etiā in modū corone
 > circūdederant. Qui autē in una
 > acie illarū erant. oculis et pen
 > nis pleni uidebant. et in quoq;
 > oculo. speculū. & in ipso speculo
 > facies hominis apparuit. et pen
 > nas suas ad sup̄nā altitudinē

> eleuabant. et q̄ in alia fuerunt
 > quasi ignis ardebant. plurimasq;
 > pennas habentes. in eisde pennis
 > quasi in speculo om̄s ordines
 > eccl̄iastice institutionis in signi
 > tos demonstrabant. S; aliā for
 > mā nec in his nec in illis uidi. Et
 > he acies om̄s in om̄i genere musi
 > corū mirabilib; uocib; miracu
 > la illa resonabant. que d̄s in bea
 > tis animab; opat. p̄ que d̄m mag
 > nifice gl̄ificabant. Et audiui uo
 > cē de celo in dicentē. **O**m̄ps
 > et ineffabilis d̄s. qui ante sc̄la fu
 > it. s; in ciu n̄ habuit. nec post
 > finē sc̄lōrū cē desinet. om̄e crea
 > turā mirabili modo sua uolun
 > tate condidit. eāq; mirabili
 > modo sua uoluntate disposuit.
 > Quomodo. Quasda creaturas
 > trenis adherere. q̄sda ū celestib;
 > inesse deputauit. Ipse quoq;
 > beatos angelicos sp̄s tā ad salu
 > tē hominū. quā ad honorē no
 > minis sui disposuit. Quomodo.
 > Nā quosda na constituit ut
 > necessitatib; hominū subueni
 > ant. quosda uero ut iudicia
 > secretorū suorū p̄ eos hominibus
 > manifestent. Qua p̄pt̄ uides
 > in altitudine celestiu secretorū
 > duas acies sup̄nōrū sp̄itūū mul
 > ta claritate fulgentes. q̄a ut
 > tibi demonstratur. in altitudi
 > ne illorū occultorū que carnalis
 > obtutus n̄ penetrat. s; que ui
 > sus interioris hominis ad ten

dicit
 anim
 bere
 nisc
 un
 una
 pect
 ut f
 dur
 nū
 rem
 ra
 qua
 qd
 s; q
 ru
 lu
 is c
 cie
 lita
 ena
 p̄
 ba
 uo
 si
 an
 sen
 et
 to
 be
 in
 im
 en
 su
 tes
 in

dic hęc duo agmina corpus et
 animā hominis dō familiari de
 bere designant. ubi ipsa cū sup
 nis ciuib; claritatē eīe beati
 tudinis habent. **E**t qui in .11.
 una acie s. uelut pennas in
 pectorib; suis habent & facies
 ut facies hominū in se pten
 dunt in quib; et uultus homi
 nū. quasi impura aqua appa
 rent. quō isti angli s. deside
 ria p fundatis intellectus sui.
 quasi pennas expandentes. n̄
 qd pennas ut aues habent.
 s. qd uoluntatē dī in deside
 riis suis uelocitē pficiant. ue
 lut homo incogitationib; su
 is celeritē uolat. ita qd et p fa
 cies suas pulcritudinē rationa
 litatis in se manifestant. ubi
 etiā dī opa hominū pspicue
 pscrutāt. quia ut seruus uer
 ba dñi sui audiens. ea scdm
 uoluntatē illi pficit. ita et ip
 si uoluntatē dī in hominib;
 attendunt. et actus eorū illi in
 semetipsis ostendunt. **V**nde .111.
 et qui in acie alia s. etiā in pec
 torib; suis quasi pennas ha
 bent. et facies ut facies hoīū
 in se ostendunt. in quib; etiā
 imago filii hoīs uelut in spe
 culo fulget. qui archangli s.
 etiā in desideris intellectus
 sui uoluntatē dī attenden
 tes. et decorē rationalitatis
 in se manifestantes. incarna

tū uerbū dī purissime magni
 ficant. qā ipsi archana dī cog
 noscentes. misteria incarnatio
 nis filii dī signis suis multociēs
 pueniebant. s. nec in his nec in
 illis aliā formā discernere po
 tes. quō & in angelis et in archan
 gelis multa secreta misteriorū s.
 quę humanus intellectus mor
 tali corpore grauatus cape n̄
 ualet. Qd autē he acies alias qnq;
 acies scdm modū corone cin
 gunt. hoc ē qd corpus et aīa
 hoīs. quinq; sensus hominis
 uirtute fortitudinis sue cōp
 hendent. p quinq; uulnera
 filii mei emundatos ad rectitu
 dinē interiorū mandatorū dirige
 re debent. **V**nde q in acie .1111.
 una istarū s. quasi facies homi
 nū habent. ab humero et de or
 su magno splendore fulgentes.
 qui uirtutes s. in corda creden
 tū ascendentes. et in ardente
 caritate excessā turrum in eis
 edificantes. quę opa ipsorū s. ita
 qd in rationalitate sua opa elec
 torū hominū ostendunt. et in
 fortitudine sua ad bonū finē
 multo fulgore beatitudinis
 ipsos pducunt. Quomodo. Sci
 licet cū electi claritatē interio
 ris sensus habentes. om̄s nequi
 cias malorū suorū abiciunt. ppter
 illuminationē illā. qua in istis
 uirtutib; in mea uoluntate illu
 minati s. fortitē aduersus dia

bolicas insidias pugnant. & cer-
 tamina illa que ipsi hoc modo
 contra diabolicā turbā habent
 virtutes iste in creatori ipso
 incessant demonstrant. Nā
 homines certamina confessio-
 nis et abnegationis habent in se-
 quomodo. Ita qd iste me confite-
 tur. et qd ille me abnegat. S; in
 hoc certamine talis interrogatio
 ē. Est d; annon. Tunc interrogatio
 ista tale responsū sps scī in hoīe
 habet. D; ē. qui te creauit. S; &
 ipse te redemit. S; quādiu int-
 rogatio et responsū hoc in ho-
 mine ē virtus dī illi nō de erit.
 quia huic interrogatiōi et re-
 sponso penitentia adheret. Vbi
 autē interrogatio hec in homine
 nō ē ibi nec hoc responsū sps scī
 ē. quō homo iste donū dī a se
 expellit. et sine interrogatiōe
 penitentie semetipsū in morte
 precipitat. Certamina ū istorū
 belloꝝ virtutes dō offerūt. quia
 ipsi tale sigillū corā dō s. p qd
 demonstrabit quā intentione
 d; colat. et abneget. **Q**ui autē
 in alia acie s. tamē claritas
 existunt. qd eos inuerti nō po-
 tes. qui potestates s. designan-
 tes. quō serenitatē et pulchritu-
 dinē potestatis dī nulla inbe-
 cillitas mortalitatis peccatoꝝ
 apprehendere poterit. nec se ip-
 si simile facere. qā potestas dī
 indeficiens ē. **S**ed qui in

alia acie s. ut albū marmor
 apparent. & capita ut capita
 hominū habent. sup que tar-
 dentes facule vident. et ab hu-
 mero & deorsū uelut ferrea nu-
 be circūdati s. q. principatus s.
 pfigurantes qd hi qui ex dono
 dī in scō principes hominū ex-
 istunt. sincerā fortitudinē iu-
 sticie induant. ne in diuersa
 te instabilitatis incidant. s. ut
 caput suū qd xpc dī fili' ē in-
 spiciant. ac regimina sua scdm
 uoluntatē ipsius in necessitatib;
 hominū dirigant. sup se grām
 scī sps in ardore uertutis atten-
 dentes. ita qd in fortitudine eq-
 tatis usq. ad consumationē suā
 firmi et stabiles pseuerent.
Inde etiā qui in alia acie s.
 facies ut facies hominū et
 pedes ut pedes hominū habent.
 in caputib; suis galeas gestant.
 marmoreis tunicis induti. qui
 dñationes s. ostendentes. quia
 ille qui dñs omnium ē rationa-
 litatē hominū. que in humano
 puluere polluta iacuerat. atq.
 ad celos subleuauit. cū filiū
 suū ad trās misit. qui antiquū
 seductore sua rectitudine con-
 culcauit. ita ut fideles ipsū q.
 caput eoꝝ ē fidelit. imitentur.
 spē suā ad celestia ponentes.
 ac forti desiderio bonoꝝ opū
 se munitentes. **E**d qui in
 alia acie s. nulla formā ho-

minuū in se ostendentes. uelut
aurora rubent. qui throni s. de
monstrantes. qd diuinitas ad
humanitatem se inclinauit. cū
unigeniti dī humanū corpus
psaluit hominū induit. q̄ nul-
la contagia humanorū peccatorū
in se habuit. quō ipse de spū scō
conceptus. in aurora uidelicet
in beata uirgine carnē absq̄
omni macula totius sordis ac-
cepit. S. nullā aliā formā in eis
conspicis. q̄a plurima mysteria
supnōrū secretorū s. que fragili-
tas humana n̄ potest app̄hen-
dere. Qd autē et acies iste. alias
duas in modū corone circum-
dant. hoc ē qd fideles illi qui
quinq. sensus corporis sui ad
supna dirigunt. scientes q̄a p̄
quinq. uulnera filii dī redēpti
s. ad dilectionē dī et p̄ximi sui
omni annu su & circūmione m̄is
sue pueniunt. cū uoluptatē
cordis sui negligunt. et sp̄e
suā ad inīna ponunt. **Qua** ix.
p̄p̄t et q̄ in una acie illarū s.
oculis et pennis pleni uident.
et in quoq. oculo speculū. et
in ipso speculo facies hominis
apparet. et pennas suas ad sup-
nā altitudinē eleuant. qui
cherubin s. scientiā dī signi-
ficantes. in qua ipsi mysteria
supnōrū secretorū uidentes desi-
deria sua. scdm uoluntatē dī
cōspirant. ita qd ipsi in p̄fun-

ditate scientie sue purissimā p̄-
spicuitatē habentes. in ipsa illos
mirabilit̄ p̄uident. qui uerū
dīm cognoscentes. intentionem
desideriorū cordis sui ad ipsū q̄
sup om̄s ē uelut pennas bone &
iuste subleuationis dirigunt.
magis cū diligentes. quā ca-
duca appetentes. scdm qd et
ipsi in eleuatione desideriorū
suorū ostendunt. **S**ed q̄ in alia
acie s. quasi ignis ardens. plu-
rimasq. pennas habentes. in
eisdē pennis. quasi in speculo
om̄s ordines ecclesiasticos. institu-
tionis insignitos demonstrant.
qui seraphim s. significantes.
ut sicut ipsi in amore dī ar-
dent. et ut maxima desideria
uisionis ei habent. ita qd etiā
in eisdē desideriis suis cū multa
puritate tā sc̄lares quā sp̄tales
dignitates. que in ecclesiasticis mi-
steriis uigent ostendunt. q̄a se-
creta dī in ipsis mirabilit̄ appa-
rent. sic etiā om̄s q̄ sinceritatē
puri cordis amantes supnā ui-
tā querūt. ardent dīm diligant.
cūq. toto desiderio amplectan-
tur. quatinus ad gaudia illorū
pueniant. quos tā fideliter
imitant. Qd uero aliā formā
nec in his nec in illis uidet. hoc
ē qd multa secreta in beatis
sp̄itib. s. que homini mani-
festanda n̄ s. quō quādiu
ipse mortalis existit ea que

Quod filius dī natus in mundo. .xiii.
morte sua diaboli supavit. et
electos suos ad hereditatē suā re
duxit. **F**undata ē. .b.

Verba osee de eadē re. .xiii.

Quod corpus filii dī in sepulchro. .xv.
peridui iacens resurrexit. et ho
mini uia uertitatis de morte ad
uitā ostensa ē.

Quod filius dī a morte resur
gens. discipulis suis frequentē ad
corroborandū eos apparuit. .xvi.

Quod filio dī ascendente ad pa
trē. sponsa ei diuersis ornatis. .xvii.

Capla sedē uisionis. .ii. parat.

De sensu misterior dī. .xviii.

De trib. psonis. .xix.

Quod homo nūquā obliuiscat
unū dīm in trib. psonis ardent
innocare. .xx.

Iohs de caritate dī. .xxi.

De trib. uirib. lapidis. .xxii.

De trib. uirib. flāme. .xxiii.

De trib. causis humani uerbi. .xxiv.

De unitate essentie. .xxv.

Verba salomonis. .xxvi.

Capla tēte uisionis. .ii. parat.

De constructione eccle que sep
gignit filios suos in regenerati
one sps et aque. **E**cclā. .xxvii.

Quod eccle mortui suo in aplis
et martyrib. decorata ē. .xxviii.

Qd in sacerdotali officio et ele
mosinarū distributione ornat. .xxix.

Oemāna benignitate eccle. .xxx.

Quod eccle ad candorē cōple
tionis sue n̄ dū pfecta. circa tē

pus filii p dmonis ad pfectū pducit.

Quomodo eccle filios suos in pu
ritate deuotissime offert. .vi.

Qd eccle nulla pueritas dia
bolice artis obscurare potest. .vii.

Quod secreta eccle. humanus in
tellectus ad plenū intueri n̄ ualet. .viii.

De uirginitate marie. .ix.

De dilatazione sacramentorū
uere trinitatis. .x.

Quod cuiq. fidelū ad ē ministe
riū angloz. .xi.

De his qui in fide scē trinitatis
amant eccle regenerant ipsa
integra pmanente. .xii.

Similitudo de balsamo & omi
ebino et carbunculo. .xiii.

Quod beata trinitas in bap
tismo ap̄to celo baptizans appa
ret et eis in gredine peccatoz
abstrahens. singulos candida
ueste induit. **P**lex lex. .xiv.

De quermonia eccle sup er
rore filioz. **G**audē cū. .xv.

Quod duo signa tradita s̄ ho
minib. ad defendendū se. .xvi.

Similitudo de iuvene. .xvii.

Quare ad ē n̄ erat danda du
x. .xviii.

Quod amonitio sps scī appa
rens minabat antiquo serpen
ti in noc circūcisio percussit cū
in maxilla in abraha. eccle li. .xix.

De trib. alis qd significant. .xx.

Quod masculi qui in tēpore
circūcisionis circūcisi n̄ s̄ trans
gressores legis fuerūt. .xxi.

Sicut in creatione ad ē tres. .xxii.

manifestat. et uiridissimis uiribus declarat.

cause designate s̄ na cia tres
cause s̄ in uirō in p̄tandis filiis
xxiii. Qd mulier in amore dī obseruans
xxiiii. uirginitatē suā ualide ornat adō.
xxv. **Q**uod uir recusans c̄sortiū ma
trimonii in amore dī consors fi
lii dī efficit.
xxvi. **V**erba ysaie pp̄b̄c. **I**uū dī
Qd casu ad c̄ clausit homini celū
que clausura durauit usq; ad fi
xxvii. **V**erba eugli.
xxviii. **V**erba exhortantis dī.
xxix. **Q**uod in circūcisione abrahe
membriū unū in baptismo autē
xpi om̄ia membra circūcidunt.
xxx. **V**erba eugli. **T**amē. **P**u.
xxxi. **Q**uod om̄i tēpore et om̄i ciuitate.
xxxii. om̄e sexū uidelicet masculū et
feminā in baptismo pie d̄s susci
xxxiii. **Q**uod tres in honore scē trinita
tis adesse debent baptizando ui
delicet sacerdos et duo q̄ p̄ illo fi
de spondeant. et isti eidē bapu
tato carnali copula n̄ cōmisce
xxxiiii. Cōparatio de infante.
xxxv. **Q**uod om̄ia peccata in baptismo
remittuntur. **T**eo suscipit.
xxxvi. **Q**uod quāuis sacerdos peccator
sit tam̄ officii baptismi d̄s ab
xxxvii. **S**imilitudo de diuitie.
xxxviii. **I**n necessitate si sacerdos n̄ ad ē
concedit cuilibet fidei homi
ni baptizare seruata forma
baptismi.
xxxix. **C**apla q̄rte uisionis. ii. partis.
l. **Q**d om̄is baptizatus punctio
nē ep̄i ornari et stabiliri de

Quod immensa et indeficiens
dulcedo sp̄s sc̄idat in c̄firmatiōe.
ii. **Q**uod ineffabilis trinitas in c̄
firmatione. **T**is d̄ceci potē.
iii. **Q**uod eccl̄a unctiōe sp̄s sc̄i mu
nita nūquā in errore puerſa
iv. **V**erba moyſi de eadē re.
v. **Q**d baptizati in unctiōe cris
matis a pontifice decorant.
vi. **V**erba libri regū ad eandē re.
vii. **Q**uod baptizatus et n̄ confir
matus claritatē baptismatis
habet. s̄ ornatū et fulgorē unc
tionis superioris doctoris sui n̄ hab.
viii. **Q**uod in honore sp̄s sc̄i p̄ solos
ep̄iscopos confirmatio exercen
da est. **C**oniungat.
ix. **Q**ui confirmandū manib; te
net in carnali percreatione ei n̄
x. **Q**ui post baptisimū addiabo
lū reuertit. nisi peniteat con
dēpnabit. qui autē baptismū
fidelit̄ sequit̄. adō suscipitur.
xi. eccl̄a p̄ filius suis d̄m exorante.
xii. **T**res modi quib; eccl̄a resonat
ut tuba. **M**ultimoda.
xiii. **D**e diuersitate baptizatorū
xiv. **V**erba ezechielis de eodē.
xv. **C**apla. v. uisionis. ii. partis.
xvi. **Q**d apli et pigritariū sequaces
eoz uidelicet sacerdotes. eccl̄am
doctrina sua splendidissime
circūdant.
xvii. **E**xemplū de abel.
xviii. **Q**uod ministri eccl̄e castitatē
seruare debent.
xix. **Q**ui ex his in clausura subiecto

nis regularit̃ uiuunt cura pigm̃
tarioꝝ n̄ habentes. sup̄nā mercede
acquir̃t. **I**ginec iocunditatis.

De statu nobilissime p̄fectionis uir̃. vi.

De puellari imagine. vi.

De turba que candē circūstat mi
ro modo ornata. vii.

Verba ioh̃is de eodē. viii.

Qd uirginitas dō oblata. pr̄u. viii.

Qui corrupto pacto uirginitatis
redierit. flore integritatis care
bit. n̄ enī ut dñā s; ut ancilla suis

Exemplū ad eandē rē. xxi.

Qd magna differentia ē int̄ cele
ste desiderii et t̄renā concupis
centiā. ita qd nisi sanguine filii
dī homo n̄ redimeret̃.

Oc his q̄ passionē xp̄i incarnatis ar
dore imitant̃. et uiuent odor
existant̃. it̄ secreta regeneratio
nis arripiunt̃. xxi.

Verba eugl̄i ad eandē rē. xxi.

Qd uirgineū genus et hic ordo
uouens it̄ secreta regeneratio
nis in p̄cepto legis n̄ s̄.

Exemplū de ioh̃e ad eandē rē. xxi.

Quod q̄ s̄ uiuent odor uouens
n̄ secreta regenerationis. p̄necessi
tate et utilitate eccl̄e regimen
eccl̄asticū suscipiant̃. et agia scla
rū rerū abicient̃.

Verba eugl̄i de ioh̃e. xxi.

Quod in uestitu istoz uestitu alioꝝ
pploꝝ dissimili incarnatio et se
putura xp̄i designat̃.

Quod prima lux dici aplicam. xxi.

doctrinā aurora inueniū huius
conuersationis sol discretā uia
in benedicto qui ē quasi alter
moyses designat̃. **I**am.

Qui in hac conuersatione p̄bau. xxi.

inueniunt̃. p̄necessitate eccl̄e
sup̄ extensū sacerdotiū suscipi

Quod nullus conuersationem. xxi.

istoz repente aggrediat̃ nisi in
tima p̄batione examinatus.

Quod sclaris ppl̄s legē dī con
seruant̃. eccl̄am dī plurimū ex
ornat̃. xxi.

Quod nec maritus uxore. nec. xxi.

uxor maritū in hoc p̄posito de
serat̃. nisi uoluntas amboꝝ sit.

Verba eugl̄i. xxi.

Qd p̄dictē eccl̄astice institutio
nes eccl̄am in gradib; et in ordi
nib; suis consolidant̃.

Quod in uno quoq; ordine ser
uata concordia diuersitas mo
rū singularitas et nouitas uite

et uestiū uitanda ē. **I**suoz. xxi.

Verba ioh̃is ad eandē rē. xxi.

Cōparatio de carnificib;.

Qd unicuiq; cū humilitate suf
ficere debet institutio p̄decessoz.

Verba eugl̄i de eadē rē. xxi.

Cum angelū de his q̄ sibi scdm
cor suū leges faciunt̃.

Ite uerba eugl̄i. xxi.

Quod in his nouitatib; d̄s ali
quos deicit aliquos tacite tole
rat quos tam̄ in futuro iudicat̃.

Quod de inferiori gradu licet
ascendere ad sup̄iorem. n̄ autē

ascendere ad sup̄iorem. n̄ autē

ascendere ad sup̄iorem. n̄ autē

ascendere ad sup̄iorem. n̄ autē

ascendere ad sup̄iorem. n̄ autē

ascendere ad sup̄iorem. n̄ autē

ascendere ad sup̄iorem. n̄ autē

ascendere ad sup̄iorem. n̄ autē

ascendere ad sup̄iorem. n̄ autē

ascendere ad sup̄iorem. n̄ autē

ascendere ad sup̄iorem. n̄ autē

ascendere ad sup̄iorem. n̄ autē

ascendere ad sup̄iorem. n̄ autē

ascendere ad sup̄iorem. n̄ autē

ascendere ad sup̄iorem. n̄ autē

ascendere ad sup̄iorem. n̄ autē

de superiore ad inferiore.

xxvi. **E**xemplu de animab. & anglis. l. l.

xxviii. **Q**uod q̄ s̄ uiuens odor uiuens 2.15.

per secretæ regenerationis gra
nū fortis cibi. et pignarū po
ma dulcis saporis. et sc̄laris p̄p̄t̄s 2.iii.
carnē designant. **P**iet. 2.iii.

xxxviii. **Q**uod beatus ecclesiasticus institu-
tiones induab; uis uersant.

xxxviii Qui signū religionis inuolun- .lv.
tate cordis acceptū abiecerit. .lvi.

indiciū districti examinis acci. 2. v.

xl. **V**erba dauid de code.

xlj. Qd illi q̄ n̄ amore dī s; aliqua

seſari moleſtia conſtricti. ſignū 2. vuy
religionis fide accipiunt. bala
am aſſimulantur. 2. vuy

xliij. **E**xemplū de balaam.

xl.ij. **Q**ui signū religionis insipientē sūmū
accepit et male consūmauerit
inruinā uadit.

xl.iiii **V**erba ieremie de eode. **F**iat. 15.

xl.v Qui infantes suos scē conuer-

fatiori subicere uoluerit. hoc
 n̄ imprudent̄ s; sapient̄ eis con
 siliis; absq; coactione fa

xl.vi. **E**xemplu de agro. **I**guū fac.

xlviij. Qui uolentes dñm sequi. pluo

re malicie relaxerit. sacre v.

xlviij. Verba moyſi. Candus ē. 54

xl.viii. **Q**ui uoluntate sua seruiciū

di aggreditur et postea contem-
nens neglexerit districte reuo-

.L. *Herba eugli.*

.1.4. **Q**ui in discipline uiuent

nulla castigatione corrigi
uolunt ne gregē dñi. conta. iiii.

minent expellant.

Verba apti ad eandē rē.

Quod hi qui fide conuertunt de
cipiunt. et quod hi qui toto corde
conuertunt ad deum suscipiunt.

Verba dauid ad eandē rē. **¶** cii.

Qui blasphemiā contra sp̄m sc̄m
inpenitens dixerit & q̄ se ipsū
mortē p̄cipitauerit hunc d̄s nes

Verba euglii.

Verba dauid de eode. Rat.

Sup quē blasphemia despauo
nis cadit si cruciatu repugnaue
rit cuius ei adō subuenit.

Quod in p̄dicatione cadit q̄ corp⁹
et animā que d̄s coniunx̄ sepa

Verba eius. **I**n potestate.

Capla sexte uisionis. ii. partis.

Qd ecclesia xp̄o in passione sua
iuncta et sanguine ei' dotata ē.
et saluatio animarū exorta ē.

Quod d's pat̄ inhumilitate filii
sui serpentē antiquū uicit n̄

Verba psalmiste.

Quod ecclesia crescens dotē suā de
uote dō corā anglis offert. et p
funditas sacramētōꝝ spū scō in
spirante manifestata ē.

Similitudo de auro.

quod sacerdote ad altare ad in
molandum accedente magna
claritas cum ministerio supernæ spi
rituū effulget.

Quod in sacramento altaris. dñs pa-
ter passionis filii sui in salutē
ppli recordat.

Quare in sacramento altaris panis

uinū et aqua offerant.

Verba iobcl de code. **P**leant. viii.

Quod sacerdotē in sacramento altaris p̄sens auxiliū dī n̄ deserit. sere-
nitatē manente donec misteria cō-
dū sacerdos sc̄s sc̄s sc̄s decantat. xj.
et misteria sacramentū inchoat in
cōphensibilis serenitas eadē sacra-
menta irradiat.

Quod diuina claritas oblationē xij.
altaris sursum inuisibilit̄ q̄si in
puncto trahit et remittit. uerā
carnē et uerū sanguinē effecta.

Cōparatio de unguento et saphi. xiiij.
ro ad eandē rē. **E**fficiat.

Quare homo hoc sp̄ale donū in xiiij
sibilit̄ sumere n̄ possit. **A**pparet.

Quod sacerdotē fidelit̄ in dīm cre. xv.
dente et humili deuotione offe-
rent. oblatio caro et sanguis xp̄i.

Similitudo de pullo et uolauit. xvi.
q̄d uera manifestatione misteria. xvii.
natiuitatis. passionis. sepulture.
resurrectionis. et ascensionis xp̄i
in sacramento altaris ut in speculo.

Quādiu fidelis homo dicere de. xviii.
bet dimitte nobis debita nr̄a sic
& nos dimittam⁹ debitorib⁹ nr̄is.
tādiu passio xp̄i in midia di pa-
tris apparebit.

Quod oblatio nūquā cruda ca. xxiij.
ro apparet nisi in magna neces-
sitate electis demonstrat.

Dum canticū innocentis agni. xx.
cant. fideles hoīes cōmunicant
ut ap̄uaricatione emundan-
t̄ne hereditatē restituant.

Verba salomonis in canticis canticor. xxi.

Qualit̄ accipienda sint uerba dñi. xxiij.

Verba dauid ad eandē rē. xxiij.

Quod sacramentū illud om̄s sor-
des emundans usq; ad nouissimū
hominē colendū ē. **M**isteria.
h̄c uerba dauid de code. xxiij.

Quare in sacramento altaris pa-
nis offeratur. **O**fferat. xxiij.

Verba moysi ad eandē rē. xxiij.

Quare uinū in sacrificio altaris. xxiij.

Verba de canticis ad idē. xxiij.

Quare in sacramento altaris aqua
uino int̄ eē debet. xxiij.

Verba sapientie. **M**undicie. xxiij.

h̄c de libro sapientie. xxiij.

Quod adā ante peccatū mun-
dū sanguinē habuit. p̄ puari-
cationē sparsit eū in fetore in
q̄d corpus et sanguinē xp̄i ac-
cipientes. multa dulcedine
uiuificantur. **E**xerceat. xxiij.

Verba salomonis de eadē rē. xxiij.

Quod ad inuocationē sacer-
dotis in altari. sacramentū cor-
poris et sanguis xp̄i p̄ficat. xxiij.

Quod d̄s in om̄i creatura po-
testatē & fortitudinē uolun-
tatis sue scdm̄ q̄d sibi placet. xxiij.

Quod a p̄ma hora diei usq; xxiij.

ad nonā officiū misse p̄necessi-
tate tēporis exerceri potest. xxiij.

Quod oīs ieiunū cōmunicare
debent exceptis his qui in op-
pione mortis positi s̄.
q̄d diabolus sine suggestionē. xl.

- 40^u
- ad terrā cecidit homo ante q̄a
fragilis suadente diabolo cecidit
ad dō subleuatus ē.
- xl. i. **Q**uod in peccatione corporis et
sanguinis dñi. n̄ q̄ntitas s; sc̄i
tas consideranda ē. **re.**
- xl. ii. **C**ōparatio de manna ad eandē
qd̄ n̄ ē dubitandū q̄n uerum
corpus et uerus sanguis xpi
sit in altari.
- xl. iii. **Q**uod in sacramento altaris tria
offerenda s; in noīe trinitatis.
panis uinū et aqua.
- xl. v. **Q**uod sacerdos qui p̄negle
gemia. aut p̄infidelitate. aut
p̄obliuione. hec tria in sacramē
to altaris offerre negligere.
grauit̄ puniendus est. **re.**
- xl. vi. **Q**ualit̄ corpus et sanguis xpi
p̄p̄to distribuāt. **re.**
- xl. vii. **Q**uod sacerdos his induit̄ et his
uerbis in sacramento altaris utat̄.
sc̄dm̄ qd̄ antiqui pat̄r̄s institui.
- xl. viii. **V**erba dñi ad negligēte sacer
dō. **re.**
- xl. viii. **Q**uod sacerdos q̄ has epulas in al
tari offerre. ab altari ieiun̄ his
epulis n̄ recedat.
- xl. ix. **Q**uod sacerdos in sacramento al
taris. multis et magnis sermo
nib; n̄ utat̄. s; sc̄dm̄ ordinatiōe
priorū magistrorū. **re.**
- li. **D**e quinque modis cōmunicantiū
sacerdotū.
- li. i. **D**e his qui in corpore lucidi. et
in anima ignei s;.
- li. ii. **D**e his qui in corpore pallidi
et in anima tenebrosi uident̄.
- li. iii. **D**e his q̄ in corpore hirsuti. et
in anima multa immundicia for
si apparent.
- li. iv. **D**e his q̄ in corpore acutissimis
spinis circūdant̄. et in anima lep
si apparent.
- li. v. **D**e his q̄ in corpore sanguinei.
et in anima uelut putidū cada
uer frudi uident̄.
- li. vi. **D**e his q̄ ad hoc sacramētū deuo
ta m̄te et pura fide. et de his q̄
contrario corde et uacillante
animo accedunt.
- li. vii. **V**erba apl̄i.
- li. viii. **Q**uod sacramētū altaris mag
na diligentia et sollicitudine.
a sacerdote et apl̄o tractandū
et custodiendū ē.
- li. ix. **Q**uod mystica secreta corporis et
sanguinis dñi. seruanda n̄ s;.
- li. x. **Q**uod ministri eccl̄e q̄ n̄ postu
l̄i. p̄deuia intant̄. q̄a amari et
illusores et impoliti lapides s;
diabolū et baal intant̄. et xpm̄
uulnerare cōtendunt q̄si cru
cifixores. **re.**
- li. xi. **Q**uod idē ministri eccl̄e omni
diligentia exemplo apl̄orū de
beat castitatē seruare. et ab omī
mundicia se abstinere.
- li. xii. **V**erba moysi ad eandē rē.
qd̄ sacerdos duas copulas n̄ de
bet habere.
- li. xiii. **Q**uod idē ministri eccl̄e omni
diligentia exemplo apl̄orū de
beat castitatē seruare. et ab omī
mundicia se abstinere.
- li. xiv. **V**erba moysi ad eandē rē.
qd̄ sacerdos duas copulas n̄ de
bet habere.
- li. xv. **Q**uod idē ministri eccl̄e omni
diligentia exemplo apl̄orū de
beat castitatē seruare. et ab omī
mundicia se abstinere.
- li. xvi. **V**erba legis de eodē.
- li. xvii. **V**erba eugl̄i ad idē.
- li. xviii. **V**erba apl̄i ad eandē rē.
h̄c paulus de eodē.
- li. xix. **D**e trib; generib; eunuchorū.

Qui
cerd
talit
qua
pot
cessi
cerd
n̄ c
Sum
qd̄
desi
app
Qu
sac
us
bal
qd̄
des
Qu
lon
rili
tan
Qu
inc
am
mu
nar
die
De
Ve
qu
do
mi
Qu
ad
fio
O

Qui se n̄ ualet continere. nec sa-
cerdos aut. ali' minister. sacerdo-
talis ulla occasione fiat.

qua causa ante coniugatis sed
postea ab inuicē separatis. con-
cessū ē in primum a celsa ad sa-
cerdotiū accedere. et q̄re modo
n̄ cedatur.

Similitudo regis de eadē re.
q̄d in maturi & n̄ consecrata ec-
clesia n̄ suscipiant. et uir' plures
appetere n̄ p̄sumat.

Quod de omī pplō xpīani noīs.
sacerdotes boni ingemī. et uiri
us animi. integritatē. membroꝝ
habentes. eligendi s̄.
q̄d femine ad officiū altaris n̄
debent accedere.

Quod uir. femineo uestitur. nūl-
lo modo induat. nec femina ui-
rili. nisi aliqua magna necessi-
tate coacti.

Quod fornicatores mulierū &
incomparietate fornicationis
aut in alius aut in semetipsis. tā
mulieres quā uiri se. contami-
nantes. et p̄corū fornicatores.
dictū ē iudicat d̄s.

Depollutione que dormientib.
Verba moysi de eodē.
qui fortū in libidine ardet. ar-
dori suo nullū incendiū sub-
ministrat.

Quod diuersis uicis grauat.
ad midiam dī incon-
fione fugiat.

Quod remediū pur-
gatio.

nus et in amiq̄s partib. diu p̄fi-
guratū est.

Qui peccata sua confiteri recu-
sat seipsū decipit.

Quod in hora mortis si sacerdos
n̄ adē alii homini homo confi-
teat in p̄sentia elem̄toꝝ.

q̄d nemo p̄p̄t pondus peccatoꝝ
suoꝝ desperet.

Debent.

Cuglū de eodē.
q̄d ex p̄ elemosinā peccata et p̄
corporale satisfactiōe deleri

Delibro sapientie.

q̄d elem̄ta lacus uoluptatū
hominū sunt.

Qui elemosinā dant. et q̄ eam
suscipiunt. hoc inuanū n̄

Quod paupes et diuites et ho-
nore potestatis appetentes.
unusq̄sq. scdm̄ intentionē suā
remuneratus.

Quod sacerdotes exorando
et coercendo moneant pplm̄
de confessione.

Quod sacerdotes auctoritatē
magistri pplō n̄ ostendentes.
n̄ sacerdotes s̄. lupi uocantē.

q̄d elem̄ta corā dō ululant
sup iniquitatē sacerdotū. et
celi iniquitatē eoꝝ suscipiunt.

Quod sacerdotes habent po-
testatē ligandi et soluendi.

Verba euglū de eodē.

q̄d nullus absq. culpabili cul-
pa ligandus est.

Quod si aliquis innocens con-
structus fuerit. p̄p̄t honore

lxv.

lxv.v.

lxv.vi.

lxv.vii.

lxv.viii.

lxv.ix.

xc

xc.i.

xc.ii.

xc.iii.

xc.iiii.

xc.v.

xc.vi.

xc.vii.

xc.viii.

xc.iiii.

- di solutionē querere debet.
- c. Qd rebelles ad xpm reuera no
lent. et obdurati nullā mīam
querentes. antiquū serpentē
imitantur.
- c. y. **V**erba diaboli.
- c. 33. Qd homines de tenebrositate
infidelitatis. p incarnationē fi
lii dī educti sunt. **P**ossunt.
- Capla septime uisionis. ii. partis. xiii. **Q**ualit̃r diabolus in igneis p sua
sionib. diuersa genera hominū.
sp̃taliū et scl̃ariū. multimodis
tēptationib. aggredit̃r.
- Qd d̃s om̃ia iuste dispensans. et
iniusticia dona sp̃s sc̃i declarans.
fideles hoīes in bonis opib. con
fortat ut a diabolo superari n̄.
- ii. **D**e multitudine fidelium et de
diuina lege corā ipsis extensa.
- iii. **Q**uod deceptiones diaboli.
hominib. in uia huius mundi
parent.
- iiii. **Q**uod diabolus diuinas et de
licias hoīb. apte et fraudulenti
offert quas qui concupiscit.
- v. **Q**uod quidā diabolicā psua
sionē uirili et resistentes abi
ciunt. quidā tepide uiuentes
ei consentiunt.
- vii. **V**erba ezechielis. de eadē re.
Qd diabolus om̃i nequicia ple
nis ueneno multiformis artis
sue. quinq. sensus hominū de
cipere laborat.
- viii. **Q**uod supbia diaboli incarna
tione filii dī delecta ē.
- ix. **D**e oculis et aurib. & narib. ser
pentis quid significent.
- x. **D**e manib. et pedib. & cauda
ei quid significent.
- xv. **Q**uod potestas omnipotens dī.
fortitudinē diaboli ita & con
truit qd nequicia sua scdm
uoluntatē suā exercere n̄ potē.
- xvi. **Q**uod diabolus in quatuor par
tib. mundi incendiū inique p
suasionis. in om̃e genus diuersorū
hominū emittit.
- xvii. **V**erba dauid de eodē.
- xviii. **Q**ualit̃r diabolus in igneis p sua
sionib. diuersa genera hominū.
sp̃taliū et scl̃ariū. multimodis
tēptationib. aggredit̃r.
- xix. **D**e turb. acieb. cor. **S** hominū.
- xx. **D**e tēptatione scl̃ariū. **S**ignif.
- xxi. **D**e sex modis tēptationū sp̃taliū.
- xxii. **D**e n̄ baptizatis. **S**ignificet.
- xxiii. **D**e sanguis oris ei et de fumo pec
toris & de humore subor qd signif.
- xxiv. **D**e turbine umbilici. et de in
mundicia ranarū uentris ei qd.
- xxv. **Q**d diabolus stultos homines p
iniquā incredulitatē exagnat.
uerū ex putantes. qd ipse eis fal
laxer. demonstrat.
- xxvi. **Q**uod heretici uitandi et ab
eccl̃a ciciendi s̃ q̃ diaboli p̃dō
colunt & s̃ uiscera diaboli. et p̃
currentis germ̃ filii p̃ditionis.
- xxvii. **Q**uod adiutoriū dī contēpnen
tes. gr̃a dī deserit. querentib. aū
midit̃r subuenit.
- xxviii. **V**erba salomonis de eodē.
- xxix. **Q**d ueri cultores dī q̃ toto annu
su trena conculant. anti
quū serpentē fori c̃rmoe
deiciunt.

Sola pars libri sciuar simplicis hoīs. i. uisio. sole partis.

forma fortuū leonū nec docta ex
spiratione illoꝝ s; manens in mol
lucie fragilis costē inbuta misti
co spiramine. uidi q̄si lucidissi
mū ignē in cōphensibile. in ex
anguibile. totū uiuentē. totūq;
uitā existentē. in se autē flāmā
aerei coloris habentē. quē leni
flatu ardentē flagrabat. et quē
eide lucido igni ita inseparabilē
inerat. ut hoīe uiscera s; tē uidi
qđ eadē flāma fulminans incan
dunt. tē ecce obscurus aer et ro
tundus multēq; magnitudinis
repente exortus ē. sup quē ipsa
flāma quosdā ictus dedit. toti
ens ab eo scintilla educens. donec
ide aer ad pfectū pductus ē. ita
celū & tēra resplendens plena in
fluminatione. Deinde cū eadē flā
ma in igne & ardore illo exten
dit. se ad parua glebā limose tē
iacentē in fundo eidē aeris. cā ca
lesciens ita qđ caro et sanguis
effecta ē. eāq; aspirans ita quod
uiuens homo creata ē. Quo facto.

ille lucidus ignis p̄buit p̄eandē
flāmā leni flatu ardentē flagran
tē ipsi hoī candidissimū florē
pendentē in eadē flāma. ut ros
pendet in gramine. cui odorē ide
homo narib; quidē sensit. s; gustū
et ore n̄ pcepit nec manib; cū te
tigit. ita uidelicet se auertens
atq; cadens in densissimas tene
bras. de quib; se erigere n̄ ualuit.
Tenebre autē ille in eodē aere ma
gis ac magis se dilatando creuerūt.
Tunc tres magne stelle in fulgo
re suo sibi coherentes in eisdē te
nebris apparuerūt. et post eas alie
multe tā parue quā magne plu
rimo splendore fulgentes. ac
deinde quedā maxima stella
mura claritate radians. et fulgo
rē suū ad p̄dictā flāmā dirigens.
Sed & intra quidā fulgor uelut
auroꝝa aparuit. cui eadē flāma
mirabilē infusa ē. n̄ tam ap̄sa
to lucido igne separata. Et sic
in eodē fulgore ipsius auroꝝe
maxima uoluntas accensa est.
Cūq; eandē ascensionē uolunta
tis huius diligenti considerare
uellē in eadē uisione secretū si
gillū in oppositū ē. audiuiq;
uocē ex alto in dicentē. De hoc
misterio n̄ poteris quicquā am
plius uidere. n̄ ut ubi p̄p̄t mira
culū credendi concedit. Vidiq;
de eodē fulgore p̄fate auroꝝe
serenissimū hominē egredientē.
qui claritatē suā ad p̄dictas te

42
 nebras effundens. ita ab eis reuer-
 beratus ē qđ in ruborē sangui-
 nis et in albedinē palloris uer-
 sus. tanta formidine easdē te-
 nebras repelleret. qđ ille homo
 qui in eis iacebat. p̄ eū tactus ap-
 parens fulgeret. atq; ita erectus
 exiret. Et sic idē seren⁹ homo qđ
 de p̄dicta auroa egressus ē. in
 tanta claritate apparens ultra
 quā humana lingua effari pos-
 sit. in acutissimā altitudinē in-
 numerabilis gl̄ie extendit. ubi
 in plenitudine magnifice fruc-
 tuosus et odoris mirifice ra-
 diabat. Et audiui exp̄fatio in-
 uent⁹ igne uocē dicentē m̄.
 O que es misera t̄ra et innoīe fe-
 mineo indocta de ulla doctri-
 na carnaliū magistrorū scilicet
 legere litteras p̄intelligentiam
 philosophorū. s; tantū tacta lūmi-
 ne meo qđ tangit te interī cū
 incendio ut ardens sol. clama-
 re enarra ac scribe hec misteria
 mea que uides et audis in mi-
 stica uisione. Noli ḡcē timida.
 s; dic ea que intelligis in sp̄m
 quēadmodū ea loquor p̄ te.
 quatinus illi uerecundia ha-
 beant qui p̄pto meo deberent
 rectitudinē ostendere s; de pe-
 culantia morū suorū recusant
 iusticiā apte dicere quā noue-
 runt. nolentes se abstrahere
 de malis desideriis suis. que il-
 lis ita adherent qđ si sunt ma-

gistri eorū faciemus eos fugere a
 facie dñi. ita ut erubescant loq̄
 ueritatē. Unde opus illa animo
 que interī es docta de mystico
 spiramine. quāuis conculcata
 sis purile formā p̄pt̄ p̄uarica-
 tionē tue tamē die igneū opus
 qđ tibi demonstrat certissima
 ostensione. Iuuenis enī d̄s qđ cunc-
 ta puerbū suū creauit. p̄ idē uer-
 bū incarnatū miserā humanā
 creaturā que se dimerferat in
 tenebras. ad fidele saluacionē
 reduxit. Quid ē hoc. **N**ā ille
 uicidissimus ignis que uides
 de signat om̄item et uiuentē
 dñm qui in clarissima serenitate
 sua nūquā ulla iniquitate obfus-
 catus ē. incōphensibilis manens
 quia nulla diuisione potest di-
 uidi. aut initio aut fine aut ul-
 la semilla sciencie creature sue
 cōphendi sicim ē. et inextingui-
 bilis existens. quō ipse ē illa
 plenitudo quā nūquā ullus
 finis tetigit. ac totus uiuens. qđ
 nulla om̄ino res ipsi absconsa
 ē quā nesciat. totusq; una ex-
 istens. quō om̄e qđ uiuit ab ipso
 uiuere sumit. scđm qđ iob p̄ me
 inspiratus ostendit dicens.

Quis ignorat. qđ om̄a hec ma-
 nus dñi fecerit. Incūsus
 manu anima oīs uiuentis. et sp̄s
 uniuersę carnis hoīs. Qđ ē hoc.
 Nulla creatura tā hebes ē in na-
 tura sua qđ uicissitudinē pleni-

43
tudinis sue nullis causis ignoret.
in quib. fructuosa consistit. Quo
modo. Celi habet lucē lux aerē.
aer uolantia. & ^{terra} uiriditas
tē uiriditas fructū. fructus ani
malia. que omnia testant. qd ea po
sunt fortissima manus idē max
ima potencia dñatoris cunctō.
qui omnia impossibilitate uirtu
tis sue na opatus ē qd eis nihil
de ē inuisib. suis. Et in omni poten
cia eidē fabricatoris ē motio
cunctō. uiuentiū & nā mūrens
ut pecora querentiū. nec ratio
nalitatem inspirationis dī habent
tū. et suscitatio eor. q humanā
carnē inhabitant. in quib. ratio
nalitas discretio. et sapientia ē.
Quomodo. An una circū mūre
nis causis. laborans in multis ui
cissitudinib. scdm qd carnales
mores expostulant. Sp̄s ū erigit
se induob. modis. uidelicet suspi
riū gemitū. et desideriū ad dñm
habens. aut dñm aut regnū.
aut optionē in diuersis rebus
quasi in pcepto querens. quia
discretionē in rationalitate
habet. Vnde etiā homo simili
tudine celi & tē cominet in se.
Quomodo. Ipse habet circū.
in quo apparet pspicuas spi
raculū et rationalitas. uelut
in celo notant luminaria aer
et uolantia. habens etiā recep
taculū. in q notat humilitas.
germinatio. ac parturitio. sic

uirta apparet uiriditas. fructua
tio. et animalia. Quid ē hoc. O ho
tu totū es in omni creatura. et ob
uisceris creatoris tui. & subiectio
tua obedi ei. sic ei constitui ē.
& tu pcepta illi transgredieris.
Sed uides qd idē ignis in se
flāmā aeris coloris habet.
que leni flati ardent flagrat.
et que eidē lucido igni ita in se
parabiliter in ē. ut in hoīe uiscera
sunt. qd ē in patre ante tēpora
constituit creaturam infinitū uer
bū. qd in ardore carnis sub de
cursu labentū tēporū mirabi
liter sine sorde et grauedine
peccati puriditate sua uirtus
sp̄s sc̄i in auroa beate uirginita
tis erat incarnandū. ita tam ut
sic ante susceptā carnē indiuisi
biliter fuit in patre. sic etiā post
assumptā humanitatem insepara
biliter in eo maneret. quō ut ho n̄
ē absq. unali tractu inuenire uis
cerū. sic a patre n̄ erat omnino se
parandū unicū ei uerbū. Et q̄re
dr uerbū. **Q**uia ut p locale
uerbū qd in puluere hoīs tran
sitoriū ē. prudenti intelligunt
iussa pceptoris. hominib. scien
tib. et pudentib. que causa
iussio p̄cipiens sit. ita etiā p
il locale uerbū qd p inextingui
bile unā qua uiuit in eternitate
intransitoriū ē. ueracit. cognos
cit uis patris dī.
uersis creaturis mundi ipsū

seminibus. et intelligentibus in
ortu quo create s. atq. ut p of
ficiale uerbū potestas et honor
scit hominis. sic etiā p plenū uer
bū scias et bonitas respundet
patris. **Q**uod autē uides quo
modo eadē flāma fulminas in
candet. hoc ē qd uerbū dī uirtutē
suā qsi exardescens ostendit. cū
p ipsū omīs creatura suscitata ē
et qsi incanduit. cū in aurore et
candore uirginitatis incarnatū.
ē. ita qd ex eo stillauerūt omīs uir
tutes in agnitione dī cū hō reuē
in animarū saluatione. et &
obscurus aer et rotundus mul
tex. magnitudinis repente ex
ortus ē. qui ē instrumētū rerū in
obscuritate impfectionis scilicet
nōdū illustratū plenitudine crea
turarū. et rotundū qā sub mēo
p hēnsibili potentia dī ē diuin
tate nusquā absente. ipsū tam
in maxima potestate dī surgens
quasi in ictu oculi in supna uo
luntate eleuatū. sup qd ipsa flāma
uelit. faber quosdā ictus dedit
tociens ab eo semilla eductis
donec idē aer ad pfectū pduct
ē. ita celū et tēa resplendens ple
na institutione. quō excellens
uniuersā creaturā supnū uerbū
in creatione creaturarū serui
tē tenentū. uirtutē formidi
nis sue ostendens. ab eo dē instru
mento diuersas
species creaturarū lucens in mi

rabili ortu suscitatiois ipsarū
eduxit ut faber formas suas ex
ere conpetent facit. usq. dū eadē
creature in pulchritudine plem
tudinis sue effulserūt. sursum et de
orsū decorē et stabilimentū pfecte
institutionis habentes. qā sup
ōia resplenduerūt ab inferiorib.
et inferiora a superiorib. **Q**uod
autē deinde eadē flāma in igne
et ardore illo extendit se ad par
uā glebā limose tēe iacentē in
fundo eīdē aeris. hoc ē qd creatis
alīs creaturis uerbū dī in forni
uoluntate patris. et in amore sup
ne suauitatis inspicit paupere
et fragile materiā mollis et tena
cis fragilitatis humanitatis tam
malorū quā bonorū perandorū ho
minū. in uno insensibilitatis et pon
derositatis sue de tēa. et necdū
acuto et uitali flatu excitatā.
et eā calefaciens. ita qd caro et
sanguis effecta ē. idē in uiridita
te calore et infundens. quō tēa ē
carnalis materia hōis. nutriend
eā suco suo. sic mā lactat filios
suos. eā aspirans ita qd uiuens
homo erecta ē. qā ipsā p supnā
uirtutē excitauit. atq. in aīa &
corpore discernentē hominē mi
rabilitē eduxit. **Q**uo facto. il
le lucidus ignis p bunt p eandē
flāma leu flatu ardent. flagran
tē. ipsi hōi candidissimū florē
pendentē in ea dē flāma. ut
ros pendet in gramine. quō cre

ato adā pat̄ q̄ lucidissima sc̄re
 nitas ē. dedit p̄verbū suū in spū
 scō ipsi adē dulce p̄ceptū claris
 sine obedientie ad heremus eide
 uerbo inhumida uiriditate fru
 ctuositas. q̄a p̄ide uerbū sua
 uissimū humor sc̄ntis de patre
 in spū scō stillante. faciens maxi
 mū et plurimū fructū. sic pur
 humor sup̄ grām descendens.
 illud adaptū germ̄ suscitauit.
 Cui odorē idē homo naribus
 quidē sensit. s; gustū ei ore n̄ p̄
 ceptū. nec manib; eū tenuit. quō
 ipse p̄ceptū legis cū intelligen
 tia sapientie quasi narib; ad
 traxit. s; uim illi inuice am
 plexionis ore p̄fecte n̄ intro mi
 sit. nec ope manū in plenitu
 dine beatitudinis adimpleuit.
 na uidelicet se auertens atq;
 cadens in densissimas tenebras.
 de quib; se erigere n̄ ualuit. q̄a
 diuino p̄cepto consiliante di
 abolo dorsū p̄buit corruens
 in maximos rictus mortis. sic
 q̄d dñm nec in fide nec in ope
 requisit. unde aduersā cog
 nitionē ei peccatis grauatus
 surgere n̄ potuit. donec ille
 aduenit qui patri suo pleni
 ter sine peccato obediuit. S;
 tenebre ille in eodē aere ma
 gis ac magis se dilatando cre
 uerūt. quō potestas mortis in
 mundo semp̄ in latitudine ui
 ciorū augmentata ē. scientia

hoīs se inuoluentē in diuersita
 tē multipliciū uiciorū p̄ horrorē
 erupentiū et sententiū peccatorū.
Quod autē tres magne stelle. viii.
 in fulgore suo sibi coheren
 tes in eisdē tenebris apparuerūt &
 post eas alie multe tā parue q̄m
 magne plurimo splendore ful
 gentes. hec s̄ infiguratione sup
 ne trinitatis. magna lumina
 uidelicet abrahā. ysaac & ia
 cob. tā fidei ope quā carnis
 coniunctione se inuicē complec
 tentes. mundi q; tenebras signi
 ficationib; suis rep̄cipientes. &
 eos subsequentes alii quā plu
 rimi p̄phete. scilicet minores
 & maiores in multis et admiran
 dis miraculis radiantēs. **D**e
 inde uero apparet quedā
 maxima stella mira claritate
 radians. et fulgorē suū ad p̄
 dictā flāmā dirigens ē p̄cipu
 us p̄pheta scilicet ioh̄s bapu
 sta. fidelissimo et serenuissimo
 ope in miraculis coruscans. &
 in eis uerū uerbū idē uerū dī
 filiū p̄monstrans. q̄a iniquitatē
 n̄ cessit. s; in opib; iusticie stren
 nue & fortit̄ abiecit. **S**ed
 q̄d intra ille fulgor uelut au
 rora. apparet cui eadē flāmā
 mirabiliter infusa ē n̄ tam ap
 tato lucido igne separata.
 hoc ē q̄d d̄s in loco germinan
 di magnū splendore rutilan
 tis luminis plantauit in illū

uerbū suū pleno desiderio
mittens. n̄ tam ab ipso diuisū
s; dedit illud fructuosū fructū.
atq; ipsū edux. magnū. fontē.
na qđ om̄e fidele guttur gu
stans exco ultra sibi n̄ aruit.
vnde et sic in eo dē fulgore ip
sius aurore maxima uolun
tas accensa ē. q̄a in claritate
rubentis serennitatis uiriditas
magni et antiqui consilii in
sa ē. ita qđ om̄s p̄missis legio
nes. t̄ anglos hoc in lucidissima
felicitate admirare sunt. **S**ed
tu o homo dū eminentiā consi
lii huius humano more plenius
scire desideras. claustrū occul
tationis t̄ opponit. quō secre
ta dī n̄ debes plus scrutari. qm̄
p̄p̄t amorē credulorū diuina
maiestas uult manifestari.
Quod autē uidet de eodē ful
gore p̄fate aurore ho
minē egredientē. q̄ claritatē
suā ad p̄dictas tenebras effun
dens. ita ab eis reuerberat qđ
in ruborē sanguinis & in t̄po
rē palloris uersus tanta forti
tudine easdē tenebras repcu
nat qđ ille homo q̄ in eis iacet
p̄cū tactus apparens fulgerat
atq; ita erectus exeat. hoc de
signat dī uerbū incandore in
temerate uirginitatis inuola
bilis incarnatū. et sine dolore
natū. nec tam a patre separatū.
Quomodo. Cū fili dī natus ē

in mundo ex matre apparuit
in celo in patre. unde & angli
mox contremuerūt. & gauisi
dulcissimas laudes decantaue
runt. Qui sine macula peccati
in sclo conuersatus. lucidissimā
beatitudinē doctrinē et salua
tionis uirtutes infidelitatis
emisit. s; ab incredulo p̄plo
abiectus atq; ad passionē due
tus pulcherrimū sanguinē suū
fudit. et caliginē mortis cor
poralis gustauit. Ex quo dia
bolū supans ex inferno electos
suos qui in eo de t̄mā & p̄stra
ti fuerant liberauit. atq; eos
tactu redemptionis sue adhere
ditatē p̄p̄t p̄ueniēt. exorta s̄
tympanā et cythare om̄sq;
cantus musicorū innumerabi
lib; ornatus. q̄a hō q̄ in p̄dici
one iacuerat iā in beatitudine
erectus mortē p̄supnā uirtu
tē liberatus euaserat. ut p̄ser
uū in cū osee sic locutus sū.
Colligata ē iniquitas effraim.
absconditū ē peccatū ei.
Dolores parturientis ueniunt
ei. ipse fili n̄ sapiens. Hunc
enī n̄ stabit in contritione
filiorū. De manu mortis libera
bo eos. de morte redimā eos.
Gro mors tua o mors. Gro mor
sus tuus inferne. Quid ē hoc.
In pondere ligature colliga
ta ē p̄uersitas iniquitatis diabo
li. ita ut a zelo dī n̄ meretur

q̄ in adū p̄diderūt miseriter rediunt. Quidū in
hereditate suā.

45
solui. q̄a nūquā illū in recta ag
nitione uidit. sic hi cū aspiciunt
qui ipsū fidelit̄ timent. Nā ipse
semp̄ eleuat se contra dñm dicens.
ego d̄s sū. semp̄ etiā errans sup̄ be
nedictū dñi uidelicet p̄p̄t ipsū ē
tra dicens nom̄ xp̄ianor̄. Et idō
malicia ipsius ita abscondita ē.
q̄d nulla medicina reparationis
peccatū illi. q̄d inmundissima
supbia crudelit̄ commisit. in sal
uatione regi dignū sit. Unde &
ipse erit in obduratione doloris.
sicut parturientis ē in afflictione
desolationis. que diffidit q̄d de
ap̄tione uulue sue uiuere possit.
Nā hec infelicitas sup̄ eū manebit.
q̄d ab beatitudine relictus ē.
quia illa filior̄ sapientia fugit
ab eo. q̄d in se n̄ reuertit. sic ille
in se reuersus ē q̄ ad patrē suū de
iniquitate sua redit. Qua p̄pter
nūquā stabit c̄fidentis in contri
tione illa. qua filii saluationis
in sup̄no filio mortē durissime
iniquitatis conterit. quā idē cal
lidus serpens ebullire fecit. cū
primo homini dolositatē quā
nesciebat suggestit. S; q̄a idē
filii uenientū inmundissime sug
gestionis contēpnum. et post
salutē suā respiciunt. deserui
tūte idolor̄ liberabo eos. que
fallaciā habentia in potestate
p̄dmonis s̄. et in quib; infide
les honorē creatoris sui desti
tuunt. se uidelicet in laqueū

diaboli inuolucres. et opa sua
sedm̄ uoluntatē illi p̄ficiētes. Et
idō animas illoꝝ qui me diligunt.
et q̄ me colunt. scilicet animas scōꝝ
& animas iustor̄ ab infernali pena
redimā. quō nullus hominū po
terit solui de diabolica ligatu
ra. in qua durissima morte p̄p̄t
p̄uaricationē p̄ceptor̄ dī cōp̄
hensus ē. nisi in redemptione illius.
qui electos suos p̄prio sanguine
redempturus ē. ubi ad inuincitōne
te omors uirtutia. q̄a in quo te
uiuere putas hoc tibi extrahā.
na q̄d inutile cadauer uocabe
ris. quō infortissimis uirib; tu
is p̄strata iacebis. sic & illud q̄d
ab anima deserit. om̄ino ad inuice
ritū p̄sternit. Nā fons aque ui
ue te suffocabit. cū felices aīe
p̄nouū hominē q̄ uenenoſe de
ceptionis socius n̄ erit. in dīter
in sup̄na beatitudine suscitabun
tur. Unde etiā ad confusionem
tuā ero morsus tuus inferne. cū
potestas mea in magna uirtute
tibi spolia illa auferet. que frau
dulent̄ rapuisti. ita ut & tu iuste
despoliata. nūquā deinceps in
regia nec plena induciis tuis
appartas. s; uulnerib; et feditate
p̄strata iacens confusionē tuā
in p̄pectuū portabis. **S**ed ut
uides eodē sereno hoīe qui de
p̄fata aurora egressus ē. in tanta
claritate apparente ultra quā
humana lingua effari possit

25.

2

2

2

2

2

45v
demonstrat qđ nobilissimū cor-
pus filii dī ex suauissima uirgi-
ne natū et in sepulchro p̄ridū
iacens ad confirmandū quō
tres p̄sone s̄ in una diuinitate
p̄tina claritas tēgit na qđ &
sp̄m recepit atq; in serenissima
immortalitate resurrex̄. quā nul-
lus hominū cogitatione aut uer-
bo explicare poterit. Quē & pat̄ ap̄t
uulnerib; celestib; choris ostendit
dicens. Hic ē filius m̄s dilectus. quē
misi mori p̄p̄lo. Unde supra hu-
manū intellectū innumerabile
gaudiū in ip̄s exortū ē. quia
criminosa obliuio quā d̄s nescie-
bat sic de p̄ssa ē qđ rationalitas
hōis quē suadente diabolo p̄stra-
ta fuerat ad agnitionē dī eleua-
ta ē. quō p̄sumā beatitudinē
homini uia ueritatis ostensa ē.
in qua de morte ad uitā educt̄ ē.

xv.
Sed scđm hoc ut filii isrl̄ ex
eḡȳpto liberati p̄ quadra-
ginta annos desertū transeun-
tes. in trā lac et mel. fluentē p̄ue-
ner̄. ita filii dī a morte resur-
gens p̄ quadraginta dies disci-
pulis suis. cū beatis feminis qui p̄
ipsū plorabant et qui eū pleno
desiderio uidere desiderabant.
se benigne ostendit ad confir-
mandū eos. ne dubitarent in fi-
de dicentes. nos n̄ uidim̄ eū. idōq;
n̄ possum̄ credere qđ ip̄se sit sa-
lus nr̄a. s̄; frequent̄ manifesta-
uit se illis ad corroborandū ip̄

fos ne caderent. **Q**uod uero
in acutissimā altitudinē innume-
rabilis gl̄e tendit. ubi in plenitu-
dine magnifice fructuositas
et odoris mirifice radiat. hoc ē
qđ idē filiū dī ascendit ad pat̄.
qui una cū eodē filio et spū scō
acutissima et p̄cellentissima al-
tudo inenarrabilis gaudiū et le-
ticie ē. ubi idē filiū in habundan-
tia serenissime sc̄itatis et beati-
tudinis fidelib; suis gl̄ose apparet.
qui ipsū puro et simplici corde
uerū d̄m & hominē credunt.
Nā etiā tunc noua sponsa eīdē
agni fundata ē diuersis ornam̄-
tis. quib; ornanda ē in om̄i ge-
nere uirtutū fortissimi certami-
nis toti fidelis p̄p̄li. qui contra
callidū serpentē pugnatū s̄.
s̄; qui uigilantib; oculis uidet
et sonantib; aurib; audit. his
m̄sticis uerbis meis osculū am-
plexionis p̄beat. quē de me ui-
uente emanant.

Seda uisio tale partis.

S
E
M
V

serenissimā lucē & in ipsa saphiri
nicoloris spēm hoīs. que tota
suauissimo rutilante igne fla
grabat. Et illa serena lux pfudit
totū illū rutilantē ignē. & ille
rutilans ignis totā illā serenā
lucē. ac eadē serena lux & idē ru
tilans ignis totā speciē eīdē hoīs.
ita lum̄ unū in una ui possibili
tatis existentes. Et iterū audiui

Hic ē sensus mysterioꝝ dī. ut dis
cretē cernat & intelligat. que
sit plenitudo illa que nūquā
uisa ē in ortu. et in qua nullus
defectus ē illi acutē fortitudini
que plantauit om̄s riuulos for
tū. Nā si dñs uacuuſ eēt. p̄prie
uiriditatis sue. qđ tunc eēt op̄
illī. Videlicet uanū. Idōq. imple
no ope cernit. qui fabricator sit.

Qua p̄p̄t uidet serenissimā lu
cē que sine macula illusi
onis defectionis. ac fallacie de
signat patrē. Et in ipsa saphiri
ni coloris speciē hoīs. que sine
macula obdurationis inuidie

et iniquitatis declarat filiū. ante
tēpora scđm diuinitatē a patrē
genitū. s. post in tēpore scđm hu
manitatē in mundo incarnatū.
que tota suauissimo rutilante
igne flagrat. que ignis sine ma
cula ariditatis. mortalitatis atq.
tenebrositatis demonstrat sp̄m
scđm. de quo idē unigenitus dī
scđm carnē conceptus. & de uir
gine tēporalit̄ natus lum̄ uere
claritatis mundo infudit. S. qđ
illa serena lux pfundit totū il
lū rutilantē ignē. & ille rutilans
ignis totā illā serenā lucē. ac eadē
serena lux et idē rutilans ignis
totā speciē eīdē hoīs. ita lum̄ unū
in una ui possibilitatis existen
tes. hoc ē qđ pat̄ qđ iustissima eq̄
tas s. sine filio nec sine spū scō ē.
et sp̄s sc̄s qđ accensor fidelū cor
diū s. n̄ sine filio ē. & fili⁹ qđ plen
tudo fructuositatis s. n̄ sine pa
tre nec sine spū scō ē. in maiesta
te diuinitatis inseparabilis s.
quō pat̄ n̄ ē sine filio. nec fili⁹ si
ne patre. nec pat̄ nec fili⁹ sine
spū scō. nec sp̄s sc̄s sine ipsis. na
he tres p̄sonę d̄s unus in una et
integra diuinitate maiestatis
existentes. et unitas diuinitatis
in eis dē trib. p̄sonis inseparabi
lis uigens. quia diuinitas scin
di n̄ potest. qm̄ ipsa absq. ulla
mutabilitate inuolabilis sc̄p
manet. S. pat̄ declarat p̄ filiū.
fili⁹ portū creaturarū. et sp̄s sc̄s

III

III.

ad hoc

peunde filiū incarnatū. Quomodo.
 Patet quod ante secula genuit filiū. filiū p
 quē oīa a patre facta s̄ in initio cre
 aturū. et sp̄s sc̄s q̄ in specie colū
 be apparuit in baptismo eīdē
 filiū dī sub fine tēporū. **V**nde
 nūquā obliuiscat̄ homo me solū
 dīm in his trib. p̄sonis inuocare.
 quia eas p̄pterea ostendi hominib.
 ut homo tanto acutius in amore
 meo ardeat. cū p̄pt̄ amorē eī mi
 si filiū meū in mundū. quē admo
 dū ioh̄s dilectus m̄s p̄testat̄ dices.
 in hoc apparuit caritas dī in no
 bis. quō filiū suū unigenitū mi
 sit d̄s in mundū ut uiuam p̄ci.
 In hoc ē caritas. n̄ q̄si nos dilexerit
 mus dīm. s̄ quō ipse prior dilexit
 nos. et misit filiū suū p̄p̄tationē
 p̄ peccatis nr̄is. Quia in hoc q̄d d̄s
 dilex̄ nos. alia salus exorta ē quā
 illa quā t̄ in p̄mo ortu habuim̄.
 cū heredes innocentie et sc̄tatis
 fuimus. quō sup̄n̄ pat̄ ostendit
 caritatē suā in p̄culis nr̄is. ubi
 constituti eramus in penis. uide
 licet uerbū suū p̄natis hominū
 solū in plena sc̄tate m̄tens. p̄ sup̄
 nā uirtutē in tenebras sc̄lōx. ubi
 idē uerbū p̄fecit om̄a bona. illos
 ad unitā p̄dulcedinē suā reduces.
 qui p̄ inmundiciā p̄uariationis
 deiectionis erant nec in sc̄tate quā
 p̄diderant redire ualebant. Qd̄
 ē hoc. Nā p̄ ipsū fontē uitę m̄ina
 dilectio amplexionis dī uenit. que
 nos ad unitā enutrit. et que in

p̄culis auxiliatrix nostra ē. que
 ē in p̄fundissima et suauissima
 caritas nos ad penitentiā instru
 ens. Quomodo. D̄s magni opis sui
 atq; p̄ciosissime sue margarite
 scilicet hōis quē de limo t̄re for
 mauit et cui sp̄naculū uitę in spi
 rauit. in d̄nter recordatus ē. Quo
 modo. Ipse instruat̄ uitā in peni
 tentia que nūquā deficiet in ef
 ficacia. quia callidus serpens de
 cepit hominē p̄supbā suasionē.
 s̄ d̄s deiecit illū in penitencia
 que humilitatē ostendit. quā di
 abolus nesciuit nec fecit. quō
 ad rectā uia assurgere ignora
 uit. Unde ista saluatio caritatis
 n̄ ē orta de nobis. ita q̄d nec no
 uimus nec ualuum̄ diligere dīm
 in saluatione. s̄ q̄a ipse creator
 et d̄ns omniū ita dilex̄ p̄p̄m
 suū. q̄d p̄pt̄ saluationē eī misit
 filiū suū principē et saluatōrē
 fidelū. qui uulnera nr̄a lauit
 & t̄r̄xit. unde etiā de illo dulcis
 sima materia sudauit. de qua
 om̄a bona saluationis fluunt.
 Qua p̄pt̄ et tu o homo intellige.
 quia dīm nulla aduersitas mu
 tabilitatis tanget. Nā pat̄ ē pat̄.
 filiū ē filiū. sp̄s sc̄s ē sp̄s sc̄s. he tres
 p̄sone in unitate diuinitatis in
 diuisibilit̄ uidelicet uigentes.
 Quomodo. **T**res uires in lapi
 de. & tres in flama. & tres in uer
 bo s̄. Quomodo. In lapide ē hu
 mida uiriditas. & palpabilis cō

p̄bent
 humi
 solna
 cōph
 def
 aut
 solida
 humi
 t̄re q̄
 sua u
 fio de
 gine
 atq;
 sp̄m
 nato
 quid
 poro
 mid
 infi
 hom
 tion
 unu
 palp
 faci
 se p̄
 na e
 gula
 cū p̄
 & fio
 tene
 t̄re
 fide
 gine
 he r
 & u
 t̄e
 un

47
p̄hensio. atq. rutilans ignis. Sed
humida uiriditate habet ne dis
soluat̄ cōminuat̄. palpabile ū
cōphensione ut habitatione et
defensione exhibeat. rutilantē
autē ignē ut confoueat & con
solidet adduriciā suā. Ipsa autē
humida uiriditas significat pa
trē q̄ nūquā arescit nec finit̄ in
sua uirtute. et palpabilis cōphēn
sio designat filiū q̄ natus ex uir
gine tangi & cōphēndi potuit.
atq. rutilans ignis significat
sp̄m sc̄m qui ē accensor et illumi
nator cordiū fideiū hominū.
Quid ē hoc. Sic homo qui in cor
pore suo frequentē tangit hu
mida uiriditatē lapidis exin
firmando debilitat. sic et
homo q̄ p̄ instabilitatē cogna
tionū suarū temere uult patrē
inuerti. perit infide. Et ut in
palpabili cōphensione lapidis
faciunt hoīes habitationē suā
se p̄ eū defendentes ab hostib;
ita & filiū dī q̄ ē uerus lapis an
gularis. ē habitatio fidelis ppli
cū p̄gens a malignis sp̄itib; S;
& sic rutilans ignis illuminat
tenebrosa. conburens ea que
regerit. sic et sp̄s sc̄s fugat in
fidelitatē auferens omnē rubi
ginē iniquitatis. Sic quomodo
he tres uires s̄ in uno lapide. ita
& uera trinitas ē in uera unitate.
ut sic flama in uno ardore tres
uires habet. sic & unus d̄s in trib;

personis ē. Quomodo. flama enī
splendida claritate & purpureo
uivore ac igneo ardore consistit.
S; splendida claritatē habet ut
luceat. et purpureū uivorē ut
iugeat. atq. igneū ardorē ut ar
deat. Unde in splendida clari
tate patrē considera. que p̄tina
prietate claritatē suā fidelibus
suis expandit. & in purpureo
uivore q̄ huic cause in ē in qua
eadē flama uirtutē suā ostendit.
filiū intellige q̄ ex uirgine cor
pus assūpsit in quo diuinitas
mirabilia sua declarauit. ac in
igneo ardore sp̄m sc̄m p̄spice
qui m̄tes credentiū ardentē infun
dit. S; ubi nec splendida claritas.
nec purpureus uivor. nec igneus
ardor ē. ibi nec flama cernit̄. sic
ubi nec pater nec filius. nec sp̄s sc̄s co
lit̄. ibi nec d̄s digne uenerat̄. Ergo
sic in una flama he tres uires
cernunt̄. sic in unitate diuinita
tis tres p̄sone intelligende s̄.
Ita etiā ut tres cause in uerbo
notande s̄. sic & trinitas in
unitate diuinitatis conside
randa ē. Quomodo. In uerbo so
nus. uirtus. et flat̄ ē. S; sonū ha
bet ut audiat̄. uirtutē ut intel
ligat̄. flatū ut c̄pleat̄. In sono
autē nota patrē q̄ in enarrabili
potestate om̄a p̄palat. in uirtute
filiū q̄ mirabilit̄ ex patre genit̄
ē. in flatu ū sp̄m sc̄m q̄ sua uirtute
ardet in ipsis. Ubi ū son̄ n̄ audit̄

vii.

470
ibi nec uirtus opat. nec flatus de
uat. unde et nec ibi uerbu intelli
gitur. quia ena pat. fili. & sps
scs. n s ase diuisi s; suu opus una
numt opant. Unde sic he tres
cause in uerbo uno s. ita ena sup
na trinitas insupna unitate e.
Itaq. sic in lapide n e. nec opat
humida uiriditas sine palpabi
li cophensione. nec sine rutilante
igne. nec palpabilis cophensio si
ne humida uiriditate. nec sine
rutilante nec igne rutilans ignis
sine humida uiriditate. nec sine
palpabili cophensione. & ut in
flama n e. nec opat splendida
clartas sine purpureo uirore. nec
sine igneo ardore. nec purpure
us uirore sine splendida clartate.
nec sine igneo ardore. nec igneus
ardor sine splendida clartate
nec sine purpureo uirore. et sic
in uerbo n e. nec opat sonus sine
uirtute. nec sine flatu. nec uirtus
sine sono nec sine uirtute. s; in
diuisibilitate inope suo sibi coad
herentes s. ita ena he tres psonae
uerit trinitatis inseparabilit
in maiestate diuinitatis uigent.
nec ase diuidunt. Sic dm unu
in trib. psonis o ho intellige. s;
tu instulticia mris tue putas dm
ta in potentia ee. qd n sit ei possi
bile in trib. psonis ueracit uige
re. s; tantu muna tepide csistere.
Quid e hoc. ds aut in trib. psonis
uerus ds. primus et nouissimus.

Sed & pat n e sine filio. nec fi
lius sine spu sco. nec sps scs e
sine ipsis. quo hec tres psonae in
separabiles in unitate diuinita
tis s. Quomodo. uerbu resonat
ex ore hois. s; n os sine uerbo. nec
uerbu sine uita. Et ubi manet
uerbu. In hoie. Et unde exiit. De
hoie. Quomodo. iuuenit hoie.
Sic e fili in patre. que pat p salute
hominu interitibrosa tra misit.
de spu sco in uirgine conceptu.
Qui filius ut e unigenitus indi
uinitate. ita e unigenitus in uir
ginitate. et sic e unicus patris. ita
e & unicus matris. quia ut pat
illu unu ante tepora genuit. sic
& uirgo mat genuit in tepore
eunde solu quo uirgo mansit
post partu. Unde o homo intelli
ge in his trib. psonis dm tuu q
te creauit in fortitudine diuini
tatis sue. et q te redemit apd mo
ne. Noli ergo obliuisci creatoris
tui. sic salomon. t psuadet. ut
scriptu e. **M**emento creatoris
tui in dieb. iuuentutis tue ante
qua ueniat tepus afflictionis.
et appropinquent anni de quib;
dicas. n m placent. Quid e hoc.
In intellectuali sensu tuo recor
dare illi qui te cecinit. scilicet
cu uelut in dieb. false cfidencie
tue putas t possibile ee ut sedm
desideriu tuu uadas. te uidelicet
deuans in alnu. & te piciens in p
fundu. ac in pspitate stans. et in

eruna cadens. Na uiuificatio
que int e. semp studet ut pfici
atur. usq. ad tempus illud du ple
na appareat. Quomodo. Infans
apmo ortu suo usq. ad plenā fla
tūā ascendit. et deinde in pfect
ta etate manet. relinquens lasci
uiā mūs que in stulticia morū ē.
s. tantū cū magnis laborib. solli
cite p uider. qd sibi in reb. suis cōsi
derandū sit. qd tunc n fecit cū
in stulticia puericie fuit. Sic fide
lis homo faciat. Infanciā morū
relinquat et ad plenitudinē
uirtutū ascendat. na in fortitu
dine carū p seuerans. scilicet ex
tollentiā cupiditatis sue dese
rens que in stulticia uicioꝝ pal
pitat. s. in angustia sollicitudi
nū meditat. quid sibi uile sit.
cū prius ad infantiā morū se pue
riliū declinauit. Unde o homo
sic amplectere dñm tuū in lumine
uigoris tui. prius quā ueniat
hora purgationis opū tuoz cū
omā manifestabunt. nec quic
quā neglectū relinquet ubi etiā
accurrit tēpora que integra
te sua n deficient de quib. in
humano sensu tuo sub murmu
ras dicens. n m placent iste uo
lubilitates. quas n intelligo utrū
in pspitate aut in calūnia sunt.
quia humana mens semp in hoc
dubia ē. qm dū bona opat. an
gustia habet utrū dō placeat
ann. et dū mala ppetrat de sa

lute remissionis formidat. S. q
uigilantib. oculis uidet & so
nantib. aurib. audit hic misti
cis uerbis meis osculū amplexi
onis pbeat. que de me uiuente
emanant. *iii. visio. ii. partis.*

*Post hec
uidi*

qsi mulie
bre ima
ginē tan
te magnitudinis ut
magna ciuitas ē. ha
bente caput muro or
nati coronatū et bra
chia de quib. splendor
uelut manice pendeant a ce
lo usq. ad terrā radians. Vener
autē ei erat unmodū re^{ti} pfo
ratus multas foraminib. in qb.
maxima multitudo hominū
discurrebat. Crura ū et pedes
n habeat. s. tantū sup uentrē
suū ante altare qd ē ante oeu
los dī stans. ipsū expansis ma
nib. circūplectebat. & oculis
suis p omne celū acutissime
uidebat. S. nulla uestimēta ei
considerare poterā. n qd luci
dissima serenitate fulgens
multo splendore circūdata
fuerat in pectore ei uelut auro
ra rubeo fulgore rutilante.
ubi multū in genere musicoz
audiri de ipsa qsi aurora

49
Quod dicitur hominum in nomine christiano.
unde non uides quasi muliebrem ^{primi.}
imaginem tantae magnitudi-
nis ut magna ciuitas est. que de-
signat sponsam filii mei. que sepe
gignit filios suos in regeneratio-
ne spiritus et aque. cum ea fortissimus
philator posuit in latitudinem uir-
tutum. comprehendere et perficere plu-
rimam turbam in electis suis. quomodo
nullus hostis eam praevalet expug-
nare in contraria impugnatione.
a se infidelitate expellente. et se
fideliter expandente. ita quod immor-
tali seculo secundum hoc intelligitur quod
unusquisque fidelium praebet exemplum
proximo suo. quod ipsi plurimas
uirtutes operantur in celestibus. Sicut cum
unusquisque iustorum peruenit ad
filios lucis. tunc in ipsis apparuit.
opus bonum quod operatus est. quod in mor-
tali tate cineris cognosci non potest.
quomodo hic in umbra iniquitudi-
nis obscuratum est. **E**t habet ca. 11.
putat miro ornatu coronatum. quia
ipsa in ortu suo cum suscitata est in
sanguine agni decem in apostolis
et martyribus. decorata est uidelicet
desponsata filio meo. quomodo in cru-
ore ipsius se fideliter formauit. in
fidele edificatione sanctarum anima-
rum. **Q**ua propter et brachia habet. ^{iii.}
de quibus splendor uelut manice
descendit a celo usque ad terram ra-
dians. quod est operatio fortitudinis
in sacerdotibus. qui in puritate cor-
dis et manuum in sacramento cor-

poris et sanguinis saluatoris sui sa-
cro semini sacrificium super semini altare
in uirtute bonorum operum offert. et quod
est clarissimum opus in praebentibus. misericordiam.
scilicet qui in largitate sepe omni
dolori adiutorium impendunt
in missimo corde elemosinam in
pauperes distribuunt. et sic in ple-
no animo suo dicentes. istud non est
mea substantia. sed ei qui creauit me.
quia hoc opus a deo inspiratum
ante oculos ipsius apparet in ce-
lo cum in cultura ecclesie per fideles
homines perficitur in terra. **Q**uod autem ^{iii.}
uenit ei est in modum retis perforatus
multis foraminibus. in quibus max-
ima multitudo hominum dis-
currit. hoc est matris benigni-
tas ipsius que ad capturam fide-
lium animarum perspicua est. diuerso
acumine uirtutum. in quibus cre-
dentes populi per fide uere creduli-
tatis deuote conuersantur. Sicut is-
qui rete suum periecit in capturam
piscium. est filius meus sponsus dilec-
te ecclesie sue. quam in cruore suo
sibi desponsauit ad reparan-
dum casum perditionis hominum. **Q**ue non dum ^{v.}
erura aut pedes habet. quia non
dum ad fortitudinem constancie
sue nec ad candorem complecti-
onis sue perducta est. quomodo circa tempus
filii perditionis qui mundo errorem
inducit igneam et sanguineam
crudelissime peruersitatis angu-
stiam plenissime in tenebris suis
paciatur per quam calamitatem in

in uera desponsatione.

sanguinis uulnerib; adpfectu pduc. vi.
ta ppere currat in celestē ierlm. cū
etiā in sanguine filii mei noua nup
ta suauit exorta ē ipsa hoc ardo
re intransuntā in plenitudine gay
di sobolis sue. **S**ed tamū sup
uen. xix. suū ante altare. qd ē an
te oculos dī stans. ipsū expansis
manib; circūplectit. quō ipsa sēp
p̄gians ē. atq; pertans filios suos
in uera ablutione. eos etiā de uotis
sine offerens dō p purissimas ora
tiones scōx et p suauissimū odorē
discretionis occultarū et manife
starū uirtutū. que pferunt in lu
cidissima intentione oculorū m̄is.
abiecta omī sordē simulationis
et fama humane laudis. ut tūc
purgat ab omī iniuria comitari
fectoris. que bona opatio uisioni
dī dulcissimū sacrificiū ē in quo
eadē ecclā frequentē laborat. to
to uidelicet desiderio in ope fruc
tuositas uirtutū ad celestia an
helans. atq; tricesimo sexagesi
mo et centesimo fructu excessā
turrim supnox muros edificans.

vii. **V**nde et oculis suis p̄m̄e celū
acutissime uidet. qā inten
tionē ipsius quā in celestib; de
uotissime habet. nulla puer si
tas obscurare potest. scilicet nul
la p̄suasio diabolice aris. nec er
ror claudicans p̄p̄li. nec diffu
se tēpestates indueris tris. ubi
in sani hoīes in incredulitate fu
roris sui crudelit̄ decerp̄t se.

Sed qd nulla uestimēta ei con
siderare potes. hoc ē qd secre
ta illi humanus intellectus in in
firmitate fragilitatis sue graua
tus. ad plenū intueri n̄ ualeat. n̄
qd tota lucidissima serenitate
fulgens. multo splendore circū
data ē. quō uerus sol clarissima
inpiratione sp̄s scī & decentissi
mo ornatu uirtutū eā ubiq; p
fudit. **I**n p̄ectore ei uelut auro
ra rubeo fulgore rutilante. qā
in cordib; fidelū integritas bea
tissime uirginis filiū dī genera
tis ardentissima deuotione ful
get. ubi etiā multi in genere mu
sicorū audis de ipsa q̄si auro
ra ualde rutilans de camari. quō
omīs uox credentiū ut intelec
tu tuo infundit uirginitatē
eīdē illibate uirginis tota in
tentione in ecclā amplecti debet.

Quod ū eadē imago expan
dit splendore suū uelut
uestimentū dicens. qd eā oport
etate concipe & parere. hoc ē qd
in ecclā dilatat sacramētū uere
trinitatis. qd amictus ipsi ē in
p̄tione fidelū p̄p̄lo. p quos
ipsa consurgit in edificationē
iuuentū lapidū in fonte puris
simi lauacri dealbatox. sic et ip
sa facit qd necesse sit ad saluatio
nē ut concipiat filios in bene
dictione & ut pariat eos in ab
lutione p̄regenerationē sp̄s et
xi. aque. **Q**ua p̄p̄t et mox ac

57
 currit et ut fulgur multitudo
 angelorum gradus et sedes in ea hominibus;
 faciemus per quod eadem imago perfici
 enda est quia cuique credenti homini ad
 est metuendum et diligendum ministe
 rium beatorum spirituum ascensus perfide et
 repositiones per summam quietem illis
 fidelibus perparamus in quibus ipsa
 felix mater ecclesia ad decorem suum per
 ducenda cognoscitur. **S**ed et de
 inde uides nigros infantes iuxta
 terram matrem quasi pisces in aqua pergen
 tes et uentrem eadem imaginis in foras
 minibus ubi perforata est intrantes quod
 est nigredo illorum stultorum hominum qui
 non dum abluti sunt in lauacro saluatio
 nis sed ipsi terram diligentes et in eis
 ubique discurrentes atque habitatione
 nem suam in eo instabilitatem ponen
 tes ad matrem sanctam tandem pueni
 unt et dignitatem secretorum et immu
 entem benedictionem ipsius suscipi
 unt per quam diabolo abstrahuntur sic
 constitutionem ecclesiastici ordi
 nis in qua fidelis homo ad salua
 tionem beatificari debet intrantes
 cum ille in semetipso dicit credo
 in deum et cetera que ad fidem pertinent
 unde et illa ingemit sursum eos ad
 caput suum trahens ubi ad os eius ex
 eunt ipsa tamen integra permanen
 te quo hec beata mater intima sus
 pira trahit quando baptismata cum
 crismate in sanctificatione spiritus sancti
 consecrantur cum homo in uera circū
 cisione spiritus et aque innouandus
 est ita illo summe beatitudinis que

caput omnium est oblatum et membro
 christi factum cum per inuocationem sancte
 trinitatis quasi per os beate matris
 ad saluationem regeneratur nulla
 lesione eadem matre patiente quia
 ipsa intemum permanebit in integri
 tate uirginitatis sue que fides
 catholica est quo exorta est in san
 guine ueri agni uidelicet intami
 sponsi sui quod sine ulla corruptio
 ne integritatis ex integerrima
 uirgine natus est. Sic et eadem spon
 sa integra permanet. Ita quod
 nullum scisma eam corrumpere poterit.
 Multociens tamen a peruersis hominibus
 fatiganda erit sed per adiutorium
 sponsi sui semper fortissime defen
 det se ut uirgo que sepe incon
 cupiscentia libidinis per diabolicam
 artem et per suasionem multorum hominum
 impugnatur sed tamen ipsa per oratio
 nes suas quasi fundit additum a tem
 ptationibus illorum strenue liberat
 conseruando uirginitatem suam.
 Ita etiam ecclesia repugnat ne quis
 simis corruptoribus quod sunt errores
 hereticorum scilicet tam christianorum
 quam iudeorum et paganorum quod eam in
 festant uirginitatem eius que fi
 des catholica est corrumpere uolen
 tes ipsa tamen eis fortiter resistit
 ne corrumpatur quia semper uirgo fuit et
 est permanebit uera fide idem ma
 teria uirginitatis eius contra om
 nem errorem integra permanente
 ut et honor caste uirginis in
 materia pudoris corporis eius

contra omnē tactū libidinis in corrupta pseuerat. Unde et ecclesia omnium xpianorum uirginea mater ē: quō in secreto sps scī eos concipit et parit. illos dō offerens. na qd & filii dī uocant. Et ut beatā matrem sps scs obumbrat. na qd sine dolore mirabiliter filiū dī concepit et peperit. & tam uirgo pman sit. sic & ecclesiam felicē matrem credentiū sps scs illustrat. na qd sine ulla corruptione simpliciter filios concipit. et parit & uirgo p durat. Quid ē hoc. **V**t balsa mū ex arbore sudat. & ut fortissime medicine que in eo latet ex omichino uase emanant. & ut clarissimus splendor ex carbunculo absq. omī impedimēto se dilatat. sic fili dī sine omni obstaculo corruptionis ex uirgine natus ē. & sic etiā ecclesia sponsa illi absq. omī aduersitate erroris filios suos generat. uirgo tam integritate fidi pmanens.

xiii. **Q**uod autē uides quomō illa serena lux. et in ipsa species hōis tota rutilante igne flagrat. sedm uisionē quā prius uideras iterū tibi apparet. hoc ē qd uera trinitas in uera unitate. scilicet serenissimū pat. & in patre dulcissimū filiū. & qd ante tēpora sedm diuinitatē in patre manens. s. in tēpore sedm carnē de spū scō conceptus. & de uirgine natus. ut inuerissima uisio

ne tibi pmonstratū ē. nē etiā ad confirmationē fidi tibi ostendit. quō eadē beata trinitas in scō baptismo baptizatus apto celo apparet. ut fidelis homo hanc fidē suscipiat. qualiter unū dīm in uera trinitate colat. que etiā in pmo sacramento baptismatis ueraciter apparuit. Et singulis eorum nigerri mā cutē abstrahens. ac extra uiam easdē cutes piciēs. singulos illos candidissima ueste induit. ac eis serenissimā lucē apert. singulis eorum uerba beate admonitionis pferens. qd diuina potestas corda hominū aspiciens in lauacro baptismi eis infidelitātē scelerū suorum miditer aufert. atq. eadē scelera extra uiam que xpc ē abiect. quō nō mors in xpo s. uita per purā confessionē & pabluionē peccatorū in ipso ē. cū pipsū qsq. fidelis candore salutis induit. & cū illi p eū claritas beate hereditatis de qua primū homo expulsus ē apert. ipse scilicet admonitus p uerba uertans. ut deponat ueterē consuetudinē iniquitatis. & ut assumat nouū donū grē ad saluatiōē. s. qd infantes qui uentrē p dīcte imaginis transierant. qd in splendore qui eā circūdederat ambulauit. hoc ē qd hi quorum mater felix ecclesia p fontē sacri baptismatis existit. in lege diuina qua eadē mater illustrata et ornata ē pmanere. atq. eā conseruare debet.

ne si ea infideliter abiecerint. rursus
 su peccatis aquis. mundati erant
 inquinant. **V**nde etiam illa beatus xv.
 magnissime eos intuens. tristis uo-
 ce dicit quod isti filii sui rursus re-
 uertantur in puluerem. quia eadem be-
 ata mater illos interiori dilectio-
 ne diligens. ac eis ex uteris uisceribus.
 condolens. conqueritur quod ipsi
 si quis in lauaero regenerationis ge-
 nuit mundos uidelicet in celesti-
 bus effectos. iterum terrenis causis
 inhiantes in peccatis sordescant.
 quomodo. Quia multi fide ex-
 terius percipientes. interius eam di-
 uersis uicibus impugnant. magis
 uiam erroris quam uiam ueritatis
 gradientes. ex quibus tam plu-
 rum a falsitate resipiscunt plu-
 rum etiam iniquitate permanet.
 ut et eadem mater in uerbis suis de-
 monstrat. quomodo supra dic-
 tum est. **N**am duo signa legis
 signata tradita noscuntur hominibus.
 scilicet circumcisio in antiquis
 patribus. et baptismus in nouis doc-
 toribus. per quem iugum sancti homines ut
 hos iugo suo. quomodo quam uis ille
 stimulo corripet tam curuum
 sulcum faceret si iugo ligatus non
 esset. Simili modo non incederent
 homines per uias meas. si non essent
 ligati iugo signorum suorum. **H**oc
 tale est uelut si iuuenis aliquis
 iret in uia aliqua et patet ipsius
 ei diceret ambula recto itinere
 etiam non daret illi gladium nec

alia bellicosa arma ad defendendum
 se. quod tunc. Nudus fugeret nec aude-
 ret nec posset se defendere a piculo
 sibi occurrente et cum anima sua im-
 pedire uolente. sed absconderet
 se quia signatus non esset tribili arma-
 turia. per quam se defendere deberet.
 Sic esset populus meus nudus. si non esset bap-
 tizatus. unde tribilis apparet in-
 micis suis qui eum cum crismate bap-
 tismatis signatum uident. per quod etiam
 fortiter illis repugnat quod eum destrue-
 re uolunt. uidelicet terra humana
 turba quam acies diabolica. **S**ed
 adeo non erat danda duplex lex.
 quomodo. Ego dedi ei legem in ar-
 bore. cum me uideret in iunco cenna
 cordis sui. Ipse autem contempsit me
 callido serpenti consentiens. quod
 ita periculosum erat quod nunquam mor-
 talis oculus me uidere poterit. quam-
 diu in hoc transitorio seculo manet.
 sed quia ad id preceptum meum transgres-
 sus est. sine lege dei genere suo fu-
 it usque ad tempus illud quod nobili-
 tate filii mei pronunciauit. **A**d
 monitum autem spiritus sancti in hoc ap-
 paruit. cum genus humanum perire
 precepit. ubi super diluuium arcam
 creauit. quomodo ante secula preiudici quod
 post illud iniquum genus. quod se-
 omnino in nigerissima iniquita-
 te polluerat noua soboles ex-
 urgere debuit. Nam per transi-
 tum ad id genus ipsius ignorans quod
 ego deus sum. errabat dicens. Quis
 est deus. Quis est deus. Et tunc oriebat

xviii.

xix.

xvi.

xvii.

57^v
in illis omne malum. ita quod inter eos
antiquis serpens solina potesta
te cucurrit. suadens illis ut om
ne uoluntate ei facerent. Ipse
enim tunc a uinculo ligature
solutus erat. ita quod ei ante dilu
uium non minabatur. admonitio spiritus
sancti. ut illi minatus sum in noe. in
quo noua soboles exorta est. cum
populum meum taliter erudiu. quod ery
dmonis illius non poterit obliuisci.
Nam admonitio spiritus sancti primum
illi minabatur in noe. postea autem
circumcisio in maxilla percussit. :xx.1.
eum in abraham. deinde uero ecclesia
ligauit eum in nouissimo tempore
usque. dum pertransierit mundus in
ultimo die. Sed ego promisi dia
bolum potestate sua ante dilu
uium exercere in mundo propter
antiquum certamen quo de uicit
ad adam. donec uentre suum cadaue
re omnis iniquitatis impleant. et hoc
ideo promisi. quia iustum est iudicium
meum. Unde etiam ego surrexi mons
diluium. et peccatores occidi. re :xx.11.
seruans in misterio meo noe que
idem satanas exspoliare non potuit.
quo in uoluntate mea super dilu
uium erat. Et ego designaui in
diluuio rectissimum germinem. uide
licet filium meum. nouo seculo pronun
tians eum. qui silenti ueniens in
mundum sanctam trinitatem mani
festauit. ueracissime colenda.
Quomodo. Gres alas ostendit
que sanctam trinitatem significant.

ubi tu synagoga me negabis.
et ubi alienus populus me suscipiet.
ubi et tu o abraham magnifica
beris. O abraham tu es circumdatus
circumcisione tu es muratus ueteri
testamento. tu es ornatus auro
solis ecclesie. Ego tibi et generi tuo
dedi circumcisionem usque. ad filium
meum. qui apertim peccata hominum re
misit. et ubi carnalis circumcisio
ueteris prepuce cecidit. cum fons bap
tismi in sanctificatione lauacri filii
mei ueraciter ebullit. Sed quod
in tempore circumcisionis ex genere
tuo circumcisi non sunt secundum tempus quod
eis ibi ostensum est. scilicet siue mi
noris siue maioris etatis essent. pac
tum federis mei transgressi sunt. propter
mulieres quibus circumcisio non est
in uincta. quam mulier non est circum
cidenda. quia matrem taberna
culum latet in corpore eius. nec tan
gi potest. nisi ut caro carnem con
stringat. et quomodo ipsa est sub po
testate uiri. ut seruus sub domino
suo. Nam uir tres causas ha
bet in opere suo. idem concupiscen
tia fortitudine et studio. Concu
piscencia autem incendit fortitu
dinem. unde in utroque est studium
coeli laboris. et ardentis uolun
tatis ipsorum. Hoc tale est. ut in crea
tione adeo tres cause designate
sunt. quia uoluntas dei in potestate
formauit hominem. et hoc in
magna pietate complent. cum ipse
hominem ad imaginem et simili

:xx.

tudine sua fecit. In uoluntate autē
 di. nota uiri concupiscentia. et in
 potestate di. uiri fortitudine. atq;
 impietate uoluntatis ac potestatis
 di. studiū concupiscentie et fortitu-
 dinis uiri. Hoc modo p uirū pere-
 atur genus humanū ex muliere.
 quia & d's fecit hominē de limo
 trē. quō ut trā in uiriditate germi-
 nis fructuū agroꝝ ē. ita et mulier
 in humore partus ad pariendū
 filios posita ē. Quid ē hoc. Mulier
 habet tēpus reuelationis sui q
 in ipsa ē & q se in humore uiridi-
 tatis cū calore uita diffundit.
 alio qn uoluntarie uirū n susci-
 peret. s. de dignando eū uolunta-
 ti illi n consentiret. nec filios pere-
 aret. Nā si humore uiriditatis
 in calore n haberet. in fructuosa
 maneret. sic arida trā que se n
 flectit ad uultū usū fructuositatis.
 s. & idē humor uiriditatis n ha-
 bet semp in calore incendiū ar-
 doris concupiscentie in muliere.
 nisi ipsa prius tacta a uiro. ag-
 noscat ardentē concupiscentie
 feruorē. quia in illa n ē tā fortis
 & tā feruens concupiscentia. sic
 in uiro. q fortis ē tanquā leo ad
 concupiscentiā opis filioꝝ ita qd
 ipse habet fortitudinē concupis-
 centie ac opis. muliere tantū hoc
 negotiū habente qd subiaceret in
 pio uoluntatis illi. quō ipsa oc-
 cupata ē in peroratione natoꝝ usq;
 dū eos pducatur in mundum.

Quēdū desiderat filiū meū in
 amore ei cupiens obseruare uir-
 ginitatē suā ualde ornat in cha-
 lamo ipsius. quō contēpnit ardo-
 re quē p caritate illi sustinet. no-
 lens dissolui de incendio arden-
 tis libidinis pseuerans in pudici-
 cia. qā carnalē uirū in spūali de-
 sponsatione despiciat. toto deside-
 rio anhelans p filiū meū. uidelicet
 recordationē uiri carnalis abici-
 ens. O carissima germina. & odul-
 ciores et suauiores flores sup oīa
 aromata. ubi mollis et fragilis na-
 tura qsi aurora ad desponsatio-
 nē filii mei consurgit. casta dilec-
 tione ualde amans eū. ipsa scilicet
 ei sponsa. et ipse illi sponsus.
 cū hoc genus uirginū ualde di-
 ligat eū. in supno regno insignib.
 ornamentis uidelicet ad ornandū.

.xx.iii.

Sed qd nē. cū etiā fortitudo
 uiri recusat ducere consor-
 tiū matrimoni. ita qd uir ppter
 amorē filii mei se coarctet in uiri-
 di natura sua. cū floret in ger-
 mine filioꝝ ipse tam constringēs
 mēbra sua ne exerceant concu-
 piscentiā carnis sue. hoc m ual-
 de amabile ē. scilicet qd uir hoc
 modo uincit se. Unde et ego fa-
 ciā eū consortē filii mei. & po-
 nā eū serenissimū speculū ante
 faciē ei. quia fortitē resistit dia-
 bolo. q sibi humanū genus pin-
 fidelitātē nequissime sordis ad-
 traxerat. De cui laqueo ut eri

.xx.iiii.

perit eundē filiū meū nisi in
mundū natū ex dulcissima uir-
gine sine omī macula peccati
afferretur fons saluationis
quē ipse innocens agnus sacra-
uit ut p̄puciū ueteris crimi-
nis in eo aboleret. Quid ē hoc.
Amarissimū p̄puciū ē crimen
transgressionis adē qd̄ filius
m̄s abstulit. cū ipse fons salu-
tis ingressus xp̄ianā choortē
nobilissime dedicauit. ut ser-
pens antiquus q̄ hominē de-
ceperat. in eodē lauacro suo
mergeret. Quomodo. fili con-
ditioni patris sui responderet.
nec ē hereditatē ei reuocet.
Quid ē hoc. Genus adē p̄trans-
gressionē illi de loco amenita-
tis expulsū ē. et in baptismo
saluationis p̄ filiū meū adui-
tā reuocātū ē. Quomodo. Ipse
sup̄ incredulos q̄ p̄ceptis meis
repugnauerūt. uocē benedictio-
nis dedit. ita qd̄ ex t̄m. ueniā
in spū contritionis peterent.
ut esayas seruus m̄s scdm̄ hoc
qd̄ amē accepit p̄stat dicēs.
xxv. **E**t uenient ad te curi filii
eorū qui humiliauerūt te.
et adorabunt uestigia pedū
tuorū om̄s qui detrahebant t̄.
Quid ē hoc. Qui es sup̄na
pax et purissimus sol. p̄re-
ebullet uiuens radix quē ē
regeneratio sp̄s et aque cū il-
li solerūt uenient ad agnō

nē tuā q̄ in spurcia nefandis-
sime inmundicie sub grauissima
maledictione p̄stati erant. quō
ipsi hoc modo q̄si curi uix
tandē ad ueritatē & ad iusticiā
surgent. Quomodo. Ipsi mat̄nā
dulcedinē uere fidi sugent eā
uisibilit̄ uidendo nescientes. s̄
tamū illā fidelit̄ credendo rapi-
ent. Et qui s̄ illi. Videlicet isti q̄
in materia peccati de his ori q̄
te in ardenti caritate nūquā ui-
derūt. s̄ q̄ te crudelit̄ opprimēdo
p̄uacit̄ affluerūt. q̄si tu illos
nō dñareris. te in bono sensu dul-
cissime amauerūt. Et idō cū uerā
fidē secuti fuerint uelut regē
app̄hendent te. & q̄si dñm ad-
orabunt te. atq; festinant̄ cur-
rent sequentes sc̄ssima munera
tua quē eis p̄cepisti. ita ut semp
cū eleuatis manib; uite aspici-
ant atq; in bonis opib; ad te
semp uigilent in fide scilicet
te uidere tediū nō habentes. et
hoc om̄s illi facient q̄ prius in
pudice & irreuerentiā te dilani-
auerūt. & q̄ in odio ac in inuidia
te diuiserūt. cū nō in speculo
fidi ardent̄ te amplecentur.
Quid ē hoc. **N**am casus adē
clausit celū in indignationē
meā. cū homo me spreuit. et
callidū serpentē audiuit. uñ
et ipsi conclusa ē om̄s gl̄a pa-
radysi. quē clausura durauit
usq; ad nobilē filiū meū qui

53
in uoluntate mea fluentē iorda
nē intrauit. ubi & uox mea ele
mentū innotuit. cū dicere. quia
ipse est filius mī dīlectus in quo
mibi bene cōplacuisse. quō hoc
uoluit in fine tēporū redimere
hominē p̄ filiū meū in inclaris
simo calore ita adherentē. ut
fauius mellī adheret. quē etiā
idecirco misi in fontē. me fontē
aque uiue designantē. ut & ip
se fons salutis animas illas de
eterna morte resuscitaret quib.
in aqua p̄ spm̄ scm̄ remissio pec
catorū daret. Qua p̄pt̄ & ibi sp̄s
sc̄s apparuit quia fidelib. p̄cū
remissio peccatorū fit. ibi uideli
cet obmissicū secretū eundē
unigenitū meū idē sp̄s sc̄s in
specie colūbe ostendens quē
simplicis et sinceri moris ē. quō
et sp̄s sc̄s in simplicitate & in bo
nitate omnium bonorū indefici
ens iusticia ē. Et hoc decebat.
quia filius mī sine ulla macu
la criminis ex uirgine natus ē
ut etiā hō q̄. cū peccato de
uiro & muliere nascit. sine pec
cato splendide & glōse renasce
retur. sicut idē filius mī in euāglio
ad nichodemū dicit. **A**men xxvij.
am̄ dico t̄ nisi q̄s renatus fuerit
ex aqua et spū. n̄ potest introi
re in regnū dī. Quid ē hoc. Con
stantissima certitudine et n̄ in
stabili ambiguitate dico tibi
qui natus es ex putredine q̄a

homo q̄ exortus ē de ardenti ca
lore. & inuolutus ueneno se factu
re. n̄ in uero gaudio nouē sobo
lis renascat. ex aqua sc̄ificationis
et spū illuminationis. in tēpore
neglectus sui confundit. Quom̄.
Quia homo uelut aqua cū spū
uegetationis sue mundans quō
ut aqua sordēs emundat & ut
sp̄s inanimata uiuificat. n̄ inue
ra regeneratione purget. n̄ po
terit p̄ uictoriā saluationis he
res regni creatori sui fieri. quia
in peccato primi parentis quē
diabolus fraudulentē decepit ob
ligatus ē. Quomodo. Qm̄ ut fur
qui nobilissimā et p̄ciosissimā
pecuniā regis furat. furtiue sub
uitat. sic tortuosa conceptio in
ingluue diaboli deceptiose sub
repsit. ita qd̄ ipse dilectissimā
gēnā sc̄e innocentie et castita
tis in quib. sp̄s sc̄s habitat ne
quit abstraxit. unde nē in sc̄i
ficatione ablutionis emundan
da ē. Nā mortiferus calor. quē
libido in coagulatione concu
piscencie p̄uariationis p̄ceptorū
om̄p̄tis dī succendit. in illo sub
mergendus ē. q̄ nūquā miracu
la sua inuidiose abscondit. s̄. et
in incōphensibili pietate lauda
biliter declarat. **A**udite ergo xxvij.
filiū meū in hac constitutione
regenerationis. quē reuelatio
regni mei ē. et discite ab eo ut
p̄cepta mea cōpleatis. Sic facite

53^u
et hoc in placet. et caute ne uos
amiquis serpens seducat. et non
moremur si baptismum uerum ser-
uaueritis. ut uobis in nomine
beate trinitatis preceptum est. Et quo-
ciens cecideritis. surgite cum cor-
recta penitencia secundum mediam
meam de peccatis uestris. O uos caris-
simi filii mei cognoscite bona-
tem patris uestri. qui uos in semetipso
per ueram confessionem et ueram ue-
nitiam de maxilla diaboli libera-
uit. et qui uobis omnia bona con-
tulit. in quibus laborare debetis.
ut celestem iherusalem possideatis. quoniam
per fallacem deceptionem perdidistis.
quia nemo per diuinam hereditatem suam
requirere potest. nisi per sudorem la-
boris sui. Hos autem supernam beati-
tudinem scilicet iustissimam here-
ditatem uestram. facile per paruam legem
recipere potestis. Nam spiritus sanctus ut pre-
dictum est potestatem satane in bap-
tismo expellit ab homine. sanctificans
eum nouum hominem in regeneratio-
ne. ut per diuinam gaudia recipere ua-
leat. Unde quisquis saluari desi-
derat. in purgatione criminum
suarum regenerari non recuset. **N**am
ego dedi masculis generis abra-
he circumcisionem in membris uir-
tutis. in filio meo precepi uiris ac mulie-
ribus. cunctisque populo circumcisionem
omnium membrorum suorum. Quomodo.
Circumcisio baptismi orta est in bap-
tismo filii mei. et hec ita durabit
usque in nouissimum diem. et per hunc

scietis eius incommutabile manebit. nec
finem accipiet. Et qui ita in lau-
acro baptismi circumciduntur. ueris-
sime conseruabuntur. si hoc lau-
acrum iustis operibus. fideliter conserua-
uerint. quia homo siue minoris
siue fortioris etatis sit. ego susci-
piam eum. si fidei meum custodierit.
quod mecum pepigit. scilicet in me
credendo et in uera trinitate
me confitendo. seu per se ipsum seu
per alios qui eo per loquuntur. ut infans
seu non loquens homo uerba alie-
ni oris expostulat. et non delebo eum
in eternum. sicut illum qui fontem hunc
cum opere fidei suscipe recusauerit.
secundum quod iterum per doctrinam filii
mei in euangelio scriptum est. **Q**ui
crediderit et baptizatus fuerit
saluus erit. qui uero non credide-
rit condemnabitur. Quid est hoc.
Iste homo qui per suam scientiam que
interior oculus est istud uidet quod
exteriori uisui absconsus est. et in
hoc non dubitat. hic certissime
credit. et hoc fides est. Nam quod homo
exterior uisus est. hoc et exterior
nouit. et quod interior uidet hoc
et interior considerat. Ideo cum sci-
entia hominis per speculum uite arden-
ter percipit incomprehensibile diui-
nitatem. quam exterior oculus aspi-
cere non ualet. tunc desideria op-
primunt. ad terram prostrata. Unde
et spiritus hominis illi ad ueram altitudi-
nem suspirat hanc regeneratio-
nem sentiens. quam filius hominis de

xxv.

spū scō conceptus attulit. cui ma-
ter eū de carne uiri sudamus in
libidine n̄ accepit. s. de secreto pa-
tris omnium. Et ille suauit̄ ueniens
purissimū et uiuū speculū in aq̄
ostendit. ita qđ homo p̄ illud in
regeneratione uiuit. Nā sic homo
nascit̄ ex carne. diuina potestate
in forma ade illū creat̄ ita sp̄s
sc̄s recuperat uitā aīe p̄ inundatio-
nē aque cū ipsa sp̄m hōis in se ac-
cipit cū resuscitans ad uitā. ut
prius in unda sanguinis suscita-
tus ē. cū incorporali uasculo ma-
nifestatus ē. Ut enī forma hōis tunc
amabilis format̄ ita qđ homo dī.
sic sp̄s hōis ante oculos dī n̄ in aq̄
uiuificat̄ ita qđ eū d̄s ad heredita-
tē uite nouit. Unde qđ sic fontē sa-
lutaris cū federe iusticie suscipit
uitā in saluatione inuenit. q̄a
fidelit̄ credidit. qđ ū credere n̄
uult. mortuus ē. quō suspiria sp̄s
n̄ habet cū quib. in altitudine
celi uolet. s. tamū tangendo ce-
cis oculis palpat in obumbrata
scientia carnis n̄ uiuens. q̄a uitā
in disciplina caret. quā d̄s sp̄ua-
uit in hominē. sursum contra uolun-
tatē carnis ascendente. Qua p̄p̄t
iste in morte infidelitatis condēp-
nabit̄. quia lauacrū salutis n̄ ha-
buit. Ego enī nec tēpus nec gen̄
ab hac salute separaui. s. hanc
uocationē omī p̄p̄to p̄ filiū meū
clement̄ institui. **N**am quo
cūq. tēpore labentū horarū

54
cūq. sexus ante etatis homo
sit uidelicet masculus aut femi-
na infans aut de creptus. cū in
affectu deuotionis ad baptismū
uenerit ego cū pietatis adiutorio
suscipiā eū. Et n̄ recuso lauacrū
baptismi infans. ut quidā falsi
deceptores locunt̄. qđ me tale ob-
lationē abicere memunt̄. sic etiā
in ueteri testam̄to n̄ sp̄itui infan-
tis circūcisionē. cū ille eā nec uoce
expectaret. nec uoluntate susceperet.
quā tam parentes ei p̄ ipso cōple-
uerūt. Ita etiā n̄ in noua grā. n̄
abicio baptismū infans. quā-
uis ille eū nec loquendo nec con-
sentendo querat. s. tamū paren-
tib. ei id p̄ eo facientib. **E**t tam-
si ille salutē consequi desiderat.
omī uite fidele p̄missionē ad-
implebit. quā hī p̄ eo sponde-
runt qđ eū ad sacro sc̄m fontē
adhibuerūt. qui tres homines in
honore sc̄e trinitatis eē debent.
uidelicet sacerdos qui ipsū p̄fun-
dit. et duo qui p̄ illo uerba fidi-
dant. Qui autē hoc modo in la-
uacro baptismatis eide bap-
tismo coniungunt̄ in carnali
p̄creatione ei n̄ cōmisceant̄. q̄a
in sp̄ali generatione ipsi adhe-
serunt. In baptismo enī filii mei
ego pat̄ in tonui qđ sacerdote
in lauacro benedictionē dante
ostendit. et sp̄s sc̄s in specie lenis
animalis uisus ē qđ uirū in sim-
plicitate cordis ibi hominē bap-

xxxij.

xxxiii

tihandū ploquente et docente
 denunciat. atq. filius m̄s incar-
 ne baptizandus aderat. qđ mu-
 lierē in suauitate nutricis astan-
 tē obdulcissimā incarnationē
 eidē unigeniti mei declarat.
 Quid nē. **S**ed sicut infans de
 lacte & de cecis ab alio sibi con-
 tritus corporalit̄ pascit. ita etiā
 doctrinā et in baptizmate sibi
 ppositā fidē ex intimo corde ob-
 seruabit. Qđ si uerba matris sue
 n̄ sugit. nec contritus sibi escas
 suscipit. incunctantē morit̄. sic
 etiā si nutrita pussime matris
 eccle n̄ accipit. nec uerba fidelis
 doct̄ que sibi in baptizmate
 pposita s̄ retinet. crudelit̄
 mortis anime n̄ euadit. quō sal-
 uationē anime et dulcedinē et̄
 ne uite recusant. Et sic cū idē
 infans corporale cibū dentib;
 suis molere n̄ potest alius ei il-
 lum ad deglutandū ne moria-
 tur conterit. sic etiā faciendū ē
 cū ille in baptismo uerba ad con-
 firmandū me n̄ habet. ad erunt
 ei sp̄itales adiutores. qui ipsi
 cibū uite idē catholicā fidē ne
 in laqueo ppetue mortis cōphen-
 datur pponant. Quomodo.
 Dñs seruo suo causā suā inuo-
 ce p̄cipiens pponit et ille eā
 in angustia timoris cū ope cō-
 plet et mat̄ filiā suā in carna-
 te docet. & illa uerba ei cū sub-
 iectione pficit. ac simili modo

debiores fidei baptizato uerba
 salutis oportune pferant. ut il-
 le ea fidei deuotione ob amore
 celestiu adimpleat. **N**am nul-
 lus tā graui pondere peccatorū
 p̄mitur. si in noīe sacro scē trini-
 tatis in scē baptizma m̄rit̄. ue-
 re om̄a crimina sceleris ei deleo.
 sicut & in infante cū in lauacro
 regenerationis pfundit̄ ueterē
 culpā ad ueracit̄ abluo. S; n̄ mi-
 reris homo qđ in fonte baptizma-
 tis ab omnib; peccatis suis homo
 iustificat̄. ita qđ de pondere
 peccatorū suorū in eo clementissime
 alleuiat̄. Nā innocens agnus q̄
 sine ulla macula peccati fonte
 baptizmi ingressus ē. cū magno
 sacramento incarnationis sue cri-
 mina peccatorū hominū in bap-
 tizmate miditer aufert. S; om̄a
 acutissime p̄spicio & p̄seruor.
 et in hoc scē & in eternitate ubi
 mors corporū n̄ ē. S; om̄a apta.
 quid ē hoc. Gehenna in opibus
 mortis pbat̄. et uita cōna in op-
 bus que puniunt adiuta. Quom̄.
 mors p̄ mortē pbat̄. q̄a cū homo
 sine penitencia & sine midia di-
 quō n̄ requirit eā iusto di iudi-
 cio in peccatis morit̄. mors ei in
 morte inferi discunt̄. Una q̄q;
 pbat̄ puniā. ita qđ bona opa ful-
 gent in celis. cū uita cōna dñat̄
 illis. Ita etiā q̄ in fonte benedic-
 tionis baptizant̄. in scēate scēte
 regenerationis p̄bant̄. S; ibi p

inuocationē benedictionū sacer-
dots inuocor: na qđ aures mee
uerbis fidi assē: quāuis ille qui
ibi me inuocat in obligationi-
bus peccator sit. **N**am quāuis ^{xxxv.}
idē sacerdos peccator sit: tam
officiū baptismi ab eo suscipio:
si hoc p inuocationē noī mei
fidelit̄ exerceat. Ipsius autē in-
quitas condepnabit eū: si mea
sine penitencia pseruauerit.
celebrationē ū baptismi n̄ recu-
so ab eo suscipe: cū in uerbis fidi
me inuocauerit. Qđ ē hoc. **S**i ^{xxxvi.}
aliquis diues homo dispensatorē
habet: q̄ multib; suis bona sua
recte dispensans: officii suū fi-
deliter exerceat: et si idē dispen-
sator de alio ope suo culpabi-
lis ē: tam dñs suus n̄ dedignat̄
ab eo suscipe officii suū: ei ta-
men dicens: serue nequā in ope
tuo: unde & illū in m̄te sua in-
dignū habet: officii tam in sti-
cie sue ab eo n̄ dedignans acci-
pere. Sic et ego q̄ plurimos dis-
pensatores habeo: a sacerdote
qui recte unctus in officio suo
fidelit̄ manet: quāuis de aliis
opib; suis culpandus sit: n̄ re-
nuo suscipe sacramtū meū:
de aliis tam iniustus actib; suis
eū in contrariū iudicans: nec
tam qđ meū ē ab eo suscipe ē
tēpnēs. **Q**uod si aliquis bap ^{xxxvii.}
tūbandus separationē corpo-
ris sui ad eē putans baptisma

quesierit: nec sacerdotē a quo
baptizet habere poterit: tē
si quis cū p inuocationē trine
maiestatis pfuderit: baptizatus
ē: & remissionē peccatorū
suoꝝ grām q̄: supne beatitudi-
nis p hanc pfusionē accipiet:
quia infide catholica pfusus ē:
nec hoc baptisma mutari pote-
rit: S; tam in inuocatione hac
nulla psonarū trīū ineffa-
biliū psonarū omittenda ē:
quō si ibi ulla earū p infideli-
tate inuocari omittit tunc
ibi uernas salutē n̄ opat̄ s; po-
tius falsitas deceptionē tribuit:
unde & ibi inuocatio hui' inef-
fabilis trinitatis n̄ decet: qđ
et purissimo baptismati filii
di trinitas n̄ defuit: s; ibi mira-
bilis sua mirabilit̄ p semetipsā
declarat̄. Qua ppter et hoīes q̄
saluari desiderant regenera-
tionē uite ad saluationē pec-
pant: & hanc pcipe n̄ negli-
gant ne peant: quia ut ab or-
tū abicit: qđ pte sine calore
uite: nec in informatione nec in
exeritatione adherens uisce-
rib; matris sue: ita etiā in pi-
culo mortis sine consolatio-
ne sps scī detinent: q̄ nec in
m̄te nec in ope implicat̄ sa-
cramtū ecclē: que mat̄ uici
sciantis existit. Hōc audiant
et intelligant om̄s ppli: qui
regnū dī in regeneratione

55
sp̄s et aque. inuare uolunt. sc̄d̄
q̄d eis in sc̄is scripturis p̄donū
sp̄s sc̄i p̄positū ē. s. q̄ uigilantib;
oculis uidet et sonantib; aurib;
audire hic mysticis uerbis meis os
culū amplexionis p̄beat. que
de me uiuente emanant. **iii.**

Tercia uisio sole patris.

uide uelut
magnā et rotundā turri totāq;
integrū & albū lapidē existēte.
tresq; fenestras in summate sui ha
bentē. ex quib; tamis fulgor re
splenduit. q̄d etiā tēū turris il
lius. q̄d se uelut in cōnū erexit.
in claritate eīdē fulgoris mani
festius uideret. Ipse autē fenestre
pulcherrimis smaragdīs circū
ornate erant. s. & eadē turris
uelut in medio dorsi p̄dictē
muliebris imaginis posita erat
sc̄dm̄ q̄d aliqua turris in mu
rū urbis ponit. ita q̄d eadē
imago p̄fortitudine ei nullo
modo cadere poterat. Et infan
tes illos qui uenire eīdē imagi
nis ut p̄dictū ē transierant. ui
di multa claritate fulgentes.
quorū alii in fronte usq; ad pedes
ipsorū uelut aureo colore orna
ti erant. alii uero eandē clari

tatē tantū habentes. illo colore
carebant. Ex ipsīs autē infantib;
alii quendā purū et lucidū
splendore. alii uero quendā tur
bidū et rubeū fulgorē ad orientē
uergentē inspiciebant. s. ex his
qui ipsū purū et lucidū splen
dore considerabant. quidā cla
ros oculos et fortes pedes habe
bant. ac inuenire eīdē imaginis
fortit̄ incedebant. Alii autē in
firmos oculos. et debiles pedes
habentes. huc & illuc aucto pi
ciebant. s. & ipsi baculū in ma
nib; suis tenentes. corā p̄fata ima
gine uolnabant. ac eā aliquādo
s. tam tepide tangebant. Quidā
uero serenos oculos. s. inbecilles
pedes habentes. ante eandē ima
ginē hac et illac in aere p̄gebant.
Alii autē infirmos oculos. s. for
tes pedes habebant. & tam corā
eadē imagine tepide ambula
bant. s. ex his qui illū turbidū
et rubeū fulgorē inspiciebant.
alii in p̄fata imagine bene orna
ti fortit̄ incedebant. alii autē
ex ipsa se rapientes. eā impugna
bant & constitutas ordinatio
nes ei conprimebant. de quib;
quidā p̄fructū penitentie ad
ipsā humilit̄ reuertebant. q̄dā
uero p̄neglectū obdurationis
in elatione mortis remanebant.
Et iterū audiui uocē de celo in
dicentē. **S**icut noua sponsa
agni post illustrationē uiu

56
 dationū que orta ē in sole iusticie
 qui mundū sua p̄fusione sc̄ifica
 uit. in igneo ardore sp̄s sc̄i deco
 rata & confirmata. ad p̄fectionē
 decoris sui ē. ita etiā fidelis homo
 qui regenerationē in sp̄u & aqua
 p̄cipit. p̄unctionē superioris docto
 ris ornari & stabiliri debet. ut in
 omnib. m̄bris suis ad effectū beati
 tudinis confortatus. plenitudi
 nē fructus sume iusticie p̄ferens.
 decorē sui ornatus p̄fectē inueni
 at. Qua p̄pt̄ turre h̄c quā uidet
 designat flagrationē donox sp̄s
 sc̄i. quā misit pat̄ in mundū p̄pt̄
 amorē filii sui incenditē corda
 discipulox illi. in igneis linguis.
 unde robustiores redditi s̄ in no
 mine sc̄e & uirtutis trinitatis. S. q̄d
 ipsi ante aduentū ei⁹ de ignei sp̄s
 sc̄i in habitaculo suo clausi sede
 bant. clausurā corporis ipsorū
 ostendebat. p̄ quā timidi ad lo
 quendū iusticiā dī & inbecilles
 pati penas aduersariorū erant. Et
 quia filiū meū in carne uiderant.
 idō clausis int̄iorib. oculis suis il
 lum in carne diligebant. ita q̄d
 tunc n̄ uiderēt aptā doctrinam.
 quā p̄ ea in mundū effuderēt. cū
 in sp̄u sc̄o robustiores effecti s̄.
 In cui⁹ aduentu ita confirmati s̄.
 q̄d nullā penā abhorrerent. q̄n
 strenue tolerarent eā. Hec ē enī
 fortitudo turris hui⁹. p̄ quā eccl̄a
 ita roborata ē. q̄d nulla insania
 diaboli furoris superari pot̄t.

Sed q̄d eā uidet magnā & ro
 tunda totaq. integrū & albū
 lapidē existimē. hoc ē q̄d in m̄sa
 ē dulcedo sp̄s sc̄i. & uolubilis in
 gr̄a. om̄s creaturas circueñs. ita
 q̄d nulla corruptio in integritate
 plenitudinis iusticie eā euacuat.
 quō ipsa torrens it̄r habens os
 riuulos sc̄ntis in claritate for
 titudinis illi⁹ emittit. in qua nū
 quā maculositas ulli⁹ sordis in
 uenta ē. q̄a ipse sp̄s sc̄i ē ardens &
 lucens serenitas. que nūquā eua
 cuabit. & que ardentes uirtutes
 fortit̄ accendit. ac idō om̄s tene
 bre ab eo fugant. **Q**ue it̄r fe
 nestras in summitate sui habet ex
 quib. tamis fulgor resplendet
 q̄d etiā t̄ctū turris illius q̄d se
 uclut in conū erigit in claritate
 ei⁹ fulgoris manifestus uidet.
 quia ineffabilis trinitas in effu
 sione donox excellentie sp̄s sc̄i
 manifestat. ita q̄d ex eadē beata
 trinitate tanta serenitas iusticie
 p̄ doctrinā ap̄lox emanat q̄d etiā
 exinde fortissima uirtus diui
 nitatis que in cōphensibilis in
 altitudine omnipotentie maie
 statis sue ē mortali creature sci
 licet homini aptius notificetur.
 s̄. tam ita q̄mū fide credemus
 et fidelis hoīs capi possibile di
 noscēt. unde ipse fenestre pul
 cherrimis smaragdīs circūor
 nate s̄. quō eadē trinitas uiri
 tissimis uirtutib. & erūnis ap̄lox

que nūquā ariditate temporis inue
niunt. ubiq. in toto mundo apu
sime declarata ē. Quomodo. Quia
nouū ē. quom. ppter fidē ueritatis
rapacissimi lupi eos diuersis cala
mitatib. dissocabant. unde robu
tiores ad bellū certaminis effecti
s. ita qd pphando ecclā acq̄fieri.
et tā ad edificationē fidei fortissi
mis uirtutib. roborauerūt. et mul
timodis coruscationib. ornauerūt.
Et quō ecclā in inspiratione sp̄s
sc̄i p̄cos ita confortata ē. idcirco
et ipsa uult et exposcit. ut filii
sui ornent. signo sp̄s sc̄i in hac
unctione. ut idē sp̄s sc̄i penetrent
corda fidelium in alia media que
ualde mystica ē. ita qd in ignis
linguis puoluntate dī patris in
mundū uenit. Qua ppter et homo
baptismate saluationis p̄fusus.
confirmandus ē unctione excel
lentis doctoris. sic et ecclā supra
firmā petra firmata ē. **V**nde
eadē turris uelut in medio dor
si p̄dictē muliebris imaginis po
sita ē. scdm qd aliqua turris in
murū urbis ponit. ita qd eadē
imago p̄fortitudine ei nullom
cadere poterit. q̄a sp̄s sc̄i in max
ima fortitudine incarnationis
illius qui uerus sponsus ecclē ex
istit. mirabilia sua mirabiliter
opatus ē. et ecclā tā fortē in
defensione munitionis sue osten
dit. qd ipsa p̄fortitudine illa
qua ab igneo dono ei munita ē

nūquā in errore ulli p̄uersitatis
deici poterit. quō p̄supnā p̄ce
tionē in amore sponsi sui sine
macula et sine ruga semp gau
debit. quia et idē unigenitus
m̄s de sp̄u sc̄o conceptus. nobilit
sine macula ex uirgine natus
ē. quē admodū ad moysen locu
tus sū. **E**cce inqt ē locus apud
me. stabisq. supra petra. Cūq. tñ
sibit glā mea ponā te in forami
ne petre. et p̄teget te dextera
mea donec p̄transcā. Tollamq.
manū meā. et uidebis postero
ra mea. Quid ē hoc. Prope ē mi
raculū. qd implebit in uolun
tate mea. S. tu prius pugnabis
induricia legalium p̄ceptoꝝ p̄ce
tiorē significationē uī eoz osten
dens. ubi dulcedinē et lenitatē
n̄ inuenies. que in filio meo
apiet. Et hec duricia legis quā
in p̄cepto meo scribes. tādū in
duricia lapideoz cordiū stabit.
quo usq. om̄s glā illa manife
stabit. que in ate et ab imitatio
rib. tuis usq. ad manifestationē
filii mei exhibenda ē. Cūq. hoc
adimplet. in lege quā nē scribes
gl̄ificabor. ponāq. te in p̄fora
tū lapide. Quomodo. Ego ponā
te in duriciā legis. cū te in p̄cep
to meo sup eā constiuo. et uide
licet magistrū hui antiquitatis
nominans. quā fili m̄s p̄forabit.
plus eā quā tu in mysticis uerbis
exponens. cū cū inoportuno

.1113.
7
7
7
7
7
7
7

tempore immundū misero. Et idō
 p̄ter te fortitudo ipsius acutro
 ra uerba quā tu affert. et clausu
 rā in legalib. p̄ceptis apert. donec
 ad me redeat. Quid ē hoc. Ipse tā
 diu salutaria uerba mundo cor
 porali ^{dabit. ubi dū in car. ne sua quā de uirgine sumet. ex} p̄transcat. Tunc et ego ^{potatim} tol
 lam manū meā. q̄a sup̄ sidera cū
 ad me leuabo. om̄a misteria ei p̄
 sp̄m sc̄m demudans. et sic uidebis
 incarnationē ei. ut homo adorso
 cernit. & n̄ manū p̄spicit. quō cū
 incarnatū senties. s; diuinitatē il
 lus n̄ capies. q̄a filiū tuū magis cū
 uidebunt cū ad me redierit. quā
 cū intelligant cū apud cos uisibi
 liter conuersatus fuerit. **E**t q̄d. ^{m.}
 uidet infantes illos qui uenit. ei.
 de magnis ut p̄dictū ē transie
 rant. ^{claripato} multatē fulgentes. hoc ē q̄d
 hu q̄ in innocentia mundicie pu
 ri cordis. p̄fontē regenerationis
 matrē scilicet eccl̄am ut tibi p̄
 monstratū ē adepti s; filii lucis
 p̄p̄t ablutionē peccatorū suōrū ex
 istunt. Quorū alii a fronte usq; ad
 pedes ipsorū uelut aureo colore
 ornati s; quia ab initio bonorū op̄rū
 usq; ad finē sc̄ntatis p̄fulgentissi
 ma dona sc̄i sp̄s inunctione uere
 credulitatis p̄manū pontificis
 in crismate decorant. Quomodo.
 ut p̄ciosis lapidib; aurū decorat
 cui inponunt. ita & crismate p̄
 manū superioris doctoris fidelit̄
 baptizatus inuncto baptismatis
 ornatus ostendit. quēadmodū

scriptū ē. **R**ex quoq; transgre
 diebat. torrentē cedron. et cunct^{vy.}
 ppl̄s incedebat contra uia olue
 que respiciebat ad desertū. Quid
 ē hoc. filiū uirginis q̄ dñatur uni
 uerso mundo. ut rex t̄renus reliq;
 ppl̄o transgressus ē torrentes aq̄s
 beati lauacri. q̄d in admonitione
 sp̄s sc̄i forti desiderio uia salutis
 demonstrat. Quid ē hoc. Ipse re
 liquit mortē transiens ad uitā.
 cū in regeneratione sp̄s & aque.
 idē in magno ornamento urbis ce
 lestis ierlm̄ que nūquā deficit
 sumā beatitudinē enunciauit. Un
 de om̄s ppl̄s q̄ in illū credebatur
 uenit p̄ inspirationē sc̄i sp̄s ad uia
 illā. que absconsa erat in unctio
 ne olei respicientis ad p̄uaricatio
 nē ade. que deserta erat pulchritu
 dine hereditatis iusticie dī. & con
 sideramus utrū illa ad salutē redi
 re uellet. an n̄. q̄a uulneratū pecca
 tū primi hōis necesse habuit ut
 p̄sacerdotale officium inungeret
 q̄d filio uirginis necesse n̄ erat.
 quō ipse totus in sc̄ntate concept[?]
 ē. n̄ uulnero nec corrupto ma
 tris sue utero. s; integritatis ho
 norē p̄seuerante. Nā q̄d p̄uulne
 ra suggestionis diaboli macera
 tū et confusū ē. hoc p̄unctionē
 olei in pugnandū & ornandū ē.
 ita q̄d edax luor abstergetur
 que carnis concupiscentia opat.
 In uero ut uidet eandē cla ^{vy.}
 rnatē tamū habentes. illo

57^v
colore carbant: quō ipsi inbap-
tismate ablutionis tantū munda-
ti unctionē superioris sui sacerdo-
tis n̄ habent in crismate: qđ sig-
nū ardentis scī sp̄s ē. Quid ē hoc?
unctio confirmandi p̄donū scī
sp̄s in episcopali officio specialit̄
fulget: qđ infidelis p̄p̄lo post rege-
nerationē sp̄s & aqua exercendū
ē: cū credulus homo confirman-
dus ē supra firmā petra. Quom̄?
filii m̄s baptismate in corpore suo
suscepit: ipsū ita in carne sua scī
ficant: in qua n̄ ē diuisus: quia
ipse solus uirginis unius filius ē:
ac idō filius hōis dictus: quō eadē
uirgo eū n̄ concepit ex uiro: s;
integritate uirginitatis sue
peperit illū. Qui post passionis
miseriā & resurrectionis gl̄am
in eadē carne celū p̄uenit:
rediens ad me: ac de inde sp̄s
sc̄s in igneo ardore mundū il-
lustrauit confirmans omnē iu-
sticiā in cordib; discipulorū illi:
cū eis apuit qđ antea absconsv̄
erat. Quom̄? Sic sp̄s sc̄s corda illoꝝ
accendit: ut sol cū sub nube in-
cipit apparere ardentē calo-
rē suū ostendit in sua p̄clara
luce. Quid ē hoc? Amor filii mei
in m̄tib; eoꝝ latent ardebat: &
ita calor sp̄s scī eos p̄transiens
fortissimū solē doctrine illoꝝ
ostendebat: quō ē testimoniū
illud qđ sp̄s eccl̄e declarauit:
ita qđ mors iusticie dī resiste

re n̄ ualet. **V**nde uos o filii ue-
ritatis audite & intelligite confir-
mationē sp̄s scī: quā ipse in blanda
unctione magistrū suū uidelicet
magister omnū unctionū existens
uobis benigne offert. Et idō hec
unctio in honore eīdē scī sp̄s p̄ superi-
ore sacerdote tantū exercenda ē:
quia om̄s eccl̄asticus ordo in spū
scō instructus ē: & p̄pt̄a hec eadē
unctio sp̄s scī ē. Quia p̄pt̄ & homo
ille qui misterii regenerationis
ad uitā suscepit: si hoc m̄ n̄ ē unctus:
tunc nec ornatū eccl̄asticę plenitu-
dinis p̄cepit: sed m̄ qđ eccl̄a p̄flagnā-
tē sp̄m sc̄m ornata ostendit: ut sup̄
ē p̄monstratū. S; & quēadmodū ec-
clesia in donis scī sp̄s p̄ficiat: sic et
fidelis homo confirmandus ē in
unctione principalis doctoris: q̄
in honore sp̄s scī formidabilis ma-
gister ē: quō idē sp̄s sc̄s calore suo
ceruissimā doctrinā xp̄iano p̄p̄lo
ardenter p̄fert & accendit.

Vnde qui in hac unctione scī
sp̄s sic uncto adheserit: in sc̄lā
reuerentia illi n̄ coniungant:
quia in spū scō ei copulati s̄. Qđ ē
hoc? fides portat hominē ad hanc
unctionē: & idō qui illū tunc in
manib; tenet: fidē de signat: que
carnalia n̄ querit: s; semp ad sp̄ita-
lia tendit. Nā oculus m̄s uidet ho-
minē: ut in opib; suis uenturus ē
ad me. **Q**uod si tu o homo post
baptismū me dimittis et ad diabū
reuerteris: inde iusto iudicio con-

58
deponaberis. quō magnū donū in
tellectus tibi dedi. & quia mīdīam
meā in fonte baptismatis tibi osten
di. Om̄s enī q̄ mīdīam meā in baptis
mo querit. eā benigne inueniunt.
p̄p̄t filīū meū inmundū uenientē.
& multos labores in corpore suo
sustinent. et p̄p̄t̄ obo pug
nas anime & corporis tui patiunt̄.
debes tolerare. & p̄p̄t̄ filīū meū sus
cipiā te. Et nemo repellendus ē
a lauacro baptismi q̄ illud in no
mine meo fidelit̄ sequit̄. quia in
quocūq; tēpore me homo querit
illū ardent̄ suscipio. Qd̄ si post
ea illius opa praua erūt. ipsa eū
diuīdicāt ad mortē. Idō o homo
in regeneratione saluationis mun
dare atq; in uincione sc̄ntatis in
ungere. mortēq; fuge & uitā im
itare. Nā & mat̄ fidelīū que eccl̄a
ē. ut filii sui mortē effugiant. et
uitā inueniant fidelit̄ in ip̄s ex
orat. Quomodo. Ipsa gemitun
dā uocē in filiis suis habet. que
ad dō in ipsa posita ē. usq; dū ple
nūdo filioz ei in tabernaculū
sup̄ne ciuitatis ingrediat̄. Et
hanc uocē ideo habet. ut me
qui sū ante eū admoueat sēp
uidere & inuiri. qd̄ unigenitus
m̄s incarnatus ē. quatinus p̄p̄t̄
amōrē illi filius suis parcat. quos
ipsa in regeneratione sp̄s & aque
suscepit. quia celeste regnū n̄
possunt intrare. n̄ in saluatione.
Unde sic resonat. uidelicet .vij.

timere patrē. amare filiū. & arde
re in spū scō. Quomodo. Hic son
de me patrē filiū meū in scō spū
ei datus ē. qui ē uox in ipsa reso
nans q̄si tuba in ciuitate. Et alio
modo n̄ loquit̄. n̄ sic in filiis suis.
qua p̄p̄t̄ & ita fortissim̄ d̄s admo
net p̄ filiū suū. ut parcat peccatis
hominū. que p̄p̄t̄ penitentiā sine
p̄dicatione toleranda s̄. q̄a idē fili
dī humanitatē sine peccato assūp
sit. Qui n̄ debuit indui polluta
carne que de semine peccati con
cepta ē. quō d̄s iustus ē. & quia
splendor celestis regni n̄ tangit̄
ulla macula sordis. Et quomodo.
ē posset. ut homo qui in m̄sa fe
ditate maculatus ē sup̄nū regnū
intraret. n̄ p̄ filiū meū sine sorde
incarnatū. Qui peccatores susci
pit. in penitentiā purgatos. Et
q̄s posset hoc facere. nisi d̄s. ūnō
& eccl̄a ad filios suos conuertit̄.
& eos mat̄na dilectione fouet.

Sed qd̄ uides qd̄ exp̄dictis
infantib; alii quendā pu
rū & lucidū splendore alii ū
quendā turbidū & rubeū ful
gore ad orientē uergentē inspi
ciunt. hoc ē qd̄ ex filiis eccl̄e q̄s
ipsa in innocentia incorruptio
nis sue purgant̄ dī peccat. quidā
puritate sp̄italis uite inseruissi
ma uirtute fulgentē. trēna uideli
cet conculcantes p̄p̄t̄ amorē ueri
solis adtendunt. quidā autē car
nales facultates quas multa diuer

58
 sitas uiciorū purbat habentes. & ta-
 men in recta fide fidei ardentes.
 cui ppter supernā retributionē adce-
 na suspiciunt. Et ex his q̄ ipsū purū
 et lucidū splendore considerant.
 quidā claros oculos et fortes pe-
 des habent. ac in uentre eīdē ima-
 ginis fortit̄ incedunt. quia hii cū
 ecclesia scētant̄ in mandata dī uisū
 iuste considerationis. & incessū bo-
 ne finitionis ponunt. ita scilicet
 in intima amplexione manē di-
 lectionis ambulantes. q̄d nec inca-
 ducis nec incanis deuotionē sue
 intentionis minuunt. Alii autē in-
 firmos oculos & debiles pedes ha-
 bent. quō nec clarā intentionem.
 nec fortē exhibitionē ad opus p-
 fectionis tenent. unde & huc & il-
 luc a uento piciunt. quia induer-
 unt morū p̄uarias tēptationes
 elationis fundunt. S; & ipsi bacu-
 lū in manib; suis tenent. & corā p-
 fata imagine uolitant. ac eā ali-
 quando s; tam tepide tangunt.
 quō contumacē fiduciā in opib;
 suis ponentes eccle dī falso rumo-
 re se ostendunt. ac eā intū s; tam
 in sapientē p̄scārē prudentiā no-
 tant. q̄a cū p̄fectā simulationē
 sapientes apparent in conspectu
 hominū. stulti apud dīm p̄manē
 glām efficiunt. Quidā ū serenos
 oculos s; inbecilles pedes habentes.
 ante eandē imaginē hac & illac
 in aere p̄gunt. quia cū ipsis diui-
 na p̄cepta p̄mū considerant

nis nota sunt. impede tam cōpleto-
 nis claudantes. ita sponse xpī p
 discursū p̄prie instabilitatis de-
 monstrant. ut in umbra sapientiā
 querentes. eā in potestate sua se ha-
 bere putantes. ante quā eos in mte
 ipsoz contingat. nullā uī illi ob-
 neant. Alii autē in firmos oculos
 s; fortes pedes habent. & tam corā
 imagine tepide ambulant. quō
 ipsi debile intentionē ad opus bo-
 nū tenent. cū fortit̄ in opib; iusti-
 cie incedere deberent. s; in ecclesi-
 cis institutionib; simpliciter n̄ cur-
 runt. q̄a magis ad trena quā ad
 ecclesia mentē figunt. & idō apud
 dīm stulti s; quō p̄scārē pruden-
 tiā cōphendere uolunt. q̄d assequi
 n̄ possunt. S; ex his qui illū turbi-
 dū & rubeū fulgorē inspicunt.
 alii in p̄fata imagine bene or-
 nata fortit̄ incedunt. quia isti
 quāuis trena possideant. tamen
 in uiscerib; eccle ornatū laborū
 suorū portantes in diuina lege pe-
 de rectitudinis ponere n̄ dedig-
 nant. cū mandatis dī obedi-
 tes p̄grinos suscipiunt. nudos
 uestiunt. & esurientes alunt. O qm
 felices isti s; quō hoc modo dīm
 suscipiunt. unde & ipse habitat
 cū illis. Alii autē ex ipsa imagine
 se sapientes eā impugnant. & con-
 stitutas ordinationes ei cōprimunt.
 quō hii māna uiscera et dulcia
 nutrimenta eccle deserentes. illa
 uariis errorib; fatigant. & adō

constitutas leges ei. diuersis oppressi
onibus dilaniant. de quibus quidam
perfructu penitentie ad ipsam humi-
liter reuertunt. quia quod grauer
dereliquerit digne penitendo propter
restauracionem uite grauit in se pu-
niant. quidam uero per neglectum ob-
duracionis inclinatione mortis re-
manent. quoniam ipsi uitam negligentes.
obdurato corde propter contumaciam
& inpenitentem ueraciam iudicium
mortis suscipiunt. ut in mystica
uisione sua ezechiel dicit. **R**ex
lugebit et princeps induet merore.
et manus populi terre conturbabunt.
Secundum uiam eorum faciam eis. et secundum iu-
dicia eorum iudicabo eos. & scient quia
ego dominus. Quid est hoc. Anima in qua
regalis rationalitas est. cum delectati-
one peccati ad se sentit quia malum
nouit. tunc lugubre assensum assu-
mit. Quomodo. Quia illi rationa-
litatis sapientia & scientia a deo in-
spirata est. et ideo quamuis corpori
conseruiat. tamen indignum habet
malum. sciens hoc non esse bonum. Unde
cum diuersis criminibus popantem
carnem polluit. alta suspiria tra-
bens anhelat ad deum. Cumque crimi-
nosum opus ibi cum sufflatu superbie
impletum fuerit. tunc corpus uelut
ignominiosus princeps induet
confusione principatum suum in-
mundicus uidelicet excreans.
quoniam ut homo dolet cum uilibus ue-
stimentis coopertus. ita etiam meret
cum turpis rumor ad confusionem

59
sui ab ipso procedit. Quia propter & pia
ua opera illorum hominum. qui in ma-
lis actibus suis ad terram prostrati sunt. acce-
lestibus preceptis conturbabunt. quia
uestimenta salutis id est beatitudinem
cum deo non habent. quoniam quibus hec
felicitas est. hos maligna contur-
batio possidebit. Et ideo secundum
uiam iniquitatis cui semper assistunt.
scilicet peccati uiam colentes nec
ullam iusticiam cum spiritu sancto mouentem
inmanere cordis sui ponentes.
sic faciam eis uidelicet nullam misericordiam
et inpendens. quia cum scientiam
boni non intelligunt non timent
me. sed cum rabie peruersitatis me crea-
torem omnium dedignant facien-
tes quicquid uolunt. Unde & secundum
iudicia eorum que sunt opera illa que
in desideris suis perpetrant iudi-
cabo eos nulla premia felicitatis
eis reddens. sed penas in perditione
et opponens. quoniam nullum honorem
mihi exhibent. & in hoc sciunt
quod nullus eos inde liberare
poterit propter me qui dominus omnium
sum. Sed qui uigilantibus oculis uidet
& sonantibus auribus audit. hic mi-
sticis uerbis meis osculum amplex-
ionis prebeat. que de me uiuente
emanant.

Quinta visio sede patris

OSTENDIT
HEC

quod p̄fata muliebrem imaginē q̄dā splendor alb. ut max. & tanquā cristallus plucidus. a uertice usq; ad guttū ei' circūfulserat. S; agnūre usq; ad umbilicū eius quidā ali' splendor rubei coloris eā circūdederat. qui de guttūre usq; ad ubera illius uelut aurora rutilabat s; ab uberib; usq; ad umbilicū illi' quasi purpura iacincto intermixta fulgebat. Et ubi ipse uelut aurora rutilabat claritatē suā sursum ad secreta celi extendit. in qua pulcherrima et puellaris imago nudo capite & sub nigris capillis & rubra tunica que circa pedes ei' difflebat uidua apparuit. Et audiui uocē de celo dicentē. Hec ē floriditas insupna syon. mat. & flos rosarū & liliū conualliu. O floriditas. filio potentissimi regis desponsaberis ei & nominatissima plem gignes. cū uirtūte tuo confortaberis. Et circa eandē puellā uidi maximā turbā hominū. lucidiorē sole flantē. qui om̄s miro modo auro & gemis ornati erant. na qd etiā quidā illorū incaptib;

suis uelati candidis uelaminib; aurea bona circūornatis fuerūt. supra quorū uertices similitudo gl̄e ineffabilis trinitatis uelut in sup̄i apice demonstrata ē. q̄si in sp̄a in ipsis uelaminib; uelut sculpta apparuit. & in frontib; ipsorū agnū di ac in collo eorū species hoīs. et in dextra aure cherubin & in sinistra alia species angelica. na qd & de ipsa similitudine gl̄e sup̄ne trinitatis ad has species quasi aureus radius se extenderet. S; int̄ hos quidā alii apparuerūt. qui in fulas incaptib; suis & pallia episcopalis officii circa humeros habebant. Et iterū audiui uocē ex alto dicentē. Iste s̄ filius syon. & cū eis s̄ cythare cytharedorū & omne genus musicorū ac uox totius leticie & gaudiū gaudiū. S; sub eodē splendore ubi ipse uelut aurora rutilabat. uidi iter celi & tram densissimas tenebras apparere. que tanti horroris erant utraquā humana lingua effari possit. Et rursū audiui uocē de celo dicentē. Si filius di in cruce passus n̄ ēēt iste tenebre nullomodo p̄mitterent hominē ad sup̄nā claritatē puenire. Ubi autē idē splendor quasi purpura iacincto intermixta fulgebat. forit̄ p̄dictā muliebrem imaginē constringens ardebat. S; alius splendor ut candida nubes. eandē imaginē ab umbilico & deorsū quo usq; ul

na n̄ dū creuerat honeste circūde-
derat. Et huius tres splendorē circa
ipsā imaginē se late diffundentes
plurimos gradus et scalas in ea be-
ne & decenter ordinatas ostende-
bant. S; cū hec uiderē. ex nimio tre-
more qui me apprehenderat. intus
dissolutis uiribus corruui. nec alicui
responsū dare ualui. Et ecce maxi-
mus splendor uelut manus tēgit
me. unde uires & uocē recepi. Et
iterū audiui uocē ex illo m̄ dicentē.
Magna misteria s; hec. Considera
enī solē & lunā & stellas. Ego forma-
ui solē ut luceat indie. & lunā &
stellas ut luceant in nocte. Sol au-
tē significat filiū meū qui de corde
meo exiit. & mundū illuminauit
cū natus ē ex uirgine in fine tēporis.
sic & sol egrediens mundū illustrat
cū orit̄ circa finē noctis. S; luna
ecclesiam eadē filio meo in uera et
supna desponsatione desponsatā
designat. Et ut luna semp̄ incremē-
tū & defectū in sua constitutione
habet. s; a se ipsa n̄ ardet nisi qd
alumine solis incendit̄. sic & ecclesia
in circūmione motionis ē. ita qd
filiū ei sepe perficiunt in incrementis
uirtutū. et qd sepe deficiunt in di-
uersitate morū. atq; in dispersione
aduersitatu. ita qd multo cū
in misteris suis p̄ rapacissimos lu-
pos impugnat. uidelicet p̄ malignos
hoiēs tā malos xpianorū quā
iudeorū et paganorū. et in hoc p̄ se
met ipsā ad tollendam n̄ accen-

ditur. s; in me p̄ filiū meū ut in bo-
no p̄seueret illuminat̄. Stelle autē
a se differentes in claritate fulgo-
ris sui. significant p̄p̄los diuersi
ordinis ecclesiastice religionis.

Unde etiā uidet̄ qd p̄fata mu-
liebrē imaginē quidā splen-
dor albi. ut nix. & tāquā cristallis
p̄ lucidus. auerice usq; ad guttur
ei circūfulget. quia ecclesiam uideli-
cet incorruptā sponsā circūdat
ap̄lica doctrina. que candidissimā
incarnationē illius enunciauit qd
de celo in uterū uirginis descendit
et qui forissimū ac lucidissimū
speculū omniū credentū ē. ita qd
eandē ecclesiam ipsa doctrina ab hoc
inicio cū primū edificari cepit.
usq; ad tēpus illud. cū cibū uite
fortit̄ de glutare ualuit. splendi-
dissime eā circūfulgens fidelit̄
circūdedit. Quom̄. Ap̄lica doctri-
na circūfulsit ecclesiam in capite
cū ap̄li primū illā suā p̄dicatio-
ne ceper̄t edificare. scilicet cū p̄
diuersa loca discurrentes. colle-
ger̄t op̄arios. qui illā in catho-
lica fide roborarent. et qd ipsi p̄
sp̄nteros et ep̄scopos ac omne ecclesia-
sticū ordinē prouiderent. atq; in
ira uiroꝝ ac feminarū qd sub con-
iugio s; et cetera talia fideliter
constituerent. Quia p̄p̄t eandē
doctrinā subsequunt̄. pigmēta-
ri habentes similitudinē sacer-
dotū legalis testimonii. qd sub le-
ge circūcisionis positi erant. in

60
teriori cibo nutrire populos unde
etiam apostoli ordines illos eligebant.
cum quibus ecclesiam superna inspiratio
ne exornabant. Quid est hoc. Nam
sequaces eorum inuice ipsorum saluberrima
pignora gestantes fideliter pla-
ttas et uillas et ciuitates atque alia
loca regionum et terrarum pertransiunt.
et populo diuinam legem annuntiant.
Ipsi enim sunt exequi patres et dispen-
satores ad ecclesiasticam disciplinam omni
populo in doctrina sua preferendum.
et ei ad cibum uite dispensandum. ita
quod etiam se tales in uita sua exhibe-
ant. ne cuius inopia eorum offen-
debant. sed ut recte post ipsos gra-
diantur. quia ipsi hoc officium ha-
bent. ut apte cibum uite populo sub-
ministrant. et unicuique fideliter of-
ficia deseruire ordinent. semetip-
sos etiam ita constringentes. ne
carnalem copulam appetant. quomodo
spirituale esca credentibus prebere. et
quia etiam immaculatum sacrificium
deo offerre debent. ut innocen-
te abel prefigurabat. sicut de ipso
scriptum est. **A**bel quoque obtulit
de primogenitis gregis suorum.
et de adipibus eorum. Quid est hoc. In
ortu surgentis sancti sanctificatio re-
galis ostensionis in illo qui inno-
centis in uita sua erat effulsit. quod
donum omnipotens dei non transiit. sed celum for-
titer tetigit. Quomodo. Quia
abel in sua integritate obtulit
deo intentionem uoluntatis sue.
et plenum officium eadem uolunta-

tis. cum cognauit in corde suo illi of-
ferre primum germinum. quod in substantia
sua habuit. et cum illud etiam perfecto
ope compleretur. ita uidelicet summum pa-
trē honorans. etque debitam reuerentiam
exhibens. Unde etiam sicut idem abel
gregi suo prefuit. et ut cum pascens eu-
stodiunt. et ut etiam simplici deuotio-
ne deo obtulit de primis emissionibus.
et ac de pinguib. nutritiis earum
de emissionibus. ita etiam predicti pigmen-
tarum. qui filius ecclesie. id est omnibus christi
ipsius dispensatione ad pascendum
eos placuit. sed ipsos in uerbis doctrine
ecclesiastice discipline fideliter nutri-
ant et eos ab insidiis antiqui in si-
diatoris fortiter muniant. ac etiam
sincera consideratione inspectori
omnium aliquas donationes ecclesie
offerant. Quomodo. Quomodo si illos per
omnia perfectos facere non possunt. tamen
aliquem fructum ex ipsis egredientem
deo offerant. primum scilicet rectam
intentionem bonae uoluntatis eorum.
quasi simplex germinum de primoge-
nitis gregis ipsorum. ac deinde perfec-
tum opus operationis in eadem uolun-
tate illorum uelut suauem fructum de
adipibus eorum. Sed unde hoc fuit. quod
idem abel deum tam deuote coluit. Vi-
delicet castitas integritatis eum ad
tanta deuotionem impulerat.

Quia propter qui in consecratione
constituitur deo sacrosanctum sa-
crificium offerre debent in suam
tate castitatis adaptare ipsi accen-
dant. quia si ipsi auctoris cor-

ruptionis s̄. quomodo incorruptio
ne uulneratis manū salutaris medi
camen porrigere possunt. Et idō
ut aliis tanto fiducialis salutare
remediū conferre ualeant. uolo ut
filiū meū in amore castitatis fortit
uerint. Qd si ceciderint. festinent
ut cūius p̄penitentiā surgant. et
in hoc ignominia peccati uelut
nudi fugiant. salubre medicinā
requirentes. et ab eis cuius sacrifi
ciū dō acceptū erat fideliter se
quentes. **S**ed q̄ ex his in clausu
ra subiectionis in amore filii mei
se continent. et in morib. suis in sti
tutionē maiōr suōr quā me inspi
rant. prouiderē obseruant. sollici
tudine curationis pigritiarōr n̄
habentes. tam quāuis onera anx
ietatis eorū n̄ gerant. quō p̄p̄t cōna
p̄mia maiorib. suis subiecti s̄. cū
eisdē pigritiaris sup̄nā mercede
in electa ciuitate sibi met. acquirūt.

Quod autē uides quō agutu
re usq. ad umbilicū eidem
imaginis quidā alius splendor
rubri coloris eā circūdat. hoc ē
quia post doctrinā ap̄lōr cū eccla
sia roborata ē qd salutare cibū
ueracit̄ ualuit discernere. et eū
ad interiora fortitudinis sue trans
mittere. surrex̄ nobilissima p̄fec
tio eccl̄astice religionis. que sup
nā dulcedinē flagrantis ardore
degustauit. & se asprime constri
gens. ad iniectionē secretioris for
titudinis se extendit n̄ tam ad

diuisionē carnalis amaritudinis
pueniens. quō copula humane
coniunctionis abiect. Quomodo.
Nā idē splendor degustare usq.
ad umbilicū illi uelut aurora rui
lat. quō eadē p̄fectio a gustu
mirabilis uegetationis addulcis
suma nutrita eccl̄astice religi
onis in uirginea iocunditate
se dilatauit. ita qd etā ab ube
rib. usq. ad umbilicū illi q̄si pur
pura iacincto int̄mixta fulget
quia a nobilissimis educationib.
ad constrictiōē int̄me castita
tis se muniunt uidelicet passionē
filii mei p̄p̄t sup̄nā dilectionē
quā in corde suo fidelit̄ habuit
imitando. Quia p̄p̄t & ubi ipse
uelut aurora rui lat. claritatē
suā sursum ad secreta celi exten
dit. quō illa p̄fectio que in uir
ginitatis honore floret uirtutē
suā n̄ deorsū ad trena s̄. sursum
ad illa que s̄ in celestib. mirabi
liter diligit. **I**n quo pulcher
rima & puellaris imago nudo
capite & sub nigris capillis appa
ret. qd ē serenissima et ab omni
fednate humane concupiscentie
innocens uirginitas nuda men
tē ab omni uinculo corruptionis
habens. s̄. tam n̄ dū p̄fecte fatiga
tionē tenebrescentiū cogitatio
nū in filis suis quādiu in mun
do s̄. deserere ualens. cui tamen
ut resistat. fortit̄ se opponit.
Unde & rubra tunica que circa

61 v
pedes ei diffiunt induit q̄a p̄su
dore laboris inuirtuosis opib;
usq; ad finē late & beatę p̄fectio
nis p̄seuerat scilicet circūdata
uarietate uirum illū imitans
qui plenitudo sc̄ntis ē. que etiā
ut tibi in secreto sup̄ni lumi
nis ostendit ē nobilissimū germ̄
in celesti iherlīm uidelicet gl̄a et
decus illorū qui ob amorē uir
ginitatis sanguinē suū fuderūt.
et qui etiā incandore humilita
tis uirginitatē suā p̄xp̄o obser
uantes in sua unitate pacis. qui eue
runt. quō ipsa filio om̄p̄tis dī q̄
rex cunctorū ē desponsata. nobi
lissimā p̄tē idē elegantissimū
chorū uirginū ei p̄tulit cū in pa
ce eccl̄e p̄ficiens confortata est.

Quod autē circa eandē puellā
uides maximā turbā ho
minū lucidiore sole flantē qui
om̄s miro modo auro et gemis
ornati s̄. hoc ē q̄d ardentissimis
amplexib; nobilissimā uirgini
tatē p̄cipuus chorus uirginū cir
cūplectit. q̄ om̄s ardentiore clari
tate corā dō fulgent quā sol in
t̄ra apparet. q̄a se ipsos concu
lantes mortē uirilit̄ deuicerūt.
unde etiā mirabilē insūma sa
pientia p̄p̄t clarissima opa que
p̄xp̄o humili gesserūt. decemissi
me exornant. Qua p̄p̄t et quidā
illorū in captib; suis ueluti candi
dis uelaminib; aurea bona circū
ornati s̄. quia ipsi in gl̄a uirgi

uirginitatis fulgentes demonstray
q̄d hi qui decus uirginitatis ap
petunt. mentes suas ab om̄i noxio
calore circūtegant. et candorē
innocentie pulcherrimo fulgore
castitatis decorati fidelit̄ app̄hen
dant. Sup̄ quorū ueraces similitu
do ineffabilis trinitatis uelut tibi
sup̄ius typice demonstrata ē q̄si in
spa in ipsius uelaminib; uelut sculp
ta apparet. quō ostendunt q̄d in
temones hominū honorē sup̄ne
& gl̄ose trinitatis. ut tibi in ostensi
one misterii uerissime p̄signatū ē
in cōphensione amoris et stabilita
te castitatis firmit̄ & strenue tene
ant. Qd & in frontib; ipsorū agnus
dī. ac in collo eorū species hoīs. et in
dextra aure cherubim. et in sinistra
alia species angelica declarat. q̄a
in reuerentia castitatis sue man
suetudinē filii dī imitabunt. pe
tulantiā sup̄bi colli deponentes.
& se ipsos fragiles hoīs consideran
tes. in p̄sp̄itate etiā auditionis sue
uerā & indeficientē scienciā am
plectentes. ac in occursum aduer
sitate eiūde auscultationis sue an
gelica p̄sidia appetentes. ita q̄d
& de ipsa similitudine gl̄e sup̄ne
trinitatis ad has species q̄si aure
us radius se extendit. quō ineffa
bilis trinitas infidelib; hominib; q̄
uirtutes querūt. & diabolicas seduc
tiones fugiunt. mirabilia miracu
lorū p̄funde sapientie sue opari
n̄ desinit. S; inter hos quidā alii

apparent. qui infulas in caputibus
suis & pallia episcopalis officii cir-
ca humeros habent. quō int̄ illos
qui in uirginitatis honore florent
etiā quidā in sup̄na ciuitate con-
sistunt. q̄ dignitatē antiquorū pa-
trū & gl̄am sup̄ioris magistrū in
sēlo strenue gerentes. tam decore
uirginitatis n̄ p̄diderūt. Unde etiā
ut audis. om̄s isti q̄ cū suspiris su-
is p̄celesti amore integritatē suā
conseruauerūt in celesti habitatione
nē filie syon dicunt. quia filiū
meū uirginitatis flore in uirgini-
tatis amore unitū s̄. Idōq. & cū
eis s̄ exspiraciones sonorū sp̄itūū.
et germina cunctorū sonitūū ac
uolantia ornamēta p̄sparū m̄tūū.
et aurtā uisio fulgentiū lapidū
ac gemmarū. Quomodo. Quia hoc
habent de filio dī q̄d de t̄no sonus
est. cui oīs chorus uirginū in max-
imo desiderio concinit. uidelicet
nouū cantū synphonibando. ut
ioh̄s dilectus uirgo testat̄ dicens.

Et cantabant q̄si canticū nouū. *my.*
ante sedē. & ante quatuor
animalia. et seniores. Quid ē hoc.
In illis fidelib. q̄ bona intentione
castitatē amplectentes. uirginita-
tē suā p̄di amore illibata conser-
uant. bona uoluntas ipsorū in
laude creatoris sui mirabiliter
erūpit. Quomodo. Quia in auro
ra uirginitatis quē filio dī semp
adheret fortissima laus abscon-
dita ē. cui nullū t̄renū officiū.

nec ulla ligatura legis resistere ua-
lens. in uoce exultationis ad gl̄am
dī celeste carm̄ decantat. Quom̄.
uidelicet quō uelox iter habens.
canticū illud in nouitate libera-
tis mirabiliter p̄mit q̄d ante quā
unigenitus dī quē uis flos uirgi-
nitatis ē incarnatus de mundo ad
celos rediens ad dextrā patris re-
sedet. auditū n̄ ē. s̄. tunc quasi no-
ui mores qui prius uisi n̄ s̄ cū ui-
demur in stupore habent. ita hoc
nouū misterium q̄d prius auditū
non ē tunc in celestib. resonans in
honore uirginitatis cognitū ē.
scilicet ante maiestātē dī q̄a d̄s
hoc facere potuit et ante quatuor
rotas. quē quatuor partes mun-
di p̄currentes. uernatē om̄s iusti-
cie & humanitatis saluatoris ue-
lit animalia in noua lege fere-
bant. & ante illos antiquos qui
sp̄u scō inbuti uia rectitudinis in
ueteri lege hominib. suo itinere
demonstrabant. Quid ē hoc. Quia
d̄s in noua grā austeritatē anti-
que institutionis delinuit. *ix.*

Sed q̄a uirginitas tā gl̄osa an-
te d̄m ē. idō qui eā ex uolun-
tate sua dō obtulerūt. eā prudenti-
ter conseruent. quō. s̄m p̄positū cū
sūma deuotione uirginitatis sus-
ceptū fidelit̄ custodiendū ē. Unde
etiā qui idē sacramentū adierūt.
cauant ne retrorsū incedant.
Nā ipsi carissimi imitatores filii
mei s̄. cū se ita dō offerūt ut n̄ sint

ligati in opprobrio coniugii. nec
oncrati seclari causa. carnale co
pula respicientes. ne illi cu omni
sollicitudine carnis sue subiecti
sint. s. hoc cupientes ut glori
innocentie innocentis agni ad
herant. Qua ppter uir ille qui in
animo suo deliberat. ne ulla co
sta sibi copulet. s. hoc desiderat
ut in pudore uirginitatis ppter
amore filii mei perseueret soda
litate ei accipiet si tam in opib.
eide castitatis perseuerauerit. qa
hec sca munera in uoto sacra
tissimi pachi ecclesiice religio
nis ob glam supne remunera
tionis eide filio meo obtulit. S.
si ille postea ide pachu relinqueret.
ppter turpe stimulu carnis sue ad
ulteriu ppetrauerit libertate
sua in seruitute redegit quo
honore colli sui ubi filiu meū
pudice imitari debuit. p turpitu
dine delectationis sue nequiter
corrupt & qa mdaciū pūlit
uouens se caste uiuere qd n in
pleuit. Unde etiā si in eade culpa
temeritatis sue perseuerauerit.
districtū iudiciū iustissimi iu
dicis. inde sustinebit. quo nec
turpitudō nec mendaciū in ce
lesti gla apparebit. **Q**uod si
amaro fletu ante finē suū de
hoc reatu suo penitentiā fecerit.
tam unda sanguinis filii mei
illū suscipit qui culpa suā ex
horruit. n autē ipsū intē soda

les suos q gla integritatis floret
ponit quo societate illor deseret.
libertate pachi sui abiicit. et eā
in seruitute peccati redegit. S.
& puella que ex uoluntate sua
in scissima desponsatione eide
filio meo offert. ab ipso decem
sime suscipit. qui eā hoc modo
sibi coniunctā uult habere con
sortio suo. Quomodo. Ut illū ca
sta dilectione amplectat. sicut
et ipse eā in secreto suo diligit.
quo illi semp amabilis ē. quia
magis eū quā mērenū sponsū
querit. Qd si pachu ei postea tñ
gressa fuerit tunc corā his. qui
in celesti gaudio s polluta erit.
unde etiā si in eade temeritate
perseuerauerit. supna gla iusto
iudicio carebit. S. si penituerit
suscipit. sic ancilla & n sic dñā.
quo regale desponsationē dese
runt. et quia magis aliū amant
quā illū quē amare debuit.
ille quoq. q eā seducendo uiola
uit si culpā suā emdare uolue
rit. ita penitet qsi celū rupisset.
ne in pdmone mortis occidat.
quia supnā desponsationem
temere corruptit. Quid ē hoc.
Nam si aliquis magnus prin
ceps sponsā ualde sibi carā
habet. quā seruus seruoꝝ suoꝝ
adulterando corruptit. quid
dñs ille facit. Uere in maxima
ira excrementū suū mittit ut illū
pdat. quo eū in ppris uiscerib.

x.

xi.

63
suis confudit. Qd si tunc seruus
ille timens omne exercitū illū
exorat ut p ipso intredat et in
sup ad pedes dñi sui flebiliter
cadit. quatinus sibi pareat. tē
ide rex ppt bonitatē suā et pp
ter pentionē illorū cū uiuere si
nens. societate conseruorū suorū
illi reddit. s; tam cū ita ut ceteros
interiores et familiares amicos
suos nō remunerat. quāuis ei int
alios illi consimiles conseruantes
conseruos ipsius debntā grām
exhibeat. Ita et hunc erit. qui
cū regis sponsā seducendo ui
olauerit. Idē enī rex in rectissi
mo helo iudicia sua exercens. il
lū ad pditionē trāsmittit. quia
cū in hoc facto qsi illusorē in ob
liuione mētis sue habuit. S; si
miser ille diē huius indignatio
nis anticipans. electos dī suppli
citer exorauerit. ut uenā sibi a
dño suo petant. et in sup humani
tate saluatoris sui flebiliter in spec
erit. quatinus p grām ipsius a pec
cato suo absoluat. tunc idē rex
sanguinē hunc q̄ predeceptione
humani generis effusus ē & di
lectionē supnoꝝ ciuiū adtendens.
illū a statu suo et a diabolica
potestate in impuditionē eam eri
pit ac eū in saluationē beatarū
animarū ponit. s; tam tripudio
regalis desponsationis quo ce
teri amici dī his sacris uirginib.
que filio meo supna desponsa

nōne dicant s; congaudent. nō
decorabit sicut et illū qui pu
dore uirginitatis amiserit deco
re uirginitatis nō coronabit. qm
uis ei int alios electos suos gau
diū insupna ciuitate cū inesti
mabili remuneratione tribuat.

Sed qd sub eodē splendore
ubi ipse uelut aurora rui
lat uidet int cētū & trā densissi
mas tenebras apparere. que tan
ti horroris s; ultra quā humana
lingua effari possit. hoc ē qd
sub uirginali glā inter spiritalē
et carnalē intellectū casus primi
parentis q̄ densissimus in obfus
catione infidelitatis erat. ita ut
trorē illi. nullus hominū expli
care ualere. apte cognitus ē.
Quomodo. Quia in incarnatio
ne filii dī q̄ ex uirgine natus ē.
celestē desiderii ascendit & tē
na concupiscencia claudicauit.
quō p uariatio ade p sanguinē
eīdē filii dī mirabiliter in saluatio
nē restaurata ē. cū prius illā mul
tus ugi unigenitus dī a patre
missus in mundū dissoluere pos
set. Unde ut audis utripica mani
festatione. nisi idē filii sanguinē
suū p salute hominū fudisset.
eadē transgressio ita cōprime
ret hominē. ut ad illud gaudiū
supnoꝝ ciuiū ptingere nō posset.

Quod autē ubi idē splendor
quasi purpura iacincto in
termixta fulget. forte p dicta

> xij.

> xij.

muliebre imaginē constringens: viii.
ardet: hoc designat pfectionē
illoꝝ qui passionē filii mei incari
taus ardore imitantes strenue
ecclesiam in constrictione sua exor
nant: Quomodo. Quō ipsi s̄ alta
edificatio surgentis thesauri in
diuino consilio: quia cū ecclesia tā
roborata conualuit: egressus ē
ad decorē illius iuuenis odor uo
uens ner: secreta regenerationis.
Quid ē hoc. Quia tunc surrexit
mirabilis ordo: qui filiū meū in
specie exempli sui tenet: quō
ut idē filius n̄s uenit in mundū
de cōmuni pp̄lo absisus: ita et
hec acies conuersat̄ in sc̄lo dere
liguo pp̄lo separata. Nā ut bal
samū de arbore suauit̄ sudat: sic
et pp̄ls iste primū in heremo et
in abscondito singularit̄ exortus
ē: & deinde uelut arbor ramos
suos expandit: paulatim in mul
titudine plenitudinis pficiens.
Et istū pplm̄ benedixi et sc̄ificauī.
quō ipsi m̄ s̄ amantissimi flores
rosarū et liliorū q̄ sine humano
ope in agro germinant: sicut et
pplm̄ hunc nulla lex ad hoc con
stringit: ut tā artā uia appetat:
s̄ ipse illā me suauit̄ inspirante
sine p̄cepto legis sua uoluntate
aggredit̄: plus faciens quā sibi
iussū sit: unde & plurimā merce
de inde acquirit: sicut et in euāglio
ubi samaritanus illū uulneratū
homine in stabulū duxit scriptū ē.

A Altera die protulit duos denarios:
et dedit stabulario & ait: Cu
ra illius habe: & q̄d cūq; sup̄ eroga
ueris ego cū rediero reddā tibi. Qd
ē hoc. In prima die saluus uideli
cet cū filius dī mirabiliter incarnat̄
corporalit̄ in mundo manebat:
multa & admiranda opa in hu
manitate sua usq; ad resurrectio
nē ipsius p̄fert: p̄que uulneratū
homine ad uera remedia salubrit̄
reduxit. S̄ altera die idē cū om̄ia
mysteria uernantis post resurrecti
onē ipsius in ecclesia apte posita s̄.
protulit in typica manifestatione
nouū & uetus testamentū: sc̄li
cet et̄ne uite certissimā demon
strationē et credenti pp̄lo dul
cissimū cibū. Et hec scripta de
dit p̄grām suā pastorib; ecclesie q̄
gregē ipsius custodiunt: & ait il
lis in uerbis blande admonitio
nis sue. In ecclesiasticis constitutio
nib; p̄curate xp̄ianā cohortē
quā in sanguine meo redēptā
uobis commisi: hoc habentes in
sollicitudine ur̄a ne in aliquib;
que p̄ueniunt ad uitā deficient
erret. Qd cūq; autē his que uobis
seruanda tradidi in bona uolun
tate ur̄a sup̄ addideritis: uideli
cet plus facientes quā uobis p̄cep
tū sit: ego qui ductor et saluator
ur̄ sū: nunc mundū relinquens
et ad patrē ascendens: cū iterū
rediero mundū iudicare: eūq;
in indeficientē stabilitatē po

uere
pora
labor
ure
uobis
serui
quis
inlegu
de acci
meo gl
amant
gneti
laris de
tant ut
sunt in
te ab ho
constit
spira
hi plus a
sit qd sa
in statu
facit qd
se in uer
enā et ap
tes: & in sp
te mē ber
seruanda
ca doctrin
disposita
uersū mun
offendere
cū apti uia
narent: lue
rū syon ma
ta ē: sc̄liet
fortit con
ap̄scenā

64
nere. na qđ amplius plabema tē
pora n̄ debilitat. tunc mercede
laboris ur̄i & bone uoluntatis
ur̄e. cū augmentato fructu reddā
uobis. Et dicā tibi o fidelis ex pbe
serue. qui fidelit̄ ministras. Quis
quis plus uoti sui addit quā sibi
in lege p̄ceptū sit. duplicē merce
dē accipiet. quia illū in nomine
meo glōsū habeo. quō me ualde
amant. Et ego dico. **H**ec uir
gineū genus. nec hic ordo singu
laris deuotionis. nec qui eos imi
tant ut hi qui inheremo iacent
sunt in p̄cepto legis. sicut et p̄phe
te ab hominib; sub carnali lege
constituti n̄ s̄. quia tantū mea in
spiratione madentes exorn s̄. s̄;
hi plus addunt quā eis p̄ceptū
sit. qđ sacerdotalis ordo et reliq̄
institutio sacerdotalis officii n̄
facit. qđ hec in abraha et in moy
se in ueteri testam̄to iussa s̄. sicut
etiā et apli illa ex eadē lege tollen
tes. & in spū scō ea scđm uolunta
tē meā bene ordinantes ecclē con
seruanda tradiderūt. S; & ipsa apli
ca doctrina in euglō p̄ filiū meū
disposita ē. ubi discipuli ei in uni
uersū mundū uerba uernans
effundere missi s̄. Qđ tunc. Nā
cū apli uia salutis p̄p̄lo annun
tiarent lucidissima aurora filia
rū syon in amore filii mei exor
ta ē. scilicet illoꝝ qui carnē suā
fortit̄ constrinxerūt et malā con
cupiscentiā in semet ipsis durtē

mortificauerūt. Et sicut tunc hec
casta uirginitas in ardente amo
re filiū meū subsecuta ē. na etiā
hic in ualde amabilis ordo sin
gularis deuotionis in carnationē
illius imitatus ē. qui s̄ recta tēpla
mea uidelicet ut chori angloꝝ me
colemus. et ei dē unigeniti mei
passionē & mortē ac sepulturā.
in corpore suo portantēs. n̄ tam
na ut gladio aut aliis t̄rorib; ex
quib; hoīes deficiunt. moriant̄.
s; filiū meū sic imitantes. qđ uo
luntatē carnis sue abiciunt. cū
sc ab omnib; sc̄larib; reb; & or
namentis in quib; mundus letatur
aufert. ut in euglō de iohē lucer
na mundi scriptū ē. **I**pse autē
ioh̄s habebat uestimentū de pilis
cameloz. & bonā pelliciā circa lū
bos suos. Quid ē hoc. Ite in quo
diuina grā mirabilē abstinentiā
suscitauerat. p̄ eandē grām habe
bat defensionē uirtutis hui; qđ
in m̄te sua honorē & diuicias sc̄la
res contēpserat. & qđ etiā p̄ con
strictionē quā in mortificatione
uicioꝝ circa uoluptatē carnis sue
posuerat. petulantēs motus ei dē
corporis sui fortit̄ domuerat. cū
maiores edificationes quā p̄de
cessores sui instrueret. uidelicet
cū p̄ duras et aspas uias incedens.
trenas concupiscentias conculea
ret. Quomodo. Quia plurima opa
uirtutū strennue faciens. castitatē
ardentē amantē. p̄bens etiā his

xv.

lvj.

lvj.

640
ma medicam qui illud deuote
exquirebant. Unde etiam illi qui s
uuenis odor uouens per secreta
regenerationis. eundem iohannem in
maximis tenebris scilicet lucem. pacu
tissimas operationes beatarum uirtu
tum in uita sua subsequentes. incepta
altitudine et latitudine mundi
aliarum rerum fugiant. et in constri
ctione diffusi animi sui corpus suum
coercentes in uita concupiscentiam
abiciant. ita excellentioribus. in
strumentis quam hi qui ante ipsos sim
plicitate in uita domini gradientes. sim
plicia habitacula faciebant.
serenissime fulgentes. acuta et an
gusta semina arripiant. scilicet. xviii.
ea que in uoluptatibus. scilicet s foris
sub pedibus suis conculcantes. Quo
modo. Quo semetipsos despicien
tes. et corpus suum seruatum christi
in operatione uirtutum subicientes.
periculatam in austeritate morum
suarum declinant. sic per bona exempla
sua ceteris hominibus. lucidissime ful
gentes. Nam etiam angelicum chorum
fideliter imitant. Quomodo. In
abiectione secularium. quo ut an
geli nec terrena querunt nec concu
piscunt. ita et isti eos hoc modo
mirabiliter subsecunt. quod omnia
caduca contempnunt. Vnde
etiam sicut filii dei sunt nuntius salu
tiferus. sacramentorum et sacerdos sa
cerdotum ac prophetarum et
edificator. felicium turrium ita etiam
si necessitas se opposuerit qui

in huiusmodi homines radicem odoris
cum utilitate habet. sit nuntius et sa
cerdos. sit propheta et consiliator
ecclesie edificationis. nec omnino
ab his separandus est si tantum oculo
claritatis in eo lucet. nec ad
usum ecclesiasticum dormiat. sed ad in
strumentum eius uigilet. occupatio
ne tantum secularis cause et conta
gia secularium rerum abiciens. quia
nec angeli nec sacerdotes. nec prophete
iusticiam dei occultabunt. sed ea ex
precepto illius in ueritate preferunt.
quemadmodum de ioseph qui harun
do uento agnata non fuit. cui au
steritatem istam subsequuntur in euangelio
per scriptum est. **E**t egrediebantur
ad illud omnis uidet regio et ierusalem
universi. et baptizabantur ab illo in iordane flumine.
confitemini peccata sua. Quid est hoc.
In suspiriis et gemitibus. ad electa
tione uiciorum egrediebatur ad illud
in quo diuina gratia operatur. tota
simplicis confessionis deuota
uoluntas. et uisionis pacis una
nimitus omnis effectus. scilicet illorum
hominum quorum corda per uiciorum
mortis ad amorem uite concussa
fuerant. Quomodo. Quo idem ioseph
precursor uenturus. et amaritudi
nem et dulcedinem eis inuenerat.
Unde et ipsi per uisionem penitendi
nis a rectitudine eius flagitabant.
quantum per declinationem malorum.
et per rectionem bonorum confessionem
seclerum suorum ponentes. illum merere

xvii.

65
rent adipisci. qui ipsis n̄ in um-
bra antiquis remediū de nunci-
aret. s. qui eis in luce nouitatis
uerā salutē conferret. S. ut idē
ioh̄s hoīes ad se uenientes docēs.
& flumine irrigationis pfunderet.
uerba penitudinis eorū ad hono-
rē uenturi saluatoris qui ueniens
salutē fidelib. conuult. & illi face-
re n̄ negligant. q̄ testimonio scifi-
cationis fulminantis opis plus ad-
dunt. uidelicet p̄ inspirationē, sc̄la-
rū rerū nouā austeritatē sc̄dm
similitudinē illā aggredientes.
quā ex p̄cepto eidē testimonii scifi-
cationis p̄ regenerationē sp̄s &
aque in abiectione diabolice scr-
uitutis nouū hominē inducentes
adiert. s. ubi stimuli impellentis
necessitatis se obtulerunt. ad mo-
nendo. & erigendo. ac sanando.
manū deuoti iuuam^{tu} p̄tentib.
porrigant. si tamē ad eandē dig-
nitatē eccl̄astica p̄motione dig-
ne pueniēt. & in hoc p̄decessorē
suū fideiū imitent. ut q̄d ille
uoluit in umbra ostendit. ipsi in
nouitate lucis ueracit̄ c̄pleant.
Ipsi enī s̄ zona eccl̄e cā ualde
constringentes. quō incarnatio-
ne filii mei occupati s̄. et q̄a enā
angelicū ordinē exercent. sc̄li-
cet n̄ cessantes in ullis horis can-
tando cū sonitu. aut orando in
cōpunctione. n̄ autē excussis cla-
morib. ut in uoluis puluis aut ari-
dus absq. uiriditate compunchi

sc̄i sp̄s in abrenunciatiōe.

onus. et q̄a enā n̄ recusant opari
p̄ necessitate sua n̄ tam inmanib.
suis sc̄laris querentes. s. cū cari-
tate & humilitate se ipsos acute
circūspicientes. O ipsi fortissim²
atq. amantissimus p̄p̄s m̄s cū in
eis afflictionē illā adtendo. quā
filius m̄s in carne sua passus ē.
quō & ipsi sc̄dm mortē illi² mo-
ruunt cū uoluntatē suā deserun-
tes. & p̄p̄t unā enā magisterio
se subicientes. sc̄dm impiū p̄laux
suorū gradiunt. **Q**ua p̄p̄t et
uestitui aliorū p̄p̄orū n̄ assimilāt.
quia et ipse integer. incorruptā
incarnationē filii mei que plu-
rimū distat a p̄creatione aliorū
hominū ostendit. Nā eandē in
carnationē legale impiū uiri
ac mulieris n̄ t̄ngit. sicut nec
iste p̄p̄s ulla conscripta lege ad
hanc constrictionē cogendus ē.
s. qui cā p̄ dilectione dī sua uo-
luntatē uouendo aggredit̄. hic
in ipsa p̄seueret. ne retro cedens
corruat. sicut lucifer. q̄ lucē de-
seruit & tenebras recepit. Idē
enī uestitus sc̄dm coruscationē
sup̄noꝝ sp̄itū cū alis subtilita-
tis sue circūuolat. & incarnatio-
nē ac sepulturā filii mei desig-
nat. q̄a signū eidē incarnatio-
nis in eodē uestitu habet. qui
habet q̄ se ad fortissimā obedi-
entia exhibet. et signū eidē se-
pulture in ipso uestitu portat.
qui in opib. iusticie sc̄larib. cau-

xix.

65
sis abrenuntiat. Unde q̄ pura
uoluntate eodē uestim̄ induit.
salubri remedio alleuiat. Et idō
qui illū p̄inuationē sp̄s sc̄i in
benedictionib; suscipit n̄ illū ab
iciat. quō qui cū p̄abiectionē
p̄seuerantis mali contēpserit cū
illo erit q̄ anglicū ordinē spre
uit & in morte sepultus ē. Qd̄ ē
hoc. Quō hic p̄p̄s ex p̄cepto legis
ad hanc constrictiōē stimulat.
non ē. s̄. uoluntate sua aggre
sus ē pactū meū obseruare. et
ita eccl̄am meā sua sc̄a conuer
satione illustrare. Quomodo. Itē
post primā lucē diei auroa so
lus aspiciūt. ita ordo iste post uo
ces ap̄lōr̄ exortus ē. Quid ē hoc.

xx.

Prima lux diei fidelia uerba
ap̄lice doctrine designat
auroa uero inueniūt huius conuer
sationis que primū in solitudi
ne & in speluncis post eandē
doctrinā germinauit demon
strat. sol autē discretā & bene
dispositā uia deinde in seruo
meo benedicto declarat quē
ego in ardente igne p̄transiui
docens eū in uestim̄ conuersa
tionis sue incarnationē filii
colere & in abnegatione uolun
tatis sue passionē illi imitari.
quia idē benedictus ē q̄si atter
moyses in lapideo foramine ia
cens. et corpus suū in multa
aspirante ob amore uite cruci
ans et constringens quē admo

dū etiā primus moyses in lapi
deis tabulis ex p̄cepto meo asp̄a
& durā legē scribens iudeis de
dit. S; ut filius m̄s eandē legē
p̄ dulcedinē eugl̄i p̄forauit sic
etiā benedictus. famulus m̄s p̄
positū huius ordinis qd̄ ante ip
sū durissima conuersatio fuit
p̄ dulcedinē inspirationis sp̄s
sc̄i discretā & planā uia fecit.
ac p̄ hoc plurimā cohortē sue
religionis collegit. ut etiā filius
m̄s p̄suauitate odoris sui xp̄ia
nū p̄p̄m sibi coadunauit. Et
deinde sp̄s sc̄s cordib; electōr̄ suor̄
suspiria uite habentū inspira
uit. ut sicut in lauacro baptis
mi crimina p̄p̄lōr̄ abluunt ita & ipsi
in significatione passionis ei⁹ de si
ui mei sc̄lāres pompas abicerent.
Quomodo. Nā ut homo ad iabo
lica potestate in sc̄o baptismo con
uertit crimina uetis macule abi
ciens. sic & isti t̄renas causas in sig
no uestim̄is sui abnegant. in quo
etiā & anglicū signū habent. Quo
modo. Ipsi enī in uoluntate mea
p̄fectores p̄p̄i mei positi sunt.

Unde qui ex ipsis in sc̄a conuer
satione p̄bati inueniunt pasto
res eccl̄e meę constituant. q̄a et
angl̄i qui nulla macula t̄rene cau
se tangunt custodes p̄p̄i mei s̄.
Nā sicut angl̄i corā dō in duplici
honore s̄. sic & hoīes huius religio
nis s̄ in duplici uita. Quomodo.
Angl̄i in celestib; dō sine m̄m̄is

fione
ad
Sic
tā
fam
sui
die
me
hui
fene
phat
exte
sa
ul
te
aggr
one
seu
ne
sua
et
sui
luse
serab
mi
dissi
mil
firo
con
splend
tā
o
ta
dū
dū
dore
aplen
tudine

66
fione seruiunt. & etiā mīris hoīes
a diabolicis insidiis sēp p̄regant.
Sic et p̄p̄s iste anglicū ordinē imi-
tat. cū t̄r̄na despiciens dō cotidie
famulat. & cū etiā reliquos hoīes
suis orationib; a malignis spiritib;
die ac nocte defendit. Unde si eccl̄a
mea rectū pastore n̄ habet tē p̄p̄s
huiusmodi religionis clamando &
flendo ipsi subueniat. et q̄ meo
p̄batus inuenit si necesse fuerit sup̄
extensū sacerdotiū suscipiens ip-
sā in celo meo strenue defendat.

Nullus autē religionē istā repen-
te & uelut ex sono euigilans
aggrediat. nisi prius inconstri-
one animi sui si in hoc p̄posito p̄-
seuerare ualeat. extrema p̄batio-
ne examinet. ne si illud uoluntate
sua infedere benedictionis suscepit.
et postmodū in p̄uersitate erroris
sui abiciens. in sine penitencia il-
luserrit. in damnatione mortis mi-
serabiliter peccat. Qua p̄p̄t o carissi-
mi filii mei. ualde in contrarietate
dissipati estis. surgite cicius in hu-
militate et in caritate. et scō p̄po-
sito ur̄o uirilit̄ & unanimiter
consentite. **S**ed ut uidet aliis. **xxv.**
splendor ut candida nubes p̄dic-
tā muliebrē imaginē ab umbili-
co et deorsū quo usq; **ul-**
tra n̄dū creuit honeste circum-
dat. qui ē sclaris una que in can-
dore serene intentionis eccl̄iam
a plenitudine germinantis for-
titudinis usq; ad extremitatē

illā ubi ultra iā n̄dū infusus su-
is p̄cessit. in reuerentia iuste sub-
uentionis circūplectit. Quomodo.
Quia circa umbilicū ē germen
m̄brox de quo omne genus hu-
manū p̄reat. unde & ibi in eccl̄a
sclaris p̄p̄s p̄que ipsa ad plēnū
numerū in ordinib; suis p̄uen-
da ē demonstrat. cū ibi reges &
duces. principes ac p̄sides cū sub-
iectis suis. accitā ceteri diuites
& paupes ac egeni cū reliquo
p̄plo conuersantes denuntiant.
Et p̄ hos om̄s eccl̄a ualde ornat.
quia cū sclaris hoīes legē dī
que ipsis posita ē fidelit̄ conser-
uant. eandē eccl̄am plurimū ex-
ornant. scilicet cū multis am-
plexib; dī amplectunt. ita qd
sincera humilitate & deuotione
magistris suis obediunt. & qd
elemosinis & uigiliis ac continen-
tia & etiā uiduitate ac ceteris
bonis opib; que dī s corpus suū
p̄dī amore castigant. Unde isti
qui constituta sibi legē scdm
uoluntatē meā custodiunt. ual-
de amabiles mihi s. **S**ed si q̄s
existis iugū libertatis mee in ab-
iectione sclarū ferre desiderat.
ad me cicius ueniat. nisi in iunc-
tura carnalis copule sit. quā liga-
tura temere n̄ soluat. n̄ p̄ uolunta-
tē illius cuius consortiū habet.
Quomodo. Nec maritus uxore.
nec uxor maritū in hoc p̄posi-
to deserat. nisi uoluntas ambōx

xxviii

66
sit: & tunc si ita de liberauerint:
aut ambo remaneant in seculo: aut
ambo a seculo separentur: quoniam esse non
potest ut pars unus permaneat in
corpore: & alter a corpore absci
datur: saluo homine. Sic etiam non con
gruit: ut maritus seculum colat et
uxor: seculum deserat: aut ut uxor
in seculo residat: & maritus seculum
fugiat: si in superna uita decorum
suum inuenire uolunt: quia si hoc
indiscrete & insipienter agunt: non ho
stia sed rapina appellabuntur. Qua
propter qui carnali copula lega
li iure sibi coniuncti sunt unamini
ter simul uiuant: nec alterum ab
altero sine consensu alterius: nec
sine dispositione: aut demonstra
tione ecclesiastici iugoris insipienter
se discindat: quemadmodum in
euglio iterum scriptum est. **Q**uod
ergo deus coniunxit: homo non se
paret. Quid est hoc? Deus in creatio
ne humani generis carnem de car
ne tulit: & in una copulatione
coniunxit: ita constituens ne
hec conexio precipitaret ab inui
ce separaretur. Quomodo? Quia
ita in coniunctione uiri ac mu
lieris erit: ubi caro carni et san
guis sanguini legali ostensione
copulatur: ne ab inuice sua stulta
precipitatione disiungantur: nisi
hoc ex iusta causa aut ex ratio
nabili deuotione utriusque liga
ture euenire occurrat: quoniam deus
in secreto sapientie sue hanc

coniunctionem maris et femine
ad propagationem hominum benigne
disposuit. Et quia hec coniunctio
ab ipso ita decemur constituta est:
idecirco stulta cupiditas hominis ab
scissione in his duabus partibus non fa
ciat: nec pars hec nec illa dotem san
guinis sui in alienum locum ducat:
quoniam sicut deus precepit ne homo occi
dat hominem: ita etiam iussit ne ho
mo per crudelitatem fornicationis
sanguinem suum a recto loco suo
abscedat. Unde etiam homo ardo
rem cupiditatis sue deprimat: nec
incendium suum ad alienum ignem trans
mittat: quia si hec ardens uolun
tas calorem alterius uoluntatis cum
feruente concupiscentia fortio
ris et mollioris cause concepit:
uerum tunc cum desiderio animi
sui & cum colligatione amplexio
nis interius illius in unum coagulantur.
Nam exterior uidens oculis interiore
calorem in adustione excitat. Et
quauis corpus hoc peccatum cum
corpore illo non operetur: tamen uiuens
uoluntas facit opus ardoris in
illis: ita quod omnia uiscera eorum propter
conscientiam suam concutiantur.
Qua propter claustra exterioris hominis
tam cauta custodia obseruentur:
ne interior homo per insipi
dam negligentiam saucietur.
Et ut uides quod hi tres splen
dores circa ipsam imaginem
se late diffundunt: hoc est quod
in honore suprene trinitatis per

xxxv.

xxxvi.

xxxvii.

xxxviii.

xxxix.

xl.

xli.

xlii.

xliii.

xliiii.

xlv.

xlvi.

xlvii.

xlviii.

xlix.

l.

li.

lii.

liii.

liiii.

lv.

lvi.

lvii.

lviii.

lviii.

lvi.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

lv.

67
dicte tres ecclesiastice institutiones
ubiq; felicē eccliam in dilata tione
erumpentū germinū & in diffu
sione beatarū uiriditatū miro
modo circūplectentes consoli
dant. unde etiā plurimos gra
dus & scalas in ea bene & decen
ostendunt qui s̄ diuersi ordines
tā in seclariis; quā in sp̄italib; hoīb;
p quos eadē ecclia in bonitate mo
rū et in disciplina uirtutū filios
suos cū suauissima reuerentia edu
catos ad sup̄na pducit. Quomodo.
cū trena spernunt. et cū celestia
diligunt. Quid ē hoc. Quia lega
lia pcepta que ipsis instituta s̄.
in diluio amore fidelit̄ c̄plent.

Sed sicut in trib; psonis unus d̄s. xxviii.
ē. ita etiā in his trib; p̄dictis or
dinib; una ecclia ē. fundator ille
ē qui plantator omniū bonorū ē.
quodcūq; enī ille n̄ plantauit.
hoc stare n̄ poterit. Unde illa in
stitutio quā ipse n̄ instituit. hec
in magnis illusionib; decidet. Quo
modo. Quia d̄s hec n̄ plantauit
que ad sup̄iora cū flatu sup̄e as
cendere t̄ptant. nec altiorib; suis
subici uolunt. Hoc ibi ē. ubi mi
nor ordo supra maiore ordinē
quidē antiquo consilio principa
liū magistrorū in uoluntate mea
constitutus ē se eleuare contendit.
et ibi quidā in diuersis signis ue
stitus sui se uolunt extendere
sedm mores suos. ut in sania sua
se cognant. ueluti si ordo anglorū

se erigere uellet sup ordinē
archangelorū. Et qd hoc ē. Qsi
nichilū & inane essent. qā sic rec
te constitutos dī ordines in uari
tatib; suis diuidere uellent. Sed
hoc ē n̄ debet. Sic etiā nec hoc ē
debet. ut ab his inuisa diuersi
tatis sue inuocet. qui in pposito
suo semp noui ē uolunt. & rudes
in scientia sua addiscendū ea que
in m̄tib; suis s̄. deserunt. bene con
tinā uia et bene exarata arca an
tiquorū patrū. quā illis sp̄s sc̄s in
spiraunt. Unde multi existis con
stitutas ordinationes. q̄s ecclia
in antiquis patrīb; habet in mag
na supbia destruiunt. et hoc in
plurimis scismatib; diuersarū
institutionū suarū faciunt. Ipsi
enī in diuersis circumonib; suis
fructifere arbores dici uolunt. s̄.
nec uacue harundines possunt
appellari. quēadmodū dilecto
ioh̄i de illo ostendit̄ qui in t̄po
re marces abicit. ut scriptū ē.
Scio opa tua. quia neq; frigi
dus es neq; calidus. Unā fri
gidus ē. aut calidus. s̄. qā t̄pi
dus es. incipia te euomere ex ore
meo. Quid ē hoc. Ostultē qui in
temet ipso turpit̄ marces. ego q̄
cognitor secretorū sū. in sciente
oculo uideo opa desideriorū tuorū.
quō opa que ad ignē igni illu
minatoris p̄tinent omnino n̄
effugisti. nec etiā opa que glaciē
frigidi rigoris inducunt om

xxviii.

670
 • no abie^{ct} cisti. Quomodo. Tu nec
 es in malis opib; extoto frigidus
 nec in bonis actib; extoto ferui
 dus. s; in utroq; p instabilitate m^{is}
 tue ut tepidus uentus pendes ui
 delicet in neutro sciens qd sis. qd
 nec in malo eternas penas. nec
 in bono digna p^{ri}ma consideras. ^{am.}
 Quia int^{er} magnā pfunditate
 respicis. qd fundū ei inuenire n̄
 uales. et quia etiā tā altū montē
 adtendis. qd cacumē ei ascende
 re n̄ potes. O mē tibi eēt ut in
 uitē seruū & peccatōrē te scires.
 quā sis in tepore. ita qd uix ad
 iusticiā respicias. Nā si a bonis
 actib; separatus eēs. peccatōrē te
 intelligeres. uel si a malis opib;
 te abstraheres. aliquā spē uite
 haberes. Nunc autē ut tepidus
 uentus es. qui nec humiditate
 fructib; affert. nec eis calorē indu
 cit. Tu enī es uelut incipiens et n̄
 quasi pficiens. qd bonū tangis
 in inceptione s; illo te n̄ pascis in
 pfessione. ut uentus qui ros hoīs
 pcurrit. & n̄ sicut esca que inuen
 trē ei uadit. Vtrū etiā carius ē
 inanis sonitus. an pfectū opus.
 S; acceptius ē pfectū opus. quā
 inanis sonitus. Et idō cū silentio
 humilitatis opare. et n̄ cū supbia
 extolle te. quō ille p nihilo con
 putabit. qui societate scificatio
 nis illō q me inlentius obsequo
 amant abiciens. hoc pflagrantē
 iactantiā aggredit. qd p suaue

mansuetudine adimplere dei
 dignat. Qd si p inchoationē rec
 titudinis uim uerborū meorū que
 cibū fidelib; p^{re}bent intare tēp
 taueris. et si tunc in ea torpens
 ac nullā dulcedine iusticie te
 tangentib; ostendens. ita adde
 teriora cadis. tunc & ego ppter
 teporē negligentie tue incipia te
 eicere. scilicet ex cadē ui uerborū
 meorū expellens te. quō nullū sa
 porē suauitatis p^{er}ficatā opati
 onis tue exhibens. ad interiora
 beate receptionis n̄ anhelas. Unde
 et ita abiectus conculcaberis. sic
 & cib; ille qui ppter teporē gustus
 ex ore hoīs picit. ante quā inuen
 trē ipsius recipiat. S; qd nunc.
 uenti enī uolant. et uentorū stre
 pitus resonat. s; radices n̄ florent
 nec germ pferunt. Nā qui sub
 iugo meo eē debent lasciu s;
 nec scdm disciplinā incedunt.
 Quid ē hoc. Ipsi rectā uia transi
 liunt. & multa inutilia taberna
 cula sibi faciunt. Huiusmodi enī
 hoīes. nullū feruore iusticie ha
 bent. s; in semet ipsis torpentes.
 nec inconstituta sibi lege ardent
 nec scdm conuersationē pceden
 tiū patrū suorū faciunt. s; quisq;
 eorū quanda singularitate in se
 met ipso sibi plamat. & scdm
 uoluntatē suā legē sibi ponit. sic
 in p^{ri}us cognitionib; suis. et in
 magna instabilitate p^{er}flata
 supbia se ad uolandum deuans.

68
Et quō isti recto federi patrū suorū nō
adherent. ideo semper noui & ru-
des in magna instabilitate hac &
illac secundum uoluntatē suā uagantur.

Qua propter et ego comparo illos ^{xxv. r.}
stultis artificibus. qui magnū
edificiū in altū erigentes. nō imitan-
tur prudentiā aliorū artificū. qui
in multis instrumentis optime edoc-
ti. & diuersis probationibus. edifica-
tionū examinati. omnia uia que
ad edificationē pertinent bene no-
uerunt. & omnia instrumenta sua ui-
ste disponunt. s. ipsi uacui & in-
sapientes in semet ipsis confidunt.
quia palus sapientes sapientes esse
uolunt. & edificia sua na ponunt
quod ad terpestates mobilia s. unde
citā auentis deiciunt. quō nō sup-
petat. s. supra arenā posita s. ita
& isti faciunt. qui in superbia sua in
semet ipsis confidentes. p. amq. s.
patribus suis prudentes uideri cu-
piunt. nec secundum fedus eorūambu-
lare uolunt. s. sibi met ipsis leges
secundum uoluntatē suā in magna
instabilitate ponunt. & ideo multū
ociens per diabolicas temptationes
ad peccata quatiunt. quā nō super
christum s. super instabilitatē morū
suorū innuntiant. ^{xxv. r.}
Unde nec ex-
spiratio spiritus sancti que in antiquis
patribus operabatur per superbā inflatio-
nē euacuat. uolo ut fidei homi-
ni cū humilitate sufficiat. quod si
ibi ap. decessoribus suis instructū ē.
ne si plus inani uoluerit quā

humilitatē querere debuerat. p. ca-
tepefactus inde recedens ex hoc
ruborē confusionis accipiat. ut
in euangelio scriptū ē. **Q**um inui-
tatus fueris ad nuptias nō discū-
bas in primo loco. ne forte hono-
rator te sit. inuitatus ab illo. et
ueniens is que & illū uocauit di-
cat tibi. da hunc locū. & tunc in-
cipias cū robore nouissimū lo-
cū tenere. Quid ē hoc. Quando p.
supernā inspirationē admonitus
fueris. ut per fideles labores tuos
ad tabernaculū illud uemas.
quod semper in nuptiali uita habun-
dat. ita quod assidue in sinceritate
et honore ac scificatione inuir-
ginea uirga et in beatā matre
uidelicet ecclesia letat. & nō incor-
ruptione & confusione ac deiec-
tione germinis et floris sui tri-
stat. tunc conprime mentē tuā
in humilitate nō eleuans eā in
elacione. Quomodo. Cū scilicet
causas in amore dei a corpore
tuo abieceris. tunc quasi pulcher-
rimus flos ascendes. qui in cele-
sti ierusalem sine ariditate cū filio
dei floret. in quo omnia ornāmēta
animarū apparent. quia uet.
homo omnes abominationes ho-
minū perfert. nouus autē omnē
scificationē uirtutū edificat.
Et ideo cū ad hanc scificationē
ueneris. erubescet antiquū ser-
pentē qui semetipsū a beattitu-
dinis loco deiecit. per appetitū

68
inanis gl̄e imitari. Qd̄ ē hoc. Si ui-
deris aliquē tibi ornātorē. can-
ne p̄ flagrationē mentis tue. sup̄
eū ascendas dicens. uolo sup̄ illū
aut sicut ille ēē. Qd̄ si hoc modo
te exaltaueris. numq̄d tunc fide-
lis seruus es. eū dñm ad iracundiā
puocas. ita qd̄ te illi opponis. S.
si intellexeris aliquē foreius in-
strumentū habere quā tu habearis.
et si tunc illi p̄ inuidiā detrahe-
ris. planā uia n̄ ambulas. s. p̄ de-
uia incedis. Qua p̄pt̄ stude in hu-
militate dō seruire & n̄ in supbia
bachari. nec te p̄ uanitatē simula-
tionis sup̄ illū extolle q̄ iusta ex-
aminatione maiori desiderio cō-
ne uite luget quā tu ardeas. sci-
licet ad eīdē beatitudinis culm̄
p̄supnū ardorē ita inuolutus
ab illo. qui om̄ib. ueritatē dili-
gentib. p̄m̄ se manifestat. ne in-
sciente oculo ueniens idē qui
te in humilitatis obsequio et il-
lū incarnatus dono p̄ inspirationē
beate admonitionis uoca-
uit recto iudicio suo diiudicat
te dicens. Tu qui te p̄ flagrantē
supbiā in locū illū crexisti cui
socius n̄ es relinque uanā gl̄am
tuā. et da p̄ subiectionis officiū
huic dilecto meo culm̄ honoris.
qd̄ temere rapuisti. et qd̄ ex ino-
de te. Quō si hoc modo deiectus
fueris. incipies p̄ angustia me-
roris & tristitie eximiatē ab-
iectionis sentire & ita te p̄

tū abhorrrere. quia custos anima-
rū auferet tibi alienū honorē
quē fraudulenter inuasisti. cū te
illi opponens hoc temere rapere
tēptabas qd̄ habere n̄ debuisti. vñ ^{et tunc} tibi dabitur qd̄ habere nolueris. q̄ habere
ita etiā cū minor ordo supra ma-
iorem se exaltat p̄ uictū iudiciū
meū deiectus subprimet. quō no-
lo ut alit̄ ante oculos meos sup-
bia sit. quā in deiectione confu-
sionis. Nā si ancilla supra dñam
suā se exaltauerit. tanto despec-
tior om̄ib. eā inspicientib. erit.
quia hoc fieri tēptauit. qd̄ desi-
derare n̄ debuit. **Q**ua p̄pt̄ q̄
sibi scdm̄ cor suū leges faciunt.
et in hoc uoluntate meā n̄ que-
runt. magis ex hoc in deiectione
quā ad p̄fectū ueniunt. ut
p̄terū filiū m̄s in euāglio testat̄
dicens. Om̄is plantatio quā n̄
plantaui pat̄ m̄s celestis. era-
dicabit̄. Quid ē hoc. Om̄e germ̄
scientie cordis & n̄tis ac morū
surgens in uiriditate illa qua
homo uiuit cū homo illud ita
in semet ipso seminat qd̄ post
ea in calore feruens ita ei copu-
letur scdm̄ qd̄ hoc p̄ficere uult.
illud uidelicet. transpositū.
aut in exaltatione n̄tis. aut
in p̄culantia carnis. aut in
supflua pollutione. aut in occa-
sione excusationis. aut in in-
cassitudine opationis. sursum
aut deorsū in p̄udentē uadens

69
nec quale fundamentū sit dis-
cernens. scilicet an utile aut in-
utile sit scire contempnens. uere
hoc iusto iudicio destruet. quō
plantationē istā in tali ope non
plantauit. pat̄ ille q̄ celos et om̄s
iusticie habitator ē. & idō cecēla
arescet. quia de rore celi n̄ ascen-
dit. s. de suco carnis uenit. Quom̄.
Quia homo p̄stultā scienciā suā
hoc opus faciens. nec iusticiā. nec
uoluntatē creatoris sui inspicere
uoluit. s. ad illū qui semp̄ rotā
carnis ipsius in fatigabilit̄ exa-
guit respicit. Nā qd̄ hominib;
cū oculū suū acutē in d̄m figere
nolunt. p̄deceptionē m̄is suc-
aliquando bonū uidet. si hoc
exspiratio sp̄s sc̄i n̄ calefacit in
interiū ibit. quia hoc uana
gl̄a p̄transiunt. Cū cū uani ho-
mines in uno p̄cediū afficiunt.
in altero p̄ uanā gl̄am inuouan-
tur. multociens in supbia et in
simulatione ac in sp̄u & elotipū
se extolles. & etiā multociens
in molestia et in indignatione
ac in contradictione aliarū in-
firmationū que de me fluxerūt
se dilanantes. nec n̄ in ceteris
bonis que n̄ s̄ in tempore tediū. s.
in ardore desiderii de die in diē
p̄ficiendū se inuicē cōprimunt.
Nā qd̄ de me fluit. dulcē & sua-
uē gustū anime p̄bet. semp̄ in
p̄seuerantia p̄ficiens. & n̄ instabi-
litate retro aspiciens. Unde ille

beatus ē. qui nunc confidens. sp̄e
suā & inuicē ac finē opū suō n̄ in
se s. in me ponit. Qui facit. hec n̄ ca-
det. qui uero sine me stare uolue-
rit. in ruinā ibit. Et qui s̄ illi. Vide-
licet hū qui semetipsos p̄ uanam
gl̄am nouos faciunt. & p̄pter
tūdiū qd̄ in p̄ceptis meis paciunt̄
in semetipsis confidunt. Sic enim
uetus uestimentū in m̄tib; hominū
molestū ē. sic ego in domis
meis spernendus n̄ sū. quō illa in
simplicitate semp̄ noua s̄. et q̄nto
ueteriora. tanto cariora s̄. Qua p̄pter
que homines in semetipsis absq;
inpiratione mea excogitant in
uannitate morū p̄mania studia
eō diffuere. et quāuis aliquādo
in conspectu hominū stare uide-
antur. tam ab oculis meis cecēla-
p̄ nichilo ea habeo. ut in me in cūglo
scriptū ē. **S**int illos. cecēli s̄
duces cecō. Cecus autē si cecō du-
catū p̄stet. ambo in foucā cadunt.
Quid ē hoc. P̄mittit illos qui in
factis suis p̄uersi s̄ in p̄uersitate
sua diffuere. quia in rectitudine
bonō opū se corrigere nolunt.
Et quō in estimatione sua se iu-
stos nomināt cū in acrib; suis ua-
ni sunt. ex ipsa facilitate sua cecēli
efficiunt. quia p̄ uā iusticie am-
bulare contempnunt. et quō magis
uā iniquitatis quā ueritatis
illis hominib; p̄ponunt. qui eos
in malis opib; sequi festinant.
Unde qui hoc modo uisū rectitudi-

xxx. 13.

archan-
geli

erit incunabiles causas subueni-
onis ipsius uelut reuolant. et q̄ s̄
inope pignitarioꝝ assidua de-
terminatione infrequentib; cau-
sis certa negotia institutionis eiꝝ
quasi angli exerceant. et hoĩes
qui ad sumā beatitudinē desi-
derant puenire. uerba eoꝝ fide-
liter suscipiant. Quomodo.

Nam qui uiuentis odor uouentis. ^{xxxviii.}
mer secreta regenerationis
existunt uelut granū sibi. qđ
siccus & fortis cib; hominū ē.
sicut & iste ppl̄s m̄s asp et durꝝ
ad gustū suci sc̄lariū rerū ē. S;
p̄dicti pignitariū s̄ quasi poma
que dulce sapore se gustantib;
p̄bent. ut & isti putiditate offi-
cū sui se suaues hominib; exhi-
bent. Cōmunis autē sc̄laris ppl̄s
uelut caro estimat in qua et
casta uolantia inueniunt quō
qui in sc̄lo degunt carnaliter
uiuentes filios pereant. inter
quos tam castitatis imitatores
reperiunt. scilicet uidue & conti-
nentes q̄ ad supna desideria p
appetitū bonarū uirtutū uolat.
Sed & idē ordines eccl̄astice ^{xxxviii.}
institutionis. in duab; uis
uersant. Quomodo. Sp̄taliū et
sc̄lariū. Quom̄. It̄ dies & nox.
Quid ē hoc. Sp̄tales s̄ ut dies.
et sc̄lares ut nox. in tēporali ui-
ta hominū degentes. Qđ ē hoc.
Dies claritate solis et serenitate
lucentis aeris habet. qđ p̄sig

nat. quia sp̄tales hoĩes & ordinē
uiuentis odoris uouentis mer se-
crete regenerationis et ordinē p̄
dictoꝝ pignitarioꝝ in se seruant.
Nox uero lucē lune cū stellis et ob-
scuritate umbrosē tenebrositatis
tenet. qđ demonstrat quō sc̄lares
hoĩes et iustos in opib; suis lucen-
tes. & peccatores obscuritate deli-
torū grauatos in se tenent. S; q̄
noctē sc̄lariū deseruerit et addie
sp̄taliū p̄p̄t amore uite se con-
uerterit. stabilis in hoc facto sit.
ne si retrorsū inceserit. ueteri
ade assimilet. qui p̄ceptū uite
transgrediens in sc̄lares erūnas
expulsus ē. Unde nemo sit p̄cept
mundū relinquere. & fedus meꝝ
sua uoluntate audacter mutare.
nisi prius in magna p̄batione
examinatus sit. q̄a qui filiū meꝝ
p̄uincā cepit. nolo ut eū relin-
quat. Nā qui ei in carnatione
se induerit. et crucē ei in manū
suas suscepit. numqđ conueni-
ens ē ut abiciat dñm suū. Nullo
modo. Ergo his adtende. ^{omo xxxviii.}
qui in uoluntate cordis sui con-
fessus fuerit. et in deuotione aīe
sue uouerit iugū meū in abicēti-
one sc̄lariū rerū portare. & si tē-
etia in ipso ardore cordis sui p
uoluntatē desiderantis anime
sue signū religionis in condim-
to iuste intentionis suscepit.
in illo p̄maneat. ne si illud post
ea in contemptū pseuerantis mali

70^u
abiecerit iudiciū districti exami-
nis accipiat. Quid ē hoc. Quia il-
lum spreuit cuius signū in semet
ipso suscipiens conculeauit. sic
et iudei cū contempserūt cū illū in
insania incredulitatis in cruce
affligerūt. Nā ut iudei nefas illud
nō timuerūt. ita et iste nō uerit qđ
eandē passionē in uoto suo abi-
cit. Qđ enī homo in pmiuit hoc
etiam reddere debet. scđm qđ da-
uid testat̃ dicens. **I**ntrabo in
domū tuā in holocaustis. reddā
tibi uota mea que distinxerūt la-
bia mea. Quid ē hoc. Pmiuitio
nē bone & iuste opationis introi-
bo o dñs m̃s in constitutionē sc̃is
simi domi tu. scilicet in ardente
desiderio stantū uoluptatis mee
relinquens. ita qđ nihil mihi
dulcius ē quā anhelare ad te
creatorē omnium. Et ob hoc red-
dā tibi uota mea que pmiuit
os meū cū anima mea. quia hoc
pficere uolo qđ tibi iusto iudici
in ardente desiderio meo prius
pmiserā. uidelicet ut actus meos
ad te dirigererē. qđ insipientē
transgressus sū. s. nunc ad te re-
currere desiderans. uolo mala
decurare & bona facere. quō ra-
cionalitas et intellectus que in
me feruunt p discretionē uere
castigationis magis querūt ad
te uiuū dñm anhelare. quā p stul-
ticiā falsē conuarietatis diabo-
lum imitari. Unde o hō cū cor-

tuū hoc modo in obtuleris. confi-
dera quomodo illud prudenter
pficias. Oculis enī m̃s acutissime
uidet. quid uoluntas hōis in lo-
quat̃. Vbi qđ meū ē. hoc districtis-
sime requiro. Quia pp̃t ostendi. ut
quid uobis tā magna onera in-
ponitis. qđ putatis uobis tā facile
ēē qđ carnale uoluntatē urām de-
seratis. Nā plagē que uobis ex p̃cep-
tis meis data ē ad hoc nō cogimini
ut scđm relinquatis. nisi prius
pmultos labores ita exerceami-
ni. ut carnalib; desideriis que
in uobis s. frenū imponere possim.

Sed tepido uento assimila-
mini. quō cū uana glā men-
te urām afflauerit. tunc ex aliq̃
asp̃itate loquimini sic dicentes.
Amplius cū sc̃to laborare nolo.
s. illud festinantē fugere uolo.
Et cur ita me frangā in uano
labore. s. cū hec intra uos dici-
tis. putatis ea ita terminari ut
excognatis. Nā multi uacillan-
te animo me querūt. ita qđ tan-
tū signo religionis exterius
notant. puris oculis me nō que-
rentes. nec semetipsos in uera
doctrina simplicit̃ circūspici-
entes. quomodo diabolu qui
eos deuorare cupit effugiant.
ueluti colūba in puritate aque
considerans uoluerē qui eā
rape tēptat fugit. Sic isti dia-
bolu nō fugiunt. cū cū inscrip-
tura doctrinarū uenientē in

repl. q
stuti

xl.

xl.

77
dent. s. in repentinis sopore q̄
eis peccata m̄is sue in ē ut xpi
dus uenit ad me currunt. Qui
dā enī n̄ uoluntate suā. s. tamū
selare habm̄ abiciētes. sp̄ita
lem religionē aggrediuntur.
quia multas miseras et paup
tates in sc̄lo sustinentes. diuici
as habere n̄ possunt. & idō mun
dū relinquunt quō cū n̄
possunt habere. uellent. Alii
autē ad sc̄m stulti et fatui s.
ita qd hominib; s̄ contempni
les. se ipsos regere n̄ ualen
tes. et p̄pterea sc̄m fugiunt.
quia ab eo deludunt. s. & qdā
debilitatē ac infirmitatē cor
poris sui habentes et in his ca
lamitatib; multū laborantes.
n̄ p̄pt me s. ut his doloribus
tanto suauius subueniant
sc̄m derelinquunt. Alii u
tantas angustias et opp̄ssio
nes a carnalib; dñis suis quib;
subiecti s̄ paciunt. ut p̄pt ti
more eorū a sc̄lo recedant. n̄ ut
p̄ceptis meis obediant. s. ne idē
carnales eorū dñi amplius sup
eos potestatē suā exerceant. Et
hi om̄s n̄ p̄pt celestē amorē s.
p̄pt has t̄renas molestias quas
sustinent ad sp̄italem religionē
ueniunt. n̄ considerantes. utrū
falsus. an insulsus aut dulcis.
aut amarus. an celi antre habi
tator sum. Quid ē hoc. Ipsi nec
condimentū nec dulcedinem

scripturarū adtendunt. nec quom̄
in cordib; illorū hominū habet q̄
supna querit considerant. Et quō
hec scrutari nolunt idō timorē
meū abiciētes. sc̄m uoluntates
suas incedunt. unde et m̄ alieni
sunt. & fugitiui uocant. Qua
p̄pter nec ego dico eos sc̄m dimis
sisse & ad me uenisse. s. in hoc rei
s̄ qd seruū timent et dñm con
tēpnunt quia t̄renas causas se
quunt et me n̄ uerent. & idō pa
uidi in minimo et audaces in
maximo dicunt. Ergo et balaam
assimilant. qui israheliticū po
pulū in tabernaculis suis pulcrū
uidens. mansionē cū illis ficto
animo se habere concupuit dicens.

Moriatur anima mea morte iu
storū. et fiant nouissima mea
horū similia. Quid ē hoc. Cū homo
aliquādo in suspiriis anime ad
hoc concitat. ut opa iusticie in
cipiat. tunc insurgente deside
rio ea gemit unde exoptat. sic
dicens in semet ipso. Ego miser q̄
multis peccatis et obligationib;
p̄peditus sū. studiose desidero ut
in abiectione carnaliū concupis
centiarū anima mea omnē mali
ciā iniquitatis relinquat. & ut p
contricionē illā qua iusti semet
ipsos despiciunt in habitaculo
bonorū opū maneat. Quomodo.
ut in rectis actib; inueniat finis
m̄s illis hominib; q̄ iusti. ciā dī
opantur similis. ita ut terminus

.rl.ij.

corundē bonorū opū meorū incio
iuste intensionis eorū adequatur.
S; homo qui intra semetipsū ista
loquitur. si postea transacto tēpore
corundē suspiriorū cū tēptationib;
malignorū spīritū afflatē et carnali
concupiscētia deuictus ad iniqui
tatē reuertit. facit ut idē balaam
pnequicia cupiditatis sue decep
tus fuit. Quomodo. Quia ipse po
stea pillud scisma tactus. p qd pri
us sursum aspiciēbat ad fallaces ē
cupiscētiā se deorsū declinabat.
na & hī faciunt qd me fide querit.
quia cū uiderint illos qui scdm
ueraciter abierūt simplici ince
dere. & inarta ac beata conuer
satione laudabilē et ueraciter
p durare dicunt eos pulcros et
suauē ē ac pūus repemino im
petu unā eorū aggrediunt. scdm
ipsos uiuere desiderantes. S; post
quā se illis na conuinxerint. quē
admodū et balaā israhel meum
pplm inspexit. multociens p di
uersas nequicias quas prius in
cordib; suis habebat cū in seclō
essent ad carnalia desideria re
uocant. quō & illis prius dñā
bantur. Qua ppter cū sic inpedi
untur. ueneno & aduersitate
sua contaminant electū gregē
meū. multas tēpestatib; cū quaci
ent. et consilio nequicie sue cū
dispergent. Nā cū ipsi a seclō de
ceptuose recederent. me in ora
tionib; suis in adiutorium sibi

n̄ inuocabant. nec in p̄batione
corporis sui si in hoc pposito p̄se
uerare possent. an n̄ me querebas.
unde et ego p̄mitto eos considera
re quid uoluntas ipsoz cū in semet
ipsis confidunt eos possit adiu
uare. O ipsi insipientes & infructu
osi existunt. q̄a similes absq;
exaratione legis dī et sine iuridi
tate uerbi ipsius. na qd n̄ exqui
sierūt qd facere deberent. cū artā
uā adirent. ut bona t̄ra se circū
spiciat cū uale fructū p̄fert. Unde
audiant. O homo hodie cū in tua
carne fortit in concupiscētiā
ardebas igneā fornacē existi. et
quis tibi tantū refrigeriū dedit
quod tā magnū incendiū posses
euadere in uoluptate tua. xl. 13.

Cere qui hec aggredi uoluerit
interiorib; oculis suis inspi
cere debet qualiter ea p me inci
piat. et qualiter ea meo aduor
io p̄ficiat. ne si illa insipienter
inceperit. et male consumauerit.
in ruinā uadat. sicut et ille an
tiquus hostis qui in semetipso
confusus. in ira zeli mei detectus
est. Sic & isti abiciunt qui nec me.
nec semetipsos considerantes. in
p̄cipitatione magne supbie pas
sione filii mei induit. s; tā post
modū in fastidio supfluitatis sue
reiciunt. Qua ppter qui eā sup se
posuerunt adtendant quomodo
eā diligant. scdm qd iheremias
p̄pheta in spū scō inspiratus hor

tatur dicens. **Q**uos omnes qui xl.iii.
transitis puia adtendite & uide
te. sic dolor in se quo uindemia
uit me ut locutus e dñs indic
ire furoris sui. Quid e hoc. O uos
omnes qui uicia desertis uidelicet
in abiectione seclariu & in imitati
one spñaliu transcuntis puia il
lam que uita & ueritas e que ego
filius dñi sũ adtendite in uincepuo
ne bonæ opũ ne doloris mei ob
liuiscamini. cũ me in passione
mea cepitis imitari. et uidete in
pfectione iusticie. ut dolor ille
que p amore meo uobis inponi
tus dolori meo similis sit. Quom
lit me is dñe miseris quas ppter
me sustinetis usq; ad bonũ finẽ
indeficiente p seueritas. sicut et
ego p seueravi in dolore meo mo
ri puobis. quõ ego conpessus et e
culcatus in passione crucis sũ.
sicut uua in torculari adterit.
quatinus corpus meũ mandu
cent et sanguinẽ meũ bibant.
ut in pscientia pspiciatis oculi
sui locutus e dñator celi et tũ.
uidelicet in illo inuicio. cũ adam
unã deseruit. et mortẽ accepit.
ubi tam idẽ pater in se celestis hoc
puidit qd in fine tẽporũ p me
p filiũ suũ ex uirgine incarna
tũ. qui me in fortissimis uirib;
iusticie diabolo opponebã. eun
dẽ antiquũ seductore suparet
et humanũ genus in defensione
supni auxilium liberaret. Ergo

homo cuiuscũq; sexus aut eta
tis sit. qui passionẽ xpi induit
aditendat. ut eã fortiter retine
at. ne si eã per rorẽ neglectus sui
abiecerit. postea cũ ipsã uoluerit
retinere. eã inuenire n̄ possit.
Unde et illi qui in fautes su xl.v.
os eide passioni inhumili
tatis conuersatione subicere
uoluerint. hoc n̄ in p̄sũptione
p̄cipitationis imprudenti faci
ant s; sapientẽ in examinatione
discretionis. n̄ cogentes illos absq;
consensu uoluntatis sue. hoc
adire. qd nec ipsi ferre possunt.
Quomodo. Si in fautẽ tuũ mihi
offeris. cũ ei n̄ in me scientia discer
natis intellectus. s; cũ in stulti
cia omnis sensus ei iacet. & tam
na sine uoluntate ipsius eũ of
feris consensũ illius in hoc n̄ con
siderans. n̄ recte fecisti. na offe
rens arietẽ. Quomodo. Si homo
arietẽ ad altare meũ offert. et si
eũ in cornib; suis fortit funib; n̄
ligauit. certe aries fugit. Sic etiã
si pat̄ aut mat̄ puerũ suũ qui
arietẽ ad seruutẽ meã offert.
et si in hoc uoluntatẽ illius que
cornua ipsius s; nec diligenti
custodia. nec supplicatione. nec
deprecatione. nec exhortatione
tocius diligencie que funes
colligationis ei intelliguntur
adtendunt. quõ his omnib; pu
er ad consensũ bonę uoluntatis
puocandus e. tunc si istis exami

xlvi.

nationib; fuerit pbatif. certe
aut corpore aut mte fugit.
nisi d; immutabilib; suis cu
stodiat. Si aut tu homo mta
magna custodia corporalis
distinctionis pueru illu conclu
dis. qd se apstura repugnans
uoluntatis sue absolueri n pos
sit. tunc in omnib; fructib; tam
corporis qua anime ppt capti
ra illa que sine consensu ei ipsi
iniuste illata e. aridus in appa
ret. Tunc et ego tibi o homo qui
auctor huius ligatur. et dico.
viride agru in potestate mea
habui. **I**umquid o homo de
di tibi illu. ut cu germinare fa
ceret. qucuq; fructu tu uelles.
Et si in illu semen seminas. nu
potes illud in fructu pducere.
Non. Na tu nec rore das. nec plu
uia emittis. nec humiditate in
uirditate tribuis. nec calore in
ardore solis educis. p que oma
coprens fructus pducendus e.
Ita ena in auditu hominis uer
bu seminare potes. s; in cor illi
qd ager mte e. nec rore copunc
tionu nec pluuiam lacrimaru.
nec humore deuotionu. nec ca
lore sps sci infundere uales. in
quib; omnib; fructus sciatif
germinare debet. Et quom
audebas dedicatu et scificatu
mibi in baptismo ta temere
tangere ut cu absq; uolunta
te sua inartissima captione li

ganire ad ferendu ingu meu tra
deret. unde nec aridus nec uiri
dis effectus e. ita qd nec sclo mor
tuus e. nec sclo uiuit. Et cur cu
ita oppssisti. qd adueni tu ualce.
Sed miraculu meu ad confor
tandu cu in spiritali uita pma
neat. ab hominib; pseruandu
non e. quo uolo ne parentes ipsi
in oblatione ei peccent. absq; uo
luntate illius eu mihi offeren
tes. qd si aliquis scilicet pater
aut mater pueru suu adserui
tu meu offerre uoluerit. ante
qua eu repsemit dicat. Promit
to do ut pueru meu sollem cu
stodia usq; ad intelligibile eta
te ei custodia. scilicet supplican
do. deprecando. exhortando eu.
quatinus in seruitio di deuote
pmaneat. Et si mihi consenserit
festinante eu ad seruutu di of
fero. uel si m assensu n pbuerit.
in sonis cora oculis maiestatis ei
sim. Si autem parentes pueri cu
his modis usq; ad intelligibile
etate sua psecuti fuerint. et si
tunc ide puer se auertens. illis
consentire noluerit. tunc et ip
si quia deuotione sua in illo
quantu ualebant ostenderit eu
sine uoluntate illius n offerant.
nec eu ad seruutu illa puenire
cogitant. qua nec ipsi ferre nec
adimplere uolunt. **Q**ui autem
deuoto animo se mihi libent
subicere uoluerit. ad hoc stren

nuc
plu
abo
Na si
defi
erit
im
et in
rede
fice
ure
debu
qd d
rit f
at n
cuq
plen
su m
qua
lum
Hoc
cu bo
uerit
do ip
dis q
sue
dore
Quom
ne ed
na ca
pit u
despo
dus co
dimin
d; can
te uir
semet

73
nunc exhortandus ē ut pueniat. nec
pluore alicuius maliuole anime
abona intentione sua retrahendy.
Nā si quis aliquē illoꝝ qui me seq̃
desiderauerit. appposito suo retrax-
erit. sacrilegiū facit. quō fedus meū
in mente illius dirupit. quā pp̃t
et in recto iudicio rationē exinde
redditurus ē. si in hac nequicia in-
flexibilis durauerit. quia in ser-
uire uolentē auerit. qđ facere n̄
debit. ut scriptū est. **O** mne xl. viii.
qđ dñō consecrat. siue homo fue-
rit siue animal. siue ager. n̄ uene-
at. nec redimi poterit. Quid ē hoc.
Cūque liber. anhelans anima cū
pleno officio sciencie. ita bonū sen-
sū in homine tangit. ut ille ali-
quā rē p̃fiat. tunc eandē rē uo-
luntas ipsius construit. sic dicēs.
Hoc decet ad honorē dī. Et ita
cū bona deuotione et cū iusta re-
uerentia idē homo illud p̃mittit
dō. ipsū ei offerens. poscūtū cor-
dis. qđ ē p̃ uoluntatē desiderioꝝ
suorū. Et tunc illud hoc modo in-
dote scificationis dō oblatū est.
Quomodo. Quia d̃s in eodē homi-
ne edificantē uoluntatē uidens.
ita eā panulū scificationis susci-
pit. ut uir sponsā suā panulum
desponsationis sibi met ipsi in se-
dus colligationis ne ipsā amodo
dimittat munire solet. Unde cū
d̃s eandē uoluntatē de uiridita-
te uirilī animi hoīs suscepit. qđ
semetipsū ita constringit. qđ

relinquit qđ habet. et qđ magis dō
diuidit. quā sibi qđ possidet. tē
ipsa colligatio huiusmodi conse-
crationis ita p̃manebit. nec de-
uotionē suā relinquet. Quare.
Quia illa sciencia hoīs
cognouit. et quō bonus sensus
eius illā intellexit. et quia illā
uoluntas ^{ipsi} ad honorē dī edifica-
uit. et idō siue homo fuerit qđ
semetipsū ita dō obtulit. siue
animal. homini subiectū. quod
eodē modo ad honorē dī oblatū
ē. seu ager. fructū p̃ ferens. qđ
eū ita dō ē consecratus. nec p̃ea
riore p̃cio dari. nec sub uiliore
recompensatione retineri debet.
ne honor dī quasi in contemptibi-
lem estimationē deputetur.

Sed sicut nullus contra uo-
luntatē suā a seclari uia ad
sp̃italem tramitē conueru cogē-
dus ē. ita etia qui cū deuotione
uoluntatis sue seruiciū meū
aggressus ē. et postea illud con-
tēns neglexerit. iusto iudicio
ut illud recipiat. reuocandus ē.
Quomodo. Si habet rectos rec-
tores. et sp̃itales magistros. et
lum meū habentes. hi debent
eū ad seruiciū meū reuocare.
et hoc primū facient supplica-
tione. exhortatione et blan-
do sermone cū lenienter. et de-
inde uerbis. et constrictione
frigoris ac famis & alius huius
similib. castigationib. cū cor-

xl. ii.

73°
ripientes: quatinus his miseris
admonitis: infernales penas ad
mentē suā reuocet: et eas timens:
a se putredine anime sue auferat:
et ad sententiā illā quā deseruerat

ita reuocatus redeat: sic
enā de his in euēgio scriptū est:

Exi in uias et sepes & conpelle
inire: ut impleat^{1.1.} domus

mea. Quid ē hoc. Tu qui spiritalis
pastor: et iustus rector: & rectus
magister es: exi de pristinis mo
rib; tuis: qui tibi de primo pa
rente tuo adherent: et uade
in uia arā et angustā: & in cōpo
sitionē inflexorū pceptorū: quē
certissimi uiri inextingua sps scī
cōponebant: & acutissime in
celo meo considera eos qui sub
pcepto & magistratione tua de
gentes: aut suscepit aut uoue
runt: sua uoluntate: & nō ex alie
rius hoīs iniusta coactione sem
ppositi pachi mei obseruare: et
tamen postea illud contēpnen
tes: ad uicta uicia cupiunt redire
& hos dulcib; et amaris correpti
onib; conpelle ecclesiasticā discipli
nā intrare: ut domus dotatio
nis mee tā exstrennue correptis:
quā exsuauiter admonitis im
pleat: quō et alii ad uia diuer
sis castigationib; et alii uariis
blandimentis uocandi s. Quomō
ut rectus pastor p dīā ouē suā
sollicite requirit: ita enā spi
tales magistri subiectos suos

p diuersa uicia errantes: multa di
ligentia requirere debent: uideli
cet sua sollicitia cogentes eos ut in
domū iusticie de qua exierūt uel
exire uolebant reuertant: quā
ecclesia in altera parte ex amare cor
reptis et in altera parte ex blande
exhortatis ouib; impleat: & ita ad
supna pascua pducant. **Q**ui autē
tunc ita obdurati s. qd nec ppter
corporale castigationē quē eis a
principib; magistris suis in celo
meo inferitur: nec ppter timorē meū
quō ego sū dī nolens iniquitate:
nec ppter amorē effusi sanguinis fi
lii mei qui pipsis passus ē se corri
gere uolunt: s. fidelissimos amicos
meos qui uias meas uelocitē curretur
polluere sua putredine laborant:
tunc ab ipsis amicis meis ne gregē
meū contaminent ut lupi expel
lendi s. quē admodū paulus ami
cus mīs hortat^{1.1.} dicens: **A**uferre
malū ex uobis. Quid ē hoc. Hos q
in culmine regiminis estis: et qui
in humilitate subiectionis mane
tis: expellite malū illud a uobis
quod timorē meū contēpnens: in
creatori celi & tēre contradicit: il
lud tā foris examinatione a uo
bis expellentes: ut in conscientia
urā radicē nō figat nec in consor
cio urō pedē suū ponat: ne dul
cia pignora bonorū opū in uobis
uilescant: s. qui ex his in peni
tentia reuerti uoluerit: et me
creatorem suū puro corde quesie

rit. etiā si in extremitate cursus
sui uenerit ego tam suscipiā eū
quia cuncta iuste iudico. *l. iij.*
Qui autē thesaurū cordis sui
subtrahendo abscondit
dicens. nisi sentia me mortuū
a seclis. causis me nō conuertā.
et ita conuersionē suā usq; ad
exspirationē anime sue differt.
& cū iā amplius spirare nō ualet.
diucius p̄sentē uitā se posse habe
re desperans sc̄lo renūciare tēp
tat. hic animā suā decipit. quō
conuersio ei deceptibilis ē. hoc
iocando fecit ut iocus etiā acci
pitur. Ite uero qui iā morti p̄xi
mus toto corde p̄p̄t peccata sua.
et p̄p̄t amorē meū sc̄lo renūcia
uerit. scilicet quādiu uiuat in
ardenter seruire desiderans. ue
re deuotionē ei cū omnib; cho
ris angelorū suscipio. et ei gl̄am
uite tribuo. Nā quāuis homo in
multo crimine occupatus sit. cū
tangit peccata sua. ita qd ama
re delicta sua deslet. et hoc sim
plici oculo fecerit. q̄a me adira
cundia puocauit. ego cū amorē
te ad saluationē erigo. nec ei
supnā hereditatē dēnego. scdm̄
quod psalmista dauid in spū
meo testat̄ dicens. **I**n quacūq; *l. iij.*
die inuocauero te. ecce cognoui
quō d̄s m̄s es. Quid ē hoc. In qua
cūq; luce uite mee ulla clarnas
supne illustrationis inmine mea
qui in tenebris iaceo p̄ diuinā

grām se ostende. ita qd
in amaritudine penitentie pec
catōrū meorū et in uulnerib; gra
uari cordis mei inuocauero te.
qui omnib; te puro corde inuo
canti; remediū tue pietatis
concedis. tunc in eadem uisita
tione cognoui quia tu q̄ hoc
indignor oparis d̄s m̄s es. Quid ē
hoc. Cū p̄ grām tuā me ad hoc
p̄duxeris qd te d̄m meū inopi
bus iusticie cognouero. ita qd
in opib; in opib; iniquitatis me
ipsū decio. quia tu ille q̄ hoc
facere potes. tunc suscipis me
simpliciter te querentē & laci
mose post te clamantē atq; in
uiriditate anime mee te cog
noscentē. quō corpus meū inue
ra penitencia contero. & illud
quasi p̄nihilō habeo. Et cū tali
modo penitentiā suā homo fe
cerit. remediū peccatōrū suorū in
ueniet. Quomodo. Quia me d̄m
suū cognouit. Quomodo. Quō
peccata sua deseruit. & idō p̄
oculū penitentie uidebit. qd
illa uana fuerit que prius ar
dentem in mala concupiscentia
p̄petrauit. **Q**ua p̄p̄t nemo *l. v.*
negligat remediū penitentie
querere. quia si illa sanus in
corpore neglexerit. studeat
tamen ut ea uel in extremo tē
pore suo inueniat. et ad salua
tionē eū suscipiā. quō quāuis
sordes magne sint impecatus.

74°
tam ppter si lū meū impura
penitentia abluunt. pter hunc
qui blasphemiā contra spm scm
inpenitens dixerit. et qui se ipsū
in mortē corporis sui obduratus
pcepitauerit. quia hec duo uelut
unū s. istos in gla supne uite
nescio. ut in euaglo scriptū est.

l. vi

Omne peccatū et blasphemia
remittit hominib. sps autē
blasphemie nō remittit. Quid ē
hoc. Omne peccatū qd in supstū
nate carnis aut cū libidine. seu
cū amaritudine aut aliis his si
milib. uicis pactū fuerit. seu
blasphemia que ē in cultu ido
lorū ubi uerus d̄s ignorat. et
falsū figmentū adorāt. aut in
uocatō demoniē ubi uerus d̄s
scit. et tam in pueritate homi
nū diabolus inuocat. hec om̄a
impura penitentia remittuntur
hominib. cū pconpunctionē la
crimarū exintimo corde uerū
d̄m omnib. se inuocantib. mi
diā suā m̄diter pstantē fide
inter quesierint. quō quāuis
huiusmodi hoīes grauer in
peccatis errando delinquant.
tam si d̄m in pio & potestate in
celis regnantē omnino n̄ abici
unt. manū auxiliū ei querentes
inueniunt. S. si infidelitate sua
pseuerauerint. ita qd ab hac p
ueritate nūquā resipiscunt.
s. fixo corde & anima consen
cient d̄m omnino abnegant.

sic intra semetipsos dicentes. qd ē
hoc qd d̄r d̄s. nā d̄s in illa m̄diā
aut ueritate. ut uelit aut possit
me adiutare & ita inpenitentes
diffidunt a peccatis suis se posse
mundari. aut ullo m̄ saluari. hu
d̄m blasphemant. et ob hoc ppter
nequiciā obdurationis sue. si ita
pseuerauerint remissionē ei dē
blasphemie n̄ p̄cipiunt. quia in
tellectū cordis sui ita suffocant.
qd sursum suspirare n̄ ualent. quō
illū p̄cuius m̄diā saluari de
berent. quasi nihilū habent. ut
etiam psalmista dauid testat̄ dicēs.

Dixit insipiens in corde suo n̄ ē
d̄s. Quid ē hoc. Pstultā locutio
nē. qui inanis erat sapientia et in
tellectu d̄m in corde suo abnega
uit. quia ad cognoscendū cū in
sipiens fuit. Quomodo. Quia ue
rū d̄m nec scire. nec intelligere
uoluit. cū in obdurato sensu suo
dicebat. Quid ē d̄s. D̄s n̄ ē. Et qd
uel ego sū. Nescio quid sim. Qui
hec dicit insipiens ē quō uerā sa
pientiā qua d̄s cognoscit n̄ ha
bet. S. quisq̄s d̄m in potestate sua
regnantē n̄ fide cognouit. hic
insipiens ē. quāuis peccator sit.
Vnde quisq̄s hoc fixū in cordē
suo habet. qd de d̄i m̄diā despat
dicens. d̄s nihil ē. hunc nescio.
quia me nesciuit. et hunc nego.
quō me negauit. & idō idē ad
uitā n̄ resurget. nec ullū gau
diū habere potest. quia om̄s

crea
tor
qui
d
quod
se po
et id
qui u
quod
duct
ueni
puro
nigri
phen
hom
cord
nec
fense
crue
tuer
cui
uadi
max
pug
uab
qu
uer
luc
qui
ulla
ser
tū
te
sepa
con
ulla
em
cid

75.
creature cū destituunt. quō crea-
torē earū p̄nihilō habuit. S; & ille
qui de peccatis suis desperat. ita
quod p̄ magnitudine ponderis ex-
se posse saluari n̄ credit infidelis ē.
et idō ad uitā n̄ pueniet. quia illi
qui uitā omnib; dat. contra dicit.
Quod si q̄s ex his omnib; penitencia
ductus. me uiciatiter quesierit. in-
ueniet me. quō neminē abicio. qui
puro corde recurrit ad me. **S**i autē
nigerrime tēpestates huius blas-
phemie & desperationis sup̄ quēpiā
homine ceciderint. et ipse nec in
corde suo. nec in uoluntate sua.
nec in sapore puer si gustus eis con-
sensert. s; in hoc certamine ualde
cruciat. tunc si in eodē agone for-
titer repugnans p̄seuerauerit. ci-
eius ei subuenio. & p̄pter has gra-
uedines n̄ dubitet. quia contra
maximas p̄cellas cū fortissimum
pugnatorē dico. & cū uelocius ui-
uabo. atq; cū amicū meū habeo.
quō p̄pter amorē meū tantas ad-
uersitates patienter sustinens nobi-
liter sup̄auit. **S**ed & sicut ille
qui me uerū dñm nullomodo in
ulla fide aut spe in corde suo uult
scire ad uitā n̄ resurgit ut p̄dic-
tū ē. ita nec ille qui se ipsū in mor-
tē corporis sui p̄cipitauerit. q̄a
separationē illā quā hominibus
constitui n̄ expectat. s; se ipsū sine
ulla spe iudicis descendit. unde
& in p̄dicationē cadit. quō hoc oc-
cidit. cū quo penitere debuit.

Nam qui illud ab homine sepat.
q̄d in hominē posuit. magno reatu
se sub sternit. quēadmodū incuglō
filius m̄s ostendit dicens. **A**udi
tis quia dictū ē antiquis n̄ occides.
qui autē occiderit reus erit iudicio.
Quid ē hoc. hos qui pedē ur̄m sup̄
fundamentū petre ponere uultis.
notate quō p̄sonū illū qui de radi-
ce rationalitatis exit p̄cepistis. q̄a
in factura scripture quē sensū illū
habet quē dignus dñi dedit. de
monstratū ē his qui uos in antiqua-
te p̄cesserit. ne diuiderent in hoīe
q̄d diuina dispositione in illo con-
iunctū ē. Quid ē hoc. Quia q̄a de
uignū scientie boni et mali inter-
dixit dicens. in quocūq; die come-
deris ex eo morte morieris. hic etiā
p̄ moysen generi ipsius locutus ē n̄
occides. nec dissipabis q̄d ad imagi-
nē dñi factū ē. S; sicut adā p̄ceptū dñi
transgressus. uitā salutis semetipsū
et genus suū p̄uauit. ita etiā homo
qui facturā dñi in homine destruit.
fideles generationes salutarū opū
ab anima et a corpore suo absci-
dit. ex hoc etiā reū iudicialis sen-
tentie se faciens in exiliū miserie
uadit. Quia p̄pter ille qui tā crude-
lem separationē in homine fecerit.
in multas calamitates se mittit. ui-
delicet hoc separans q̄d meū ē. q̄a
corpus et animā simul in hominē
constitui. Et quis ē ille. qui hec au-
deat separare. Et cū ille in multa
graue dine peccati sit q̄ aliū occi-

lx.

75
 dit: quid tunc iste erit qui se ipsū in
 mortē tradit: et hoc in puluere mit-
 tit: eū quod debuit crimina sua de-
 lere. Nā qui se ipsū occiderit: p̄di-
 cū angīm imitat: qui primū inq̄-
 tatē inueniens: se ipsū in p̄dicationē tra-
 didit: cū se ipsū occidit. Quomodo.
 Quō dō inuidit qui nec ortū ha-
 buit: nec finē accipiet: & q̄ om̄a re-
 git: que in celo & in t̄ra s̄. Et sicut
 idē sup̄bus diabolus noluit aspi-
 cere in me: cū se ipsū in p̄dicationē
 deiecit: sic nec iste homo me seire
 dignat: qui se ipsū uolenter dis-
 cindit: unde & in mortē cadit: si-
 cut et ille cū sibi metipsi p̄dicationē
 intulit. Nā ante quā corrueret in i-
 quitatē suā sup̄ pennas uentoꝝ ele-
 uare uoluit: et q̄si uolante q̄d in
 aere uolat: sic in celestib; uolare tēp-
 tauit: unde et in hac p̄sūptione
 semetipsū ab beatitudine in infeli-
 citatē deiecit. S; ego de t̄ra forma
 ui hominē ut ab inferiorib; ad su-
 p̄iora ascenderet: et incipiendo &
 p̄ficiendo bona opa: sursum p̄ela-
 ras uirtutes ad ardua edificaret.
 Quia p̄pter homo q̄ & corpus et
 animā habet cū bona opari po-
 test: & cū penitere ualeat: semet-
 ipsū n̄ occidat: ne postea locū
 illū recipiat ubi nec opus: nec
 penitentiā habere potest: sicut
 et diabolus quidū semetipsū oc-
 cideret: in martira deiectus ē. S; q̄
 uigilantib; oculis uidet: & sonan-
 tib; aurib; audit: hic mysticis

vi. visio.

uerbis meis osculū amplexionis
 p̄beat: que de me uiuente emanat.

uidi: cū filius dī in cruce p̄pen-
 dit q̄d p̄dicta muliebris ima-
 go uelut lucidus splendor exanti-
 quo consilio p̄pere p̄grediens p̄
 diuinā potenciā ad ipsū adduc-
 ta ē: et sanguine qui de latere ei
 fluxit se sursum eleuante p̄fusa ip-
 si p̄ uoluntatē sup̄ni patris felici
 desponsatione associata ē: atq;
 carne et sanguine ei nobilit̄ do-
 tata. Et audiui uocē de celo dicen-
 tē: Hec fili sit tibi sponsa in restau-
 rationē ppli mei: cui ipsa mater
 sit animas p̄saluationē sp̄s et aque
 regenerans. Et cū eadē imago iam
 hoc modo in uirib; suis p̄ficeret:
 uidi q̄si q̄d dā altare ad q̄d ipsa
 frequēt accedebat et ibi dotē
 suā deuote reuolens: eā sup̄no pa-
 tri et anglis ei humilit̄ ostende-
 bat. Unde etiā cū sacerdos sacrif-
 uetiū indutus ad celebranda di-
 uina sacram̄ta ad idē altare ac-
 cederet: uidi q̄d subito magna
 sacras uirib; cū obsequio an-

76
 gelox de celo ueniens totū illud
 altare circūfulsit. & ibi tam diu
 pmanſit quo uſq; poſt comple
 tionē eiusdē ſacramēti idē ſacer
 doſ ab altari cederet. S; & ibi eniglo
 pacis recitauit. et oblationē quē con
 ſecranda erat altari ſup poſita cū
 idē ſacerdoſ laudē om̃p̃is dī. qd
 ē ſc̃s ſc̃s ſc̃s dñs d̃s ſabaoth decan
 taret. et ſic miſteria eorundē ſa
 cramentorū inchoaret. repente ig
 nē choruſcacio inestimabilis cla
 ritate apto celo ſup eandē obla
 tionē deſcendit. & eā tota ſua cla
 ritate ita pfudit. ut ſol rē illā il
 luſtrat. quā radus ſuiſ tranſfigit.
 Et dū eā hoc modo irradiaret ſur
 ſū eā ad ſecreta celī inuiſibiliter
 ſuſtulit. et iterū eā deorſū ſup idē
 altare remiſit. uelut homo altari
 ſuū introſū trahit. et iterū eū ex
 troſū emittit. ita eā uerā carnē &
 uerū ſanguinē effectā quāuis incon
 ſpectu hominū uelut panis et uelut
 uinū apparerent. Cūq; hec aſpicere.
 ſtatim etiā ſigna natiuitatis. paſſio
 nis. et ſepulture. nec n̄ reſurrectionis.
 & aſcenſionis ſaluatoris nr̃i unigeni
 ti dī uelut in ſpeculo apparuerūt. q̃
 modo etiā cū idē fili dī in ſc̃to eēt in
 ipſo parata ſ. S; dū idē ſacerdoſ can
 ticū innocentis agni qd ē agne dī
 qui tollis peccata mundi decanta
 ret. et adſcipiendū ſcām cōmunio
 nē ſe exhiberet. p̃dicta ignea cho
 ruſcacio ad celeſtia ſe recepit. & ita
 clauſo celo audiui uocē ex eo dicen

te. Manducate & bibite corpus et
 ſanguinē fili mei ad abolendū p
 uaracationē eue. quatin⁹ in rectā
 hereditatē reſtauremini. Et dū etiā
 ceteri hoīes adſcipiendū idē ſacra
 mentū ad ſacerdotē accederent.
 quinq; modos in eis cōſiderabā. Nā
 alii in corpore lucidi. & in anima
 ignei erant. alii autē in corpore
 pallidi et in anima tenebroſi ui
 debant. quidā uero in corpore
 hirti. et in anima multa immu
 dicia humane pollutionis pfuſio
 nis pfuſi ſordēbant. quidā autē
 in corpore acutiſſimis ſpinis cir
 cūdabant. et in anima leproſi appa
 rebant. alii uero in corpore ſan
 guinei. et in anima uelut putridū
 cadauer ſendi uidebant. S; ex his
 omnib; dū quidā eadē ſacramēta
 percipit. alii uelut igneo ſplendo
 re pfundebant. alii uero uelut
 obſcura nube obtenebrabantur.
 Poſt completionē autē eorundē
 ſacramentorū dū ſacerdoſ ab altari
 recederet. p̃dicta ſerennas quē de
 celo ueniens totū illud altare ut
 ſupradictū ē circūfulſerat. ſurſū
 ad ſupna ſecreta ſubtracta ē. Et ite
 rū audiui uocē de ſupnis celox di
 centē m̃. **X** pō ihu uero filio dī
 in ligno paſſionis ſue pendente
 ecclā in ſecreto ſupnox miſteriorū
 ipſi aſſociata purpureo ſanguine
 ei⁹ dotata ē. ſicut & ipſa demonſtrat.
 cū frequent ad altare accedens
 dotē ſuā repoſcit. & q̃nta deuotio

76^v
 ne filii ei adduina mysteria acce-
 dentes ea percipiant acutissime con-
 siderat. Qua ppter uides cū idē fili-
 ſ dī in cruce pependit. qd p̄dicta
 muliebris imago uelut lucidus
 splendor ex antiquo consilio ppe
 p̄grediens. p̄ diuinā potenciā ad
 ipsū adducta ē. quia eodē innocen-
 te agno marā crucis p̄saluit ho-
 minū. subleuato. ecc̄la in puritate
 candoris fidei et ceterarū uirtutū
 ex diuino secreto repente p̄fun-
 dissimū mysteriū apparens in celo.
 p̄sumā maiestātē eidē unigenito
 dī adiuncta ē. Quid ē hoc? Quia cū
 de uulnerato latere eidē filii mei
 cruor exiit. mox saluatio anima-
 rū exorta ē. quō glā illa de qua
 diabolus cū sequacib; suis expul-
 sus ē hominū data ē. cū idē unige-
 nitus m̄s mortē in cruce tēporalit̄
 subiens. inferno spoliato fideles ani-
 mas ad celestia duxit. ita qd etiā
 in discipulis ei⁹ et in his q̄ eos sincere
 subsecuti s̄. fides iā augm̄tari et
 corroborari cepit. quatinus here-
 des celestis regni fierent. Vnde san-
 guine qui de latere ei⁹ fluxit se sur-
 sū eleuante eadē imago p̄fusa. ip-
 si p̄ uoluntatē sup̄ni patris felici
 desponsatione associata ē. quō for-
 tudine passionis filii dī ardent
 inundant. et ad altitudinē cele-
 stiuū mysterioꝝ se mirabiliter tollente.
 quēadmodū odor bonoꝝ aroma-
 tū se alte diffundit. ecce incandi-
 dis heredib; cū regni ecc̄la robo-

rata eidē unigenito dī p̄institutio-
 nē altissimi patris fidelit̄ coniunc-
 ta ē. Quomodo. ut sponsa sponso
 suo in subiectionis et obediētijs
 obsequio subiecta feruēte donatio-
 nē cū federis amore ab eo in p̄creati-
 one filioꝝ accipiens eos ad heredita-
 tē suā educat. ita etiā ecc̄la filio dī
 in humilitatis et caritatis officio
 coniuncta. regenerationē sp̄s et
 aque cū saluatione animarū ab eo
 ad restorationē uitę suscipiens. eas
 ad sup̄na transmittit. Vnde etiā
 carnē et sanguine ei⁹ nobilit̄ dotata
 ē. quia idē unius dī corpus & san-
 guine suū p̄cellētissima glā fidelib;
 suis q̄ & ecc̄la et filii ecc̄le s̄ ita con-
 tulit. ut uitā in sup̄na ciuitate p
 ipsū habeant. Quomodo? Quia ipse
 carnē et sanguine suū in sacrificatio-
 nē credentiū dedit. ut etiā celestis
 pater ipsū p̄dēptione p̄p̄tōꝝ ad
 passionē tradidit. ita serpente an-
 tiquū in humilitate et iusticia p
 eū de uincens. nec illū potestate et
 fortitudine sua sup̄are uolens. quō
 ipse d̄s iustus ē. nolens iniquitatē.
 quēadmodū psalmista loquitur
 dicens. **B**eatus uir qui n̄ abiit
 in consilio impioꝝ. et in uia pecca-
 torū n̄ stetit. & in cathedra pesti-
 lentie n̄ sedit. Quid ē hoc? Quō d̄s
 ē pater omniū beatitudinū et fe-
 licitātū creaturarū suarū in ipsis
 creaturis suis multa et diuersa sig-
 na ostendens. sicut etiā incarna-
 tio filii ei⁹ suauissimū gustū in

77
multa dulcedine stillabat cū cele-
stes uirtutes plurimas edificatio-
nes in ipso edificarent p̄ quas homo
ad sup̄nū regnū rediret. q̄d nulla
umbra mortis obscuratū ē. Et ita
enā in eodē sup̄no patre fortissi-
me uires omniū uirtutū eē mani-
festate s̄. quō p̄ unigenitū suū mor-
tē uiriliter occidit. et infernū fre-
git atq; in nouissimo die orbē
t̄rarū in alia et meliōrē nouitatē
conuertit. Unde enā p̄ diffusionē
cordis sui n̄ abiit uacillantiā tunc
ra malignorū sp̄itū. q̄ ueritatē re-
liquerit. et mendaciū arripuerit.
Quomodo. Quia ueritatē p̄ menda-
ciū diuidere uoluerit. Quomodo.
Quia ueritatē p̄ mendaciū diuide-
re noluerit. Quomodo. Antiquū
dierū q̄ ante tēpus dierū et ho-
rarū erat opprimere uolebant.
et antiquū serpentē qui ante
tēpus tēporū n̄ fuit illi consortē
facere inhiabant. S; hoc eē n̄ potuit
nec debuit. quō unus d̄s ē. Qua-
p̄pt̄ et diabolus mendax ē. Nā
ad dō recessit uitā deserens. & mor-
tē inueniens. Et ita enā d̄s in uia
illa qua peccatores gressū suū
figunt n̄ stetit. q̄a uia ad e ab-
iciens peccatū illius n̄ amauit. s;
illū a diabolo seductū de para-
dyso p̄iecit. nec enā in potestate
ullius iniquitatis regnauit. ut
omē genus humanū in mortē
implicat. in umbra mortis sedens
cū idē humanū genus ueritatē

supbe deseruit. Quid ē hoc. Nā
d̄s nec diabolice p̄sūptioni nec
humane negligentie. ita potesta-
te sua restituit. ut eas p̄fortitudi-
nē suā deiceret. Quomodo. Ite
ut si duo pugnatōres eēnt & alit̄
alterū fortiorib; uirib; p̄iret. cer-
te fortior ille maiores pugnas
in sua possibilitate illi infirmio-
ri demonstraret. q̄ unus confusus
illū sibi subiceret. nec in aliquo
illi cedere uellet. S; ita d̄s n̄ fecit.
quō op̄i iniquitatis p̄sumā boni-
tate restituit. uidelicet filiū suū
mittens in mundū. qui in corpo-
re suo cū maxima humilitate
p̄d̄nā ouē suā ad celos redux̄.
Quomodo. Quō sanguis q̄ decor-
pore ei exiuit. mox ut ap̄tis uul-
nerib; emanauit. in celestib; secre-
tis apparet. ut saluatio anima-
rū emitteret̄ petiuit. Quomodo.
Quia oīs creatura in eodē filio
d̄i ostendit. q̄d p̄ passionē & mor-
tē ipsius p̄d̄mo hōis ad uitā re-
staurata ē. Quomodo. Quō idē
unigenitus d̄i uita existens. se-
met ipsū p̄ deceptione humani
generis ad passionē in ara cru-
cis optulit. ubi enā ut ueraci
auditione uocē de sup̄nis secre-
tis resonantē p̄cepisti. sponsā
sibi eccl̄am ut ad restitutionē
salutis credentiū p̄p̄lōx mat̄ ex-
isteret elegit. uidelicet quatin̄
sine macula sp̄ituali regeneratio-
ne ad eccl̄ia eos transmutaret.

470
 .iii. **S**ed p̄fata imagine iā hoc modo
 inuirtib; suis p̄ficiēte uidet
 quasi q̄dda altare ad q̄d ipsa fre
 quē accedit. et ibi dotē suā deu
 te reuēfens. cā sup̄no patri et an
 gelis et humilit̄ ostendit. q̄a ecclā
 ut p̄dictū ē in beatissimis
 uirtutib; augmentū capiente mox
 uelut ē manifesta demonstratiōe
 ostendit. spū scō inspirante sc̄ifica
 tio mysticorū altariū in p̄funditate
 fidelū suspitōrū exorta ē. ubi ea
 de ecclā continua uirtutē ue
 stigia exemplorū suorū ponens. dotē
 suā uidelicet corpus et sanguinē
 filii dī p̄fundissima deuotione cō
 dādo creatori omnū in conspe
 ctu uiuentū et ardentū luminū
 scilicet sup̄no et cū in subiectio
 ne humillime obediētiā hūmilit̄
 tate obediētiā offert. Quid est
 hoc. Quō ut caro ei dē unigeniti
 mei in integro utero marie uir
 ginis orta ē. et postea p̄ salutē ho
 minū tradita. ita etiā et nō caro
 ei frequent̄ in incorrupta inte
 gritate ecclē augmēta ad sc̄ifica
 tiōē fidelū datur. **Q**uia sicut
 faber aurū suū p̄ ignē modo liq
 faciens unit. et modo unitū diui
 dit. ita etiā et ego pat̄ carnē et
 sanguinē filii mei p̄ sc̄ificatiōē
 sp̄s sc̄i in oblatione nunc gl̄ifico.
 et nō gl̄ificatū fidelib; hominib;
 ad salutē ipsorū distribuo. **V**nde
 etiā cū sacerdos sacris uestib; in
 dūsus ad celebranda diuina sa
 cramenta
 filii mei ē. q̄on ip̄a in saluatione animarū in partu apta sit. q̄ etiā in eadem
 effusione huius p̄ciosi

obtulit. cū de mundo t̄staturus esset tē
 uideo q̄ idē fili' m̄s in hora passionis sue h̄ m̄

sacramenta ad altare accedit uidet
 q̄d subito magna serenitas lucis cū
 obsequio angelorū de celo ueniens. to
 tū illud altare circūfulget. quō p
 curatore animarū sacra cinctio
 ne circūamictō. et ad immolationē
 innocētis agni uiuificā mensā
 a deūte. repente magna claritas
 sup̄ne hereditatis densitate tene
 brarū pellens. cū ministerio sup
 norū sp̄itū de secreto celorū efful
 gens ubiq; eandē cōpositionis sc̄i
 ficationē irradiat. quia ibi refec
 tio animarū ad salutē credentiū
 exercet. Quomodo. Quia cū ecclā
 p̄ uocē sacerdotis reposita dotē
 suā. quē corpus et effusio sangui
 nis in magna multitudine p̄p̄lorū
 augmentū accepit. tunc ego q̄ in
 deficiens lum̄ sū. locū sc̄ificationis
 illius ad honorē corporis et sangui
 nis eiusdē unigeniti mei in sc̄itate
 mea irradio. **N**am cū sacerdos
 sup̄ sc̄ificationē altaris me inuoca
 re cepit. quatinus inspiciā q̄d fili'
 m̄s panē et uinū in cena moris
 sue hoc m̄ ostendit cū in ligno cru
 cis ē. mortuus. illud designans.
 ut eandē passionē suā in conspec
 tu meo semp habere. nec illa aba
 cissima uisione mea delere cū
 felix oblatio sacro sc̄i sacrificii
 p̄ sacerdotale officiū m̄ offerret.
 quō et ipse in effusione sangui
 nis sui panē et calicē m̄ obtulit.
 mortē deiciens et hominē erigens.
Sed et q̄a dignitas ingredien

.vii.

a. egrediens
 tunc clausura uirginalis pudicitie
 non fuit humane nature sed diuine
 potentie. ideo et hoc esse potest quod
 caro eiusdem unigeniti mei de pane
 frumenti et sanguis eiusdem uino uive
 cui aqua mitteretur. quemadmodum per fide
 lem seruum meum iohannem per prophetam
 ostendo dicens. **E**t implebuntur
 arce frumento et redundabunt tor
 cularia uino et oleo. Et redda uo
 bis annos quos comedit locusta et
 bruchus et rubigo et eruca. forti
 tudo mea magna quam misi in uos.
 Et comeditis uescimini et saturabi
 mini et laudabitis nomen domini domini quod
 fecit uobiscum mirabilia. et non con
 fundet populum meum in sempiternum. Quid
 est hoc? Per mirabile dispositionem dei
 implebuntur omni bono arce fidei
 credentis ecclesie. quoniam fructum frum
 ti uado in carne filii mei. nam quod
 etiam in uera saluatione qua fide
 les mei ad patriam reuocabuntur.
 habundabunt contritiones ille
 inquit. ipsi concupiscuntias car
 nis sue propter nomen meum conuertunt
 ubi et eis liquor uine duco in san
 guinem eiusdem unigeniti mei dans
 eis etiam oleum uitae. Quomodo. Quo
 palium modum scilicet in salute uia
 restitua uobis circuitus uanitatum
 illarum quos per infidelitatem ignoran
 te comedit locusta obliuionis ui
 delicet ubi primum infusus ad ne
 quicie exorte sunt. nam quod ipsi fructuo
 sitate iusticie meae hoc modo in ob
 liuione habebant. ut homo esca

necessitatis sue obliuiscitur postquam
 in uentrem suum illa transfuderit.
 in impicitate sua nam iusticiam meam
 discerpentes. ut et locusta fructus
 corrodit. Quomodo. Quia ubi
 locusta negligenter perdesidia nostras
 utilitates bonorum fructuum aufert.
 ibi et bruchus fednans in stercore
 immundicie se inuoluit. quoniam huius
 modi homines se inuoluentes in sor
 de infidelitatis idolorum et aliorum si
 milium scismatum et in diabolicis
 sciscitationibus atque in magicis
 artibus et in inspectione creatura
 rum creatoris infortunatis casibus hu
 manarum rerum atque in uilissima fe
 ditate homicidiorum et fornicatio
 num nam se in his pascunt quemad
 modum ideo bruchus luto nutritur.
 Quomodo. Quoniam ubi bruchus
 turpitudinis fetorem sordium di
 ligat. ibi etiam rubigo amaritu
 dinis metalla fidelis splendoris
 consumit. quia isti homines iusticie
 dei contrarii existentes. nam ea ob
 fuscare laborant. ut et eadem ru
 bigo decorum metallorum auferre solet.
 Quomodo. Quia ubi rubigo mor
 daciatis fulgorem bonorum actuum
 inficit. ibi etiam eruca nocue acti
 onis uirentes herbas bone utili
 tatis deprauat. quoniam tales homines
 clarissimas uirtutes uelut est sim
 plicitas castitas ac uirtuosa con
 stantia quos spiritus sanctus in omni uiridi
 tate beatitudinis irradiat. per ma
 liciam nequicie sue de se abicien

78^u
tes. ita illas delere conantur. quæd
modū & cruce militatē herbarū
imminuit. Et in his omib. decla
ratur maxima fortitudo mea.
que magnitudine uirtutis sue
diabolicas aduersitates superauit.
cū eā ad salutē ur̄am nisi in uos.
Quomodo. Ego pat̄ nisi filiū meū
in mundū de uirgine corporalit̄
natū. ut p̄ eū de p̄dicatione mortis
uos redimerē. ita ut ego in uobis
et uos in me habitaretis. cū etiam
idē filiū m̄s ad passionē uadens. car
nē suā uobis ad manducandū et
sanguinē suū uobis ad bibendū
tradidit. Unde sacramtū hoc ad
salutē ur̄am deuote comedens p̄
illud uos feliciter pascetes. ac p̄p̄t̄
ea p̄ oleū m̄dicæ mee de famē p̄di
tionis anime saturabimini. quō
etiam filiū m̄s medicinā uulnērum
ur̄orū in penitencia attulit. et quā
etiam sponsa eīdē filiū mei omni
iusticia et ueritate exornata ē.
atq; idcirco nom̄ meū q̄ in uera
trinitate d̄s unus existens uos gu
berno. ostendens in uobis mirabi
lia mea uidelicet uos mirabilit̄
de diabolica potestate eripiens.
fidelit̄ laudabitis. Et idō p̄ con
fusionē mortis n̄ confundetur
p̄p̄t̄s m̄s in futura c̄nitate. quē tā
mirabilit̄ de faucib. inferorū eduxi

x. **E**t uidet qd̄ p̄dicta serenitas
in altari tādū p̄manet. q̄
usq; post cōpletionē eīdē sacra
menti sacerdos ab altari secedat.

quā eadē serenitas scilicet uisionis
inmirabilib. illis se tādū clarissime
ostendit. usq; dū p̄actis eīdē sacro
scī officii mysteriis. ille q̄ dispensator
eorundē sacramtorū ē a sc̄ificatione
illa se recipiens. eadē secreta myste
ria cōpleat. Quid ē hoc. Quō dignū
ē ut diuina maiestas uirtutē suā
in eīdē felicissimis sacramtis ple
nissime manifestet. et quā etiā dū
homo manet in his que addm̄ p̄
nent. auxiliū dī illū n̄ deserit.

Sed & ibi cū ḡto pacis recitatio.
et oblationē que consecran
da ē altari sup̄ posita. cū idē sacer
dos laudē om̄ip̄tis dī. qd̄ ē sc̄s. sc̄s. sc̄s.
dñs d̄s sabaoth de cantat. et sic mi
steria eorundē sacramtorū inchoat.
repente ignea coruscatio inest
mirabilis claritas ap̄to celo sup̄
eandē oblationē descendit. quō
uiriditate uiuentis spirationis
in osculo regis plata. et fructu cla
ritatis uite qui in sc̄ificatione can
didandus ē edificationi parietis
dī imposito. cū idē nunciū uerita
tis dulcissimū sonū in laude crea
toris omniū trina inuocatione
unctionis eīdē dñatoris excreuit
emittit. et sic absconsa fulgoris
aurore scilicet incarnati filiū dī
ex uirgine inchoat. subito inpe
netrabilis altitudinis ap̄to claris
simo tabernaculo sup̄ mysteria eī
dē sacramti se inclinat. et eā totā
sua claritate ita pfundit. ut sol
rē illā illustrat. quā radius suis

serenitas incomprehensibilis

transfigit: quia eundem rutilantem cir-
culum eiusdem oblationis sanctissimus
calor inui patris ita perfundit: ut
radiant fulgor: ita illam irrat: super
quam se diffundendo cadit: Quid est
hoc? Sponsa filii mei: oblationem
panis et uini: super altare meum de-
uotissima intentione offert: Quo-
modo? Videlicet per manum sacerdotis
fidei recordatione monens me:
ut eadem oblatione carnem et sangui-
nem filii mei ipsi tradam: Quomodo?
Quia passionem eiusdem unigeniti mei
in celestibus: secretis semper apparent:
ideo et eadem oblatio eiusdem filio meo
in ardente calore meo profundissi-
ma admiratione ita coadunatur: ut
caro et sanguis eius ueracissima cer-
titudine efficiatur: unde eadem ecclesia
felicissima uegetatione roboratur.

Nam dum prefata claritas oblationis: xv.
illam ita ut predictum est irradiat sur-
sum et ad secreta celi inuisibiliter
sustollit: quia eadem ignea corusca-
tio dum idem sacramentum ut prefatum est
sua illustratione perfundit: sursum
hoc ad illa occulta que mortalis
oculus uidere non ualet: inuisibili
uirtute trahit: et iterum illud de-
orsum super idem altare remittit: quomodo
ipsam condescensionis respectu super
mensam sanctificationis suauissime
deponit: uelut homo altum suum
utrorum trahit et iterum eum extror-
sum emittit: dum ipse spiraculum ui-
uentis uegetationis quod uiuit permi-
rabile dispositione dei sibi in

trorsum mittit et rursum ut uiuere
possit extra se deducit: ita eandem
oblationem ueram carnem et uerum san-
guinem effectam: quam uis in conspectu
hominum uelut panis et uinum ap-
pareat: quia ut deus uerax est sine illu-
sione: ita et illa altitudo sacra-
menti firma altitudo est: quam nul-
lus deicere potest: uera caro et san-
guis existens: absque deceptione:
quomodo ut anima ueraciter uiuet in
carne et sanguine dum homo ui-
uit in corpore: ita et etiam hoc mi-
sterium in pane et uino ubi colitur
ueraci celebratione: sic etiam appa-
rens hominibus: quia ut cecus oculus
hominis deum perfecte uidere non
potest: ita etiam homo mysteria
ista corporaliter intueri non ualet:
quomodo ut homo corpus hominis et
non spiritum eius uidet: sic etiam homo pa-
nem et uinum: et non hec sacramenta per spi-
cere potest: Quid est hoc? Serenitas
que super corpus filii dei in sepul-
chro sepultum apparuit: ipsum a so-
pore mortis resuscitans: hec etiam
in altari super sacramentum corpo-
ris et sanguinis eiusdem unigeni-
ti dei resplendet: illud ita in con-
spectu hominum regens: quod sentant
eius uidere non possunt: nisi in specie
panis et uini: secundum quod eadem obla-
tio altari super posita est: sicut etiam
humanitatem filii dei diuinitas
que in ipso erat: ita hominibus
obsculta sunt: quod eum non nisi ut ho-
minem uidere potuerunt cum ipsis

ut hominē s̄tamen sine peccato con
uersantē. Quid ē hoc. Ego q̄ om̄a cre
auit cū ab eccl̄a p̄sacerdotale manu
p̄dicta oblato in offert̄. cā benigne
suscepit. quō ut diuinas mirabilia
sua in uero uirginis ostendit. ita
et in hac oblatione secreta sua de
monstrat. Quom̄. Quia ibi caro et
sanguis filii dī manifestat. Quom̄.

Quō dū oblatio illa sursum inui
sibilis uelut in puncto pur
itate dī habet et nō rē remittit ita
in calore diuine maiestatis fouet.
q̄d caro et sanguis unigeniti dī ef
ficat. idē mysteriū hominib. carnali
sensu n̄ cernentib. q̄si aliq̄s p̄ciosissi
mū unguentū simplici pani inuo
luat et saphirū uino inponeret.
et ego illud unā dulcē sapore con
uerterē. ut more tuo o homo nec
panē illū cū unguento. nec uinū
illud cū saphiro discernere posses.
s̄tantiū suauē. sapore sentires. quō
et filius m̄s suauis et lenis ē. Quid ē
hoc. In unguento hoc intelligit
filiū m̄s ex uirgine natū. q̄ p̄ciosis
simo unguento unctus ē. Quom̄.
Quia sc̄a humanitate indutus ē.
que tā p̄ciosū unguentū ē q̄d sua
uitate sua mortifera uulnera ho
minū ita pfudit. ut ultra in p̄dici
one ade nec putrescant nec fete
ant. cū se ad illū conuertunt. In
saphiro autē isto diuinitas notat.
que in eodē filio meo ē. qui lapis
angularis existens m̄s ē et hu
milis. quō de radice humane car

nis que de uiro et muliere ē n̄ radi
cauit. s̄ in calore meo mirabiliter
ex suauissima uirgine incarnatus
ē. unde et cā caro et sanguis ei dul
cis et suauis ad sumēdū credentib.

Sed tu o homo hoc sp̄ritale donū
ita uisibiliter sumere n̄ potes. ut
uit. uisibile carnē comedas. et uelut
uisibile sanguinē bibas. quō putre
do stercoris es. s̄. ut uiuens sp̄s tuus
inter inuisibilis ē. ita et cā hoc ui
uens sacramentū in oblatione ista
inuisibile existens. atque inuisibiliter
suscipiendū ē. quia quēadmodū
corpus filii mei in uero uirginis
surrexit. sic et cā et nunc caro ei dē
unigeniti mei in sc̄ificatione alta
ris ascendit. Quid ē hoc. Nā sp̄s ho
minis q̄ inuisibilis ē. inuisibiliter sus
cipit corpore hominis q̄d uisibile
ē oblationē istā que in eodē sacramē
to uisibilis existit. uisibiliter accipien
te. ita tamē unū existentib. sic d̄s et
homo unus xp̄s ē. et ut anima ratio
nalis et caro mortalis in homine
unus homo existit. quō homo qui
recta fide me inspicit. cū sacramentū
istud accipit. ad sc̄ificationē sui
illud fideliter suscipit. Quid ē hoc.
filius m̄s mirabiliter natus ē ex intē
germina uirgine. cui caro indul
cedine libidinis nūquā ferbit.
nec tacta ē. q̄a uas ei dē uirginis
mundissimū erat. in quo ipsū uni
genitū meū incarnari uoluit. Un
de et cā n̄ p̄misi ut idē uas ei dē
suauissime uirginis in calore ar

existit. sacramentum hoc q̄d in oblatione ista inuisibile

doris difflueret: quō in eo fili' m̃s hu
manū corpus mirabilē suscepit.

Sed qđ eadē beata uirgo pange
licū sermonē in eodē secreto uerā
allocutionē audiunt: ita qđ exinde
credula effecta: suspiria m̃as sue sur
sū tenuit cū diceret: ecce ancilla dñi
fiat: m̃ sedm uerbū tuū: ita etiā uni
genitū dī spū scō sup ueniente: con
cipiens: designat qđ om̃p̃s d̃s puer
ba sacerdotis in officio sacerdotali
inuocandus ē: ita qđ idē sacerdos
fidelit̃ indm credens: et cū deuotione
cordis sui purā oblationē ipsi offerens:
uerba salutis in obsequio humilita
tis dabit: ubi et supna maiestas can
de oblationē suscipiens in carnē: &
sanguinē p̃i redemptoris mirabili
uirtute transfundit. Quomodo.
Quia ut filius m̃s mirabilit̃ prius
humanitatē in uirgine suscepit: ita
etiā et n̄c oblatio hec mirabilit̃ caro
& sanguis ei in altari efficit̃. Vnde
et hoc sacramentū totū integrū ē:
inuisibile et uisibile existens: ut etiā
unigenitus m̃s totus integer ē: sedm
diuinitatē inuisibilis: et sedm hu
manitatē uisibilis in sc̃lo manens.

Nam ut pullus auuū de ouo egre
ditur: et ut uolatilis uermicu
lus de exiguo grano orit̃: et anima
li eodē a uolante illud remanet de
quo idē animal ortū ē: ita etiā in
oblatione ista ēritas carnis et san
guinis filii mei p̃fidē tenenda est:
quāuis eadē oblatio in conspectu
hominū uelut panis et ut uinū

apparet. **U**nde etiā ut aspicias
signa natiuitatis: passionis: et sepul
ture: nec n̄ resurrectionis: & ascensi
onis saluatoris hominū: scilicet uni
geniti dī uelut in speculo ibi appa
rent: quomodo etiā cū idē filius dī
in sc̃lo ēt in ipso p̃sata s̃: quō ut
uera manifestatione consideras:
mysteria nascentis ex uirgine et pa
cientis in cruce: ac sepulti in sepul
chro: nec n̄ resurgentis a mortuis:
et ascendentis ad celos: uidelicet
illius qui p̃ salute hominū ad t̃ras
uenit purissima claritate: in eadē
claritate in eodē sacramentis fulgent:
ut etiā cū idē unigenitus dī t̃po
raliter in mundo cū hominib; con
uersaret̃ p̃ uoluntatē patris p̃re
deptione humani generis: ea in
suo corpore passus ē. Quid ē hoc.
Quia ante oculos meos apparet:
qđ fili' m̃s p̃p̃t amorē hoīs in mun
do passus sit: quō natiuitas: pas
sio & sepultura: resurrectio: et as
censio eīdē unigeniti mei mortē
humani generis occiderūt. Vnde
& ea in celestib; corā me fulgent:
quia eox n̄ sū oblitis: s̃: usq; ad con
sumationē sc̃li quasi aurora ante
me in multa claritate apparebunt.
Quid ē hoc. **Q**uō in eadē passi
one usq; ad finē mundi om̃s illos
p̃uideo q̃ in eadē passionē s̃ cre
dituri: et qui cā abiecturi s̃: quia
ipsa corā me semp fulgebit: quā
diu illud homo dicere debet qđ
idē filius m̃s discipulos suos do

:xviij.

:xviij.

80
cui. ut dñm orarent. sic scriptū est.
Et dimitte nobis debita nr̃a. sicut &
nos dimittimus debitorib. nr̃is. qđ
est hoc. Tū qui om̃a in potestate tua
habes. inspicere effusione illius san-
guinis. qui p̃ humano genere effu-
sus ē. & dimitte nobis qui filii trans-
gressionis sum⁹ debita nr̃a. que tibi
psolueret debuimus. s. p̃t incurua-
tionē cordis nr̃i n̄ fecimus. Quid ē
hoc. Quia qđ in baptismo p̃misim⁹
n̄ adimpleuimus. quō p̃cepta tua
transgressi sumus. et innocentia
abieciimus. sicut & adā in parady-
so tibi n̄ obeduit. et uctē innocen-
tie corruptus. q̃a tu p̃i es. noli pu-
nire nos scđm nequiciā nr̃am. s.
relaxa nobis transgressionē nr̃am
scđm pietatē tuā. sic et nos q̃ p̃ua-
ricatores sum⁹. quāuis multa ma-
licia in nobis habeam⁹. tam p̃t
timorē et amorē saluatoris nr̃i.
dimittim⁹ ex corde nr̃o debitorib.
nr̃is iniuriā illā quā nobis intuli-
erunt. Quomodo. Quō illos qui
nos diligere deberent. quia hoīes
sumus. in multis nos conturban-
tes. et p̃ hoc te n̄ amantes. s. p̃cepta
tua negligentes. n̄ p̃sequim⁹ scđm
maliciā illā quā in nos exercue-
runt. s. iustū iudiciū tuū inspi-
cientes n̄ uindicam⁹ nos in eis q̃ n̄
tū possum⁹. ita ut & tu odis nobis
sis p̃picius quō iustus et bonus es.
Tū g̃ audi homo. quia quādiu
tibi subueniendū ē. & quādiu ty-
alus hoīb. succurre potes. tādū

passio filii mei corā me inuidia ap-
parebit. & tādū etiā caro & san-
guis ei⁹ in altari consecrabit. ad p̃ci-
piendū credulis hominib. ad salua-
tionē & ad purgationē criminū eorū.
Nā cū idē unigenitus m̃s in mundo
corporalit̃ ē. corpus ipsius in nutri-
mento carnis et sanguinis sui de fru-
mento et uino sustentatū ē. unde
etiā & nunc in altari caro & sanguis
ei⁹ in oblatione frum̃ti & uini conse-
crat. quatinus inde fideles hoīes in
anima et corpore reficiant. quō idē
filius m̃s hominē de p̃dicatione ade-
mirabilit̃ redemit. & nunc etiā hoīes
de cotidiano malo in quo frequēt
plabunt. m̃diter absoluit. In conse-
cratione enī p̃dictē oblationis appa-
ret. quicquid filius m̃s in carne sua p̃
redēptione hoīs corporalit̃ passus
est. & hoc nolo abscondere. q̃a elec-
tos ei⁹ sursum ad celestia traho. quatin⁹
p̃ ipsos corpus ei⁹ in p̃dictis m̃bris p̃-
ficiat. **Q**ua p̃t et ego om̃a sacra-
menta hęc in oblatione ista mirabilit̃
demonstro. quō cū ea sup̃ altare ap-
paruerunt. tunc etiā caro et sanguis
filii mei eadē sit. tam in conspectu
hominū panis et uinū apparent. q̃a
tā tenera ē fragilitas hoīs qđ cruda
carnē et crudū sanguinē p̃cipe ab-
horret. Nā mortalis homo diuini-
tatē n̄ potest inspicere. quādiu mor-
talis ē. unde etiā misterium hoc quō
totū ē diuinitas ipsi homini obse-
ratū ē. ita qđ illud inuisibilit̃ p̃ci-
piet. q̃a et idē unigenitus m̃s n̄c

in mortalibus existens ultra non moritur.
Quia propter et ego ob homo carnem et san-
guinem et in oblatione panis et vini
tibi trado. quatenus per illud quod ui-
sibile est illud quod invisibile est inue-
ra fide percipias. Et idem sacramentum
in vera certitudine per divinam poten-
ciam suscipis. ita tamen quod tibi invisibile
non apparet. nisi in magna necessita-
te. ut etiam illud electis meis cum per
hoc in magna afflictione positi
essent aliquando demonstratum est. Hec
autem omnia propter amorem et propter uni-
tatem hominis facio. Sed omnis crea-
tura preceptis meis subiecta est. tu vero
ob homo in semper rebellis existis. Unde
cecus et surdus es. Sed tamen in rebel-
lare non potes. Nonne facio quod uolo.
te non uidentem. Tu autem non uides ocu-
lis tuis. nec audis auribus tuis in car-
ne. quomodo animam hominis in corpore
et in matre. et quomodo illa de corpo-
re et auferatur. Sed anima tua intelligit
me. cum mortale corpus suum relinque-
rit. Sic etiam carnem filii mei trado
ad manducandum. et sanguinem eius
ad bibendum. et hoc in potestate
mea te ob homo non uidentem facio.

Quia propter ut uides dum idem sacer-
dos cum innocens ag-
nus. quod est agnus dei qui tollis peccata
mundi. decantat et ad percipien-
dum sanctam communionem se exhibet
per dicta ignea coruscatione ad cele-
stia se recipit. quia eodem ministro
laudem illius qui in innocentia
mansuetudinis sue tulit placu-

la hominum denunciant. et inte-
riora pectoris sui cum exteriori de-
uotione ad eadem sacramenta apertum.
illa inuenta serenitas que ibi uir-
tutem suam ostendit. ad superna secre-
ta se subtrahit. et ita clauso celo.
idem se subtrahentibus. eisdem celestibus.
mysteriis. audis uocem ex alto di-
centem. ut credentes et fideles ho-
mines manducant et bibant ue-
ra deuotione carnem et sanguinem
saluatoris sui. qui propter passus mor-
tem temporalem subit. ad ablucendum
contaminationem illam quam primi
parentes preceptum dei transgressi
mundo intulerant. quatenus ipsi
homines ab hac per uariationem emun-
diti. recte hereditatem quam per uina-
tem perdidit. fideles restaurant.
Nam sicut idem unigenitus dei in ce-
na corpus et sanguinem suum discipulis
suis tradidit. ita etiam et nunc in alia
carnem et sanguinem suum dat fi-
delibus suis. quemadmodum homo cum
opus uoluntatis sue profecerit. illud
ad utendum hominibus. tribuit. quia
idem filius dei precepta patris sui per-
gens. semetipsum pro salute ho-
minum obtulit. et corpus et san-
guinem suum ad sanctificationem eorum
ad manducandum et ad bibendum
dedit. ut etiam in canico canico-
rum sponsus amicis suis loquitur dicens.
Comeditis amici mei. bibite.
et inebriamini carissimi. Quod
est hoc. Comeditis in fide uos qui per
sanctum baptismum ad amicitiam meam

uenistis. quō effusus sanguis filii
mei lapsū ad e uobis absterfit.
ruminantes uerā medicinā in
corpore eīdē unigeniti mei quī
nisi merita crimina uīa cū frequē
in iusticiā in opib. uīis opamini
uobis mīditer abstergant. Unde
enā bibite in spe ex hac uite que
uos de cīna pena eduat sumites
poculū salutis uidelicet ut fir
miter et uirilit̄ in illa grām
credatis qua redēpti estis. quō &
sanguine illo pfundemini q̄
p uobis effusus ē. Et ita inebria
mini in caritate q̄ in carissimi
estis. habundantes in uiculis sc̄p
turarū. quatinus cū sūmo studio
acarnalib. desideris uos franga
tis. ita ut & ego p̄claras uirtutes
ualde in amabiles in uobis exsus
cite. tradens enā uobis corpus et
sanguinē eīdē unigeniti mei. sic
et ipse discipulis suis idē sacram
tū dedit. ut in euēgio scriptū est.

xxv. **E**namq. autē eis accipiens ih̄c
panē benedixit ac fregit. de
dix. discipulis suis et ait. Accipite
et comedite. hoc ē corpus meū.
Et accipiens calicē grās egit. & de
dit discipulis suis dicens. Bibite
ex hoc om̄s. Hic ē sanguis m̄s noui
testam̄ti. q̄ p multis effundet̄ in re
missionē peccatorū. Dico autē uob.
Non bibā amodo de hoc genimi
ne uitae. usq. in diē illū. cū illud bi
bā uobiscū nouū in regno patris
mei. Quid ē hoc. filio dī una cū dis

cipulis suis consumationē illā cele
brante qua ipse transmutus erat
de mundo uidelicet cū uirēnis
causis diuinus conuersari n̄ debu
it ut prius fecerat. s. in uoluntate
patris ad passionē crucis pduans.
sūma deuotione accepit p̄ salute ho
minū panē in recordationē corpo
ris sui. toto desiderio patre suū mo
nens. quomodo de eo exiit et quom̄
ad eū redire uoluit. ita ut ipse enā
inspiceret si possibile ē. ut in fragi
litate carnis sue calicē illū quē erat
bibiturus transiret. quāuis tamen
hoc fieri n̄ deberet. Unde et panē il
lū benedixit in recordatione sudo
ris corporis sui cū p̄cepto patris se
subdens. scilicet in cruce mori uolens
in angustia eīdē passionis corpus et
sanguinē suū discipulis suis tradi
dit. ita ne et ipsi obliuiscerent̄ qd
eis hoc exemplū dedisset. Ac fregit
eis. q̄a quāuis passio illa corpori
suo dura ē. tam patri suo obedi
ens crudelissimā mortē in morte
corporis sui uicit. designans enā
qd in cū credentib. caro sua. et san
guis in sacramento oblationis ē. tra
denda. Deditq. ad uerā salutē eīdē
discipulis suis. ita ut et ipsi hec in
nomine ei facerent. sicut et ipse ca
pp̄t amorē eorū faciebat. mīssima
uoce dicens. Hos qui humilit̄ me
sequi uultis. ardente amore accipi
te hoc exemplū qd relinquo uobis.
uidelicet passionē meā et opa mea
que in p̄cepto patris mei complen.

quā
re
hoc
qd
in
ma
sp
inu
ma
me
p̄cep
de
ua
gja
san
bus
an
tū
fidel
qua
emp
trad
ins
te
lo. uo
de
angu
uim
re me
met
me pa
mei p
mich
fidel
hic san
sangu
subun

32
quō ipse misit me docere et ostende
re regnū ipsius. et comedite fidelit
hoc qd uobis do. qā corpus meū ē.
Qd ē hoc. Comedite corpus meū. quō
in spū et in carne uīa debetis opa
mea imitari cū ea sps scs cordi urō in
spirat. uelut homo escā sorbet. quā
in uentre suū mittit. qā ut me in opib.
meis sequi debetis. ita etiā et corp
meū manducabitis. uos et om̄s qui
pcepta mea seruare uoluerint. Et
de inde idē fili dī accipiens in sal
uatione poculū salutis. patri suo
grās egit. quō cū de latere ipsius
sanguis effusus ē. hęc grā credenti
bus data ē. quē tā fortis fuit. qd &
antiquū serpentē supauit. et p di
tū hominē liberauit. & totā ecclām
fidelit corroborauit. Quomodo.
quia idē saluator p̄ciosissimū ex
emplū suū in suauitate amoris sui
tradidit fidelib. suis. dicens es tē
inpiratione admonitionis. Biba
te fiducialit ex hoc salinari pocu
lo. uos om̄s q̄ me fidelit sequi desi
deratis. ita ut & corpus ur̄m in
angustia castigetis. et sanguinē
ur̄m in sudore aretatis p̄p̄t amo
rē meū. ad roborandū ecclām uos
metipsos abnegantes. sicut et ego
me passioni subieci. et sanguinē
meū p̄deptione ur̄a fudi tene
ritudine carnis mee in hoc n̄ con
siderans. s. salutē ur̄am sciens. Nā
hic sanguis q̄ p uobis effusus ē. n̄ ē
sanguis ille qui in ueteri testam̄to
sub umbra spargebat. s. sanguis

ms noui testam̄ti qui ad salutē
p̄p̄lōz datus ē. Quomodo. Ego qui
sū unicus maris mee uidelicet in
tegetime uirginis fili. sanguinē
meū in cruce p̄deptione homi
nū fudi qui me p̄fide inspicunt.
et ut cū tunc p̄liberatione humani
generis dedi ita cū etiā et nunc in
altari p̄ hominib. tradō. scilicet p
purgatione illōz qui cū fideliter
suscipiunt. In eterna enī passionis
mee corpus et sanguinē meū uo
bis ad manducandū et ad biben
dū dedi. quatinus et uos nunc in
altari idē in memoria mēa facia
tis. Unde etiā in ap̄uone uertitis
dico uobis. qui me fidelit subsequi
ti estis. n̄ bibā a modo hoc poculū
angustie in grauedine illa quā
nunc de indeis pacior. usq. in diē
illū cū de morte resurgens. mor
te p̄stata diē saluationis afferā.
ubi idē poculū redemptionis ur̄e
bibā uobiscū qui mei estis. noui
tate exultationis uobis ostendes.
quia p̄dicio ueteris criminis
abieci et ap̄to uobis regno illo
qd pater ms se diligentib. p̄pa
rauit. Quid ē hoc. Quō morte
mea quā in cruce passus sū sal
uationē animarū sentiens. cū
etiā post resurrectionē meā in
ascensione mea sp̄m paraclytū
accipientes. nouitate uere doctri
ne suscipietis. ita qd et p̄p̄t nom̄
meū multas tribulatio nes
sustinebitis. quas et ego uo

xxviii.

biscū sustinebo. n̄ qđ amodo ul-
 tas miseras corporatū paciar:
 ut prius cū in mūdo corporalit̄
 esse passus sū. s. qđ uos cas in nomi-
 ne meo sustinetis. ubi et ego illas
 uobiscū sustineo. quō uos in me
 estis et ego in uobis. Et ita ut p̄dic-
 tū ē corpus et sanguinē filii mei.
 uos q̄ in me fidelit̄ creditis ad abo-
 litionē criminū ur̄ox p̄cipiens. q̄n-
 nus p̄ hoc sacramentū exhilarati.
 uirtutē sup̄ne confortationis ad-
 ipiscamini. sicut & dauid seruus
 m̄s in uoluntate ardoris mei cla-
 mat dicens. **D**e fructu op̄i tuo
 rū faciat b̄n̄ t̄ra. p̄ducens fenuū iu-
 mentis. et herbā seruituti hominū.
 Ut educaſ panē de t̄ra. & uinuū leni-
 ficat cor hominis. Ut exhilaret fa-
 ciē in oleo. et panis cor hōis confir-
 met. Quid ē hoc. O d̄s cuius magni-
 ficentia sup̄ om̄s ē de fide illa qua
 tu in ueritate cognoscetis. ita qđ
 ipsa fructus uirtutū in sapientia
 tua ē faciat b̄n̄ homo uidelicet q̄
 fidei adherens esurit infidelita-
 tis in uia iusticie abiit. cū prius
 ueritatē ignorans. ieiunus rectitu-
 dine defecerat. s. nunc in saturita-
 te bonorū op̄i p̄ducens contricionē
 animi sui illis q̄ in simplicitate. s.
 fragilitatē suā considerans. exem-
 plū humilitatis fidelit̄ p̄bet. ubi
 etiā cū germine uirtutū surgens.
 in habundantia eiūde saturatus
 uiri d̄natē uere rectitudinis
 seruituti illorū q̄ t̄renis inhi-

ant exhibet. q̄m ad uirtutē ipsorū
 his actibz insudat. qui obsequio
 munitionis et defensionis sue fide-
 les animas ad sup̄na gaudia p̄du-
 cunt. ut et illi qui militia fortitu-
 dinis & p̄tectionis sue hos quos tueri
 debent fortissime defendunt. Et hec
 in hominibz. p̄ uoluntatē tuā o d̄s id
 circo p̄cedunt. q̄tinus illis uirtutibz.
 istis adornatis. mirabiliter ipsis edu-
 cas corpus filii tui de fructu illo quē
 t̄ra in puritate uirtutis p̄fert. sic
 etiā idē unigenitus tuus ex uero
 uirginalis pudicie corporaliter
 ueniens. panē uite credentibz. in se
 in eis ipso misericorditer dedit. s. &
 hoc miraculū idō facies. ut etiā san-
 guis eiūde unigeniti tui q̄ ad saluati-
 onē animarū effundit. lenificet in-
 teriore uim hominū. idē animas
 eorū in remissionē peccatorū.
 Quomodo. Quia ut prius filii tui
 corpus p̄deceptione humani gene-
 ris in cruce oblatū ē. ita etiā et nē
 caro et sanguis ei ad salutē creden-
 tiū in altari consecrat. Qua p̄pt̄ cū
 hoc in uoluntate tua mirabiliter
 factū fuerit. tunc et illud erit ut
 idē sacramentū exhilaret facie idē
 eccl̄am oleo misericordie p̄fusa qđ cum
 gaudio fidei credentes misericordiam
 amplectentes. oculis dñi puleri
 apparent. quō cū salus mundi in
 cruce pendens hominē de laqueo
 diaboli miditer liberauit. tunc
 etiā hōies a uinculo peccatorū be-
 nigne absoluit. quatinus et ip-

si in le-
 uat u-
 tabus
 re n̄ de-
 ard-
 segun-
 minis-
 ne in-
 elinet
 ascen-
 in ma-
 cati o-
 in qu-
 ei dig-
 pore
 amae-
 inter e-
 tano
 quō q-
 ne ne-
 bile ē
 opari
 surgi
 ramū
 p̄ quē
 exur-
 mine
 ligam-
 s. flor-
 tū qđ
 surre-
 finit
 tudin-
 bit. Qu-
 corpo-
 in offi-
 dū ē-

si in leticia simplicis cordis sui fide
inter in dñm credentes. miseriam pacien
tibus cū ardore deuotionis subueni
re nō desinant. Et in hoc amore fideles
ardere debent. ut panis ille q̄ uita
se gustantib; p̄bet. sensus ipsorū q̄ sc̄p
ininstabilitate uacillant confirmet.
ne intimo cordis eorū ad malū de
clinēt. s; ut ad hoc q̄d uita ē fortit̄
ascendit. **P**anis autē iste caro si xxviii.
tu mea ē. quā nulla obscuritas in pec
catis obfuscet. nec ulla macula in
iniquitatib; obnubilat. ita ut qui
eā digne susceperunt in anima et cor
pore celesti lumine pfundant̄. et
a maculis interioris sordis sue fide
liter emundent̄. Et idō nulla dubi
tatio in ista sacratissima carne sit.
quō qui primū hominē nec de car
ne nec de ossē formauit. huic possi
bile ē sacramentū istud hoc modo
opari. Vnde ouirginalis ortus. tu
surgis. crescis. dilataris. ac magnū
ramū in multis germinib; pducis
p quē celestis hierlīm edificabit̄. nō
ex uirili semine s; ex mistico spira
mine ueniens. Nā in ortu tuo nō es
ligatus ulla maculositate criminū.
s; floruisti in mirificatione uirtu
tū. q̄a ex inarato agro talis flos
surrexisti. qui nūquā ullo casu
finitiois marcescet. s; q̄ in pleni
tudine uiriditatis sue semp dura
bit. Qua p̄pt̄ & hoc sacramentū
corporis et sanguinis tui tam diu
in officio uertutis in ecclā colen
dū ē. quo usq; in finē mundi no

uissimus homo ueniat qui p̄ idē mi
steriū ueracit̄ saluandus ē. cū illud
de deserto dñi ueniens salutē creden
tib; confert. ut idē dauid testatur
dicens. **E**t mandauit nubib; de
sup. et ianuās celi apuit. Et pluit
illis manna ad manducandū. et
panē celi dedit eis. Panē angelorū
manducauit homo. cibaria mi
sit eis in habundantiā. Quid est
hoc. Celestis pater p̄potenciā gl̄e
sue emolliuit m̄tes hominū a sup
na celsitudine. cū patriarchis et
p̄phetis in secreto misteriorū suorū
hoc demonstrauit. q̄d et filiū suū
in spū scō ueracit̄ p̄dixerit. et q̄d
cū in legalib; p̄ceptis p̄ sanguinē
hircorū et palias ostensiones homi
nib; mirabiliter p̄signauerit. Et
hoc modo suauitatē et dulcedinē
cordis sui aprens. in lenitate et
in ardore caritatis misit eis eun
dē filiū suū. quatinus p̄ eū a fame
infidelitatis sue reficerent̄. ita
refectionē celestīū dans eis cum
qua plenū gaudiū omnīū felici
tatū ac beatitudinū fideliter sa
ciari adipiscerent̄. Ergo panē il
lū cuius dulcedine sup̄ni. an
geli nō possunt saciari uidelicet
dñm inspicientes. ita suscepit ho
mo in humanitate filii dñi. cum
has refectiones beatitudinis su
mus pater misit hominib; in
habundantiā sp̄italis gaudiū.
Ac idō fidelis homo fidei au
dione audiat. Quos fideles ho

xxv.

mines qui ecclesiasticū germen estis
audite et intelligite instrumentū
anime ur̄e ubi n̄ estis filii diaboli.
s; heredes ecclesiasticū regnū. et conside-
rate quomodo ego intissimus ac
benignissimus pater magnis felici-
tatis salutis ur̄e circūdedi uos.
Ergo attendite bonitatem patris
ur̄i. scilicet quomodo p̄ me ordi-
natū ē q̄d in salutē ur̄a ē. quō quā-
uis uilis cinis sitis tamen eandē sa-
lutē ur̄am humanitas filii mei ex-
poscit. Quomodo. filius m̄s natus
est de incorrupta uirgine. quē ig-
nata ullius doloris fuit. s; quē in
uiriditate integritatis sue p̄man-
sit. ut gramen in gl̄a uiriditatis
sue uiget. sup̄ q̄d ros de celo cadit.
Et quia uirgo illa integra fuit
de qua idē filius m̄s hoc modo
carnē sine peccato assūpsit. idō et
iustū ē ut caro et nunc de fructu il-
lo fiat qui sine succo amaritudi-
nis ē. Quomodo. Granū frum̄ti for-
tissimus et optissimus fructus alioq̄
fructuū est. nec in culmo suo succū
aut medullā ut ceterę arbores ha-
bens. s; in gramine suo in spicā sur-
gen. s; na ut fructū suū tendit. nec
p̄ calorem nec p̄ frigus amarū succū
p̄ducit. s; siccā farinā tribuit. ut
enā caro filii mei sicca fuit sine
omni fednate humane pollutio-
nis p̄ quā humanū genus in am-
plexib; libidinis uiri ac mulieris
surgit. Non sic unigenitus m̄s na-
tus ē. s; in uiriditate integritatis

exiuit. ut enā gram̄ intectū granū
frum̄ti gignit. Nā ut culmus frum̄ti
sine medulla uigens siccū granū in
purnate spice p̄fert. ita enā beata uir-
go sine uirili fortitudine gignens.
scīssimū filiū suū in simplicitate in-
nocentie edidit. qui de eadē matre
sua nullū succū peccati traxit. quō
et ipsa cū sine medulla uiri concepit.
ut enā gram̄ succū grano n̄ tribuit.
quia illud n̄ de medullato stipite ui-
get. s; de sole & pluma ac de blanda
aura uiret. sicut & p̄dicta integer-
rima uirgo n̄ de uiro s; uirgine al-
tissimi obumbrata et infusione sp̄s
scī p̄fusa in suauitate castitatis uni-
genitū suū genuit. Quāuis autē
eadē uirgo de uoluntate uiri ac
mulieris orta ē. tam eundē filiū
suū ita n̄ p̄tulit. s; cū de celo uenien-
tē uerū d̄m et hominē sine uolun-
tate uiri in integritate sua purissi-
mū genuit. Quē quō cū in uirgini-
tate sua sine sordē purissimū pepit.
idō et nunc panis qui caro illius
ueraciter ē. sc̄rat. purissimus in in-
tegritate sua existens. a fidelib; in
purnate cordis et sine admixtione
diuersitatis suscipi debet. ut filius
isrl̄ p̄monstrauit. quē admodū in
uoluntate mea scriptū est.

Memore diei huius in qua egres-
si estis de egypto et de domo
seruitutis. quō in manu forti edux-
it uos d̄ns de loco isto. ut n̄ comeda-
tis fermentatū panē. Quid ē hoc.
Vos qui imitatores filii mei ē. n̄

uultus estote respicientes de morte
ad uitā uidelicet in memoria uīa
habentes saluationē dici illi qui fi
lius mī ē qui mortē conculcauit et
uitā dedit in quo in salute uīa egres
si estis miserabile exiliū pditionis
scilicet cū abiectis densissimas tene
bras infidelitatis ita etiā uos eripien
tes de mansione diabolice seruitutis
cui intransgressione ade dati fui
stis. Nunc ergo de tēris aēib; ad
celestia respicite quō indiūina po
tencia de malis eduxi uos ego dñs
qui cunctis tanta fortitudine p̄sū
quod uirtutem meā nullū obstaculū
contrarietatis obsistit. quin om̄a
acutissime penetrat ita p̄ filiū meū
eripiens uos de loco isto in quo p̄ in
fidelitatem uīam mortu famulantes
in bonis opib; n̄ laborastis. s; in puer
sitate uīa iacentes turpiter in eo p̄
stitistis. s; quia nunc in unigenito
meo ab opp̄ssione ista liberati estis.
currite de uirtute in uirtute. cauē
tes ne in conscientia uīam mutatis
infidelitatem illā. que cor uīam sua
receptione n̄ confortat. s; potius
sua amaritudine grauat. Quid ē
hoc. Nolite dia. bolicas artes sec
tari. nec cetera figmenta que ho
mines in humanis contagiis phi
losophorū paganorū ac hereticorū
sibi metipsis adinuenerūt. s; filiū
meū in speculo fidei imitāmini.
qui uos de carcerib; inferni libera
uit cū semetipsū p̄ uobis ad passio
nē crucis obtulit. s; ut uestigia

84
cuius tanto cautius sequi ualeatis cor
da uīa celesti pane confortate. uide
licet corpus ei fidei deuotione su
mme. quō ipse decedo ueniens de
suauit et depura uirgine natus et
in ligno p̄ salute uīa passus semet
ipsū uobis contulit. ita ut & uos si
ne admixtione ullius amaritudi
nis suauē et purū panē diuina in
uocatione corpus ei in altari con
secratū sincero affectu suscipiatis.
quatinus p̄ hoc esusū interioris
hominis effugientes. ad copulas et
ne beatitudinis puenire ualeatis.

Vnde etiā in uino qd de uite
fluit. eadē inuocatione p̄
cramentū sanguinis ei uolo mira
biliter demonstrare. Quid ē hoc.
Sanguis filii mei de latere suo
fluxit. ut & uina de uite sudat.
Sed ut uina pedib; conculcat et
in torculari p̄mittit. ita dulcissi
mo ac fortissimo uino effluente
ad roborandū sanguinē in hoīe.
sic etiā unigenito meo in sudore
angustie uerberib; et flagellis
conculcato. et ligno crucis opp̄s
so. optimus atq; p̄ciosissimus san
guis de uulnerib; ei emanauit.
saluberrima liberatione creden
tes p̄ptos p̄fundens. Quē ad modū
etiā uina dissimilis ē aliis pomis.
que duras cortices habentia come
di possunt. cū homines uinā ma
gis soleant sugere quā comedere.
ita etiā filius mī dissimilis erat
in peccato ceteris hominib; q̄a

xx. viij.

ipsi sub pondere nequicie gra-
uari diuersis passionib; subiaccit.
cū idē unigenitus m̄s de castissima
uirgine mirabiliter natus. omni
contagione peccatorū careret. Qua
ppter & quō uia tenere matricē
est. idcirco et uinū in sanguinē
eiusdē filii mei uolo consecrari.
Nā ut uinū de uentre sudat ita et
filius m̄s de corde meo exiit. etiā
eodē unigenito meo uera uite ex-
istente. et diuersis palmitib; ex eo
exeruntib; quia fideles in ipso plan-
tati s̄. qui p̄ incarnationē ei in bo-
nis opib; fructuosi existunt. Et ut
iste succus de dulcissimo ac fortissi-
mo fructu uitae emanat. sic etiā oīs
iusticia in midia et ueritate p̄incar-
nationē ei dē filii mei apparet. q̄s
uirtutes in ipso inueniunt. om̄s q̄
cū fideliter querūt. Quomodo. Quō
qui ipsi fideliter adherent. hi ui-
rides et fructuosi ab ipso efficiunt.
ita q̄d optimos fructus in uirtutib;
affert. sicut et ipse suauis et m̄s
existens p̄ciosissima germina in
sēntate et iusticia attulit. et sibi
credentes ab omni sorde infideli-
tatis emundauit. ut in canticis
canticorū de eo scriptū est.

xxiv.

Botrus cypri dilectus m̄s mihi.
in uincis engaddi. Quid ē hoc.
filius dī qui me exultē animā in
passione sua saluat. in resurrectione
etiā sua miditer poculū uite
dat. Quomodo. Sic botrus cypri
fortissimā plenitudinē potatio-

nis in se continet. sic etiā excellentia
que in unigenito dī ē. indeficientē
magnitudinē in se habet. ita q̄d
idē filius dī numquā hoc modo ex-
hauriet. quin potū uite sciētib;
dare possit. quō ipse salus uite ē.
Nos enim qui prius in defectu fui-
mus. nunc in ostensione et inscien-
tia uere scificationis bonorū opum
confortati p̄ illū cibū uite manduca-
mus. in quo etiā d̄m sciētes ad uitā
p̄gimus. cū in ueteri testam̄to q̄d q̄si
p̄ umbrā plenū sensū n̄ habuit. s̄. in
ostensione significationis multā di-
uersitatē in se tenuit. magnā famē
sustinentes ad saluationē surgere
n̄ ualimus. Nunc ergo in ipso satu-
rat. etiā in illo salutare poculū bi-
bimus. scilicet fidelit. in uera fide
gustando q̄s d̄s sit. quē exteriorib;
oculis mortalis carnis uidere non
possumus. s̄. quē sp̄uali intelligen-
tia intus habemus. sicut et uinum
fortissimū suū in uenis hominū
ostendit. hoc tamen hominib; non
sentientib; s̄. tantū ita ēē in uia se
sciētib;. Et idō sponsus animarū
botrus cypri ē. cuius fructus n̄ defi-
ciat. Quomodo. Cecus ingressus
portū. requirit insū suū. Quom̄.
Quia homo claritatē fidei n̄ ha-
bens. cū ad fidē p̄ueniret. p̄ pres-
surā torcularis in rore sanguinis
xp̄i ungit. Quomodo. Sicut p̄p̄
cepta illius. uitā in anima n̄a ha-
bemus. ita etiā in donatione illi
emundationē in carne n̄a reci-

85
 primus: quō nos nati in p̄uaricatio-
 ne ad e immundi existimus: s; in
 sanguine ipsius sc̄ificam̄. Unde
 desponsatio anumarū de ipso in
 spū sc̄o dicit: Dilectus m̄s qui cor-
 di meo dulcis et amabilis existit:
 fortissimū uinū p̄ sanguinē suū
 in plena sc̄ificatione mihi ē. q̄a
 dū sū immunda in plantatione
 carnis: sicut uinea que adhuc in
 culta iacet in spinis: ipse fons sal-
 uationis existens: peccatores asor-
 dib; suis midit̄ abluit: et in myste-
 rio secretorū suorū gl̄osissime sc̄ificat:
 quō ut de corde patris sua uiter
 exiit: sic etiā in uino sanguinē
 suū sua uiter ostendit: et ut ex uirgi-
 ne mirabiliter natus ē: ita etiā et
 in pane corpus ei mirabiliter de-
 clarat: quia ipse botrus ē: qui nū-
 quā defectū in ullo detrimento
 patiet̄. Quia p̄pter et sup̄ altare
 uelut uinculari p̄ uoluntatē
 patris calcāt: quatinus homo q̄
 p̄ se met̄ ipsū nullatenus subsistere
 potest: ob fragilitatē debilitatis
 sue n̄ deficiat: q̄m et sicut sangu-
 is hominis augmentū expotui ac-
 cipit: ita etiā homo sc̄ificationē
 ex sanguine filii dī habet: et ut
 ne sanguis hominis sine riuulo
 potius in ariditatē uertat̄ expotui
 reficiendus ē: sic etiā uinū in con-
 secratione sanguinis ei dē filii dī
 n̄ deficiet: s; sup̄ altare in sacram̄-
 to ei dē mysterii semp̄ erit. **S**ed et **xxx.**
 oti homo acutissime sciās q̄d

in consecratione ista uino aqua int̄-
 esse debet: quia de latere filii mei
 sanguis et aqua emanauit: ita q̄d
 et in uino diuinitas ei intelligitur:
 & q̄d in aqua humanitas ipsius
 sentit̄. Et idō quō in ipso diuinitas
 et humanitas ipsius sentit̄. Et idō
 quō in ipso diuinitas et humanitas
 ē: idcirco etiā in consecratione
 ista uino aqua inter erit: quia cū
 uinū diuinitatē ei designet: aqua
 etiā humanitatē ipsius ostendit:
 que sine conmixtione uirilis san-
 guinis pura et munda ē: quō idē
 unigenitus m̄s fons aque uiue ex-
 istens: hominē in regeneratione sp̄s
 et aque de ueteri culpa ade e mun-
 dauit: et eos ad ecclesiā transtulit:
 cū p̄ salute eorū in mundū uenit:
 quē admodū scriptū ē.

Ego quasi fluuius dorix: et sic
 ductus aque exiui de parad̄y-
 so. Quid ē hoc? Ds hominē rationa-
 litate firmans ei plurima mystica
 dedit: cū spiraculū uite in eū mit-
 tens: illū rationalitate sublima-
 uit. Qui dū seductus in mortē ca-
 deret: ego filius dī qui ipsū libe-
 rare ueni fluens in decore omniū
 rigationū in fixa carnis: et ema-
 nans in diffusionē uere & indefi-
 cientis puritatis: exiui de secreto
 sup̄ne amenitatis: quatinus ho-
 mo qui ex creatu suo p̄ierat: midit̄
 de p̄dione eriperet̄. Quom̄-
 ut innoxius sanguis innocens
 innocentie in angustia de sua

xxx.

damus passionis pro eo effunderetur.
Quomodo. Intransgressione ad eum
cum ipse de paradiso expulsus est.
sanguis eius de pulsatione angustie
quia reus erat totus inundavit. et
sic in angustia illa liquefactus cum
sudore aque perfusus est. Et ita san-
guini hominis. aqua per sudorem matris
est scienda est. Unde o homo cum unigeni-
tus dei in carne angustiarum cepit.
videlicet quando per humano genere
pari uoluit. sanguis eius guttas su-
doris emisit. ac deinde ipso in cru-
ce suspensus de uulnere lateris sui
aqua cum sanguine emanavit. Et
ideo in sacramento illo ubi mysterium
eiusdem passionis celebrandum est aqua
uino inter se debet. quia et de

uulnere lateris eiusdem filii dei
aqua et sanguis effluxit.
Sed et in eodem sacrificio uinum aque
super habundabit. quia et sanguis
tabernaculi superat. sicut et lac succi sui
quod seruus excedit. Qui autem mi-
sterium hoc celebrant. id ita perfici-
ant quemadmodum eis premonstra-
tum est. sicut etiam ibi homines ex-
hortantur ubi inspiratione mea
per sapientiam alloquuntur. ut scrip-
tum est.

xxx.ii.

Venite comedite panem
meum et bibite uinum quod miscui uo-
bis. Quid est hoc. Vos qui stultitiam
deponere uultis. uenite de igno-
rantia illa qua deum nescitis. et
de stupro illo per quod in exilium
missi estis. et redite in candidam
regionem ueram. que per speculum si-

dei in fontem uiuentis aque uobis
premonstrata est. et pia deuotione co-
medite panem meum. que uir in agrum
non seminauit. et cui terra uiriditate
non dedit. sed qui de deo exiuit.
atque in eo permanet. Nam ut panis
manducatur. et ut terra conculcatur.
sic et filius dei panis uiuus filios
hominum preceperit. quia ipse filius
dei in uirtute diuinitatis sue sta-
bilis est. et filii hominum in debilitate
carnis sue labiles sunt. filius enim dei
corporaliter manens in mundo
mollitiem liquoris peccati in carne
sua non habuit. quomodo sicut ignis pa-
nem excoquens arefacit. nec ei ullum
molle humorem dimittit. ita et idem
unigenitus dei de fortissimo igne
spiritus sancti conceptus. et de castissima uir-
gine natus. sine ulla contagione
peccati in corpore suo fuit. Et ita
sicut panis hominem reficit. sic
etiam et fideles homines per uinum
filium dei in fide nutrimus. quia
ipse fortissimus fructus est qui nunquam
deficiet. Unde et uos fideles
hunc panem comedentes. bibite etiam
puram intentionem uini hoc quod om-
ni prorsus sorde caret. et quod in
hanc inanem uagationem non uadit.
ubi corruptio mundicia inno-
centie absorbens. eam in uicium
conuerit. **N**am et secundum mo-
dum illud primus homo mundus fu-
it quando creatus est. quomodo in nulla di-
uersitate erat. sed mundus in carne
et in sanguine suo fuit. Qui cum

pu
pe
m
si
t
ip
m
re
en
e
at
ac
in
ph
ue
pe
ni
ca
no
cu
cu
mu
fil
lic
san
qu
tu
re
nu
Qu
pos
ris
ne
na
aqu
gu
uos

p̄uaricationē faceret illusus ē. ita q̄d
 postea semp sanguinē suū in fectore
 immundicie mechie sparsit. quia
 sicut idē homo honorē innocen-
 tie abiecerat. ita etiā et sanguis
 ipsius sanguinē colorē suū p̄dit
 inhumana conceptione in liquo-
 re pollutionis subuersus. in quo
 etiā liquore ita sine formatione
 ē quo usq. iterū sanguis appare-
 at. et ita sanguis ille formā aliā
 accipiens post ortū suū in debi-
 litate iacet. usq. dū medulla ei
 plenitudinē fortitudinis sue in-
 ueniat. et usq. dū scientia in ipso
 p̄exertationē occulte suscitatio-
 nis exurgat. et tunc ita munda
 caro et mundus sanguis de uene-
 no expiatus apparet. quo usq.
 eū noxius calor p̄ueniat. qui p̄
 cussione sua noxiā spumā in
 mundicie eicit. S. ab his omnib.
 filius dī mundus exstruit. uide-
 licet munda carnē et mundū
 sanguinē habens. ita q̄d eū nū-
 quā tactus ullius noxi calor
 tetigit. S. in scificatione et hono-
 re uiridissime castitatis manens.
 nulla contagione uolari potuit.
 Qui tamen in angustia passionis
 positus. aquā in sanguine late-
 ris sui effudit. quia sanguis si-
 ne aqua in effusione sua n̄ ē. S.
 ita tēptatus existit. ut sanguis
 aquā confortet. et ut aqua san-
 guinē delinuat. **Q**ua p̄pt̄ et. *xxx. m.*
 uos qui dīm deuote colere uul-

tis. ita q̄d urām salutē amatis sumi-
 te hoc poculū scificationis. q̄d ita
 tēptauit uobis. ut aspiciatē ulno-
 nis in lenitate remissionis n̄ sentiat.
 quō et diuinitas & humanitas in
 supno filio ē. p̄cuius passionē de
 morte liberati. et p̄cuius corpus et
 sanguinē uegetati societate in et-
 na mansione habeant. S. ego qui
 sū in uicū et finis. iterū dico tibi
 o homo de nobili filio meo. qui flos
 ē rosarū et liliū conuallū. natus
 de castissima uirgine que eū in in-
 tēgritate sua genuit. qui paruit
 talis exuit. q̄d p̄cū de iniquitate
 priorū parentū humani generis
 placatus sū. qui me intransgressio-
 ne sua ad indignationē puocauerit.
 Unde & eundē partū semp in spi-
 cio. eū corpus et sanguinē filii mei
 cotidie sup altare nomini meo cōse-
 cratū habeo. ita q̄d p̄idē sacram-
 tū tu homo scificaris. eandē carnē
 manducans. et eundē sanguinē
 bibens. Nā eū ibi sacerdos officii
 suū exercet. sicut illi constitutū ē.
 uidelicet sacramentis uerbis me
 inuocans. tunc in eadē potestate
 ibi assū. qua et ibi ad eā ubi uni-
 genitus m̄s sine scismate ullius
 contagionis incarnatus ē. unde
 et corpus ei purissimū et suauissi-
 mū in omni scitate fuit. ita q̄d
 et nunc carnē et sanguinē ipsius
 fideliter suscipientes. tanta dulce-
 dine uiuificent. q̄d nullū despec-
 tū abiectionis paciant. sicut et

xxx.v.

in carmine canticorum scriptum est.

Quis mihi det te fratri meum sugen-
te ubera matris mee. ut inueniam te foris et de osculetur. etiam me nemo
despiciat. Quid est hoc. Geminus et de
uocio in ecclesia posuisti. certissima fide
dicit. Quis est ille qui in miserrimo ho-
mini in crumbris posito. missima
oblatione det te sponsum ecclesie. cum te
fratrem meum propter incarnationem
tuam nomen. sugentem in duciam et
ueritatem que sunt nutrimenta illa quibus
diuinitas homines nutrit. que in
mater in creatione mea est. scilicet
cum educatione uocationis unam in-
dans. Quid est hoc. Quia et nutrimenta
ecclesie plena sunt gratia tua. cum ei plena
ubertate in sacramento corporis et
sanguinis tui tribuis. qui panis
uiuis et fons aque uiue est. Et hoc
ideo facis. ut manifesta certitudine
inueniam te foris. scilicet cum scio te
filium dei in celis. uideam te etiam homi-
nem unum. quem in diuinitate mor-
tales oculi mei cernere non ualent.
ita ut etiam inueniam te in pane et
uino diuini misterii. quod sacramentum
sine pondere deceptionis. et sine
anxietate fallacie est. ac deinde hoc
modo de osculetur te. quomodo per salutem
meam incarnatus es. et quia etiam me
participem corporis et sanguinis
tui facis. quatinus per hoc in unum
cum propter me uenisti. et quod te ipsum
mihi tradidisti. iam nulla creatura
deinceps me despiciat. cum ipsa uo-
luntate tua tibi subiecta semper se-

quat. et cum ego preceptis tuis rebellis
existens. tibi multo ciens contrari
inueniar. **N**unc ergo ut uides
o homo cum sacerdos his uerbis que
sibi in spiritu sancto constituta sunt. obla-
to sacrificio ad altare me ceperit
in uocare. amen tibi dico quomodo in arden-
te calore meo ibi assu. et pleno desi-
derio ideo sacramentum perficio. Quomodo.
Quomodo in effectu eiusdem misterii ardente
caritate super eandem oblationem ex-
pando. uidelicet ab initio uerborum
sacerdotis me in uocantis. et hanc
memoria facientis. quod filius meus in
angustia passionis sue panem et ui-
num benedicens. in sacramento corpo-
ris et sanguinis sui discipulis suis tra-
didit. ut et ipsi ideo per salutem populi fa-
cerent. Vere dico uobis. quia num-
quam in uocatio ista super huiusmodi
oblationem in recordationem eiusdem
unigeniti mei erit. nisi misterium
corporis et sanguinis eius ibi perficia-
tur. quod carnalis oculus quandoque ci-
nis est uidere non poterit. nisi in fide
illud humili deuotione perspiciat.
Quomodo. Cum aliquid unum sibi in mi-
serum suum ponit. uidet ardentem super
illud uolat. et calore suo illud fo-
uens pullum educit. ita quod testa oui
remanet. et quod pullus ille euolat.
Quid est hoc. Ego omnipotens cum oblatione
panis et uini super altare nomen
meo dedicatum in memoria filii
mei oblata fuerit. etiam mirabiliter
uirum et gloria mea illustrans. in
corpus et sanguinem eiusdem unigeniti

nm
so m
cem
uo h
san
ibi
cem
et fa
bitt
cor
ma
filu
mu
apu
s. ho
uelu
seilu
tua
na
re u
plu
hui
reo
fion
trah
tam
cer
corp
ma
inde
sacer
appl
ibi m
hoc sa
hora

87
nra mei transfundo. Quomodo. Ip-
so miraculo quo idē filius mī carne
ex uirgine suscepit. ipsa etiā obla-
tio hēc in consecratione ista caro &
sanguis ei efficiūt. S. panis et uinū
ibi exteriorib; oculis uisibiliter
cernit. ^{manet} intus autē scētas corporis
et sanguinis ei dē filii mei inuisi-
biliter ^{manet} intus autē scētas
corporis et sanguinis ei dē filii
mei inuisibiliter manet. Quom. Cū
filius mī apud homines eēt in
mundo. apud me manens in celo.
apud homines etiā manet intus.
S. hoc spūale et nō carnale est.

Sic et ego pater omni creature. ^{xxxv.}
assū. ā nulla abstrahens me
uelut tu homo ab ea te subtrahis.
scilicet ut cū in aqua uides facies
tua quidē in ea apparet. s. tamen
ita nullas uires tuas in illa exerce-
re uales. et cū te ab ea aueris. am-
plius nulla nō apparet. Ego autē
huiusmodi mutabilitate nō appa-
reo creature s. assū ei uera ei osten-
sione. nec ab ea potestate meā sub-
traho. s. in ea fortitudinē uolun-
tatis mee scdm qd mī placuerit
exerceo. Unde etiā in sacramento
corporis et sanguinis filii mei
maiestatē meā ueracitē demonstrō.
uidelicet ab initio secretorū uerborū
sacerdotis usq; dū idē mysteriū
appto p̄cipiat. miracula mea
ibi mirabiliter exercens. ^{xxxvi.}
Sed et hoc sacerdotale officiū a prima
hora diei usq; ad nonā horā ipsi

a fidelib; exerceri potest. scdm qd
necessitas tēporis in morib; homi-
nū inueniunt quō et adā immane
surgens ad horā nonā seductus ē.
et quia etiā passio filii mei in cre-
pusculo diei inchoata. ad horā
nonā consummata dinoscit. ita
qd in cruce moriens exspirauit
et morte sua mortē uiriliter su-
perauit. ubi et ecclā ei dē unige-
nito meo assistens. dotē suā ibi
suscepit. qd et nunc a filiis ei dē
ecclē celebrandū. **H**oc autē idē
officiū a sacerdotib; in sacrificio
in inani uentis. et nō in pleni-
tudine ei pagendū ē. ne coagu-
latio escharū spūale desideriū
euacuet. quō prius eē debet spū-
talis epulatio. et postea carnalis
refectio. et qā etiā sps honoran-
dus ē. & caro refocilanda. Nam
hoc sacramentū spūali desiderio
et nō carnali cupiditate accipi-
endū ē. et idō in ieiunio et non
in epulis p̄cipi debet. nisi in ne-
cessitate illa si homo in hac opi-
nionē positus ē. qd de mundo
transiturus sit. S. filius mī circa
finē diei corpus et sanguinē
suū discipulis suis dedit. qm eis
uerū manē uite cūc attulit.
et quia etiā in consumatione
scēli morte in hominib; tēpora-
liter transiunt electi sicut sol
in regno meo fulgebunt.

Et hoc modo idē unigenitus
mī in resurrectione sua

xxx. iv.

xl.

demonstravit animas iustorum ab inferno se abstrahere et genus humanum in restaurationem emicunt se reducere quam reprobis angelis perdidit. mortem sine suggestione alterius appetentes. nam quod a nullo alio insidiatore quam a semetipsis seducti sunt. cum nec gustum peccati in semetipsis habuerunt. uelut homo in fragilitate corporis sui habet. Unde et homo quem ab insidiante seductus est fragilitate corporis habens. a subleuante etiam ad uitam reductus est. et diabolus corporalem grauedinem non habens. in puerilitate sua relictus est. Sed et homini uita et salubris refectio in perceptione corporis et sanguinis filii mei data est. quam nunc per hoc sacramentum inuisibiliter in anima refocillatus surgat. et inuisibili aduersario suo uiriliter resistat.

xl. 3.

Qui autem idem sacramentum in maiore aut in minore quantitate percipiunt sic intelligant. quia et ille qui plus et ille qui minus accipit. unam eandemque uiam percipiunt. quam hoc sacramentum non in quantitate sed in sententia est. et percipientes secundum fidem ipsorum saluat. ut de manna sic scriptum est.

xl. 13.

Exeritque ita filii israel et collegerunt alius ^{plus} minus. et mensi sunt ad mensuram gomor. Nec qui plus collegerat habuit amplius. nec qui minus parauerat recepit minus. sed singuli iuxta id quod edere

poterant congregauerunt. Quid est hoc. Supernum sacramentum iuxta id quod edere poterant congregauerunt. Quid est hoc. Supernum sacramentum iuxta id quod eis preceptum est attendunt filii electionis. qui dominum ardentius uidere desiderant et colligunt illud in cordibus suis secundum doctrinam principalium magistrorum suorum. et secundum id quod ab eis didicerunt scrutantur illud in manibus suis. alius plus deuotionis in secreto cordis sui habens. Unde et cum estimatione sua metuntur secundum id quod in animabus suis sentiunt. discernentes fidem quam in dominum habent. nec eam diuidentes. sed ipsam integram habentes. et quanta et quali deuotione corpus et sanguinem recepto ris sui percipiunt considerantes. Sed idem sacramentum non erit huius sanctius qui plus ex eo superserit. ^{perceptum in illis} ^{et minus} ^{in multis} sed secundum fidem suam qui illud percipit ita et cum illuminabit. Quia propter ob hominem in magnitudine percipiendum non est. quia fortissimus deus tam in parua quam in magna oblatione huius mysterii est. et ideo qui illud percipiunt solum hoc attendant. quod unum et unum dominum firma et integra fide in corde suo habeant. Et sic quisque fidelis sincero et recto corde secundum id quod possibilis fidei in ipso exposcit uires anime sue congreget cauens ne alius aut per fundius diuinitatem scrutetur.

qu
pe
ede
qu
u
tar
mo
pu
dar
san
del
det
lan
gu
cer
gu
cip
ado
era
li
car
in
tar
hab
era
ma
sui
pote
ben
het
form
et
car
corp
Ad
dist
sangu

88
quā sensu aut cognitione sua ca-
pere potest. s; sobrie ut in spū scō
edoctus ē timori dñi subiectus sit.
quō homo paup cinis est. **S**ed. xl. iij.
uos ostuli homines nolite dubi-
tare an sacramentū istud qđ hoc
modo uobis demonstratū ē. cor-
pus et sanguis filii mei sit. Recor-
damini ergo. unde ade carnē et
sanguinē creauerim. videlicet
de lino trē. Quid ergo uobis ui-
detur. An possibilis ē m de ob-
latione ista facere carnē et san-
guinē filii mei. an de lino trē fa-
cere hominē. S; uir scē de san-
guine suo fundit. et femina sus-
cipit illud. et qđ tunc amplius
addunt. Nihil omnino. aut in-
creatione aut in carne infanti-
li. Quis ergo format hominē in
carne et in ossib; ac in medullis et
in pulchra facie sua. nisi ego pa-
ter omnium. S; pater et mater nō
habent ullā potestātē facere aut
creare infantiulū. nisi qđ tantū
in ardente libidine sanguinē
suū excutunt. et postea nullā
potestātē in eo formandi ha-
bent. Nū uidere potestis quomō
hec fiant. nisi qđ ea cernitis in
formis suis. Tū autē ob homo di-
cis. Ego nō uideo hanc oblationē
carnē et sanguinē. ut hominē
corpus et sanguinē ē cerno.
Ad qđ tibi respondebo. Vos ui-
distis filiū meū in corpore et in
sanguine mortale mūra. qđ nunc

immortalis in celo ē. et ideo cor-
poralib; oculis eū modo uidere
nō potestis. nec etiā quomodo ca-
ro et sanguis ei in altari conse-
cretur. qđ sacramentū ppter
glām sacerdotis ibi nō sit. s; ppter
glām eīdē unigeniti mei qui
hoc officiū cū discipulis suis in
cena sua pegerit. S; ut me in clari-
tate mea quādiu mortales estis
uidere nō ualeatis. sic etiā nec car-
nē nec sanguinē filii mei carna-
lib; oculis uris carnaliter uide-
tis. scđm id qđ ea que inuisibilia
s; pspicere nō potestis. s; scđm hoc
quod mortalis obtutus ur. ea que
uisibilia s; uisibilitē cape ualeat.
Hoc autē idē sacramentū in
trib; causis mihi offerendū
est. Quomodo. In pane et uino
et aqua. ob honorē trinitatis.
Unde si de his trib; aliquid de-
fuerit. tunc ibi trinitas ueracitē
nō colitur. quō in uino intelligit
pater. in pane filius. et in aqua
spūs scs. ita qui uinū sine pane &
sine aqua offert. patrē colit. s; fi-
liū et spm scē negat. aut qui
panē sine uino et sine aqua
dat. filiū habet s; patrē et spm
scē abicit. aut qui aqua sine
uino et sine pane utitur. spm
scē attendit. s; patrē et filiū re-
cusat. aut qui uinū & panē si-
ne aqua dat. patrē et filiū ha-
bet. s; spm scē abicit. aut qui
uinū et aquā sine pane offert

xl. iij.

patre et spm scm colit s; filiu ne
gat: aut qui pane et aqua sine
uino uiuit: filiu & spm scm ad
tendit: s; patre recusat. Ergo in ^{xlvi}
hoc sacramento diuino n fiat: qd
et ego indiuiduus manens in
trib; psonis unus ds inseparabi
lus su: sicut et cognatio uolun
tas et opus in uo homine s:
sine quib; homo n e. **Q**uod
si in isto sacrificio defectus fue
rit: ita qd ibi aut panis aut
uinu aut aqua negligit: uere
tunc ille cuius neglectu hoc
euenit graui uindicta subiace
bit. Na si hoc scienter p negli
gentia temporis seu infideliter
p dubietate incredulitatis actu
est: illu qui huic reatu subia
cet ab oculis meis eiciat: nisi ipse
graui penitencia ad se reuer
sus semetipsu p hoc grauius
penitendo puniat: uel si hoc
ignoranter p negligentia obli
uionis euenit tunc ille qui in
hoc reus e: de hac culpa sua in
correctione penitentie in re
sponsurus e: quo acutius n p spec
it si hec omnia adessent que ad ^{xlvi}
sacrificiu meū pertinebant. Cu
enim filius ms in cruce pe pen
dit: ibi nichil saluationis de
fuit quia p effusu sanguine
sui saluatione animaru ho
minib; attulit: unde nec in
hoc misterio quicquam de ee
debet. Na sacramentu hoc

sacratissima scificatio in omni
scitate e: & ppter ea caro ista et
sanguis iste omi fide & deuotio
ne accipendus e. **Q**uicūq;
autē hanc sacratissimā carnē
accipit: et sanguinē eide myste
rii sumere n recusat: quo idē
filius ms sup omia e mundus:
et speculu inuirtum; ac ideo
nobilissimus sanguis et e acci
piendus: nisi p simplicitate ac
cipientis sacerdos tuncat picu
lum effusionis: et tunc illi ac
cepturo fiat sedm simplicitate
infamū: quib; esca panis con
cedit: et potus uini denegatur:
ita & isti hec sacro sca caro tri
buatur: et fluens sanguis sub
trahat: ne maius piculu exinde
oriat: et quia etiā illa sacro sca
caro sanguini suo et sanguis il
le carni sue in una scitate con
iunctus e. Qd si homo ille hui
discretionis e: qd angustia ha
bet idē mysteriu custodire: tunc
cu ei illa sca caro ad comedendū
datur: tunc et sanguis eius de
carnis ipsi ad potandū tribuat.
Sacerdos autē qui hoc sa
cramentu celebrat: dili
genter his indumentis quib; an
tiqui patres edochi p spm scm
ad idē officiu indui construe
runt uestitus sit: et acutissime
uerba illa que idē sps scs eis
de patrib; ad celebrationē ei
de mysterii inspirauit adten

dat
his
sp
dat
acc
don
m
offi
glig
deli
me
me
gr
im
qu
uol
dis
gr
S
ut
pru
ficia
semp
cui
que
ide
corp
salu
ne
ut
grau
ment
dos
me
ut
sue

dat. sollicitus cauens ne quicquā ex
his omnia deuotissime etiā in
spiciens ne exemplū hoc transcen
dat. ubi filius mī panē et calicē
accepit et discipulis suis ad come
dendū & ad bibendū dedit. S; q̄
mundum aut in uerbis ad idē
officiū p̄uenit. quicquā p̄ne
gligentiā obliuionis ignoranter
deliquerit. graui et salubri pen
tencia corripendus ē. s; tam mīam
meā querens inueniet. quia trans
gressionē istā n̄ in uoluntate aut
in malicia cordis sui p̄petrauit.
Qui uero id sciens aut p̄pore
uoluntatis sue aut p̄nequiciā cor
dis sui in eisdē sacramētis trans
gressus fuerit. hunc offensus dicā.

Serue nequā cur n̄ eas sacerdos. ^{et. viij.}
tali uestimēto recte induit.
ut in spū scō tibi instrueret annq̄
principales magistri tui in signi
ficatione sp̄italis officii. ut mihi
semp ministrant angeli mei. Et cur
etiā neglexisti modū uerborū illoꝝ
que tibi in eodē spū scō tradiderūt
idē patres tui in consecratione
corporis et sanguinis filii mei. ad
salutē & ad glām generis huma
ni. Unde qui in hoc reatu culpabi
lis ē inde mihi responsurus ē. si n̄
grau affluētia penitendo se
metipsū punierit. **S**ed sacer. ^{et. ix.}
dos qui epulas • istas ad altare
meū offert. inde ieiunus his epu
lis n̄ recedat. s; refectiōē anime
sue in corpore et in sanguine fi

li mei p̄cipiat. Qd si nouit graui
orib; onerib; se grauari. et his
epulis indignū. tunc n̄ p̄sumat
ad mensā meā accedere. nec illorū
a se ore criminū suorū filiū meū
tangere. ut illi et mensā & glām
natiuitatis sue contaminauerūt.
qui caput • lucernas lucerne
crudeliter absciderūt. Quia p̄pter
et iste qui ita contaminatus ē ua
rietate pestis sue sūmo sacerdoti
scilicet filio meo ostendat. et etiā
corā alio mortali sacerdote se ac
cusat qui sibi remediū consolatio
nis cū penitencia demonstrat. et
sic demū ad officii suū purificatus
accedat. **S**ed ego pater omnium. ^{.l.}
secreta dispositione sacramētis col
loqui. p̄qd me sacerdos ad altare
inuocare debet. in multis et in
magnis sermonib; esse nolo. s; in
recta ordinatione priorū magistro
rū quos donū scī sp̄s in recta ad
monitione me inuocare edocuit.
et hoc in multiplicata stultie sa
pientie ēē n̄ debet. s; in simplicitate
cordis. qui in multa colloquutione
n̄ delector. s; in puritate cordis il
lorū qui me deuote querūt. et qui
me in ardore caritatis benigne
amplectunt. Alias enim electis
meis cū me querūt grām meā scdm
uicissitudinē donorū sp̄s scī impen
do. in hoc autē sacramēto me to
tū ipsis ostendo. et sp̄s scī in nobis
et in ipso nos. & unū in diuinita
te sumus. sicut et corpus. et aīa

et uires illius unus uiuens homo ē
 Unde qui ad hoc sacramentū ac-
 cedit. caueat. ut ita ueniat. ne
 glām diuinitatis offendat.

2.4. **S**ed tu o homo dū ceteri homi-
 nes ad percipiendū idē sacram-
 tū ad sacerdotē accedunt. quinque
 modos in eis consi- **d**eras. quia
 illi qui pceptionē diuini myste-
 riū a sacerdote suo accipe deside-
 rant. quinque. sensus corporis sui
 a sece peccatorū suorū emundant. et
 eos a subripiente inmundicia dig-
 ne et laudabiliter custodiant. ut
 tanto salubrius idē percipiant.

2.13. **Q**uia ppter etiā ceteris qui ad idē
 sacramentū ut uidet accedunt
 alii in corpore lucidi. et in anima
 ignei s. quō ipsi clarnatē fidei
 ad idē sacramentū habentes nō du-
 bitant quin uerū corpus et uerus
 sanguis filii mei sit. et idō dū il-
 lud hac fide percipiunt. in carne
 sua uegetant. et scīficant. ita ut
 p hoc mysteriū scīficant. post resur-
 rectionē in eodē corpore suo ap-
 pareant in celo. atq. in anima sua
 igneo dono sps scī transfundunt.
 et accendunt. quatinus hac illu-
 stratione p fusi trena respiciant.
 et celestia desiderant. Quomodo.
 Quia ut auento ignis ad incen-
 dū exenat. sic et isti p sacram-
 tū istud ut in supno amore ar-
 deant inbuuntur. **S**ed alii
 in corpore pallidi et in anima
 tenebrosi uident. qui tepidi in

fide firmā fidē ad idē sacramentū
 nō habent. s. stulti s. sapientiā in-
 telligere uelint. puer cuius opa
 insubilia s. Nā foris in auditu
 auris audiunt. et in ardore cor-
 dis sui percipiunt ea quē ipsis de
 eodē sacramento dicunt. ita qd illa
 libenter in fide pfecte conphen-
 derent. s. tam p dubietate quē in
 ipsis ē nō possunt unueri quia scī-
 tas in illo sit. Unde et in interiore
 homine tenebris circūdati s. quō
 mentē suā sursum ad pfectionē illā
 eleuare nō ualent. quia ipsi in pec-
 catis concepti p pondere corpo-
 ralis fragilitatis ad pfectionē cre-
 dulitatis illius graues s. spmū ta-
 men plus consentientes. ita qd si
 dē libenter intelligerent. si p te po-
 re cordis sui possent. Qui enī ma-
 iorib. onerib. peccatorū in opib. su-
 is nō dū s. grauati hos quāuis ue-
 lut inuitos spmū consentire oport-
 et. quō anima maiore potestate
 adhuc habens. ita qd nō dū in pec-
 catis interempta ē. corpus uolun-
 tati sue subicit. Nā hec s. certami-
 na quē s. inter corpus et animā.
 quia anima corpori uult dñari.
 quō ipsi contrariū ē qd caro in
 concupiscentia sua habet. qd pec-
 catū ē. et corpus dedignatur in-
 sticiā. quē in desiderio anime ē.
 quia ipsa ui- **t**a diligit. Quid ē
 hoc. Qd mortuū ē mortuū appe-
 tit. et qd uiuit. uiuentē diligit.
 Quomodo. Caro amat peccatū

et anima diligit iusticiā et in hoc
sibi aduersant et raro sibi consen-
tunt. Sicut puer sine labore et si-
ne intellectu sensus sui pascit et
saturat ita et isti homines hoc sa-
cramento quasi pignoratiam ui-
uificant quō illud nec praebeat nec
pcommutat de dignant. Sicut tan-
tū simplici animo amplectunt.

Quidā uero in corpore hirsuti et in anima multa immundi-
cia humane pollutionis p fusi sor-
dent quō isti in carne sua turpes
et impudici sine pudore existentes
et stercore uiciorū se polluentes ut
porcus luto se inuolunt hoc modo
animā suā diuersa sordē peccatorū
humane contagionis inficiendo
contaminant. Et cū ipsi in his ui-
ciis sordentes ad sacramentū cor-
poris et sanguinis filii mei ita illo
ti accedere n̄ uerentur graui exami-
natione phae p̄sumptione sua
emundandi s̄ in qua tam purga-
tione midiam meā eis n̄ denego.
quia in m̄tib; eorū dignā penitentiā
assurgere p̄uideo. **A**lii autē in
corpore acutissimis spinis circum-
dant et in anima leprosi apparent
quia in corde suo ira odio et inui-
dia circūdan lenitate dulcedinē
et caritatem his spinis iniquitatis ase
expellunt unde ita mala appe-
tentes et bona deserentes atq; in
irrisione ceteros homines commu-
nia afficientes animā suā ue-
lut pessimis ulcerib; immundā

reddunt. Qui cū hoc modo addi-
uinū mysteriū accedunt semet
ipsos grauius ledunt. Sicut tamen
oculos meos ad eos conuerto cū se
in amaritudine punientes grām
meā penitendo postmodū querūt.

Quidā uero in corpore sangu-
nei et in anima uelut pu-
tridū cadauer fendi uidentur
quō ipsi cruenta manu diuisio-
nē in hominib; facientes animā
suā quasi putrescente tabe cru-
delissime pueris suis feda red-
dunt quia timorē meū n̄ inspici-
entes hoc qd in homine constitui
sua crudelitate destruant. Unde
si ipsi hac contaminatione con-
quinant corpus et sanguinē filii
mei p̄cipe n̄ timent semet ipsos
graui lesione decidunt quō ita
illud sacramentū hoc contingere
p̄sumunt. Sicut tam fons saluationis
eos postmodū p̄transibit si dig-
na penitencia semet ipsos ab hac
nequicia sua lauare studuerint.

Sed ex his omnib; dū quidā ea
de sacramenta percipiunt alii
uelut igneo splendore p̄fundun-
tur alii uero uelut obscura nube
obtenebrantur quia dū credentes
ad mysteriū corporis et sangui-
nis filii mei accedere satagunt
tunc hi qui illud deuota mente
et pura fide in bonis opib; ful-
gentes percipiunt dono sp̄s sc̄i ita
ad salutē corporis quā anime
sue illustant et hi qui illud

contrario corde et uacillante ani-
mo inpuer sis actib; torpentes su-
munt. obscurantē p̄supnue infe-
licentis additamentū sui. et ex-
terius et interius sibi inuicem in-
ducunt. quō huc sentant temere
se coniungere illi p̄supserit. Nā
homo qui tā rebellis et commuax
est. qd n̄ timet se polluerē aut sim-
plici fornicatione inuisceribus
pprii corporis sui tactu et delecta-
tione. aut se contaminare duplici
fornicatione educens semen suū
cū uiro aut cū muliere. aut se di-
laniare ira. odio et inuidia cū ce-
teris hominib; aut se cruciare
homicidio sibi inoccursantib; et
ita illotus et incorrectus temere
p̄sumit accedere ad corpus et ad
sanguinē filii mei sine purgan-
one confessionis et sine penitētia
correctionis. iste sciens et intel-
ligens iudiciāle ignē exculpa
sua ingredit. Quomodo. De hac
p̄supnue et peccato suo ut au-
rū in fornace examinabit. ita
qd nullus pulvis huius p̄supno-
nis in eo relinquet. quia pollutus
et incorrectus ad cōmunionē in-
nocentis agni accessit. Qui enim
ita illotus ut p̄dictū ē ad sanctificati-
onē corporis et sanguinis filii
mei accesserit. & ita sacramentū
illud sūpserit. adiudiciū sibi hoc
sumit. Quomodo. Sicut paulus
amantissimus m̄s dicit. **I**taq;
quicūq; manducauerit panē

uel biberit calicē dñi indigne. re-
userit corporis et sanguinis dñi.
Probet autē se ipsū homo. et sic
de pane illo edat. et de calice bi-
bat. Qui enim manducat et bibit
indigne iudiciū sibi manducat
et bibit. n̄ diiudicans corpus dñi.
Idō inter uos multi infirmi et in-
becilles. et dormiunt multi. Quid ē
hoc. Hec dico uobis qui comede-
rit panē uitę. uel qui sūpserit po-
culū salutis. qd sacramentū illius
est qui dñs celī et t̄re ē. ita qd hoc in-
digne tractat. uidelicet sordens in
peccatis. in hoc culpā suā semet.
Quomodo. Quia corpus et sanguinē
dñi sui idē saluatoris mundi mor-
dax et moribunde accipit cū
p̄nitus ad malū & pollutus in in-
dicia. et oblitus timoris dñi ē. ita
contaminatus palaciū salutis fere
receptionis aggrediens. Unde et
homicidiū ibi facit. Quomodo. Quō
in multis uulnerib; semetipsū di-
laniat. cū sine detersione et sine
lauatione penitentie crimina sua
celans. sacramentū hoc temere trac-
tat. Quia pp̄t et ego illi dico. Omi-
serime et amarissime. quomodo
audebas in lacū tantę miserie
dñi tui mittere. quē semp desi-
derant celestes ciues inspicere. Un-
de amara penitencia in corpore
et in anima tua examinaberis. ita
ut si reatū tuū n̄ correxeris post
resurrectionē mortuū correptio
ista uite inueniat. Et idō fidei

L. vii.

inspice
hic pu
hac de
sic de
ceder
fieri
none
tis an
sacram
ita qd
purga
iudici
quia i
et et
none
idē m
damm
dente
ceder
fortuo
qui u
quer
ip̄i a
cū dē
ca sib
mult
in leg
modo
sit q
Quid
deran
re et
mod
sua p
trier
idē m
negli

inspectione pbat se ipsū ille qui
hic punitur sui cō uoluerit. et sic
hac deuotione considerationis
sue de pane illo scētans accipiat
et de poculo illo suauius gu
stet. ut ita ad indeficientē refec
tionē pueniens. esuriē debilitan
tis animum effugiat. Nā qui hoc
sacramentū male tractauerit.
ita qd a sordē iniquitatis se nō
purgans illud indigne sūpsert.
iudiciū uitioris sibi imponit.
quia illud impurgatus mandu
cat et bibit. nō tamen in hac p̄sūp
tione sua ledere aut obfuscare
idē mysteriū p̄ualens. s; se ipsū
damnans. Et quia inuicis sor
dentes ita ad sacramentū hoc ac
cedere p̄sumunt. idō s̄ in uisū con
sortio multi infirmi. scilicet illi
qui in scītate ista medicinā aīe
querere nolunt. s; qui sibi met
ipsis amarissimā infirmitatē in
eisdē sacramētis inponunt. quō
ea sibi adiudiciū sumunt. & etiā
multi inbecilles. uidelicet illi q̄
in lege dī ita debiles s̄. qd nullo
modo inspicere uolunt. q̄s iste
sit quē tā indigne suscipiunt.
Quid ē hoc. Quia nolunt consi
derare quomodo dñm suū time
re et uenerari debeant. aut quo
modo amara penitentia carnē
suā puniant. quā ita inuicis eny
trierit. s; quō ita negligentes s̄.
idecirco etiā in obliuione huius
negligentiē obdormiunt multi

91
nescientes nec scire uolentes quo
modo peccata sua deflere debe
ant. uelut homo cū indormitio
ne somni ē. nec intelligit qd uel
quomodo in corpore suo sit. Vn
de tu o homo cū nec in confessio
nibus. nec in penitencia p̄te pur
gatus. corpus et sanguinē filii
mei illotus accipis. tunc intrem
da exquisimone de hac p̄sūp
tione sordis peccatorū tuorū ita ex
aminaberis. ut et mustū de in
mundicia illa quā in se habet
purgat. cū eā in seruore suo de
se eicit. **I** de quoq; sacramentū
tāta diligentia et sollicitudi
ne a sacerdote & ap̄lo tratan
dū et custodiendū ē. ne a quo
quā ita negligat. ut sup̄ t̄ram
neglectū piciaur. quia si p̄tor
porē neglectū sup̄ t̄ram cecide
rit. communiā illā p̄hesū meū
aut in t̄ra. aut in homine ulcis
cor. nisi ipse homo penitentia.
et amaris uerberib; puniat se.
quō caro et sanguis carnē et san
guinē restituere debent. Quomō.
Caro et sanguis hominis in hoīe
lugebunt. qd caro et sanguis
filii mei negligent ab homine
tractata s̄. sicut et tunc t̄ra tre
munt. et ut homines in timore
concussi s̄ cū idē filius m̄s in cru
ce positus sp̄m tradidit. **S**ed
si tu homo in instabilitate cor
dis tui. in temetipso dixeris quo
modo oblato ista in altari cor

2. 11

1. 10

pus et sanguis filii mei efficiat. tunc & ego tibi respondebo. Cur hoc ob homo interrogas. et quare hec sciscitaris. Nūc hec a te requiro. Quid scrutaris secreta mea. de corpore et sanguine filii mei. Nec ista a te requirenda s. sed tantū in magno timore et ueneratione ea suscipiens. diligenter custodi. et amplius de hoc misterio noli hesitare. Nā me tam temere nō debes temptare. Et qd hec ad te. S. incertissima fide require me. Cū enim totā fidē tuā inspexero. tunc nō quero a te quid sit corpus et sanguis filii mei. uel quomodo misterium hoc in altari consecrēt. Et quis querit te ob homo in igne. ardo rē ignis nō sentiens. Nullus. Sic nec tu in secretis meis temere require me. ne inde ledaris. Qd si ea cū deuotione animi tui querere uolueris. tunc ea in oratione et fletu & ieiunio diligenter quere. sicut et antiqui patres tui illa certissime quesiēr. et multociens eis reuelata s. Cūq. illa hoc modo scrutatus fueris et ea inueneris. tunc qd reliquum ē spū scō dabis. S. qui ad sacramenta hec accedunt nō p deua s. p rectā uia ueniant. ne ab eis peccā magnū casū ruine paciant. Quom.

lx.3.

Nam pessimus deceptor qui sine electione et sine conse-

cratone principalis unctionis cathedra pastoralis officii fallaciter sibi usurpauerit. et nequissim⁹ raptor qui pastorem suū expelles p sibi sibi consentientū cathedra ei uolenter inuasit. isti aut p semetipsos sua uoluntate graui uindictē subiacebunt. aut p hēctū meū graue sententiā inde sustinebunt. qā in pessima amaritudine mihi sunt. illū imitantes qui in semetipso maxī honorē habere uolens. ab omni glā felicitatis in mortē deiectus est. et quia etiā baal subsequunt. qui mihi ita illū qd se dñm fallaciter nominans in dissipationē datus ē. Et si in hac puerilitate mendaci. & p̄sūptionis sue sacros ordines meos dare se simulauerint. tunc illi qui ab eis hoc modo potū inficiunt. quā dclinant. ita in conspectu meo computant. uelut huius ap̄lō derisui habent. q̄s pueri in iocis et in ludis suis sibi iocularias psonas constituunt. S. ut hoc in hominib. uanum ē. ita et istud apud me uacuum ē qd huius modi inuasores in deceptione sua se facere simulant. Unde quia edificatio eorū praua ē. p̄batur stare nō potest. qm casura ē. & idō si in templo meo quicquā in sacris ordinib. edificare uisi s. delendū est. quia iusticiā nō habens fraus cōdinoscit. Ergo ab hac temeritate sua resipiscant. ne in penis con-

sortes illius fiant: quidū plus que
reget quā deberet. ab altitudine in
pfunditate missus ē. S; et ille lama
tor qui unctionē sacerdotalis of
fici n̄ habens. p̄sumptuā mentis sue
ira furiose ad altare meū accedit.
uelit illud sor. sim sicut et ipse iocu
lator ē. hic mensā nomini meo con
secratā temere tangens. uidelicet
sacrā oblationē offert. uolens qd
sui officii n̄ ē filiū meū diro cruci
atu uulnerare n̄ timeat. Quomodo.
S; ut incredulus sua incredulitate
dñm inuadit. et ut uesanius sua ra
bie mignē currit. sic iste me dñm
nesciens. nec ardentē ignē me senti
ens timorē meū abiicit. nec mansue
tudinē meā diligit. S; filiū meū uul
nerat. cū n̄ unctionis labiis sermonē il
lum lamar. quē idē unigenitus
m̄s sponse sue conuulit. cū ei corp
et sanguinē suū indotē dedit. Vn
de huic tam temere eū inuadenti
dicit. Quis tangit filiū meū. tam
contumax et n̄ unctus. S; iste qui
hoc modo ad altare meū accedit.
quotiens filiū meū p̄dicto secreto
sermone inuocare p̄sumit. tocies
eū uulnerare contendit. n̄ qd eū
ita ullo dolore cruciet. S; quia eū
tā p̄sumptuose tangere n̄ timeat. Qui
si in hoc contemptu sine penitentia
p̄manserit. inter illos impenis sta
bit. qui filiū meū sine causa cru
ciantes uulnerauerūt. Qua p̄pter
ne hec tormēta sentiat. lamentatio
nē afflictionis sibi assumat. ita

tamen ne amodo ad ministeriū
altaris mei accedere p̄sumat. Cete
ri autē qui sub sacerdote in serui
tio ecclesiastici officii ministrare
contendunt. caueant ne sine mo
do iusticie eide ministerio apppi
are p̄sumant. ne si rectitudinē
illā sibi fallaciter usurpauerint.
tunc informes et in polita inueni
de constructione ecclesiastice edifi
cationis iusto iudicio eiciantur.
Volo enim ^{ut ministri} mei sine dolo et sine
sorde in conspectu meo mundi
appareant. Quomodo. S; recta
electione ad altare meū accedat.
et tunc etiā ibi sine immundicia
mibi assistant. Quomodo.

Ne ad scelerē copulationē re
spiciant. quia spiritalē elege
runt. Quomodo. Quia seruilitatē
meā adierūt. S; si quis eorū ardentē
libidine carnis sue urit. corpus
suū abstinentia et ieiunio mace
ret. atq; se frigore et flagellis ca
stiget. Qd si tandē in pollutione
mulieris labit. tunc contamina
tionē illā uelut ardentē ignē et
ut mortiferū uenenuū fugiat. atq;
amara penitencia uulnera sua
detergat. quō uolo ut mihi in
castitate seruiat. Quom̄. Quia et
filius m̄s castissimus erat. qui &
hos om̄s ecclesiasticos ordines in semet
ipso demonstrabat. Quomodo.
uidelicet obsequendo. clamando.
p̄dicando. et offerendo. Quom̄.
Quō & circūcisio cū suo obsequio

. Et. 11.

tenigit et prophetia eū suo clamore
demonstrauit. ac ipse p̄ semetipsū
hominib; p̄dicauit. et andē uini
sacrificiū in ara crucis se obtulit.
Et quia ipse semetipsū in castitate
holocaustū dedit. sic et illi casti
tate ei imitent. qui ei ad altare
holocaustū offerre conant. Qui
tamen n̄ solum castitate in alius te
nebunt. s; & in semetipsis eā con
seruabunt. Quomodo. Iste sacer
dos a contagione mulieris se eu
stodire debet. sic etiā a se ipso se
contineat. scilicet cauens ne tactu
manuū suarū pollutionē de se
educat. ita ne strepitus libidi
nis in ipso criminose tumultuet.
Nā crimen a de hominib; mortē
inferens in ipsis sensus fornicati
onis excitauit. et idō carnē suā
homines constringant. ne eas lib;
mortis turpiter subiaceant.
Quom̄. Quia filius m̄s mortē
supauit. et ipsis unā dedit. Qui
quō in integritate uirginalis
pudicitie carnē assūpsit. idcir
co etiā casti debent. qui ipsi
famulari desiderant. ut ex di
uino p̄cepto scriptum est.

lx.iii.

Estote parati in diē tertiū.
ne appropinquetis uxorib;
ur̄is. Quid ē hoc. Qui dō singu
lari ter seruire uultis. estote
cū uoluntate cordis ur̄i para
ti in diē serenitatis illius ubi
scā et ineffabilis trinitas uera
citer apparentis mirabilia sua

in magno miraculo demonstrat.
Et idō si ibi dō digne apppiare
uultis. caute ne carnali affec
tu uos coniungatis carnalib; co
pulis. uidelicet ne sanguinē ur̄m
sanguini fragilioris estimatio
nis cōmisceatis. Qd uos o sacerdo
tes et ceteri ministri mei qui sub
sp̄nali nomine militatis cauere
debetis. quia etiā nec apli. quos
subsecuti estis se induersa di
uidebant. nec uobis tale exem
plū relinquebant. **N**olo enī
ut due copule scilicet sp̄nalis
et carnalis studiū in sacerdotib;
sint. quō sacerdos iusticiā dī si
bi copulabit. ita ut uxor ei sit.
cū qua ceteros p̄p̄los enutriet
et docebit. ut pater filios suos
educare et docere solet. Et quom̄
ap̄tū ēt ut sacerdos duas copu
las in recta mensura exerceat.
que sibi induersitate contra
rie s̄. Quom̄. ūna carnalis. et al
tera sp̄nalis. **E**t cū sacerdos
pastor et pater illoꝝ hominū
sit. qui carnale coniugiū ha
bent. et si tunc ipse idē equali
modo possideret. quis tunc ip
sius ēē deberet. Nullū aliū sacer
dos habere posset. q̄ ipsi p̄t̄.
quia ceteri sacerdotes om̄s mi
nistri unius officii s̄ quā diabo
lū q̄ sacerdos illius ēē deberet.
qm̄ et cū unitatis fuisset. uene
nū sub melle abscondens. Quom̄.
Quō ut diabolus malū subbo

no abscondit. ita etiā huiusmodi
sacerdotes qui turpitudinē suā
magis sequunt. quā castitatē di
ligant. carnalē copulationē sub
spūali coniugio quasi uenenum
sub melle eclare nunt. S. quia fi
lius mī totus in castitate ē. idō
etiā et hui castitatē amare debent.
qui corpus et sanguinē ei in alia
ritangunt. queadmodū scriptū ē.

Sacerdos scortū et uile p̄stibulū. *lx. vi.*
Nō ducet uxore. nec eā quē repu
diata ē. amando. quia consecratus
ē dō suo et panes p̄positiones offert.
quid ē hoc. Ille qui ad hoc positus
est ut sacrificiū dō offerat in iusti
ciā diaboli quē omī spurcie et
nequicie uicis inquinatis cōmu
nus ē nō diligit. nec etiā sensus su
os ita uult deiciat. ut cū iugū
meū ferre uult. uoluntatē carnis
sue contra iusticiā dī. et contra ex
empla antiquorū scōrū turpē am
plectendo sequat. ne et ita in iun
diciā illā quē repudiata ē ab eis
de antiquis patrib. suis cū eā
de flatu antiqui serpen
tis eē cognoscerent. in cōtūme
liosus actib. p̄ficiat. Has ergo sor
des ipse deserens. amator iusticie
dī sit. qm̄ in scēitate consecratus
dō suo ē. uidelicet a carnalib. con
cupiscentiis in opib. nascentiū fili
orū abstractus. unde ita sobrius
et in pollutis existens. panē illū
qui p̄salute hominū immensa
consecrationis ponit offerre po

test. Quid ē hoc. Scilicet quia sa
crificiū illud qd ē ita uiuenti
et refectio animarū. speculūq.
omniū uirtutū. quē p̄scām inno
centiā in forma castitatis p̄spicue
s ab omni sorde mundissimū ē.
qua p̄p̄t. et illi qui idē sacrificiū
oblaturi s. sine spurcia pollu
tionū eē debent. Sic etiā com
nentes ab epulatione et ebrieta
te. a ioco et risu. atq. a leuibus
et incōpositis morib. s. sint in
reuerentia illa ut successorib.
antiquorū patrū de quib. plan
tam s. conuenit et indignitate
illa. ut honorabiles patronos
debet. Et etiā ita uiuant ne sint
duplices induab. p̄sonis. idē ne
simul. in sc̄ari et in spūali uia
ambulent. quia difficile ē duob.
dn̄is simul famulari. ut etiā fili
m̄s in euglō testatur. dicens.

Nemo potest duob. dn̄is serui
re. Quid ē hoc. Nullus qui
mortale tunicā indutus ē. ualet
p̄tencruidine sensus et corpo
ris sui duob. dn̄is pariter & eq̄li
obsequio seruitiū exhibere. Quid
ē hoc. Quia nō potest dñō recti
tudinis. et dñō iniusticie simul
famulari. Quare. Quō rectitudo
iniusticiā abicit. et iniusticia
rectitudinē impugnat. Sic etiā
sacerdos nō potest simul. et pari
deuotione habere ancillā et
dn̄am. uidelicet carnalē copu
lam. et spūalē consorcium qd

lx. vii.

hec duo in perfectione simul esse non
valent. quoniam illud quod carnale est
impugnat hoc quod spirituale est. et
spirituale deprimat. illud quod car-
nale est. quod et paulus amicus meus ^{lxiv.}
cognoscens. illud ita esse inuolun-
tate mea demonstrat. cum dicit.

lxviii.

Oportet ergo episcopum irreprehensibilem esse. unius uxoris virum.
Quid est hoc? Necessarium est ut iste qui
ceteris hominibus in officio spiritualis
magister praeponitur. ita unita sua
constituitur. ne scandalum offensio-
nis et reprehensionis in eo inueniantur.
Quomodo? Quia sacerdos duas perso-
nas habere non debet. ita ut simul
maritus carnalis uxoris et vir
spiritualis coniugis sit. sed unus uxo-
ris vir. scilicet ecclesie in seipso erit
que unica in filio meo est. quoniam
una ecclesia in ipso surrexit.

Sed hec quamuis una sit. tamen
plurimos maritos habet.
quia cum sacerdotibus. filii mei qui
cotidie in officio ipsius sunt nup-
tias pagant. uirgo tamen in integri-
tate sua permanens. quoniam in ipsa
fides incorrupta est. Quia propter
et idem paulus uas meum non dicit.
ut hec uxor unus mariti esset.
quia sacerdotibus. illis qui usque
ad nouissimum diem meo de uni-
genito meo surgunt coniuncta
est. usque dum etiam nuptie ille ue-
niant. que nunquam ulla mor-
talitatis instabilitate defici-
ant. Sed et illi qui sub sacer-

dotibus. in seruitio altaris mei. proxi-
me ministrant. eisdem uxoris ma-
riti sunt. quemadmodum idem paulus
fidele doctrinam hominibus. pro me pre-
bens locutus est dicens. **O**ia con-
sunt unus uxoris uiri. qui filius
bonae praesentis et suis domibus. Quid est
hoc? Isti qui sui inuicem obse-
quios sacerdotes. assistunt. sunt
unius uxoris fidei coniunctione
mariti. Et quae est uxor illa. Unde
licet castissima sponsa. que nulla
corruptione ledi potest. uelut
mulier illa corrupta non. que flori-
ditate et innocentia sua perdit
quam in initio desponsationis sue
habet. cum adhuc cum sponso suo in-
corrupta manet. Unde et isti de-
sponsatores cum hac uxore in se
tam fidelem conuersent. ut et his qui
ad uxoriam eorum in spiritu et aqua re-
generati sunt. bona exempla uirtutum
praebant. et ut etiam officio suo quod
ad munimen ecclesiae mansio-
nis pertinet. fidei sollicitudine in-
sudent. uelut sanctus homo fi-
lius suus et domus sue om-
ne de deuotione purificationis sue
intendit. Sponsa cum ista ostendit
paulus amicus meus sacerdotibus. et
ceteris ministris altaris mei. qua-
tenus illa sibi in uxorem eligerent.
et carnalem coniugem non appeterent.
Nam nec idem paulus nec ceteri disci-
puli filii mei. nec reliqui patres
scilicet eorum sequaces. hoc exemplum
per se ipsos illis dabant. ut car-

94
nale coniugē accipere. et illā dese-
rent quā sibi prius in spūale uxo-
rē elegerant. Sacerdos enī qui tā
contumace in peccato ē ut mulie-
rē sedm uoluntatē carnis sue illi-
ent accipiat. adulteriū ppēiat.
quā rectā uxore suā idē eccliam
que sibi spūali officio desponsa-
ta erat deserit. et aliā sedm libm
mentis sue in pudice ducit. S; quā-
uis sibi difficile sit ut in hoc ardo-
re se constringat. tam pp̄t sup̄nū
amorē a concupiscentiis istis se
continet. ut etiā filius m̄s in euglō
ostendit dicens. **S**unt enī enu-
chi qui de matris utero sic nati s̄.
et sunt enuchi qui facti s̄ ab homi-
nib; & s̄ enuchi qui se ipsos castra-
uerūt pp̄t regnū celō. Qui potest
capē capiat. Quid ē hoc. Quō s̄ ali-
qui homines. qui de matris utero
ita egressi s̄ qd̄ p̄frigiditate
uel inbecillitate corporis sui con-
iuges habere n̄ possunt. unde pp̄t
hanc continentia suā utilita-
tē mercedis n̄ accipient nisi qd̄
solū de ope illius peccati penas n̄
sustinebunt. q̄a de peccato qd̄ n̄
pp̄tauerūt penas n̄ habebunt.
et sunt alii hoīes. qui p̄ uoluntatē
aliquorū hominū ita in corpore
suo debilitati s̄. qd̄ uoluptatē
carnis sue in hoc coniugali ope
exercere n̄ ualent. s; & ipsi ita se
continentes glām laudis inde n̄
merent. qm̄ quāuis hoc opus in-
cendū p̄ficere n̄ possunt. tam in

uoluntate sua multociens ardorē tur-
pitudinis habent. et sunt alii hoīes
scilicet spūale unā aggredientes q̄
sibi in ipsis hoc subtrahunt. qd̄ fa-
cile cū corpore suo p̄ficere possent.
quō pp̄t glām sup̄ne hereditatis
carnale copulā contempnunt. nec eā
habere uolunt. et idō maximā lau-
dē cū mercedē beate remuneratio-
nis inde habebunt. Qua pp̄t et eos
sacerdotes mei et om̄s ad officiū al-
taris mei ponentes plenissima uo-
luntate sua imitari debent. quatin̄
coronā continentie cū maximo tri-
pudio sup̄ni gaudii p̄cipiant. Et
idō quicūq; in uoluntate cordis
sui potest hoc exemplū cape. ita qd̄
pleno desiderio beatitudinis corp̄
suū ualeat sup̄are et concupiscenti-
as carnis abicere. iste cū ardenti-
sima deuotione capiat celeste con-
sortiū in strictione carnis sue car-
nale copulā fideliter relinquens.

Qui autē se n̄ ualeat continere
quin in uoluntate carnis
sue ardeat. hic nec pp̄t p̄sonā sup̄-
bie. nec pp̄t appetitū diuiciarū sa-
cerdos aut alius minister sacro-
talis gradus fiat. ne si postea indi-
lectione carnis sue. ceciderit mag-
nū detrimentū sui sentiat. Nā ipsi
corpus suū a contagione feminarū
continebunt. qui ad ministeriū
altaris mei accedere solent. nec
qualibet occasione matrimonia
coniugiorū sibi copulabunt. s; et
sua uoluntate et seruiciū mei rec-

223

2

94^v
 tudine se caste continebunt. alio
 quin sem̄ seruiciū in altari meo
 uirare debent. **Q**uoddā seruiciū
 quāuis quib; dā hominib; qui se
 prius seclō subiugauerant aliqñ
 do concessū fuisse reperiatur. tam
 nullis apparuisse cernit̄ qui ante
 susceptū. et n̄ potest susceptū idē
 seruiciū meū carnali iugo se sub
 posuerant. ita tamen qđ eodē iu
 go ab eis postmodū abscisso dein
 de in ipsiſ sp̄s sc̄s p̄conias laudis in
 mirabilib; suis opatib; ē. cū hoc
 in primordio surgentis eccle. p̄p̄
 pauertatē sacerdotū in miracu
 lo concessū sit. s; nunc ipsa ad
 ultia et bene confortata ministris
 ei multiplicans. iuxta id qđ ecclā
 stica censura de eadē. causa
 ostendit p̄cauendū ē. scđm hoc
 exemplū qm̄ et in uicio nascenti
 mundi masculis feminas de
 prima stirpe sua ducere obja
 ritatē hominū concessū ē. qđ
 tamen nunc ipsis dilatatū p̄hi
 bendū ē. quia etiā in formēs et
 in politū lapides in fundamentū
 edificii poni solent. cū tamen
 postea pulchri et bene cōpositi
 lapides in muro parietū ei exq̄
 rantur. ita etiā et in infamia ec
 clesie sacerdotes scđm qđ tunc
 inueniri poterant in officiū il
 lud positi s; s; modo in sp̄uali
 pplō plenus numerus illoꝝ rep
 peritur. qui ad sacerdotale offi
 ciū apti s; ita qđ seclari onere t̄re.

ne copulationis occupati n̄ sunt.
 qm̄ n̄ expedit ut pat̄ familias q̄
 p̄ceptū in seclari coniugio suscipiūt.
 nunciū m̄s in sacerdotio uocet.
 unde audi similitudinē hanc.

Rex quidā multa fortitudine
 pollens. parū exercitū con
 gregauerat. Quē cū diligenter
 intutus ē. rude cū ad exercitiū
 laboris uidens. exco quendā ho
 minē cū quib; dā aliis uidelicet
 communis plebis. tollens. quos ido
 neos p̄curatōne p̄spexit. eide ex
 ercitu p̄fecit. quia excellens ger
 men huius nobilitatis n̄dū matu
 rauerat. S; cū de inde idē exercitū
 iā augmentū sui cepisset. et cū
 iā meo nobiles aduerti fuissent.
 rex ille qđq; uis in eodē exercitu
 bene & ordinate disposuit. ac
 duces et p̄sides ex nobiliorib; illis
 ei scđm quāq; iusticiā p̄fecit. Qđ
 est hoc. Rex celestis cui fortitu
 do sup̄ om̄s ē. in plamatione ec
 clesie modicū agm̄ credentium
 coadunauerat. Qđ acutissima ex
 quisitione p̄sermans. infirmū
 et debile illud adhuc ad susten
 tandū corporales passiones p̄
 nomine considerant. et ita p̄c̄r̄
 qui unus ex ipso existens. prius
 in t̄renis aetib; conuersatus fue
 rat. atq; post cū quosdā alios q̄
 etiā aliqñdo sucū t̄re gustauē
 rant a sorde t̄poraliū rerū ar
 denter emundans. qm̄ eos saga
 ces et fideles & ad eū animarū

et ad sustentationē corporū impla-
nōne sua cē p̄nouit. fidē carbo-
licā amplectentes. in officio distric-
tionis et relaxationis p̄uilit. q̄a
rutilans aurore in ardore castita-
tis humana contagia exurens. n̄
dū flores sue dulcedinis in hōib;
late diffuderat. S; iā multitudinem
ecclesiastici germinis percussus to-
cius mundi late disseminata et
glā ecclesiastici honoris iā nobilitē
confortata. idē rex sup̄nus tam
seclaria q̄m sp̄talia dona homi-
nib; benignissima et decemissi-
ma dispositione inspirauit. atq;
sacerdotes et ceteros ministros di-
uinorū officiorū sobrietatē et ca-
stitatē suā ecclesiastico iuri scdm̄ iu-
sticiā dī honestissime conseruan-
tes instituunt. Unde o homo q̄a iā
inter sp̄tales hōies multa exorti
sunt. qui contra sc̄m et contra
diabolū militare laborant et q̄
in castitate et constrictione cor-
poris sui ad altare meū accedere
festinant. uolo ut sacerdotes mei
sine contagione t̄rene copule
in conspectu meo appareant. Nā
cū in ueteri testam̄to sacerdotib;
p̄ceptū sit. ut cū ad altare meū
accederent se a contagione mu-
lierū continerent hoc totū in
nouo testam̄to sacerdotib; meis
ad plenā p̄fectionē p̄ductū ē.
na ut q̄d illi ueteres quasi una
hora in castitate cauebant. hoc
isti noui ab initio puericie sue

usq; ad finē senectutis sue cōple-
ant. Et cū de ueterib; sacrificiū
in coniunctione mulieris pollu-
tū suscipe uolui. multo magis
modo de nouis sacerdotib; filiū
meū in castitatis officio tractari
uolo. **N**ec quisquā immaturus
et in consecratus eccl̄am suscipiat.
nec etiā plures eccl̄as appetere
p̄sumat. ne si in iate puericie
aut sine consecratione sacerdo-
talis officii eccl̄am suscipe p̄sup-
serit. uel unā habentis etiam
plures sibi subiugare tēptau-
rit. p̄uariator iusticie in hoc
existens grauissime distric-
tionis iudicio discutiāt. uelut ille
qui ante legitimū tempus uel
sine legitima desponsatione for-
nicari n̄ timet. uel legitimā uxo-
rē habens se polluerē cū aliis in
adulterio festinat. **S**ed & de
omni pp̄lo. qui ē in xp̄iano noīe
sacerdotes sapientis ingenii et ui-
rilis animi eligendi s̄. ita tam-
ut recto ordine et iusta unctiōne
atq; uoluntario animo ad serui-
tutē meā ueniant. Hoc tamen eē
n̄ debet. ut hi ad officiū altaris
mei accedant. qui in aliquo mem-
brorū suorū debilitati claudicant.
quia nec etiā in regno eccl̄orū ulla
macula diuersorū uulnerū in
animab; hominū apparebit.
Et idō nolo ut altari meo assi-
stant. qui in aliquo membro
suorū destituti s̄. S; quāuis ipsi

lyr. iij.

lyr. v.

incorporib; suis debiles sunt. tam
phac deffinitione membror; suor;
a regno celoꝝ n̄ separabunt. si tam
sanitate animarū suarū habent.
na si impuritate bonor; opū me
querit. Nolo tam ut ministerio al
taris mei fungant. s; ut efficaciam
bonor; opū humiliter operentur.

lxvii.

Sic etiā nec femine ad idē offi
ciū altaris mei debent acce
dere. quō ipse infirmū et debile
habitu s; ad hoc posite ut
filios pariant. et eos parientes
diligenter nutriant. S; femina
n̄ p̄ semetipsā s; de viro infante
concepit. sicut nec t̄ra p̄ semetip
sā s; p̄ agricola arat. Qua p̄p̄t
ut t̄ra semetipsā arare n̄ possit.
ita nec femina in officio consecra
tionis corporis et sanguinis filii
mei sacerdoti cōparanda ē. quā
uis in laude creatoris sui sonare
possit. ut et t̄ra ad irrigandū
fructuū pluuiā suscipit. Et ut
t̄ra omnē fructū p̄fert. ita etiā
et in femina om̄is fructus boni
opis p̄ficiat. Quom̄. Quia sūmū
sacerdotē sponsū accipe potest.
Quom̄. Virgo desponsata filio
meo sponsū eū accipit. qm̄ cor
pus suū carnali viro conclusit.
et idō in sponso suo sacerdotiū
et om̄e mysteriū altaris mei ha
bet. atq; om̄s diuicias ipsius cū
eo possidet. S; et uidua eidē filii
mei sponsa potest appellari. que
carnalē virū renuens. sub alas

protectionis ei⁹ fugit. Et ut sponsus
sponsā suā ualde diligit. sic etiā
filius m̄s sponas suas dulcissime
amplectitur. que ad eū in amore
castitatis solliciti currunt.

Sed et nullom̄ uir femineo
uestitu induat. nec femina
uirili habitu utatur. quatinus
hoc modo utraq; p̄sona discer
natur. scilicet ut uir uirile for
titudinē in se demonstrat et ut
femina femineā infirmitatē in
se ostendat. qm̄ hoc ab iunio hu
mani generis ita indispositione
mea ē. nisi aut uir in piculo mor
tis. aut femina in piculo castitatis
sit. tunc si ad horā illā aut uir
scdm̄ feminā aut femina scdm̄
uirū uestitū suū humiliter in
timore mortis mutauerint. cū
mediam meā de hoc facto suo
quesierint eā inuenient. quia
illud n̄ in temeritate s; in picu
lo salutis sue fecerit. Et quō fe
mina uirili habitu uestiri n̄
debet. idō etiā ad officiū altaris
mei n̄ accedet. quia uirile
p̄sonā nec in capillis. nec in ue
stitū suo demonstrabit.

Qui autē ad altare meū acce
dunt in castitate in con
spectu meo appareant. et n̄
solū isti s; et ceteri q̄ sacramentū
corporis et sanguinis filii mei
p̄cipe desiderant. ne se ipsos in
casū ruine mittant. S; multi tā
inter sp̄nales quā int̄ seculares

in
c
inco
com
difi
qui
ne
com
in
et fe
amb
luc
do
par
crea
quon
felice
crea
alt
S; et
rile
com
fina
c
tur
ind
re m
alien
puer
conf
meo
par
hac
cauer
lupus
Quom̄
et mol

96
inueniunt. qui se nō solum infor-
matione mulierū polluant. s. etiam
incontrarietate fornicationis se
contaminant. grauius onus
districti iudicii sibi inponunt.
Quom. Iſr. qui scdm modū femi-
ne cū alio uiro peccauerit. amare
contra dñm peccat. et contra con-
iunctionē illā qua dñs masculū
et femina coniunxit. Unde etiam
ambo corā dō polluti. nigri. atq.
luxuriosi. horribiles. ac molesti
dō et hominib; et rei moros ap-
parent. q̃a contra creatore suū
creaturā que in ipsis ē destruunt.
Quom. Iſr. uirū et femina coniun-
scilicet hoc qd forte & infirmū
erat simul copulant. quatinus
alterū ab altero sustentantur.
S. et isti contrarii adulteri. cū ui-
rile fortitudinē suā in molliē
contrarietatis transferunt. rectā in-
stitutionē maris et femine abici-
entes. satanam in puerilitate sua
turpissime subsequunt. qui illū
indiuuū ē scindere et diuide-
re in supbia sua uolunt. Nā ipsi
alienū et contrariū adulteriū in
pueris artib; suis in semet ipsis
constituunt. et idō in conspectu
meo polluti & contumeliosi ap-
parent. Qui autē eodē modo in
hac contraria fornicatione pec-
cauerit cū muliere. uoracissim⁹
lupus in ista puerilitate sua est.
Quom. Nā ut homo ille contrari⁹
et molestus ēt hominib; qui pul-

cherimas et mundissimas epulas ha-
bens eas abiceret. et steruus qd indi-
gestionē hōis egreditur comederet.
Nā et isti indigni et immundi
corā me s. quō rectā institutionē
coniunctionis in muliere deserunt.
et alienā p̃uaricationē in ea querunt.
S. et femina que has diabolicas ar-
tes rapit. qd se uirili officio cū al-
tera femina coniugari simulat.
uulissima in conspectu meo appa-
ret. simul et illa que se huic imā
contumelioso facinore subicit.
quia cū uerecundia ad passionē
suā habere deberent. alienū uis
sibi in pudice usurpauerit. Et qm
inextraneū modū se transmuta-
uerunt. idcirco transposite et con-
trariabiles mihi s. Iſr. quoq; mares
qui cū tactu p̃puei sui sem suū
educunt magnū casū anime sue
inponunt. quia in hac inquietu-
dine se omnino concutiant. et
idō uelut immunda animalia
que catulos suos deuorant corā
me apparent. quō semen suū p̃-
uerse excitantes illud ad con-
tumeliosā pollutionē deducunt.
Quos et femine impudico tactu
inutantes. cū inuincenno ardo-
re ardentis libidinis inconstri-
ctione corporis sui semetipsas fa-
tigant ualde culpabiles exinde
sunt. quia cū in castitate se con-
tinere deberent se in immundicia
polluant. Unde tā femine quā ui-
ri qui p̃prio tactu corpo

ris sui sem sui de se excutunt. in
 hacorde sua ulcerib; et uulnerib;
 semetipsos inanimab; suis inficiunt.
 cū ppter amorē meū in officio casti-
 tatis se constringere noluerunt.
 quid ē hoc. Quia cū homo stimu-
 lū carnis sue se pungere senserit.
 incauernā continet. currat. et
 secum castitatis apphēdat. atq;
 ita se ab immundicia defendat.
 Quomodo. Libama de tritico eici-
 at. idē strepitū libidinis a suau-
 tate castitatis separet. Unde quis
 quis gustū libidinis sic a se piece-
 rit. ualde dulcis et amabilis m̄ est.
 s; uos o hoīes castitatē abiciatis et li-
 bidinē amatis. cū etiā n̄ solū formi-
 catores hominū. s; etiā fornicato-
 res hominū. s; etiā fornicatores pec-
 corū estis. ita qd sem ur̄m n̄ in ui-
 uo qd uiuit. s; in illud qd mortu-
 um ē mittatis. et qd consortē ur̄i
 destruitis. et illud qd uobis in serui-
 tute subiectū ē appetitis. Quia ppter
 clamant sup uos elem̄ta dicentia.
 Heu heu nr̄i dñatores miscent se
 nobis. in cōmixtione seminis sui.
 Et ita de indignatione mea inopi-
 bus ur̄is tristitia se habere demon-
 strant. Cur ḡ intelligibile intel-
 lectū ur̄m in pecuale stulticiam
 uertitis. cū scitis uos homines ēē.
 Numqd̄ creati uos adiuncturā
 peccorū. Nequaqua. Et quō illis
 uos coniungitis. idcirco amarissi-
 ma consortia nefandorū criminū
 cadent ^{super} uos. quia in studio

nē meā iniunctura maris et femine
 contēpnitis. Nā quisquis in actib;
 suis se ita transmutat. qd hoc facit
 qd facere concupiscit uidelicet
 qd se ita destruit. qd sem sui cū
 peccore effundit. hic maximā rui-
 nā sibi inducit. ut etiā satanas se
 metipsū p aduersitatē suā deiecit.
 cū similis dō eē uoluit. Quia ppter
 uos om̄s qui pueris usu induer-
 sis huiusmodi pollutionib; uos
 contaminatis. concupiscencie ur̄e
 resistite. et corpora ur̄a castigā-
 tes amarissimā et uerā penuriam
 cū planctu magno et ieiunio. ac
 maceratione carnis ur̄e atq; cū
 duris uerbis. facite. ne in cumu-
 lum crudelissimi reatus uos in-
 penitentes mittatis. **N**on solū
 autē uolo ut hoīes a uigilante
 immundicia se emundent. s; ut
 etiā a pollutione illa que ipsis
 dormientib; occurrere se digne
 purgent. Nā si dormienti homi-
 ni cōmotio seminis in somnio sub-
 repperit. nolo ut ita in ardente
 calore illo ad sacramentū officii
 altaris mei accedat. quo usq; ar-
 dor ille meo sedet. ut scriptū ē.
Si fuerit inter uos homo qui
 nocturno pollutus sit som-
 nio egrediet̄ extra castra. et n̄ re-
 uertetur priusquā ad uesperā
 lauet̄ aqua. et post solis occasū
 regrediet̄ in castra. Quid ē hoc.
 Si ē inter uos qui seruius meo
 insudatis homo. qui p noctē

pol-
 sue-
 sena-
 me-
 uine-
 cu-
 detu-
 fessi-
 den-
 peni-
 na i-
 man-
 se ha-
 lunt-
 ni il-
 ne c-
 hom-
 qua-
 dunt-
 suo-
 moc-
 bi su-
 infla-
 sine-
 suis-
 hum-
 sis se-
 non-
 regn-
 ne t-
 me-
 detra-
 sup-
 noxi-
 dore-
 Si-
 fa-

pollunur in somnio dormitionis
sue. separet se de congregatione
señans illius. que ad altare meū p
tinet. ita ut se misterio illi con
iungere n̄ p̄sumat. ante quā ab
eunte noxio calore illo emun
detur. lauacro penitentie in con
fessione et cōpunctione cordis
de incendio libidinis sue. Et tē
penitencia illa que cor ipsius
ita illustrauerat. p̄acta. redeat
in amore castitatis ad illos qui
se fideliter ab immundicia pol
lutionis defendunt. et sacram
tū illud qđ totū in se nate ē dig
ne et honorifice adeat. **S**ed ^{lxxx. j.}
homo ille qui tā dormiendo
qua uigilando fornicat in libi
dine ardet. caueat ne ardori
suo incendiū subministret. Quo
modo. Scilicet. escis illis que si
bi sucū libidinis offerunt se n̄
inflamet. s; acarnib; illis que
sine tegmine nude de matrib;
suis idē de peccorib; egressę s;
humiliter abstineat. quia imp
sis feruor ardoris ē. qui tamuis
non ē in carne uoluerū que sine
tegmine n̄ egredit. s; cū tegmi
ne teste nascit. Unde etiā min
incendiū in ipsa ē. S; et ab immo
derato uino se abstineat. ne in
supfluitate potato. uene ipsius
noxio sanguine repleat. in ar
dore incendiū turpit̄ incalescat.
Siquis autē in supfluitate cay
sarū istarū laborat. sibimet

ipsi resistere p̄se n̄ ualens deuotis
suma intentione me querat. ac
uulnera cordis sui humillima de
lectione mihi demonstret. Quo
modo. Unde debet humili confes
sione corā sacerdote. ea m̄ apiat.
Et cur hoc. Quia uera
confessio. scđa resurrectio est.
Quom̄. In casu ueteris ade
humaniū genus occisū ē. qđ
nouus ada in morte sua exorta
uit. Qua p̄pter et in morte eide
nouū ade resurrectio animarū
exorta ē. ita qđ peccata homo sua
confiteri debet. qđ uetus ada n̄
fecit cū p̄uaricationē suā magis
obtexat. quā eā confessus sit. ^{Quomodo.}
Quia eā non ē confessus peniten
do. s; eā obtexat. feminā accusan
do. Unde et confessio posita ē. ut
postquā homines ceciderunt. de ca
su suo p̄ea erigant. Et idō quicūq;
pura confessione sacerdoti in
amore meo peccata sua confes
sus fuerit. de morte ad uitā re
surgit. ut etiā illa de morte erep
ta ē. que in conuiuio corā filio
meo cū lacrimabili penitentia
de sordib; suis se purgauit. ^{lxxx. iij.}
Quod remediū purgationis.
et antiquis patrib; diu
p̄figuratū ē. Quom̄. Nā ante le
gē patriarche et p̄ph̄e consola
tio hominū erant. et sub lege
pontifices et sacerdotes erudi
tio ipsoꝝ fuerit. cū deinde apli
uenientes uerā iusticiā in filio

meo amulert. na qd multi hoies
eis accurrentes adiutoriū eoz de
uote implorauerūt. Et na abada
usq. ad aplū aploz semp hui
erant. qui p supnā inspirationē
consolatione et instructione sua
misericordis hominum
subueniebant. S; et
ut apli hominib. sua p dīca
tione et multis miraculis osten
debant. homo qui diabolica
suasione in mortē cadens pse
numquā erigi potuit. p filiū
meū a morte erptus ē. Quomō
quō cū immundo cōt multos
labores in corpore suo pferens.
deniq. p dēptione mundi in
crucē positus ē. Istud fideles ho
mines p salute sua cū sacerdo
tib. suis imitari debent. Quomō
Adiutoriū filii mei querunt qā
cū post baptisina uetus crimen
ade trauerunt. de casu suo pse
met ipsos surgere n̄ ualent. Et
idō uelut a patriarchis et pphe
tis consiliū querunt. & uelut a
pontificib. et sacerdotib. erudi
tione capient. & tunc uelut ab
aplis auxiliū accipient. ubi pec
cata sua denudans uulnerib. su
is inuera et pura manifestatio
ne fideliter demonstrabunt.
Quomodo. Peccata sua sacerdo
ti qui minister eīdē filii mei ē.
deuotissimo corde et ore confi
tebunt. Et tunc sacerdos ille re
me diū eis in penitencia ip

forū conferens. na peccata eoz in
morte eīdē unigeniti mei sepe
liet. S; illi deinde hoc modo ad
unā resurgentes. resurrectionē
cū filiū mei glificabunt. **Q**ui
autē uulnera peccatoz suoz denu
dare recusat. s; tacens p semetip
sū sine subleuatione alterius ea
curare tēptat. sedm qd tunc cor
suū uelle pbat. se ipsū decipit. qā
sibimetipsi sacerdos uult eē. qua
ppter et sine adiutorio alterius
surgere n̄ ualeat. qm nec homo p
semetipsū in saluatione erectus
ē. s; p filiū meū saluatus ē. Unde
qui saluari desiderat. nec in fine
uite sue peccata sua confiteri de
speret. **Q**uod si qis in hora mor
tis sue positus remedia uulnerū
peccatoz suoz querit. s; tam sacer
dotē cui peccata sua confiteatur
habere n̄ poterit. tunc alii hōi
quē eodē tēpore oportuniū habet
ea manifestet. uel si tā repente
nullū hominē habere potest. ea in
corā elemis cū quib. cū illa ppe
trauit. ex intimo affectu cordis
sui apiat. Et ego deuotionē cor
dis ei uidens. penitentiā ei n̄ ab
icio. **Q**ua ppter nemo de pon
derib. iniquitatis sue desperet.
qm si de midia mea despauit.
ad unā n̄ resurget. Qui autē cū
despatione certauerit. & tandē
ea ad nihilū deduxerit hic se li
berauit. quia foris existens uiri
liter uicit. S; qui remediū salinis

sue p̄mōre mētas sue n̄ querit.
huic succurrendū n̄ ē qm̄ dū me in
uenire posset. me querere recusa
uit. Ergo dū homo tēpus habet. se
ipsū n̄ negligat. s. refectionē pure
confessionis querat. ut etiā filius
m̄s leproso p̄cepit in euāglio dicens.
Adde et ostende sacerdoti. et
offer munus tuū qd̄ p̄cepit
moyses testimoniuū illis. Quid ē
hoc. Tu qui in peccatis sordes. cū te
ab eis emundare desideras. uade
bona intentione & ostende. illa pu
ra confessione sacerdoti. qui mini
ster m̄s ē. et offer deuoto corde mu
nus uere penitentie qd̄ ex uolunta
te di p̄signauit. ille qui de multis
mundationib. tēne iniquitatis p̄di
uinā potentia sublati erat. ut te
sufficeret illi qui te prius in malis
actib. uiderant sorduisse. qd̄ nunc
in amaritudine penitentie ab eis
uelut in camino examinationis
purgatus sis. Quia p̄pter ob homo si
peccator facta sua in absconso cor
dis sui occultaret. quis tunc peni
tentie illius testis assisteret. Nullus.
Unde homo peccata sua manifestet.
quatinus penitentie sue testē ha
beat. **S**ed q̄ penitentiā peccator
sue p̄ficere desiderat. elemosinā
sibi in adiutoriū assumat. Quom̄.
Quia cū corpus hominis p̄nbecil
itate suā in labore penitentie de
fecerit. elemosinā sibi in adiuto
riū accurrat. Et quō difficile est
homini. ut a spe et sedm̄ qd̄ iustū

est penitet. idō matre sibi elemo
sinā assumat. quatinus cū ea p̄fici
at. qd̄ corpori suo labioriosū ē.
Nā quādamodū mater necessita
ti filii sui subuenire non cessat.
quatinus ille iā enutritus ē. et ui
deat. ita etiā elemosina tenetui
dini corporis in penitencia hoīs
succurrit. quatinus idē homo in ma
ccatione corporis sui penitendo
fortis appareat. At tam̄ mala opa
que homo in corpore suo p̄concu
piscentiā carnis sue p̄petrauit.
illa etiā in se ipso corporalit̄ puniat.
quatinus opus illud qd̄ carni sue
carū et dulce fuerat. p̄ amaritu
dinē penitentie fidelit̄ ab eo
abstergat. qm̄ amaritudo peni
tentie mortifera uulnera peccator
cū adiutorie elemosina in hoīb.
sanare debet. Quom̄. Qm̄ elemosi
na midiam meā designat. Quom̄.
cū fidelis homo paupib. cū sub
stantia sua p̄pter amorē meū sub
uenit p̄cepta mea custodit. q̄a
indigentib. midiam suā p̄pter
honore nominis mei impendit.
sicut et ego impuritate cordis sui
me querentib. grām meā n̄ sub
traho. Qui autē hoc modo in re
fectione elemosinarū paupib.
motu midie succurrit ualde m̄
amabilis ē. qm̄ uiscera midie ha
bet. hoc implens qd̄ scriptū est.
Pone thesaurū tuū in p̄ceptis
atissimū. et p̄derit tibi elemo
sina magis quā aurū. Quid ē hoc.

Qa ē homo se i
castigatōe m̄n
gr̄. se q̄ p̄ elemo
sinā reficiat. Qm̄.

lyxxviii.

luta et recta consideratione tol-
le de manna pecunie tue que
in sinu tuo et in amplexione cor-
dis tui ē diuidens eā sedm̄ p̄cep-
ta illi⁹ qui sup̄ om̄s ē: quia d̄s
man⁹ datur ut a malo declines
et bonū facias. Et idō in p̄cordis
tuis p̄ bonā uoluntatē tuā hoc
modo habundare debes: ne de
p̄diis ouib; sis. s; sc̄ifica te ante
d̄m in refectione deficientib; de
tua substantia tribuens. quō
et tunc d̄s midiam suā in tuis
miseris sup̄ te habebit. Qd̄ si hoc
feceris tunc maiore uoluntate tibi
conferet compassio hec quā sup̄
illū habes: qui nullū thesaurū
possidet: quā si sup̄ magnū mon-
tē ascendens multā pecuniā au-
ri in sup̄bia tua haberes. Quom̄
Melius enim ē tibi: ut modicū
pusillis in humilitate des: quā
regnū mundi in magna uolup-
tate habeas: quia tunc midia
in remuneratione d̄i obpondis
sup̄bie tue: tibi de c̄t. qm̄ ibi
uiscera cōpassionis sup̄ paup̄ē
n̄ haberes. **V**nde et elem̄ta la-
cus uoluptatū hominū s; et mo-
res eorū ostendunt. Quom̄. Quia
uindictā d̄i illis peccantib; sup̄
inducunt. Et idō o homo in ani-
matē naufragantis auaricie de-
sere. q̄a iustissima hereditas tua
in eterna uita ē: uidelicet: malū
relinquens bonū fac: ita ut ma-
uolentia duricie dimittas et

ut midiam habeas. scilicet ut in-
digentib; de tua substantia des:
in hoc imitans d̄m q̄ misericors ē.
Qua p̄pter etiā o homo nullus
mendax hoc contra dicere
potest: uos qui paup̄ib; ita sub-
uenitis: qm̄ uoluntatē meā in hoc
cōpleatis. Quom̄. Sicut ego uobis
grām meā inpendo: ita et uos
paup̄ib; elemosinā ur̄am tribue-
re debetis. S; qui elemosinā acci-
piunt: eā n̄ in uanū nec sedm̄
auariciā suā sumant. Quid ē
hoc. Quō multi s; qui ignauā
amantes: nec corporaliter labo-
rare uolunt: ut se ipsos pascere
ualeant: nec bona opa sp̄italit̄
facere student: ut animab; su-
is subueniant. s; ut pecus s; in
tellectū iusticie nec in anima
nec in corpore suo habentes.
Unde etiā indigni ante ocu-
los meos apparent: si hoc modo
sine correctione et sine peniten-
cia in tēpore hui⁹ prauitatis pse-
uerauerint. S; & multi s; qui cor-
porale necessitatē patientes: ele-
mosinā cū humilitate in timo-
re meo percipiunt: atq; pillis orāt
et laborant: qui eis midiam suā
inpendunt: praua etiā opa in-
mundissime sordis deuntantes:
inter hos etiā multi inueniunt:
quib; ideo t̄renas diuicias
subtrabo: qm̄ eis celestes diuici-
as dare uolo. **Q**ui autē pau-
p̄ratē p̄pter nom̄ meū libent̄

etc.

xii

juste
uero
tate
habe
lab
as q
cupi
pbon
nor
et ill
iact
nom
put
circo
honi
fui
bit
sp̄it
n̄ pp
bon
secu
Quo
cere
re d
dab
stori
econ
fion
tis su
con
si pp
tion
puli
tes de
puer
ritate
ostend

99
sufferrunt. ualde in amabiles s. qui
uero diuicias seculares propter cupiditatem
sua libenter haberent. nec eas habere possunt.
hi mercedem huius laboris perdunt. S. qui pro hoc diuicias
querit ut uoluntatem meam et non cupiditatem
sua meis compleret. hic pro bona uoluntate sua
mercedem honoris apud me habebit. Ita etiam
et ille qui potestatem honoris propter
iactantiam superbie sue et non ad gloriam
nominis mei appetit. hic in uelut
putridum cadaver est. qui autem id
circo etiam querit ut non superbia sua sed
honoris mei inde desideret. gloriosus
in regno meo exinde apparebit. Quia propter
et sacerdotes officii spiritualis regimini
magisterium suum non propter se sed propter
me subire debent. quatinus populo meo tanto
securius et deuotius preesse ualeant.
Quomodo. **Q**uia populum meum docere. admonere.
hortari. et coercere debent. ut legem dei
digne et laudabiliter custodiant. Et hoc pastores
semper ruminabunt dum populum exorando
moneant. ne sine confessione et sine penitentia in peccatis
suis perseuerent. sed ut mala opera conculcent
et bona perficiant. Quod si populi sacerdotes
suos in admonitione ista non obaudierint. tunc
populus reatum suum semet. et sacerdotes de casu
negligentie huius se eripuerit. **S**i uero sacerdotes
auctoritate magisterii sui populo non ostendunt.
tunc sacerdotes non uo-

cant. sed lupi rapaces dicuntur. quoniam
officium suum in rapina habent. sic et lupus
ouem crudeliter diripit. ita quod magis
uoluntatem suam secumtur quam custodiam
ouium suorum. Et quia per se uiuunt idcirco
ueram doctrinam populo insere re timent.
ita iniquitatem uelut alicui subiecto suo
consentientes. quod carnales concupiscentie
sunt. et ostium cordis sui uelut alicui
domestico suo claudentes. quod in
sticia dei est. **V**nde uos o pastores xc. v.
ululate et plangite crimina uestra quae in iniquitate uestra
diuina uocem emittunt. quod et elementa
clamorem eorum suscipiunt. et cum eis
coram me ululant. Quomodo enim in
officio uestro audetis dominum uestrum tan
gere in sanguineis manibus. et in
comitaria spurcicia. et in aduulterina
iniquitate. Iherusalem uos in in
mundicia uestra fundum terre como
uecis. Quomodo. uidelicet cum in
tantis criminibus sordentes. dominum uestrum
tangere nitimur. tamen in magno
dolore opprimo. ita carnem et
sanguinem filii mei ulciscens. quoniam
non solum terram in hoc horrore cru
deliter commouetis. sed etiam celum in
inmundicia uestra pessime com
minans. Quomodo. cum in fetore in
mundicie uestrae dominum uestrum tangi
tis. sic porcus in stercore marga
ritas contaminat. tunc celi in
iniquitate uestram suscipientes. ultio
nem iudicii mei in uoluntate mea
super terram emittunt. Nam cum uera

99
iusticia et cū diuina lege pplm
meū pcedere deberetis in bonis
opib; et luceretis. ita ut idē pplm
mīs gradient post uos pedē suū
in nulla offensione comitteret. s;
uof aliquādo maiore iniquitate
pplm meū contaminatis. quā t
ipse se contaminet. in q̄ malū et
pessimū exemplū in uobis habet.
uos enī tā lucida gēma cē debere
ut credentes in lumine urō
incedentes uia rectitudinis ag
noscere possent. s; uos eis exem
plū mortis p̄betis. ita ut in iniqui
tate urā modū inuenire n̄ uale
ant. Et quomodo pastores eorū cē
possent. eos ita seducere. Quomo
do peris respondebitis. qui nec p
uobis responsū dare potestis.
Unde plorate et ululate. ante
quā tēpus mortis uos subtrahat.
Et quare n̄ consideratis honorē
ur̄m. qui p̄cedetis hominib; uo
bis datus ē. Quid ē hoc. **Q**m
in filio meo p̄cedetis clauē celi
accepistis. quē iudicia iusti iu
diciū in sciētia scripturarū s;
ubi recte considerabitis. quid
sit q̄d ligare debeatis. Quid ē
hoc. Cū hoīes se m̄ in lege mea
p̄uaciter opponunt. timorē
iudiciū mei eis inuenire debetis. **xxviii.**
Et si tunc culpā suā n̄ correce
rint. ligaturā urām sup eorū ex
tendite. Quom̄. Quia rebelles s;
idō apud uocib; in uerbis meis
eos ligabitis et eis ligaturā illā

iudicabitis. qm̄ et p̄contumacia
sua corā me ligati s; ut fili mīs
primo pastori ecclē ostendit di
cent. **T**ibi dabo clauē regni
celorū. Et q̄d cūq; ligaueris sup
t̄rā erit ligatū et in celis et q̄d cūq;
solueris sup t̄rā erit solutū et
in celis. Quid ē hoc. Ego qui pote
statē celi & t̄rē habeo tibi qui me
deuote imitatus es p̄grām meā
dabo iudiciū illa quē dignitatē
regni celorū tangunt ita ut ne
fas hoc q̄d iusto iudicio ligaue
ris sup t̄rā. scdm̄ q̄d hoīes sup t̄rā
peccare uideris. quia postquā
hominis animā de corpore suo
abstraxero. tunc iudiciū tuū
sup eā n̄ extendas qm̄ iudiciū il
lud meū ē in nequicia sua uinc
tū sit et me celestib; scilicet a cēlo
separatū & p̄iectū. q̄a in sup̄na
mansione nulla iniquitas liberta
tē aut locū habere p̄mitit. S; &
uinculū hoc q̄d ita prius in rebel
lione constrinxisti cū deinde in
penitentia delinquentiū de no
daueris sup t̄rā. qm̄ p̄ mortē ho
minis p̄anima ei orabis. n̄ autē eā
tunc anxib; ligature sue absol
uere poteris. erit solutū et in sup
nis secretis. quia gemmis deuoti
cordis d̄s n̄ abiect. **V**os autē o
sacerdotes qui hoc modo p̄silū
meū potestatē hanc p̄cepistis. ne
minē absq; culpabili culpa p̄p̄
ratiē cordis ur̄i in uerbis meis li
gabitis. s; acutissime uobis consi

derandū ē quē ita constringere de
beatis. Nā qui nec ppter pudorē ho
minū nec ppter timorē meū nec ppter
nec pceptis ur̄is cohiberi poterit qm̄
iniquitate sua p̄seuerare uelit.
hunc ecclāstica censura in uerbis me
is ab ara mea separabim̄. S; innocen
tē n̄ ligabim̄. qm̄ si illū constrinxer
im̄. uosmetipsos innodū diri ita
tūc mittim̄. **Q**uod tam̄ ille hoc
modo inconuenientē constrictus fu
erit. qm̄ ius innocens sit. tam̄ hu
millima subiectionis obediētia ppter
honorē nominis mei solutionē
querere debet. ne si contumax ex
stiterit. reatū sup̄bie sibi contrahat.
S; ligatura ista ista talis ē. Homo q̄
nec in nec pceptis maiōr̄ suōr̄ impuer
sitatib; suis obedire uoluerit. hic in
uermo meo acclētib; separandus ē.
uelut adā in inobediētia existens in
pcepto meo de parad̄so eiectus ē.
nec in consortiū fidelium recipiet.
nisi in penitētia obediēcie. sic
enā genus humanū in martirio
obediētis filii mei ad ecclēst̄ patriā
reuocatū ē. **Q**ui uero ita rebel
lis ē qd̄ in humilitatis officio reuer
ti n̄ uult. tunc si ita in contumacia
sua p̄durauerit. consortiū illōr̄ ha
bebit. qui lapideū cor abicere re
cusant. S; in infidelitate sua p̄ma
nent. gl̄am ecclāstice beatitudinis
habere recusauerūt. Nā qui ita ob
duratus ē qd̄ de nequitia sua nullā
mediā querere curat. hic am̄
quū serpente imitat. q̄ primū

hominē in parad̄so decipiens in se
metipso dicebat. **Q**uāuis ego de
eccl̄is p̄iectus sum cū contra exercitū
altissimū cū angelis meis p̄uari uelle.
et illi resistere n̄ ualere. qm̄ ab eo
uictus sū. tam̄ nunc intra hominē
inueni. in quo ita meā exercens me
forū uindicabo. Intra enī in hoīe
cōplebo qd̄ in eccl̄is facere uolu. sci
licet ut altissimo similis esse. Et si d̄s
iustus ē. potestas ista in n̄. austeret
quia homo mihi consensit. et dō n̄
obediuit. Hec diabolus in semetip
so loquens. om̄s artes suas contra
hominē instruxit. quō ille ad dō re
cesserat. et diabolū subsecutus ē.
unde & eū sibi tā fortiter alliga
uit. qd̄ homo illū p̄ dō coluit. et
d̄m creatore suū abnegauit. S; cū
homo in tanta tenebrositate infi
delitatis iaceret. nec se erigere ua
leret. ad saluationē & misit filiū
mēū mirabilē de uirgine incar
natū. uerū d̄m et uerū hominē
existente. Quid ē hoc. Quia de me
patre scdm̄ diuinitatē ueraciter
exiuit. et qm̄ de uirgine matre
scdm̄ humanitatē ueraciter carnē
assūpsit. Quid ē hoc. O homo mol
lis et tener in uero corpore et s; du
rus & inflexibilis in tua incredu
litate manes. Nā lapis poliri ad
edificiū potest. tu autē molliri
ad fidē n̄ uis. Attende tam̄. Sicut
homo in archa pulcherrimā gem
mā habens cā metallo inponit.
ut hominib; appareat. sic et ego

.c.3.

.c.15.

27

in corde meo filiū meū habens cū
de uirgine incarnari uolui. quan-
tus ipse credentib. salutē uite con-
ferret. Qd si carnalē patrē dedisset
quis tunc eēt. Videlicet n̄ filius. s;
seruus m̄s. S; hoc eē n̄ debuit. Ipse
autē de uirgine natus comedit. bi-
bit. et dormiens requieuit atq; ali-
as corporales miseras sustinuit. s;
tamen gustū peccati in carne sua
non sensit. q̄a n̄ in m̄dacio s; inue-
ritate carnē assūpserat. Qd ē hoc.
Quo ceteri homines in p̄uaricatio-
ne adē & eue p̄ gustū delectationis
nascunt. qd in m̄dacio et n̄ inue-
ritate ē. Non sic filius m̄s ortus ē.
s; in sc̄itate de castissima uirgine
ad redēptionē hominū natus est.
Nā similis similit̄ de uinculo suo
soluere n̄ ualeret. nisi maior ueni-
ret qui eū eripere posset. Quid ē
hoc. Qm̄ homo natus in peccatis.
hominē peccatorē de p̄dione
mortis liberare n̄ ualuit. Quā p̄p̄t
filius m̄s sine peccato uenit. qui
hominē deuicta morte m̄dier
de morte eripuit. S; qui uigilan-
tib; oculis uidet. et sonantib; au-
rib; audit. hic mysticis uerbis me-
is osculū amplexionis p̄beat.
que de me uiuente emanant.

vij. visio. ij. partis.

uidi ardentē lucē tantē magni-
tudinis ut aliquis mons magnus et
altus ē. in summitate sua uelut in mul-
tas linguas diuisa. Et corā luce ista
quedā multitudo albarū hominū
stabat. quos uelut qdā uelū tan-
quā cristallus p̄lucidū apertore
usq; ad pedes eorū extensū erat. S;
et ante multitudinē istā quasi
in quadā uia. uelut quidā uer-
mis mire magnitudinis et lon-
gitudinis supinus iacebat. qui
tanti horroris et insanie uide-
batur ultra quā homo effari po-
test. Ad cuius sinistram quasi forū
erat. ubi diuine hominū atq;
delicie sc̄ares et mercatus diuer-
sarū rerū apparuerūt. ubi etiā
quidā hoīes multa celeritate cur-
rentes. nullū mercatū faciebant.
quidā autē tepide cuntes & uen-
ditioni et emptioni ibi in sistebant.
vermis autē ille niger & hirsutus.
atq; ulcerib; et pustulis plenus
erat. quinq; uarietates a capite
p̄uenire suū usq; ad pedes in mo-

104
dū bonarū descendentes in se
habens quarū una uiridis alia
alba rubea quedā crocea quedā
nigra apparebat. plene ueneno
mortifero. S; caput ei ita contri
tū fuit. qđ et sinistra maxilla ip
sius iā dissolui uidebat. Oculi
uero ei extrinsecus sanguinei
et intrinsecus ignei aures autē
rotunde et hispide. nares uero &
os sedm nares et os iupere s; man
sedm manus hōis. pedes autē ut
pedes uipe. & cauda breuis et hor
ribilis apparebat. Et collo ei cate
na imposita fuerat que et manus
et pedes ipsius alligauerat. ita qđ
& eadē catena in lapide abyssi
fortissime firmata. illū tā ualide
constrinxerat. qđ se nec hac nec
illac sedm nequitiā uoluntatis
sue mouere poterat. Ex ore autē
eius multe flammę excurrentes in qua
tuor partes se diuiserūt. quarū
pars una usq; ad nubes ascende
bat. et alia inter scēares homines.
alia autē int̄ sp̄itales se extende
bat. quedā uero usq; in abyssū
descendebat. S; flama illa que
nubes petebat. contra hōies illos
pluabat qui ad celos ire uolebant.
Quorū tres acies uidebā. Nā acies
una ppe nubes. et una in medie
tate. illa que inter nubes et t̄rā ē.
et una iuxta t̄rā pgebat. om̄s re
petens uocib; pgamus ad celos
uociferantes. S; a flama illa hac

et illac. piet̄. quidā n̄ cadebant.
alii autē pedib; suis se uix susten
tabant. alii uero ad t̄ram cadē
tes. s; m̄rū surgentes. ad celos ten
debant. flama autē illa que se
inter scēares homines diffudit.
quosdā ex eis cōburens interteri
mā in gredine uertit. quosdā
autē suo acumine ita transfixe
rit. qđ eos quocūq; uolebat in
flexit. Nequa tam quidā se er
pientes et ad illos qui celos pete
bant pgentes. ouos fideles psta
te nobis adiutoriū merato cla
more uociferabant. quidā autē
ita transfixi pmanerūt. Illa ue
ro flama que se inter sp̄itales
extendebat. eos sua caligine ob
textit. Quos etiā in sex modis cōsi
derabā. Nā alios eadē flama cru
deliter incendio lesit. quos autē
ledere n̄ potuit. hos autē uiridi
aut albo. aut rubeo. aut croceo.
aut nigro moruse. ~~ro~~ ro
ueneno illo. qđ acapite ei dē uer
mis usq; ad pedes ei descendebat.
ardenter afflauit. S; flama
que abyssū petebat. diuersas
penas illos in se habebat. qui
pfomē baptismatis n̄ loti. lucē
uernatus et fidei ignorantes. sa
tanā p dō colucant. Et uidi
etiā ex ore ipsius acutissimas sa
gittas pstreperentes. et a pectore
ei nigrū fumū uolantē. ac lum
bis ipsius ardente humore ebul.

uenit. et ab umbilico ei' feruidi
 turbine flamm. atq. ab extremi
 tate uentris ipsius uelut immu
 dicia ranarū scaturiente. que
 omnia magnā iniquitūdinē in
 hominib; faciebant. S; et de ip
 so tūta nebula cū pessimo
 fetore egrediens. multos hoīes
 sua pueritate infecit. Et ecce
 magna multitudo hominū
 in multa clarnate fulgentiū
 ueniebat que eundē uermē
 fortiter ubiq; conculcans acri
 ter cū eruciabat. ita tam qd
 ipsa nec astringis nec aueneno
 illius ledi poterat. Audiuq; ite
 rū uocē mihi de celo dicentē.

.v. **O** omnia iuste & recte dispen
 sans fideles pptos ad glām
 supne hereditatis uocat. s; am
 quis deceptor insidius posit?
 eos impedire tēptans. artes neq
 cie sue in ipsos exercat. s; tam
 ab eis uelut confusio
 ne psumptionis sue accipit. cū il
 li celestē patriā possideant. et
 ipse infernales horrores habe
 at. Qua ppter uidet ardentē lu
 cē tantē magnitudinis. ut ali
 quis mons magnus et altus ē.
 insūmitate sua uelut immul
 tas linguas diuisā que ē ar
 dens infide credentiū iusticia
 di. in fortitudine potentie sue
 magnitudinē scitatis et altitu
 dinē glē demonstrans. atq.

in eadē glā scī sps diuersa dona
 mirabiliter declarans. **E**t corā lu
 ce ista quedā multitudo albarū
 hominū stans. ē in p'sentia iusticie
 di cohors infide lucentiū homi
 nū p bona opa sua bene et hone
 ste cōposita. ante quos uelut
 qdā uelut tanquā cristallus p
 lucidū apectore usq; ad pedes eorū
 extensū ē. quia in conspectu suo
 diuinā legē fortē & splendā ab
 intentione bonarū actionū usq;
 ad cōpletionē earū semp habent.
 in quib; ita confortant. qd astu
 tia et deceptione fallaciū suasio
 nū superari nō possunt. **S**ed qd
 ante multitudinē istā quasi in
 quadā uia uelut quidā uermis
 mire magnitudinis et longitu
 dinis supinus iacet. hoc ē qd an
 te noticiā hominū manifeste
 cognitis in uia mundi hui' que
 et bonis & malis adgrediendū
 pposita ē antiquus serpens nō
 ita informa sua s; insignifican
 one mystern uidelicet magnus
 in malicia. longus in insidiis. p
 iectus apparet. sursum inhians.
 ut eos qui ad celestia tendunt.
 p deceptionē suā deciat. s; tam
 iacens. qm p filiū dī uires ipsius
 euacuat. s; ita qd in eis stare nō
 ualet. quāuis tantū horrores et
 insanie uideat. ultra qm homo
 effari potest. qā uenenosū fu
 rorē et maliciosos conatus ipsi

inmultiplicitate diuersitatis sue
 estimatio mortalis hominis expli-
 care n̄ p̄ualet. **V**nde et ad eū sin-
 istra quasi forū ē ubi diuitie ho-
 minū atq; deliciae seculares et merca-
 tus diuersarū rerū apparent: quō-
 in morte que eīdē p̄ditoris sinistra
 intelligitur forū cernit qđ neq̄ssi-
 ma opa eīdē mortis s̄. ita qđ ibi in-
 diuitis corruptilib; supbia et
 uana gl̄a et in deliciis transitorius
 lasciuia & concupiscentia et in mer-
 catu uenditiones ac emptiones
 multarū uarietatu tēnarū cupi-
 dinarū feruunt: ita ut qui diabo-
 licū t̄rōrē palā exhorruerit ab
 his latent decipiat: uidelicet cū ei
 multe suasionēs uiciorū lenit̄ offe-
 runt uelut cū p̄mercatorē diuer-
 sa mercimonia hominib; ostendun-
 tur: quatinus p̄ hoc delectati tan-
 to ardentius emant qđ sibi obla-
 tū uiderint. Nā diabolus artes su-
 as hominib; fraudulent̄ offert: s;
 qui tunc eas concupiscunt: hū eas
 emunt. Quomodo. Bonā conscien-
 tiā suā quasi uendentes abiciunt:
 et mortifera uulnera animarū su-
 arū quasi ementes sibi contrahunt.
Sed ibi quidā hoīes multa cele-
 ritate currentes nullū merca-
 tū faciunt: quia ipsi d̄m cognos-
 centes thesaurū bonae uoluntatis
 et aromata uirtutū portant et si-
 bi ea forissime contrahunt: ita
 qđ seculares uoluptates et diaboli-
 cas spurcicias uelociter in manda-

tis d̄i transcurrentes dulcedinē carnis
 sue contempnunt: quidā autē te-
 pide cunctes et uenditioni et emptio-
 ni ibi insistant: qm̄ hi tarditate in
 bonis opib; habentes p̄terpore cor-
 dis sui celeste desiderū uelut illud
 uendentes in semetipsis extinguunt:
 et uoluptatē carnis sue q̄si eā em-
 tes in se enutriunt. Quia p̄pter illi
 mercedē bonae operationis accipiant:
 et isti penas iniquitatis sue susti-
 nebunt. uelut ezechiel ostendit
 dicens. **I**usticia iusti sup eū erit:
 et impietas impij erit sup eū. Qđ
 ē hoc. fulgida opa puri hoīs illum
 inscitare pfundunt: & quasi mil-
 le oculi aspicientes in altū atq; in
 pfundū ubiq; eū circūdant: sur sū
 ferentes eū in magnū honorē et in
 uoluptatis sue mortificationē p̄-
 ut sp̄s s̄s illi inspirauerit: uelut ala
 uolucrē sur sū in aerē tollit quo
 eūq; illi placuerit. S; uipeū uene-
 nū nequitiē scissime uipe que
 conspumat celū margaritā luto
 inuoluentis et sup pulcherrimum
 omnū speciosorū fremens hunc qđ
 illud infidelit̄ subsequit̄ de no-
 bilissimo ope digni d̄i et ab omni
 honore et ab eantitudine supne ui-
 sionis abicit: atq; cū exultē faciens
 auuente fructu et radice iuste ar-
 boris abscidit. **Q**uod autē ui-
 des qđ uermis ille niger et hirsu-
 tus atq; ulcerib; et pustulis plenus
 ē hoc indicat qđ idē serpens anti-
 quus in nigredine tenebrarū in

fidelitatis et in pilis absconsionū
 deceptionis atq. in ulcerib. in mun-
 dicarū pollutionis et in pustulis
 cauernarū furoris habundat.
 ¶ quinq. etiā uarietates accipit p-
 uentū suū usq. ad pedes in modū
 bonarū descendentes in se habens.
 quia qnq. sensus hominū diuer-
 sis passionib. uiciorū ad deceptione
 illa cū se primū implere studuit
 usq. ad consumationē illā. cū in sa-
 nia ei finē accipiet afflare n̄ ces-
 sans. s. fallacē rectitudinē simu-
 lans. homines ad declina in mun-
 darū artū suarū trahit. quarū
 una uiridis. alia alba. alia rubea.
 quedā crocea quedā nigra appa-
 ret. plene ueneno mortifero. qm̄
 in uiriditate scelerē tristitia. in al-
 bedine ineptā irreuerentiā. in ru-
 bore fallacē glām. in croco mor-
 dace detractionē atq. in nigredinē
 turpē simulationē ostendunt. cū
 plenitudine aliarū pueritiam.
 que mortē animab. hominū sibi
 consentientū inferunt. **S**ed
 qd caput ei ita corruptū ē. qd et
 sinistra maxilla ipsius iā dissolu-
 uidet. hoc ē qd supbia illius in
 incarnatione filii dī ita delecta
 est. qd et aduersitas mortis iā eua-
 cuata. fortitudinē amaritudinis
 sue exercere n̄ ualet. **O**culi ue-
 ro ei extrinsecus sanguinei et in-
 trinsecus ignei apparent. quia
 in inferno pueritatis ipsius uelut
 extrinsecus sanguineū nefas cor-

porib. hominū incutit et uelut
 intrinsecus igneū iaculū anima-
 bus eorū infert. aures autē ipsius
 rotunde et hispide s. quō homi-
 nē quasi in rotunditate pilis ar-
 ciū suarū circūdat. ut cū celeri-
 me deciat. si qd in illo qd suū
 ē deprehenderit. nares uero et os
 ei scdm nares et os ei scdm nares
 uero et os ei scdm nares et os ui-
 pere apparent. quia indiscretos
 et feroces mores hominib. osten-
 dit. p q̄s in multis uicis eos trans-
 figens crudeliter occidat.

Sed manus ei scdm manus ho-
 minis uident. qm̄ machina-
 uerunt arcū suarū in opib. ho-
 minū exercet. pedes autē ipsius
 ut pedes uipere s. quia tinerib.
 hominū in insidiis suis diabo-
 licas lacerationes inferre n̄ desi-
 nit. et cauda ei breuis et horri-
 bilis apparet. que ē potestas ip-
 sius parui s. tam pessimi tempo-
 ris in filio pditionis qui plus
 apprehendere bachando cupit.
 quā p̄ficere possit. **E**t qd col-
 lo ei catena imposita ē que et
 manus & pedes ipsius alligat.
 hoc ē qd diabolica formido
 p potestatem om̄ipis dī ita fracta
 et contrita ē. qd et pessima opa
 & nequissima m̄nera illi in q̄b.
 homines seducit. in contritione
 sua comp̄ssa s. ita qd et eadē ca-
 tena in lapide abissi fortissime
 firmata illū tā ualide constrin-

git qđ se nec hac nec illac sedm
nequitiā uoluntatis sue mouere
potest. qm potestas dī instabilis
sima cūitate sine defectione ma
nens. diabolū tanta formidi
ne in saluatione animarū oppri
mit. qđ ille nec exteriorib; nec
interiorib; instrumentis nequissi
mi conatus sui. salutē redēptio
nis a fidelib; animab; remouere
ualebit. quin in locū gaudiū quē
ipse pūacit. amisit. pueniant.

Quod autē ex ore ei multae flā
me exeunt. in quatuor
partes se diuidunt. hoc ē qđ ip
se ex rapacissima uoracitate sua.
pessimū et multiplex. malū cru
delissimi incendiū inique psua
sionis emittens. in quatuor pla
gas totius mundi inter homines
ut ipsū sequant. diuerse spargit.
Quarū pars una usq; ad nubes
ascendit. quia illa diabolica af
flatio celū toto desiderio mīs
sue petentes suo acumine retia
bit. et alia inter scēlares homines
se spargit. qm ipsa intēnis cau
sis conuersantes sua diuersitate
decipit. alia autē inter spūales
se extendit. quia illa spūalib;
disciplinis insudantes sua simu
lacione inficit. quedā uero usq;
in abyssū descendit. qm ipsa
infideles sibi consentientes in in
fernalibus tormēta sua pueritate
mittit. quia ipsi uia falsitatis
et deceptionis cunctis. uia recti

tudinis n̄ tenuerūt. nec uero dō de
bitā reuerentiā exhibuerūt. quē ad
modū dauid testat. dicens. **C**on
tricio et infelicitas inuīs eorū. et
uia pacis n̄ cognouerūt. n̄ ē timor
dī ante oculos eorū. Quid ē hoc. In
nocentia et fortissima opa dī. quē
in uiuo & impurissimo fonte mili
tant. illos qui dīm de corde suo cū
nequissimis et damnabilib; opib;
expellunt. na comerunt. uelut
magna pluuia rē aliquā dimer
git. ita qđ amplius n̄ appareat.
Et idō etiā in conspectu dī n̄ ful
minant. qm infelicitas cū infeli
cissima consuetudine ē intine
rib; eorū quocūq; se cū pastu mor
tis extendunt. Quomodo. yde
licet gustando et comedendo hoc
qđ malū ē. ynde et uia illa quē
in calore solis ascendit in opib;
suis nesciunt. quia dulcedinē dī
nec in honore nec in amore gu
stant. ubi timorē ei quasi timo
rē alieni abiciunt. cū ipsū nec ui
dere. nec aspicere desiderant.

Unde et ut uidet flāma illa
que nubes petit contra hoīes
illos p̄liatur. qui ad celos ire uo
lunt. quia nequissimū illud in
cendiū cū mentes fidelīū homi
nū sursū tendere senserit. aduer
sū eos suis artib; crudelissime ba
chatur. ne ad illa celestia quē ip
si multis suspiriis querūt puen
iant. **Q**uorū tres acies uidet. qm
ipsi uerā et ineffabile trinitatē

xv.

xvi.

xvii.

quāuis insuis certaminib; pluri
 mū fatigant colere n̄ cessant.
 Nā acies una ppe nubes pgit. q̄a
 isti fortissime contra diabolū
 pugnant. mentē suā de t̄renis
 achib; ita sursum ad celestia tollunt.
 quēadmodū et nubes sup̄ t̄ram
 fluere solet. & una in medietate
 illa quē inter nubes et t̄rā ē dis
 currit. quō ipsi quadā modera
 tione se continent. nec extota
 mente celestib; nec extoto deside
 rio t̄renis insudant. s; in his mo
 dū sibi imponentes. et interiora
 querunt. nec tam exteriora re
 spuunt. et una iuxta t̄ram pgit.
 quia isti caduca pfecte n̄ deserent.
 tes. caducis aliquantū adherent.
 ita q̄d in eis ualde laborantes.
 multas fatigationes passionū
 in ipsis sentiant. s; tamen sup̄no
 auxilio uictores existant. om̄s
 repetitis uocib; pgamus ad ce
 los uociferantes. qm̄ et isti & illi
 in multis suspiriis desideriorū suorū
 ut tendant ad illa quē insup̄nis
 secretis s̄ semetipsos exhortant.
 quāuis artib; antiqui serpentis
 in hac intentione sua multoci
 ens fatigant. S; afflata illa hac
 et illac picchi. qui afflatu diabo
 lice temptationis indueritatem
 morū agnati. quidā tam n̄ ca
 dunt. quō ipsi fortissimi pug
 natores existentes. ab his illusio
 nib; se uirilit̄ defendunt. alii
 autē pedib; suis se uix sustentant

quia huiusmodi rectitudinis mine
 ra sua ponunt. s; in multis labori
 bus fatigant. uix tam diabolicas
 artes superantes. in mandans dī p
 seuerant. alii uero ad t̄ram caden
 tes. s; iterū surgentes ad celos ten
 dunt. qm̄ ipsi indueritatem uiciorū
 plapsi. s; postea ppenitentia erecti
 in sp̄e suā cū bonis opib; indm̄
 ponunt. **Q**uod autē flama il
 la quē se **Q**uod autē flama il
 la quē se inter sc̄lares hoīes
 diffundit. quosdā ex eis cōburens
 inter terram nigredinē uertit.
 hoc ē q̄d idē incendiū nequissi
 me deceptionis ad illos qui t̄re
 nis insistant tendens. quosdā il
 lorū suę pueritiam subiciens.
 pessimis uicis tenebrose iniqui
 tatis eos inficit. ita q̄d ipsi clari
 tate uerē fidei despicientes et se
 metipsos amara morte iustific
 entis iuxta cadunt et nefandis
 sima opa in actib; suis pficiunt.
 quosdā autē suo acumine ita
 transfigit. q̄d eos quocūq; uult
 inflectit. qm̄ eos sua nequicia ita
 domat. q̄d ipsos ad uniuersa ui
 cia prauitatis suę inclinat. uide
 licet sc̄larē dulcedinē in amplexu
 one ardoris lybidinis eis sug
 gerens. ita q̄d et diuersos mores
 multipliciū r̄mū suorū. scilicet
 in uerbis. in capillis. in ueste. in
 incessu. et in ceteris his similib;
 habent. Unde toruosi efficiunt
 iusticiā dī negligentēs et p̄uari
 catores legis existentes. nec sibi

mentis circūcisionē mentis im-
 ponit. q̄a supfluitatē in libidine
 querunt: nec ullū tēpus legis ut
 eis adō constitutū ē seruare. s; ut
 mare aucto iniquitūdinē con-
 euntur: ita et ipsi de flatu antiqui
 draconis in diuersa uicia mouent.
 De qua tam quidā se eripientes. et
 ad illos qui celos petunt p̄gentes.
 ouos fideles p̄stare nobis adiuto-
 riū iterato clamore uociferantur.
 qm̄ de turpi et noxia consuetu-
 dine se abstrahentes. et hos qui
 mentē suā celestib; insigunt imi-
 tantes. ut suā sollicitudine in-
 pendant: ipsis iuuam corde et
 uoce desiderant. Quidā autē ita
 transfixi p̄manent: quia ipsi
 diuersis uiciis urant. in malis p̄-
 seuerant. **S**ed q̄d illa flama
 que se int̄ **S**pirituales ex-
 tendit. eos suā caligine obteg-
 tit. hoc ē q̄d eadē afflatio diaboli-
 cę psuasionis incendia sua ad illos
 qui toto annisu sp̄itu seruire de-
 berent emittens. eos p̄uersitate ui-
 ciorū suarū obnubilat. quatinus
 magis carni quā sp̄itu inhiat.
 Quos etiā in sex modis consideras.
 qm̄ antiquus hostis tā quinque
 extiores sensus eorū. quā int̄iore
 deuotionē cordis ipsorū uelut sex-
 tū modū p̄uerrere conat̄. Nā ali-
 os eadē flama ledit. quia diabo-
 lus artes suas eis immittens. car-
 nalib; desideriis et uoluptatib;
 eos afflat. ita q̄d eos ad libidi-

nē et ad pollutionē multę immu-
 dicie accendit. Quos autē ledere
 non potest. hos aut uiridi. aut al-
 bo. aut rubeo. aut croceo. aut ni-
 gro mortifero ueneno illo. q̄d
 acapit. eidē uermis usq; ad pedes
 ei descendit. ardentē afflat. Quo
 modo. Quo cū uoluptatis polluti-
 onū recusant. aut tristitia sēti
 quasi pullulante uiriditate p̄
 quā ita opprimunt. q̄d nec in spi-
 talib; nec in scelerib; reb; ualent eis
 infundere. aut irreuerentia uiciorū
 uelut ineptā albedinē. ita q̄d nec
 corā dō nec corā hominib; turpi-
 tudinē suā abscondunt. ipsis in-
 mittit. aut recordationē t̄rene
 gl̄e quasi fulgentē ruborē unde
 amaritudinē & anxietatē cordis
 habent eis ostendit. aut de trachio-
 nē p̄ximorū uelut tepidū crocū.
 ita q̄d susurrones et bilingues in-
 de efficiunt. ipsis inducit. aut si-
 mulationē iusticie q̄si horridā
 nigredinē p̄ quā in cordib; suis
 miserabiliter obtenebrantur. **S**ed
 q̄d flama que ab yssū petit. diuer-
 sas penas illos in se habet. qui p̄
 fontē baptismatis n̄ loti luce uc-
 ritatis et fidei ignorant. sata-
 nan p̄dō colunt. hoc ē q̄d in cen-

xvij.

xix.

xx.

xxi.

diu illud pdicioni adherens. dira
et amara tormēta illis animab; in
fert. que infonte salutis n̄ emun
dant claritatē supne hereditatis
et fidē ecclāstice institutionis n̄ ui
demus. illū qui in insidus positus
animas hominū in morte mittere
conat̄. p̄ illo qui hominib; unā
et salutē tribuit. uenerari n̄ ces
sant. **E**t uidet̄ ex ore ipsius acy
tissimas sagnas p̄strepentes. que
s̄ ad diabolica rabie pessime. et ne
quissime inflexiones excumes. &
multis iniquitatib; bachantes.
et a pectore ei' nigrū fumū uolan
tē. qui ē amaliōsis conatib; ei' re
terrimē & ire et inuidie emissio.
ac lumbis ipsius ardētē humore
ebullientē. qui ē ab inmundicia
ipsius inplāis feruentissime libi
dinis effusio. **E**t ab umbilico ei' **E**t
feruidū turbine flāmē. qui ē a uo
racitate ei' in subiectis ardentissime
fornicationis suffocatio. atq; ab ex
tremate uentris ipsius uelut in
mundicia ranarū scaturientem
que ē ap̄dmone puerse absorbi
tionis ei' in obduratione despacio
nis fenda egestio. cū idē antiquus
insidiator se subsequentes ad om
nē uoluntatē suā p̄duxerit. que
om̄a magnā iniquitadinē in ho
minib; faciunt. qm̄ huiusmodi puer
suates maximā calamitatē miser
rime irrectionis illis inponunt.
qui sp̄e suā n̄ celestib; s̄. t̄renis infi
gunt. **S**ed qd̄ de ipso terri

ma nebula cū pessimo fetore egre
diens. multos homines sua puer
sitate inficit. hoc ē qd̄ ab eodē dia
bolo nigerrimus error. ferens
conscientie pcedens. stultos hoīes
p̄ iniquā incredulitatē exagitat.
Quomodo. De abscissione capitis
iohis baptiste filiū dī et remissorē
uulnerū peccatorū ostendens. pes
simus error exortus ē. ubi diabo
lus multos hoīes induersis imagi
nib; seducit. hoc uerū ē putantes
qd̄ ipse eis scdm̄ estimationē ipsoꝝ
fallaciter demonstrat. Unde et
multi scdm̄ hunc modū decipi
unt. quia et fides ipsoꝝ semp in
infirmatē uacillat. S. ouos filii
mei si iuste et pie uiuere uolueri
tis. hunc nequissimū errorē fugi
te. ne amarissima mors in incre
dulitate uos app̄hendat. **F**ugi
te etiā illos qui morant̄ in spe
luncis. incluse ebhortes diaboli
existentes. Ve illis. ue illis. qui sic
p̄seuerant. quia uiscera diaboli
s̄. et p̄currentis germ̄ filii pdicionis.
Qua p̄pter ouos dilecti filii mei om
ni deuotione et om̄i uirtute ani
me et corporis ur̄i illos decuntate.
qm̄ antiquus serpens sua arte il
los pascit. et uestit. q̄a cū p̄ dō co
lunt. et q̄a in eū p̄fallacē decepti
onē confidunt. Ipsi s̄ pessimi ho
micide. ita qd̄ illos qui eis simpli
ter adhererint. occidunt. anteqm̄
eos errorē suū declinare p̄mit
tant. et s̄ in semetipsis turpissimi

105
fornicatores sem̄ etiā suū in homi-
cidio mortificantes et diabolo of-
ferentes. ita etiā in scismatib; suis
et in plenitudine uicior; suor; eccle-
sia meā inuadentes. cū baptisma
et sacramentū corporis et sangui-
nis filii mei et cetera instituta que
eadē ecclesia mea habet. umurpib;
machinationib; suis nequiter de-
rident. S; quāuis ppter timorē ppli
mei his institutis meis apte n̄ re-
pugnant. tam in cordib; et in fac-
tis suis ea p nichilo ducunt. Nā
diabolica illusionē sentiatē se ha-
bere simulant in quib; a diabolo
decipiunt. qm̄ si idē diabolus se
cis palā demonstraret. ab eis cog-
nosceret. ita qd illū deuntarent.
Unde ipse sua arte quedā eis
ostendit. uelut bona et scā sunt.
et sic eos illudit. Que illis q sic in
morte hac pscuerauerint. Sed
quia diabolus nouit se modicū
tēpus erroris sui habere. idcirco
nunc festinante infidelitate in
membris suis pficere. que uos pos-
simi deceptores estis. qui fidē ca-
tholicā subuertere laboratis. Hos
instabiles et molles adducunt ad
uenenosas sagittas humane pol-
lutionis estis. quas scdm uolunta-
tē ur̄am contra legē exercetis. Un-
de postquā ueneroso semine for-
nicationis libidine ur̄am euacua-
tis. tunc fide oratis et sentiatē uob
fallaciter imponitis. qd oculis
meis ferre luto indignus est.

Certe scisma qd exortū ē in ore
ubi iudaica plebs sculpsit faciens.
in diabolica irrisione ludere cepit.
sicut etiā et adhuc quidā petulantē
ludere solent et scisma qd fuit in
baal. in quo multi pierūt. et scisma
fornicationū ubi cū madianis
turpia facta ppetrata s. et cetera
his similia sup uos cadunt. quia in
his omib; in malis ur̄is partē habe-
tis. peiores priori pplō existentes.
quō uerā legē dī cernentes. eā pu-
nacter abiciatis. S; ouos q salutē
ur̄am desideratis. ita qd baptisma
suscepistis. et unctus mons dī estis
satane resistite. et demone salua-
tionis ur̄e descendere nolite.

Homo autē qui tante duricie ē
qd adiutoriū dī ad repugnā-
dū diabolo contempnit. huic ipse
insidias suas ponere n̄ desistit. cū
etiā in eo ingredine iniquitatis sur-
gere uidet. que toti corpori illi tan-
tā amaritudinē infert. qd etiā cor-
pus ipsius inde infirmitate ardet.
Unde cū homo ceperit malū rum-
mare. et se ipsū ita in desperatione con-
tere. uelut sibi n̄ sit possibile malū
deuntare et bonū facere. tunc dia-
bolus hoc uidens dicit. Ecce homo
qui nobis similis ē dīm suū negans.
et se ad nos conuertens. sequit nos.
Qua ppter pperemus om̄s et ad eū
festinante curramus. ita ipsū nr̄is
arub; coercentes. ne a nobis effuge-
re possit. Nā dīm suū deserere uult.
et sequi nos. S; homo q his malis

cap. 11.

p diabolicā suggestionē impugna-
tur. uidelicet qd homicidio adul-
terio uoracitate ebrietate et sup-
fluitate omniū uiciorū polluit si
tunc in his impetens pseuerauc-
rit in morte cadit. qui autē dia-
bolo repugnans. his uicis peniten-
do se subtrahere ad uitā resurgit.
Nā qui cupiditatē carnis sue secu-
tus fuerit et bonū desiderū sps sui
neglexerit. de hoc fabicator orbis
dicit. Iste me despicit. et carnē suā
cū peccato diligit. nolens scire qd
apd mone se deberet auertere. Et
idō abiciendus ē. Qui uero bonū
ardorē sps sui dilexerit. et uolup-
tatē carnis sue abiecerit. de isto
idē creator mundi dicit. Hic ad
me respicit. et corpus suū in sor-
dib; n̄ emittit. desiderans scire. qd
amoris se debet submouere. Unde
ei succurrendū ē. Quomodo. Ite sa-
lomon inuoluntate mea dicit.

xx. iij. **P**eccatores psequit̄ malū. et ui-
stis retribuēt bona. Quid ē
hoc. Labantes in lapsu et cadentes
in ruina undiq; mortiferi morbi
inuadunt. ita qd prudent̄ in hoc
quod uerū ē n̄ aspiciunt. s; qd
illud negligent̄ abiciunt. Unde
quia n̄ s; digni in dñm aspicere.
nec ullā felicitatē in dō aut in ho-
minib; habere qm dñm respuunt.
et diabolu digunt. idcirco in mul-
tā aduersitatē illis infert id ma-
lum qd opant̄. S; in bonis rectus
sensus et iusta cogitatio in excel-

so edificat. ita qd in sinu suo suscipi-
unt hereditatē patris. qm supnum
lumen adtendunt. fallaces in irri-
sione fori quomodo hoc uel illud
sine cōparatione uenundet̄ n̄ ex-
istemes. s; id qd in dō uerū ē habent.
Sed qd uidet̄ qd magna mul-
tudo hominū in multa claritate
fulgentiū uenit. que p̄dictū uermē
fortiter ubiq; conculcans acriter cū
cruciat. hoc ē qd fidele agmen cre-
dentiū. s; in humana miseria perta-
toz. in fide baptismatis et in beatiss
uirtutib; multo ornatu & decore
ad supna desideria pperat. ita qd
ipsi in factis suis hunc antiquū se-
ductorē fortissima contritione
circūdantes decipiunt. et cū diro
cruciatu cōminuunt. uelut s; uirgi-
nes. martyres. et ceteri huiusmodi.
cultores dñi. qui toto annisu trina
conculcant. et celestia desiderant.
ita tam̄ qd ipsa nec a flammis nec
a ueneno illius ledi potest. quia
ipsi tanta fortitudine et constan-
tia in dō muniti s; qd nec ab apus
incendit. nec ab occultis psuasio-
nib; diabolice iniquitatis contami-
nari ualent. qm magna fortitu-
dine uirtutū. uana signa deserūt.
et scitanti iuste uiuentes adherent.
s; qui uigilantib; oculis uidet et
sonantib; aurib; audit. hic mysticis
uerbis meis osculū amplexionis
pbeat. que de me uiuente emanant
aōj.

Quapula prime visionis. tunc
partis.

Quod corda fidelium timere & ue
nerari debent. magnitudinē. lan
tudinē. altitudinē. timoris dñi.

Quod oīs fidelis aīa sapienter ti
mens dñm. p fide sedes dī ē.

Quod p funditas mysterioꝝ dī ho
minib. incomprensibilis ē. nisi qñ
tū ipso donante fide concipitur.

Quod insipientia dī patris. p amo
rē filii sui pfectio omniū electoꝝ
computata est.

Exemplū in euangelio de eadē re.

Qd significet lūrus lūmus in pecto
re. & cur homo ab angelo nō spnat.

Verba esayē de eadē re.
Verba dauid.

Quod dñs pater in filio suo ab au
roa uirginis incarnato. opat. or
dinat. ac pfecto. omnia opa sua.
Decirculo girante.

Qd potestas dī altior ē quā homi
ni sciendū sit. & cur angeli laudent.

Quod dñs ē pspicua iusticia. uerus
et iustus absq. cōmutatione.

Quod uirtus iusticia. et iudiciū
dī. nullū finē habent. qui compen
di possit humano sensu.

De casu primi angeli et sibi con
sencientib. et qñt. & quom. & quo
cecidit. Verba ezechielis de eadē re.

Quod glā splendoris illi quē dia
bolus p supbiā pdidit. seruata ē in
secreto patris alteri facte luci.

Quod diabolus cecidit absq. he
rede. homo autē cecidit habens he

xxv. **E**xemplū de goliath & de dauid. xv.
adeandē rem.

.i. **C**apitula ū visionis tēre partū
Quod fides quē in antiquis xv.
occultata fuit in ministerio incarna
to dī filio pcessit in lucē.

.ii. **Q**uod fides coniuncta ē timori dī. xxv.
et timor dī fidei.

.iii. **Q**uod fides p quatuor partes tēre
sup fidē bona opa edificant.
et quatuor quadrif. **F**ugere.

.iiii. **Q**uod oportet hominē humiliter in
cedere et insidias diaboli sapientē

.v. **D**e quatuor angulis edificii qd signif.
tē aliter de eis dē angulis. **T**ro s.

.vi. **Q**uod hominib. ad dō patre datū mu
nitio et defensio ad bene opandū.
& circūspēcti sunt quia cinera ca.

.vii. **D**e speculatiua scientia. **M**y.

.viii. **V**erba pauli. **V**erba salomonis.

.ix. **D**e coptione duarū causarū.

.x. **Q**uod recte institutiones surrexerūt
in abrahā et in moyse.

.xi. **Q**uod speculatiua scientia cepit in
noc apparere regnante tamen
iniquitate usq. ad abrahā et moy
sen sine interruptione.

.xii. **V**erba pauli adeandē rē.

.xiii. **Q**uod rectū opus ostensū ē in abrahā .j.
et in moyse p spicua iusticia in in
carnatione filii dī ardētis opus p
baptismū in ecclā durans in finē
mundi. **H**abitura ē.

.xiv. **V**erba dauid adeandē rē.

.xv. **Q**uod membra xpī constant adhuc
in pfecta in electis suis et ecclā ca
ret adhuc futura pfectione qm

Quomodo denarius numerus aux
nuatus pada surrexit in filio dī in
denariū et denariū in millenariū.

Verba eugli de eadē re.

Quod in quinq. uulnerib. xpī pec
cata hominū delent. **T**um.

Quod homo quinq. sensib. spū scō
sibi inspiratus discernit bonū et ma

Quod homo anima et corpore
laboret de uitate malū & facere bo
nū in pspis et in aduersis.

Quod humana mens debet habe
re sapientiā & discretionē ad cog
noscendū dī.

Quod homo ex quatuor elemīs
constans fidē catholicā equali de
uotione colat.

Quod fidelis homo ascendat de
uirtute in uirtute. **T**uonē hoīs.

Quod filius dī missus ē in mundū
sedm tēpus pordinatū a patre ut
pficeret uoluntatē patris in redēp

Quod supbiā mali uel finē ei in
opante creatura aut in ciu aut
finē supne iusticie iustāq. distri
butionē uoluntatis dī nullus ho
minū pscrutari potest. **T**as.

Capitula tēre visionis tēre par
tū **Q**uod diuine uirtutes sub
legē pullulantes in noua lege plu
rimū fructū afferunt.

Quod uoluntate dī uirtutes op
antur in hominib.

De statu amoris celestis discipli
ne uerecundie midie uictorie
et qd significet. **F**icet.

De habitu earundē et qd signi

Specialiter de amore celesti. et habi-
tu ei et qd significet.

Specialiter de disciplina. et habitu
eius & qd significet. ¶ qd signif.

Specialiter de uerecundia. & habitu
ei et qd significet. ¶ & qd signif.

Specialiter de nudia. & habitu ei et
qd significet.

Specialiter de uictoria. et habitu ei
et qd significet.

De habitu carundē et qd significet.

Specialiter de patientia & habitu ei
et qd significet. ¶ & qd signif.

Specialiter de gemitu et habitu ei.

Gapmula q̄rte uisionis t̄re
parat.

Qum austeritas legis dulcorata ē
in carnatione uerbi dī uirtuose

uirtuose uirtutes se ostendit.

Quod patriarche in misterio sig-
nificabant legē uicinā ē.

Quod fortitudini dī nulla supbia
resistere potest.

Quod iusticia dī metuenda ē & al-
tudo om̄s creaturas excellit.

Quod uerbū dī tria acumina in
eidentia habet. antiquā legē.

et nouā grām. et expositores di-
uinorū librorū. ¶ strox.

De inicalia cognitione diuine le-
gis. et de opatione eugli. & exq̄

sua sapientia p̄ncipaliū magi

Quod ab inicio legis tēpora patri-
archarū et ppharū extendit d̄s.

usq; ad manifestacionē filii sui.

Quod patriarche et pphē euglicā
doctrinā uenerantes. de incar-

natione filii dī admirati s̄.

Quod uerbū dī. p̄cipū p̄figurati-
onis latuit in animab; antiquorū.

aprimo electo usq; ad ultimū.

Quod doctrina filii egredit̄ a
patre et reuertit̄ ad patre. diffun-

dens se instructū benedictionis. sic

puerit̄ ad ecclie doctores.

Quod p̄dicante xp̄o facti s̄ apli.

martyres. et alii electi.

Diffuso euglio. extensa ē in hoib;

sapientia diuine scripture. que

in inicio minoris studii erat. et

in fine debilis. refrigerante cari-

tate multorū. ¶ us.

Quod homo in principio boni
opis debet ēē timidus. in medio

fortis et constans. in ultimo humi-

Quod misteria filii dī in p̄fun-

dissimo secreto patris. in ueteri

et nouo testam̄to edita. grā sp̄s

sc̄i declarata s̄. qd cinereo homi-

ni n̄ nisi in umbratione ostendit̄.

Desertoria dī et statū ei et qd
significet. ¶ alii sunt.

Quod angli circa cā s̄. et cur-

De his qui dicunt̄ ē pulse oues.

Quod d̄s quosdā leniore quos-
dā fortiore flagello. q̄sdā maxi-

ma erumna m̄tis et corporis ē
stringit. ¶ temis.

Exemplū de pharaone et moy-

se & aaron ad eandē rē.

Demodis castigationū et dī ē
solationū. uas hominū inspeci-

Verba sapientie salomonis.

uare scientia dī inspiciat ho-

mines noua ueste indutos.

Parus.

.l.
.ii.

Capitula quæ uisionis. tunc
cforma celi dī. et qd opet.

.iii.

.iiii.

Quod dñs peccata hominū diligenter
examinat. aut puniendo incor
pore hoīs. aut in pena futuri scē.
aut ipse homo purgabit ppeni
tenciā in anima et corpore.

Verba iob de eadē re.

Qui cū timore peccant. merentē grā
dī resurgere ppenitenciā in pur
gatione. quā sibi plenius n̄ inue
niunt aduita. **M**aliū bono.

.v.

.vi.

Quomodo in iaculatione homi
nis bonū respondeat malo. et

Quod homo habet in se duas uo
cationes. una uocat ad uitā et al
tera ad mortē.

.vii.

.viii.

Verba psalmiste de eodē.

Quod mirabilia et admiranda iu
dicia celi dī in ueteri testamēto ui
sa s̄. ut dñs timeat.

.ix.

Quod dñs arectitudine iudicii nec
fallacib. nec adulatoris sermo
nib. mouetur.

.x.

.xi.

.xii.

Quod supna ultio n̄ excedit actus
hominū grauius uindicando. **S**uare.

Quod oculi dñi uident unā quāq;
iniusticiā puniendo eā. ita ut quā
uis humanus sensus iudicia dī p
serutari n̄ possit. tam crimina ho
minū n̄ negligunt indiscussa.

.xiii.

.xiv.

Quod helus dñi iuste diiudicans
opa hominū tribilis ē omī crea

Quod uirtus scē trinitatis. in multa
suauitate & recta ultione sibi subi
cit m̄res hominū. scdm diuersita

.xv.

.xvi.

.xvii.

.xviii.

.xix.

.xx.

.xxi.

.xxii.

.xxiii.

.xxiiii.

.xxv.

tē in iudiciis ipsoz. **C**astigans.

Quod helus dī primo uicit dia
bolū in xpō. deinde in electis su
gaut. tēio in filio p dmonis omīno
comerit. tūmab. parens. rebelles

Quod indurata iusticiā dī despi
cientis et admonitionē dī et ex
hortationē hominis n̄ recipientes.
in pdicionē abiciunt.

Quod elem̄ta equerunt de duri
cia in penitentiā et sup eos in iun
dictā inducunt.

Quod dñs sup rabidos. et p̄sūptuo
se conscienter peccantes. uindictā
cain et pharaonis. & illoz qui ido
lū moreb adorauerūt. et qui in cia
u s̄ beelphegor. inducit.

De iusticia dī orta inabel. culta
in alus electis. suau in filio dī hāc
transgressā uiciscit helus dī. qui
tunc erat et n̄c ē pmanebit.

Qui canino more abhominatur
ecclesiam. et dedicationē eccle et
res ad ecclesias punientes destruit.
helo dī deierit.

Quod in facto iacob pfigurabat
dedicatio eccle.

Vbi cūq; corpus xpī inmolandū
ē debet ēē lapis signatus. etiā si
ibi ex aliqua impossibilitate tē
plū ēē n̄ poterit. **D**erit.

Quod rēplū debet habere cau
sam constitutionis sue. quē ad
hert sibi de labore ppli.

Quomodo et qua causa iacob
decimas omīs substantie sue de

Qui ecclesias destruit dedicatio

nes sanguine homicidii et fornicatione polluitur. et q̄ significatū lapide in sacrificio n̄ habent. & q̄ decimas et res tēpli diripiunt. oue miseris illis.

Qui res ecclē camb. et porcis. idē prauius hominib. diuidunt. homo t̄ sem eoꝝ de sumo gradu usq. ad infimū helus dī picit.

Quomodo d̄s utiōne sua cedit credulos et incredulos. **I**usti iudicant.

Qui putant se sapientes et potestate sua p̄missa iudicia eleuant. quā miserabiliter hos et elus dī exurit.

Quod in celo dī n̄ ē clamor minantis. uocis. s. immobilis et firma potestas.

Quod scientia in hoīe ē quasi speculum. in quo latet desiderium boni uel mali. **I** suū. **I** in xpo.

Quomodo ex metu p̄cedit timor. et de timore tremor. & quomō homo p̄ hec tria debet opari q̄d iustum ē.

De prima radice. idē discretionē hoīis. et de ignea sup addita grā

Quod nemo in excusatione peccati sui debet insistere contra creatore

Capitula. Sexce uisionis. t̄cie partis. **V**erba abstinentie.

Verba largiantis.

Verba pietatis.

Verba uernantis.

Verba pacis.

Verba beatitudinis.

Verba discretionis.

Verba saluationis animarū.

Quod nullus fidelium contempnat magisterio sub eā q̄a etiā p̄magiste

riū israhelici ppli in lege p̄figura bant rectores tēporis gr̄e.

Que duricia legis quasi subleuamine occubuit. incarnatio filii dī p̄ grām sp̄s sc̄i elucidauit.

Quod homo indignitate magisterii fungit uice dī. **R**eguntur.

Quod p̄ter sp̄itale magisteriū s̄ quidā sclaris potencie maiores s̄. et minores in p̄plo. qui ab utrisq.

Quod p̄exterius magisteriū intel ligunt. interius.

Quia de causa d̄s p̄misit genus unū excellere et aliud subiacere.

Verba ysaac ad iacob de eadē re. hic innuit trinus ordo. dñamū liberoꝝ famulantiū.

Quod sclaris et sp̄itales. in quatuor diuidunt.

Quod nemo sp̄itale aut sclarē dignitate. aut p̄apinā. aut p̄furtū. aut p̄empuonē. sibi usurpet.

Qui maturo sensu s̄. bonā conscientia habentes. et uolantia uerba laudis hominū n̄ querentes. electione regiminis digni s̄.

Quicūq. potestate regiminis adipiscunt. despicientes utrū dō. placeat an n̄. a facie dī fugientes in parte diaboli s̄. quib. n̄ resistit ut q̄n doq. amplius puniant.

Quod p̄dicta differentie hominū ut fuerūt. ita ē s̄ et semp erunt p̄extensione humani tēporis. scdm̄ auctoritatē diuine prouidentie.

Quod in conditione sclarū sc̄i cet maior et minor. tres partes s̄.

- xx.iiij. **Q**uod spirituales magistri populo in unitate fidei preceptum debent.
- xx.iiij. **Q**uod potestas secularis regiminis et populi inuicem se tangant puritate innocentie & simplici deuotione.
- xx.v. **Q**uod in ope dei sex uirtutes certas prefigurabant. **¶** qd significet.
- xx.vi. **D**estatu abstinentie largitatis pietatis ueritatis pacis beatitudinis discretionis saluationis animarum et
- xx.vii. **S**chabitu earundem & qd significet.
- xx.viii. **S**pecialiter de abstinentia et habitu eius et qd significet.
- xx.iiii. **S**pecialiter de largitate et habitu eius et qd significet. **¶** qd significet.
- xxx. **S**pecialiter de pietate et habitu eius et qd significet.
- xxx.i. **S**pecialiter de ueritate et habitu eius et qd significet. **¶** qd significet.
- xxx.ii. **S**pecialiter de pace et habitu eius et qd significet.
- xxx.iii. **S**pecialiter de beatitudine et habitu eius et qd significet.
- xxx.iiii. **S**pecialiter de discretionem et habitu eius et qd significet. **¶** parus.
- xxx.v. **S**pecialiter de saluatione animarum et habitu eius et qd significet.
- .i. **C**apitula Septime uisionis. **¶** **Q**uod ineffabilis trinitas in fine temporum declarata simplici et humili corde a fidelibus credenda et colenda est ne quis plus inuestigans quam oportet quia comprehendere non potest in deterius cadat.
- .ii. **Q**uod in sanguine christi mundus saluatus est & cultus secundum trinitatem manifestissime declaratus est ipsa tam nulli intellectui patet.
- .iii. **Q**uod ineffabilis trinitas omni crea-

tur aptissime in pio et potestate apparet exceptis incredulis cordibus cuncta tam uelut incidens gladius penetrat. **¶** Ine.

.iiii. **Q**ui in christiano populo catholice fidei in ariditate infidelitatis aduersantur hos diuinitas in confusione succidit. **¶** populi deierit.

.v. **Q**uod diuinitas iactancia iudaica populi ad deum abscisum uadit in perditionem.

.vi. **P**arabola ad eandem rem. **¶** Sonarum.

.vii. **V**erba iohannis ad eandem rem. **¶** Te.

.viii. **D**edifferencia et unitate trium personarum similitudinibus ad trinitatem.

.ix. **V**erba de libro regum ad eandem rem.

.x. **C**apitula Octauae uisionis. **¶** Teie parus. **¶** Verba humilitatis.

.xi. **V**erba caritatis. **¶** dieme.

.xii. **V**erba timoris. **¶** Verba obe-

.xiii. **V**erba fidei. **¶** Verba spei.

.xiv. **V**erba castitatis. **¶** hominum.

.xv. **V**erba gratie dei ad ammonitionem

.xvi. **Q**uod humanitas saluatoris ecclesiasticam edificationem sustentat apparet infide populi fideliter operantium. **¶** festat.

.xvii. **Q**uod secundum ueritatem incarnationis humanis meritis obumbrata ab interioribus fide et opere cognoscitur exterioribus fama & uoce mani-

.xviii. **Q**uod soli deo cognitum est quod et quales futuri sint ut perficiatur corpus christi. **¶** parus.

.xix. **Q**uod omnia opera incarnati filii dei et collectio ecclesie de quatuor partibus mundi sunt in uoluntate

Quod in xpo om̃s uirtutes acuto stu-
dio plenit̃ opant̃. et in ipso apte ma-
nifestant̃. sunt.

Quod sept̃e uirtutes. sept̃e dona sp̃s. sc̃i.
sc̃i significant̃.

Verba elaỹe de ead̃e re. .xv.

Verba salomonis ad eand̃e re. .xvi.

De statu et habitu p̃dictarū uirtutū.
et q̃d significet.

Specialit̃ de humilitate et habitu
eius et q̃d significet.

Specialit̃ de caritate et habitu ei et
q̃d significet.

Specialit̃ de timore dñi et habitu
eius et q̃d significet.

Specialit̃ de timore dñi et habitu
eius et q̃d significet.

Specialit̃ de obedientia et habitu
eius et q̃d significet.

Specialit̃ de fide et habitu ei et
q̃d significet.

Specialit̃ de castitate et habitu ei
et q̃d significet.

Specialit̃ de gr̃a dñi et statu et
habitu ei et q̃d significet.

Capitula Nove uisionis. .xix.
Verba sapientie. .i.

Verba iusticie. .ii.

Verba fortitudinis. .iii.

Verba scientie que tricepserat. .iiii.

Verba dextri capitis. .v.

Verba sinistri capitis. .vi.

Quod filio dñi incarnato. uocatio
noui ppli. munitione uirtutū.

noua constructio exorta ē.

Quod eccl̃a luce humanitatis fi-
lii dñi illustrata. interiori et ex-

teriori scientie hominū demon-

strata.

Quod eccl̃a omnē ornatū suū.
sponso suo transfinit.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Specialit̃ de spe et habitu ei et q̃d significet.

Potest.

Quod diuinā sapientiā in eccl̃a
ficio ope cor hominis p̃seruari n̄

Quod de eccl̃a inscientia di p̃co
nū adhuc occultatū ē. & sollemn

industria doct̃or ad p̃fectionē

cotidie p̃pare. n̄ cessat.

Quod eccl̃a in expugnabiliter
circūdata ē sept̃e donis sp̃s sc̃i.

Quod eccl̃astici doct̃ores aplica
doctrina florentes. unanimi

opatione sua eccl̃am confortant.

Quod doct̃ores eccl̃ie ad uia ue
ritatis fide et ope p̃duxerūt. erran

Quod apli & sequaces eor̃ scilicet
aplici uiri unū tenorē habentes.

sponse dñi magna pietatis sollici

tudine p̃ce debent.

Verba salomonis ad eand̃e re.

Parabola ad eand̃e re.

Quod carnalit̃ uiuentes ad
tendant p̃scientiā potestatis dñi.

De diuersitate multumoda ingre
dientū eccl̃am et egredientū.

De symoniacis. & de occultis di
uinis iudiciis sup̃ eos.

Verba petri apli de ead̃e re.

Quod dignitas regiminis bona
ē & ad utilitatē hominū a dō dis

posita. ut ipsa discant timere

dñm cui qui resistit. dō resistit.

De symoniacis q̃ penitent ubi
qui n̄ penitent.

Quod dñs noue sponse dona sc̃i
sp̃s ad defensionē & ad decorē

De sapientia et statu & habitu
eius et q̃d significet.

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

De statu iusticie fortitudinis

xx.viii. Specialit de firmitudine et habitu. xi. et qd sig.

et sententis et qd significet.

xx.vii. Specialit de iusticia et habitu ei et qd significet.

xx.viii. Specialit de sententia et habitu ei.

Capitula Decime visionis treie partis.

i. Verba filii hois.

ii. Quod homo habens scientiam boni et mali inexcusabilis e.

iii. Admonitio ad coniugatos.

iiii. Comparatio de agro.

v. Quod homo non debet seruari qd sibi sciendum non e sicut in exemplis patrum.

vi. Quod nullus repente uia sententis arripiat ut in suppositis exemplis uidetur.

vii. Admonitio ad uirgines et continentes qualiter sententia aggredi debe.

viii. De interiori continencia mris ut in subiectis exemplis manifestum e.

ix. Comparatio de thesauro.

x. Verba constantie.

xi. Verba celestis desiderii.

xii. Verba compunctionis cordis.

xiii. Verba contemptus mundi.

xiiii. Verba concordie.

xv. Quod in altitudine iusticie et fortitudine donorum spiritus sancti opera que deus in hominibus operatur solidantur.

xvi. Quod omnis actio que fide et opere in fidelibus perficitur timori domini diuina prouidentia coadunatur.

xvii. Quod uolente perseuerare in bono opere filius dei regit ne cadat in errorem qui humilitate sua destruxit mortem.

xviii. Quod umbra legis in nativitate et in passione filii dei fine accepta.

xix. Quod gessit deus in ecclesia ab hominibus.

uideri et sciri possunt. similia autem non nisi fide et reudatione diuina.

Quod deus mundum hominem aspiciens admonet ut imitando sanctos celestem patriam petat.

xx. De statu constantie celestis desiderii compunctionis cordis contemptus mundi concordie et qd.

De habitu earundem et qd significet.

xxi. Specialit de constantia et statu ei et qd significet.

xxii. Specialit de celesti desiderio et statu ei et qd significet.

xxiii. Specialit de compunctione cordis et statu ei et qd significet.

xxiv. Specialit de contemptu mundi et statu ei et qd significet.

xxv. Specialit de concordia et statu eius et qd significet.

xxvi. Quod in uigilante fortitudine fidei opus bonum explanatur et in perfectione operis qua deuotione quisque dominum colat ostenditur.

xxvii. Quod per fortitudinem fidei deus antiquum serpente in profundum eterne confusionis deiecit.

xxviii. Paganus iudei falsi christiani uera fide abnegantes in potestate dei seruati.

xxix. Quod deus ecclesiam ab omnibus partibus mundi collectam secundum quod predestinauit ad effectum confuso diabolo producit quod est in nouissimo die.

xxx. Capitula decime visionis treie partis.

De quinque ferocissimis cursibus.

Tēporaliū regnō. .ij.
De cane igneo qđ significet. .iiij.
De fuluo leone qđ significet. .iiij.
De equo pallido qđ significet. .iiij.
De nigro porco qđ significet. .v.
De griseo qđ significet. lupo .v.
De colle qñq. apices habente & de .viij.
quinq. funib; bestiarū qđ significet.
Verba iob ad eandē rē. .viiij. .viiij.
Quod ecclā ad pfectionē suā fulget
indecore iusticie usq; ad tēp' amxpī.
Quod tunc fides ecclē qđ indubio ē. .x.
p'ter testimoniū enoch & helie. .x.
Quod ante finē mundi testimonio
eorundē sponsus ecclē candidissi
me fulgebit de uictō filio p'dmo
nis & manifesta fide ueritatis. .xij.
Verba dauid ad eandē rē. .xiiij.
Quod ecclā refrigerante iusticia.
multas & diuersas passiones & p
secutiones lamtabilit' sustinebit.
Quod amxpē horribili t're fide. .xiiij.
tes dilanians fētorē suū crudelita
tis & insaniā mordacitatis suē hōib;
infundit. .xv.
Quod filius p'dmōnis qđ blandicus
nō potest crudelissimis psecutionib;
incuruare tēptabit. .xvi.
Quod ecclā in consumatione mun
di nobilissimo sanguine pfunde
tur. usq; adduos testes ueritatis. .xviij.
Quod nos in septimo millenario su
mus transactis sēc. .xviiij.
Qua de causa d's noua secreta &
multa mystica hactenus latētia
p nō loquentē & indoctū modo lo
Exhortatio dī addoctores. ne hē. .xix.

sermonē spernant. s; uclut uictō
riofissimū uexillū contra filiū in
quatus eleuent. **T**ēpore. .xx.
Verba spē ad ecclā de nouissimo
wangeliū de eodē. .xx. i.
Quod turbato orbe. quatuor de .xxij.
menta abluunt. & ecclā in filiis su
is implebit. ne m'bra de sint capta.
Quod cursus mundi nē in septimo .xx. iij.
numero ē. & post laborē sigilla
scripturarū apte & leniter. ut in
hoc libro. pferunt. & alius nume
rus nō ē qđ sup ē homini sciendū nē ē.
Quare d's filiū suū uoluit incar
nari. in fine tēporū. .xx. v.
De amxpō. & matre ei'. .xx. vi.
Quod amatre magicis artib; in
structus. indueris creaturis uo
luntatē suā pmissione dī exerceat
De potestate ei' & diuersis miracu
lis quē facere uidet. .xx. viij.
Verba moy'si de uisione dī. .xx. ix.
Quod quidā a diabolo decepti.
portenta in creaturis fallaciter
ostendunt. s; eas malū modū t'ns
mutare nō possunt. .xx. x.
Quā diuerso modo amxpē su
os decipiat. & cur hoc illi pmissū
De simulata morte amxpī. &
de scriptura maledictionis qui
huic contra dixerit occidetur. .xx. xij.
Verba iohis. **R**eseruari sunt. .xx. iij.
De enoch & elia q're ad id tēpus
erba illoz ad filios dī. .xx. iij.
De ueris signis illoz quib; falsa
amxpī abiciant. .xx. v.
Quod pmissione dī consumati

mercede laborum suorum consequentur.
 xxxviii. **Q**uod omnia membra ecclesie exsuperuio
 sa arrogancia antixpi tremore
 concutiantur. putantur se posse pene
 trare secreta celestia. **R**edeamur.

xxxviii. **Q**uod potestas dei manifesta uirtute
 filium perditionis admodum diaboli
 incerta damnatione perferat.

xxxix. **Q**uod infernalis fetor et nebula lo
 cu elationis illi replebitur. ut decepti

xl. **Q**uod filio perditionis perstrato sponsa
 xpi candore mire pulchritudinis
 clarescat. errantibus adiuua uerna
 tis redeuntibus. **I**n ds.

xli. **Q**uod die iudicii nemo scire poterit

xlii. **E**xemplum de samstone. **I**n ds.

Capitula. xii. uisionis. xii. par
 ti. **Q**uod in nouissimo tempore
 mundus multis calamitatibus. ut ho
 in hora mortis dissolvitur. ii.

Quod omnis creatura repente et co
 mouetur et quicquid in aere et in aqua
 et in terra mortale est. uita redditur et
 quod fedius est in eis euanescent. iii.

Quod corpora mortuorum ubicumque
 fuerint in integritate corporis
 et sexus sui resurgunt. **I**n ds.

iiii. **D**e signatis et non signatis resurgen

v. **Q**uod filii cui patet potestate dedit
 iudicium facere in forma humani
 tatis ad iudicium ueniet. vi.

Euangelium de eodem. vii.

Quod signati obuia iusto iudici
 non in difficultate celeriter capiuntur
 et opera eorum apparebunt. viii.

Quod omnes flores dei. **I**dem pa
 triarche. prophete. apostoli. martyres. con

fessores. uirgines. et monachi. et
 alii propositi fulgebunt. ix.

Quod celi mirum laudes suas in
 silentio continent. cum filii semeni
 tia iudiciali preferret. conscientia
 singulorum aperta. x.

xi. **D**e bonis et malis qui iudicandi sunt
 De infidelibus. qui iam iudicati ad iu
 dicium non perueniunt. xii.

Quod finito iudicio maxima
 quies et tranquillitas exortetur. xiii.

Quod electos gloria eternitatis cum mag
 nis laudibus recipit. scilicet reprobos infer
 nus magno ululatu absorbet. xiiii.

Euangelium de eodem. xv.

Quomodo elementa. et sol et luna
 et stelle finito iudicio. in melius
 mutantur. et nox non erit. xvi.

Verba iohannis de eodem. xvi.

Capitula. xii. decime uisionis
 xii. partis.

Symphonia de sancta maria. xiii.

xiii. **D**e nouis ordinibus. supernorum spirituum.

xiiii. **D**e patriarchis et prophetis. xiiii.

xv. **D**e apostolis. x. **D**e martyribus. **I**n ds.

xvi. **D**e confessoribus. xv. **D**e uirginibus.

xvii. **V**ox armonie in querelis de reuo
 cati ad eosdem gradus. xviii. xiiii.

In exhortatione uirtutum. et in
 contradictione diabolicarum ar

x. **Q**uod de ineffabili gratia sua cor
 de et ore dei ineffabiliter laudan

xi. **Q**uod symphonia in unanimi
 tate et concordia preferenda est.

xii. **Q**uod uerbum corpus sympho
 nia autem spiritum. et armonia diui
 nitatem. uerbum uero humanitatem

filii dei
 quod per
 torpent
 quod sym
 in et hui
 ducit
 Quod fid
 sunt m
 erba d
 Explicum
 Explicum
 placit hor

filii designat. xviij.

Tu.

Quod psymphonia rationalitatis
torpens anima excitat aduigilan

Quod symphonia dura corda emol. xviij.

lit et humore compunctionis in
ducat et spm scm aduocat. xv.

Quod fidelis omi deuotione inces
sant iubilare debet. **T**u. xvi

erba dauid de eade re. xvij.

Explieunt capla tre partis libri

Explieunt capla libri ciuas sim
plicis hominis.

In circulo sup monte edificium quadrangulum ad similitudine urbis quadrangule factum. aliquantulum in obliquum positi iuxta mirabile ludum.

Ecce in visione. in parte.

Altra cu crucifixo.

una imago cum corona

Abraham in radice

secler colamine

In tre h edificiu. v. imagines stare: singli in singlo arcu. desup circū conū habentem.

22 visionis terre recepit

E T EGO.
Homo
sumpta.

abalus hominib: que n̄ sū digna
nominari homo. p̄pt̄ transgressio
nē legis dī. cū deberē ē iusta et
sim iniusta. nisi q̄d dī creatura
sū ipsius grā. que me etiā saluabit.
vidi adoriente. et ecce illic con
speci uelut lapide unū totū in
tegrū. in m̄se latitudinis atq: alt
itudinis. habente ferreū colorē. et
sup̄ ipsū candidā nubē. ac sup̄ eā
positū regale thronū rotundū.
in quo sedebat q̄dā uiuens luci
dus mirabilis ḡte tamēq: clarita
tis ut nullatenus eū p̄spicue pos
sem intueri. habens quasi in pecto
re suo limū nigrū et lutulentū.
tamē latitudinis ut alicui mag
ni hominis pectus ē. circūdatū la
pidib: p̄ciosis atq: margaritis. Et
de ipso lucido sedente in throno.
p̄tendebat magnus circulus au
rei coloris ut aurora. cui ampli
tudine nullom̄ cōphendere potui.
guans ab oriente ad septentrionē.
et ad occidentē atq: ad meridiē.
ita se reflectendo adoriente ad
ipsū lucidū. nec habens ullū finē.
Et idē circulus erat aūta tamē al
titudinis. ut eā cōphendere n̄ pos

sem. et se reddens splendore ualde
tribile scilicet lapidei calibet. et
igni coloris. undiq: sedm̄ ampli
tudine suā sursum in altitudinē celi
et deorsū in profundū abyssi ita se
extendente. ut nullū finē ei uiderē
posse. Vidi etiā tunc de secreto ei dē
sedentis in throno stella magnā
multa splendoris ac decoris p̄dire.
cū eā plurimā multitudinē can
dentū scintillarū. que cū eadē
stella om̄s confluentes ad austrū. in
spiciebant ipsū sedente in throno
quasi alienū. seq: ab eo auertē
tes magis inhiant ad aquilonē.
quā eū inspicere uellent. S; statū
in ipsa auersione inspectionis sue
om̄s extincte s; sic uerse in migrē
dinē carbonū. Et ecce uentus
turbinis ortus ē ab ipsis. qui eas
mox ab austro retro eundē se
dente in throno p̄iecit ad aqu
ilonē. p̄cipitatas in abyssū. ita ut
earū amplius nullā uidere uale
rē. Splendore autē illū magnū
qui eis abstractus ē. uidi subito
in earū extinctione reuerti ad
ipsū sedente in throno. Et audi
ui eundē q̄ sedebat in throno m̄
dicente. Scribe que uides et
audis. Et respondi de interiori
scientia ei dē uisionis. Rogo te
mī dñe ut m̄ des intellectū. q̄n
nus possi enarrabilē p̄ferre
hec mystica et nederelinquas
me. s; confirma me in aurora
tue iusticie. in qua manifestat

ē filius tuus. et da m̄ quom̄ possim. et
 qualiter debeat p̄ferre diuinū consiliū.
 qđ in antiquo consilio ordinatū ē.
 quom̄ eundē filiū tuū uoluisti in
 carnari. ita ut homo sub tēpore fie
 ret. hoc uolens ante omnē creatu
 rā in simplicitate tua et in igne co
 lumbe scilicet sp̄s sc̄i. ut idē filius
 tuus quasi splendida solis forma
 mirabiliter surgens. in incipiente
 capite uirginitatis ueraciter indu
 eret humanitatem. supra hominis
 forma p̄p̄t hominē. Et iterū audi
 ui eū dicentē m̄. O quā pulchri s̄
 oculi tui in diuina narratione.
 dū ibi surgit aurora in diuino cōsi
 lio. Et iterū respondi. de interiori
 scientia uisionis ipsius. Ego appa
 reo in sinu animi mei ut cinis cine
 re putredinis. et sicut puluis in
 stabilitatis. unde sedeo pauens in
 umbra sicut penna. s̄. ne deleas me
 de t̄ra uiuentiū ut pegrinū. quia
 in magno sudore laboro in hac ui
 sione. et quā etiā de uilitate mei stul
 ti sensus qđ m̄s ē in carne. cōputo me
 frequenter in minimum et in uilissimū
 locū. ita qđ n̄ sum digna uocari
 homo. quia ualde timeo n̄ audi
 ens dicere tua misteria. O bone ac
 mitis pat̄. doce me qđ tui uolun
 tatis sit. qđ dicere debeat. O tu me
 tuende pat̄ et otu dulcissime et
 otu plene om̄is gr̄e. nederelinq̄s
 me. s̄. conserua me in tua misericordia.
 Et iterū audiui eundē m̄ dicentē.
 Nunc die ut docta es. Volo ut di

cas. quāuis cinis sis. Die reuelatio
 nē panis qui filius dī ē. quia ē
 in igneo amore uidelicet omnē
 mortuū suscitare in anima et cor
 pore. et dissoluta peccata relaxa
 re in serena claritate. ipse in eū
 suscitationis sc̄atus in homine ex
 istens. ante quā in illo exsuscitaret.
 unde etiā magnificus et gl̄osus ac
 incōp̄hensibilis d̄s dedit magnū
 instrumentū. mittens eundē filiū
 suū in pudicitia uirginitatis. que
 n̄ potuit habere ullā uarietatem ma
 cularū in sua uirginitate unde ip
 sa molliret. ibi n̄ potuit. nec eē de
 buit ulla pollutio carnis in m̄te
 uirginis. quā in seclitrix et mortifi
 catrix mors generis humani ipsa
 met nesciente ut in somno decepta
 ē. qñdo fili' dī in magno silentio
 uenit in aurora uidelicet in humi
 lem puellā. O mors q̄si secuta p̄ces
 sit. nesciens unā quā illa dulcis
 uirgo portauit. quā sibi erat ab
 sconsa ei uirginitas. ipsa enī uir
 go erat in paup̄culis reb. quā diui
 na maiestas eā ita inuenire uolui
 t. Nunc scribe de uera agnitio
 ne creatoris in bonitate ipsius sic.
O s̄ qui cuncta creauit et homi
 nē ad gl̄iam illā de qua p̄dit
 angel' cū suis imitatorib. p̄dictus
 ē ordinauit. ab omni creatura
 sua maximo honore et timore
 uenerandus et metuendus ē. quā
 iustū ē ut creatori omnium uene
 ratio. a creatura sua exhibeat. et

de sup om̄a fidelit
 de lapidib. que in
 lapidib. ipse cōm
 do timor dī q
 timor m̄cordib. fi
 o p̄ferre de
 in uirgū et in
 admodū habi
 hoc ē qđ eadē fir
 modo timor dī
 m̄da ē quia d̄s
 m̄ creatura in
 cognoscit uisus
 nullū p̄ter eū ē
 in n̄la latitudo
 ē in om̄ib. et sup
 cū eam diuinitatē
 d̄re ut ad eā p̄
 ne sit sensus pot
 sup m̄a. Qđ autē
 forte colorib. hoc
 d̄rū ē humanū
 n̄dū ualde g
 in fragilis can
 creatura ipsi reb
 di uro ipsū can
 sapientia human
 cōp̄m̄s regali
 d̄le fortis et p̄
 m̄l maximo
 in uisib. ē q
 in ad eā. ita
 uro m̄l sup a
 d̄o ad uirgī
 ap̄t. in qua
 uro. in eū d̄s
 uirgī m̄l in

dñs sup om̃a fidelissime adoret. Qd
 & lapis iste quē uidet certissime de
 signat. Ipse ē enī ministerio magni
 do timoris dñi. qui purissima inten
 tione in cordib. fidelū semp oriri
 et p̃seuerare debet. S; qd eū uidet to
 tū integrū et unū se latitudinis atq;
 altitudinis habentē ferreū colorē.
 hoc ē qd eadē firma et grandis mag
 nudo timoris dñi firmissime te
 nenda ē. quia dñs metuendus ē ab
 omī creatura intota integritate ut
 cognoscat unus et uerus dñs ēē. cū
 nullus p̃ter eū ē. nec similis illi. in q̃
 ē inīsa latitudo. quō incōphensibi
 lis ē in omīb. et sup om̃a. et altitudo.
 cū scām diuinitatē nullus cōphē
 dere nec ad eā p̃tingere cū altitudi
 ne sui sensus potest. quia ipsa est
 sup om̃a. Qd autē ē similitudinis
 ferrei coloris. hoc ē qd onerosū et
 durū ē humanis mem̃b. dñm tume
 re. illud ualde graue existens mol
 licia fragilis cineris. q̃a humana
 creatura ipsi rebellis ē. **S**up lapi
 de uero ipsū candida nubes. clara
 sapientia humane m̃tis ē. ac sup
 eā positus regalis thronus rotun
 dus ē foris et principalis fides. cir
 cuens in xp̃iano pplō. cui dñs fide
 liter conscius ē. quia ubi timor
 dñi radicat. ibi etiā sapientia hu
 mane m̃tis sup apparebit. et de
 inde dō adiutrix fides sup hanc
 imponet. in qua ipse dñs sibi requiē
 parat. Cū enī dñs tmet p̃ sapientiā
 humane m̃tis in fide intelligitur.

quia cū his tangendus ē. ut sedes tan
 git dñm suū. Et tunc in his dñs parat
 sibi sedē existens sūmus sup om̃a. q̃a
 neq; potestate neq; dñatione cōp
 hendi potest. s; residet in unica et
 pura fide quō unus ē. qui credendus
 ē dñs sup om̃a. **V**nde sedens in thro
 no uiuens lucidus. mirabilis gl̃e tan
 teq; claritatis ut nullaten⁹ eū p̃spicue
 possis intueri. habens quasi in pecto
 re suo limū nigrū et lutulentū. tan
 te latitudinis. ut alicuius magni
 hoīs pectus ē circūdatū lapidib.
 p̃ciosis atq; margaritis. est sup om̃a
 regnans uiuus dñs. lucens in bonita
 te et mirabilis in opib. suis. cui in
 mensā claritatē in p̃funditate mi
 sterii sui nullus hominū p̃fecte po
 test intueri nisi in q̃mū fide cōp
 hendit. atq; portat. sicut sedes con
 tinet accircūdat dñm suū. Que
 ut illi subiecta ē. ita qd nec se ele
 uare possit contra dñm suū. sic fi
 des n̄ desiderat supbe aspicere in
 dñm. s; tamū intima deuotione tan
 git eū. **E**t q̃si in pectore suo idē
 insapientia misterii sui habet p
 amorē filii sui infirmū et debile
 ac paup̃e limū q̃ homo ē. nigrū
 in nigredine peccator et lutulen
 tū in pollutione carnis & latū
 sedm similitudinē pectoris hoīs.
 qd ē dilatatio p̃funde et magne
 sapientie in qua ipse dñs creauit
 hominē. illos respiciens qui s̄ in
 saluatione anime p̃ penitentia.
 in qualicūq; crimine contra dñm

sunt in sua debilitate calcitrantes.
quia tam ad eum perueniunt. Hi sunt circū
dam cum pluribus ornamentis illorum qui
inter eos surgunt ut lapides preciosi
in magnis personisque sunt martyres ac
uirgines sanctas et ut margaritas
que sunt innocentes et penitentes filii
redemptionis cum quibus idem lumen ualde
ornatus est dum in humano corpore
fulgent tamque uirtutes que in deo
sunt fulgentes in omni claritate. Nam quod
constituit spiraculum et unitatem homi
num ille inspicit semetipsum. Quomodo
scilicet cum redemptione dum persciuit
in sua predestinatione filium suum incar
nari ita quod in eius corpore deberet
abstergi omnis maculosa uarietas
criminum. Et sic uidet etiam animas
que iustificabunt post multiplica
tionem superfluoꝝ peccatoꝝ dum adhuc
in corporibus suis sunt et que consue
cent iniusticia dei ambulare post
diuersitatem errorum suorum qualiter con
sistant in deo ac qualiter desistant de
multa obliuione et quomodo reuer
tantur de uno quoque uicio cum quo
sunt uulnerate immortalibus ubi ceci
derunt in peccatis sicut sunt inspec
tantes quod multi populi surrexerunt
de errantibus uis in quibus ambula
bant pleni uulneribus in plagis pes
simis restaurati de morte fedita
tis criminum sicut etiam multi ueni
unt qui in amaritudine acerbis
doloris peccati tam graui sunt uulne
rati quod ipsi etiam in consuetudine
malorum morum in quibus supra modum

peccauerunt sunt ita rediversi quod non pos
sunt amplius spirare in fluctibus ad
operandum mortiferum opus in adulte
rio et homicidio et superfluitate om
nium malorum. **O** miseris nunc ueniunt
ipsi quasi peregrini de longinqua
regione sicut scriptura habet in
euglio ubi adolescentior filius dixit
surgam et ibo ad patrem meum et dicam
illi pater peccaui in celum et coram te
iam non sum dignus uocari filius fac me
sicut unum ex mercenariis tuis.
Hoc tale est. Homo qui de lapsu pec
cati per admonitionem spiritus sancti reuer
titur in se dicit. Volo surgere de
importabilibus peccatis que ame
nullatenus sunt sustinenda de graui
culpa scilicet reuertar in recordatione
meis plangens ac merens peccata
mea sic ueniens ad patrem meum quod
pater meus est quomodo creauit me et di
cat illi. Pater peccaui in celum idem in
celesti opere quod ego sum qui me for
masti in uoluntate tua me sic
tangendo in creatione hac quod ego
etiam celestis debui esse in actibus meis scilicet
feci me contrarium cum turpissimis opi
bus peccatis etiam coram te quia huma
na natura destrui in me. Quomodo.
In multis abominationibus. Ideo sum
et ego reus in mea perditione et in tua
maiestate et non sum dignus nominari
filius tuus quia propter nequiciam cor
dis mei creaturam tuam in me dixi in
aliu modum quam ante constitutus sim.
Sed nunc fac in ut tuo redempto ser
uo cum mercede sanguinis filii tui quod

ipso de
mors in
la recon
ciliatio
ne ad de
redempti
aut filii
fidelitatis
tanta red
cu sangu
du illi q
hoc reuer
gones ad
quod mult
deserui
cum de
et recorda
si si cum
perpe inde
uerbu de
eius que
cudu inco
sunt in
uel qd deb
rent dumi
qui tam u
cordant
ueru ad o
esset qd o
iusticia ip
declinaren
peccatis su
reuerunt
in lege et
bundant
entur nec o
domo di er

114
ipsū dedisti in tantā mercede quā
morī nūquā rependere poterit ul-
la re compensatione. s; dimitte pec-
catore ppenitentiā. que in passio-
ne ei dē filiū tuū orta ē. q̄a rectā he-
reditatē filiorū amisi in adā. qui cre-
atus filius in iusticia destituit ē glā
felicitanis. Nunc autē debet pēni-
tentia redimere hominis peccata.
cū sanguine filii tui. Istud ē dicen-
dū illis q̄ merant casū ad e. et post
hec reuertunt ppenitentiā. sic pun-
gentes ad saluationē. et memores s;
quod multas causas audierūt que
descripseris s; narrande et de cru-
ciatu & de sanguine redemptoris eorū.
et recordant gēntes qd transgres-
si s; cū audiu. qd cū studio debuērūt
pceptū uidelicet quomodo seruarent
uerbū dī. cū ipsi negligenter legē
eius que eis erat instituta ad custodi-
endū in constitutione pcepti. recu-
santes inspicere qd deberent facere
uel qd deberent facere uel qd debe-
rent dimittere ppter timorē dñi.
qui tam ueniunt ad uernatē re-
cordantes ea que audierūt uel sci-
uerūt. ad dō quāuis prius ita cecau-
essent. qd omnino nolebant scire
iusticiā ipsius. ut se ad hoc quicq̄m
declinarent. qd ipsā pponerent
peccatis suis. cū spernerent eā. et cū
reicerent retro uerbū dī. respuen-
tes legē ei. Multū de istis erit sup ha-
bundantes in bonis. ita ut nec faci-
emur. nec eis sufficiat epulari in
domo dī celebrando diuinū offi-

cū. et opando iusticiā ei sup habun-
dantes. ita qd semp s; fientes et me-
mores in dolorib; malorū que fecerūt
in ante achis reb; dū colebant illicita
opa. transcurrentes licita legis dī. **I**stud vi.
ē luteus luteus. que uidet in pectore
pū patris. Quomodo. filio dī qui de
corde patris exiit ueniens in mun-
dū. ad e credens pplē. adherens ipsi
hac intentione qua credit in eū. Cer-
te ppter ea sic etiā isti apparent in
pectore pū patris. ut nō spnat angls
nec ulla creatura hominē qui summi
dī filius incarnatus habet formā
hominis in semetipso. quō beatus
angelicus chorus indignū habe-
ret hominē ppter magnā fednitē
uiciorū in peccatis ei. cū ipsi supni
angeli inuolabiles sint ulla disp-
sione iniusticie. nisi qd acutissime
uident faciē patris. Et qd amat ap-
paret. hoc etiā amant ipsi in filio. Quomō.
Scilicet qd idē dī filius natus ē hō.
Nā ego pat. eundē filiū meū exuir-
gine natū posui in saluationē et in
restauracionē hōis. ut dicit esayas
ppha seruus mī. **S**icut pastor vii.
gregē suū pascet in brachio suo
congregabit agnos. et in sinu suo
leuabit. feras ipse portabit. Hoc
tale ē. Sicut pastor gregē suū pas-
cet. sic pascet filius mī pastor bonū
redemptū gregē suū. Quomō. Ipse pas-
cet eū sua lege. quā ipsemet pme-
plantauit. Vnde etiā in sua exten-
sa potestate ut in brachio suo. scili-
cet qd idē filius mī ē homo. congre-

gabit innocentes agnos de culpa.
ade pinnocentia baptismi cum eis ex-
unuit uetus homo cum opibus suis et in
lege sua in sinu suo. Quomodo. Unde
licet quia leuat eos super excelsa celorum.
tali modo quod fiunt in bra ei. Qua propter
sic in interiori secreto diuinitatis appa-
ret homo in forma sua. quod nec an-
geli faciunt nec ulla alia creatura.
quia idem unigenitus in se propter re-
demptorem humani generis in uirgi-
na carne formam assumpsit hominis. Ipse
se portabit etiam has feras in corde
suo. Quomodo. Ipse filius in se portat ho-
mines in sanguine suo. sic quod salui
facti sunt per quinque uulnera ei. quia quod
cumque peccauerint per quinque sensus
suos. hoc absterget per summam iusticiam
post penitentiam. quomodo ipse metum eos
ita portauit quod incarnatus est. et
quod passus est uulnera in cruce. et quod
mortuus et sepultus est. et quod amor-
tuus resurrexit. Ipse portauit etiam
eis manum suam. cum eos reuocaret ad se.
Quomodo. Scilicet quod idem filius in se as-
sumpsit humanitatem per illis. qui pu-
tabant se perditos et propter casum ade-
re. Idem unigenitus in se uicit etiam mor-
tem. sic quod non potuit amplius dominari
super eos. Unde et ipse nouit eos ita
in uirtute claritatis sue. ut ueniri
in se in purgatione penitentiae. Quod
autem eos uidet in sinu patris appa-
rere. hoc est quod filius hominis perficitur
cum membris suis in secreto pa-
tris. Quomodo. Cum enim mundus comple-
bitur. tunc electi etiam christi qui in bra-

ipsius sunt perficiuntur. O quam pulcher-
ille filius est. ut psalmista dicit. viij.
Speciosus forma pro filius homi-
ni. Hoc tale est. Pulcherrima
pulchritudo fulget in eo clarissi-
me forme. sine ulla macula pecca-
ti. et absque liquore humani fetori-
ris. et sine ulla concupiscentia fac-
ti operis in desideris peccatorum. que
exigit caro humane infirmitatis.
Hoc nunquam tetigit hunc hominem.
Et eadem forma filii hominis nata
est in simplicitate palus hominibus.
ita quod illa uirgo genuit eundem
naturam suam in ignorantia peccati.
se nesciens in cruna habere filium.
Quomodo. Quomodo non sensit ullum contactum
opus in peccatis. idcirco ignorabat se
habere dolorem in partu. sed inuis in
ita corporis sui integritas gaude-
bat. O quam speciosa forma. Sed non
sic hominibus. quod ibi carnalis pul-
chritudo maior non erat nisi ut or-
dinatio perfunde sapientie consti-
tuit formam hominis. quia pater et filius
et spiritus sanctus unus deus in tribus personis. non
delectatur in pulchritudine carnis.
sed in magna humilitate. ut idem fi-
lius dei se induit humanitate. In
forma autem eiusdem filii hominis non erat
ulla maculositas. ut aliquando dis-
funditur homo molesta facie indi-
ueritate corporum. quod est in iudicio
dei. scilicet cum membra hominis diuisa sunt
non recte ordinata ut debilius. quod
non est secundum naturam formationis in
corpore hominis sed secundum iudicium dei.

Et fortis quidē natura existit inrecta
 formatione infirma autē defluit in
 diuersitate formationis comparie
 forme. qđ n̄ erat opus huic homini
 filio meo. S; in quā magna diuersi
 tate sunt hoīes in suis m̄bris ita qđ
 ipsi s̄ nigri. fedi. polluti. leprosi. idro
 pici et pleni uicis habentes etiā ru
 biginē malefici in suasionē diabo
 lice arūs. et insipientes. & duri uide
 re bona dñi. et accusandi atq; cul
 pandi de mul. ta obliuione. qđ
 iusticiā debuerūt opari et
 opant. malu. ac dimittunt. bo
 nū. despicientes crucē et martiriū
 dñi sui. d̄s pat̄ inspicit tam in inuen
 tione sue bonitatis factū opus de
 limo. sicut pat̄ respicit ad filios su
 os dū eos eleuat in sinū suū. Et quō
 ipse d̄s ē. habet patris dilectionē
 ad filios suos. Tali m̄ ē enī sibi utri
 or dilectio cordis ad homines. qđ
 filiū suū misit ad crucē. quasi agnū
 mansuetū qui portat ad uictimā
 occidendus. ita qđ idē filiū reporta
 uit p̄dita ouē quā tulit sup hume
 rū suū assumpta humanitate. in mag
 nis eā portans dolorib; cū dignat
 est mori p̄ ouib; suis. In eisdē autē
 hominib; s̄ multi circūdati cū or
 namētis. qui decorati s̄ p̄cioso orna
 tu uirtutū. qui s̄ martýres. uirgi
 nes. innocentes. et penitentes. ac sub
 iecti magistris suis ut p̄dictū est.
 et qui sibi ipsi consen s̄ in crimi
 nib; suis. in his se cruciantes cū in
 expugnabili certamine. dū negant

in semetipsis qđ s̄. lbi n̄ ē dicendū
 qui s̄ uel ubi s̄ decti. nā om̄s cōpu
 tan s̄. Quis ē cui possibile sit uidere
 in profunda sapientiā altissimi. et
 in discretionē scientiē ei? quid ipse
 habeat in numero numeratorū. In cō
 p̄hensibilia s̄ iudicia ei om̄ib; homi
 nib; Jobis currendū ē. q̄a paratū ē
 uobis regnū dī. Nā scdm studiū fi
 deliū opantiū iusticiā dī qui s̄ ab
 lim in baptismo cognitaq; infide.
 talis etiā merces erit eorū. **Q**uod au
 tē uidet qđ de sedente in throno
 p̄tendit magnus circulus auri
 coloris ut aurora. cui amplitudi
 nē nullom̄ cōphendere potes. hoc
 est qđ ab omnipotente patre exten
 ditur fortissima potestas. et firmis
 simū opus ei om̄a cōphendens in
 potentia ipsius cū qua ē opans in
 filio suo. quē semp in maiestate di
 uinitatis apud se habuit. p̄ cū or
 dinans ac p̄ficiens om̄a opa sua an
 te mundū. et in mundo ab initio.
 qui pulcherrimi fulgoris uelut
 aurora rubet. quia idē filius in sa
 pientissima uirgine qm̄ aurora
 significat incarnatus ē in spiratio
 ne digni dī. qui sp̄s sc̄s ē. in quo etiā
 factū ē om̄e opus patris. Hui' gl̄e
 circuitū nulla ratione cōphendere
 uales. q̄a nec ipsius potestati nec opi
 ulla ē m̄sura ullius bonitatis uel
 potestatis ad illā mensurā quē sit
 uel fuerit uel fieri debeat in ulla
 creatura. nisi qđ d̄s ē inestimabi
 lis et in cōphensibilis in potestate.

s. viii.

s
s
s
s

s
s

x.

sua et inuictus ac mirabilis in ope suo. Et idē circulus girans ab oriente ad septentrionē et ad occidentē atq; ad meridiē se reflectendo ad orientē ad ipsū sedentē in throno nec habens ullū finē. hoc ē qđ potestas ac opus dī circueunt cōphendendo omnē creaturā. Quo modo. In uoluntate patris qui cū filio et spū scō d's unus ē ortus omīs creature. que omīs sentiunt eū in potestate. Quo modo. Omīs s cū in creatione sentiunt. scilicet girantē ab oriente qđ ē in ortu omīs iusticie et tendentē ad septentrionē in confusionē diaboli et ad occidentē ubi tenebre mortis luce uite uolunt opprimere luce tamē merū resurgente de uicta tenebrarū caligine et ad meridiē ubi ardens ardor ē iusticie dī in cordib; fidelium. sic se recuruando ad ortū iusticie quasi ad orientē. Quid ē hoc. Dū psumā potestatem opus dī scđm pordinatū ad dō tēpus cōpleatū fuerit in hominib; in mundo. tunc etiā implebit circulus eide mundi pfectus in fine tēporis cū nouissimo die et refulgebunt in sedentē in throno omīa opa sua in electis ei nō habent finē. quia d's in reger ē in potestate ac in ope suo. qui erat et ē & pmanebit absq; ulla inceptuone ulli tēporis in diuinitate. ita qđ nō fuerit sed est.

xj.

Et qđ idē circulus ē aīa tantę altitudinis ut eā cōphendere

nō possis. hoc ē qđ supna potestas ita excelsa ē sup omīs uitas creaturarū in sensu et intellectu hoīs et ita in cōphensibilis in omīb; & sup omīa qđ nulla creatura eā poterit finire ullo capaci sensu. nisi ipsa sit multo altior quā ei sciendū sit. Unde etiā angeli frequentē sonant dīm in laudib;. Ipsi enī uident eū in sua potestate et glā. s; nō possunt eū pfecte intueri quasi ad finē. nec umquā ualent saturari tā magnitudinē quā pulchritudinē ei. **Q**uod autē ex se reddit splendorē ualde tribile scilicet lapidei calibei et ignei coloris. hoc ē qđ diuina potestas ex se demonstrat uirtutē in magna seueritate contra dissimulatā et inpenitentē ac in puniā iniquitatē formidabile. et uelut calibei. qđ d's ē pspicua iusticia que nō habet ullā iusticiā cedentis molliciei quom puluis. ut dicūt hoc iniustū iustū ē. qđ dō nō placet. s; ipse ē illa iusticia que quasi calibe confirmat omnē reliquā iusticiā. que multo fragilior ē iusticia ipsius. quā ferrū calibe sit. & etiā quasi ignei. qđ ipse ē iudicialis ignis cōburens peccatū in omni iniusticia que se nūquā declinare uolunt ad illū querens midiam ei. Et etiā d's quasi lapis in homine. quō ipse ē uerus et iustus absq; ulla mutatione. qđ ut lapis in molliciei nō potest conueri. ita nō habet ille ullā mutationē. et ē

uelut calibz scilicet in pspicuitate
 ptansiens om̃a absq; ulla mutatio
 ne ullius tēporis. q̃a ipse ē d̃s sup
 om̃a. existens enā q̃si ignis. quō in
 flamat et incendit & illuminat
 om̃a absq; uicissitudine p̃bati tē
 poris innouate quia ipse d̃s est.
Et q̃d idē splendor undiq; sedm̃. xiiij.
 amplitudinē suā sursum in altu
 tudinē celi et deorsū in profundū
 abyssi nā se extendit. ut nullū fi
 nē ei uidere possis. hoc ē q̃d uirtus
 potestatis ac. p̃peris d̃i et iusticia
 atq; rectissimū iudiciū ei ubiq; in
 incōphensibilitate sua nec in supio
 rib; celi nec in inferiorib; abyssi
 ullū finē habet. qui cōphendi pos
 sit humano sensu. **V**ides enā. xiiij.
 de secreto eiū sedentis in throno
 stellā magnā multū splendoris ac
 decoris p̃dire. & cū ea plurimam
 multitudinē candentū scintilla
 rū. quia p̃cepto om̃ip̃s patris lu
 cifer ang̃ls qui nē ē satanas in
 ortu suo magna gl̃a ornatus. et
 multa claritate ac decore uestit
 p̃dit. et cū eo om̃s scintille sui
 agminis. tunc candentes in lu
 cis fulgore nē autē extincte in
 caliginis tenebrositate. Qui p̃
 admalū nā aspexit in me integrū.
 s; estimabat confidens in se ipsū
 posse incipere q̃d uellet et p̃ficere
 q̃d inciperet. Unde q̃d sedenti in
 throno debebat honoris q̃a
 p̃eū creatus ē. hoc retrorsit in
 se ipsū. atq; cū hoc declinabat

se ad malū. Quod uero cū eadē stella
 om̃s confluentes ad austrū inspie
 bant. ipsū sedentē in throno quasi
 alienū. seq; ab eo auerentes magis
 inhiabant ad aquilonē. quā cū in
 spicere uellent. hoc ē q̃d idē luci
 fer om̃sq; conuictus illi mirabiliter
 creatus in ardente bono d̃i constituit.
 quasi p̃bliquū in supbia uidelicet
 dedignans regnantē in celo. quia
 ipsi om̃s ortu in creatione ab initio
 gustauerūt impietate que ad p̃dmo
 nē se uertit. d̃m inspicentes n̄ sic q̃d
 eū scire uellent in bonitate. s; q̃d se
 sup eū uelut sup alienū uellent ele
 uare. cū flagrante scilicet elatione
 se a cognitione ei auerentes. et plus
 tendentes ad casū suū. q̃m d̃m in
 gl̃a sua cognoscere desiderarent.
 S; q̃d statim in ipsa auersione in
 spectionis sue om̃s extincte s; sic uer
 se in ignem carbonū. hoc ē d̃m
 supbe dedignarent scire. ipse
 lucifer cū om̃ib; sequentib; se in ma
 licia sua extinctus ē a fulgore clari
 splendoris cū quo p̃diuinā poten
 ciā indutus erat. decerpens in se
 ipso interiorē pulcritudinē qua
 debuit conscius ē ab bonū. et se
 porrigens ad deglucientē se im
 pietatē. nā extinctus ē in eā cla
 ritate cadens in eā p̃dmonē. Unde
 om̃s uersi s; in ignem carbonū.
 ignis carbonū. quia cū duce suo
 scilicet diabolo exiit claritate
 sui splendoris. sic extincti s; in p̃
 dmonē tenebrositatis. carentes

omni glā beatitudinis. ut carbo
 ab igne sue ignee scintille. Qd autē
 uenit turbis ortus ē ab ipsis q̄
 cas mox. ab austro retro eundē se
 dentē in trono p̄ceat ad aquilo
 nē p̄cipitatis in abyssū. ita ut ca
 rū amplius nullā uidere ualeres.
 hoc ē qd maximus flatus impie
 tatis erexit se in istis anglis iniquita
 tis cū dō uellent p̄ualere & cū p
 supbiā obprimere. q̄ se sufflauit
 in amarissimā nigredinē p̄dmo
 nis. et eos de austro idē de bono
 p̄ceat retrorsū. qd ē in obliuionē
 dī cuncta regentis q̄si ad p̄tē aq̄
 lo. nart. ut ubi supbe exaltari uole
 bant. ibi confusi casū inuenirent.
 p̄p̄t supbiā suā p̄cipitanti in abyssū
 mortis cūne que p̄dicio ipsoz ē. ita
 ut in nulla claritate amplius uide
 amur. ut p̄seruū meū chechiel
 salui meridiano q̄ardentē fructū
 iusticie ferre debuit et n̄ attulit.
 locutus sū dicens. **E**cce ego suc
 cenda in te ignē. et cōburā in te
 omne lignū uiride & omne lignū
 aridū. Non exstinguet flāma suc
 censionis. et cōburet in ea omīs fa
 cies ab austro usq; ad aquilonē. Et
 uidebit omīs caro q̄a ego dñs suc
 cendi eā. nec exstinguetur. Hoc ta
 le ē. Ostultē qui in supbia tua te
 crexisti contra me. ego qui nec ini
 tiū nec finē habeo. faciā ut in helo
 meo accendat in te ignis indignati
 omīs mee p̄que cōburā in te om
 nē uiriditātē illā quā uoluisti

incipere in falsa uiriditate. magis
 confidens in te quā in me. quia ar
 ripuisti in tua insana scientia et
 sedm supbiā tuā. cōburāq; in te
 omnē ariditātē illā p̄dmo. cum
 peccatū in bono aridū. suggeris
 homini qui cinis ē. q̄a suggestio
 tua n̄ recipiet in te ulla saluatio
 nē. s; fiet in te ignis cōnus. Nec ē ul
 la remuneratio salutis tibi. nec il
 us qui te sequunt in exemplo tuo.
 Et n̄ exstinguet illa succensio pena
 rū in supplicis suis. s; cōburet p̄ci
 p̄tē supbiā. quasi in facie deside
 rabilis aspectus honoris. quē aspec
 isti uelle habere in te in ipso. q̄
 cecidit es ab omni glā tua. ab au
 stro scilicet surgens in ardente
 clarissima luce et cadens in tene
 bras aquilonis. idē inferni. Et
 hoc uidebit omīs homo. uideli
 cet electi et rep̄bi cognoscentes ge
 hennā. quō electi eā cognoscent.
 quia ipsā effugerūt. rep̄bi autē
 quō cū ea in penīs p̄manebunt.
 scientes q̄a ego dñs om̄ps succendi
 eā. ad retributionē maloz tuoz di
 abole. nec exstinguet malis tuis
 nec sequentiū te. Et sic p̄dicio dia
 bolice supbie. p̄ceat eundē sata
 nan et anglos et in exteriores tene
 bras cōnoz torm̄toz sine ulla con
 solatione luminis. ita ut illi nul
 lus sit locus inuentus in cōno lu
 mine. ut et tu o fragilis homo ex
 ultra nihil conspiciere potuisti.
 sicut etiā idē chechiel in spū meo

xv.

717
regi tui submissa significatione
dicit. Omnes qui uiderunt te in gen-
tibus. obstupescunt super te. Nichil
factus es. et non eris in perpetuum. Hoc ta-
le est. Omnes recti corde qui uiderunt te
diabole inebriatum uiculis in illis
gentibus. qui te amplectantur in perua-
ricatione legis dei. arescunt obstu-
pescunt in tua sorde quomodo pollu-
tus suggestione tua templum in edifi-
catione dei. quod hoc est. Et propterea
nichil factus es per superbiam tuam in qua
cecidisti ab omni gloria saluationis.
quia non omnino ullus uigor est in ulla
felicitate. et non eris in uentus ulla
gloriam amplius habens in eternitate
celestium. quia tu confusus es in illis in-
perpetuum sine fine. **S**ed quod splen-
dor illi magnus qui est abstractus
est. uidisti subito in carum extinctionem
ne reuera ad ipsum sedentem in throno.
hoc est quod perspicuus et magnus ful-
gor quem diabolus propter superbiam et
contumaciam suam perdidit. cum ipsum
et omnes sequaces eius in uauit germinem
mortis quomodo idem lucifer purioris
erat luminis quam ceteri angeli re-
uersus est ad deum patrem seruatus
in secreto eius. quia gloria splendoris il-
lius non debuit esse uacua sed deus serua-
uit eam alteri facere luci. Nam quem
deus nudum surgere iussit. atque non co-
optum carne qui diabolus est cum om-
ni comitatu suo sicut tamen in splen-
dore clarum illius splendorem ser-
uauit limbo quem formauit homi-
nem. regens ipsum uilissima natu-

ra tunc. propterea ne se extolleret in si-
militudinem dei. quia quem clarum creauit
auerat in multo fulgore sed non coop-
tum tam fragili et tam misera forma ut
est homo. hic non potuit stare in elatio-
ne sua. quia non est nisi uisus deus sine initio
et sine fine in eternitate. Ac ideo scele-
ratissimum est peccatis criminibus.
qui se deo simulat. Nunc autem ego
deus celestis seruauit illustre lumen
quod secessit a diabolo propter malum
eius. hoc diligenter abscondens
apud me. et dedi illud limbo tunc.
quem formaui ad imaginem et si-
militudinem meam. sicut aliquis
homo facit cum filiis eius mortem. cui non
adheret hereditas inuans ipsius
quia non habet filios hereditatis.
eandem hereditatem adhibere sibi
patet et componit eam in matrem suam alii
filio suo non dum sibi nato. dantes eam
illi cum natus fuerit ex ipso. **xv.**

Nam diabolus cecidit absque
herede quod est in recta intentione
bonum opus. quia nunquam aliquid
boni fecit nec incepit. et ab hoc
accepit alius hereditatem ipsius.
qui etiam cecidit. habens tamen
herede scilicet in conceptione obedi-
entiae. quomodo eam suscepit cum deuotio-
ne. quam uis opus ad hoc puniens
non perficeret. sed gloria dei perficit idem opus
in incarnatione saluatoris po-
puli in restaurationem bone he-
reditatis. Atque ideo recepit homo
hereditatem suam in christo. quia non
dedignatus est in initio preceptum

pceptū dī cū omīno diabolus n̄ de
siderauit seruitiū creatoris sui in bo
no s; honore in supbia. unde n̄ rece
pit glām suā s; puit in p̄dione. xviii.

Et sicut goliath surrexit ad de
speciū dauid. ita crexit se diabo
lus in p̄supuone in semet ipso. uolens
similis ē altissimo. Et ut idē goliath
in seius uirtū dauid cū prorsus p
nichilo cōputans uilipendit. sic
constructa supbia diaboli comēp
sit humilitatē in humanitate filii
dī. qui in mundo natus n̄ glām
suā s; glām patris p omīa quesuit.
Quomodo. Diabolus n̄ desiderauit
tangere hoc exemplū. quatinus
se subderet suo creatori. ut se filiū
dī subdidit suo patri. At tamē da
uid amputauit caput goliath
in secreta fortitudine dī. ut spū scō
inspirante scriptū ē. Assumens au
tē dauid caput philisti attulit
illud in ierlm. arma uero ei posuit
in tabernaculo suo. Hoc tale est.
Spolia et direptiones diaboli ac
cepit fortissimū filius m̄s. cū deie
cit caput ei dē serpentis antiqui.
ubi. In uero uirginis. que hoc
caput contriuit. Per que. P̄ eundē
filiū suū. Que ē hec contricio. Sca
humilitas. que in matre & filio
apparet. p̄cussit primū in ciū
supbie. qd ē caput diaboli. Et sic
ipse filius m̄s attulit cū humilitate
in suo corpore idē caput in scām
ecclām. que ē uisio pacis. et osten
dens p̄ eundē fortissimā humilita

tē. qd m̄fecta ē supbia diaboli.
fortissima uero arma ipsius. s; obice
ta ei uicia cū quib; ille supauit gen
humanū. qd cū colunt p̄dō. ipse il
lud exērens in uiciis suis. ut arma
exērent homines. Hec confregit fi
lius m̄s. ponens ea in tabernaculo
suo idē in passionē corporis sui.
dū pateret in cruce. Unde ipsā pug
nā dimisit etiā in tabernaculis.
scilicet in corporib; electōr m̄brox
suor. ut et ipsi distribuunt arma
diaboli cū ipso. Quom. It̄ sicut ip
se deuicit diabolu in passionē sua.
sic et ipsi eū deuincant se constrin
gentes in desideris suis. et n̄ sint
consentientes uiciis illi. Et scdm si
militudinē hanc. ut glā goliath
data ē dauid. ita glām que abla
ta ē primo angelo dedi adē et ge
neri ei qd confitē me seruans
p̄cepta mea. interēpta supbia di
aboli. Qui autē acutas aures in
terioris intellectus habet hic in
ardente amore speculi mei ad
uerba hec anbelet. et ea in consci
entia animi sui conscribat.

utra ambū circuli qui p̄tende
batur de eodē sedente in throno

Sola uisio sede partis.

quasi montē magnū coniunctū ra
 dici illius in mōsi lapidis sup quē cū
 nube thronus ei dē sedentis positus
 erat: ita qd idē lapis in altitudinem
 erectus: et qd idē mons in latitudinē
 extensus videbat. Et sup ipsū montē
 stabat uelut qddā edificium quadran
 gulū ad similitudinē urbis qua
 drangule factū. aliquantulūq: in ob
 liquū positū: ita qd ei angulus un^{us}
 respiciebat ad orientē: ^{alius ad occidentē} et unus ad
 septentrionē et alius ad meridiē. Idē
 autē edificium in circuitu suo murū
 unū duorū generū habebat: quorū
 genus unū erat quasi splendor lu
 cidus ut lux diei ē et alterū quasi
 conpaginatio lapidū adinuicē
 coniuncta in angulo orientali et
 in angulo septentrionali: ita ut
 illa lucida pars muri penderet
 ab angulo orientali et finiret in
 angulo septentrionali: tota inte
 gra et nō habens ullū locū interruptū.
 Et illa alia scilicet lapidea pars
 extenderet ab angulo septentrio
 nali ad angulū occidentālē et ad
 angulū meridianū: et finiret in
 angulo orientali: habens duo loca
 interrupta: inter angulū uidelicet
 occidentālē et angulū meridianū.
 Longitudo autē ei dē edificii erat:
 centū cubitorū: et latitudo ei quinqua
 ginta cubitorū: et altitudo ipsius
 quinquaginta cubitorū: et altitu
 do ipsius quinq: cubitorū: ita ut ei
 duo parietes in utroq: latere ipsius
 essent unū longitudinis: et alii ip

sius duo parietes in fronte et in fine
 ei unus latitudinis: S: et idē quatuor
 parietes ubiq: in circuitu ipsius edifi
 cii equalis erant altitudinis: exceptus
 ppugnaculis ei: quē aliquantulū emi
 nebant altitudinē ipsius. Latitudo
 autē int ipsū edificium et splendorē
 expedito circulo se in profundū abyssi
 extendentē erat in uertice orienta
 lis anguli unū palmi: alibi autē idē
 in septentrionali et in occidentali
 atq: in meridiana parte tanta un
 diq: erat latitudo inter idē edificii
 et eundē splendorē: ut ei ampli
 tudinē nullom cōphendere possem.
 Et hec me admirante: qui sedebat

in throno iterū dixit ad me. **P**rimū
 uides quē in antiquis scīs cū
 uoce iusticie p bonitatē patris
 de sup edificato uelut in pallore
 apparuit: incarnato dī filio apta
 manifestatione cū ardentib: opib:
 ardentē in lucē pcessit: qndo idē
 filius dī caduca nō concupiscens:
 ea exemplo suo conculcari et cele
 stia amari p docuit: cū priores par
 tes mundū nō fugientes: nec se ab eo
 separantes: dīm simplici tamū cre
 dultate et humili deuotione co
 lebant: qā nō dū ut omīa descreuerit
 eis ostensū fuerat. Unde tuā qd ui
 des in qua ambitū circuli qui pten
 dit de sedente in throno montē
 magnū coniunctū radici illius in
 mōsi lapidis sup quē cū nube thro
 nus ei dē sedentis positus ē: ita qd
 idē lapis in altitudinē erectus: et

quod idem mons in latitudine extensus
 uidetur: hoc est quod in potentia ac for-
 ope potestatis superni patris quod po-
 tentia operatur stat mons significans fi-
 de que magna est in uirtute palamque
 surgens in circuncisione abrahe et
 in perficiens usque in filium eiusdem superni
 dei post ruinam serpentis antiqui
 per spiritum sanctum inspirata hominibus qua-
 tinus in bonitate patris fideliter ¹¹¹
 operantes illi credant omnipoten-
 tem esse deum qui tam magnam hostem supra
 re potuit: ita ut per eandem creduli-
 tatem subleuati ad gloriam illam pun-
 gantur de qua idem diabolus ob super-
 biam suam deiectus est. **A** tque idem
 mons posuit est ad radicem predicti in
 muni lapidis mysterium timoris domini
 habemus: quia fides coniuncta est sta-
 bilitati timoris domini et timor domini
 etiam fortitudini fidei: scilicet cum de
 patre missus est filius nasci ex uirgi-
 ne et cum de eodem filio pullabat ue-
 ra fides primum fundamentum boni
 operis: quam timor domini perfert cum omnibus
 uirtutibus tangens deum in altitudi-
 ne sua: ita ut in sapientia fidelium
 mentium deus super omnia regnans fide
 liter colatur. Quomodo. Quomodo timor domini
 secreta celi uisu circumspectionis
 acute penetrat quia ipse inuicem in-
 sit intentionis est: cum qua etiam bea-
 ta fides apud deum in latitudine
 perfectionis tendit cum in bonis operibus
 ad sententiam dilatat. **S**ed quod super ¹¹¹
 ipsum montem stat edificium quadran-
 gulum ad similitudinem urbis qua

diangule factum: hoc est quod super fide
 bonitas patris bona opera edificans
 multos fidelium per quatuor angulos
 terre colligens trahit ad celestia: sic
 munitos in stabilitate uirtutum: ut
 idem celestis pater in sinu suo quod est
 in interiori potestate et in mystico
 consilio suo eos benigne componat
 cum quatuor quadris in fide. Quomodo.
Ego scilicet altissimum ordinem
 in ope meo primum quadrum
 hominum uidelicet adam cui genus
 ipso reposito per magnam scissam
 debilitans processit usque ad secundum
 quadrum idem ad noe ubi diluuium
 factum est ubi et mysteria filii mei
 in archa premonstrauit. Sed in eodem
 quadro qui est noe per admonitionem
 meam manifestauit illam lucidam
 partem muri predicti edificii: quia
 ibi in diluuium suffocans peccato-
 res in uero hominibus: ut mortem fu-
 gerent et uitam appeterent: sic eis
 palam aperiens speculatiua scientiam
 duarum optionis causarum. Quid est
 hoc? Homo uiuet et uiget in uiuen-
 te uita que anima est per quam speculat
 et cognoscit duas semitas uidelicet
 bonum et malum: quomodo homo tangit
 hac alterutra parte ita quod manens
 in corpore bonum siue malum cum anima
 et corpore operatur quod ipse incipit
 per optionem animi sui uoluntatem
 suam ita complens in ope: et sic in noe
 ostensa est per admonitionem meam spe-
 culatiua scientia duarum optionis
 causarum: scilicet acutissima con-

sideratione malū spernere & bonū diligere: que ita cū cōmissione circūcisionis tendit in p̄cursu uoluntatis dī usq; ad t̄m quadrū ubi abrahā et moyses ē iuncti s̄ in circūcisione & lege: que circūcisio et lex ita p̄cedebat usq; ad q̄rtū quadrū scē trinitatis ubi uetus testamētū in filio dī finitū ē cū exteriori significatione: unde etiā surrexit interius germ̄ p̄ eundē filiū dī in ecclā qui natus et passus p̄ salutē hominū: resurgens etiā et rediens ad patrē angulū illū qui in casu ade absconsus et adtenuatus erat: restaurauit in saluationē p̄ciās hominū. **Q**uod autē idē edifi-
cū aliq̄ntulū ē in obliquū posuit: hoc ē qd homo qui opus dī ē n̄ potest p̄ fragilitate sua incedere firmiter sine peccato et audacter sine timore fragilis carnis diabolu supando: s̄ cū oportet illū humiliter deitare et insidias ei sapienter fugere ne peccet atq; se fideliter coniungere bonis opib; et sic constare in filio dī: qui q̄si in angulo sedens lapis angularis ē: ita etiā opus electū coniungens in homine. **S**ed qd ang-
lus unus respicit ad orientē et alius ad occidentē et unus ad septentrionē & alius ad meridiē: hoc ē qd filius dī natus ē ex uirgine et passus in carne ut in mortu iusticie homo restauraret ad uitā: cui om̄s iusticia appositā

ē qd ē angulus orientalis: inde surgente saluatione animarū ut d̄s cōpleuit in eodē filio suo om̄ē iusticiā que ab abel usq; in ipsū filiū dī p̄figurata ē in q̄ finita ē constitutio carnalis obseruationis ueteris testamētī: ita ueniente salute fidelū hominū p̄fide quā idē filius dī attulit missus a patrē in mundū in fine temporis: qd ē angulus occidentalis: contra diabolu quoq; in abrahā et in moysē deiciunt se iusticia: qui in ea p̄monstrabant p̄missā grām p̄ quā homo saluatus ē que diabolus decepit occidendo cū ut latro in lapsu ade qd ē angulus septentrionalis: unde et miserabilis ac mortalis casus qui factus ē in humano genere postea p̄ supnā grām nobiliter et eleganter restauratus ē pleno fructu in arden-
te ope dī et hoīs qd ē angulus meridionalis. **A**ngulus etiā meri-
dianus ē: qd primus homo adā ad dō creatus ē: s̄ qd ab eodē angulo speculatiua sciētia duarū optionis causarū n̄ incipit fulgere: hoc ē qd ab ipso adā genus suū incōpositū erat n̄ colens d̄m in sciētia sua officiali seruante legis: tantū p̄pria uoluntate suā adimplens cū summo malo: ita ut nec in recta sciētia dī nec in uera beatitudine cēt fulgens: imo in morte iacens: s̄ absconsū erat tantū in corde patris qd cū

vij.

homine facere uellet. Angulus
etiā in oriente designat. nec ubi
se iusticia ostendere incepit. et
ibi etiā apte manifestata ē p̄mon
strata speculatiua scientia ostē
dens omnē scētā. que posita in
filio dī p̄ficienda erat. et quia
unaqueq; iusticia in filio dī qui
est uerus oriens erat incipiens.
idō ē hoc edificiū primū appel
landū ad orientē in honore in ho
nore scētatis que primū etiā in
noc ueraciter declarata ē Angu
lus quoq; in septentrione ē abrahā
et moyses. qui aduersus satanam
cū opante ope p̄dictā speculatiua
scientiā coopiebant. quasi eā cir
cū edificarent cū p̄ciosis lapidib;
et cū desup aurato ope p̄spicue
iusticie dī qd erat circūcisio et
lex. quia iusticia ante circūcisio
nē et legē q̄si nuda erat absq;
ope. et quartus angulus occiden
talis p̄figurat etiā uerā trinita
tē. que palā manifestata ē in bap
tismo saluatoris. qui erat ple
nā et scām ciuitatē ierlm cū om
ni ope suo recurrentis ad eclū. in
saluatione animarū. **S**ed
qd ipsū edificiū in circuitu
suo murū unū duorū generū ha
bet. quorū genus unū ē quasi
splendor lucidus ut lux diei.
et alterū quasi cōpaginatio
lapidū adinuicē coniuncta in
angulo orientali et in angulo
septentrionali. hoc ē qd p̄boni

tatē patris hominib; ex omī parte
data ē quasi securitas una idē
munio et defensio in bonis opib;
quatinus ipsis circūdati et con
fortati carnales concupiscentias
deserant. eādunū dīm qui mun
imentū eorū cōfugiant. Qui mu
rus in duob; generib; quia uelut
unū genus muri ē speculatiua
scientiā. in acutissima et certissi
ma exquisitione speculationis
animi sui homo habet. ut sit cir
cūspectus in omnib; causis suis. et
etiā uelut aliud genus muri. ē ci
nera caro hoīs. quia ad dō creatus
est homo. opans factū opus in opa
tione. **E**t hec speculatiua scien
tia lucet in splendore lucis diei.
quō p̄cā homines actus suos uidēt
et considerant. qd splendidus ra
dius ē humane mētis se caute cir
cūspiciētis. quia in homine ap
paret hec p̄clara scientia ut can
dida nubes pambulans mētē po
puloꝝ in eternitate sicut et nu
bes defluit in aere. lucensq; ut
lux diei. quō ipsa candida de
clarat p̄p̄t splendidissimū op
qd d̄s. benigne opat in homi
nib; scilicet ut cū ipsi de uitam
malū p̄ficiant bonū. qd in eis
quasi lux diei lucet. In ipsa q̄q;
scientia p̄cedit unū qd q; opus
in homine. Quomodo. Homo
habet duas uias. Quom̄. Ipse ē
sciens bonū atq; malū. cū sensi
bilitate. Qui dū transit de malo

viii.

120
opando bonū. imitat dñm. faciens
bonū in ipso qui iustus ē. nolens
iniusticiā. S. dñs opat malū impli-
cat p contrarietē diaboli in pec-
catū. cū n̄ uult se continere. nisi
semet illū in uinculo malorū opv.
quō diabolus querit iniquitatē fu-
giens scitātē. Si autē homo abstra-
hit se a malo et opat bonū. tunc sus-
cipit cū sūma bonitas. quia se ipsū
ppter amorē dī supauit. qui filiū
suū tradidit p eo in mortē crucis.
Unde etiā sciētia hec ē speculatiua
quia ipsa ē quasi speculū hoc m̄.
quō ut homo aspiciat faciē suā in
speculo utrū sit in ea pulchritudo
animae uel infirmitas. sic inspicit ipse in
sciētia bonū et malū in facto
ope qd considerat intra se. qā
hec consideratio ē in rationali sen-
sū quē dñs spirauit in hominē.
cū faciē ei spirauit spiraculū uite
in anima. Nā uiuere pccorū deficit
quia rationale n̄ ē. anima autē
hominis nūquā deficit qā in cō-
nū uiuet quō rationalis ē. unde
etiā homo sentit inconsideratio-
ne boni et mali qd opus sit con-
trariū uel electū. p grām dī for-
matus et inspiratus rationali
sensu in ortu creationis suae illa
grā cū iterū restaurante in elec-
tione baptismi. et in saluatione
anime noui testimonii. ut dic
paulus amantissimū m̄s de eadē
electione grē. **R**eliquē scdm
electionē grē saluē facte s. Si

autē grā. iā n̄ ex opib. Alioquin
grā iā n̄ ē grā. Hoc tale ē. Reliquē
quos laqueus mortis n̄ cōphēn-
dit. ne se declinent post exem-
plū diaboli. ille saluē facte s cū
apta saluatione dñs dñs misit fi-
liū suū incarnari. qd ē electio grē
p salute manifestata hominū.
Quomodo. Grā dī constituit ho-
minē. s. ille lapsus ē in prauis opi-
bus. Tunc ostensa ē electio grē in
electo uase. cū ex uirgine filius
dī natus ē. in quo n̄ erat licitū fie-
ri ullū lapsū. Nā si quispiā homo
sibi facit aliquā uitē rē quē ip-
si ab alio abstrahit. tunc eligit
sibi aliā uitiorē quā ei nullus
demat. et in qua ipse pleniter
habundet. Sic fecit grā dī. Ipsa
formauit adā primū hominē.
quē diabolus abstraxit ab inno-
centia opis. S. eadē grā fecit
postea plenitudinem bonorū
opū p filiū dī. in saluatione ani-
marū. Si autē grā dī fecit sal-
uationē. tunc saluatio n̄ ē facta
ex merito opū hominū. Quomō-
do. Iusticia opis deficit in adā. ita
qd homo nūquā rediret in sal-
uationē p merita opū suorū nisi
recuparet p eandē grām inui-
sissimo filio dī p opa ipsius. sci-
licet qd obediens factus ē patri
suo. et nisi etiā homo munda-
retur p baptismū qd idē fili-
dī tradidit hominib. cū bono
ope. quod opus grā dī opat

cū homine et homo idē opus cū
illa. Idōq; ē grā dī cū hoc opē et
hoc opus ortū ē de grā. Qd si
saluatio ēēt ex merito hominū
et rectū opus hominis ēēt pprīū
a se ipso. ita qd grā dī opus illud
nō accenderet. tūc grā nō ēēt grā.
Quomodo. Tūc ēēt homo a se
ipso et nā dō. et nulla creatura
referret gratias dō. et grā dī ni
chil ēēt. Nunc autē grā dī consti
tuit hominē rationalitē sub
nixū ut iusticiā opē in sciētia
boni et mali quatinus de sciē
tia ista appetat bonū abiciens
malū. & ut sic cognoscat uitā
et mortē. p hoc eligens in qua
parte remanere desideret. ut
salomon dicit in intellectu sapi
entie. **A** pposui tibi aquā et
ignē. ad qd uolueris porrigere ma
nū tuā. Hoc tale ē. Ds apponit
homini in prima suscitacione
anime uim magnā et acutā ui
delicet puidētiā malō et bo
norū. que s aqua & ignis. S; si
cū aqua semp inundat & celat
in se multa mortifera animalia
plurimaq; inutilia. ita ē etiā ho
mo inundans in malis factis su
is celans ea nō diuulget. Et ut etiā
ignis urit nō pferens intra se ul
lam indignationē in cōbustā &
ut faber puriora facit monilia
sua ablata rubigine. sic etiā
bonū facit hominē purū euē
iens ab eo rubiginē nequicie.

Nā aqua et ignis dissentiunt. sus
focantes & necantes se inuicē. Sic
etiā facit homo. In malo necat bo
nū. et in bono necat malū. atq; in
utroq; semp occultat intra se silentē
sua desideria hac & illac uersans ea.
Et in ipsa cōmouione desideriorū
habet optionē uoluntatis il
lius causē quā desiderat & ad
hanc uertit se cū uoluntate opīs
quasi manū ad hoc porrigendo.
scilicet bonū opus pficiens adiu
uante dō p grām et malū pagens
insidiamē diabolo. p suggestio
nē artū suarū. ipso homine hec
inspiciente in sciētia rationali
tatis. Nā in eadē sciētia inspicit
bonū et malū. & inde orit in ip
so desiderii optionis de duab;
causis boni uidelicet et mali
scdm uoluntatē ipsi. Quid ē hoc.
Optio ē qd homo uidet in deside
rio animi sui quasi in speculo
res aliquas dicens intra se unā
posse illud uel illud facere ad
qd nō dū accedit popus. s; habet
illud in sciētia sua. posuit qsi
incapite duarū uiarū qd ē sciē
tiā habens duarū causarū idē
boni et mali. & ita scdm deside
riū suū tendit. ^{tandem} ad opus illud
sursū siue deorsū. **E**t alterū
genus muri qd uidet quasi cō
pagnationē lapidū ostendens
genus humanū. designat etiā
rectas instructiones que surrex
erunt in mētib; hominū. ut in

xj.

xij.

x

x

x

abrahā et in moyse ac in ceteris
 qui pcedens germen erant legis
 dī cū omnib; apendens iusticie
 dī in lege usq; in nouissimū tēpū.
 Quomodo. Scilicet qd opus dī ē
 in homine et p hominē. ita qd dī
 misit filiū suū ppter saluatiōē
 hominū in fine legis sine peccato.
 et opantē in humano corpore
 atq; ponentē fundamentū fidei
 sup semetipsū. hoc modo qd por-
 tauit genus humanū cū primo
 homine cecido de paradiso ppter
 puaricationē iusticie. faciens omē
 hoc mirabile in homine plegē suā.
 ubi cōphendit xpianā cohortē
 que hec edificatio ē in bonitate
 patris. qd homo ponendus ē in ce-
 lesti ierlm. **V**nde et ipsa gene-
 ra in unū coadunata s in parte
 orientis et septentrionis. quō in
 speculatiua sciētia et in humano
 ope ē cōmunis finis in iusticie.
 in qua genus humanū erat in
 obliuionē dī implicatū que se
 erexit primū ab adā cū insana
 iniusticia ante diluuiū. ita qd
 ipsa depssa ē cū cōmuni plebe
 ppter magnā iniquitatē in dilu-
 uio aquarū. ubi eadē speculati-
 ua sciētia apparere incepit
 p inspirationē meā cū sciētia
 boni in noe. ut in angulo oriē-
 tali. sicut pdictū ē. S; quāuis se
 in noe ammonitio dī erexit.
 tamen ceruix et appetitus ma-
 li in recordatione ipsius pcessit

ouant ad aquilonē. ita qd iniq-
 tas scismatis contra dīm n̄ ē concu-
 cata usq; ad abrahā. in quo suffo-
 cata ē ut in angulo septentriona-
 li. cū in eo orta ē acutissima acies
 iusticie dī. Quod uero illa lucida
 pars muri ptingit ab angulo ori-
 entali et finit in angulo septentri-
 onali. tota integra et n̄ habens
 ullū locū int̄ruptū. hoc ē qd spe-
 culatiua sciētia in immutacione
 mentū hominū ab angulo oriē-
 tali idē adieb; noe incepit appa-
 rere. cū prius ante noe studebat
 iniquitas hoc adimplere qd p-
 petrare posset in irrisione dī. ho-
 minib; uidelicet magis concu-
 piscencias suas sequentib; quā
 cultū dī amantib; qā primū
 genus hominū ab adā ubi specu-
 latiua sciētia absconsa erat de-
 glutiuit diabolus in omī uolun-
 tate sua usq; ad noe in quo eadē
 sciētia apte ostensa ē ut pdic-
 tū ē. cū tamen adhuc confide-
 bat diabolus. qd ēē habiturus
 omne genus humanū in suo p-
 cepto. iniquitate ita pcedente usq;
 ad angulū septentrionālē. hoc
 ē ad abrahā et moysen. quō
 ante eos in speculatiua sciētia
 erat iniquitas qsi integrā sua
 nequicia. et n̄ dū int̄rupta aut
 contra pconstitutā iusticiā
 legis dī. qā nec dū circūcisio
 aut lex data fuerat. in quib;
 tamen patrib; idē diabolus in

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

xv.

cepit confundi. cū prius quasi
confidenter in mundo regnaret.
sicut dicit paulus in eū lucidū
uas electiōis. **R**egnauit mors
ab adā usq; ad moysen etiā in eos
qui nō peccauerūt in similitudinē
p̄uaricationis adē. qui ē forma
futuri. Hoc tale ē. Mors regnauit
nullo contra eā militante cū sup
ante bello. de adā usq; ad moysen.
Quomodo. Quia austeritas et
cultura legis ante moysen data
nō erat excepto qđ circūcisio in
abrahā iussione dī facta ipsā le
nit̄ p̄monstrauerat. s; mors
uinculū p̄cessit de errore in erro
rē ut sibi placuit. Tunc surrexit
in uoluntate dī fortis miles mo
yses. et p̄parauit fortia arma
iusticie in quib; mors in suo cul
tu destructa ē p̄ instrum̄ta legis.
quia lex abscondit in se om̄nē
saluationē animarū cū p̄signi
ficatione filii dī. qđ etiā mors
dñabat in innocentib; qđ p̄sum
plicitate moderationis sue nō
ciebant in actib; suis opus p̄ua
ricationis adē in nationib; qui
est forma futuri. Quom̄. Adā fu
it iustus et innocens creatus ab
omni conceptione et inceptione
peccati adō. & sic etiā fili dī natus
ē ex uirgine maria ueniens absq;
ulla macula peccati. **S**ed ut
uides qđ illa lapidea pars muri
extendit̄ ab angulo septentrio
nali ad angulū occidentalem.

xvj. s

s

s

s

et ad angulū meridianū et finit̄
in angulo orientali. hoc ē qđ recta
opa hominū cū quib; in dō mu
ni s; p̄cesserūt quasi de angulo
septentrionali idē de circūcisione
abrahę cū lege moysi et cū appen
ditus iusticie eorū in hominib; usq;
ad angulū occidentalem. ubi sur
rexit p̄spicua iusticia in incar
natione filii dī. ab inde ultra ex
tensa usq; ad angulū meridianū.
ubi ardens opus p̄baptismū et
p̄ reliquā iusticiā doct̄e & noue
sponse eidē filii dī ad restituan
dū adā in saluationē accensū ē.
iterū inde ultra p̄longata termi
nūq; ponens in primo angulo
orientali. ita reuertendo ad sum̄m
patrē. Quomodo. Idē sum̄us patr̄
erat in suo misterio unāquāq;
iusticiā ordinans. quom̄ redire
deberet primi hominis casus in
saluationē animarū. reuertendo
ad dñm. Quom̄. Quia homo ceciderat
idō surrexi in m̄dia et misi filiū
meū in restorationē saluatio
nis animarū. sicut seruus m̄s psal
mista dauid ostendit dicens.
Sed in lege dñi uoluntas ei⁹ et
in lege eius meditabit̄ die ac
nocte. Hoc tale ē. In lege iusticie
quā unigenitus dī natus ex uir
gine demonstrauit mundo qđ
cū patrē et spū scō unus d̄s exi
stens omni dñatur sc̄lo. ita qđ
ipse filius patris incarnatus et
homo uisibilis uisus. dñs ē de uat⁹

incarne sup omne creaturā. fuit uo-
luntas patris in saluatione. Quom-
quia idē filius dī ante mundū a
patre genitus. postea in mundo
natus ex matre in fine temporū.
nec dū incarnatus manens in pa-
tre inuisibilis. ut uoluntas inuisi-
bilis ē in homine. anteqm̄ exeat
in opus. uisibilis deinde apparuit
in carne p̄ salute hominū. Ita cū
eodē filio suo meditat̄. omnipotens
pater omne iusticiā. contra pri-
mū casū ade. vbi in dilectione
eīdē filii. qui ante tēpora indui-
natus glā manens in patre. mira-
biliter postea substantio tēpore
mundi incarnatus ē. ut etiā cū
pater in mundū misit de corde
suo sūmū sacerdotē sup omne iu-
sticiā. vnde et legē iusticie dī filii
collegit. ut eā acciperet de patre.
facta lege xpianorū. S. in eadē le-
ge quā pater in filio suo consti-
tuere atq. facere uoluit. medita-
tur in die. Quom. Scilicet in die
qui ipse ē. dū nulla obscuritas
iniquitatis erat in ulla creatura.
priusquā constitueret ullā crea-
turā scilicet. meditatus ē istā legē
filii sui. Et etiā in nocte. Quomo-
do. Quia in facta creatura dū se
incepit erigere masū. qd̄ quasi
obscuritas noctis in angulo et
in homine. meditat̄ etiā pater
na usq. in nouissimū diē. in quē
pingunt opa sua que ineffabi-
liter opat̄ ostendens et aprens

om̄a bona que in hōie p̄fici
legē filii sui. cū in ipso p̄fici debent.
Sed qd̄ uidet qd̄ p̄fata lapidea
pars p̄dicti muri habet duo
locā interrupta. inter angulū ui-
delicet occidentalē et angulū me-
ridianū. hoc ē qd̄ opus humani
generis in munitione defensio-
nis sue duob. modis adhuc in-
p̄fectū ē. cū m̄bra incarnati filii
dī constant adhuc quasi in p̄fec-
ta in delictis suis. qd̄ ē primus inter-
ruptus locus. uelut ab occidente.
quō idē filius dī missus ē in mun-
dū in fine temporū. et cū de inde
ecclā ē similiter adhuc quasi in p̄-
fecta in omib. uirtutib. suis. ut con-
sistere et edificari debet in celesti
ierlm̄. qd̄ ē alter interruptus locus
uelut ad meridiē. cū eadē ecclā
p̄ficiat̄ in celestib. **Q**uod autē
longitudo ipsius edificiū ē cōmū
cubitoꝝ. hoc ē qd̄ denarius nume-
rus attenuatus erat in p̄uarican-
te homine et recuperatus ē in filio
meo p̄multiplicē denariū cen-
tariū numeri multipliciū uir-
tutū in saluatione animarū.
de quo denario p̄centenariū
deinde ascendit millenarius
numerus p̄fectus in omib. uirtutib.
plenter euacuent̄ mille artes
diaboli. cū quib. seducit omne
cohortē amabiliū ouū om̄ip̄is
dī. Quid ē hoc. Ego omnipotens
constitui in initio ardentia et
iuuentia lumina que lucerent
in splendorib. suis. f. quedā

xix.

p[er]ficer[et] in amore meo quedā
 autē cecider[et] despiciendō me
 creatorē suū. S; nō decuit me crea
 torē. ut in institutionē meā uacuā
 et irritā dimittere. Quom[od]o. Ange
 lica scilicet creatura sup[er]bientis
 agminis. hoc bonū q[uo]d creator
 suus ipsi dedit ad cognitionē suā.
 illud sibi in capsi deputauit in
 fallacē gl[ori]am. se posse simile esse
 creatori suo. unde cecidit in mor
 tem. Tunc p[ro]uidit d[eu]s quia q[uo]d in
 eodē p[re]dicto agmine cecidit. foris
 restaurandū ē[st] in alio. Quom[od]o.
 Quia creauit hominē de limo
 t[er]re uiuentē in anima et corpore.
 ut ad gl[ori]am illā p[er]tingeret. de qua
 p[ro]uariator diabolus cū suis imi
 tatorib[us] electus ē. quō homo ual
 de carus ē d[eu]o. scdm q[uo]d cū etiā fe
 cit ad imaginē et similitudinē
 suā. ita ut in p[er]fectionē scēntis
 oparet[ur] om[ne]s uirtutes. sicut & d[eu]s
 candidit om[ne]s creaturas. et ut
 etiā impleteret opando in humil
 lima obedientia et in ope uir
 tū sub ministratiōe laudis glo
 riosor[um] angelicor[um] ordinū. quātm[od]o
 in hoc beatitudinis culmine ad
 ornaret laudē eorundē sup[er]no
 sp[irit]uū. qui assidua deuotione
 s[an]cti laudant d[eu]m. atq[ue] ut in eadē
 beatitudine sua hoc adimpleret
 q[uo]d p[re]dictus angel[us] in p[re]sūptione
 sua ruens euacuauit. Ideoq[ue] ē
 homo plenus denarius nume
 rus. qui h[ec] om[ne]a p[er] uirtutē d[eu]i

p[er]ficit. S; denarius numerus multipli
 cat. centenariū in hac p[ro]positione.
 quia homo diabolica seductione
 corruens ad d[eu]m. tandē diuina mise
 ratione et inspiratione admonit[ur].
 strenue incept[us] d[eu]m agnoscere cū
 lege et p[ro]phetia ueteris testam[en]ti. et
 deinde acutius cū scēntia ac omib[us].
 instrumentis uirtuose constanter eccl[esi]e.
 Sicq[ue] incept[us] homo opari om[ne]s uir
 tutes de abel. ita eas p[er]ficiendo usq[ue].
 ad nouissimū iustū. q[uo]d ē centena
 rius numerus longitudinis hui[us]
 edificii. q[uo]d d[eu]s in mystica figura de
 monstrat hominib[us]. ne desperent
 p[ro]lapsi in iniquitatib[us] suis. s; ut sur
 gentes ab eis fortiter laborent
 in ope d[eu]i. quia et unusquisq[ue]. ca
 dens in peccatis. cū se erigit ab eis.
 fortior erit quā prius ē[st]. sicut
 et d[eu]s maiores et fortiores uir
 tes restituit in homine filiū suū
 mittens in mundū ad erigendū
 collapsū genus humanū. quā
 prius homo oparet[ur]. Vnde et h[omo]
 fortius opat[ur] in anima & corpore
 quā si ē[st] sine corporali grauedi
 ne. quō rixat[ur] in semetipso in
 multis piculis p[er]ficiens fortissima
 bella. et uictoriosus existens cū
 d[eu]o d[eu]o suo. fidelit[er] militans et sic
 ipsū cognoscens in militia sua.
 corpus suū scilicet castigando.
 quia angel[us] carens grauedine t[er]re
 ni corporis. ē tamū miles celestis
 armonie lucidus. et purus p[er]seue
 rans in uisione d[eu]i homo uero

grauius
 fortissim
 miles cū
 p[er]ter d[eu]m
 p[er]centu
 ris p[er]u
 r[ati]o
 simo die
 sine fine
 d[eu]m in
 d[eu]m in
 ego ergo
 meris. r[ati]o
 natus ex
 hominē
 filius n[ost]r[us]
 u[er]o habet
 in dragm
 uiciniā
 diligenter
 inuenit
 enas d[eu]m
 quia inuen
 ram. Hoc
 but dragm
 ang[eli] et in
 sup[er]natū
 unā p[er]d[eu]m
 bolica sed
 p[er]ceptū
 Vnde ip[s]a
 cernā scilicet
 utrū homin
 solem in
 idē iudiciū
 quesiuit d[eu]m
 ficationē qu
 in qua confi

xx.iii.

et malum. **U**nde et cū duo pa-
rietes in utroq. latere ipsius s. uni-
longitudinis. quō in edificio boni-
tatis dī quasi induob. parietib. aīc
et corporis utriusq. lateris p. specti
scilicet et aduersi hominē constan-
tissime oportet laborare. Quomō.
Vt deuter. malū. et opet. bonū. Quo-
modo. Quia p. funda et in conphen-
sibilis diuina potestas instituit ho-
minē. ut totis uirib. suis et toto sen-
su suo colat dīm equali deuotione.
in longitudine intelligibilis ratio-
nalitatis. quō dignū ē ut creator
omniū ante omīa et sup. omīa dig-
nissime colat dīs. xx.iii.

xxv.

Qua ppter et alii ipsius duo pa-
rietes in fronte et in fine cū uni-
s. latitudinis. qm in ope dī sapien-
tia et discretio s. uidet duo parie-
tes. uidelicet sapientia quasi in
superiori. et discretio quasi in infe-
riori parte q. d. aspirat equo et
iusto dono suo in magnitudinē
latitudinis humane mētis ad cog-
noscendū se. **S**ed qd idē qua-
tuor parietes ubiq. incircum-
ipsius edificii eq. s. s. altitudinis.
exceptis ppugnaculis et que ali-
quantulū eminent altitudinē ip-
sius. hoc ē. qd homo in quatuor
elementis positus ubiq. fidē catholi-
cā p. bonitātē patris equali deuo-
tione et cultura in alio habebit.
filii cū patre et spū scō uidelicet
colens qui omīa opa sua opat in
ipsis. Quomō. Omē opus scilicet

qd filius dī opatus ē & opat. hoc pfi-
cit p. bonitātē patris in spū scō. Qd
ē hoc. Quō scdm uoluntātē patris
erat filius redimens hominē p. incar-
nationē suā. qd ē magna bonitas.
quia pater sic ordinauit ut filius
ei nasceret ex uirgine de spū scō
conceptus. humanitātē assumens
ppter amorē hoīs. ut eū reduceret
in restorationē uite. quatinus ho-
mo cū dō partē haberet cū qua in-
traret in saluationē p. ipsū in recta
et catholica fide. in qua pater et
filius et sps scs cognosci debet un-
et uerus dīs. **S**ed et ibi s. ppugna-

cula p. stantioris altitudinis. Quo-
modo. Quia cū homo respicit in
culmen bone mētis tunc edificat
altitudinē fidelium mūrū in uir-
tutib. opib. dī. ascendens sup. intel-
ligibile fidē. dīm uidelicet sciens
et in potentia diuinitatis sue. sup.
quā fidē deinde construit altiore
statuā uirtutū p. stantissimorū p-
pugnaculorū. Quomodo. Nā edifi-
cat altiores uirtutes. sibi n. suffici-
ens. ut solūmodo fidē habeat in
dīm. s. ascendit uirentē palmā qd
ē de uirtute in uirtutē. cū quib.
exaltata et decorata ē rectissima
fides. quasi ciuitas cū ppugnacu-
lis. **Q**uod uero latitudo inter-

ipsū edificii et splendore exp. dic-
to circulo se in profundū abyssi ex-
tendit ē in uertice orientalis
anguli. unī palmi. hoc ē. qd am-
plitudo sup. nox secretorū ē inter-

opus
edificii
corpo
uirtut
et uirt
splen
se mēt
dōm
incap
et ad
primū
monit
illa m
carnat
secret
et ceter
ad alio
tēp
unigen
manu
ret cū
qui s. o
phicre
sui in
tūle m
lū prim
sua sugg
redimen
dī se de
tūle eide
li altitud
qd alibi
moccid
parte tan
inter idē
dore ut ei
cōphende

opus filii dei quod demonstravit quasi
 edificium conversatus sine peccato
 corporaliter in seculo scilicet faciens
 virtutes multas in bonitate patris.
 et inter potentiam eiusdem patris quasi
 splendorem in maxima virtute sua
 se inferiora et superiora exten-
 dente cum filium suum misit in mundum
 incapere scilicet anguli qui respi-
 cit adorantem hoc est in iusticia que
 primum prefigurata est in noe panno
 nitione spiritus sancti prefigurante perfecta
 illa iusticia que declarata est in in-
 carnatione filii dei ita quod in his
 secretis erat quasi spatium unum statum
 ut extrema manus est a pollice usque
 ad alios digitos quod est ordinatum
 tempus in paternis visceribus quomodo
 unigenitum suum mittere voluit in
 manu fortissima ut ipse ita circu-
 ret cum omnibus articulis dignis
 qui sunt omnia opera eius in spiritu sancto quantum
 perficeret voluntatem patris sui pas-
 sus in cruce propter misericordiam ac contem-
 pibilem inobedientiam quam diabo-
 lus primo homini insufflauit in
 sua suggestione cum propter hoc ad
 redimendum ipsum hominem media
 dei se declinauit ad terram per humani-
 tatem eiusdem filii dei in incomprehensi-
 bili altitudine diuinitatis. **S**ed *xxviii.*
 quod alibi idem in septentrionali et
 in occidentali atque in meridiana
 parte tanta undique est latitudo
 inter idem edificium et eundem splen-
 dorem ut eius amplitudinem nullomodo
 comprehendere possis hoc est quod nul-

lus hominis hominum mortali corpore
 grauatus poterit scire etationem ma-
 li in visceribus angelonaris diaboli nec
 finem eius in opante creatura in oc-
 casu cadentis hominis nec in manu
 aut fine ardentis meridiei quod est super
 ne iusticie considerare quomodo hec
 dilatata et discreta sunt inter opus
 et potentiam scientie mee in omnibus
 populis scilicet aut in electis aut in rep-
 bus qui omnes positi sunt in exquisitissima per-
 seruatione ita quod acutissima et
 diligentissima distinctione exami-
 nabuntur in preceptis meis cum tamen
 ipsi omnes perspicue debent confidere
 quod eos pascam in omnibus necessitati-
 bus quia hec hec omnia in secretis meis
 ita occultata sunt quod amplitudinem
 profunditatis eorum nec sensus aut in-
 tellectus hominis ullomodo com-
 prehendere vel intelligere ualeat nisi
 quantum per missionem meam conceditur.
 Qui autem acutis aures interioris
 intellectus habet hic in ardente
 amore speculi mei ad uerba hec
 anhelet et ea in conscientia ani-
 mi sui conscribat.

Tercia visio. tunc partis.

D
OS
OB
EC
UDI

et ecce quasi in medio lon-
gitudinis p̄dictę lucide
paris muri designati edi-
fici stabat uelut turris ferri co-
loris. ipsi muro externis imposita.
latitudinis quatuor cubitoꝝ et
altitudinis septē cubitoꝝ. in qua
conspexi quinq; imagines sin-
gularit̄ stantes in singulo arcu
de sup̄ quasi turritū conū ha-
bente. quarū prima respiciebat
adorientē. scđa autē ad aquilo-
nē. tertia uero ad septentrionē.
et q̄rta ad columnā uerbi dī in
cuius radice abrahā patriarcha
residebat. ac q̄nta ad turrim
ecclē et ad illos homines qui in
ipso edificio huc et illuc discur-
rebant. Similitudo autē una
erat eis in hoc. Singule earū ue-
stire erant solummodo q̄si sin-
gulis uestib; series et calciare
calciamentis albis. excepta q̄nta
que ex omī parte armata uide-
batur. Scđa uero & tertia erant
nudo capite dissoluta coma et

alba. carmines amictu pallioꝝ. Pri-
ma autē & tertia ac q̄rta induite
erant tuniceis albis. S; dissimilitu-
do ex hoc erat eis. Prima imago
gestabat in capite suo pontificale
infusa sparsis capillis et albis. in-
duta quasi pallio albo. inferi in
duab; oris ipsius purpura contex-
to. In dextera uero habebat lilia
et alios flores. in sinistra autē pal-
mā. Et dixit. O dulcis uita et odul-
cis amplexio etne uite & ob eata
felicitas in qua s̄ etna p̄mia que
semper in uicis deliciis. ita tamen
qđ nūquā possū impleri nec sa-
ciari interiori leticia que ē in dō-
meo. Scđa autē induta erat purpu-
rea tunica. stans ut adolescens qui
n̄ dū ē ad plenū uirilis etatis. S; tam
magne grauitatis. Et dicebat. Me
n̄ t̄rebit horribilis inimicus scilicet
diabolus. nec inimicus homo. nec
hoc scđm de disciplina dī. cui in
consp̄ctu semp̄ assisto. Tertia uero
tegebat faciē suā alba manica
dextre manus sue. Et ait. O spuri-
cia et o immundicia huius scđi ab-
scondite uos et fugite ab oculis
meis. quia dilectus m̄s natus ē de
pura uirgine maria. Quarta autē
erat uelato capite ex albo uelami-
ne capitis more muliebri. et circū
amicta pallio crocei coloris. In
pectore uero suo habebat imaginē
ihū xpī. circa quā in ipso pecto-
re suo scriptū erat. Per uiscera m̄e
dī nrī. in quib; uisitant nos ori-

et ecce
manifesto
ac ad p̄
gentes q
gala su
quoc; et
circū
sua dipo
acemēta
mam de
amē dī
ore lingu
et etia uel
aliu tubi
instrumē
crepabam
uidebam
et ip̄m le
cani hatta
acriter m
uineo for
inuidia a
domib; f
idē edific
gine uer
stantes qu
stanti sup
ficiu quasi
n̄ diuerfi
spirituū m
ta p̄dictā
uero ip̄s a
collatū
et ambe m
ta turrim
ad hominē
ut et etia

ens ex alto. Et dicebat. Porrigo
 manus semp ad pegrinos et egenos
 ac ad paupes et debiles. atq. ad
 gemmes. Quinta uero armata erat
 galea sup posita capiti suo. induta
 quoq. lorica et ocreis atq. ferreis
 curotheis. habens enā in sinistra
 sua clipeū ab humeris pendente.
 accincta quoq. gladio. et hastā
 manu dextera tenens. Sub pedib.
 autē ei iacebat quasi leo hians
 ore lingua extensa ex ore ipsius.
 et enā uelut quidā homines quorū
 alii tubis resonabant. alii quib. dā
 instrumentis lusorū iocularitē con
 crepabant. et alii diuersis ludis
 iudebant. quos eadē imago simul
 et ipsū leonē pedib. suis concu
 cans. hasta quā dextera tenebat
 acriter transsodiebat. Et dixit.
 ymco fortē diaboli et te odiū et
 inuidia. atq. te o spurcia. cū lu
 dentib. fallaci deceptione. S. int
 idē edificiū uidi duas alias ima
 gines uersus hanc eandē turrū
 stantes. quarū prior apparebat
 stans supra pavementū ipsius edi
 ficii quasi in arcu ignei splendo
 ris diuersis imaginib. malignorū
 spiritū interius depicto. et con
 tra p̄dictā turrū posito. altera
 uero ipsi arcui exterius tamū
 collateralī in nullo arcu consisten
 te. ambe uidelicet intū ad p̄sa
 tā turrū aspicientes. et intū
 ad homines idē edificiū intan
 tes et excurrentes. Vestire autē erant

enā ipse sericis uestib. et uelate in
 ligatura capitis albo uelamine
 more femineo. n̄ circūamictē pal
 uis. indute uero calciamētis albis.
 S. prior earū habebat incapite
 suo quasi triangularē coronā.
 rubentē ut rubens iacinctus ru
 bet in colore suo. induta quoq.
 tunica alba. cui implicamēta erant
 uiridi colore ubiq. distincta. Et
 ait. ymco moriente cū fortissimo
 filio dī. qui exiit a patre ueniens
 in mundū p̄deceptione hominū.
 qui iterū rediit ad patrē cū in
 maxima crumna moriens in cru
 ce resurgensq. amarus ascendit
 in celū. ideoq. nolo confundi fu
 giendo miseras et dolores hui
 scilicet. Altera uero induta erat tu
 nica alba. s. aliquantū pallidi co
 loris. Et in dextro brachio suo
 portabat crucē cū imagine sal
 uatoris. caput suū inclinans sup
 illā. Et dicebat. Hic infans p̄tulit
 multas miseras in hoc sclo. et id
 circo uolo semp plorare et habe
 re merorē p̄pt̄ gaudiū et̄ne uite.
 in quā bone oues ducendē s̄ p̄ no
 bile filiū dī. Et uidi qd om̄s p̄dic
 te imagines singula uerba sua
 p̄misteriū dī dicebant ad ammo
 nitionē hominū. Tunc iterū se
 dens in throno qui in hec om̄a
 ostendebat dixit mihi.

Per fortitudinē et constantiā
 uoluntatis dī. diuine uir
 tutes in ueteri testam̄to leniter

pullabant. s. ibi se uelut in ignoran-
 tia colebant. n. dū pleniter suauē &
 dulcē gustū p̄bebant. q̄a tunc tan-
 tū austeritas legis delinquentes
 acriter corripiebat. post modū au-
 tē p̄grām dī in noua lege plurimū
 fructū p̄ferentes. forte et p̄fectū ei-
 bū in amore celestī esurientib. cū
 sūma dulcedine exhibebant. cū pri-
 ut dictū ē quedā occulta ostensio
 et signū futurorū eēnt. sedm̄ qd̄ etiā
 miraculū hoc cū appositionib. suis
 demonstrat. Nā hec turris quā ui-
 des quasi in medio longitudinis
 p̄dictē lucide parū muri de sig-
 natū edificii stantē. habet typū p̄-
 cursus uoluntatis dī. quē in circū-
 cisione multis modis et diuersis
 significationib. manifestata ē. ita
 ita qd̄ d̄s in signo cūcūcisiō-
 nis demonstrauit legē et p̄legē
 grām euēgiū. quō fide p̄palata in
 fidei abrahā surrexit in ipso etiā
 circūcisiō in misterio uerē p̄figu-
 rationis. quia p̄ diuinā potēciā
 instruxerunt se fortes uirtutes.
 incipientes in eodē abrahā quasi
 in medio longitudinis specula-
 tue sciētiē. duarū optionis cau-
 sarū sub munitione firmissime
 bonitatis sup̄ni patris. cū post
 modū apte future erant p̄uolun-
 tatē dī. illud in figura p̄signan-
 tes qd̄ d̄s facere uoluit priusq̄m
 hoc manifeste ostenderet in ope.
 Quē ferrei coloris ē ipsiq. muro
 exterius inposita. quē ē iusticia

di fortis et inuincibilis. se in ipsa
 speculatiua sciētia quasi ceteri
 ostendens p̄circūcisiōnē. quē se fo-
 ris carnaliter formauit. posita cū
 beatis uirtutib. in sp̄tualia sp̄italis
 muri. quē constituit d̄s in hominib.

Et eadē turris ē latū dimis q̄m
 or cubitoz. q̄a p̄uoluntatē dī
 ipse uirtutes opant in homine. ^{elementarē}
 posito sub extensione quatuor
 uegrat corporaliter uiuens in cor-
 pore. et altitudinis septē cubitoz
 quia in altitudine septē donoz
 sp̄s scī tanta firmitas ē ut se ipsa
 turris ita erigeret qd̄ cetera p̄di-
 ret ecclā in incarnatione filii
 mei p̄figurata in circūcisione
 ueteris testamenti. **Q**uod au-
 tē conspicias in ea quinq. ima-
 gines singularitē stantes in singulo
 arcu de sup̄ quasi turritū conū
 habente. hoc ē qd̄ in turri hac idē
 in fortitudine circūcisiōnis pen-
 debant quinq. fortes uirtutes. n.
 qd̄ ulla uirtus sit uiuens forma
 in semetipsa. s. solū modo p̄ lucida
 spera ad dō fulgens in ope hominis.
 quia homo p̄ficit cū uirtutib. quō
 ipse s. opus operantis hominis in dō.
 Unde ipse quinq. uirtutes ad simi-
 litudinē quinq. sensuū hominis
 in hanc turrim posite. s. quia mul-
 to helo tangebant circūcisiōnē
 abscedentes ab ea iniquitatē. ut qnq.
 sensus hominis in ecclā circūcidun-
 tur p̄ baptismū. s. tam in hominib.
 n. operantes p̄ semetipsas. q̄a homo

cū illis op-
 cū quā
 tur p̄s
 mne ita
 et s. singu-
 suadent
 tura magi
 bonitē idē
 ta digna
 et prima
 tē quā u-
 di planctū
 nūc hoc
 ta qd̄ ar-
 so. Sed a
 quō ipsa
 amē et p̄
 lomē in m-
 eis addm
 nando in
 nate lasen-
 batur mu-
 do qd̄ le-
 in p̄p̄o illo
 uro tūda
 illa fortit-
 fortitudo
 mēp̄sā ab
 in finem
 columnā u-
 abrahā par-
 ipsa uerā f-
 noni filii
 mento abra-
 hā mone m-
 te pendente
 respicit ad

cū illis opat̃ et ipse cū homine sicut
 etiā quinq; sensus hominis n̄ opan
 tur p̄ se s; homo cū illis et ipsi cū ho
 mine ita inuicē fructū facientes.
 Et s; singularit̃ maximo studio de
 suadantes in singulari scilicet sta
 tura magisteru turritū apicē ha
 bent idē p̄cellentē et bene cōposi
 tā dignitatē uirtuose constancie.
 Et prima imago respicit ad orien
 tē quia uirtus illa p̄spicit ad filiū
 dī planctu amoris ut q̄ndoq; ue
 nit hoc apte loquens de cūa ui
 ta q̄d circūcisio habuit in abscon
 so. Seda autē uidet ad aquilonē
 quō ipsa consideraunt partē ori
 entis et partē orientis et partē aq
 lonis in magna disciplina aspici
 ens addm̄ quasi ad orientē dedig
 nando inconuenientia indisdisci
 plinē lasciuie scilicet q̄d d̄s n̄ habe
 batur in ueneratione despicien
 doq; q̄d lex dī digne n̄ habebat
 in p̄p̄lo illo q̄si in aquilone. Tercia
 uero tendit ad septentrionē quia
 illa fortissime p̄sternit sup̄flua
 fornicationē despiciendo eā et se
 metipsā ab illa p̄tendo legali
 institutione. Quarta autē uertit ad
 columnā uerbi dī in cuius radice
 abrahā patriarcha residet quō
 ipsa uersa fuit adherens incarna
 tioni fili dī quā uelut infunda
 mento abrahā tenet cū p̄signi
 ficatione mire p̄funditatis arie
 te pendente in spinis. Quinta uero
 respicit ad turrim ecclesie et ad il

los homines qui in ipso edificio huc
 et illuc discurrunt q̄a illa erexit
 se uictorioso destruere omnē inui
 sticiā que orta ē in adā respiciens
 ad fortitudinē ecclesie ut uictorioso
 pugnet contra uicia diaboli et ad
 homines qui in ea diuersa uarie
 tate morū discurrunt ostendens
 eis in p̄tmescendo hōlo dī ut oues
 iusticie eē p̄seuerent. **Q**uod autē
 similitudo una ē in eis hoc ē q̄d
 pari deuotione d̄m colunt in opib;
 hominū. Nā singule earū uestit̃ s;
 solummodo q̄si singulis uestib; seri
 cis q̄a unaqueq; earundē uirtutū
 habet in se dulcedinē et suauitatē
 quib; nullatenus grauant nec con
 stringunt homines s; ut suauiter
 balsamū sudat de frutice suo sic
 mollit̃ opant̃ dulcedinē celestis reg
 ni in humanis n̄tib; sine sorde et
 duricia iniusticie et s; calciat cal
 ciam̄tis albis quō recte sequunt̃
 iusticiā meā in albedine celestis
 regni transeundo subiectionē dia
 boli et omnino conculcantes uesti
 gia ei in hominib; s; q̄m̄ta uirtus
 ex omni parte armata uidet̃ q̄a
 ipsa p̄spicit ad ecclesiam in qua for
 tissime pugnet aduersus diabolica
 uicia p̄ficiunt̃ extendens in ea
 ubiq; uictoriā suā cū p̄ciosissima
 armatura que ē inuictissima
 fortitudo dī que p̄transeundo
 occidit omnē iniusticiā in con
 fusione diabolice fraudis. Qd
 uero seda et tertia s; nudo capite

.1115.

dissoluta coma et alba hoc ē qđ
 nullū suppliciu laboris nec onus
 diuiciarū aut concupiscentie si
 bi inponunt p amore meo. s; nu
 do capite idē apta conscientia
 sua apuunt in omne occultū suū
 ardentes semp in dilectione mea
 cū omne confusione et lasciuia
 concupiscentie carnis de se abici
 unt. hoc incipientes in albis crimi
 bus qđ ē claritas mris bona opa de
 siderantis. Et carent amictu pau
 orū. quō a se piciunt mores paga
 norū cū impudicia et spurcia
 diaboli. et cū omnib; curis seclari
 bus. quia sapientia hui' mundi
 stulticia ē apud dñm. Prima quoq;
 et tertia acq̃rta indute s; tunicis al
 bis. qđ ē apphensio innocentie.
 pfigurans incarnationē filii
 mei cū suauitate castitatis. qui
 mortu subtraxit hominē indu
 ens eū uita in saluatione. Quod
 autē dissimilitudo ē eis. hoc ē qđ
 aiscarū uicissim ē in dono sp̃s sci.
 cū uirtus hec habet hoc instrumē
 tū anime et uirtus alia illud. unū
 tam studiū existentes in dō. ita
 qđ celestis ierlm pfecte construat
 eū eis. quia ipse s; opus qđ hoies
 opant p qđ ad dñm pueniunt.

.v. **V**nde hec prima imago desig
 nat amorē celestē. quia ipse
 p omni cura in eē debet homini
 bus. gestans in capite suo ponti
 ficale infula sparsis capillis et
 albis. qđ ualde coronata ē in

sumo sacerdote ihu xpō et in su
 mis sacerdotib; ueteris testamē
 et illis qui eidē filio dī dixerūt.
 uinā dirumpes celos et descende
 res. stans denudatis capillis sine
 muliebri uelamine capitis malbe
 dine apparuit. pfigurans in eis
 qđ sacerdotale officiu denudan
 dū ēt conuigali officio. in aduen
 tu ipsius filii mei. qui imitandus
 ē a sacerdotib; suis in castitate ppter
 saluationē. qđ ipsi pfectissimo ce
 lesti amorē sic semp adherere de
 bent. ut excuciant prauos mores
 hominū a contagione peccati. cla
 ra et candida pars existens in
 sp̃tuali dono dī. Que etiā induta
 ē quasi pallio albo. inferius in
 duab; oris ipsius purpura con
 tacto. hoc ē qđ eā circūdedit grā
 dī in albedine lenitatis. sub iuxa
 et ornata in finib; ptectionū sua
 rū cū decoris ornatis carnis.
 quia cōphensio diuine grē in eē
 debet termino uniuscuiusq; boni
 opis. constans induab; partib; ui
 delicet in uirtute dilectionis dī et
 hominis. Qđ uero in dextera sua
 habet lilia et alios flores. hoc ē.
 qđ in bono ope habet candida
 p̃mia liliō. et in uite. et claritate
 cū luminis. et alios sc̃tatis flos
 culos qui s; sodales sui. qui se illi
 coniungunt celesti amore. Sed
 qđ in sinistra sua gestat palmā.
 hoc ē qđ ipsa in recordatione mor
 tis habet palmā ascendente de

occulto
 quasi
 ut etiā
 filios dī
 aut o
 amore
 tio carni
 ciplina
 induta
 circūdan
 tione car
 mptū fil
 dūmō u
 natus ē
 do opata
 oleum q
 is carnis
 quō desce
 amore u
 tunc m
 stratione
 magister
 uine ē q
 ē potius
 nī fūc s; se
 magna d
 ficut etiā
 uerbis sui
 uocetund
 quē pudor
 confusio
 quē etiā fa
 decet nā
 inuiciorē
 facie anim
 ne et apoll
 defendens

occulto beate uirtutis cū qua mortē
quasi torrentib; lapidib; obruit.
ut etiā declarat in uerbis suis ad
filios dī ut supra dictū. **S**edā
autē p̄tendit disciplinā. quō p̄
amōrē celestis uite. oritur constrictio
carnalis concupiscentie. in disci-
plinā magne contritionis. Que
induta ē purpura tunica. quia
circūdata ē lege mea. et mortifica-
tione carnis in hominib;. qđ ē ex-
emplū filii mei in purpura in-
dunto. ut idē filius m̄s ex uirgine
natus ē in carnate. que omnino
opata ē in ipso. Stat etiā ut ad-
olescens qui n̄ dū ē ad plenū uiri-
tis etatis s; tam magne grauitatis.
quō disciplina semp ē in puerili
timore. ut puer ē in constrictione
timens magistrū suū sub magi-
stratione. unde et ego om̄ps semp
magister sū discipline. quia ipsa
uim ē quasi n̄ uirilis. quō n̄ uult
ē potens in officio p̄prie uolunta-
tis sue. s; semp fideliter timere in
magna distinctione reuerentie.
sicut etiā ostendit in supra dictis
uerbis suis. **T**ercia uero declarat
uerēcundia. quō p̄ disciplinā sur-
git pudor uerēcundie a se fugans
confusionē peccati. Qua p̄p̄ te
git etiā faciē suā alba manica
dextre manus sue. quia p̄tegit
interiorē conscientia suā quasi
faciē anime fugiens a fornicatio-
ne et apollutione diabolica. se
defendens candida ueste inno-

centie et castitatis. cā habens in dexte-
ra qđ ē in saluatione op̄is sui. quō
ipsi potenter adheret contemptus
om̄is spurcie satane qm̄ om̄m
abicit de se. ut etiā declarat in p̄-
dictis uerbis admonitionis sue. **viij.**
Quarta autē significat mīam.
quia p̄ uerēcundia eleuat se
ad egrediens uirtutis midie cū etiā in
corde cū patris ē uera midia gr̄e
et quō ipse p̄tā hoc ordinauit. in
antiquo consilio suo. qđ primū
ostendit miditer abrahā in circū-
cisione educens eū de t̄ra sua et p̄-
cipiens ei ut circūcideret ipse et
genus sū. qñdo illi demonstrauit
magna mirabilia in uera trinita-
te p̄ que & filiū suū p̄nunciāns
erat in figura. qđ totū ē illa mīa
quā idē abrahā p̄signauit. offe-
rens ysaac. et ē uelato capite ex
albo uelamine capitis more muli-
ebri. qđ ē tegm̄ et inuicū saluatio-
nis quasi caput miserantis. p̄dnas
animas de exilio mortis reducen-
tis. sub candore pu uelaminis.
quō albas facit animas et homi-
nē fulgentē dū cooptus fuerit
cū midia adō. qā illis hominib;
qui d̄m in indignatione habent.
dū adhuc in peccatis s; his fulget
post illatā sibi celitus midiam ut
radius solis in blanda suauitate.
quō midia in muliebri p̄sona fe-
cundissima mater ē ammarū de
p̄ditione. Nā ut mulier opt̄ ca-
put suū. ita deprimit midia mor-

te anumarū. Et sicut mulier suavi
 or ē uiro. sic ē midia suauior rabi
 da insania criminū in insania
 peccatoris priusquā cor ei uisite
 tur a dō. sicut et eadē uirtus in
 muliebri forma apparet. quā in
 feminea castitate clausa uirgi
 nea materia surrexit in uentre
 marie suauissima midia. que sep
 erat obumbrata in patre. donec
 pater eā uisibile ostendit. p spm. ix. s
 scm in uero uirginis. Et circūa
 midia ē pallio crocei coloris. qā
 circūdata ē splendidissimo sole
 qd ē signū filii mei fulgentis de
 celo in mundū sicut solis splen
 dor in trā. quō idē filius mī ue
 rus ē sol illuminans mundū cū
 scificatione eccle. Quod uero in
 pectore suo habet imaginē ipsi
 unigeniti mei. hoc ē qd in pectus
 midie inclinaui eundē filium
 meū. dū cū mihi in uerū marie
 uirginis. Vnde et circa eā in pecto
 re eiusdē uirtutis scriptū ē. Per
 uiscera midie dī nrī in quib; ui
 sitauit nos oriens ex alto. Quid
 ē hoc. Quia ubiq; in circūcūte
 potestate mea demonstrat in
 secreto scientie pectoris midie.
 qd filius mī uera midia ē. Quo
 modo. Itē p dictū ē in uerbis ha
 charie serui mei in euglō dicen
 tis. P uiscera midie dī nrī. in quib;
 uisitauit nos oriens ex alto.
 Hoc tale ē. P uiscera patris mīe
 saluatio ē. qā absconsū incor

de patris erat ut uiscera manent
 in homine qd fili ei in fine tēpo
 rū incarnaret. ubi uisitauit dē
 homines. Quomodo. Celesti scilicet
 pater qui filius ei ē natus in carne
 ex maria uirgine. qui ueniens ex
 alto idē de corde patris exiens
 p buit maximā querentib; se
 midiam. sicut etā ipsa uirtus
 in supra dictis uerbis suis filios
 dī alloquit. **Q**uina uero ima
 go p figurat uictoriā. quō post
 midiam quā ostendi in circūci
 sione filii mei uolens mittere
 in mundū. erexit se uictoria in
 eadē circūcisione. ita pcedens cū
 maiore uirtute usq; ad filiū meū.
 atq; cū ipso in nouissimū diē. Nā
 in filio meo sup aui antiquū ser
 pentē. qui sup caput suū extulit
 se. humanū genus rapiens p mil
 le nequicias quib; illud cōphē
 dit. quasi in catena sua. cū eadē
 nequicias unigenitus mī de uenit
 p omnia bellicosa arma. que surrex
 erunt in incarnatione ei florif
 omnium uirtutum. Quid ē hoc. Post
 midiam surgit uictoria. cū se
 ipsū homo deuincit et aliena
 uicia. Quom. In p dictis uidelicet
 quinq; uirtutib; primus ē amor
 celestis. scilicet in hoc qd homo
 scit et agnoscat dīm. diligens eū
 sup omnia. Deinde causa illius fi
 dei. ligatur idē homo in legē
 discipline. de qua ipse cōpescit
 crimina peccandi. p bonā et re

ta uirtutū
 rib; uisite
 sic inspic
 sua pccat
 nū; necc
 mox sur
 id cū hī
 ē in mīe
 filii mei
 uictoria p
 cū armis
 tū cū se
 regit imp
 omne mali
 supbia que
 dīso. Et tad
 ita sup pos
 mo pleno
 qui ē caput
 bē ut salu
 Induta ē q
 resistat dial
 iusticia u
 dīo; suq;
 uito tūm
 metuens dī
 me cōmon
 uid. Iuuet
 orbi tūe
 tūa. Hoc tal
 et secreta
 rifice appar
 choruscant
 et ex parte
 ma nunc
 te nesciunt
 in laudine

tā uerecundia. In his ergo trib; ui-
 rib; iustificabit homo in corde suo.
 sic inspiciens alia re que ē angu-
 stia p̄ximi sui. que p̄curabit in om-
 nib; necessitatib; ei; ut se. Unde et
 mox surgit homo fortissimus mi-
 les cū his trib; uirib; in quib; p̄fect^{us}
 ē inimice sua. imitando inuidia
 filiū meū uerū samaritanū. sic in
 uictoria p̄transiens uires diaboli
 cū armis uictoriosissimarū uirtu-
 tū. cū se ipsū uincit et p̄ximū suū
 regit. in ipsis uirtutib; occidens
 omne malū. abiciendo uidelicet
 supbiā que adā expulit de para-
 diso. Et eadē uirtus armata ē ga-
 lica sup̄ posita capiti suo. quia ho-
 mo pleno celesti desiderio addm̄
 qui ē caput omnium suspirare de-
 bet. ut salutē consequat̄ cōnam.
 Induta ē quoq; lorica. ut homo
 resistat diabolo. constringens in
 iusticia uoluntatē carnaliū desi-
 deriorū suorū in uero timore et cū
 iusto tremore subiectus dō. fidelit̄
 metuens districtū iudiciū ei; ut p̄
 me cōmonitus dicit psalmista da-
 uid. luuxerūt coruscationes tue
 orbi t̄re. cōmota ē et contremuit
 t̄ra. Hoc tale ē. Effulserūt mirabilia
 et secreta tua od̄ne cunctorū. et mi-
 rifice apparuerūt. Quomodo. Ut
 coruscatio que ex parte uidet̄
 et ex parte occultat̄. quō misteria
 tua nunc intelliguntur. nunc au-
 tē nesciunt. Nā n̄ ē gens diffusa
 in latitudine totius orbis q̄ inuo-

luntate tua mirabiliter creatus est.
 quin ad eā nom̄ gl̄e tue. et poten-
 cia maiestatis tue diuersis modis
 et admirandis signis mirifice p̄-
 uenerit. etiā si eā iūm̄ fidei et ue-
 rnat̄ n̄ dū p̄fecte ad salutē sui
 illustrauerit. Qua p̄pter homo
 in magnis suspiriis cōmatus auct̄
 ut se a uoluntate sua. deseritq;
 concupiscentias suas tremendo ui-
 delicet sup̄nū iudiciū. quia ipse
 prius uirtutis actib; ambulans.
 sumet imprudenter oblitus erat.
 cū nunc sapienter redit ad se. Est
 etiā p̄fata uirtus induta ocreis.
 ut recta uia sibi denunciata. effu-
 giat inuicia mortis p̄castigatio-
 nē corporale. Induta ē & ferris
 ciroteis. quatinus effugiat opa
 diaboli p̄circūcisionē mentis. et
 p̄rectissimā fidē. ita ut in d̄m cre-
 dat. sic euadens laqueos truculen-
 tissimi inimici. Habet etiā in sin-
 istra sua clipeū ab humeris pendente.
 quō in sinistra parte que ē diabo-
 lica pugna contra hominē. circū-
 data ē gr̄a fortissimorū p̄ceptorū di-
 quib; homo tanta fidei fortitudi-
 ne circūdet et defendat. ne diabo-
 lus cū corrūpat suasionib; suis.
 et ne ipse homo se subiciat uicis
 illius. p̄tectione dī ab humeris cir-
 cūdatus. quō gr̄a dī adheret et te
 fortitudini anime addm̄. inli-
 gatura dilectionis dī et p̄ximi. Et
 accincta ē gladio. q̄a homo debet
 se constringere castigatione cor-

hac faciens est fortissima pax dñi que uera est iusticia pax nequissimi certamen

poris. in austeritate sermonis dñi. et
 a se & ab aliis abscidens iniquitatem.
 Hasta quoque manu dextera tenet.
 qd est ut homo cum fiducia sit au-
 dax in dño supare omne spuri-
 cia diaboli et hominis. qd dif-
 ficile de bellari potest nisi ad iu-
 torio dñi. Qd autem sub pedibus ei
 iacet quasi leo hians ore. hic est di-
 abolus que uictoria pedibus. retri-
 bueris uite & ueritatis pstrauit.
 cum idem satanas acerrima et ama-
 rissima crudelitate hians deglu-
 taret genus humanum. Lingua uero
 extensa ex ore ipsius est existima-
 tio ei qua tribuli iniquitatem pu-
 tabat omne genus hominum ab
 ada peritum omnino deuorare. x.
 Et qd etiam sub pedibus ei iacent
 uelut quidam homines hi sunt sub
 agilitate ei torpentes fistule diabo-
 li. que se flantur ad inuicem omnes ma-
 li. quas ipsa pterit in bello dñi recte
 pcedens iniusticia. quia eadem puer-
 se machinationes indueris mor-
 ribus subdunt diabolo. illi famu-
 lantes. Quorum alii tubis resonant.
 quo bachant sonitu omnium ma-
 lorum et insaniunt elati flagran-
 te mente odio habentes iusticiam dñi
 genus scilicet super genus hoc faci-
 ens in magna superbia. Et alii quibus
 da instrumentis iustorum ioculariter
 conetpant. quia fallaces sunt in illu-
 sionibus. famastice ad diabolum pu-
 nemus. et quo punaces sunt in tor-
 tuosa lasciuia elationis inuiden-

discipline.
 tes dñi. Alii quoque diuersis ludis lu-
 dunt. quo uersant in diuersitate
 et spurcia uicio. que secundum libitum
 uoluntatis sue ut excogitant in
 semetipsis et pnsidias diabolicas
 adimplent. Et hos omnes eadem imago
 simul et ipsum leonem pedibus suis con-
 culcat. quia nimio bello omnes has
 uanitates arcum populi et suasionem
 satane comert iniusticia dñi. Sed &
 hasta qua dextera tenet eos acriter
 transsodit. quo pfiducia et auda-
 cia addm fortissime transfigit
 supando et uulnerando in doloribus.
 has omnes immundicias. quia ad dñm de-
 ludunt et ad nihilum deputant. ut
 ipsa etiam in pndictis uerbis admo-
 nitionis sue demonstrat. **S**ed
 qd intra idem edificium uidet duas
 alias imagines uersus hanc eandem
 turrim stantes. hoc est quod intra
 opus illud qd celestis pparatus est pfi-
 lium suum. patet cum ostendens in apto
 ope qui in circuncisione ostensus est
 in obumbratione due uirutes
 surrexerunt. qd est exemplum xpi in
 una. et sequi uestigia ei in altera
 obuiam pcursum uoluntatis dñi max-
 ima fortitudine et reuerentia
 aparentes. quia in se ipsis decla-
 rant fructum. qui pfiguratus est in
 circuncisione. Et prior carum appa-
 ret stans supra paupum ipsius
 edificii quasi in arcu ignei splen-
 doris. diuersis imaginibus. malig-
 norum spirituum interius de pecto
 et contra pdictam turrim posito.

quia cad
 res. cas co
 patris cu
 sidera ca
 quomodo
 ua pua
 mar exan
 arcu. id
 testant qu
 terram
 turba sub
 me selam
 ligentia a
 te cu ma
 na immu
 nat se uis
 testamto
 que tam
 tus padu
 mimb; qu
 non et fan
 lignoru. A
 detur
 nullo arcu
 or uirtut
 ciom de m
 penas um
 fors cand
 penus qual
 etia cand
 bie ei effu
 ca qd e rec
 origine dñi
 cus consist
 testate hui
 baiolando
 ad pata tu

129
quia eadē virtus perficitur in terrenis
rebus; eas conculcando in bonitate
patris. cū diligenter pertransit de
sideria carnis in exemplo filii dei.
Quomodo. Quia in multa toleran-
tia pertransit aduersa mundi. for-
titer examinata et excrabrata in
arcu. idē in excellentia secularis po-
testatis. que ignea ē interiore de-
terrenis superbie. quā diabolica
turba subsequitur. interiora ani-
me secularium desideria carnalia di-
ligenter adtrahens sue uolunta-
ti. cū etiā idē arcus perennā poten-
tiā in multis modis mundū oppo-
nat se iusticie. repugnans uero
testamento quod edificatum ē in dō.
que tam omnia superat uictrix uir-
tus per adiutorium dei in bonis ho-
minibus; quāuis multū impug-
nent et fatigant ab insidiis ma-
lignorum. Altera uero ipsi arcui
exterius tantū collateralis. in
nullo arcu consistit. quō cū pri-
or uirtus tumidā potestate pa-
cient de uincit. que ipsi multas
penas inuit. precedit uirtus hec
foris eandē potentia. quia de
penis quas illa perit. hec quasi
extra eandē potestate orta ē ra-
biē et effugiens. s; tamen iuxta
eā quod ē recordatio eternarū unō
origine duxit. sine depressionē ar-
cus consistens. quō libera ē apo-
testate huius seculi palā crucē christi
baiolando. Quod autē ambe mundū
adpersatā turrum aspiciunt. hoc

ē quod ipse s; plenū opus perfiguratum
in percursu uoluntatis dei in circū-
cisione ueteris testamenti. conside-
rantes inuicem radicis sue. maiores
tam eodē initio suo quod in circū-
cisione habuerūt existentes. quā
fulgens opus precellit in ceptionē
doctrinē. inuicem etiā aspicientes
ad homines idē edificia intran-
tes et exeuntes. quod ē admonitio
carū in spiritu sancto ad populos quod addim-
in uia legis iusticie ambulant
et ad illos qui s; in criminibus. dia-
boli uolentes recedere de uia iu-
sta. unde exhortantur ab eis ut eas
in bono imitent. **V**estire s;
etiā ipse sericis uestibus. quia ha-
bent suauitatem illā ut homo nō
grauetur in indignatione laboris
persecutionū. s; s; uelate in liga-
tura capitis albo uelamine mo-
re femineo. quō iustus ē ut ho-
subiectus sit deo capiti suo. ipsū
mentis sue iugiter circūponens
in candore dilectionis. ita ut
eū in gaudio et leticia amplex-
tatur. sicut mulier uirū suū
habebit in honore timoris et
amoris. ut constituit deus. s; nō s;
circūamictē pallis. quia ca-
rent omni sollicitudine seculari.
se tantū declinantes post illa
que s; eterna in dō in uita futura.
Induit s; autē calciamētas albis.
quō iucunt in itineribus; iusti-
cie palbedinē fidei in uirtutibus;
hominū. ut et ipsi sequuntur.

23.

:xlv.

uestigia exempli carū. **P**rior au-
 tē imago designat paciētiā. quia
 illa surrexit in cornu abrahe. qđ
 ē in inceptu obediendi cū obedi-
 unt dō significante incircūcisione
 primū sonū obediētiē post casū
 ade pcurrētē opantē obediētiā
 in uero uerbo qđ ē in filio dī. ut so-
 nus uerbū pcurrit. in septuaginta
 nali parte uidelicet obposita neq̃
 cū et inquietudini amigui ser-
 pentis. Et habet in capite suo quasi
 triangularē coronā. rubentē ut
 rubens iacinctus rubet in colore
 suo. quō in principio mūs fidelū
 hominū pfidē scē trinitatis ualde
 coronata ē. qui carnē suā contem-
 nentes p amore dī et uera fide san-
 guinē suū fundere n dubitant. qā
 et filius dī apparet in carne mor-
 tē deuenit cū rubore sanguinis sui
 p quē ecclā decorata ē. quasi cū no-
 bili rubente iacincto in decore suo.
 Induta ē quoq. tunica alba cuius
 implicamēta s uiridi colore ubiq.
 distincta. qā sibi induit uestimen-
 tū op̃is dī in albedine ppetui lu-
 minis ornatū scilicet in implicamē-
 tis suis. que s erumne et gemitus
 dicemus oq̃ndo ueniā ad aspectū
 ueri luminis. qđ desiderū felicit̃
 in p̃sentia uita habet in adobum-
 brato exemplo p qđ decorantur
 ipse aduersitates fidelū in uiri-
 ditate anime multis calamitatib.
 distincte. p̃p̃t dīm in paciētiā hēc
 om̃a sufferentes. ut etiā eadē uir-

tus declarat in p̃dictis uerbis suis.
Altera uero imago p̃tendit ge-
 mitū. quō p̃ paciētiā contra
 riorū eleuat se in electis meis gemitus
 recordationis uite surgens ad
 monitionē meā. ut decorde meo
 filiū meū nisi p̃p̃t gemitū ppli
 mei. Nā ppl̃s m̃s in ueteri et in nouo
 testamēto habebat & habet hanc
 recordationē m̃is quā gemitus
 cōphendit in lamētabili ornamēto
 suo. quō ipsa uera conpunctio cor-
 dis ē. P̃pter qđ etiā stat in septen-
 trionali plaga. ut repugnet disso-
 lute immundicie diabolicarū in-
 fidiarū. Et induta ē tunica alba
 s. aliquantū pallidi coloris. qā
 circūdata ē bonis op̃ib. incando-
 re fidei turbulentū tam pallorē
 ostendens. quō semp suspiria et
 fletus habet p̃tina felicitate. Qđ
 autē in dextro brachio suo por-
 tat crucē. cū imagine saluatoris
 caput suū inclinans sup illud.
 hoc ē qđ in dextera idē in recta
 parte foris op̃is sui amplectit
 passionē eīdē filiū mei. toto desi-
 derio intemionis sue anhelans
 et se inclinans ad eū. imitando
 ipsū in dolorib. et erūnis. sicut
 etiā in supra dictis uerbis exhorta-
 tionis sue demonstrat. Unde ui-
 des etiā qđ om̃s p̃dictę imagines
 singula uerba sua p̃misteriū dī
 dicunt ad admonitionē hominū.
 quia in om̃ib. uirtutib. dulcissi-
 ma sua uirtute pietas dī docet ex

hortand
 tant ma
 qui aut
 intellect
 amore
 ambel
 sui conse

ultra p̃dic
 luntatis
 gulū qui
 nē uidi q
 coloris p̃fa
 eīdē calif
 ualde trib
 nudim̃s
 conert po
 angulof ha
 sumū quali
 primū rei
 autē adsc
 rudiē ex
 tūm commu
 qui respici

hortando mentes pplōe ut dimit-
tant malū. erigentes se ad bonū.
Qui autē acutas aures interioris
intellectus habet. hic in ardente
amore speculi mei aduerba hec
anbulet. et ea in conscientia animi
sui conscribat.

utna p̄dictā turrīm p̄cursus uo-
luntatis dī. s. cubito uno infra an-
gulu qui respicit ad septentrio-
nē uidi quasi columnā calice
coloris p̄fate lucide parti muri
eīdē edificii exterius appositā
ualde tribulē aspectu. tamq. mag-
nitudinē. ut m̄surā ei nullom̄ dis-
cernere possē. Et eadē columna tres
angulos habebat ab imo usq. ad
sumū quasi gladiū acutos. quorū
primus respiciebat ad orientē. sed
autē ad septentrionē & t̄cius ad me-
ridiē. exterius ipsi edificio aliqn̄
tusū coniunctus. Ex angulo autē
qui respiciebat ad orientē. p̄cede-

bant rami aradice usq. ad cacu-
men ei iuxta cuius radicē uidi
in primo ramo abrahā sedentē.
in scdō uero moȳsen et m̄cio 10
sue. ac deinde reliquos patriar-
chas & pph̄as ita sursum singulos
in singulis ramis ordinate seden-
tes. sedm̄ tēpus quo in hoc scdō si-
bunt. successerant. qui se om̄s con-
uerterant ad angulū eīdē colum-
ne qui respiciebat ad septentrio-
nē admirantes ea que in spū fu-
tura uident in ipsa. S. inter hos
duos angulos unū scilicet uer-
gentē ad orientē. et alterū ad
septentrionē erat ante facies ip-
sorū patriarcharū & pph̄etarū
eadē columna ab imo usq. ad
sumū quasi tornatilis et rotun-
da plenaq. rugarū. ut de arbo-
ris coruice solet germen pullu-
lare. Ascēdo uero angulo respici-
ente ad septentrionē exiit splen-
dor mire claritatis. se extenden-
tis et reflectentis ad angulū qui
respiciebat ad meridiē. Et in eodē
splendore intā magnā latitudi-
nē se diffundente conspexi aptos.
martyres. confessores et uirgines.
atq. alios plurimōs scōs. in mag-
no gaudio deambulantes. Tercē
uero angulus qui respiciebat
ad meridiē erat in medio latus
et extenuis. imo autē et infu-
mutate aliquantulū gracilior
et constrictus. sedm̄ modū arcus
qui extendit ad sagittas iacien-

5 das. In cacumine autē eīdē co
 5 lumne. uidi tantā claritatē lu
 7 minis ultra quā humana lingua
 5 effari possit. in qua apparuit
 5 columba habens in ore suo radiū
 5 aurei coloris multo fulgore in
 5 eandē columnā radiantē. Cūq;
 5 illuc aspicerē audiui uocē de celo
 5 magno tūte me redarguentē
 5 et dicentē. Quid uides diuinū ē. Ex
 5 qua uoce ita contremui. ut am
 5 plius illuc aspicerē n̄ auderē. H
 5 di etiā tunc intra p̄dictū edificij
 5 uelut quandā imaginē corā hac
 5 eandē columna sup̄ paucos m̄
 5 eīdē edificij stantē. et aliquādo
 5 ipsā columnā. aliquādo etiā hoīes
 5 illos qui in ipso edificio discurs
 5 rebant inspicientē. Eandē autē
 5 imago tam fulgoris et clari
 5 tas erat ut p̄ nimio splendore qui
 5 in ipsa lucebat. nec faciē ei nec ue
 5 stimenta quib; induebat consi
 5 derare ualere. excepto qd tantū
 5 ut cetera uirtutes in forma appa
 5 runt hominis. Et circa eā conspexi
 5 pulcherrimā multitudinē ange
 5 licā formā et alas habentē. et in
 5 tanta ueneratione stantē ut et
 5 eā timerent ac diligenter. S; ante
 5 faciē ei uidi aliā multitudinē
 5 inhumana forma et tenebrosa
 5 ueste apparentē. atq; in multa
 5 constrictione timoris stantē. Et
 5 p̄dicta imago inspexit homi
 5 nes illos qui de mundo uenen
 5 tes in eodē edificio noua ueste

inducban̄. dicens unicuiq; eorū.
 considera indumentū qd indui
 sti. et noli obliuisci creatoris tui
 qui te creauit. Cūq; hec admiraret;
 ille qui sedebat in throno iterū
 mibi dicebat. **V**erbū dī p̄ qd
 om̄a facta s̄ ipsū ante tēpora ex
 corde patris genitū. s; post in fi
 ne tēporū ut uereres scī p̄dixerant
 ex uirgine in carnatū quāuis hu
 manitatē assumeret. diuinitatē
 tamen n̄ deseruit. s; cū patre et
 spū scō unus et uerus d̄s existens
 mundū sua dulcedine dulcora
 uit. ac cū sue claritatis fulgore
 illustrauit. Qua p̄pter et hec co
 lumna qm̄ ultra p̄dictā turrim
 p̄cursus uoluntatis dī uides de
 signat ineffabile mysteriū uerbi
 dī. quia in uero uerbo idē in fi
 lio dī impleta ē om̄is iusticia no
 ui et ueteris testam̄i que fidelit̄
 credentib; hominib; enucleata s̄
 p̄ diuinā inspirationē ad salutē
 ipsoꝝ. cū idē filius sup̄mi patris
 ex suauissima uirgine incarna
 ri dignatus ē. q̄a postq̄m p̄cur
 sū uoluntatis dī in initio circūci
 sionis se uirtuose uirtutes osten
 derunt. tunc etiā declaratū ē in
 acuta iusticia mysteriū uerbi dī
 insinuatū uidelicet p̄sonū patri
 archarū et p̄phetarū qui p̄dixe
 runt ipsū uerbū cū om̄i iusticia
 manifestandū et cū om̄ib; admi
 nistrationib; dō subiectis. atq;
 cū maxima austeritate que ten

git incidentē iusticiā dī nullā
iniusticiā dimittentē illesā qñ
abscedat eā in legalib; pceptis.

Sed cubito uno infra angulum
qui respicit ad septentrionē
stantē qd ē inhumano et singu
lari cursu pcellens uicinitas que
fuit de patriarchis loquentib;
acutā iusticiā eidē uerbi dī in
significationib; suis usq; ad le
gē quasi in septentrionali par
te diabolo repugnantē. **V**nde
et calibet coloris ē p fāte lucide
parti muri eidē edificii exteri
apposita quia inuicta ac in
superabilis ē fortitudo uerbi dī
cui nullus resistere ualet p in
anē rebellionē aut pūte supbiā.
Ita qd etiā speculatiue scientie
pmonitiones et actiones iusticie
idē antiqui patris quasi exte
rius coniuncti erant n dū inflexi
ignis et pfecto opī se in filio
dī erigunt qd ipsi tantū in ex
teriore sono uerborū suorū pmon
strabant. **E**st quoq; ualde
terribilis aspectu quō iusticia
in uerbo dī metuenda ē huma
ne scientie in impio iudicio in
iustorū iudiciū sedm semetip
sos solumm iudicantiū. Tante
ē etiā magnitudinis ac altitu
dinis ut mensurā ei nullomodo
discernere possis quia ipsū uer
bū filius scilicet dī in magnitu
dine glē sue et in altitudine
diuinitatis sue omīs creaturas

sup excellit in patna maiestate.
Ita ut hoc nullus hominū in pu
tredine carnis ad pfectū possit
considerare. **Q**uod autē eadē
columna tres angulos habet ab
imo usq; ad sūmū qsi gladiū
acutos hoc ē qd circumiens et uo
lubilis in grā fortitudo uerbi
dī quā uetus testamentū psigna
uit in nouo declarandā manife
stauit p spm scē tria incidentia
acumina idē antiquā legē et no
uā grām atq; enucleationē fide
liū doctōrū in quib; scē homo qd
iustū ē opat ab initio uidelicet
inceptionis sue ut in imo cū bonū
incipit ita sursum tendens ad pfectū
quasi ad sūmū cū hoc consū
mat quia omne qd iustū ē fuit
et ē & pmanet in cū in acuta
ditate que omīa penetrat ita qd
nulla potestas potest constare in
malicia sua qm uult deuincere
sue pietatis glā. **E**t primus
angulus respicit ad orientē qd ē
primus ortus inceptions cognos
cere dī in diuina lege ante p
fectū dī omīs iusticie. Secundus
autē ad septentrionē quō post
inceptionē bonē et iustitie opa
tionis euangliū filii mei et alia
pcepta in me patē surrexerūt con
tra partē aquilonis ubi omīs
iniusticia orta est. Tercius uero
ad meridiē exterius ipsi edifi
cio aliquantū coniunctus qui
ē roboratus opib; iusticie pfun

da et exquisita sapientia principi
palium magistrorum pectoris spiritus sancti
qui obscura in lege et prophetia
aperit et qui in euangelio osten
derunt germinem quod fructuosum fe
cerunt ad intelligendum tangen
tes exteriori materia scripturarum
in ope bonitatis patris et suauiter
ruminantes in ea mysticam signi
ficationem. **Q**uod autem ex an
gulo qui respicit ad orientem pre
cedunt rami a radice usque ad ca
ecumeni et hoc est quod mortui cog
nitionis dei plegem iusticie quasi
in angulo orientali apparuerunt
rami tempora scilicet patriarcha
rum et prophetarum quia illa acuta
columna diuinitatis hec omnia ex
tendit ab initio radicis id est bo
ne inceptionis in matribus electorum
suum usque ad cacumen et quod est usque
ad manifestationem filii hominis
qui omnis iusticia est unde etiam
iuxta et radicem uides in primo
ramo abrahamam sedentem quia per
acutissimam diuinitatem exspira
batur hoc tempus quod primitus
ortum est in eodem abrahamam cum quie
ta inter reliqua patriam suam obedi
ens deo in sedem uero moysen
quo deinde plantatio surrexit
in inspiratione dei in initio dante le
gis per eundem moysen in per signifi
catione filii altissime et in exercio
io sue quia ipse postmodum habuit
spiritum hunc a deo ut consuetudinem
legis dei confirmaret robustorem

in precepto diuino. Ac deinde uides
reliquos patriarchas et prophetas
ita sursum singulos in singulis ra
mis ordinate sedentes secundum tempus
quo in hoc seculo sibi nec successerunt
quo in uno quoque tempore subse
quentium patriarcharum et prophetarum
exspirant de sursum ad altitudi
nem preceptorum suorum unicuique sin
gulare germinem cum ipsi in diebus suis
disposuerunt et ordinate in ostensa
sibi iusticia quiescebant diuine
maiestati fideliter subiecti ut in
temporibus suis uementes erant.

Et hi omnes conuertunt se ad an
gulum eadem columnae qui respi
cit ad septentrionem admirantes
ea que in spiritu futura uident in
ipsa quia omnes admoniti spiritu per
spiritum sanctum se uerterunt et uiderunt ad
euangelicam doctrinam fortitudi
nis filii dei diabolo repugnantis
de incarnatione et loquentes
et admirantes quod ipse ueniens ex
corde patris et de utero uirginis
in magnis mirabilibus se ostendit
in suo opere et sequentium se qui ip
sum in noua gratia mirabiliter imi
tantes eadem conculebant et
ad eternorum gaudia formiter anhe
labant. **S**ed quod inter hos duos
angulos unum scilicet uergentem
ad orientem et alterum ad septen
trionem est ante faciem ipsorum patri
archarum et prophetarum eadem co
lumna ab initio usque ad summum
quasi tornatilis et rotunda plenaque

magis
folia
inter
inter
et sub
ma
manu
gib
bu
usq
tornat
ipse
copos
uolunt
nifestan
gi
futura
nib
tis
me
uod
sp
et
tandem
lum
e
motu
uerba
deme
em
fili
imp
pulis
ben
in
cni
pfund

rugarū ut de arboris coruice
 solet germ̄ pullulare. hoc ē qđ
 inter binas sūmitates uidelicet
 int̄ manifesta cognitionē meā
 & subsequēte doctrinā filii
 mei. latuit pupū p̄figurationis
 manub; antiquorū patrū inle-
 gib; meis cōmorantū unicū uer-
 bū qđ ē filius m̄s a primo electo
 usq; ad ultimum sēm in mystica
 tornatura circūornatus. quia
 ipse om̄a instrum̄ta sua bene
 cōposuit ac limauit. scilicet p
 uolubile grām omnib; sepiū ma-
 nifestans. ut p̄figurabat in ru-
 gis circūcisionis quē fuit umbra
 futurorū in appositis significatio-
 nib; paupertatē legis in se habentis
 rectissimū germen latens sū-
 me & scissimē incarnationis.

Quod uero a secundo angulo re-
 spiciente ad septentrionē ex-
 it splendor mire claritatis. se ex-
 tendens et reflectens ad angu-
 lum qui respicit ad meridiē. hoc
 ē qđ ab altitudo nouo scilicet testa-
 mento diabolo opposito. exiit
 uerba filii mei quē egrediunt̄
 de me et reuertunt̄ ad me. quia
 emicantē sole in carne qui idē
 filius m̄s ē. fulget lūm̄ sc̄i euāgēlii
 in p̄dicatione ei⁹ ab ipso et ad disci-
 pulos ei⁹ se diffundens in fructū
 benedictionis. et se retorquens
 in fontē saluationis. sic pueni-
 ens usq; ad rectores uidelicet ad
 p̄fundos scrutatores uerborū

uerū et noui testam̄ti ostenden-
 tes qđ sapientia erecta ē in ipso
 sole mundū illustrante. qui in
 suo latē ualde ardet uelut meri-
 dies in electis suis. **E**t in eodē
 splendore int̄ magnā latitudi-
 nē se diffundente. conspicis aptos
 martyres. confessores & uirgines.
 atq; alios plurimos scōs in mag-
 no gaudio de ambulantes. quia
 in p̄specuo lumine dñi filii m̄s fuit
 p̄dicans et dilatans lūm̄ uernans.
 facti s̄ apti annuntiatores ueri
 luminis et martyres robusti mi-
 lites sanguinē suū fidelit̄ fun-
 dentes & confessores officiales p̄
 filiū meū. ac uirgines. sup̄nū ger-
 men sequentes. atq; alii electi mei
 letantes in fonte leticie & in fonte
 salutis. dñi sp̄s sc̄s eos p̄fundit. na-
 ut sint flagrantēs et manantes
 de uirtute in uirtute. **S**ed qđ
 tereus angulus qui respicit ad
 meridiē ē in medio latius et exten-
 tus in imo autē et in sūmitate ali-
 quantulū gracilior et constrict⁹.
 sedm̄ modū arcus qui extendit̄
 ad sagittas iaciendas. hoc ē dif-
 fuso euāgēlio ardens in seruire
 sp̄s sc̄i illa sapientia scōrū qm̄ in
 p̄funditate querebant. ut p̄cā
 repirent upicū germ̄ p̄fundita-
 tis. scilicet qđ eis ēēt intelligen-
 dū in uerbo dñi. ipsa in medica-
 ta uidelicet lata. quia conforta-
 ta et roborata fide in p̄p̄lo xp̄ia-
 no. quasi in medio erat latius

sensus exiens de animabus. scōx do
 ctōrū qui p̄funda asp̄natē scrip
 turarū scrutantur. p̄tulerūt cā in
 sciētiā multōx. qm̄ ab eis discē
 bant ita qd̄ dilatabant sensū
 suū in extensione sapiētiē et
 sciētiē diuine scripture. que
 in initio quasi in initio eccl̄astice
 institutionis erat ad huc gra
 ciliōris et minoris studiū. quia
 ppli cā n̄ dū amplectebantur
 tali amore ut postmodū fecerūt.
 cū etiā in fine sc̄li ut in summatē
 ei⁹ refrigerent studia multōx.
 ita qd̄ eis diuina sciētiā n̄ ē
 amabilis in amore op̄is. s; ab
 scondunt sibi in capsis consci
 entia suā. quasi eis n̄ sit unitan
 dū bonū in ope. illud tantū ex
 terius ut in somno cognoscemus.

Et ideo ē iste angulus in me
 dio sui latissimus in asperi
 tate. qm̄ asp̄a opa cultus dī de
 nudata ab obumbratione uer
 ris testam̄ti. erant a constrictio
 re initio suo se p̄tendētia q̄si
 ad mediū sui. que s̄ fortissime
 uirtutis in altiori studio cū po
 pulus uelocior fuit contra in
 quitatē diaboli scilicet uilne
 rare in uerbis que dī s̄. & eicere
 atq; conculcare om̄ia uicia ei⁹
 cū magna austeritate iusti
 cie dī. ipse tam̄ sic tandē des
 cendens in obliuione sui. et
 constrictior existens in seruo
 re sp̄s sc̄i circa finē mundi.

ita uidelicet tensus ut cū neruo
 lignū extendit ad bellū. quia
 in anima et corpore se homo de
 bet erigere contra uicia. ex utq;
 parte sui constrictior et in me
 dio largior stans. hoc ut in
 primo et in ultimo ope suo cir
 cūspectus sit magno timore &
 humilitate et in medio fortis ac
 estans emittere iacula bonōx opū
 p̄ donū sp̄s sc̄i. aduersus insidi
 as diaboli. Nā in inceptiōe bo
 ni. ē homo graciliōris uirtutis.
 in ope autē opationis sue cū bo
 nū opat̄. ē robustioris fortitudi
 nis. quō sp̄s sc̄i cū p̄transiunt
 infusione sua. in qua tamen
 opante uirtute frequens ē n̄
 potest. unde iterū constrictio
 ris erit uirtutis. q̄si in fine op̄is
 p̄fragilitatē carnis sue. Sic sēp̄
 extendi debet arcus. se p̄hiben
 tis contra uicia diabolica. Quod
 autē in cacumine ei⁹ dē colum
 ne uidet tantā claritatē lumi
 nis. ultra quā humana lingua
 effari possit. hoc ē qd̄ celestis pa
 ter in altissimo et in p̄fundissi
 mo secreto suo edidit mysteria
 filii sui. qui in eodē patre suo
 floret clarissima choruscatio
 ne in qua plata ē om̄is iusticia.
 et in legali p̄positione & in no
 uo testam̄to. qd̄ ē maxima cla
 ritas lucētis sapiētiē. ita ut
 n̄ sit possibile ulli cinereo hōi
 hoc aliquo sermone p̄ferre

du ē m
 de clari
 habent
 loris m
 lumen
 one lū
 tris fulg
 que de
 atis sum
 uenient
 am quo
 et idē sp̄
 ua p̄cep
 dant uo
 mysteri
 dū. atq;
 tē suā off
 ne eide f
 fima celi
 splendor
 cellentiss
 unthon
 pfusione
 unigenit
 ut p̄dictū
 dī filii n
 ualde m
 exantē a
 surgentē
 quā. for
 uatū uerū
 in sp̄itale
 iusticia cr
 menta uim
 possibile in
 tatē. que a
 potuit in

solis: na qđ inuore & inlema
 te sua inconphensibilis ē homi
 nib; pūibile fulgore diuina
 tis quasi pfaciē ei et pclaritatē
 quā habet in semetipsa qđ ue
 stimenta decoris sui: quom̄ etiā
 nec sol considerari potest inar
 dentē facie sua in decoro uesti
 tu radioꝝ suoꝝ. Ipsa enī ē apud
 om̄a et in om̄ib; ac tantē pul
 critudinis in secreto suo: ut
 a nullo homine sciri possit
 q̄nta sua uitate toleret hoīes.
 et quom̄ parcat eis in pspicabi
 li mīa. quo usq; durissimus
 lapis amplius pforari n̄ pos
 sit in in pforabili duricia sua: ^{xy}
 qui ē durus et incorrigibilis
 homo qui nullatenus uult
 declinare a malo suo. S; tam̄
 ut ceterē uirtutes in forma ap
 pareat hominis: qđ dē in uirtu
 te bonitatis sue fecit hominē ra
 tionalitate & scientia ac intel
 lectu p fundissime adornatū.
 quatinus se in tanta dilectione
 diligens. et maxima deuotio
 ne colens spernat figura de
 monioꝝ. illū p̄cipue amans qui
 sibi tantū & talē dedit honorē.
^{xy} **Q**uod uero circa candē ima
 ginē conspicias pulcherrimā
 multitudinē angelicā formā
 et alas habentē & in tanta uene
 ratione stantē ut eā timeant ac
 diligant: hoc ē qđ ubiq; scientiā
 dī beati et excellentes sp̄s in an

gelica ministracione p in explica
 bilē et purissimā laudē colunt qđ
 tā digne n̄ potest homo adimple
 re cū adhuc immortalī cinere ē.
 ipsi dīm amplectentes in ardore
 suo. qđ lux uiuens s; et malati. n̄
 qđ alas habent ut alia uolantib;
 creatura: s; qđ flagrant in speris
 suis pūrantē dī quasi pennati
 sint. Unde uenerant me dīm uerū
 p̄sistentē in recto timore et inue
 ra subiectione. scientes iudicia mea:
 atq; ardentes in amore meo. qđ
 facie meā semp aspiciunt. nihil
 aliud desiderantes nec uolentes
 nisi qđ uident placere p̄spicantib;
 oculis. **S**ed qđ ante facie ei in
 des alia multitudinē inhumana
 forma & tenebrosa ueste appa
 rentē. atq; in multa constrictione
 timoris stantē: hoc s; in scientia
 dī homines existentes. Quomodo:
 Homo ē in conspectu dī in magno
 honore quē p̄uidet ad se p̄uenire.
 illo abiecto qui magis in p̄dicio
 ne contendit p̄durare qm̄ in dō
 eē. S; homines isti qđ uident in hac
 multitudinē dicunt cōpulse
 oues. humanā speciē habentes
 p̄pt̄ opa hominū. et umbrosū ue
 stitū qđ ē dubitatio in opib; pec
 catōꝝ. in districione tam̄ timo
 ris inuenientes iudiciū dī. Ideo
 autē cōpulse oues nominant:
 quō multis modis cōpello eos. ut
 ad uitā pueniant. p sanguinē fili
 mei ereptos a morte. Unde et con

posse
 talis
 tra uolunt
 uolunt
 uolunt
 adimple
 re ut sic
 ardore lib
 ferret uig
 fuit quos
 dī confit
 deo ut colle
 am quo
 tā forti
 constringo
 lenori. qu
 tā amarit
 quō cū sem
 mē. max
 none uolunt
 ad me. p
 tantes. Quo
 uolunt cor
 tē. tā ma
 eandē ex
 fortiter p
 apu regno
 p̄uidet et co
 fringit. ill
 corporis ip
 in maxima
 na ac miseria
 fūgo. quia
 tē. tāq; sup
 noluntatis
 nunt graui

pulſe oues ſ homines illi qui p mul
tas tribulationes et erumnas con
tra uoluntate ſua cōpellunt ame
ut relinquunt iniquitate qm p
uoluntate pprie carnis et pflorē
iuuentutis ſue tādū libentiſſime
adimplerent quādū ſcō adhe
rent ſic uolentes pmanere in
ardore libidinis uſq. dū eos de
ſerret ignis carnis pfrigus etatis
ſue. quos tam om̄s diuerſis mo
dis conſtringo ſcdm qd incis iu
deo ut ceſſent a peccatis ſuis. *xxvii.*

Nam quosdā eorū in quib; ſcdm
tā forti deſiderio n̄ ardet n̄
conſtringo fortiore flagello ſ;
leniori. quia n̄ uideo incis tan
tā amaritudinē quā in aliis.
quō cū ſentiunt correptionem
meā. mox relinquunt in ſeſtina
tione uoluntate ſua et ueniunt
ad me. pompis ſclārib; renun
tiantes. Quosdā autē fortiore
uerbere corripio. quō tā arden
tes et tā magnamini ſ in pec
catis exuicio carnis ſue. ut niſi
fortiter p me coartarent n̄ eſſent
apud regno meo. Scientia mea
p̄uidet et cognoscit eos. ac con
ſtringit illos ſcdm ſupfluitatē
corporis ipſorū. Et iterū quosdā
in maxima et fortiffima erum
na ac miſeria m̄tis et corporis eorū
ſupo. quia tā rebelles tāq. rebel
tes tāq. ſupflui in ope carnalis
uoluptatis ſ. ut ſi n̄ conſtringe
rentur grauiffima calamitate.

n̄ ceſſarent acriminiſ; ppetulan
tā ſue carnis. qā dū eēt in pſpe
ritate ſue uoluntatis ſe n̄ conuer
terent addm. qm unde unus p
puſillanimitate m̄tis ſue omnino
in deſpationē. inde alius ioculat
p magnanimitate ſupbie. atq.
p qd iſte conculcat in deſpatione.
phoc ille uix conſtringit imple
nitidine animi ſui. Hoc modo
coerceo punientes ad me cū m̄
repugnant in opib; ſuis. ut qā
eos noui ſaltē p calamitates tā
corporis quā ſp̄s q̄s patiunt ad
me puenire cōpellant. quatin
ſaluent. ut enā pharao iſraheli
ticā plebē a t̄ra ſua p̄m̄is tan
de diſcedere cōpulit ſic ſcriptū ē

Locatisq. pharao moyſe et
aaron nocte. ait. Surgite
egredi ap̄lō meo. et uos & filii
iſrl. h̄c immolate dño ſicut di
citis. Oues uſas et armenta aſſumi
te ut p̄ueratis. & ab euntis bene
dicite m̄. Hoc tale ē. Oneroſa et
grauiffima crimina que adhe
rent huic ſcō. in multis erum
nis ac miſeriis grauam ſupra
modū multos homines. illis in
cordib; ſuis dicentib; Heu heu q̄
fugiemus. Et tunc ecce erumne
rixando illos expellunt a ſe. ita
qd enā ipſi homines feſtinant
abeis recedere. quia in ſemetip
ſis ardeunt in corpore ſuo de
grauedine flagelli manus dī.
n̄ ualentes cū gaudio uiuere in

ait.

uoluptate sibi qm dñs requirit eos.
 qd ē uocatio iustorū p diuersas ca
 lamitates in tenebrosis opib; noc
 tis peccatorū. Unde pharaō uicia sci
 licet diabolica uocant in clamo
 re criminatū et miseriarū moy
 sen idē homines illos quos dñs con
 stringit fortissimis dolorib; si
 ue spūalib; siue corporalib; et
 aaron uidelicet quos coerecet le
 uiorib; aduersitatib; in noctur
 no tēpore malorū opū conuoca
 tos. ipsis uicis in obpessione uo
 luptatis hominū dicentib;. Sur
 git de carnali consuetudine
 urā et egrediemini de uetī habi
 tatione qm nobiscū habuistis.
 separantes uos a cōmuni pplo
 quē possidemus cū nos colit. et
 subtrahentes uos a sclarib; nego
 ciis quib; libentē adheremus. uos
 scilicet qui ceterū estis in nobis
 cū incaptiua nra fuistis. et filii
 dī uobiscū qui uident ipsū in
 agnitione ei. itaq; aliā uia re
 linquentes nos. & offerre uos
 incaptos deo in inexpugnabilib;
 causis quib; supastis. ut dicatis
 in desideris uris. Lenitate quoq;
 urām in ouili mansuetudine
 cū qua uobis durū ē nobiscū
 laborare qā uultis aliū dolorē
 sustinere sequendo agnū. et ue
 toriosissima arma in armis for
 titudine cū quib; nos supastis
 et quib; nos resistere nō possum.
 assumite in nouitate mris urē.

qm modo habere uultis et sepa
 ramini a nobis ut dudū uolui
 stis. cū nos acriter impugnastis.
 et cunctis ad patriā p qua dolo
 ris in animo urō. cōphendite aliā
 uitā quē uos ducit a nobis. atq;
 benedicite in laude dī pugna
 illā in qua abcessistis a sclarib;
 causis et negociis. **E**go qñ
 omnipotens dñs ut pdictas oues
 conpello transire ad me. sic etiā
 columnas meas idē fortiores ce
 lestes heredes in fundamento casti
 gationis mee consolido. sed in
 nequiciā implicationis peccati
 inuasiōne puaricationis ade
 qua impugnant. quia stare nō
 possunt si eos grā mea nō confir
 mare. Quorū quidē alios qñ tam
 grande pondus nō grauat uiciorū
 leuiore castigatione castigo.
 quō si eos acriore uerbere con
 stringerē omnino deficiente
 spū suo caderent in despauo
 nē. qā afflatu maioris turbi
 nis diabolice suggestionis nō ca
 renant. Alios autē grauiore mo
 le in uarietate scissimorū morū
 et in supfluitate concupiscentia
 rū expugna diabolica oneratos.
 habeo in duricia constrictiōis
 grauissimorū dolorū. ut nō cecant
 a federe meo cui assistunt. me
 toto desiderio uolentes apphen
 dere atq; pcepta mea obseruare.
 quia si istos ut priores leniter
 castigare. ipsas correptiones me

al pndit
 simo certa
 impugnat
 ies celestis
 me omni
 tate mri
 seductio
 re uolunt
 tes bonū d
 lant ame
 tū epulam
 cos delectat
 quorū alii ce
 te ac mdd
 uolunt nō
 odio et in
 blandis uol
 licias et sua
 dunt fr
 nō deficiant
 creati s p m
 n absorber
 idcirco dabo
 na ipso. Ali
 tam innum
 felis. et od
 malū p mal
 re uilla inu
 si haberent
 sibi celestis
 in hominib;
 ipis abstrah
 al magni
 quatinus se
 malū erigit
 te ipso. qui
 nant si fac

al p nichilo ducerent. quō grauis
simo certamine antiqui serpentes
impugnant. Sumt etiā quidā exu
les celestis patrie quos nescio. q̄a
me omnino relinquunt auidi
tate m̄tis sue. se ipsos rapaci rabie
seducunt. nec me querentes nec sci
re uolentes. s; in semetipsis suffocan
tes bonū desiderū. ita q̄d n̄ postu
lant a me ullū auxiliū. auare tan
tū epulantes in p̄p̄ris reb; suis. ut
eos delectat. in carnalib; desideris.
Quorū alii ex his opant̄ in sup̄fluita
te ac indelectatione carnis q̄cūq̄
uolunt. n̄ tam exultantes nūm̄ in
odio et in inuidia. s; uoluntant̄ in
blandis uoluptatib; habentes de
licias et suauitatē carnis sue. q̄b;
dimittō fruges t̄re in p̄sp̄ritate. ut
n̄ deficiant in paupertate q̄a tam
creta s̄ p̄ me. et q̄a etiā p̄plm̄ meū
n̄ absorbeant p̄ maliciā suā. atq;
idecirco dabitur eis sedm̄ deside
ria ipsoꝝ. Alii uero s̄ tamte feroci
tatis in inuidia amaritudinis
felli. et odi ac inuidie reddentes
malū p̄ malo. nec uolentes suffer
re ullā iniuriā sibi illatā. ita ut
si haberent honorē & diuitias
selū celestes uirtutes dirūperent
in hominib; nec colerent̄ in eis. unde
ipsis abstraho fruges atq; diuiti
as in magnis miseriis eos deiciens.
quatinus se n̄ possint ad tantam
malū erigere q̄m̄tū ē in uolunta
te ipsoꝝ. quia diabolica opa p̄pe
trarent si facultatē ad hoc habe

rent. Sic obisto iuis hominū.
bonorū scilicet et malorū. recta men
sura ponderans assensus eorū
sedm̄ q̄d oculus m̄s uidet. cu
piditates ipsoꝝ. sicut etiā sapi
entia testat̄ p̄ salomonē dicens.
Om̄s uie hominū patet oculo
et sp̄ritu ponderator ē
dñs. Hoc tale ē. Om̄a itinera que
spirat uiuens animus hominū
in p̄sentia scientie sue in hoc q̄d
homo habet circūtionē intel
lectus utilitatis. scilicet fructuo
sitas atq; inbecillitatis inuti
litatis. hec s̄ apta conspectui om
nipotentis dī. Sic p̄ om̄a uidet
d̄s. et n̄ omnino quicquā ab
scondit̄ aspectui diuinitatis ip
sius. cū scit om̄a. sic uidelicet
aspiciens uniuersa ut unāquāq;
causā recte dispenset. Quom̄
ipse ē enī sp̄ritu ponderator
molebens eos in suauitate blan
ditūꝝ et tranquillitātū. casti
ganq; eos in tribulatione dolor
et miseriā. ut excruciant̄ ad
rectā m̄surā. quā contra eū nec
currendo nec fugiendo transcen
dere ualent. n̄ q̄m̄tū ipse p̄bat
iuxta merita eorū. quō pondera
tio ipsoꝝ ē. q̄d in excussione re
tributionis eorū siue in hoc seclō
siue in futuro ostendit̄ quom̄
dñm̄ coluerūt. Unde etiā ipsi sp̄c
iuste ponderant̄. ita scilicet ut
rationalitā hominis n̄ plus ele
ueur in sup̄iora. nec plus de

xxj.

primat inferiora. quā iusto iudicio suo reconpensat dñs. quō sic ipse resistit illi. qđ nulla anima ē tamē potestatis insupfluitate ullius rei. ut possit dō repugnare. qđ ipse cuncta rectissime di iudicat obsistens eis iusticia sua. cui resistere n̄ ualent. ut plus possint qm sit pmissionis ipsius. Nā ut plumbū iuste ponderat pecuniā. sic dñs equa libra bonis & malis tale obstaculū opponit. qđ nullom̄ possunt effugere equissimā normā iudicii ei. isti pmeritis suis glām et gaudiū uite. hū uero penā & merorē mortis recipientes. scđm qđ dñs acutissime p̄uidet incis. xx. 11

Quod autē p̄dicta imago inspicit homines illos qui de mundo uenientes in eodē edificio noua ueste induunt. hoc ē qđ scientia dī nouit eos qui p̄fidiā infidelitatis sue relinquentes. in potestate opis dī putā cōna nouū hominē in baptismo induunt. monens illos ne reuertant̄ retro incedentes ad diabolum. uel si in hoc deuauerint. ut redeant addm̄ creatorē suū. scđm qđ dicit unicuiq. ex in uerbis ammonitionis sue. ut supradictū ē. Qui autē acutas aures int̄ioris intellectus habet. hic in ardente amore speculi mei ad uerba hēc anhelat. & ea in conscientia animi sui conscribat. *V. visio. V. partis.*

Caput mirabilis forme angulo edificii acollo inpositū dñi rēp. alic

OS

hec

hec uidi. et ecce in septuaginta angulo conuinctionis duorū generū muri supradicti edificii apparebat uelut caput mirabilis forme ad angulo exterius in mobili acollo inpositū. tamē uidelicet altitudinis aīra. qm̄ta erat altitudo ipsius anguli. n̄ tamē eū excellens. s; tantū patrum ei infumitate coadequatū. Et idē caput erat ignei coloris rutilans ut flama ignis. tribilemque habens faciē hominis. atq. mira magna respiciens ad aquilonē. A collo autē & deorsū n̄ uidi ullā formā ei. quō reliquū corpus ipsius omnino absconsū et obstrusū fuit in p̄dicto angulo. Caput uero ipsū uidi quasi in dā formā humani capitis nec erub. obrectū ad instar uirilis forme. nec uelamine more muliebri. plus tam uirile quā muliebri. multūq. tribile ad intueūdū.

Habebat
dñs et
candida
s; solum
directū
caput
p̄celler
maxilla
lonē. scđ
aguntur
tationē
maxilla
tē. aliqñ
uicm̄. at
uenies. al
ne cōsam
ulla uerba
ipso in mo
intū illu
ale tendeb
audim sed
s qui u
grauit
pp̄t amo
uē se offe
delinquen
gener par
ter puri co
penitencia
autē nequ
iudicio suo
put hoc qđ
nali angul
generū mu
apparent. o
hēu dñi. qu
bilis inq̄tan

136
Habebat autē tres alas mire latitu-
dinis et longitudinis albīs ut
candida nubes. n̄ matū erectas.
s; solummodo a se separatim in
directū extētas. ita tam ut idē
caput eas aliq̄ntū abitudine
p̄celleret. quarū prima ad extra
maxilla surgens tendebat ad aq̄
lonē. scda uero que & media erat
a gutture ipsius dirigebat ad sep-
tentrionē. tertia autē a sinistra
maxilla extendebat ad occiden-
tē. aliq̄ndo magno t̄ore se mo-
uent. atq; in easdē partes pec-
tentes. aliq̄ndo autē a percussio-
ne cessantes. Et n̄ audiui idē caput
ulla uerba p̄ferre. s; tantū in se
ipso immobile p̄manens alis suis
int̄dū illuc p̄cutiebat qd̄ et ipse
ale tendebant ut dictū ē. Et iterū
audiui sedentē in throno m̄ dicentē.

Os qui in ueteri p̄pto helū suū
grauiter exerceuit in nouo
p̄pter amorē filii sui m̄tē et sua
uē se ostendit. n̄ qd̄ n̄c peccata
delinquentiū dissimulans negli-
genter paruipendat. s; qd̄ in di-
t̄i puri cordis int̄mā et uerā
penitentiā expectet. indurati
autē nequiciā n̄ tolerans iusto
iudicio suo puniat. Unde et ca-
pit hoc qd̄ uidet in septentrio-
nali angulo coniunctionis duorū
generū muri supradicti edifici
apparentis. ostendit insignificatio
helū dñi. qui ē uindicta inflexi-
bilis iniquitatis. nec ullā medicinā

desiderantis. apte surgens in
simulato misterio. uerbi dñi. p̄fi-
guras et p̄sonū patriarcharū
& p̄phetarū in significationib;
eorū p̄nunciat. Sic et idē helus
informa uidet capitis. quō sup
omnē timorē cognitus ē in seue-
ritate ultionis sue. ut homo in
facie sua cognoscit. ardetq; con-
tra septentrionalē partē. quia
ipse in dō uelocissimus et acer
occidit diabolu & omne malū.
eū etiā in abrahā et in moyse
duē partes defensionis opantiū
speculatiua scilicet sciētia du-
arū optionis causarū. et genus
humanū in ope dñi coniungunt.
quō fortissime aduersus diabolu
in sciētia boni et mali debet ho-
mo opari in omnib; causis p̄boni-
tate patris. Preuaricationē autē
que fit p̄speculatiuā sciētiā in
opib; hominū p̄cepta dñi transgre-
diētiū ulciscit helus dñi. ubi
opatio n̄ ē indulgentie. ubi ē
hoc. ubi uidelicet ubi nec ē timor
dñi nec hominis. in agnitione dñi.
Et tale cor qd̄ ita in sordē iniqui-
tatis obduratū et emortuū ē qd̄
nec uertit iudiciū dñi nec uultū
hominis. hoc iusto iudicio con-
fundit et deprimat ultione sua
helus dñi in lege dñi. Quomodo.

Post constitutū p̄ceptū ubi
fit p̄uaricatio legis. ē helus
qui abstrahit iniusticiā cū re-
tissimo iudicio. ipsa iniusticia

abstracta inueteri testamto cū
 austeritate remunerationis in
 ceteriore homine cū transgressio
 legis corporaliter ulcerabatur
 i ipso. et post grām euēgiū ē idē
 helus p penitentiā atq; p mor-
 tē hominū ē ipse p penas et p
 tormenta gehēne. qā iniquitatis
 hominū conceptas et platas
 atq; contortas in opātib; ita
 examino qd eas ulciscor aut
 corporalit incorpore hominis
 aut in pena futuri sēi. aut ip-
 se homo purgabit illas p pe-
 nitentiā remissionis uiuentis in
 anima et corpore cū quib;
 etiā opatus ē eas. ut dicit in
 spū meo seruus mī iob. .iiij.

Cōmuto faciē meā. et dolore
 torqueor. Uerebar omīa opa
 mea. sciens qd n̄ parceres delin-
 quenti. Si autē et sic impius sū.
 quare frustra laboraui. Hoc tale
 ē. Inmutabo aspectū meū in tūo-
 rē. Quomodo. Cū certā scilicet hoc
 quod sū mutabilis et inuidans
 in sanguine uenarū mearū. ha-
 bens in me aliquādo delectatio-
 nē aliquādo etiā iracundiā. et
 aliquādo conterentē tristitiā.
 qd in me aspicio. quasi uidēā
 delectabilē faciē. cū hoc ipsū li-
 benter pficerē. Et illud mutabo
 contra uoluntatē meā. conuer-
 tens me ad opus bone opationis.
 cumq; hoc fecero grauior in
 hoc flagello torqueor. qd me

ipsū constringo. abstrahens me
 a cognoscibili faciē mea. quod ē
 opus uoluntatis mee. in contraria
 delectatione. adiungens me con-
 trāplāne speculationi. dñm uidens
 in bona conscientia. et n̄ in concu-
 piscencia carnis p qm illū n̄ adten-
 do. Et ab his duab; causis tamen oīa
 opa mea. Quomodo. Cū bonū op^o
 facio. uertor illud n̄ ē pfectū co-
 rā dō. qā illud pspicue n̄ inspicio
 s; obscure quasi in speculo. aliqn̄
 do illud cognoscens in spū. aliqn̄
 do etiā ignorans ab onere corpo-
 ris mei. Malū autē opus cū facio.
 sū in confusione p conscientia qd
 sps mei. quō in interiori intellec-
 tu cognosco qd n̄ parcerē scientiā
 habentib; in peccatis. qd ē qñdo
 homo intelligit qd in ope suo
 contrariū sit dō. s; cū oportet pur-
 gari. uel ^{uel} actione incorpore. uel pe-
 na penitentie uel pena tortorū
 in alia uita. Et idō n̄ parcerē delin-
 quenti. si n̄ penitet. qā n̄ dat ei
 licentia peccandi ut peccet. s; cū
 oportet castigari. aut hic. aut illic.
 Qua ppter si sic impius sū. tamēq;
 obdurationis. ut ad hoc n̄ uelū
 molliri qd declinē a propriis reb;
 meis que s̄ peccata mea. ita ut n̄
 aspiciā in magnū certamen illud
 mihi met ipsi repugnans. qd ego
 in fragilitate sū s; qd dō semp
 contrarius existo innotis causis
 meis. qā conceptus sū in peccatis
 semp cupiens opari iniquitatē.

137
nec metuens indicari a dño. q̄re
tunc constrictus sū unā uano la
bore qđ frequent cū scientia qua
dñm agnosco. in memetipso iniq̄
tati contra dico. Non autē tā
in potens sū. ut ignore bonū
et malū. Unde si intelligibile
sensū a me repello. sic dicens. ig
norō dñm. m̄dax sū. q̄a ipsa scien
tia arguit me rephensibile qđ
debitor sū dō. cū incipio iniq̄
tatē opari. S; n̄ in uanū laboro.
cū in bona conscientia contra di
co malū quō opus dī sū. unde
et me conuerto ad ipsū ex hoc
bonā mercedē recipiens. **I**taq; ¹¹¹
ego dñs omnium testificor quia
oportet hominē cū dolore gēmi
tus. aut cū contritione peniten
cie seu cū digna ultione pecca
ta sua reddere. siue in hoc sēto.
siue in futuro. ut p̄dictū ē. Quo
modo. Qui peccant cū timore
et dolore penitentie metuēt
peccata sua. merent̄ p̄ grām dī
qđ sepe surgunt a commissis
suis in purgatione eorū. et cū tam
eandē purgationē plenius n̄ in
ueniunt in hoc sēto inueniunt
eā in futuro ad uitā. Qui uero s̄
tante duricie cordis ut nec desi
derent nec uelint scire in timore
et dolore penitentie peccata sua.
s; in tanta nequicia p̄manent
q̄si n̄ sit eis dñs in timore haben
dus. hi n̄ consequunt̄ purgatio
nē peccatorū suorū. nec in hac uita

nec in futura. s; habebunt penas si
ne consolatione purgationis admi
tā. quia de rationalitate sua ut crea
ti s̄ p̄ me nolebant responsū reddere
inobediente. Quomodo. **I**n tellex
tus in rationalitate hominis habet
duas seminas in scientia boni et ma
li. a quas p̄uenit duo responsa. bo
nū scilicet et malū. Quomodo. Bo
nū respondet malo. cū resistit ei
in dō. Malū uero respondet bono.
cū repugnat illi cū diabolo. S; hi
in bono respondent malo qui se
frenant semp in malo. ne delectent̄
in p̄p̄is delectationib; suis. Hi au
tē in malo respondent bono. qui
nullatenus se abstrahunt a p̄p̄is
actib; quin epulent̄ cū concupis
centiis suis. nolentes respondere
uocationi mali. Quomodo. ^{vi. h.} homo ha
bet in se duas uocationes. deside
riū uidelicet fructus. et concupis
centiā defectus. Quomodo. P̄ desi
deriū fructus uocat̄ ad uitā. et p̄
concupiscentiā defectus. uocatur
ad mortē. S; in desiderio fructus
cū homo desiderat bonū opari.
sic dicens in semetipso fac bona
opa. hoc ē responsū contra malū
ut deum illud. et faciat utile
fructū. in concupiscentia uero de
fectus. cū concupiscit p̄ peccare
malū. sic etiā adhortans semetip
sū. fac opus delectationis tue. hoc
etiā ē responsū aduersus bonū.
cū ille n̄ uult resistere uiginti
sue. s; delectat̄ puenire ad defectū

v.

vi. h.

despiciens me in hoc responso. & habens me quasi illusorē. debituū honore. in n̄ exhibendo. Et quia auerit, se ppter timorē meū conuerit se ad illusionē in celestib; ut p manifestationē meā dicit psalmista dauid. **P**osuerunt in celū os suū. et lingua eorū transiit in terra. **H**oc tale ē. Multi homines s̄ insipientes. in rationalitate nolentes intelligere innumerabilem timorem dñi et abstrahentes sibi in eis bonā desideria. in quib; debent anhelare ad me. et cognoscere uerū dñm. recusantes assensu p̄bere bonę scientię. quę semp homini assistit ut bonā opa op̄t in dō. s; frequent̄ amplectuntur amplectuntur amaritudinē in contradictione boni. cū se ipsos de spoliānt. sibi in eis aufert bonū thesaurū. diuersitatē iniquitatis sibi thesauribando. Et in his ponunt in celestia opa circūcionē. m̄tis sue. quasi os suū male aptū. destruētes ea in semetipsis prauē subsannationis. sic dicentes in corde suo. Hęc opa uoluntatis nr̄e. tā licent̄ facere possum⁹ qm̄ illa quę dicunt celestia. quę antiqui nobis ignorantib; sedm̄ qd̄ eis placuit instituerūt. Atq; tāli modo subsannant uerba et institutiones antiquorū patrū. quę p̄ceste opus in me posite s̄. Unde etiā in gustu prauū opis uelut in lingua sua cōmouet se &

transiit in audacia possibilitatis sue semetipsum. na qd̄ p̄uacenter adimplent uoluntates suas. nolentes habere constrictionē corporis sui contra uicia. s; absq; labore sui sp̄s uoluntatē in desideris carnis sue quasi in terra. qd̄ ē diabolica seductio. **E**t qd̄ uidet p̄dictū caput mirabilis forme. hoc ē qd̄ in celo dñi s̄ mirabilia et admiranda iudicia dī. quę a nullo hoīe. peccatis grauato sciri possunt. Qd̄ uero eadē angulo exterius in mobilitate collo impositū ē. hoc ē quod helus m̄s aduersus diabolu. ut in ueteri testam̄to p̄bra hā et moysen ostensū ē. in specula tua scientia et humana excreta tione exterius apparet in uisione p̄p̄tō. ut me timeant oculo ad oculū timorē meū sentientes. cū etiā iusticia mea minat̄ ad acquisitionē crudelissime iniquitatis satane. **A**tq; immobile p̄manet. quia dñs nec fallacib; nec adulato r̄is sermonib; omnino moueri aut moliri potest a rectitudine iudicii sui de n̄ em̄datis criminib; uelut p̄ collū fortitudinis sue ad dō constitutę legi ad op̄andū hominib; infixū. reddens scilicet unicuiq; n̄ obseruanti p̄cepta legis emeritas penas sedm̄ mala opa ipsius in quib; sordens emareuit. repugnans etiā eadē excellentissima fortitudine sua quasi in uirtute colli sui diabo

lo et sequentib; illū se opponendo
in iusticie eoz. **E**st quoq; tamē al
titudinis aīa qmā ē altitudo ipsi
anguli quō dē insūma iusticia ul
tionis sue cuncta tēna supat: eadē
ultione hui' altitudinis existente
ut in p̄figuratione abrahe et moy
si p̄legē designata s̄ opa hominū.
quia diuinū iudiciū insūm̄tate
speculatiue sciētiē et actiui p̄p̄lox.
ut p̄sternat ignorantia ipsōz cū no
lunt scire d̄m. Non tamē ipsū angu
lū excellit: s̄ tantū parimodo ei in
sūm̄tate coadequat. quō supna
ultio actus hominū n̄ excedit plus
et grauius in eis mala ulciscendo.
qm̄ sunt merita eoz. solūmodo eq̄
et iusto iudicio in excellētia iusti
cie sue om̄a recte diiudicans: ut
iterū in spū nouit psalmista dauid
cū diceret. **C**ognoui dñe q̄a eq̄tas
iudicia tua: et in ueritate tua hu
miliasti me. Hor tale ē. P̄ bonitatē
tuā in memetipso cognoui dñe
cū p̄ peccatis meis n̄ occidisti me
n̄ occidisti me n̄ auferens in inani
ma et corpore efficacā opandi. q̄d
nec p̄pter ^{potentiam: nec propter} irā tuā plus iudicas in
scientib; aut in ignorantib; quā
sunt merita eoz. Bonū enī operor
rixando contra me: malū uero
facio p̄ concupiscētia carnis. Et idō
das bono mercedē et malo iudiciū.
n̄ tamē alter iudicans qm̄ q̄d equū
et iustū ē. Quomodo. Si acrius iusta
res: quā s̄ opa hominū in pacta ac
tione n̄ ēēt equitas iudiciū. Si uero

tepide negligeres: ita ut n̄ puocares
ad penitētia: q̄d n̄ ēēt exquisitio in
purgatione iniquitatis: tunc tu iu
stus d̄s delinires et confoueres in iu
sticia. **M**ors enī erat quondā ama
rissimū iudiciū in morte adē: nē
autē reddita grā in penitētia reuo
cas hominē ad uitā: q̄d impossibile
ēēt fieri pullū nisi p̄te d̄m. Et hoc ē
iustissimū & equissimū iudiciū tuū.
purgatio scilicet ad uitā cū grā: quō
unicuiq; cause iuxta m̄sura meriti
iudicia tua. Nā in ueritate s̄ om̄a
quē facis: ita q̄d nullā inimicitā ex
eres supra modū fallacit: q̄a fallax
ē q̄d plus in nimio uel minus in par
uo ē: quā q̄d iustū ē. Sed tamē pareis
in multis miserationib; potencie
tue: n̄ occidens ullū p̄ possibilitatē
clarissime uirtutis tue. hoc dēputans
ante ipso q̄d pareis p̄ penitētia:
ideoq; de m̄ia tua humiliaui me
dans gl̄am nomini tuo in iudum
et turbatus in p̄meritis culpis
meis de tuo iudicio. **Q**uod autē
idē caput uidet ignei coloris rui
lans ut flama ignis: hoc ē q̄d in
celo dñi ē igneū obstaculū rubens
in fortissimo ardore ultionis sue:
tribilē habens faciē hominis: quō
oculi dñi facie ad facie uident
unāquāq; iniusticiā: ita q̄d culpe
diuersoz criminū n̄ relinquuntur
neglecte ante d̄m: quas n̄ terribilit̄
inspiciat eas examinando iusto
iudicio suo: et q̄a etiā monstruosa
et horrenda s̄ iniqua opa homi

nis humanā faciē ostendemia in
 actib; carnaliū desiderioꝝ. Atq; in
 ira magna respicit ad aquilonē.
 quia dñs in uisione sua dedignant
 omne malū qđ orit̃ de suggestio
 ne diabolica. S; qđ a collo et deorsū
 n̄ uidet ulla formā ei qm̄ reliquū
 corpus ipsius omnino absconsū &
 obstrusū ē in p̄dicto angulo. hoc
 ē qđ in bello dī recta iudicia que
 uirtuose disp̄gunt praua opa ho
 minū p̄uersoꝝ nullus humanus
 sensus quasi finētenus p̄scrutari po
 test. quō occultant̃ et contegunt̃
 in angulo speculatiue scientie &
 opis hominū. ita qđ nec uidēri
 nec cōphēdi ulla scrutatione
 ualent nisi qđ aliquādo cognos
 cunt̃ cū ostendit̃ res gesta in cau
 sa ultionis dī. ut facies hominis
 uidet̃ scđm̄ desideria uoluntatis
 ipsius. Unde etiā in ipsa ultione
 n̄ ē ulla simulatio alicuius facilita
 tis. nisi semp iustū iudiciū scđm̄
 peccata hominū. quō crimina eoꝝ
 n̄ negligunt̃ indiscussa ut p̄dictū
 ē. quia helus dñi examinatio ei ē.

xiii. **Q**uod uero caput ipsū uidet̃
 quasi nudā formā humani
 capitis. hoc ē qđ idē helus dñi nul
 li mortalitati subiectus ē. p̄manēs
 uidelicet nudus ab omni subiecti
 one debilitatis. iuste diiudicans
 opa hominū. Nec erub; obrectū
 ad instar uirilis forme nec uelami
 ne more muliebri. quō ipsi n̄ ē
 aliqua sollicitudo sensus. sibi

quēquā supiorē ulla uirili fortu
 tudine debellare. nec ei inē ulla
 feminea mollicies timidi animi.
 se aduersa n̄ posse supare. Est plus
 tam uirile qm̄ muliebre. q̄a foris
 sima uirtus dī magis ē in uirili ui
 riditate. qm̄ sit in mollicie feminee
 negligentie. mutūq; tribile ad in
 tuendū. quō idē helus tribilis et
 metuendus ē omni creature. cū ip
 sa ē cū sentiens ingesta causa ultio
 nis ei. **S**ed qđ habet tres alas
 mire latitudinis et longitudinis.
 albas ut ē candida nubes. hoc ē.
 in explicabilis uirtutis scē trinita
 tis expansio. quā nullus hominū
 cōphēdere p̄ualet in latitudine
 gl̄e sue. nec in longitudine pote
 stas ei. in multa suauitate et cla
 ritate diuinitatis fulgens. rectaq;
 ultione sibi subiciens m̄tes homi
 nū. in magna diuersitate ut nu
 bes discurrentiū. Que n̄ s̄ in altū
 erecte s; solummodo a se separatim
 in directū exēte. ita tam ut idē
 caput eas aliquantulū altitudi
 ne p̄cellat. quia ultio dñi n̄ ele
 uatur ulla arrogantiā s; coaptat
 se unicuiq; cause scđm̄ merita ex
 tenta iusto iudicio correptionis
 sue. sic tam ut possibilitas po
 tētie dī q̄si incapite ei dē ultio
 nis sue humana opa que uera
 trinitas n̄ tollerat indiscussa in
 altitudine fortitudinis sue p̄ce
 dat n̄ tam ea tā acriter ulciscens
 et conterens ut posset eadē pos

sibilital potestatis ei. **E**t ala
 prima adextera maxilla surgens
 tendit ad aquilonē. quō dñs iusto
 iudicio primū adextera saluationis
 parte in filio suo deuict diabolū
 et omne malū. Scdā uero que et
 media ē agnūre ipsius dirigit
 ad septentrionē. qā post saluationē
 que in filio dī facta ē & quasi in me
 dio iā roborata fide gustataq; dul
 cedine electō. p̄p̄s enī fugauit
 rugientē inimicū. eos eruens de fan
 cib; illi. Tercia autē a sinistra maxil
 la extendit ad occidentē. qm̄ ab elec
 tis dī satana fugato enī a sinistra
 p̄ditionis parte in filio p̄ditionis
 omnino comteret. mundo iā in occa
 sū terminū sui tendente. Et aliqñdo
 magno t̄ore se mouent atq; in eas
 dē partes p̄cutiunt. qā p̄ribile
 atq; p̄formidabile iudiciū omni
 creature helus dñi in uisionē mo
 uetur. ibi exercens iudicia p̄ussio
 nis sue ubicūq; iusto iudicio placue
 rit diuine maiestati. Ubi enī timor
 et amor atq; honor dī in reueren
 tia fidelit̄ habet. ibi dñs mitē & sua
 uē se ostendens. uisionē suā n̄ exer
 cet. duos autē & rebelles t̄ribilit̄
 et iuste castigans. **V**nde prima
 ala uisionis mee p̄cutit et abiicit
 homines illos in abyssū p̄ditionis. q̄
 ita indurati s̄ sup duriciā lapidū
 ut interiorib; oculis dedignando
 semp despiciant iusticiā meā. retro
 respicientes p̄ scientiā intellectus sui.
 plusq; consentientes carnalib; desi

derius atq; diabolicis suasionib; qm̄
 uolentes scire uerā iusticiā et qm̄
 ullo consensu suo aut p̄admonitio
 nē meā aut p̄ hominis exhortationē
 reueri uelint de sua iniquitate sic
 cruciantes sp̄m scientie sue. qā magis
 notant et faciunt iniusticiā diaboli.
 quā iusticiā meā. Hi infundunt in
 corda sua q̄si resolutū plumbū. idē
 dissoluta desideria prauē molliciei.
 mittentes illud uehit ad stabiliendā
 duriciā ferri. uidelicet obliuionis
 dī. sic indurati q̄si sunt ferrei. ita qd
 nec causa dī nec hominis sibi met aut
 ulli partant in iniquitate. **S**up
 istos clamant et conquerunt̄ elem̄ta
 cū reliqua creatura. qd tā uilis na
 tura hominis in breuissimo tēpore
 suo tā rebellis ē dō. cū ipsa semp in
 timore et reuerentia p̄cepta dñi p̄
 ficiant. Unde & sup hominē terri
 biliter uociferant̄. Quom̄. Non sic
 qd elem̄ta clament in uoce aut
 conquerant̄ in scientia rationalis
 creature. s̄. qd scdm̄ modū suū
 uociferant̄ in streptu sonitū et
 qd querimonias p̄ferunt in timo
 re t̄rorū. ut ea cū alia creatura in
 stū dī iudiciū induet sup hoīes
 ipsi rebelles existentes. illa n̄ alit̄
 stantia nec alit̄ se in semetipsis mu
 tantia. quā ea iussione sua uertit
 diuina potestas. Unde tā crudelit̄
 isti indurati homines. imitantur
 satanan. qui in duricia iniquita
 tis sue noluit subdi dō creatori
 suo. p̄pt̄ qd p̄it ab omni beati

xv.

xvi.

dine. cū quo et ipsi pibunt sequen-
tes illū. **M**edia autē ala heli
mei cecidit rabidos homines. & unū
q̄d q̄. p̄sūptuosū malū q̄d sciēter
ac temere faciunt homines. q̄d se
primū crexit in homine in sangui-
ne abel. quē frater suus ^{ob hoc} ha-
bebat. q̄a p̄pter oblationē substan-
tie ipsius q̄m in bona uoluntate
distribuit dō carus erat. et q̄d se
etiā crexit in pharaone qui inmi-
rabilib; meis admonitus ē na q̄d
exterius int̄ore meo inuitus di-
misit pplm meū isrl̄ quē merū p̄
rabie retrahere uoluit p̄pter q̄d illū
helus m̄s deglutit. et q̄d se etiā
meo dē pplō meo crexit qui me
cognoscens atq; mirabilia mea ui-
dens. idolū in oreb; adorauit. unde
corona de capite illius cecidit. na
q̄d eis lex dī facta ē corruptibilis
induat; lapideis tabulis. & alus
his similib; p̄pter quē de gl̄a sua et
felicitate ceciderūt. hec om̄a ulcis-
cente ultione mea. unde etiā moy-
ses famulus m̄s. de eadē contraria
plebe mihi multociens aduersan-
te in isto helo meo fecit uindictā
ex uoluntate mea cū efficaciter di-
ceret electis meis. ut occideret un-
quisq; fratrem et amicum & proximū
suū. et merū cū ardentē iudicib;. **xx.**
eidē ppli ait q̄d occideret unq̄sq;
proximos suos qui inuicem erāt be-
elphégor. ubi ultus sū me occisa
iniquitate illa pugnante contra
me. **S**ed inabel primū orta

iusticia dī p̄ ipsū inuenti s̄ multi alii
electi ex omnib; his malis et pueris
generationib;. qui collegerūt et colue-
runt subtiliora p̄cepta mea ut filii
isrl̄. inter q̄s etiā ortus ē iustus ac
merorū desiderantes humanitatē fi-
lii mei. Facta autē eidē filii mei ma-
nifestatione qua misi eū natū ex
uirgine. coquebat; & sa liebat; oīs
iusticia legis. dulcis et suavis cib;
facta omni pplō credenti in me.
aptis ueritatē ipsā ueritatē mani-
festantib;. itaq; in omnib; istis p̄dic-
tis generationib;. scient transgressā
iusticiā meā ulciscēbat; et ulciscē-
bit; helus m̄s. q̄a d̄s qui erat tunc ē
et nunc. ac semp p̄manebit. atq; he-
lus m̄s qui tunc erat ē & nūc et semp
stabit usq; dū finiant; trib; & ppli.
n̄ simentē iusticia dī. om̄e rubigi-
nē iniusticie discitientē. **xx.**

Propter q̄d etiā in hoc eodē he-
lo meo hanc iniquitatē aufero.
illū uidelicet deiciens qui canino
more abhominat; florentē in me
ecclesiam. aut qui p̄rabie iniquitatis
sue destruit constitutā p̄ me dedica-
tionē uel alias constitutas iusticias
ad templū meū pertinentes. que for-
titer surrexerūt in p̄significatione
serui mei iacob. ut hec scriptura ha-
bet. **S**urgens ḡ iacob mane tu-
lit lapidē quē subposuerat capiti
suo & crexit in titulū. fundens oleū
de sup. & appellauitq; nom̄ urbis be-
thel. Hoc tale ē. iacob surrexit
mane. quia ipse ortus ē tēpestiuis

140
 amator ueracis iusticie inconstituto
 rum ~~ex~~ plo cui ipse conueniens
 nom in ~~posuit~~ posuit quo de illo
 debuit oriri rectissimu templu uir-
 go scilicet maria de qua sol iusticie
 effulsit et tollens lapide que infigu-
 ra altaris sub posuerat supiori capi-
 ti suo idē xpo ut in nomine ipsius
 qui ē uera petra scificaret et scifica-
 tus nominaret quia unaqueq; scifi-
 catio altaris subposita ē potesta-
 ti om̃ip̃is dī capiti om̃iū fidelū
 erexitq; illū ^{instituit} libri uite et in p̃sonā
 p̃cipui odoris celestis ierlm quia
 ut xpc ē caput membrorū suorū in sup-
 na ierlm sic ē unūq; scificatū al-
 tare excellentior pars templi sui ef-
 fuso desup oleo in significatione
 crismatis qd ē effusa grā dī om̃ip̃is
 in scō baptismo et appellauit scifica-
 tū locū illū domū et templū dī scdm
 nom ciuitatis celestis ierlm que ui-
 uens templū dī uiuentis. **H**oc itaq;
 exemplo et significatione erigen-
 dus ē lapis in templo in nomine meo
 ordinando ipsū uidelicet templū
 ideo signatū cū lapide qā ego
 firma petra sū adque oīs iusticia
 et lex xpianorū p̃tinet. Ubi cūq; enī
 fuerit scificatus locus ubi corpus fi-
 lii mei immolandū ē ibi uolo ēē la-
 pide in nomine meo signatū qā
 ego ueracissima fortitudo sū etiam
 si ibi ex aliqua impossibilitate n̄ po-
 terit esse templū quo seruus m̃s ia-
 cob erexit lapide in sua p̃figuratio-
 ne in nomine meo ut dictū ē quia

et filius m̃s de stirpe illius incarnat ē.
Templū autē tale m̃ dedicatū n̄
 debet ēē uacuu huius negocii
 quin postulet causā constitutionis
 sue que adheret sibi de labore mi-
 nistrantis ei ppli sicut etiā celestis
 ierlm cū capite suo xpo n̄ uult ca-
 rere iusticia sua semp aspiciens in
 labores filiorū suorū quos susceptura ē
 in dō. Quom̃ ut se abstrahant a dia-
 bolica seruante se constringentes
 a uoluntatis desideris carnis sue
 et se affligentes contra semet ipsos
 in abscissione p̃p̃iarū rerū oba-
 more celestiu n̄ eis om̃ib; utentes s;
 sibi met aliquas subtrahentes atq;
 dō offerentes ad honore ipsius
 sicut etiā p̃currentis seruus m̃s ia-
 cob instituit decimā om̃is sub-
 stantie sue cū dicebat ut iterū
 scriptū ē. **Q**uētorūq; que de-
 deris mihi decimas offerā tibi.
 Hoc tale ē ex omni qd mihi de-
 deris offerā tibi decimā partē
 quia hoc lex tua ē primū scili-
 cet in anima mea o d̃s m̃s absci-
 dens ab ea p̃p̃riā uoluntatē meā
 offerens tibi contra me iusticiā
 tuā et postea decimā partē om-
 nis substantie mee qm̃ possideo
 sup tram. Quid ē hoc. Om̃is scilicet
 fidelis homo qui cōphensus ē in de-
 cimū ordinē sup̃norū ciuiū debet
 semp ad templū meū decimā partē
 dare substantie sue p̃p̃t restitutio-
 nē illā qd computatus ē in decimū
 numerū numeratorū idē in scientia

xx.iii.

xx.iii.

di existentium. & aduersum templum in
delictis celestibus ierusalem primum.

xxv.

Qui autem obliti amoris mei templa
in nomine meo dedicata praebe
iniquitatis suae destruunt. uel qui
dedicationem eorum secundum exemplum de
iacob ortum demunt. sanctificata loca
sanctificata loca scilicet polluendo.
seu cum sanguine homicidii. seu cum
pollutione seminis illud educen
do in adulterio aut fornicatio
ne. uel qui in summo sacrificio ne
gligunt instituta dedicationem
antiquorum patrum absque signato la
pide quem iacob erexit in sua presig
nificatione uel qui destruunt
constituta prae iusticia in decimis
aut in substantiis templi mei. oue
miseris. oue miseris. oue miseris ho
minibus. illis. qui se tam turpiter seducunt
& tam pueri ante oculos maiestatis
meae existunt. uidelicet ut dictum
est instituta mea negligentes que
omnia de ueteri lege translata sunt. quia
de ueteri testamento plata est noua
lex in filio meo secundum mediam
grae. & quia de omni iusticia legis et
prophetarum. quod erat minus factum
est maius in eodem filio meo. qui omnia
signa priorum patrum. que ipsi ab
seconse in umbra dixerunt manife
ste ostendit in semetipso in omni
iusticia. **E**t qui hec omnia desti
tuunt. ita quod ipsi cibum uitae qui
de utroque testamento factus est. de dig
nando sicut lutum conculcant. &
canib; et porcis ac aliis pecoribus.

xxvi.

idem prauis hominibus diuidunt cum
magis dantes paganis mor
rib; et uane igno
ramie quam in omnipotentem deum. atque in
usum suum secundum uoluntatem suam cum
paramis. hos uel sem eorum et ego de
struam. eos percipiens de summo gradu
usque ad infimum. & dedi uicis in
paupertate. in uisione huius heli
mei. **G**ereia uero ala ultionis
meae cedit & credulos et incredu
los. in suis impiis & iniustis operibus.
ipsa percipit credulos non operantes
in uoluntate sua bona et iusta
opera qui bene uident fidem et quibus
nota est iusticia dei et tamen sedent
in tenebrositate malorum operum. ge
mentes ignoranter post tenebras
iniquitatis. uolentes bachari in
peruersitate. quod eos tamen non permittit
deus secundum uoluntatem ipsorum perficere.
hoc idem abscondens illis ultione
sua dum sic sunt obsecrati. quod obliti
sunt eius. ita ut ab eo liberrime re
cederent. Incredulos autem cedit
in infidelitatem eorum ita quod etiam
eis abstrahit iniquitatem ipsorum cum
retributione ultionis. cum non per
mittunt malum hoc perficere quod
libenter facerent. unde & ma
lignus diabolus superatus in bea
titudine fidelium hominum ante
oculos dei semellatum uellet
istos trahere in tenebras mortis
secundum nequiciam suam. sed eos amplius
comprehendere non potest nisi ut sunt
opera illorum. **S**ed quedam alia mis

xxvii.

ra hominū ē sup̄ t̄am qui habent
p̄sp̄ritatē in forma sensu sp̄s. ita
q̄d sapientes s̄ ad recordationē dī
scdm̄ uoluntatē suā accensi cū sci
entia sensus. unde tunc in semet
ipsis p̄sūptuose habere uolunt
scientiā sapientie facientes quic
quid cognauerunt et miscentes in
ficiā cū iniquitate s̄. stulti s̄ in sa
pientia. quō notant semetipsos
ita q̄si pleni et p̄fecti sint ad habē
dū et cōphendendū atq; ad acq̄
rendū plenitudinē uoluntatis sue
scdm̄ arbitriū suū. q̄cquid exco
gnauerunt. Et dū alas suas leuare
uolunt p̄ potestātē suā in p̄uincis
et ciuitatib; ac in alius locis atq; in
aliis causis. in quib; tunc occupati
s̄ cū impio. in quo nolunt habere
intelligibilē mensurā in dīm aspi
cere quid faciant. tunc effundunt
et abiciunt ante oculos dī p̄pter
impia & iniusta iudicia illorū q̄s
ipsi prius diiudicabant. in quib;
nolebant timorē dīm sciētē habere.
Et sic p̄stū helū meū facti erunt
in planctū magnū. et inflebiles uo
ces corā omī p̄plo qui uident et
audiunt iudicabile tēpus iniq̄
tatis eorū quib; dā uidelicet ex ip
sis adhuc in hac uita in multis mi
seris multa defectus ipsorū uiuen
tibus. quib; dā etiā pessima morte
indiuersis passionib; morientib;
ita diuersa uicissitudine ulcis
cuntur & exurit helus m̄s omnē in
iusticiā. quia illa ē contra me.

197
Nunc autē q̄d n̄ audis p̄dictū
caput ulla uerba p̄ferre s̄. tan
tū in se ipso immobile p̄manens.
alio suis m̄dū illuc p̄cutere quo
& ipse alē tendunt ut dictū ē. hoc
est q̄d in helo dīm n̄ ē clamor mi
nantis uocis et in supbia se erigen
tis s̄. in potestate fortitudinis sue
et in rectis iudiciis suis immobilis p̄
sistens. ut uione sua post rabiē opū
emeritas res absq; timore dīm ge
stas confundendo et conterendo
eas. scdm̄ extensionē utriusq; iudi
ci sui ulciscit. ut tibi o homo ue
racissima manifestatione p̄mon
stratū ē. Et quia d̄s iustus ē omnē
iniusticiā examinari oportet p̄ ui
tū. quō ipse d̄s bene nouit discre
tā positionē quē ē in scientia hoīs.

Nam scientia in hoīe ē quasi spe
culū. in quo latet desiderū si
ue bonū siue malū uolentis. Unde
homo inter has duas partes positus
inclinat se uoluntatē suā ad par
tē illā quā desiderat. S; homo q̄
uerit se ad bonū. illud fidei ope
amplectens p̄ adiutoriū dī mer
cedē beate remunerationis lau
dabilē accipiet q̄a malū spre
uit et bonū fecit. qui uero se in
clinat ad malū. hoc p̄uersa ac
tione de gluciens. p̄ suggestionē
diabolicā. penas iuste retribu
tionis inde miserabilē incurret.
quō bonū neglexit & malū
p̄petrauit. Idcirco in multa de
uotione et humilitate se homo

xxx. i.

subiciens dō fideliter opet salutē
 suā. que de summo bono emanat. ita
 ut anima ipsius interiori sentate in
 ebrietate. quia in bene disposita et recte
 ordinata concussione seruit crea-
 tori suo. Quomodo. **Q**uo metus
 idē inceptio angustie facit timo-
 re. timor autē concitat tremorē. p
 que debet homo opari qd iustū ē.
 Quomodo. Qd homo metu angusta-
 ri incipit. hoc p donū sps scī de ra-
 cionali sensu habet. ppt qd etiā nul-
 lomodo omittere potest. quin dñm
 sciat. illaq. scientia quā habet in
 dñm facit in ipso timorē. in hoc qd
 incipit timere scdm ea que dī s.
 Et si hec habet cū studio sciens dñm.
 tunc concitat cū iterū ignea grā
 in xpō ammonens ut deinde in-
 cipiat tremere. quatinus pēpunc-
 tionē tratur ut iusticiā dī fide-
 liter opetur. **N**unc ergo o hoīes
 intelligite et discite. unde sunt hec.
 Quid ē hoc. Ds ē. qui in uobis qd
 bonū ē opatur. Quomodo. Ipse
 ita uos constituit. ut prationale
 sensū in opib. uris cū semant. que
 sapient cū discretionē factis. Irra-
 tionale enī animal facit. opa sua
 sine intellectu et sapientia ac sine
 discretionē atq. uerecundia. nec
 scit dñm quia irrationale ē. s. tan-
 tū sentit eū quō illius creatura ē.
 Rationale uero animal qd homo
 est. habet intellectū et sapientia
 discretionē. & uerecundia in opib.
 suis. que rationabilit opat. qd ē

xxx. ii.

prima radix. quā grā dī fixit in om-
 nē hominē cū anima adiuuendū ex-
 citatū. Hec ergo p dicta uigent iratio-
 nality. quia in his omnib. homines
 dñm scientes s. ut ea que iusta s. uelint.
 Unde ebulliens & pfectū opus atq.
 pspērū in bona uoluntate hominis.
 quod ipse homo amplectit in salua-
 tore suo in filio uidelicet dī. p quē pa-
 ter omnia opa sua in spū scō opat. hoc
 deinde incendit & admonet ignea
 grā data in xpō ihu. **I**deoq. in gan-
 dio sps scī faciat homo opa iusticie.
 n dubitans in puerisā mustratione
 idē ne dicat. qd aliqd sibi de sit in
 omnib. his. aut in prima scilicet ra-
 dice p donū dī homini primitus in-
 posita. aut in ignea grā sps scī eandē
 radicē iterū in admonitione tangen-
 tis. ita ne puerse corruens deinde an-
 gustiet in his que ppt repensibile.
 impetū fecit quāsi in interiori sua
 radice quicquā minus habuerit. sei-
 licet ne postquā ceciderit in necessi-
 tate positus murmuret sic dicens
 in semetipso. Heu heu qd feci. qd
 opa mea n potui puidere in dō. Et
 etiā sine pondere infidelitatis ince-
 dat. ita ut n diffidat dō in opib. su-
 is. s. ut sit securus sine lacrimabili
 querela prauū opis. Qui autē acutus
 et aures interioris intellectus habet
 hic in ardente amore speculi mei
 ad uerba hec anhelat. & ea in consci-
 entia animi sui conscribat.

P
ost
hec
ui
di

inter angulū septentrionālē & an-
gulū occidentālē murū parietis
p̄fati edificiū in interiore ei⁹ parte
totū arcuatū sedm̄ modū cancelloꝝ
n̄ tamen ap̄tū ut cancellos s; inte-
grū habentēq; in singulis arcub;
q̄si picturā hominū. In exteriorē
autē parte ei⁹dē muri uidi alios
duos minores muros longitudinis
spaciū q̄d fuit ap̄dicto angulo sep-
tentrionali usq; ad angulū occiden-
tālē. ipsiq; angulis ex utraq; parte
sui coniunctos iuxta modū testudi-
nis. Altitudo uero eorundē duoz
minoz muroꝝ erat cubitoꝝ triū. La-
titudo autē inter interiorē arcua-
tū murū et mediū erat cubiti unū
atq; int̄ exteriorē & eundē mediū
fuit latitudo unū palmi q̄si pue-
rilis manus. Intra idē quoq; edi-
ficiū uidi sex imagines ante pre-
dictū arcuatū murū sup̄ pauim̄-
tum ipsius edificiū stantes. tres
scilicet iuxta se in fronte ei⁹dē
muri p̄pe angulū qui respiciebat
ad septentrionē & tres etiā simul
in fine parietis ei⁹dē secus angu-

lūm qui tendebat ad occidentē.
om̄s picturā marci. ei⁹dē muri
inspicientes. In ipso autē fine ei⁹dē
parietis uidi aliā imaginē intra
idē muri inspicientes. In ipso autē
fine ei⁹dē parietis uidi aliā ima-
ginē intra idē edificiū sup̄ lapidē
unū in modū sedis in pauim̄to po-
sitū sedentē & lauis dextrū ad mu-
rū inclinantē. faciē uero suā ad co-
lumnā uere trini. tatis uertentē.
Sed in eodē fine uidi alterā imagi-
nē sup̄ eundē murū in altiori loco
stantē. & etiā ad p̄dictā columnā
uere trinitatis uersā. In his ergo in-
maginib; conspexi similitudinē
talem. Indute erant ut priores ima-
gines quasi sericis indumentis et
candidis calciamentis. excepta illa
quē ad dextris medię harū triū erat.
quasi in extrema parte ei⁹dē parie-
tis uiderā quē tota tante puritatis
tanteq; claritatis exiit ut p̄mul-
to splendore nullā ei⁹ formā p̄fecte
intueri possē. & excepta illa quē
sup̄ murū stabat ut dictū ē. quē
nigris calciamentis calciata fuerat.
s; om̄s sine palliis erant p̄ter me-
diā illarū triū quē in prima par-
te ei⁹dē muri stabant. quē pallio
induebat. Due quoq; earundē
triū sup̄ioꝝ quē ad dextrā scilicet
et ad sinistram medię imaginis sta-
bant & due triū inferioꝝ media
uidelicet & quē ad sinistram ei⁹ erat.
n̄ habebant muliebria uelamina
in caprib; suis. nudis tantū albis

crinib; flantes. Media autē trium
priorū & illa que sup lapidē iuxta
murū sedebat erant uelato capite
candida uelatura capitis. ut mos
est mulierū. Eadē quoq; media tri
um supiorū & que ad dextrā ei sta
bat. uestite erant tunicis candidis.
Sed uidi talē dissimilitudinē earū.
Imago que stabat in medio trium
supiorū habebat in capite suo inmo
dū corone circulū croci coloris dex
tra parte insculptū. semp accende.
Et uidi qd ad dextrā eiusdē imagi
nis columba aduolabat. ore suo
spirans in eandē scripturā. Atq; ea
dē imago dicebat. **E**go p̄fusa
sū p̄teriorē midiam. ex qua ori
tur riuulus qui nullatenus abscon
dē uult pecuniā. nec aurū. nec p̄cio
sos lapides. nec margaritas corā
egenis et necessitatib; eorū necessariā
substantiā n̄ habentib; ac p̄pterea
plorantib;. Nunc consolabor illos
et semp reficiā paup̄tate ipsorū p̄
ter amorē filii dī qui suauis et mi
tis ē. ac qui bona sua distribuit in
animas iustorū tangens uulnera
peccatorū eorū p̄pter penitentiā. Alia
uero imago que stabat ad extris
ei habebat in pectore suo quasi leo

Lē tamquā speculū lucidū. et a col
lo suo uelut serpentē pallidi colo
ris in torta flexura uirgule ad pec
tus etiā ipsius dependente. Et ait
lucidū leonē inspecio. et p̄pter
amorē ei do. Ignitū autē serpentē
fugio. s; serpentē in ligno penden

tē dingo. Tercia autē imago que a
sinistris ei erat. tunica simili iacine
to rubri coloris induebat. Et ad
pectus ipsius apparuit angls ex
utroq; latere suo alā unā habens.
ita ut ala dextra addextrū hu
merū eiusdē imaginis extenderet
et ala sinistra ad sinistrū humerū
illius. Et ipsa imago dicebat.

Anglicum habeo consorcium. nec
cū dissimulantib; se ypocritis
ambulare uolo. s; epulor cū iu
stis. Imago quoq; que fuit media
trium inferiorū induta erat tunica
croci coloris. Et sup dextrū hume
rū ei candidissima columba sta
bat. spirans ore suo in dextrā aurē
illius. In pectore uero ipsius. mon
struosū et informe caput hoīs ap
paruit. Iacebant quoq; sub pedib;
eius quasi species hominū. concusca
torū et contritorū ab ipsa. In manib;
autē suis habebat cartā expansā
et ex una parte uidelicet uersus
celū septē lineis inscripta. quā
legere uolui. s; n̄ potui. Et dixit

Virga amare correptionis et
flagelli eē uolo contra illū cū
uolo contra illū mendacē qui
filius diaboli ē. quarū etiā idē
diabolus p̄secutor ineffabilis
iusticie dī ē. Unde illi contraria
et molesta causa sū. quō nūquā
sū inuenta more ipsius. ita qd
et ego cū de ore meo sicut mori
ferū uenenu exspuo quarū ipse
me nūquā in astina sua inue

113.

nit. Ipse ē etiā mihi pessimū ac mo-
 lestissimū malū omnium malorum. quō
 omne malū ab ipso ortū ē. Propterea
 abicio & conculco eū inamabili ius-
 titia dī. quē mihi incessabiliter
 sine fine amabilis ē. cuius etiā su-
 stematrix & ductrix ego sū. quā
 sup me solidabit & constabit om-
 ne edificiū uirtutum dī quē edifi-
 cant in altitudine. O fortissime &
 nobilissime dē. adtūde. Altera au-
 tē imago. quē ad dexterā ei⁹ erat.
 faciē habebat anglicā & eximī.
 latere suo uolantē alā unā. inspe-
 cie tam hominis ut ceterē uirtu-
 tes apparentes. Et ait. **E**go repug-
 no diabolico certamini quōd se eri-
 git contra me. p̄tinaenter dicens.
 Non possū sufferre ullā tribulatio-
 nē. s; omnia mihi contra uolo abstra-
 here de me. Nullū timebo. Quē ti-
 merē. Neminē timere uolo. Sed
 qui hoc malū dicunt abiciēt
 p̄ me. quā posita sū semp letari
 sempq; gaudere in omnib; bonis
 quā dñs ihc ē remissor & conso-
 lator omnis doloris. quō & ipse do-
 lorē p̄tulit in corpore suo. Et quā
 ipse etiā ē iusta correctio. ideo
 et ego uolo me illi coniungere
 sempq; ipsū portare abiciens de
 me odium & inuidiā ac omnia ma-
 la. Uolo quoq; semp faciē letā in-
 tua iusticia habere o dē. S; tertia
 imago quē stabat ad sinistram eius.
 induebat tunicā alba uiridi colo-
 re distincta. Habebat autē in ma-

nib; suis modicū uasculū pallidi
 splendoris multā lucē ut fulgur
 ex se reddentē. ita quōd eadē lux
 in faciē & circa collū ipsius magni-
 nis lucret. Et dicebat. **E**go fe-
 lux sū. Dñs enim xp̄e ihc facit et
 parat me pulchrā et albā. cū illud
 mortiferū consiliū diaboli effu-
 gio quōd semp ruminat infelicitatē
 illā scilicet quod dē abiciēt & dia-
 bolus malis opib; adtrahit. Hunc
 satanam fugio hunc abicio ipsūq;
 mihi semp molestū habeo. quā
 amatore illū desidero quā assi-
 due amplectar & quē cū gaudio
 habeā in omnib; & sup omnia. Ima-
 go uero quē in fine huius parie-
 tis sup lapidē sedebat. induta erat
 tunica sub nigra. In dextro autē
 humero suo habebat modicā crū-
 cē inposita imagine ihu xp̄i. quē
 hac et illac uersabat. Et quasi ex
 nubib; effulsit inpectus ei⁹ quidā
 splendor mire claritatis a se in mul-
 tos radios diuisus. ut splendor so-
 lis a se diuidit eū p̄ parua et mul-
 ta foramina alienius rei fulget. In
 dextera quoq; manu modicū lig-
 nū in modū flabelli habebat. ex
 cuius summitate tres ramusculi
 miro modo cū flore pullulaue-
 rant. Habebat etiā in gremio suo
 minutissimos lapillos omnium gē-
 marū quos multa sollicitudine &
 diligentia considerabat. ueluti
 creator res suas diligenter con-
 siderare solet. Et dixit. **E**go

di cū iusticiis ei⁹ insētare. et ueritate.
 Propter qđ reparata sū in bonis. et mu-
 tata de uicis. Unde & tu dñs mñs de-
 lecta iuuentutis mee & ignorantias
 meas ne memineris. neq; uindictā
 sumas de peccatis meis. Et cū hec ad-
 tentus inspicere. iterū qui sedebat
 in throno dixit ad me. **N**ullus fi-
 deliū qui humiliter uult dō obedi-
 re dubitat humano magisterio sub-
 iacere. quāquā p̄ sp̄m sc̄m regimen
 in pp̄lo pp̄t efficaciam. ~~in huius~~ ui-
 litatis iuuentū dispositū ē. illudq;
 in eccl̄asticis obseruationib; futurū
 et fideliter firmiterq; habendū
 in antiquo pp̄lo p̄figuratū ē. Hinc
 etiā qđ uidet̄ inter angulū septen-
 trionalem & angulū occidentalem
 murū parietis p̄fati edificii in in-
 teriore ei⁹ parte totū arcuatū
 scđm modū cancelloꝝ n̄ tamen ap-
 tū ut cancellos; integrū. hoc ē qđ
 ab abrahā et amoyse diabolo re-
 pugnantib; q̄si in angulo respi-
 ciente septentrionē usq; ad uerā
 trinitatē que apte declarata ē
 in uera et catholica fide. cū ad dō
 patre filius dī missus in mundū
 doctrinā suā habundantē emisit
 in fine tēporū quasi ad angulū
 respicientē ad occidentē. erat
 murus idē israeliticus pp̄t̄s in
 lege iusticie dī constitutus opans
 in constructione bonitatis patris
 om̄pis scilicet in ueteri testam̄to
 frenatus & sibi coniunctus. quā
 post ostensionē aspnatus que

di cū iusticiis ei⁹ insētare. et ueritate.
 Propter qđ reparata sū in bonis. et mu-
 tata de uicis. Unde & tu dñs mñs de-
 lecta iuuentutis mee & ignorantias
 meas ne memineris. neq; uindictā
 sumas de peccatis meis. Et cū hec ad-
 tentus inspicere. iterū qui sedebat
 in throno dixit ad me. **N**ullus fi-
 deliū qui humiliter uult dō obedi-
 re dubitat humano magisterio sub-
 iacere. quāquā p̄ sp̄m sc̄m regimen
 in pp̄lo pp̄t efficaciam. ~~in huius~~ ui-
 litatis iuuentū dispositū ē. illudq;
 in eccl̄asticis obseruationib; futurū
 et fideliter firmiterq; habendū
 in antiquo pp̄lo p̄figuratū ē. Hinc
 etiā qđ uidet̄ inter angulū septen-
 trionale & angulū occidentale
 murū parietis p̄fati edificii in in-
 teriore ei⁹ parte totū arcuatū
 scđm modū cancelloꝝ n̄ tamen ap-
 tū ut cancellos; integrū. hoc ē qđ
 ab abrahā et amoyse diabolo re-
 pugnantib; q̄si in angulo respi-
 ciente septentrionē usq; ad uerā
 trinitatē que apte declarata ē
 in uera et catholica fide. cū ad dō
 patre filius dī missus in mundū
 doctrinā suā habundantē emisit
 in fine tēporū quasi ad angulū
 respicientē ad occidentē. erat
 murus idē israeliticus pp̄t̄s in
 lege iusticie dī constitutus opans
 in constructione bonitatis patris
 om̄pis scilicet in ueteri testam̄to
 frenatus & sibi coniunctus. quā
 post ostensionē aspnatus que

in bello dñi excitata ē. pñstatio
 nes ueterū pñstatiōnū pñstatiōnū p
 signata s̄ regimina nouarū dig
 nitatū. Nā uetus testamētū ten
 debat usq; ad nouū. ex se germi
 nans multo maiora pcepta legis noui
 testamētū quā primū orta essent
 in ipso. ita qđ de minore factū ē
 maius de minore uidelicet doc
 trina ueterū pceptoꝝ maior et
 laciōr & doctrina nouoꝝ. cū ue
 tus testamētū solumodo eēt
 quasi fundamentū primitiuis
 positiū. sup qđ edificata ē pfun
 dissima sapientia omīs doctrine.
 manifestata in incarnatione fi
 lii dī. tendens ab eadē ueteri le
 ge circūcisionis. usq; ad nouam
 regulā baptismi maiorib; pcep
 tis ornata. **E**t idē murus plebs
 uidelicet iudaica in interiore par
 te intellectus sui in quo aīa ho
 minis dñi cognoscit ē ubiq; ar
 cub; circūdata idē circūquaq;
 psignificationē magistrū p
 cursoꝝ suoꝝ pcepta legis dī cla
 mantū & sibi ostendentū ual
 lata ut minores pmaiores q̄si
 p̄cellentes sibi hoīes ornari
 solent iuxta constructionē
 cancelloꝝ que ē tipica pfigura
 tio sp̄s scī duras literas pforan
 tis in incarnatione filii dī. qui
 cancellos midie sue petentib;
 plenissime demonstraunt. Non
 tamen aptus ē in pforatione
 ostiari sp̄s scī. uidelicet spūale

intellectū in ueteri lege n̄ denu
 dantis. ut postmodū factū ē in
 cancellis midie in carne manife
 statū filii altissimi. s̄. integer. ma
 net induricia legalium pceptoꝝ
 que postea p sp̄m sc̄m in fonte
 aque uiue elucidata sunt. .xj.

Habet quoq; in singulis arcu
 bus quasi picturā hominū.
 Quāquā ut hec pictura ostendit
 imaginē hominū. sic in triūpha
 li arcu scilicet indignitate ma
 gisterū positiū ē homo in uice
 dī. Quomodo. Quō pfundissima
 et capitalis sapientia pgrām dī
 posita ē in os rationalitatis hoīs.
 ut homo in nomine dī exerceat
 officiū magistratiōis p̄districō
 nē iusticie & mie ipsius altissimi.

Quod autē in exteriori parte
 eiusdē muri uidet alios duos
 minores muros. hoc ē qđ in extio
 ribus negociis p̄ter spūale ma
 gisteriū ē incepta constitutio
 p̄p̄loꝝ maior et minor qui con
 stituti s̄ pcepto dī quasi duo
 muri. quō exteriorē s̄ maiores na
 ti ex fortitudine sc̄laris poten
 tie in mea ordinatione. et medi
 us s̄ minores qui consistunt sub
 potestate et spiritaliū & sc̄larū
 psonarū. quasi inter interioris
 p̄fati muri arcus qui ē spūale
 magistriū et exteriorē murū q̄
 est sc̄laris potēcia ut p̄dictū ē.
 Unde duo muri positi s̄ extra
 ambitū interioris arcuati q̄rū

seclares psonas s̄ utrius causis ma
gis uidelicet exteriora quā interiora
habentes. ita qđ tam s̄ in uinea
constitutionis mee. Quomodo.

Ex exterioris intelligit interioris
quō ut homo cognoscit ex
uisibili & alia psona hoīs quomō
homo tūndus ac honorandus et
amandus sit. sic etiā in eodē in
tellectu intelligat qualiter inui
sibilis et altissimus d̄s metuendus
ac uenerandus et diligendus sit
sup om̄a. Nā p exteriorē et seclare
dnationē admonet homo inio
ris et sp̄italis potestatis diuine
maiestatis. que ita clausa et ab
seconsa ē hominī. ut n̄ possit car
nalibus oculis ei uideri nisi qñ
tum fide illius capit. Et qñdo qđ
mortale creature d̄s inuisibilis
est. salte p uisibile magisterium
discat homo timere & uenerari
ipsū altissimū eiusdē p̄lationis
institutorē. Quomodo. **E**x spi
ratio diuina dedit insensui ho
minū p̄rationalitatē eorū ut inrec
ta constitutione inter p̄p̄tōs mag
ne p̄sone dnentur. que ab illis
timeant ac honorent. Nā d̄s id
circo p̄misit genus unū excelle
re & aliud subiaccere. ut ita hoīes
diuiderent ne inuicē p̄semetipsos
inificerent & p̄irent. alioquin
ociosi eēt nescientes p̄cedē ad
agnitionē dī nisi hoc p̄uident
p̄mōrē & honorē in hominib;
Et ita p̄cessit sp̄s sc̄s ducendo

p̄p̄līm ad interiorē legē sp̄s qua
homo unus & exterioris regeret.
donec fons saliens exiit appa
rens mundo in plenitudine iusti
cie qui regit utrūq; corpus sei
licet et animā. Unde etiā cura seclā
ris potencie sic constituta ē ad usū
terrenarū rerū ut corpus requi
rat refectiōē ne deficiat. et spi
ritale magisteriū ad interiorē
susp̄rationē pueniendi ad ser
uitutē dī ut anima ad celestia
anhelet. Hec itaq; constituta s̄
in ea ordinatione. scđm qđ etiā
ysaac dixit filio suo iacob. xv.

Esto dñs fratru tuorū et incur
uamur ante te fili matris
tue. Hoc tale ē. Dñs eē debet fratru
tuorū pollens sup eos in honorib;
et in beatitudinib; benedictus in
benedictionib; que mihi ad dō da
te s̄. Et inclinamur ante te om̄s
nati filio matris tue subiecti t̄
p̄pter p̄cellētē causā benedich
onis tue. Ex te enim exiet magnū
genus. de quo fortissimus et po
tentissimus uir exsurgit. quē
fratres ei ipsū fugando p̄sequen
tur. s; ipse uelocissime in maxi
mis uirib; suis q̄si leo se illis eri
piens. excellentissima dnatione
illis dnabitur. et p̄met eos in noīe
potestatis sue que nūquā in uilis
sima cauda eradicebit. fratrib;
suis incaudā effectis. Sic et ego
pater celestis dixi filio meo in
carnato. Esto dñs omniū nascent

tuū peritox de conceptu semine
humano quos creau pte. quāfū
tu mirabiliter natus es ex uirgine
nō conceptus hominis semine. sed
existi de me pflagrantē ignē ap
parentis mīra uerū homo clau
so sigillo integerrime et castissi
me uirginis. Tu ergo es dñs illoz
de supna claritate diuinitatis.
qui fratres tui s. ppter incarna
tionē tuā in qua homo es. Et incli
natio idē subiectio exhibeat tibi
a filiis tue matris scilicet tue in
carnationis. atq. in obsequio pie
deuotionis subiciant tibi homi
nes nam ex hominib. Et quō fili
dī sic ē dñs omnū creaturarū.
p ipsū etiā in uoluntate patris
et unitate sps scī in firmata ē dis
positio diuersarū potestatiū in
mundo. Quomodo. Sic uidelicet
quod dñs abstulit numeratē et iac
tantia illā qd ppls pplm in ho
noraret. ita qd unusquisq. face
ret qd sibi placeret si hoc dñs in
estimabilis sapientia consiliū sui
nō pstrauisset. s. ipse discreuit po
pulū inter pplm. minore scilicet
cū ministracione obediencie ma
iori suo subiacere. maiore uero
in omni utilitatis regimine solle
tū et deuote minori subuenire.
sicut etiā in accensione sps scī da
tū ē iacob p patrē suū qd ē dñs
fratrū suoz. ut supradictū est.

ed in hoc qd ostensū ē quod
ē dñs demonstratū ē qd

scilicet negociū habet psonā dñā
di suplibertatē alioz quib. ppter
timorē honoris sibi ab eis illam p
potestātē suā parcat. nō eos oppri
mens iure seruicioz. s. illos habens
quasi in dilectione fratru. In hoc
autē qd dictū ē qd incuruatio
ante ipsū fieret. inuēit seruiciū
ministracionis illoz qui p ligatu
rā famulantū dñs suis substra
s. ut filii carnis. curā carnalē ha
berent. Sed postquā idē iacob
hoc dñm p paternā benedictio
nē fratri suo subripuit. deinde
celestē celebratē. p lapidē quē
erexit in uisū. et p decimā quā
se uouit daturū constituit ut p
signatū ē significans principale
psonā in spūali milicia. quāfū
quisq. fidelis de minimo gradu
ascendē debet ad sumū pscelare
uidelicet potenciā discere sup
magisteriū clarioris lucis spūa
lis uite. in quo adimplet officiū
naucleri scdm iter immaculatū
agni qui sursum leuauit hominē
cū plenitudine & bonitate omīs
iusticie. scilicet erigens hominē
pstratū insidiis pueri raptoris.

Unde etiā hec duo infirma
ad trena uidelicet et ad cele
stia pcedentia in quatuor et qua
tuor partes diuidunt quia dñs
magnā uī sciencie rationalitatis
hominib. dedit. ita ut in accensio
ne sps scī hec in semet ipsis scriben
tur in figura quatuor elemtoz

xv.

plus predictis duob; modis adden-
tes qd nāspnor nec abicio: quō
qui in nomine meo multiplicat
quod minus ē dignus ē merce-
dis et nābiectionis: que etiā qua-
tor pariter tā in seclārib; grauami-
nib; quā in spūalib; institutis s.
Quomodo. Quia in seclārib; causis
s nobiles & nobiliores: s et famu-
lantes atq; obsequentes. In spūa-
lib; uero sacramentis s pcellentes
et superiores: s et obediētes atq;
corripientes. **E**go autē easde
officiales causas ordinatione mea
constitutas omnino rapī nolo fur-
tuo munere ēptionis inueniēda-
tione: sed uolo ut eis rationabili
causa assistat: ita ut qui ipsas
suscipiunt: utiles sint corā dō et
hominib; s: oquidā uenenam scor-
piones iusticiā meā transeunt &
eas mortifero ueneno auaricie
et supbie surripiunt: nō solū in seclā-
ribus posmuris s; etiā indisposi-
tionib; spūalib;. Rapina autē
seclāriū dignitatū trena scilicet
p̄terrena cōparata ē: quidē cru-
delissime inuacundia hēli dī
examinanda: s; tam maioris
ponderis et examinationis est
rapina spūaliū. Nā seclāres s in
exteriorib; caro de carne: spūa-
les autē in interiorib; spū con-
iuncti s; quāuis seclāres in exte-
riorib; occupent curā trenam
habentes tam sub eadē specie
ad interiora sps in regimine suo

deberent anhelare: spūales uero
in specie religionis et in cōmēptu
mundialiū positi: uariis incor-
de patris omnipotentis ordinam-
multo magis sub spūali nomine
deberent filiū ei infūmo sacerdo-
no ardentē imitari: quia sicut
idē filius exiit de corde patris
sui in filio suo psonas magistrorū
qui in tā egregiā ordinatione
positi s: ppter utilitatē ecclē: et
in recto ope dō coniuncti. Quomō-
Qui in incompunctione & pban-
one cordis atq; immaturo
sensu s qd mihi omnino pspiciū
est bonā uidelicet conscientiam
habentes: ita ut puer se & contra-
rie magistrū nō appetant: illud
nec diabolica arte sciscitantes: nec
ppecuniā aut pscārē potentia
acquirentes: nec inde uolantia
uerba laudis hominū queren-
tes: sed illud uera electione mea
et ppli inhumilitate suscipien-
tes: hi km̄ & pbatissimi custo-
des atq; certissimi amici mei s.
Sed qui retro incedunt et il-
lud alio modo in tenebris
acquirūt: uidelicet pscāria tre-
norū furtim misteria celestū
diripientes: faciē meā fugiunt
atq; animas suas acriter occi-
dunt: in hoc me deridentes qd
sic me denegant & contra uolum-
tatē meā caleant. Quomodo.
Quia ipsi despiciunt me nō de-
siderantes potestatem magistrū

ita sicut idē pat
apud seneripū

xx

xx

adipisci p me ita ut interiores
oculos cordis sui ad me eleuent
sic dicentes placet hoc dō an n̄
sed unusquisq; eorū dicit in se
metipso etiā si hoc malū ē apud
dīm ego tam accipiā confidens
in dño qđ quandoq; uiuens
adhuc in corpore penitē. & ta
li modo acquirit magisterium
absq; me dō uno ita qđ nec hoc
a me postulent nec se ad hoc mea
uoluntate puenire confidant.
s; in hoc ardore a facie mea fu
guunt sic rapientes magisteriū
a iudicia mea naufragantes. Isti
non s; intra in corde sūmi pa
tris sed s; extra in parte a qui
lonis qui in his causis ē prin
ceps eorū nolentes quāre me cre
atore omnium s; p priā uolun
tatē suā quā p dō habent ipsā
sequentes & me derelinquen
tes. Nā nolunt scire me. nec
ego eos. concupiscencia ipsorū.
suggerit eis qđ uolunt. Et qā
timorē meū habere recusant
ideiro et ego nolo eis tunc re
sistere intore ire mee quatin
eis repugnet iudic illa qua ni
hil amplius pualere possunt.
ipsi aut p me deuicti in hac ui
ta. aut responsuri in futuro tre
mendo iudicio de his que faci
unt ut p dictū ē. me uidelicet
scientes infide s; in his que p
petant ad me respicere nolen
tes. **N**unc autē ut uides qđ

p fā duo minores muri s; lon
gitudinis spacū qđ ē ap dicto
angulo septentrionali usq; ad
angulū occidentale. hoc ē qđ
in constitutione pplorū maiorū et
minorū cū extensione longitudi
nis humani tēporis ab abraham
scilicet & amoyse quasi a septen
trione usq; ad manifestationē
catholice fidei in uerā trinitatē
quā filiū m̄s ame missus in mun
dū ut ad occidentē edocuit. ex
terit in lege mea ppli et princi
pales eorū magist pcurrens uide
licet germen et exemplū ppli
noui testimonii. a helo meo usq;
adeundē filiū meū in carne na
tū tendentes. ut fuerit et s; & semp
erunt. interposite differentie in
hominib; interiorū et exteriorū
idē spitaliū & scāriū. maiorū
atq; minorū. Qui s; ipsis angulis
ex utraq; parte sui conuincti
iuxta modū testudinis quō tā
ueteri quā nouo testamento ex
utroq; latere inueni sui in hono
re & magistratione coadunati
declaram ppli. et hoc in simili
tudine testudinis. qđ ē in aucto
ritate diuine prouidentie bene
et digne cōposm ad statū edi
ficationis celestis hierlm. **xxij**

Quod uero altitudo eorundē
duorū minorū ē cubitoꝝ triū.
hoc ē qđ in subleuatione rectitu
dinis duarū scāriū condicionū
scilicet maiorū et minorū tres par

tes s hominū idē pcellentiores rec-
tores. et alii a vinculo seruitutis fa-
mulantiū liberi. atq. cōmunis ppter
platis suis insubiectione substrati.

Unde etiā latitudo inter inter-
iore arcuatū murū et mediū
est cubiti unius. que ē aptitudo dig-
nitatis inter superiores psonas spita-
lis magisterii et inter minora uoca-
bula tēne seruitutis. in unitate fi-
dei scdm dīm ad corripiendū subdi-
tos sups constituta. **A**tq. inter
exteriorē & eundē mediū clauu-
do unius palmi quasi puerilis ma-
nus. qā ē etiā int. inferiorē pote-
statē sc̄laris regiminis. et inter sub-
iectionē sc̄laris ministracionis ex-
tensio iuste considerationis. ita ut
he unanimi et simplici deuotione.
puerilis innocentie se inuicē tan-
gant in manu coniuncte. opatio-
nis sue. **S**ed qd int. idē edificij.
uides sex imagines ante p̄dic-
tū arcuatū murū sup pauimentū
ipsius edificij stantes. hoc ē. qd in
ope bonitatis dī sex uirtutes osten-
dunt ceteras uirtutes pfigurantes.
ut dī in sex dieb. creaturas suas crea-
uit. ipse uidelicet uirtutes infigu-
ra futurorū ante murū idē ante isra-
helicū pplm diuina lege frenatū
et magisterio ac defensione pcur-
sorū suorū circūuallatū apparentes.
cū etiā pauimentū tēnarū curarū
in eadē constructione sūmi patris
in hac significatione conueleant.
ut xp̄iana milicia pipsas se dia-

bolo opponat. **Q**ua ppter tres
stant iuxta se in fronte eiusdē mu-
ri ppe angulū qui respicit ad sep-
temtrionē. quia sc̄a trinitas in sepa-
rabilis in uirtute maiestatis sue iūcio
ueteris testamti abrahā & amōyse
diabolo oppositas inchoatū p diuer-
sas et secretas figuras designata est.
Et tres etiā simul in fine parietis eidē
secus angulū qui tendit ad occiden-
tē qm eadē trinitas in unitate diui-
nitatis regnans. in fine eidē deflu-
entis legis apto nomine suo p̄dica-
ta est. nato in carne filio dī ob redēp-
tionē hominis ad occasū tendentis.
que om̄s pictura in arcub. eiusdē
muri inspicunt. quia semp pari
deuotionis studio in hominib. ma-
gisteriū ordinationis dī p poten-
ciā ei in lege tā noui quā antiqui
testamti designatū attendunt. con-
siderantes qualiter in ipsis pficiat.
Quod autē in ipso fine eidē parie-
tis uidet aliā unaginē inter ē edifi-
cū sup lapidē unū in modū sedis
in pauimento postmū sedentē. hoc ē
qd in ipsa repositione ueteris legis
antiqui ppli et in uicio noue fidi
inchoato in uera trinitate cū dī
om̄s constantes uirtutes in eccl̄a in-
struxit. decem et etiā apparuit
uirtus hec in ope sūmi patris op-
ans in eo p hominē usq. ad finem
nē mundi. Unde sedet etiā sup for-
missimā petrā sup unicū scilicet
dī filiū qui sedet & quies ē om̄iū
fidelū caduca despicientū. et in

s. xx. vj.

s

s

s

s

s. xx. iij.

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

197^v

se pura fide credentiu. Et latius dex
 trū admirū inclināt. quia inque
 us rectitudine et in saluationis par
 te huius p[ro]p[ri]o qui sub magisterio dis
 positione d[omi]ni positus ē adheret. ita
 ut & ipsi maiores cū minorib[us] eā in
 opib[us] suis excolant. faciē uero suā
 ad colūna uere trinitatis uertit. quō
 in omni re intentionē suā ipsi trini
 tati acutissimo uisu iuste considera
 tionis intendit. ut sicut p[er]petua tri
 nitas in trib[us] p[er]sonis inuolabiliter
 consideranda ē. ita omēs d[omi]ni colen
 tes eā in factis suis diligentissime con
 siderent et considerando nō relin
 quant. S; q[ui]d in eodē fine uides alte
 riā imaginē sup[er] eundē murū mal
 tiori loco stantē. hoc ē q[ui]d etiā in
 translatione umbre legis antiquę
 in fide scē trinitatis clarescente ue
 ra luce iusticie hęc uirtus in princi
 pali magisterio et fidei p[ro]p[ri]o in
 alius eacū saluationis celestis
 desiderii eleuata ē. stans pugnans
 contra uicia in filio d[omi]ni erecta. quia
 ab ipso incepit et cū ipso in celesti
 ier[us]alim post finē sc[ilicet] p[er]manebit. Que
 etiā ad p[re]dictā colūna uere trinita
 tis uersa ē quō p[er]scām et ineffabile
 trinitatē confortata. reducit ani
 mas ad patriā. **Q**uod u[er]o in ipsis
 imaginib[us] conspicis similitudinē.
 hoc ē q[ui]d eadē uirtutes unanimes s[un]t
 in diuersitate donor[um] d[omi]ni. Quia p[ro]p[ri]e
 induit s[un]t etiā ut priores imagines
 quasi serieis indumentis quę s[un]t
 circa eas ut circa reliquas uirtu

tes suauiissima opa quę in diuina
 lege cultores d[omi]ni ipsi exhibent faci
 entes ea in iusticia ueritatis. et can
 didis calciamētis. q[ui]a in ardore ea
 rū ē etiā candor sequendi exem
 pli bonor[um] actiū in hominib[us]. Sed
 illa quę ad extris medie harū trī
 est quas in extrema parte eiusdē pa
 rietis uides. tota tantę puritatis
 tantęq[ue] claritatis existit ut p[er] multo
 splendore nullā ei[us] formā p[er]fecte in
 tueri possis. q[ui]a uirtus eadē cū salu
 te uere confortationis p[er] donū scē
 trinitatis in fine ueteris austeritatis
 exurgens. omēs plucida et pura ē
 carens cuncta indignatione diabo
 lica. in claritate leti gaudiū unani
 mitatis hominū. ita ut p[er] multitudi
 dine gl[ori]ę et honoris quā habet in ce
 lestib[us]. nulla ratione inestimabilis
 unanimitas ipsius quasi forma ei[us]
 ab ullo mortali homine ualeat con
 siderari. nisi quantum d[omi]ns reuelare
 dignatus fuerit. Et illa quę sup[er]
 murū stat nigris calciamētis calcia
 ta ē. quia tā maiore dignitate
 quā in minore ante incarnationē
 filii mei mortis signū et uestigiū
 fuit in hominib[us]. S; q[ui]d omēs sine pal
 lis s[un]t. hoc ē q[ui]d pariter t[er]renos cultus
 & exteriorē textū legalis instrum
 onis abiecerūt. intrinsecus uerā iusti
 ciā inspicientes. p[er]ter mediā illarū
 trī quę in prima parte eiusdē
 muri stabant quę pallio induit
 quō ipsa sub defensione d[omi]ni in initio
 p[re]cepti austeritatis desudans. cir

cū data ē cōphensione amoris di-
 in qua celestē thesaurū abscondit
 abiecto desiderio carnaliū. Et due
 earundē triū supiorū que ad dex-
 terā scilicet & ad sinistrā medie
 imaginis stant et due triū inferi-
 orū media uidelicet & que ad si-
 nistrā ei ē n̄ habent muliebria ue-
 lamina incapitib. suis. nudis tan-
 tū albis erinib. stantes. q̄a lex et
 pphēia p uirtutē supne maiesta-
 tis emanantes. et unā ac mortē sua
 fortitudine ostendentes. cū duob.
 pceptis gemine dilectionis pcan-
 dē diuinā potēciā subsequētib.
 atq. constantia intime circūspec-
 tionis habentib. in comitatus et gau-
 diū suauitatis induunt. fidelitē
 solute s̄ ab omī subiectione ullius
 doloris seu laquei mortis incapite
 in xpo uidelicet filio meo. nuda
 tamen coma fulgentes incandore
 uirginitatis. q̄a diuinitas uirgineā
 naturā in uirgine maria ualde di-
 lexit. S. q̄d media triū priorū & illa
 que sup lapidē iuxta murū sedet.
 s̄ uelato capite candida uelatura
 capitis ut mos ē mulierū. hoc ē q̄d
 ipse in auxilio supne altitudinis
 et instabilitate conseruationis bea-
 te quies. blande ac dulciter ligatē
 s̄ foris ligatura subiectionis. dñm ca-
 put omniū fidelīū in albedine pie-
 deuotionis uenerando ut maritus
 ab uxore sincera caritate debet ho-
 norari. Et eadē media triū supiorū &
 que ad dextrā ei stat uestire s̄ tum

cis candidis. q̄a p candē uirtutē di-
 uine maiestatis insuauissima bea-
 tudine emanant lucidissima et
 candidissima opa earū in hominib.
 stabiliā sub lege dñi cū ē iuncte s̄.
 Sed q̄d etiā uidet dissimilitudinē
 in eis. hoc ē quod diuersas uires
 habent in dō. concordit ipsū tam
 colentes. **P**ropt̄ q̄d imago que
 stat in medio triū supiorū pfigurāt
 abstinentiā. quō ipsa in primo cer-
 tamine ē quasi ciuitas et firmamē-
 tū atq. ornamentū sibi adherentiū
 uirtutū continens se a peccato in-
 grauitate morū. ita q̄d pseruatricē
 & recusatricē ē cunctō pueriliū
 in malis. nullā petulantia habens
 in se. s̄. apparetis quasi mat̄ in me-
 dio earū uirtutū que ^{gloria} trinitatis in
 incio date legis antiqui ppli de-
 signant. Et habet incapite suo in
 modū corone circū sū crocei colo-
 ris dextra parte in sculptū semp
 accendit. quia ipsa p sūmū caput
 coronata ē croceo radio splendi-
 dissimi solis scilicet filii dī in cui
 claritate tota cōphensa ē. nullū
 appetens nisi illū qui etiā in dex-
 tra parte saluationis anime sep̄
 eā accendit. Unde ut uidet ad dex-
 tra ei dē imaginis colūba ad uolat
 ore suo spirans in eandē scripturā.
 quō in dextra celestis pspirans ad
 ē donū uere simplicitatis uideli-
 cet scī sps in abstinentiā queq. bo-
 na p supnā inspirationē in saluatio-
 ne animarū accendens. ut etiā

xxviii.

eade uirtus demonstrat in supradic-
tis uerbis sue admonitionis. .xx. ix.

Alia uero imago que est ad dextris eius
significat largitatem puerilis sim-
plicitatis existente nec omnino astu-
cia aut duricia aduersus dolores
hominum habente. cum qua abstinen-
tia se semper aufert ab omni asperitate in
dextris bonorum operum sic tendens ad
deum. quia largitas inuenit operationis
eius est cum primum abstinentia opus
suum aggreditur. Que habet in pecto-
re suo quasi leonem tanquam specu-
lum lucidum. qui est in corde illius filius
miseris christi ihesu leo fortissimus uelut
in speculo pie et splendide dilecti-
onis conclusus. Quod autem a collo
suo gestat uelut serpentem pallidi
coloris. uictoria flexura uirgule
ad pectus etiam ipsius dependente.
hoc est quod quasi collo fortissima scili-
cet patientia idem filius misericordie pruden-
tissimus in pallore angustie car-
nis sustinuit flexuram penarum. cum ex-
altatione crucis. medicamento uide-
licet omnium uulnerum. quod largitas
per celestem amorem pectori suo inpri-
mit illud frequenter inspicies
in mentibus hominum. sicut etiam in
predicatis uerbis exhortationis sue
fateatur. **T**ercia autem imago que
ad sinistris eius est declarat pietatem nul-
lo modo habentem odium aut inui-
diam ad uita felicitatem hominibus.
semper gaudens et amplectens per-
spiciat omnium. cui uiriditate
et largitas unitione abstinentia

sinistre parte dabolice sufflationis
resistit. quoniam pietas est plenum opus ab-
stinentie insignifera pugna per quam
semper uictrix existit. Unde etiam tum-
ca simili iacincto rubri coloris in-
duitur. quia splendidissimo opere sub
quo pulcherrima sustentatione san-
guineae contrarietatis latent. omnes
scilicet iniurias pati post passionem
filii mei ipsius exemplum circūda-
ta est. Quod uero ad pectus ipsius appa-
ret angelus ex utroque latere suo ala-
m unam habens. hoc est ut homo in co-
gitatione sua semper angelicum ordi-
nem imitetur unamquamque dei ordinatio-
nem diligendo. cum ex utraque parte
sua tam per spiritum quam contrariarum re-
rum in singulis et geminis alis. uide-
licet in uno deo per geminam uirtutem.
non elatus supra modum in bonis. nec
omnino perstratus in malis se eleuat
ad uolendum. quod est deum in puritate
cordis aspicere. sic sursum tenden-
do et non ad terram se deieciendo. Qua-
propter etiam ala dextra ad dextrum
humerum eiusdem imaginis extenditur.
quoniam per spiritum bonis in dextra salua-
tionis animarum ad auxilium picta-
tis porrigitur. cum filii misericordie hominem
reportant ad patriam. Et ala sinis-
tra tendit ad sinistram tendit ad si-
nistrum humerum illi. quia in sinistra
contrarietatis diabolicarum insidia-
rum fidelis homo uolante pennam per
quam abiecit opera tenebrarum sursum
extendit ad refugium eiusdem filii mei.
per quem fortis contra omnem aduer-

.xxx. 4

hominum

149
sine existit. immanis una iustorum. ut
etiam uirtus hec indicat suis declarat
quomodo supra ostensum est. **I**mago
quoque que est media trium inferiorum pre-
tendit ueritatem. quia post abstinen-
tiam et illi coherentes uirtutes surgit
ueritas in omnibus. causis suis cum sibi
astantibus. magnis. uelut tris et tu-
tamen carum existens. uidelicet forte
presidium designans. quasi in medio
uirtutum sanctam trinitatem in occasu
iudice consuetudinis. et in ortu
uere fidei prefigurantem. Super cuius dex-
tri humerum candidissima coluba
stat spirans ore suo in dextrum aurem
illius. quod est in superiori parte dextre sci-
licet beati reditus. per incarnationem
filii dei ad unam. apparet admirabi-
lis uirtus spiritus sancti. qui spirauit in tactu
suo in dextrum auris idem in corda
credulorum hominum. ut intelligant
quod deus in sua diuina potencia sit.
quod autem in pectore ipsius monitu
osum et informe caput hominis ap-
paret. hoc est quod deus in cordibus electorum
suarum miseras et persecutiones princi-
pum esse permittit. sicut et filiis eius per-
uoluit de principibus sacerdotum. Et
quo deus est in corde fidelis hominis.
ideo debet et ipse homo per dei amore
patienter sufferre persecutionem. atque quia
mors in casu diaboli erecta est. ideo cir-
co oportet et fidelem hominem aduer-
sus diabolicas nequicias multa cer-
tamina in diuersis erumnis sustine-
re que sepe ipsius corpori laborio-
se et contrarie sunt. quo homini adhe-

ret. quod idem antiquus serpens semper
persequitur. Quod est hoc. carnis concupis-
centia. cui ille malignus hostis
in insidus posuit insidiat. Quod uero
iacent sub pedibus. et quasi species ho-
minum conculcat et committit ab
ipsa. hoc est quod sub uestigiis ueritatis.
omnes diabolice falsitates. que in opibus
hominum fiunt ad nichilum deducunt.
ipsa amore habente edificationis
ecclesie. cum omnes uirtutes manifeste
apparent et prebent in ueritate. que
ante tempora seculorum in corde patris
latens fuit inuisibilis. sed in fine tem-
porum uisibilis apparet in uera car-
ne filii dei. Unde etiam in manibus suis
habet cartam expansam et ex una par-
te uidelicet uersus celum septem lineis
inscriptam quia in omnibus opibus. ueri-
tatis est textura expansa per quam
per piano populo consistunt leges et ex
parte celestium desideriorum apto cul-
tu tenenda. et ex parte carnalium
cupidarum metuenda. ostendens
in se septem dona spiritus sancti uidelicet in-
expugnabile firmitatem contra di-
abolicas mortis insidias. Et illam le-
gere uisus non potest. quoniam quamuis homi-
nium desideret scire mysteria et oc-
cultas in domis dei tamen non est ei possibi-
le. dum est grauatus mortali corpore
intelligere aut capere quod deus in mira-
bilibus suis fieri uult. sed ipse homo
amplectatur et comprehendat ea in ue-
ritate fideliter sequendo precepta dei.
sicut etiam hec eadem uirtus in predi-
catis uerbis suis ostendit. xxxv.

Altera autē imago que addexte
 ra ei ē designat pacē supnū sig
 nū et anglicū consortiū habentē
 quia in plena uiriditate uernans
 germinat. quō eadē uertas circū
 data ē eximius et supnis donis. in
 dextera parte saluationis animarū
 habens pacē p filiū dī. Quom̄. Itē
 scriptū ē in anglico carmine. ubi dī:
 Glā in excelsis dō. et mīra pax homi
 nib; bone uoluntatis. Hoc tale ē.
 In altissimo dō fulget homo & dī
 in hoīe quia fili dī mirabiliter incar
 natus ē. idōq; laudabilis et glōsif
 ē in celo dī ab omni creatura sua.
 Unde etiā mīra sit pax saluationis
 illis hominib; qui uoluntatē pa
 tris cū deuotione et fide suscipi
 unt. quia etiā pax bone uolunta
 tis ē uoluntas totius bonitatis pa
 tris que fili ei ē qui ē dī & homo.
 Et quom̄ ē ipse pax. Ipse ē pax ho
 minū defendens eos ab insidiis
 antiqui serpentis. qui primus p
 uariator extitit qui lum̄ uite
 pdidit deiectus in tenebras qd lum̄
 pax uera idē uerus dī fili amulit
 hominib;. ita qd ipsi facti s; paru
 cipes regni dī in beato loco que p
 didit diabolus. Et ut uidet p dicta
 uirtus facie ^{habet} anglicam. quō ipsa
 fugit ab omī malo. in intentione
 scā quasi in facie sua dī aspici
 ens cū anglico desiderio. Unde
 etiā ex utroq; latere suo uolantē.
 Alā unā habet. qm̄ in utraq; par
 te tranquille scilicet & turbide.

ostensionis sursum addm tendit n̄
 faciens trōrē nec amaritudinē. s;
 semp in pspitate placida existens
 unū dī in unanimitate duarū ala
 rū cōphendit. qā nulla tēpestate
 instabilnans. nec in bono nec in ma
 lo euersa tantū in tranquillitate p
 sistit. Et in specie hominis ut ceterē
 uirtutes apparet. qā p filiū dī miri
 fice claruit cū etiā om̄s uirtutes ap
 pareat. quia p filiū dī mirifice claru
 it cū etiā os uirtutis p illā in hoīb; pban
 tur. ita qd nullom̄ contentione aut
 rixā querit s; semp lenitate. sic sedi
 ab omīe pugne opponens. ut etiā sup
 in uerbis locutionis ei manifestat.

Sed et alia imago que stat ad fini
 strā ei indicat beatitudinē et
 nā uitā appetentē. p cui fidei nate
 et in mīa lenitate uertas a sinistris
 omni fallacie serpentine p suasio
 nis hominē decipientis ipsi con
 sentientē. contra dicit. qā beattu
 do ē in uicta securitas uere clari
 tatis. in qua ipsa infelicitatē mor
 tis n̄ timet. p p̄t qd etiā induit tu
 nica alba uiridi colore distincta.
 quō circūdata ē fidelib; opib; in
 celesti desiderio albescentib; atq;
 multimodis donis in uiriditate
 sp̄s scī uirentib; decoratus. Qd autē
 habet in manib; suis modicū uas
 culū pallidi splendoris. hoc ē qd
 in ope suo demonstrat. qualiter
 in paruo retinaculo idē in contri
 to secreto cordis sui homo dī pfi
 de apphēdat. in pallore tamen

fragilitatis humane carnis quia si
desertum ipsa mortali uita pure
colenda est ubi miseria homines non
deserit. Unde etiam multa luce ut
fulgur ex se reddit ita quod eadem lux
in facie et circa collum ipsius magnis
lucet. quoniam cognito cum luminis
et in amore et in dilectione dei dis
fundit. uidelicet tendens de interi
ori corde hominis usque ad faciem idem usque
ad inceptum recti operis in bono ex
emplo intentionem suam manifestan
tis. et circa collum quod est postea ubique
prudenti fortitudine comprehensibilis in
completo opere cum illud in homine ante
deum perclarus sole fulget per beatitu
dinem. sic etiam in predicta manifestatio
ne eadem uirtus declarat. **I** mago. *xxx. iij.*
uero que in fine muri super lapidem
sedet preterit discretionem. quia ip
sa in consummatione antiquae obser
uationis in christo requiescens plenitudo
apparuit sollemissima existens cri
bratrix omnium rerum. tenens scilicet
quod tenendum est et abscidens quod absci
dendum est. ut utrumque a loto separaret.
Et induta est tunica sub nigra. quoniam
circumdatus est mortificatione carnis.
abiciens leuitatem totius uanitatis.
Quod ante in dextro humero suo ha
bet modicam crucem inposita imagi
ne ihesu christi. hoc est quod eadem uirtus
radicem posuit in dextra parte po
tencie fortitudinis dei. cum deus omnipotens
filium suum misit mirabiliter incarna
ri et humiliter pati. cuius dilectioni
coniuincta est discretio. quoniam ab ipso

manifestata est. ut per eam omnis iusticia
discernatur. Et ut deus est dispensator
conuenientis stature hominis. ita
est discretio in matre illi in officio
suo. opera sua uidelicet adimplens in
dispensatore crucifixo filio dei. cum
ipsa in utraque dignitate est diuini
tatis scilicet et humanitatis. Que
hac et illac uersatur. quia incomprehensio
ne latitudinis per significationem sancte
crucis circumdatur inter bonos et ma
los habet. Quod uero quasi effulget
in pectus eius quidam splendor mire
claritatis. hoc est quod de media dei quasi
de nube clarissima accensio diui
ne pietatis aspirat in mentes homi
num. discretionem ineffabilis eosque
illuminans. Unde etiam a se in mul
tos radios diuisus est ut splendor
solis a se diuiditur cum per parua et mul
ta foramina alicui rei fulget. quoniam
spiritus sanctus in superna uirtute diuersos
radios donorum suorum diuidens hominibus.
eos scilicet lucidiores sole ineffabi
liter discretos in humilibus. cauer
nis. idem in perspicacibus. in nobilibus. anima
rum fidelium suorum diffundit. illustrans
sensus et mentes eorum. ita ut acutissi
me in quibusque causis intelligant
quod eis apte in deo faciendum sit. S.
quod in dextra manu modicum lig
num in modum flabelli habet. hoc
est quod discretio in dextra parte
saluationis animarum opus suum
per donum spiritus sancti in hominibus. quasi in lig
no fragilis carnis semper considerat.
hoc signum tam in se habemus. ut

Ex nubi;

xxxv. 9

ase p diuinū auxiliū diuersas mus
cas diabolicarū uidelicet p suasionē
abigat. ne p eas induerfas uanita
tes disp gat. Pp̄t qd etiā ex ei sumi
tate tres ramusculi miro modo cū
flore pullulant. ut fideles homines
sup om̄a et in om̄ib; scām trinitatē
inmirabilib; suis semp florentē fi
deliter credant in unitate diuini
tatis glōsissime regnatē n̄ temere
in semet ipsis celestia secreta exami
nantes. s; sicut d̄s om̄a opa sua in
diuersis creaturis suis iuste & discre
te disponit sic etiā ipsi hoīes pui
discretionis cuncta facta sua bene
& recte dispensent. Qd autē habet
in gremio suo minutissimos lapil
los omniū gēmarū q̄s multa solli
citudine & diligentia considerat
ueluti mercator res suas diligentē
considerare solet. hoc ē qd ipsa in
sinu matris hominū om̄e qd ap
tū et conueniens ē in minutissimis
consiliis et artib; ex continet q̄si
ingemmus uirtutū. unāquāq; in
ficiā ad dō constitutā cautā & dili
genti examinatione pquirens ut
congrue et iuste in om̄ib; reb; p
cedat in cordib; hominū pp̄t mer
cedē opis acutissime considerans.
ubi ē remuneratio in dō. ut etiā
in uerbis suis quom̄ p̄monstratū ē
ppalat. **I**lla autē imago que in
eodē sine stat sup murū signifi
cat saluationē animarū. quō ip
sa in occasu uentis duricie effulsit
in culmine auctoritatis noue gr̄e

ita qd quasi fundamētū ei existat
discretio. cū qua et sup quā appa
ret eadē saluatio animarū orta in
filio dī cū natus ē ex uirgine p̄sa
lute hominū. Et nudū caput et
nigros acrispos crines habet. q̄a
nuda ē a seruitute subiectionis li
bere scilicet dignitatis manens. qm̄
filio dī apte quieret a quo etiā de
memer sustentata ē in gredine tam
paciens capilloz. quō in iudaica
plebe obfuscata apparebat n̄ ha
bente uerā claritatē. s; multiplice
diuēritatē quasi crispā comā di
uersarū obseruationū. Habet q̄q;
faciē obscurā. quō ante incarnan
onē filii dī in umbra mortis n̄ uisa
ē retinere felicitatē cōne saluis.
Unde etiā induta ē uaria tunica
plurimo colore intexta. quō inue
teri pp̄to multis modis circūdaba
tur uarietate opū. in mixta diuer
sitate multoz uicioz. S; qd uidet
quom̄ eandē tunicā et calceamēta
sua exuit stans nuda hoc ē qd in
passione filii mei morte absterfa
cū etiā post aduentū sp̄s sc̄i sonus
et uerba ap̄loz emissa s̄ in mundū.
excitata ē saluatio animarū. ita
qd ipsa sp̄nens mala opa et abici
ens contraria uestigia exuita ē
fortit̄ denudata diabolica ma
gistracione. in semetipsā sic dic̄s.
O tu turpissime diabole nūquā
relinqueres me. si n̄ redēpta esse
in sanguine agni. Nā in lacu in
ferni uoluisti retinere me. s; nē

grā dī liberata sū. Et sic crines ac fa-
 cies ei resplendent in pulchritudi-
 nē albedinis et nouitatis ut iā na-
 n infans. q̄a p̄ incarnationē filii
 mei creuit. multus p̄p̄s in figura
 crinū illius bene illuminatus in
 interiori facie aīe adherens uere
 & splendide iusticie. ita q̄d exqui-
 rebat felicitatē etnā confidens in
 albedine uite et in liberatione fi-
 deliū m̄broz xp̄o capiti suo adhe-
 rentiū p̄ nouā regenerationē et p̄
 uerā infancie innocentia saluari
 in uita celesti. Atq; p̄ totū corpus
 suū effulget ut purus et lucidus
 splendor elucet in claritate. quō
 ipsa q̄si p̄ omnia m̄bra sua p̄ fidele
 scilicet p̄p̄m sibi p̄ filiū meū subice-
 tū facta ē pura in colūbina simpli-
 citate. & clara in lucidissima pul-
 chritudine iusticie dī. Qd̄ autē ui-
 des in pectore ei splendidiſsimā
 crucē cū imagine xp̄i ih̄u sup̄ ar-
 busculā inter duos flores lili & ro-
 se flantē posita. quae se sursum ad ean-
 dē crucē aliquantulū recuruant.
 hoc ē q̄d eadē uirtus facta ē creden-
 tiū p̄p̄loz forte p̄ cordiū in passio-
 ne ih̄u saluatoris qui martyrio
 suo inuestigat boni & recti exem-
 pli sui arbore mortis & p̄dicionis
 ade deſſit atq; contriuit aduer-
 sus quā etnā duo testamēta scilicet
 uetus in candore & nouū in rubo-
 re illi repugnantiā p̄ dispositionē
 dī p̄cedebant. se in altitudine sp̄a-
 lis intellectus ad passionē ei dē p̄

et nobilissimi redemptoris. atq; ad om-
 nē iusticiā ei ap̄d mōne mortis reflec-
 tētia. Unde uide inde etnā q̄d exu-
 tā tunicā atq; calciāmā sua fortiter
 excutit. ita q̄d puluis multus ab eis
 excutiat. q̄a saluatio animarū osten-
 dit in nouis et iustis opib; hominū ab-
 stractā tunicā prioris consuetudinis
 et omnium uiciorū ueterū delictorū atq;
 abiectū malū exemplū transgressio-
 nis ade. fortissima examinatione
 ea discimens atq; comēpnens. et pul-
 uerē uane gl̄e aliorū q; peccatorū ase-
 piciens. sicut etnā sup̄ius in p̄locu-
 tionē sua de semetipsa confitetur:
 qui autē acutas aures interioris
 intellectus habet hic in ardente
 amore speculi mei ad uerba hec
 anhelet. et ea in conscientia ani-
 mi sui conscribat.

In. Visio tene
 patris

in angulo occidentali demonstra
 ti edificii mirabile & secretum atq;
 fortissimam colunam colore purpu
 ree nigredinis habentem eideq; an
 gulo ita impositam ut & intra et ex
 tra ipsum edificium apparet. Que
 etiam tante quamnatu erat nec ut
 magnitudo nec altitudo ipsius
 intellectui meo pateret. s; qd tan
 tamum miro modo planissima
 absq; omni ruga fuit. Habebat
 autem inextiore sui parte tres an
 gulos calibet coloris a pede usq;
 ad cacum ipsius uelut acutissimi
 gladii incidentes. quorum unus
 contra affricum respiciebat ubi
 plurimum putridi straminis ab eo
 succisum et dispersum fuerat et unus
 contra eorum ubi multe pennule
 pilli discisse deciderant atq; me
 dius contra occidentem ubi pluri
 ma putrida ligna ab ipso defecta
 iacebant. hec singula ab eis de
 angulis ppter temeritatem ipsorum
 succisa. Fenerum ille quem uidebam
 in predicto trono sedentem & hec omnia
 mihi demonstrantem. dixit mihi. Hec

mystica & miranda atq; ignota ple
 nissima dona que tibi homo claris
 sime apparent in uero lumine. tibi
 demonstro. et tribuo dicere & osten
 dere ad accendendum ignea corda fi
 delium qui purissimi lapides sunt ad edi
 ficationem celestis ierusalem. Nam sancta
 et ineffabilis trinitas summe unitatis
 subiugo legis seruientibus. occultata.
 s; in noua gratia de seruitute liberans
 manifestata simplici et humili cor
 de uiribus. personis unum & uerus deus a fi
 delibus. credenda & non temere perseru
 tanda est. ne qui noluerit contentus
 esse dono quod a spiritu sancto accepit dum plus
 querit quam oporteat. propter temeritatem
 elationis sue magis indeteri cadat.
 quam id quod indecens appetit inue
 niat. Quod & inuisio presens ostendit.
 Hec enim coluna quam uides in angu
 lo occidentali demonstrati edificii
 in figura uere trinitatis est. quomodo pater
 uerbum & spiritus sanctus. unum deus in trinitate
 et eadem trinitas in unitate est. existens.
 perfecta coluna totius boni et pene
 trans summa ac infima. regensque uni
 uersum orbem terrarum. Que in plaga occi
 dentis apparet. quia filius dei sub
 tempore quasi in occasum incarnatus pa
 trem suum ubique glorificauit et spiritum sanctum
 discipulis suis promisit. cum etiam idem filius
 in uoluntate patris mortem subeun
 do adimpleuit bonum exemplum ho
 minibus. ut et ipsi in edificio summi pa
 tris recte incedant uera & iusta opera
 in spiritu sancto perficiendo. s; mirabile &
 secretum atq; fortissimam se ostendit

quō dē incertatūris suis tā mirabi-
lis existit ut nullo modo ab eis adfi-
nē pducī possit. tāq. secretus ut nul-
la earū scientia uel sensibilitate p-
tinaciter sit examinandus. atq.
tā fortis qd omīs fortitudo ipsa
rū ab eo dirigat. nec ei fortitudi-
ni ualeat cōparari. **Q**uod autē
colorē purpureū nigredinis habet.
eideq. angulo ita imposita ut & in
tra & extra ipsū edificiū appareat.
hoc ē quod inuoluntate patris
unicus filius ei purpureū sangui-
nē suū pnigredine peccatorū homi-
nū et sic passione sua mundū sal-
uans uerā & rectā fidē credentib.
attulit. qā in defectu ueris obser-
uationis et in ortu none scīficatio-
nis cultus scē trinitatis manifestis-
sime declaratus ē. cū apte credmū
ē qd idē supnus pat̄ eundē filiū
suū misit in mundū de spū scō con-
ceptū qui glām patris & n̄ suā que-
siuit scīq. spē pfundā consolatio-
nē apuit ut p̄dictū ē. ita qd hoc
in nulla parte latēret. quin & fide-
lib. in ope dī manentib. & infidelib.
extra fidē positis denūtiaret. Et
qd tantē q̄ntitas ē ut nec magni-
tudo nec altitudo ipsius intellē-
tui tuo pateat. hoc ē qd eadē tri-
nitas tā ineffabilis glē et potesta-
tis ē. qd nec in magnitudine ma-
iestatis nec in altitudine diuinita-
tis ullo circuitu aut iactantia sa-
piētie humane n̄tis determina-
ri possit. Quōq. modo planissima

absq. omī ruga ē. quō qd admiratio-
ne dignissimū existit minutissima ē
ingrā et semp benigna plana q. in
sua unitate iusticie accurrentib. ita
ut nihil. ruga sū ulli iusticie in ea
inueniat. iusta et bona existens. in
parte saluationis. **Q**d autē habet
in extēore sui parte **Q**uod angu-
los calibei coloris a pede usq. ad ca-
cumen ipsius uelut acutissimus gla-
dius incidens. hoc ē qd contrarie
tam tenebrarū opposita in uniuers-
so mundo ineffabilis trinitas in uni-
tate dītanis apūssime apparet. nec ul-
li creaturę sue impio et potestate ab-
fensa latens exceptis incredulis cor-
dib. quib. ob incredulitatē ipsorū oc-
cultatur. p̄pt. qd etiā iudiciū dī cū
digna recompensatione eos ut meri-
ti s occidit. uelut fortissima calips
nulli inflationi cedens que se ipsi
opponit. unde et qd a sumo usq. ad
sumū tendit ab initio scilicet creatio-
nis scē usq. ad finē ei et qd sup ē. hoc
potēt. in acutissima diuinitate q̄si
incedente gladio semp sapientia
et potestate penetrant & penetrat.
Et qd angulus unus contra af-
fricū respicit ubi plurimū ar-
di straminis ab eo succisū & dispersū
ē. hoc ē qd iustissima diuinitas tri-
nitatis in xp̄iano pplō omne aridi-
tatē diuersitatis et contradictionis
atq. abiectionis rectissime catholi-
ce fidei aduersantē in maxima illi
confusione succidit. cōbūrit sicut
fenu qd conculeat & in igne cōbu-

115.

115.

rit a fructuoso frum̃i grano separar̃.
qd̃ fides cū opib; in sciencia scriptur̃e
de qua om̃e qd̃ eadē uere fidi con
trariū et inuile ē in incredulitate
sua disp̃git et aufer̃. qua insipiens
ppl̃s quasi stultū pecus utitur.

Aq; unus contra chorū se diri
git ubi multe pennule pullum
discisse cadunt. q̃a eadē diuinitas
clara iactantia iudaici ppl̃i qui cū
magna supbia in altitudine m̃is
sue uolabat deiecit. cū ille in semet
ipso cū in dō iustus ē uolebat ut
pharisei qui in alta celoz ascendere
tēptabant scdm̃ ppriā fiduciā suā
in semet ipsis confidentes s; iusto iu
dicio dī obdiuersitate m̃oz suoz dis
cissim in hac p̃supuone cadentes.

Melius uero contra occidentē re
spicit ubi plurima putrida
ligna ab ipso defecta iacent. quō p
ipsā trinitatē abscidit nefandū et
diabolicū scisma gentilis ppl̃i qui
in occasu infidelitatis errat in recta
fide q̃a ut putrida ligna molesta
et inutilia s̃ ad usus hominū sic etiā
abscisus et abiectus ē ppl̃s iste agau
dio uite. magis diabolica sectans
figm̃a. quā diuina p̃cepta. Unde
etiā hec singula ab eis dē angulis pp
ter temeritatē ipsoz succisa s̃. quia
in omnib; p̃dictis causis uera et scā
trinitas & infideles qui uel audac̃
eā dirūpere uolunt qui in eā p̃una
enter credere nolunt a se abscisos ire
p̃mittit in p̃dicationē. qm̃ rabide et
ignorantē inuadunt diuinitatē. no

ientes se inclinare fidi quā fili dī
p̃ semet ipsū attulit & quā etiā p̃ dis
cipulos suos hominib; transmisit.
scdm̃ qd̃ hec parabola dicit. vii.

Dñs quidā lapidē igneū habens
p̃ ipsū et p̃ uirtutē suos necessa
ria rē multo ppl̃o mandare uole
bat. s; nūq̃ n̄ erant sapientes et scio
u uerba dñi sui intelligere. s; insipi
entes et ignari ad mandatū illud p̃
ficiendū. Intēa ortus ē tu multus
et tēpestas magna & torrens ac se
uus tonitruus. ita qd̃ tūa mota ē &
qd̃ lapides scissi s̃. sic etiā qd̃ uas
unū in quo plurima uascula erant
in tūa iacens absconsū. dorso ad celsū
uerso maxima fortitudine radica
re uir cōtra. & qd̃ uulua illi ad celsū
conuerteret. Tunc etiā ad dñō illo p̃ la
pidē ipsū uehementissimo flatu ignis
aduenerit. qui tanto ardore nunci
os illos p̃transiuit qd̃ om̃s uene eoz
calefierent. et qd̃ om̃s desidia timo
ris ab eis tanta uelocitate excuteret
ut ab arida pelle uelocissime cadit
qd̃ ei sup̃ effundit. Et sic demū re
cordati s̃ illi omnū que audierant
et didicerant ad dñō suo. et abier̃
ad ppl̃m qui umbilicos n̄ habebat
& cui ciuitas destructa fuerat. et il
li mandatū dñi sui annuntiabant.
s; & quib; dā ex ipsis umbilicos re
stituer̃ ciuitatē eoz reedificantes
ipsis eā reddider̃. quib; dā autē
nec umbilicos restituer̃ nec eis ci
uitatē reddider̃. s; ipsos occiden
tes. ut portos eos diuiser̃. Et sic la

nuncios.

pis ille in universo mundo innotuit
 concubens et occidens omnia in dola
 facta humane carnis. Hoc tale est.
 Dominus iste est pater omnipotens. apud quem est
 unigenitus eius ille scilicet lapis angu-
 laris qui de igneo spiritu sancto conceptus
 est et ex integerrima uirgine natus ho-
 mo. ipse uidelicet flos candidissimus
 et pulcherrimus existens in albedine
 et pulchritudine totius seculi. Nam
 filius dei erat secundum diuinitatem in-
 narrabiliter ante eum omnis creatura
 cum patre et cum igneo refrigeratore.
 postea ut tempore placito missus apa-
 tre ut conceptus de spiritu sancto sic predi-
 catus est ueraciter incarnatus nasceretur
 ex uirgine ad conferendum creden-
 tibus candorem et decorem uite. Quo in-
 carnato ostendit celestis pater pullum
 et discipulos ipsi benigne mun-
 ans necessariam rem salutem uidelicet
 et saluationem hominibus qui in ipsum
 crediderunt. Scilicet illius discipuli cum idem
 filius apud eos corporaliter maneret
 in mundo erant stulti et in seculum ac-
 stolidi et tardi uigilantes uerba il-
 lius in spiritu intelligere et opere con-
 plere. Scilicet tantum quasi in sono in sim-
 plicitate ea audiebant. non dum con-
 firmati scilicet pauidi et ceterum uelut
 homines. Inter ea uenit tempus in sanctorum
 cordium itaque iudei in mutuum faci-
 entes exquirebant suscitantes in
 multa scismata contra filium dei ut
 in hac magna tempestate occiderent
 eum. Et dum ita implerent omnem ma-
 lignitatem suam ut desiderauerunt. tunc

in hoc preceptum et maximo tonitruo
 pactum est tam grande homicidium quod le-
 ante non fuit nec postea futurum erit.
 nam quod terra moueret idem quod tunc
 mentes hominum existerent cum reliquis
 creaturis et quod lapidea lex iudeorum
 scinderetur in criminoso facto eorum. Tunc
 primus homo cum genere suo in quo
 latuit signum relique creature suo
 in quo latuit signum relique crea-
 ture iacens sepultus in morte. ita quod
 omnem intentionem suam ad terram uer-
 terat habens adorso celum nolens re-
 spicere ad deum in magna fortitudi-
 ne filii dei eradicatus est et terra mortis
 in qua dormiunt cum filiis suis. ita
 quod suspicaret de toto corde et de
 omni scientia sua quasi in uulua ad
 celestem patriam se conuertens. quia
 audiuit christum dei filium propter ipsum oc-
 cisu. Scilicet post eundem filii dei ascensionem.
 a patre et per ipsum filium ut idem filius promi-
 serat spiritus sanctus adueniret. quia tota terra in
 superna dulcedine stultabat quod ce-
 lestis panis in mundo manserat quod
 infideles transire quasi in rumore
 neglexerant. fideles autem cum omni
 deuotione susceperant. Quia ergo uerum
 uerbum incarnatum erat apud spiritum sanctum
 in igneis linguis apparuit. quod de
 spiritu sancto idem filius conceptus est qui
 in predicatione sua mundum adue-
 nitatem conuertit. Et quod cum apostoli
 per eundem filium docti erant idem spiritus
 sanctus ita in calore suo perfudit eos ut
 diuersis linguis anima et corpore
 loquerentur. quod in eis anima corpori

diuabat sic illis clamantibus: quod inuo-
cibus eorum totus orbis terrarum commoue-
retur. Abstulit quoque idem spiritus sanctus ip-
sis humanum timorem: ita quod talis pa-
uor nullus eis mereretur: ut seueram ho-
minum timerent ne uerbum dei loque-
rentur: sed omnis huiusmodi timiditas tan-
to ardore et tanta festinancia eis ab-
lata est: ut quasi aridi et non molles: sed
ut mortui ad eundem aduersitatem
redderentur que ipsis accidere potuisset.
unde etiam mox perfecto sensu recorda-
ti sunt omnium que prius tardi fide ne-
gligenter audierant et preceperant a
christo: ea ita ad memoriam reducentes:
quasi eadem hora ab ipso illa cognou-
issent. Et abeuntes inter faciebant
inter incredulos populos qui umbilicos
idem sigillum scientiam scientie sancte innocen-
tie non habebant: quibus ciuitas eorum in-
firmata uidelicet legis infidelitatem
destructa erat: ipsis uerba salu-
tis et uere fidei in christo annuntiantes.
Unde multos ex eadem turba ad ag-
nitionem dei reducere: deducentes
eos ad umbilicum idem ad fontem baptis-
mans in quo receperunt scientiam perditam
in superba transgressionem: atque sanctam
ciuitatem preceptorum dei erexerunt: reedifi-
cantes eis ipsam qua eos infidator di-
abolus despoliauerat in aduersam: et eam in
fide ad salutem eis reddiderunt. Qui au-
tem fide baptismatis et munusculum
missionis dei propter incredulitatem suam
recipere nonlebant hos in preconiis sig-
norum pertransierunt: ac eos obduricia
et incredulitatem que in ipsis erat

condempnantes morti tradiderunt quia
in feceribus suis et in sordibus polluti-
onum carnis atque in illecebris formi-
cationum et adulteriorum suorum se inuol-
uentes ut porcus limo inuolutus ad
ueram fide conuertere noluerunt: unde et
a uita diuisi et separati sunt. Sicque filii
dei a multis et admirandis signis in
toto terrarum orbe manifestati sunt ex
patre secundum diuinitatem ante tempora
ineffabiliter genitus fuisse et post in
tempore secundum humanitatem mirabiliter
in carnatus esse ex uirgine: ita quod cor-
da omnium hec audiendum horrore
et tremore nimio sunt concussa et per-
cussa: et quod uana ac fallacia opera que
secundum uoluptates suas fecerunt ad nihilum
in eis precontemptum mortis sunt redac-
ta: uerbo uero dei testimonium sancte tri-
nitati atque uiuifice saluacioni que
sit per aquam regenerationis ad unitatem
reddente: ut dilectus iohannis in uerbis
exhortationis sue ostendit dicens.
Et spiritus est qui testificatur quod christus
est uernus: quia tres sunt qui testi-
monium dant in terra: spiritus aqua et san-
guis. Et tres unum sunt. Et tres sunt qui testi-
monium dant in celo: pater uerbum et spiritus.
Et tres unum sunt. Hoc tale est. Spiritus hominis
spiritualis est uidelicet non procedens de san-
guine nec nascens de carne: sed cur-
rens de archano dei: existens illi in-
uisibilis quod mutabilitatem subiectum est.
Idcirco est illi testificatio ad filium dei
cuius gloria mirabilis est in mystico spiri-
tamine quam nullus hominum perfecte
intelligere ualeat scilicet quomodo

154
idē unigenitus dī de spū scō concep-
tus sit et hīc mundū uenerit. sicut
etiā nullus hominū plenit̄ scire po-
terit quom̄ anima p̄transcat corp⁹
et sanguinē hominis ita qd̄ una ui-
ta erit. Et sicut sps hōis ē certissima
causa scientie que dī adō data ē p̄
transiens in ea om̄a que ei adō con-
cessa s̄. quō n̄ ē falsa et deceptiuosa
uita s̄; acutissima ^{uita} ita ē xp̄e p̄fecta
ueritas in qua surrexit et lumen
saluationis refulsit. de qua mors
cecidit quia ipsa fallax ē. Et tria
scām trinitatē significam̄ testi-
moniū dant in tr̄a. ita qd̄ osten-
dunt & tribuunt in p̄sentia scō re-
mediū uiuifice saluationis p̄ qd̄
p̄ueniendū ē ad celestia sine timore
p̄mansura. que n̄ dū immortalita-
te carnis habent in re. s̄; in spe ex-
spectant. Nā sp̄s hōis habet ex me
testimoniū in se qd̄ non ē implena
uita restorationis salutis nisi re-
surgat p̄ me in aqua regenerationis.
quia defecit in illo lumine qd̄ lucet
in me. expulsus defelicitate p̄cor-
ruptā conceptionē criminis quod
crefecit in sanguine. Et aqua habet
testimoniū illud qd̄ om̄a sordida
purget in se. & qd̄ ipsa mortifera
p̄dicio mortis p̄ purissimā purga-
tionē p̄eat in ea. hic spū ante san-
guinē adiuncta q̄a ut sp̄s spūalis
est. sic & aqua spūale affert sc̄ifica-
tionē. et media int̄ sp̄m & sangui-
nē posita quō et animā & corpus
p̄spūale regenerationē confortans

transmittit ad uitā. Sanguis quoq̄
testimoniū habet qd̄ uenenosa in-
nera sua retorqucat ad domū sc̄i-
ficationis p̄ aquā saluationis. que
est medicinalis uis in filio meo inci-
piens et in ipso ad uitā p̄manens.
quia sanguis in se continet ualde
culpabilia crimina magnāq̄ in-
quietudinē iniusticie p̄erantia
scilicet in nera currens in tortuosa
dulcedine. que ardentem libidinem ser-
uit & que innocentia p̄horrida ui-
cia suffocat. & crescit incipiens p̄gu-
stū comedens de suggestionē insi-
diatoris diaboli. Et hęc tr̄a unū
quō sp̄s n̄ ē uiuens homo sine san-
guinea mat̄a corporis nec sangui-
nea mat̄a corporis uiuens homo si-
ne aīa. nec hęc duo reuiuiscunt in
gr̄a noue legis ad uitā nisi p̄ aquā
regenerationis. et ita unū s̄ in re-
deptione. nec s̄ integra in saluan-
one quādiu ab hac salutarī aqua
s̄ separata. q̄a rationalitatem de ē
p̄cellens honor uite in qua redēp-
tus homo semp resonare debet p̄
fectā laudē in conspectu dī qui ip-
si rationalitatē dedit. Nā d̄s p̄p̄a
uoluntate sua creauit hominē
ad honorē illū qui incōplet in cor-
pore filii ei in uitā et̄na. cū p̄d̄mis
homo reuiuiscit in honorē uite
salutifera gr̄a redēptus in dō. Et
sp̄s quidē inuisibilis corporalib;
oculis existens designat patrē oī
creature inestimabile. & aqua
purgationē sordis faciens sig-

nificat uerbū idē filiū passionē
sua abstergentē maculas hominū.
atq; sanguis circūplectens et cale
faciens hominē figurat spm scm
suscitantē et incenduntē clarissi
mas uirtutes in hominib; Sic tria
hec uidelicet sps aqua & sanguis
s in uno et unū s in saluatione sci
licet ut dictū ē atq; trinitatē in
unitate & unitatē in trinitate de
monstrant. Quomodo. Scā & eccle
stis trinitas dat celeste testimoniu
ita qd nē ab alio sūptū s; certa re in
ipsa manifestatū. Quom. Patr testi
ficat qd uicū fructuosū uerbū
suū qd ante scā genuit. p qd oīa
creata s; ipsū p ea in pdestinatio
tēpore in uirgine glōsissime flo
ruit. Uerbū autē testificat qd ex
iuit a patre inclinasse ad humanā
naturā incarnatū uidelicet in pu
dore uirginitatis. qā exiuit a pa
tre spūali egressione & iterū redi
it ad patrē in carnis fructuositate
hic in medio positū qā a patre ē
ante tēpora inuisibilū genuit et
de spū scō in uirginis utero ut tē
pore corporalitē conceptū. Sēs ū
spūs testificatur qd accendit in te
gritatē uirginis ita qd uerbū dī
concepit & qd doctrinā eidē uer
bi in igneis linguis firmavit cū
aplos ita pfudit aut p totū mun
dū uerā trinitatē uociferantur. Quom.
Ipsi clamabant qd d; pater pfe
cit illud qd creauit hominē ad
supnā felicitatē qua spoliatus ē

sed ut saluaretur in redemptione

homo. qā ipse delinōtē factus
in reuelatione sursum s; uoluntate sua
declinans se ad terram deorsū nē
ingrā p incarnatū dī filiū erectus
denuo sursum et p spm scm illumi
natus et confirmatus ne paret in p
dicatione restitutus ē cū claritati.
Sic patr filius et sps scs testant
qd omnino nō disiungunt in po
testate quāuis in psonis distinguan
tur. quia simul opant in unitate
simplicis et in cōmutabilis substan
tie. Quomodo. Quō patr ē creans sci
licet omīa p uerbū idē p filiū suū
in spū scō. filius p quē omīa pficiunt
in patre & filio. Et he tres psonae s; ita
in unitate inseparabilis substantie.
qd nō transfundunt uicissim in se.
Quomodo. Idō quō qui genuit patr
ē & qui natus ē filius ē & qui a pa
tre & filio ardentissima uiriditate
pcedit et in specie innocentis alnis
sup aquas apparens eas scificauit.
et aplos igneo ardore pfudit. sps
scs ē. Pater enī ante tēpora scōz ha
buit filiū filiusq; erat apud patrē
spū scō cōnalit patri filio q; in uni
tate diuinitatis cōcōno. Unde consi
derandū ē qā si cō his trib; psonis
due uel una de cō. nō cōt d; inple
nitudine sua. Quomodo. Quia ip
se & s; una unitas diuinitatis. quō
si aliqua earū de cōt d; nō cōt. Nam
quāuis eadē psonae ita distincte sint.
tam s; una & integra atq; in cōmu
tabilis substantia inestimabilis
pulehritudinis pmanens in indi

et spiritu scō. sps scs p quē uirent oīa i patre & filio.

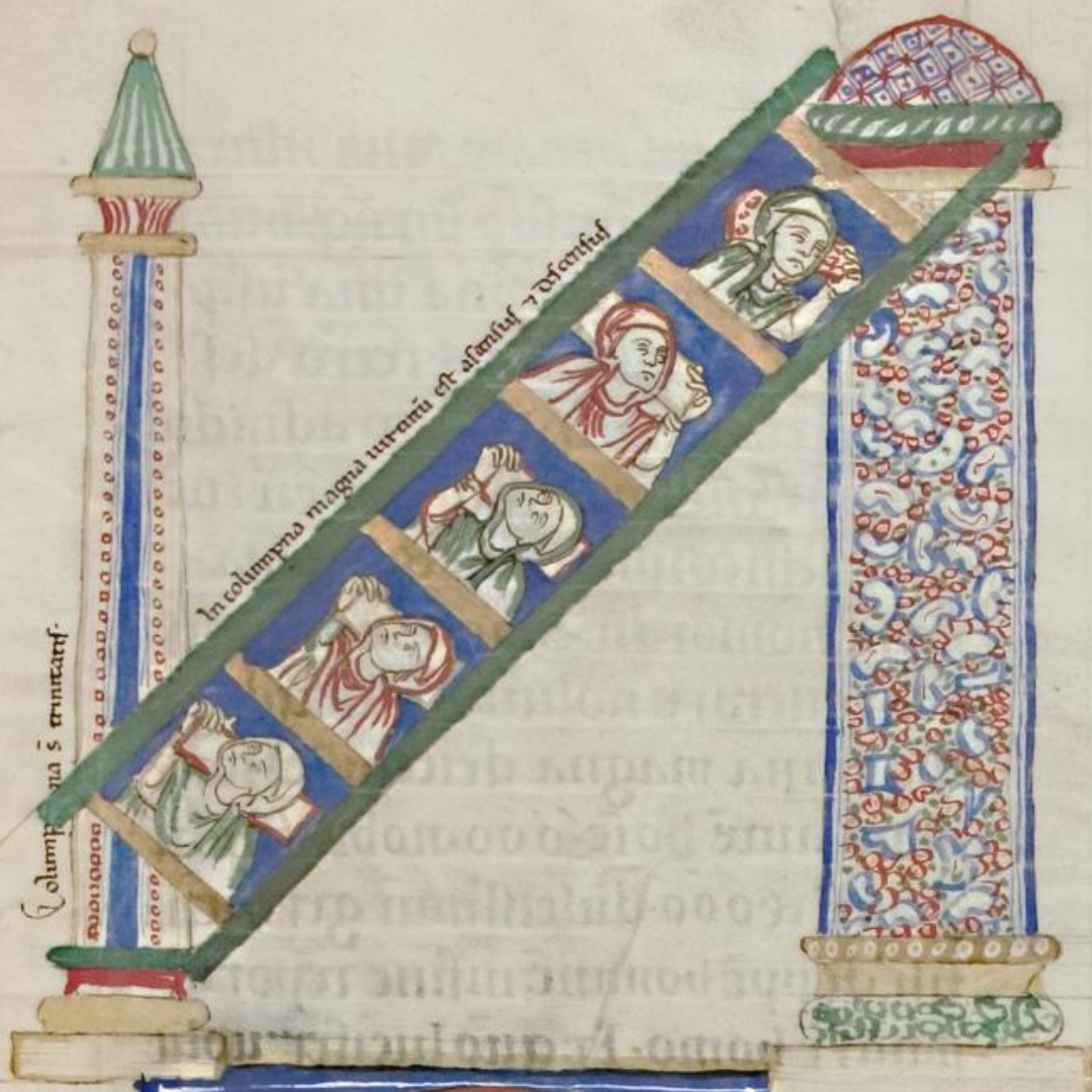
uifa unitate. Quomodo. **P**ote-
stas uoluntas ardor: hi tres apices in
uno culmine operationis. Quomodo. In
potestate uoluntas inuoluntate
ardor: inseparabiles sunt. sic & aliter
hominis in sua emissionem. Quomodo.
Circuens uentus cum humiditate
& calore est inindivisibili emissio-
ne: sic & oculus tuus in sua integri-
tate. Quomodo. Circulus oculi tui ha-
bet duo plucida in se. unum tamen
habituaculum existens. omniaque regens
que sibi constituta sunt. Audi & intel-
lige homo. Sic tres persone in una
incommutabili eterna diuinitas sunt.
In patre filius in utroque spiritus sanctus & unus
sunt. sibique inseparabiliter coopantur.
quod nec pater operatur sine filio. nec
filius sine spiritu sancto. nec spiritus sanctus sine
ipsis. nec pater nec filius sine spiritu sancto quia
unitas indiuisa sunt. Sic est deus in tribus
personis absque initio ante eum. non dum
ante exordium mundi assumptione
carnis in filio pacta usque ad propor-
tionem tempus ubi uenit finis temporis
illius cum misit deus filium suum. Sed &
eodem filio incarnato non deus est in tribus
personis uolens ita uicis inuocari. cum
idem uirginis, floruit in integri-
tate uirginitatis nec ineffabili tri-
nitati ob hoc persona addita est. sed
tamen ipse filius dei induit carnem
inviolabiliter assumptam. Unde & he-
tres persone. Sed unus deus in diuinitate.
Et que sic non credit ille abscedit
de regno dei quia scindit integra-
tem diuinitatis. et se ipsum infide-

ut scriptum est. **I**ndie autem tertia ap-
paruit homo ueniens de castris saul.
ueste concissa et puluere aspersus ca-
put. Hoc tale est. In illa die catholica
fides orta est in manifestatione sancte
trinitatis. pullulabant homines in mul-
to scismate. uenientes ab exercitu
mortifere cohortis. peruerse illud
seruantes quod non est possibile homini
scire. Unde incuruata per multas sua-
siones diabolice artis. fingunt se
ascendere super illam altitudinem. ita
quod uolunt scire plusquam eis scien-
dum sit de incomprehensibili diuini-
tate. Et ideo a ueste salutis & iusti-
cie seindunt. quia deo contrarii sunt.
atque fedant per diuinitatem sparsio-
nis incipite. fidei fide integra non
habentes. sed unum cum honorem diuinis
in multas sectas spargentes. atque
honorem suum in risione scismatis
minuentes. Qui omnes ad deum diudica-
bunt ut insequentibus. ita continetur.
Dixit dauid ad aduenientem qui nun-
ciauerat ei. Unde est tu. Qui respon-
dit. fili hominis aduenit amalech me.
ego sum. Et ait ad eum dauid. Quare non
timuisti mittere manum tuam. ut
occideres christum dominum. Vocauitque da-
uid unum de pueris suis & ait. Ac-
cedens irruere in eum. Qui percussit il-
lum. et mortuus est. Et ait ad eum da-
uid. Sanguis tuus sit super caput
tuum. Os enim tuum locutum est aduer-
sum te dicens. Ego interfeci christum dominum.
Hoc tale est. Ille uictoriosus qui
incomprehensibilis est omni creature

215.

155
dicit ad puerile ignorantiam que in
homine est ad illam scilicet pueriliam
que sibi metipsi facit exaltationem
hoc uolens scire quod sciendum non est. hanc
stulticia inuadit dominum quasi preternaturaliter
annuntians et scio te bene domine. nam
quod ipse responderet illi sic. Unde est tuus
qui habens inimicum uis scire totum
quod caret inimico. Et stulticia que orta
est inimicum habens. respondit quasi in sci-
entia sua dicens. Ego sum filius hominis qui
peregrinus est hic ueniens ab hac maledic-
ta terra. quia primus homo lapsus in gustu
pomi fecit in hoc exilium de patria
eius et ego per gentes sum. Tunc dicit deus ad
eum. Quia homo es a maledicta terra et
pulsus de patria ut exilium. quare non
misti tanta presumptione scrutari quod
tibi sciendum non est suffocans opus tuum. nam
quod nullomodo uale est in lumine spei
et tangens in eo malum homicidii quia
quicunque temere scrutatur quod deus fue-
rit ante creaturam mundi. uel quod
deus facturum sit per nouissimum diem hic
anathematizatus sit a portione bea-
te communionis. quomodo hoc sibi sciendum
non est qui habet mortale inimicum pecca-
ti grauatum. sed miserum est a felici salu-
te bone scientie quia in punita ser-
uatus est quod scrutari non debuit. Ideo
tu qui hec presumptuose et crudeliter
pocisionem facis. beatam intelligen-
tiam regalibus prophetie nostre inficis. quia
anima tua debet prouidere sibi
puram scientiam fideliter scilicet in illa
simplicitate que conueniens est cre-
dere in deum. Tunc precepit deus zelo

purissime iusticie sue que non ha-
bet ulla macula iniquitatis. uocans
eum preclarissimam unitatem in diem iudi-
ciorum suorum sic dicit. festina et obprime
illum de bona sua quam habuit. ne
quiescat in ulla felicitate sui sensus.
quomodo nulla in se fecit requiem in corde
suo. Et sic plaga zeli domini percutit illum.
nam quod nulla semellula ulli oculi
ipsi remanebit ad uidendum idem ad
cognoscendum deum. Unde et mortem
iusticie. unalis consolationis se ipsum
non ualens regere. Tunc dicit ad eum
deus. Sanguinolentum nefas tuum quod te
eleuas ad illam excelsa que non potes
intueri sit super animum tuum que in
iuste erigis contra me. illud malum
conculcans te in depressum locum. de quo
te leuare non possis in rectam mensuram pro
positionis fidei quam recta uestigia ire
noluisti. sed in sensum tuo magni scis-
ma quesisti. Nam os tuum sit relictum
a uerbis sapientie. quomodo locutum est
contra salutem tuam. cum fallaciter ser-
uatus es secreta et in comprehensibi-
le diuinitatem presumens scire que
non sunt scienda. temere dicens intemer-
ipso. quod deus sit bene scio. preternaturaliter
ista occidens in tuam salutem tuam.
cum caute in deum credere noluisti.
sed te superbe contra eum exteisti. Qui
autem acutas aures interioris intel-
lectus habet. hic in ardente amo-
re speculi mei ad uerba hec anhe-
let. et ea in conscientia animi sui
conscribat. **Octaua uisio. ter-
tie partis.**

C de
inde
in pla
ga

meridiana in p̄fato lapideo muro
demonstrati edificii ultra p̄dictā co
lumnā magnā & obumbratā intra
et extra idē edificii apparentē que
scilicet uisui meo tā umbrosa appa
ruit ut nec magnitudinē nec alti
tudinē ei cognoscere ualerē & int̄
colūnā hanc atq; colūnā uere tri
nnariū erat int̄ruptus locus longi
tudinis triū cubitoꝝ uacuiusq; absq;
muro ut sup̄ius ostensū ē fundam̄to
ibi tantū posito. Hec g̃ umbrosa co
lumna in hoc ipso edificio in eodē
loco stabat ubi de sup̄ in celestib;

mysteriis corā dō illū magnū et q̃
dratū lucidissimūq; candoris splen
dorē p̄r̄i uiderā qui secretū sup̄ni
creatoris designans in maximo
mysterio m̄ manifestatus ē in q̃
enā alī splendor uelut auroꝝ
in se aeriā in alto purpuree lu
cis claritatē habens fulgebāt p̃
quē m̄ in mystica ostensione mi
steriū incarnati filii dī demon
stratū fuerat. Incolūna autē ista
ab imo usq; ad sūmū ei in modū
scale ascensus erat ubi om̄s uirtu
tes dī descendentes et ascenden
tes oneratas lapidib; ad opus suū
ire uidebā acutū studiū idē op̃
p̄ficiendi habentes. Fraudū lu
cidū illū qui sedebat in throno
dicentē. Isti fortissimi op̄ari
dī s̄. s̄; int̄ has uirtutes p̄cipue
septē uidebā quarū enā for
mas et habitus diligētissime
considerabā. Talis g̃ similitudo
in eis erat. Om̄s ut alie uirtutes
que sup̄a memorare s̄ uelut
uestib; ex serico induēbant. S̄;
& om̄s albis erant; reuēto ca
pite & absq; amictu pallioꝝ in
cedebant. p̄t̄ primā more
femineo in capite uelatā atq;
quasi casula tanquā cristallus
plucida indutā & p̄t̄ s̄dām
nigros capillos habentē atq; p̄t̄
terciā que dissimilis humane forme
uidebat. Prima quoq; & q̄rtā atq;
q̄ntā albis tunicis uestiebant. Om̄s
enā alba calciamenta habebant ex

cepta tertia secundum speciem hominis non appa-
 rent ut dictum est. & excepta quanta
 que cristallinis calciaminis miro
 modo lucentibus; calciabat. Hec autem
 meis fuit dissimilitudo. Prima
 imago portabat coronam auream ca-
 piti suo impositam tres ramos alci-
 exstantes habentem atque preciosissi-
 mus lapidibus; viridis & rubei co-
 loris & albis facis multo fulgen-
 te ornata. In pectore uero suo ha-
 bebat speculum lucidissimum. in quo
 mira claritate imago incarnati
 filii dei apparebat. Et ait. **E**go
 sum colima humilium mentium. et in-
 trectrix superborum cordium. In minimo
 incepti & ad ardua celorum ascendi.
 Lucifer erexit se sursum super se et
 corruit sub se deorsum. Quisquis me
 uult imitari filii mei esse desiderans.
 si me matrem suam amplecti opus
 meum in me perficiendo hic tangat
 fundamentum. & lenit ad alta sur-
 sum ascendebat. Quid est hoc. Ipse primus
 carnis sue uilitatem inspiciat. et
 sic de sursum de uirtute in uirtute
 suam & leni animo gradatim per-
 ficiat. quia quod summum ramum arboris
 primum apprehendit ad ascenden-
 dum. repente casu sepiissime ca-
 dit. Qui autem uolens ascendere
 a radice incipit. huic non est tam faci-
 le cadendum si caute incedit. Sed
 sedam tota uidebat ut iacinctus
 aerei in alto coloris. uidelicet tam
 forma quam tunica ipsi. Et eadem
 tunice due Zone inestimabili in

auro & gemis ornate mirabiliter
 intertextae erant. ut super utrumque hume-
 rum eadem imaginis Zona una usque
 ad pedes ipsius ante & retro des-
 cenderet. Dixitque. **E**go ad indignationem
 in celo provocabar. cum lu-
 cifer semet ipsum odio & superbia
 transimomordit. Sed o o o humilitas
 hoc tollerare noluit. Propter quod etiam
 ille ruina magna deiectus est. for-
 mato autem homine. o o o. nobilissimum
 granum & o o o. dulcissimum germen.
 filii dei propter hominem in fine temporum
 natus est homo. Et quomodo lucifer uolu-
 it & temptauit uestem & integritatem
 meam scindere. ideo lucidissimus
 splendor apparuit in deo et in homine.
 Nunc autem ceci & mortui. lupana-
 ria & meretrices atque inestas cau-
 sas appellant equi uocas meas. Sed
 quantum impossibile est hanc spurciam
 tangere uoluntatem meam. Pennas ergo
 in alius uirtutibus. mihi faciam. cum quibus
 hec inutilia que lucifer per mundum
 sparsit abiciam. O uirtutes. ubi est lu-
 cifer. In inferno est. Surgam ergo ois
 aduersam lucem appropinquantes. atque
 edificemur maximas fortissimas
 turres in puincis. ut cum uenerit
 dies nouissimus plurimum fructum &
 in spiritalibus. & in carnalibus. appor-
 temus. Cumque plenitudo gentium in-
 troierit. tunc & nos intra & in ce-
 lo perficiemur. O turpissime lucifer.
 quid tibi profuit repentina tene-
 ras tua. In primo splendore tuo cum
 creatus es a deo. uoluisti me in sam

endo & bachando conculcando con-
culcare & acelo deicere. s; tu mabyf
su cecidisti. et ego in celo p mansi. p^{ra}
descendens ad q^{as} in incarnato filo
di. Et p me pfecta e multitudo fide
liu. mille iustis et bonis artib; arma
toz. q^{si} p^{si} si posses ia dudū libentis
sime diripisses. O humilitas que q^{si}
nam calcatos & conuictos usq; ad s;
dera eleuas. obumilitas que es gl^osis
sima regna uirtutu qua forte & in
uictū es tuis ubiq; p^{si}diū nullo ca
dente qui puro corde diligit te. sic
& ego tecū ualde uolū multūq; ex
optabilis defensio meis sū. quia ual
de gracilis et subtilis existens. paruis
sima foramina me colemū exq^{ro}.
et ea acutissime p^{ra}nteo. Tercia autē
imaginē uidi in eodē scemate ut
in priorū uisione eā uiderā maioris
scilicet a longioris stature quā ce
teras uirtutes dissimileq; forme hu
mane et plurimos oculos undiq; in
se habentē totaq; insipientia uiuen
tē. atq; indutā q^{si} umbroso indu
mento. p qd idē oculi p^{si}piciebant.
multoq; timore tremēte corā p^{di}c
to lucido sedente in thono. Et ait.
Que miseris peccatorib; d^m nū
mentib; sū. eū q^{si} illusorē ha
berib; Quis potest incōp^{re}hensibilis
dⁱ timorē effugere quē ipse culpa
bilē sūit p^{re}. nābiciēte a se ma
la. Propterea ego ualde & ualde d^m
d^m timebo. Quis me adiuuabit co
rā uero dō. Quis me liberabit in re
mendo ei iudicio. Nullas omnino

nisi idē iustus d^s. illū q^u quā ad illū
semp fugiā. Q^uta uero nucū uinculū
circa collū portabat. atq; man^u & pe
des candido religamine habebat li
gatos. Et dixit. **N**on possū currere
sedm uoluntatē meā p^uia sc^{la}rē nec
p^{re}contagia humane uoluntatis. et ideo
uolo redire ad d^m patrē omnū quē
diabolus recusauit. & quē obaudire
noluit. Quinta quoq; circa collū ru
beā torquē habebat. Et ait. **V**nus
ē d^s. in trib; p^{so}nis unū essentē. & q^ulis
gl^o colendus. fide q^u & fiducia habe
bo in d^{no}. & nō delebo in eū nomē ei.
de corde meo. Sexta autē tunica pal
lidi coloris inducbat. Et cruce passi
onis crucifixi filii dⁱ ante eā in aere
apparuit. ad quā ipsa oculos et ma
nus cū multa deuotione erigebat.
Dixitq; **O** pie patrē parce peccan
tib; q^u nō dereliq^uisti exules. s; eos deua
sti in humeros tuos. Unde etiā ia nō pi
muis spē habentē sūit. S; septima lu
cidiorē & puriore cristallo tunica ue
stiebatur. que ita in candore reluce
bat. ut aqua resplendet cū sole p^{fu}n
dit. Et sup caput ei expansis q^{si} ad
uolandū alis colūba stabat. uersa
sedm faciē illi. Apparuit autē et q^{si}
in uentre ipsi uelut in speculo candi
dissim^u infans. cui s^u s^u in scriptū
erat innocentia. Habebat quoq; in
dextera manu regale sceptrū. sinistra
autē ad pectus suū posuerat. Et dice
bat. **E**go libera sū. & nō ligata. Puris
simū fontē p^{ra}nsiui. dulcissimū
scilicet & amantissimū filiū dⁱ. P

transiui cū ab eoq. exiui. Supbissimū
 autē diabola conculco. n̄ p̄ualentē
 ligare me. Ipse absesus ē de me.
 q̄a semp maneo in supno patre.
 S; in sumitate p̄fate obumbrate
 colūne. uidi aliā pulcherrimā ima
 ginē. nudo capite stantē & cris
 pos ac subnigros capillos habentē.
 faciēq. uirilē tantē ardentis clari
 tatis. ut eā p̄spiciē considerare
 n̄ possē ut faciē hoīs. Fiat quoq.
 purpurei et subnigri coloris tu
 nica induta. cui sup utriūq. hu
 merū eidē magnis. Zona una
 coloris rubicundi cōci ante & re
 tro usq. ad pedes ei⁹ sex tendens in
 texta fuerat. Habebat autē circa
 collū episcopale palliū. mirabili
 modo auro & p̄ciosissimis gēmis
 adornatū. Splendor uero candi
 dissim⁹ na eā ubiq. circūdederat.
 ut nusquā nisi inanē acapite ui
 delicet & deorsū usq. ad pedes ei⁹
 ipsā inspicere possē. Brachia autē
 et manus atq. pedes ipsi. in adui
 dendū obumbrati erant. S; splen
 dor idē qui eā circūdederat. oeu
 lis undiq. plenus erat. totusq. ui
 uens. atq. hac & illac se diffundens.
 ut nubes diffuere solet. ita ut nē
 laciores nē autē constrictiores se red
 dert. Et eadē imago uoce mag
 na clamaui in mundū dicēs hoīb.
 q̄a dī sū filioli mei idō audite
 et intelligite me. q̄a illis dolum
 aīe qui me intelligunt in ammo
 nmone. q̄s enā in eadē beatitudi

ne comineo ne reuertant ad iniquita
 tē. Et quō ipsi me n̄ despexerūt. ob
 hoc enā uolo eos tangere mea ad
 monitione. quatin⁹ incipiant bona
 opari. illi dictū qui me req̄runt in
 simplicitate & cordis puritate. Et dū
 tribuo margaritas boni ammonens
 ac exhortans hominē. ita scilicet dū
 intellectus hoīs tangit p̄ me sumei in
 ciū. hoc ē dū sensus hoīs intelligit ad
 monitionē meā auditu ita q̄d enā
 idē sensus ducit ad consensū tactus
 mei in animo illi. tē sū in ipso in ciū
 boni. q̄d cū oportet incipe. me sic il
 li adiutrice. Tē et ibi colluctatio ē. ut
 uel p̄ficiat q̄d do uel n̄. Quom̄. Hoc
 sic uolo intelligi. q̄a dū hominē am
 moneo tali m̄ q̄d incipit gēnere ac
 flere peccata sua. tē si uoluntas illi⁹
 acquiescit admonitioni quā illū
 admonui quō homo in sensu suo ta
 liter sentit mutationē animi sui. q̄līt
 oculos suos leuat ad uidendū & au
 res ad audiendū et os ad loquendū.
 et manus ad pal pandū & pedes ad
 ambulandū. scdm̄ desiderii illud
 ut sibi in animo ē. & si tē uoluntas
 suscepit admonitionē meā. mox
 ipsa eleuat se & deprimat ac supat
 sensū. ita q̄d idē sensus disert ignota
 in sua consuetudine. Quom̄. Ipse mu
 tat se. quō cū oportet quā uis inuiti
 sequi uoluntatē que sup eū ē. ipse
 enī subiectus ē illi in seruiicio q̄a ei
 inferior ē. eāq. sequet sine uelut si
 ue nolit. Nā ego do bonū inuicio &
 calefacio illud in m̄te tribuoq. op⁹

ym.

158
uoluntati ad perficiendum. et hoc facio
admonitione exhortatione atque calo
re domini exspirantis spiritus sancti. Si autem
uoluntas his domini repugnat. tunc
ad nihilum deducuntur hec que memo
raui. Unde in eodem tempore dum homo potest
incipere in incendio donec insignis
periculum quod de me oritur. tunc ad illud per
peret. ac tunc citius ueniat uoluntas
in bonis. et perficiat opus hoc in claritate.
Nam scientia boni et mali ob hoc habet
homo. ut ipse in opibus suis deum tanto
melius intelligat. deuitando malum
et operando bonum. quia sic deum colit cum
timore cum amplectens in perfecta cari
tate. Quomodo. Ita scilicet si aperit intus
res oculos spiritus ad bonum. et si negat
et abiicit in exteriori hominis malum quod
facere potuit. Idcirco etiam subiecta est
terrena creatura sub potestate ipsius.
ut eo amplius deum intelligat et diligat.
ac operetur in eo opus scientie sue cum in
tellectu quo ipse timet et amat om
nipotentem qui ipsi deputauit mag
num honorem feruentis plurimarum
creaturarum. Unde et ob has causas ef
fundit et infundit homo hoc est quod
ipse in intellectu suo scientiam comprehendit
discretionem in creaturis. nam quod
nouit que sint amabiles et odibiles
et que utiles atque inutiles. et quod etiam
post hec in fide qua ipse deum intel
ligit concluduntur omnia opera ipsius.
nam quod et deo et angelis et placere.
Aliquando etiam tango hominem in animo
ipsius et moneo eum. ut incipiat ope
ri iusticiam et deuitare malum. scilicet dedig

natur me et putat quod possibile sibi sit
quicquid facere uoluerit. ac spiritum peni
tendi sibi in se ipsi constituit usque ad
tempus illud dum corpus eius in simplicitate
frigide etatis sibi conseruat. et dum
etiam propter senectutem sibi fastidio sit am
plius peccare. Tunc iterum admoneo atque
hortor eum ad bonum. et ut animo suo
resistat. Quidum me negligit. sepe per mul
tas aduersitates ut in diuiciis et in ce
teris his similibus. que pariter ad hoc perducunt.
quod eum quasi inuitum et aduersus se
met ipsum oportet facere bonum. et quod
eum in ira exasperato animo non multum
delectat ea adimplere que prius pro
posuerat perficere in proprio tempore. in quo
ei uidebatur nichil contrarium ipsi obesse.
secundum quod ipse in se in ipso ordina
uerat. tempore illa agere ut sibi pla
cuisset. Hic homo dubie suscepit me.
nolo tamen eum derelinquere. quia quoniam
uis sic susceperet me. tamen non omnino
desperat me. Unde et ego non labora
ui frustra in ipso. Tedium enim mihi non est tan
gere ulcerata uulnera que eum da
ta sunt. comedentium uermium innume
rositate uicio et furore mali rumo
ris et infamie. et languore in uictrici
te iniquitatis peccatorum. nec despiciam
quin lenit illa contrarium eo tempore
dum incipio extrahere edacem liuo
rem malicie. hoc est cum intueor. et tan
go eadem uulnera blando calore ex
spirantis spiritus sancti. Sepe cum huiusmo
di dolor ueteri fomito inueterat.
nam quod peccatum incipit calere ardens
in animo hominis et cum etiam sic oriuntur

in dolore uulnera peccatorum ita quod erit
 incoagulatum opus huius immundicie
 quasi globus et acerrimus se erigens de
 magna sorde uermium et fornicatione
 inuolutum luti de quo nascuntur morti
 fera uenena scorpionum serpentium ra-
 narum et aliorum similium uenenosorum uer-
 mium et cum etiam terra ita induratur ut la-
 pis imale scilicet duriciam quam nullus
 cognat effringere que sunt in porta-
 bilia onera scelerum nullis hominibus
 qui grauati sunt grauioribus oneribus
 quod tunc ad hoc. Tunc quippe homines
 propter infidelitatem suam non possunt
 confidere ut possibile sit huic homi-
 ni se adducere conuertere de sua iniquita-
 te. pro eo quia uident eum quasi esse dia-
 boli. Ego tamen nolo eundem hominem
 deserere sed meo adiutorio et prelo
 uolo eum proprio incertamine ubi sua
 uiter primum incipio tangere quasi
 duriciam lapidis illius peccati quam quasi
 difficile est eum confringere una maxi-
 mo ferore horribilium scelerum que
 sunt predictae cause magne sordis et
 nequam et que sunt uelut cadauer pu-
 tredinis et esca diaboli. quam ipse
 certissime absorbit in uentre suo.
 Quomodo. Scriptura habet de filio dei
 dicente misericordibus est ut faciam uolunta-
 tem patris mei et contra misericordibus est dia-
 boli ut homines deprimat in mortem per
 quam illos talibus causis ut predictum est
 afflat qui ei uoluntate sua consen-
 tunt et per eum declinant. Et id ipsum
 est diaboli desiderium et continuum
 studium quia de hac sorde oritur omne

malum. Sed de istis hominibus plures me in-
 telligunt. Quomodo. Dum ego primum tan-
 go. dicit homo ille intra se. Quod mihi est
 Ego nescio nec cognare nescio quicquam
 boni. Et iterum nesciens suspirat et
 dicit. Heu me peccatorem. Nichil autem
 amplius sentit quam mole peccatorum gra-
 uatus est et quo tenebre iniquitatis
 conturbauerunt eum. Tunc iterum tango
 uulnera illius. Et quo prius per me ad-
 monitus erat tunc eo melius intelligit
 me et respiciens in se ipsum iterum dicit.
 He mihi quid faciam. Nescio nec excogita-
 re ualeo quod fiat de me propter multi-
 plicia peccata mea. Ach quo me uer-
 ta uel ad quem perabo qui me adiu-
 uet ut turpissima scelera mea con-
 tegam et deleam in penitentia. Unde
 iterum respicit in se ipsum ea collucta-
 tione quam prius habuit in studio
 peccandi ac eodem desiderio adue-
 ram penitentiam se conuertere ut ante
 studebat in peccatis. Et quia tunc idem
 homo mea admonitione sic euigila-
 uit de somno mortis quam somnia
 elegerat. ideo tunc nec cognitione
 nec uerbo nec facto que prius arden-
 ter habuit ad scelera uult amplius
 peccare sed studiosissime infortissi-
 ma penitentia se eleuat ad me. Qua
 propter mox et ego suscipio eum totum
 et deinceps dimitto eum quasi liberum
 ita quod de predictis causis graue in se
 habitationem ultra non habebit ut ka-
 rissimi filii mei sustinent quos moneo
 multiplici miseria iniquis sagit-
 tis diabolicarum persuasionum quia ipse

homo tunc
 hoc propter
 etiam libere
 agere quod
 in se uocem
 re sordet
 nolo quia
 fieri. Na
 monne me
 querit illi
 uoluntate
 obtemperat
 Sciri homi-
 intelligunt
 admonitio-
 nali conser-
 uat que
 inuente con-
 emperat
 ne reputat
 quod possit
 uere nolo
 penitentia
 monne me
 re peccator
 se auerant
 derant con-
 tura euigila-
 fideliter nec
 quod edam
 gram di qu
 nec cognat
 di sit diu
 boni. Ipsi
 boni ut u
 ab se conder
 Hoc facit

159
harū tē n̄ indiget. Nā ipse sēp dōle
bit p̄pt̄ transacta peccata sua. ita ut
etā sibi met iratus tā acerbē penitentiā
agat qd̄ se etiā indignū estimet ho
minē uocari. S; hēc uictoria ē infeto
re sordet illoz hominū q̄s abicere
nolo. quō p̄ peccata sua metām que
siet. Nā qui me n̄ sp̄munt s; admo
nitionē meā suscipiunt & me deuote
querūt. illis parata sūt facere q̄cqd
uolunt. Qui autē me contēpnentes
abiciunt. illi mortui s̄ nec eos scio.
S̄t enī hoīes quidū me ad eē sentiunt
intelligentes ipsoz mentē tactā eē
admonitionē meā fugiunt me p̄
malā consuetudinē conceptoz pec
catoz que in se deglutiebant uo
luntate consensu atq; ope. unde
etiā & ipsi s̄ corā dō q̄si nihilū & ina
ne reputat. q̄a nolunt eē consen
qd̄ possent facere tacti p̄me. Ego
autē nolo eē in pollutione horū
peccatoz q̄ nolunt suscipere admo
nitionē meā. nec se uolunt purga
re p̄ exhortationē illā quatinus
se auertant a peccatis suis nec desi
derant comedere cibū illū q̄ ē sēp
tura euglii quo saciari debent oī
fideles. nec gustare saporē ei sedm̄
qd̄ eis datū ē. s; festinant fugere
grām dī q̄a nec uidere nec audire
nec cognare uolunt. qd̄ eis facien
dū sit dū uocant̄ admonitionē
boni. Ipsi fugiunt admonitionē
bonā. ut uermis q̄ trāit intrat se
abscondens ab oī decore hui' sēli.
Hoc faciunt et isti nequissimi

hoīes fugientes p̄cepta dī seq; pol
luentes in stercore q̄ se inuoluntant
in mortē cū se abscondunt in ma
lucia sua. nolentes de fetore neq̄cie
ad lucē p̄dire. Qui tales s̄. n̄ p̄tinent
ad me. Nā ego nolo hac et illac di
uidi in pollutione lūi. Quomodo.
cū his eē uolo. qui me pura peni
tencia intelligunt. ubi me etiā
adiungo humane putredini. q̄a
eā uolo purgare. Qui autē me
nolunt suscipere illos de me abi
cio nolens eē cū eis quō nulla
pars m̄ cū illis ē. q̄a s̄ in parte
stulte ignorantē me intelligere
nolentes. & quō nolo eē in ope qd̄
p̄tinet ad conglutinationē ob
duratē p̄uersitatis qd̄ ē ad mor
tē. Et q̄ hoc modo sp̄munt me
imitant̄ p̄ditū angelū. qd̄ dū
dīm uidere potuit eū inspicere
noluit. ita ut eū humilit̄ ag
nosceret. & p̄pterea subito effu
git omne glām celestē cadens
in mortē dū dō uoluit assimi
lari simili honore. Ipsi despiciunt
me. quō opant̄ opus malignū
ut exiguunt illicita desideria
carnis in uoluptatib; ipsoz. Et
quō me despiciunt. idcirco fa
ciunt qd̄ uolunt. Ipsi contēp
nunt dīm. sic etiā negligunt
illī p̄ceptū. Unde et multo ciens
indignatione meā deputant̄
ad plenitudinē m̄tis sue facere
qd̄ uoluerint. quia uitā eīne fe
licitatis eos fugit. q̄si nihilū sit.

Hec multociens etiam deficientes tam
 inspirate presentis uite quam future
 quod duri et immobiles ad felicitatem
 boni sunt. Communacem enim peccatorem in
 malis suis perseuerantem desero. uniu-
 ficans cum qui in se respicit et a pecca-
 tis suis in amore meo cum pura peni-
 tencia se ad me conuertit. Nam ego
 sum columna firme stabilitatis que
 nunquam desero querentem me. quod qui
 me apprehendit et se in intime ac fi-
 deliter coniungit. nunquam deciderit
 in perditionem. Qui uero me habet in
 obliuione mentis sue et superbiendo se
 eleuat super me. idem qui in se ipsum
 magis confidit quam in me ac ideo
 fiduciam in me contempnit habere
 quod per nichilo computat gratiam dei.
 quia in animo ipsius sum ut uentus
 turbis. ipse habens me negligentem
 in irrisione et superbe cum elatione in
 desperatione non propter grauedinem pecca-
 torum que perpetraverit sed propter superbiam
 me deridendo sic dicens. quod est gratia
 dei. hec ego deiendo occidam. et in elec-
 tione mea cum erigere nolo quia mor-
 tuus est in eterna felicitate. Sed et hi homines
 qui non habent fiduciam se posse sur-
 gere de grauioribus culpis peccatorum
 suorum sic abicientes omnipotentem deum et
 gratiam ipsius desperantes scilicet inimi-
 cia tristitia quasi non possunt saluari
 de enormitate criminum suorum defici-
 unt. piechi a me et acerbè corruunt
 in mortem morientes in inferno inferi-
 ori cruciati mortis eterne. Nec etiam lo-
 quar de dilectis filiis meis qui me

suscipiunt. apto sensu et uoluntario
 animo atque acuto intellectu et qui me
 tu ac fletu tangunt me excipientes
 cum gaudio atque omni amplectentes in
 caratione. O flores mei. quidum me ad
 esse sentiunt subito gaudent in me. et
 ego nullis. Ipsi dulciores suauioresque
 mihi sunt ^{super amorem lapidis precelesum et} super fulgentes preciosas marga-
 ritas in inter hominum que eas amplectun-
 tur ardenti desiderio. Ipsi etiam sunt in
 nobilissimi quadrati lapides. quia in
 conspectu meo in sepe sunt amabiles. Hos
 assidue uolo limare et purgare quantum
 recte ac decent ponant in celesti ierusalem.
 quia semper in mentibus suis bona uoluntate
 mecum epulantur nec mea iusticia pos-
 sunt saciari. Nam mox cum tactum meum
 sentiunt propinquant ad me. tanquam cer-
 uis ad fontem aque. Sed ego sepe relinquo
 eos ita quod ipsis uidetur quasi sint sine
 adiutorio. quod idcirco facio ut exter-
 rius homo in eis non inflat per superbiam.
 Tunc plorant ac lugent estumantes
 me ipsis esse offensa. Sed ego sic persecutor
 fidei eorum. At tam forti manu tenco
 eos sic auferens ab ipsis elationem. nec
 permittens eos cognoscere quod sint in
 occultis bonis suis. quia multiplices
 fructus in eis facere uolo. animis
 ipsorum dolentibus. accordibus eorum uul-
 neratis indoloribus. Finito enim mul-
 tociens diabolicas persuasiones ipsos
 inuadere in igneis sagittis de flammis
 immundicie incendii ardentis spiritus
 fornicationis que uulnerant cor-
 pora eorum in infirmitate fragilis na-
 ture. et hoc idcirco permitto quantum

hoc modo tā fortit in buantē inspira
tione sp̄s sc̄i qd postea fiant insign
nes p̄cones & flagrantēs inuirtutib.
Ipsi quippe erūt in p̄batione q̄si au
rū in fornace idē p̄bati in uirtutione
et in indignatione. Na qd q̄si ni
chilū computabunt. & qd sepius
p̄p̄tore sub flamma sua denuda
bunt. ac p̄ dissensionē plebis in ad
uersitatib. sic agn̄ alupis dilacera
bunt. Et ut oues dū cas lup̄ disp
gens dissipat tam̄ n̄ moriunt. ita
s̄ & isti hoīes in morte aīe n̄ mori
ent. s̄; eo magis uiuentes purgan
in aduersis. Nā bona arbor ut fr̄ ve
tū q̄at irrigat circūcidit atq; cir
cūfodit. & ab ea uermes ne fructū
ei comedant abstrahunt. Qd ē hoc.
Bon̄ scilicet ho n̄ sit durus nec ma
liuolus ad iusticiā dī s̄; tenus ac flexi
bilis ad qdq; bonū a se abscidens
malū. seq; considerans in seruatio
ne opū suū. atq; auferens a se in
festationē ledentū se inimicū. S̄;
tam̄ ante quā homo sentiat me
incognitione sua. aut intellectus
ipsius intelligat me intra se. sū ei
caput & plamatrix fructuositas
& uirtus fortitudoq; firme ciuita
tis que edificata ē supra firmā pe
trā. Oīs q̄ fidelis ho. audiat me si
bi dicentē. O ho. ē m̄ conueniens &
congruū ut ho rationalis sine in
tellectū sit. ut irrationale pecus
qd n̄ alit fac nisi scdm qd expetit
libitus ipsi. O miseri hoīes. q̄ nolunt
scire magnā glām illā quā d̄s ip

160
siliis dedit ad similitudinē sui. S̄; n̄
dū potest ēē ut uolunt qd libere &
quasi hereditario iure om̄a mala
faciant que desiderant. q̄si hoc ex
natura corporis sui possideant. no
lentēs considerare se habere honorē
illū qd bona opa opari ualeant. D̄s
in sua ordinatione om̄a iuste con
struit. Et q̄s potest ei repugnare.
Quid ē hoc. In huiusmodi uidelicet
cōparatione. qd aliq̄s ordinationi
di simili exemplo possit cōparari
aut sapientia. aut discretionē in
ullis reb. Et cur ē hoc qd efficacā
illa que eis data ē sibi metipsis au
ferre uolunt. qd bene scilicet &
male facere possunt. Quom̄. Nā ego
cū eos tactu meo admonēo qui tē
me app̄hendunt mox ut me a dē
semitunt. hi bonū opus qd uolunt
a dēfectū meo adiutorio p̄ducere
possunt. qui uero me contempnunt
in inbecillitatē sui & malū corru
unt. S̄; p̄p̄tū hoīes excusare se ni
tunt. Na qd bona opa opari n̄ pos
sunt. & hoc p̄p̄tā faciunt qd exteri
or ho in uoluntatē suā exerceat
in libertate. Nē o carissimi filii mei.
qui m̄ dulciores in odore sup om̄a
aromata estis. audite me uos admo
nentē. Dū tēpus habetis facere bonū
& malū. sincera deuotione colite
d̄m ur̄m. O uos iterū dulcissimi fi
lii mei qui ascenditis sicut auro
uos q̄ ardere debetis in carne ut
sol in radio suo. currete & p̄p̄tate
carissimi mei in uia uernantis que

lux mundi ē que ē ihc xpc fili' dī q
 uos redemit sanguine suo in fine
 tēpōz ut cū gaudio p' transiū ur̄m
 puenire possitis ad ipsū. Et iterū au
 diui cū q' sedebat in mō dicentē ad
 me. Ad desiderantib; celestia fidelit̄
 credendū et n' p' uacatē examinan
 dū ē quom' fili' dī missus in mundū
 a patre natus sit ex uirgine. q' hu
 manus sensus fragili & mortali cor
 pore & grauissimo peccatoz onere
 grauatus secreta dī plus dinoscere
 n' poterit. quā sps scs cui uult reue
 lauerit. **Q**ua p' p' p' misticū mi
 steriū. h'c etiā colūna quā uidet
 in plagā meridiana in p'fato lapi
 deo muro demonstrati edificii
 ultra p'dictā colūnā uere trinitatis. xi.
 significat humanitatis saluato
 ris. q' conceptus de spū scō natus q;
 ex suauissima uirgine fili' ē abis
 simi. fortissima scētatis colūna ex
 istens. omnē uidelicet eccl'asticā
 edificationē sustentans. Cui huma
 nitas apparet in ardente fide lapidū
 fidelū p'pōz in bonitate supni pa
 tris fortissime opantiū. p' declara
 tionē trinitatis manifestata. q' tri
 nitate in uno dō certificata. creden
 ti p'pō credm̄ ē etiā incarnatū dī
 uerbū uerū dīm cū patre & spū scō
 in unitate diuinitatis in uno et
 uero dō colendū. **Q**ue colūna
 magna ē & obumbrata intra & extra
 idē edificii apparetis. qm̄ scēdo
 uerē incarnationis magna et in
 estimabilis ita humanis m̄tib; ē ob

umbrata ut n' possit considerari n'
 qm̄ possibile ē p'fide intueri. et
 m̄iorib; diuino cultu laborantib;
 fide & ope cognosci. & ex m̄iorib; ocio
 uacantib; fama & uoce manifestari.
 Usq; tuo tā umbrosa apparet.
 ut nec magnitudinē nec altitudinē
 ei' cognoscere ualeas. q' idē fili' m̄s
 inter hoīes immortalitate carnis
 qm̄ p'pō mortē subiturus erat
 quasi obumbratus mortalis scilicet
 existens sine omī macula peccati
 apparuit ita tam qd uera ei' incar
 natio in mistica magnitudine se
 cretoz dī incōphensibilis & in excel
 lenza diuine potencie inestima
 bilis. omnē cognitionē humani in
 tellectus excedat. **S**ed qd in
 tra colūnā uere trinitatis ē in trūp
 tus locus longitudinis trū cubi
 torū uacuiq; absq; muro ut ē
 sup' ostensū ē. hoc ē qd incarnat'
 dī fili' dīs uerus cū patre & spū scō
 existens. adhuc latet in m̄bris
 suis que fideles hoīes s' qui
 usq; ad finē mundi nascuntur
 s' p' uentura opa m̄bra capitis
 sui effecti. ut supra mirabilit' &
 t'ypice edocta ē. Qui q' & q' les fu
 turi sint in plenitudine sup uenen
 tiū tēpōz hoc ē in misterio ineffa
 bilis trinitatis ipsi eandē trini
 tatē in unitate diuinitatis. fide
 li cultura adoraturi. cū locus eoz
 qui adhuc nascuntur s' uacui
 sine edificato muro bonoz opū
 sit. Ubi tam fundamētū positi

ē quo in p̄scientia dī s̄. & q̄a etiā
fides saluationis eorū quā habui
r̄ s̄ iā posita fortit̄ consistit. ita
ut homo sp̄s & fiducia n̄ habeat
in alio quā in dō n̄ diffidens de
midia ei⁹ s̄. confidens in eū qd̄ for
tissimū fundamentū fidelis aīe ē.
Quod autē hec umbrosa colūna in .xij.
hoc ipso edificio in eodē loco stat
ubi de sup̄ in celestib⁹. misteris co
rā dō illū magnū & quadratū lu
cidissimūq; candoris splendore
prius uidisti. qui secretū sup̄ni
creatoris designans in maximo
misterio tibi manifestatus ē. hoc
ē qd̄ incarnatus dī fili⁹ oīa opa
sua. que corporalit̄ in mundo
multas iniurias passus opat̄ ē.
ea scdm̄ secretā uoluntatē pat̄s
adimpleuit. Qd̄ etiā ille splendor
designat magnū uidelicet in sig
nificatione misteriorū dī. quatuorq;
angulorū qm̄ ad cognitionē xp̄i
multi ex his qui p̄ quatuor par
tes mundi nascuntur pueniunt
s̄. atq; ex eū candoris. q̄a lucidis
sumā diuinitatē nulla tenebrosi
tas obfuscare potē. ubi idē secre
tū sup̄ne & glōse maiestatis in
magna p̄funditate & mysterio
scientiē creatoris omnium qui cun
cta creauit. tipice ē ap̄t̄ ita ut ip
si creatori nullus ad hoc in auxi
lio succurreret nec ullus ipsi re
sistendo in hoc repugnaret. ea
tantū in uoluntate bonitatis sue
puerū suū creans. Unde in eo alī

splendor uelut aurora in se acriā
in alto purpuree lucis claritatē ha
bens fulget. p̄ quē tibi in mystica osten
sione mysteriū incarnati filii dī de
monstratū ē. quo in secreto summi dī
candor aurore uirginis scilicet ma
rie declarat̄ que in utero suo filiū
eīdē celestis & altissimi pat̄is por
tauit. qui purpureū sanguinē suū
clarissima luce saluationis fulgen
tē effudit. scdm̄ qd̄ tibi in hac secre
ta uisione incarnatō eīdē filii mi
stica obumbratione ostendit̄. .xij.
Sed qd̄ in p̄dicta colūna ab imo
usq; ad sumū ei⁹ in modū scale
ascensus ē. hoc ē qd̄ in incarnato
filio dī om̄s uirtutes plenit̄ opant̄
bant̄ q̄ in se uestigia saluationis
reliq̄t. ita ut tā pusillus quā mag
nus fidelū sibi cōpetentē gradu
in ipso rep̄at̄ in quo pedē in ascen
sū uirtutū ponat̄ ut ad optima lo
ca pueniant ubi uirtutib⁹ opandū
ē. Quomodo. In optimis locis bonorū
cordū aggregant̄ uirtutes ad
scissimū opus suū. quatinus filiū
dī in m̄bris suis p̄ficiant qd̄ ē in
electis hoīb⁹. Unde & in ipso ē exem
plū p̄fectionis oīb⁹ fidelib⁹. qui in
lege dī occupati s̄. ut se de bono
torqueant ad meli⁹ scientes ma
nifestationē uere incarnationis.
ubi fili⁹ dī ueracit̄ in carne demon
stratus ē. in quo fidelissim⁹ ascen
sus ad celestia rep̄t̄. p̄pter qd̄ etiā
om̄s uirtutes dī descendentes et
ascendentes oneratas lapidib⁹. ad

opus suū hic ire uidet. q̄a in unigenito dī lucidissime uirtutes q̄si p̄ humanitatē ei descendunt. & q̄si p̄ diuinitatē ipsius sursum tendunt. Descendunt enā p̄ ipsū ad corda fidelium hominū. qui bono corde uoluntatē suā relinquentes ad recta opa flexibiles se reddunt. sedm̄ q̄d oparius ad leuandū lapidē se inclinat. quē ad edificū deferat. In ipso enā sursum ascendunt. cū celestia opa in hōib; p̄fecta dō gratulabunde offert. ut corpus xp̄i in fidelib; m̄bris ^{ipsius} quanto eius p̄ficiat. Unō enā q̄si lapides ad altiora portant. qui s̄ p̄m̄ata & lucida opa que cū ipsis hōies ad uitā suā opant. quō unaqueq; actio a dō obtinet alas suas. p̄ q̄s se de stercore humane m̄tis elcuet. fulgentē enā splendore habens p̄ quē ante dīm luceat. q̄a obstrui et abscondi n̄ potē q̄d fluit de fonte uite cāne. Nam ut fons n̄ debet ēē in abscondito s; in manifesto. ut oīs homo qui sinit ad ipsū ueniat & hauriat atq; bibat. sic fili dī n̄ ē obstrusus nec absconditus electis suis s; manifestus p̄ parans se ad retributionē opū ut ea manifestet iusta remuneratione. xv. que p̄pt̄ ipsius uoluntatē ab hōib; p̄ficiunt. Idcirco fidelis homo ambulet in fide ad dīm. queratq; m̄iam ei. & dabit illi. Non querente autē n̄ inueniet. ueluti fons n̄ fluit ad hōies ipsū solummodo scientes. nec ad eū uenire uolentes. s; illos oportet

ut ad eū accedere si aquā ei haurire desiderant. Sic homo faciat. Ad dīm accedat p̄legē sibi ab ipso constitutā & inueniet eū. dabitq; illi. ^{q̄} uirtutē & aqua salutaris ita ut amplius nec esurire nec sitim sustineat. Unde & p̄dicte uirtutes acutū studiū idē opus p̄ficiendi habent quō studio sissime sicut torrentes aque ad op̄ diuinū currūt q̄tinus sole fulgentiora xp̄i ^{membra} capiti suo in lucidis acq̄s sitio m̄b; nobilissime p̄fecta coniungant. P̄pt̄ q̄d enā ut audisti fortis opariū di appellat. q̄a strennue in bonis opib; fidelium hominū semp conuersantur. **S**ed q̄d inter has uirtutes p̄cipue septē uidet quarū enā fortis & habitus sedm̄ q̄d ē p̄m̄atū consideras. hoc ē q̄d inter uirtuosas opa hec septē uirtutes p̄stantissime septē ardentissima dona sp̄s sc̄i designant. q̄a in obumbratione sp̄s sc̄i uirgo clarissima filiū dī sine peccato concepit in sc̄ificatione sc̄i sc̄i uirtutū que apte in eodē unigenito dī manifeste s̄. q̄si in forma sua illuminantes corda fidelium et q̄si in habitu suo in uirtute fidei se dilatant. ut ysaías seruus m̄s testat̄ dicit. **E**grediet̄ uirga de radice iesse. et flos de radice ei ascendet. & requiescet sup̄ eū sp̄s dīm. sp̄s sapientie & intellectus. sp̄s consilii & fortitudinis. sp̄s consilii & fortitudinis. sp̄s scientie & pietatis. & replebit eū sp̄s amoris dīm. Hoc tale ē. Virgo maria egressa ē de angustis sc̄la

in obp̄tionē
tū mori ut
qua melius
nat sup̄ ip̄s
corā se grad
torcular
sup̄ idē
fluit in lo
n̄ h̄p̄m̄ata
m̄s cupidit
li concupis
sc̄i de p̄
quasi fund
is de qua
p̄cessit. Unō
ge ascendit
in ega uir
lans inatū
in ega uir
ē. Quom̄
natus sem
electis p̄m̄
m̄tationis
onē. s; tam
diuinitatis
none perat
p̄m̄te nesci
te. Unde & ad
p̄pt̄ ita q̄d si
humanū in
ta sustinet q̄d
deceperat. &
et. Et quō
m̄ sup̄ eū sp̄s
natus. Quom̄
calata ē in
uirtutē.

rui obpſionu indulcedine honesta
 tis mortu ut aliqſ de domo egredit in
 qua inclufus continebat qui ſe n̄ ele
 uat ſup ipſa domū ſ: recto minere
 corā ſe gradit: & ut riuulus uini de
 torculari exprimit n̄ ſe exaltans
 ſupra idē torcular ſ: moderate de
 fluit in locū ſuū. Et q̄re uirga q̄a
 n̄ ſpinata morib: nec nodata t̄re
 niſ cupiditatib: ſ: plana idē carna
 li concupiſcentie n̄ copulata orta
 ſcilicet de radice ieſſe idē ab illo q̄
 quaſi fundamentū erat regaliſ p
 liſ de qua eadē mibata mat̄ nata
 pceſſit. Unde & de radice eiſde uir
 ge aſcendit ſuauiſſim⁹ odor: q̄ fuit
 integra uiriditas eiſde uirginis: uo
 lant inatuiſſimū modū ſpū ſcō eā
 irrigante qd̄ ex ipſa alm⁹ floſ nat⁹
 ē. Quom̄. Ite floſ naſcit in agro n̄ ſe
 minatus ſemine: ſic ſurrexit in ca
 ceſtus panis ſine radice uirilis cō
 mixtionis: & abſq: omī humano
 onere: ſ: tantū natus in ſua uitate
 diuinitatis n̄ tactus ulla indigna
 tione peccati ueniens tortuoſo ſer
 pente noſcente nec eū priuſ tangen
 te. Unde & idē floſ latent illū dece
 pit: ita qd̄ ſurſū aſcendit & genus
 humanū in peccato conceptū ad al
 ta ſuſtulit qd̄ ille priuſ fraudulent⁹
 deceperat: & in p̄dicationē ſecū dextra
 erat. Et quō hic floſ fili⁹ dī erat regē
 unt ſup eū ſpē dñi idē ſpē cūc diui
 nitatis. Quom̄. Quando humilitas
 exaltata ē in aſcenſu eiſde floriſ: ubi
 inſuſione pſtrata ē ſupbia quā

prima mulier attendit: cū plus quā
 deberet habere uoluit ſcda muliere
 ſeruicio dī ſe ſubdente: dū ſe recog
 nouit parua in humilitate confeſ
 ſa dñm ſuū: ſpē ſcō ardēt in ipſo re
 quieuit in quo electa caritas lenuit
 que ſaluauit p̄dita plebē ab ſtergeſ
 crimina & ſcelera hominū. Nā plen
 tudo ſc̄itatis erat in eo: q̄a uiuentis lu
 men in ipſo radiauit in quo noxiū
 pomū cū ſequentib: ſe nequicus
 aruit: ſurgente in eodē medicina
 mortuorū que uexillū illud eleua
 uit qd̄ mortē ſupauit & contriuit.
 Sc̄itatis enī in eo n̄ caruit ulla poſſibi
 litate ipſo concepto abſq: omī pec
 cati cōmixtione: ſic ſepius offendit
 innatis hominū q̄ naſcunt in diuer
 ſitate multiplicū criminū: S: & cū
 idē floſ dedit opando & oſtendendo
 omnē exſpirationē iuſticie iā fruc
 tū in plenitudine ſpē ſcō p̄tulit
 quō ipſe fili⁹ dī in diuitis carne apte
 in ope ſuo demonſtrauit qd̄ antea
 ſpē ſcō miſtice & q̄ſi in occulto in
 ſpiratione ſua cōmonuit. Qui ſpē
 ſcō ſup eundē florē ſeptēplaciter
 requieſcere designat: q̄a cū dñs oīa
 p̄uerbiū ſuū in ſpū ſcō crearet: ſepu
 ma die ab omī ope ſuo regēunt: S:
 & eadē dona in ſignatione ſua ge
 minant quō corpus & aīa ſibi con
 iuncta ſimul in gemina dilectione
 p̄uentionē ſpē ſcō debent opari:
 timore dñi ſolo poſito: q̄a ipſe q̄ſi
 in timore caritatis uenerans unū
 ſup oīa adorari designat. Unde

etiam & sp̄s dñi solus de nominatur
fortissimis uirtutib; ab eo clares-
centib; ut arborum ramus pcedunt
quō unus d̄s ē a quo oīa bona ue-
niunt & p̄ quē oīa sapient̄ dispo-
sita s̄. Et q̄a sp̄s dñi sup̄ ipsū florē
requieuit. sp̄s etiā sapientie sup̄
eū mansit. quō ubi sp̄s dñi affu-
it ibi sapientia n̄ deest. Sic ḡ sp̄s
sapientie & intellectus in eo fuit.
quō magnus sapientia apparuit
cū d̄s oīa p̄ uerbū suū creauit
quia sapientia sic diffusa ē in il-
lo q̄d idē uerbū erat sapientia.
S; idē uerbū n̄ dū incarnatū in-
uisibile fuit. id autē incarnatū
uisibile apparuit. q̄m uerbū q̄d
ante omnē creaturā erat in corde
patris p̄ q̄d oīa facta s̄. & sine quo
factū ē nihil. ipsū emittit flos sub
tempore scilicet emicans in huma-
nitate bonū intellectū hōib; p̄se-
ferens suis testificationib;. Qd̄ ē hoc
Sapientie intellectus congrue ad-
iungit. q̄a cū hō adō in sapientia
creatus sit. creatore suū digne in-
telligere debuit. Ergo ante partū
uirginale d̄s intelligendus erat.
ab sq; ulla dubitatione. S; p̄ partū
uirginale p̄dictū florē in carne
p̄ferentē idē flos intelligendus
erat d̄s & hō. S; n̄ sine admirati-
one & iste intellectus p̄ri inuisibi-
lis. uisus ē uisibilis in flore. cū ip-
se flos hanc intelligibile causam
p̄tulit q̄d hō scilicet sapient̄
intelliḡ dñm in factis suis. Quom̄

Sapientia ē origo bonorū opū. cū hō
sapient̄ uenerat dñm suū. Cui intel-
lectus adheret. quō cū hō p̄ sapi-
entia bonū opat̄. ita illud ad alios
dilatat. ita ut bonū odorē & dulcē
gustū ab ipso emicantē cū gaudio
intelligent in eo. In uirgineo ḡq;
isto flore intellectū subsequit̄ con-
siliū. q̄a hō intellectū habens
diuino consilio liberandus erat.
Inde sp̄s consilii & fortitudinis sup̄
eū requieuit. quō hoc consiliū
apud patrē sine tēpore fuit. ut uer-
bū suū incarnaret̄ sub tēpore p̄fi-
ciens oīa opa sua scdm̄ uoluntatē
patris & ostendens obedientia ipse
ipsū. ita ut ipsa deo ad hōies fulge-
ret quatinus cū ita in factis suis imi-
tari addicerent. Qd̄ dū ita appa-
ruit in fortissima uiriditate totū
surgens de diuinitate fortitudo se
in ipso occultat. quatinus diaboli
tanto forcī de bellaret q̄nto se cre-
tus illi se p̄ consiliū abscondisset.
Quomodo. Consilio apte fortitudo
adheret. quō consiliū dī p̄ fortitu-
dinē filii ipsi regnū diaboli de-
struxit. Unde idē fili dī fortissim⁹
uidelicet leo contriuit. mortē in fi-
delitatis p̄splendidissimū lumen
q̄d fides ē. q̄a magna fortitudo ē
hominē ea p̄ consiliū credere que
corporali uisu n̄ ualet uidere. Qd̄
ē hoc. Consiliū p̄ uinctā sibi for-
tudinē p̄forat duriciā lapideorū
cordū que obdurata s̄ in consue-
tudinē prauorū morū. ita ineptā

duricia
abierit
qua p̄p̄r
dñe sc̄m
tudine d
cognosca
sp̄s sc̄m
nā dulced
ipse sc̄m
uit. sp̄s
ad saluam
ter p̄m
p̄tate. Qd̄
recte ad
magna
tate p̄m
tus exurg
genū cele
confortiū
Ita ut q̄
na p̄tate
te uirga d
germinare
uerat dū
serpenti
genū hū
ne clama
Ita ut sc̄m
in sc̄m
fortitudi
adheret
rat. cū d̄
ne in arde
eum mo
ratiſsim
no flore
quit. q̄a

duriciā transiens qđ carnale opus
 abicit. & dī opus aptissime pficitur.
 Qua ppter & in p̄dicto flore forti-
 tudinē sciētia comitat. quō hōies p̄for-
 tudinē dī ad sciētiā ipsī ita ut eū
 cognoscant pueniunt. Hinc ē qđ &
 sp̄s sciētie & pietatis in eo etiā p̄sup-
 nā dulcedinē requiē habuit. quō
 ipse sciēt. miseris hominū condo-
 uit. sp̄s etiā existens p̄quā intrat
 ad saluationē cū scelus mundi scien-
 ter p̄ mortē suā absterfit in magna
 pietate. Qđ ē hoc. Sciētie pietas
 recte adiungit. qđ fili dī sciēter
 in magna pietate adimpleuit. volun-
 tatē patris sui. Ipse enī fili solus na-
 tus ex uirgine transsudat. ut p̄p̄os
 germinē celestis uirtutis ut sequant
 consortiū angelorū qđ pudicitia ca-
 stitas ē. qđ uirtus hec surrexit in sup-
 na pietate sic uidelicet qđ ingredien-
 te uirga de iesse uirtutes floris hui
 germinarent qđ prima mulier fuga-
 uerat dū consensu audiens consiliū
 serpentis. ita qđ in ea cecidit omne
 genus humanū carnis gaudio sup-
 ne claritatis. n̄ qđ floriditas uirge
 istius sciēt. illud eleuauit p̄ pietatē
 in sciētia saluationis. Quomodo.
 fortitudini que diabolu deuincit
 adherentē illi sciētiā sp̄s sc̄s in spi-
 rat. cū d̄s p̄ fideles hōies deuotissi-
 me in ardētib. desideris agnoscerit
 & in immo tactu fidelis aīe deside-
 rantissime amplexat. S; & in uirgi-
 neo flore pietatē timor dñi subse-
 quit. qđ cū pietas inē fidelib. hōib.

timorē dñi acquir̄t ad explenda
 p̄cepta ipsi. Unde timor dñi eun-
 de florē repleuit. qđ ipse tamā ple-
 nitudinē uirtutū in se habuit qđ
 in eo nullus uacuu locus inuenit
 ē ubi aut mortifera supbia aut de-
 lectatio honoris aut p̄uariatio
 legis sedē inuenire potuisset. S; to-
 tus plenus erat timoris dñi n̄ que-
 rens alienā rē ut primus angelus &
 uita quesierit. S; honorans patrē
 suū in omni ope suo dignā ei p̄bēs
 obediētiā. Idō & timor dñi in eū
 habet oīs iusticie qđ ipse ē finis &
 in eū ceterarū uirtutū. ut requia
 septima dies ostendit completionē
 & ortū creaturarū. Quomodo. Ti-
 mor excutit & mouet tremorē.
 qui radix ē germinandi ut fruc-
 tuose uirtutes p̄cedant. Unde &
 flos iste plenus timoris dñi ē. qđ
 oīa germina bonorū opū adherent
 ei. quō ipse materia eorū ē. flore eodē
 germinante uiriditate quarūcūq;
 uirtutū. fructu earū p̄ccatis reple-
 to quatinus oīa bona pficiat. ut
 etiā de ipso scriptura sic habet. xvi.
Sicut malū in ligna siluarū.
 sic dilectus m̄s inter filios. Sub
 umbra illi quē desiderauī sedi &
 fructus ei dulcis gutturi meo. Hoc
 tale ē. fili uirginis dulcissimus ama-
 tor caste dilectionis. quē ap̄phen-
 dit fidelis aīa desiderans dulcissi-
 ma ei amplexione integritatē suā
 coronare. relicto carnali uiro et
 se copulans xp̄o. eūq; certissimo

federe amans & in speculo fidei aspi-
ciens. ē pulcherrimus fructus fruc-
tus arboris. id ē filiū uirginis exi-
ens de uirginali pudore sicut pomū
de fructuosa floriditate p̄bensq;
escā refectionis esuriētib; & sycū
dulcedinis sciētib; & hoc modo lig-
na siluestriā p̄cellens idē filios ho-
minū q̄ in peccatis concipiunt &
in ipsis conuersant nec talē fruc-
tū afferentes quale ipse attulit
quō adō exiit plenū fructū sua
uirtutis uite afferens. alius quidē
nec uiriditatē nec fructū a se ipsis
habentib; s; ab ipso. Quom̄. Ipse p̄
in carnationē suā mundo saluatio-
nē dedit dilectus dī filiū in filiis ho-
minū apparens. qui p̄ feruorē ipsi
uirebant & fructū afferēbant; n̄
tanta plenitudine fecundi q̄nta
ipse repletus erat. q̄a totus sēs adō
exiens de uirgine natus ē. Et q̄rē
dilectus. Quia ipse hoc conculat.
q̄d fidei aīe ad celestia p̄parat ob-
sistit. Uno & scā aīa eq̄ssimo iudi-
cio cū dilectū nuncupat. quō p̄fi-
dē dilectionis se ipsā relinquent.
& in magno certamine carnaliū
uoluptatū ad illū beniuole anhe-
lans atq; in ardore lacrimabilis
desiderii se ipsā rep̄bans ei adhe-
ret ut mulier uiro cui cū gaudio
uoluntatis suę desociata ē. Et
idō cū in exordio conseruande ca-
statis ad eū incipit suspirare. ad
se ipsā dicit. Uolo p̄sternere car-
nalē uoluptatē in coniunctione

uiro illi. sub cui dilectionis umbra q̄
me in ardore ardentis desiderii sui
a contrario igne obumbravit sedeo.
Quomodo. Dū in ebriatū studiū
mei amore habens. subiectū in
igneū arnis amorē in consensu aīe
mee p̄mo. Et ob hoc dulcissimus
fructus ei quē gustabā maīa mea
suspirans addm̄ dulciōr m̄ ē in ea
sup̄ omnē dulcedinē carnis. quā
sentiebā in concupiscentiis ipsis.
Et q̄rē dulcis. Quō ipse ex uirgine
natus habet dulcissimū saporē &
fortissimū unguētū stillans ut bal-
samū q̄d ē resurrectio ad uitā in
qua mortui erēti s̄. accominens
maximā medicinā que ter sit uul-
nera peccatorū p̄ incarnationē ipsi.
que plenissima sentis & dulcedi-
nis in omī genere uirtutū cū uirgi-
nitate ē. Unde o uirginitas que de
igne accensione consistis. robustis-
simū germ̄ q̄d de stella maris emi-
cans. omnē spurciā turpitudinis
contra se uersa iacula diaboli sēp̄
dimicans conculat. gaude in cele-
sti armonia in spe consorcii angēlō.
Quomodo. Sp̄s sēs symphonizat in
tabernaculo uirginitatis. quō ipsa
uerbū dī sēp̄ ruminat. Quom̄
possit xpm̄ amplexari. cū omī de-
uotione ardens in ei amore hoc ha-
bens in obliuione q̄d in concupis-
centia carnis in ardore incendi
fragile in hoīe ē. um uiro quē nū-
quā peccatū tenet adherens. cui
et sine omī concupiscentia carnis

conuincit
gaudio
ante qd
tunc
tunc qd
uclm
hoc qd
mante
muni
que uirt
torū idē
sp̄ctione
inducta
qd ante
capit
dunt
hoī
ri inuoc
uorū mor
n̄ habent
circūdat
similitud
ndo ē in
la tanqu
ta qd uir
do subiect
lietudine
licā p̄stern
adherens
dote et ab
purissimū
puritate
et humilit
sacerdotis
grō caput
dens qd in
negredine
uorū dūssim

coniuncta ē semp cū illo florens in
gaudio regalū nuptiarū. **N**unc
autē qd similitudinē in p̄dictis uir-
tutib; uidet. ita qd om̄s ut & alie uir-
tutes que supra tibi demonstrate s̄
uelim uestib; ex serico induunt.
hoc ē qd in ordine suo piā unani-
mitatē eadē luminaria in m̄mb; ho-
minū parant. etiā quomodo reli-
que uirtutes in dō mollicie induunt
torū idē lenitatē deuotionis in re-
spectu sc̄arū animarū ueprib;
induricia uiciorū carentiū habentia.
qd autē quedā albis crinib; recto
capite & asq; amictu palliorū ince-
dunt. hoc ē qd ille in copula cando-
ris innocencie ligaturā uincturē pra-
uorū morū in m̄mb; fidelū hominū
n̄ habent. & qd etiā sc̄arib; studiis
circūdate n̄ s̄. om̄ino fugientes uicis
studine uiciorū. S; p̄ma a more femi-
neo ē in capite uelata atq; q̄si casu
la tanquā cristallus p̄lucida indu-
ta. q̄a uinculū subiectionis humili-
tatis subiecta portat sup̄na cilicet sol-
licitudine om̄ne exaltationē diabo-
licā p̄sternens. pioq; capiti idē xp̄o
adherens. humillimū quoq; sacer-
dotē & ab s̄q; om̄i puluere peccati
purissimū in lucidissima cordis
puritate imitans quō constricti
& humiles puriq; sacerdotes sūm
sacerdotis ēē debent. Scdā autē ni-
gros capillos habet. manifeste osten-
dens. qd in capite suo xp̄o abstergit
nigredinē peccatorū in hoīb; Tercia
uero dissimilis humane forme ui-

deur. quō hoc mysteriū habet. ut
homine ita concutiat. q̄n̄mus t̄rat
& tremiscat de dī iudicio. unde et
specie carit̄ hoīs. q̄a homo sepe d̄m p̄-
ponens timoris eius obliuiscit. qd ip-
sa om̄ino facere recusat. Prima q̄q;
& q̄rta atq; q̄inta albis tunicis uesti-
unt. q̄a circūdate s̄ ueste innocen-
tie quā adā p̄didit transgrediens
piā iussione p̄modū autē in candi-
dissimo lilio floridissime uirgini-
tatis cū indito ope simplicis in dō
subiectionis recuperata in saluationē.
qd ante d̄m luget sicut clarissima
stella humanis oculis igne sc̄e. Os
etiā alba calciamenta habent excepta
tercia sc̄dm specie hoīs n̄ apparente.
quō ipse pulcherrimū opus s̄ in
hoīb; qui desideria carnis in se ad-
nihilū deducunt iuxta exemplū
sui saluatoris qd ē splendor splendi-
dissimū. una earū hominē n̄ simulan-
te q̄a n̄ habet respectū ulli audacie
semp sollicita & n̄ negligens ut ho
qui sepi sumet p̄continuatā obli-
uiscit ita dispensatrix existens iu-
ste admonitionis. ut q̄sq; fidelis
iudiciū dī caute intueat. & excep-
ta q̄rta que cristallinis calciamentis
miro modo lucemib; calciat. quō
illa in uoluntate sua se constringens
p̄git lucidissimū iter xp̄i. ita mor-
tē etiā in semet ipsa p̄igneū ardorē
sp̄s sc̄i suffocans. Qd autē in eis dē
uirtutib; ē dissimilimodo. hoc ē
qd quāuis uni studu unanimia-
tē habeant tam diuersa opa in

hominib; opant. **P**ropt̃ qđ et
p̃ma imago p̃tendit humilitatē
que p̃mitis filiū dī manifestauit.
cū d̃s qui celū & t̃rā in sua habet
potestate filiū suū mittere ad t̃ras
n̄ dedignatus ē. Vnde etiā portat
coronā aureā capiti suo inposnā.
tres ramos alicui exstantes habemē.
quō ipsa ceteras uirtutes p̃cellens
et suauit̃ antecedens coronata ē co
rona aurea. scilicet p̃ciosissima et
fulgentissima incarnatione salua
toris. qui eā q̃si in capite idē in hoc
misterio cū incarnatus ē decorauit. **x.ii.**
Que t̃ angularis existit. q̃a tri
tas ē in unitate & unitas in trinitate.
fili scilicet cū patre & spū scō un
d̃s & uerū oīa excellens in altitudi
ne diuinitatis. Et p̃ciosissimis la
pidib; uiridis & ruber coloris & al
bis bacis multo fulget ornatu. quō
eadē humanitas saluatoris osten
dit in scaberrimā & profundissimā
bonitate sui opis qđ idē fili dī
opatus ē in uiriditate illa cū uir
tutes iā in doctrina ei uirebant.
et in rubore sanguinis ipsius cū
mortē passus ē in cruce saluans
hominē. atq; in clarissima albedi
ne resurrectionis & ascensionis ei.
cū quib; omnib; illuminata & or
nata ē eccl̃a ut res illa illustrat̃ &
decorat̃ cui p̃ciosi lapides impo
nunt̃. Qđ autē in pectore suo ha
bet speculū lucidissimū in quo
mira claritate imago incarnati
fili dī apparet. hoc ē qđ in humi

litate que in corde sacratū tēpli ē in
beatissima et splendidissima scientia
pie & humillime ac splendide firmis
simeq; effulset idē unigenitus dī in
omnib; opib; suis que corporalit̃ ges
sit. in quib; se mundo p̃cipue mani
festauit. Vnde etiā & ipsa in illustrio
ri parte corda electorū fidelū con
signat in eis tribunal suū ponens oī
actus ipsorū uidelicet regens & diri
gens. q̃a solidissimū fundamentū
omniū bonorū in hoīb; ē. uelut etiā
in supradicta māia admonitione
sua ostendit. **S**ed scđa designat
carnatē. quō p̃ humilitatē illa qua
fili dī incarnari dignatus ē ostensa
ē etiā uera et ardentissima caritas
cū d̃s ita dilexit hominē ut
p̃p̃t ipsius amorē unigenitū suū
mitteret incarnandū. Que tota uidet̃
ut iacinctus aerei in alio coloris ui
delicet tā forma quā tunica ipsius.
quia incarnatus dī fili p̃ humanita
tē suā illustrauit fideles & celestes
hoīes ut res illa p̃iacinctū illustrat̃
cui inponit̃ ita eos etiā incendens
caritate ut unicuiq; homini in di
genti fidelit̃ subueniant. sic & uirt̃
hec induit̃ tunica dulcedinis dī. hoc
habens officiū. q̃tūus deuotione
actu & usu omib; hoīb; in recto lumi
ne luceat. P̃pter qđ etiā eide tunice
due zone inestimabili modo auro
& gemis ornate mirabilit̃ intexte s̃.
que s̃ in dulcedine dī gemina p̃cep
ta carnis bona scilicet & p̃cipua uo
luntate q̃si & auro iustis opib; uelut

ti clarissimis gūnis mirabili dono sūm
datoris cōposita. ita ut sup utrūq. hu
merū eīde imaginis Zona una usq.
ad pedes ipsius ante & retro descen
dat. quō eadē pcepta in multa solli
citudine portat. unū scilicet in dō
ut in humero dextro & alterū in pxi
mo ut in humero sinistro scriptū ē.
Diligēs dñm dñm tuū ex toto corde
tuo & ex tota aīa tua & ex oīb. uiri
bus tuis & ex omī mīte tua. & pxi
mū tuū sic te ipsū. Hoc tale ē. Sic debes
diligere dñm dñm tuū q̄ dñs tuus ē.
uidelicet hoc honore q̄d dñatur oī
creature. & dñs tuus q̄a ipse ē n̄ habens
in uicū s; creator omniū existens.
ita ut ppter amorē eī in corde tuo pri
mū exupes & psternas carnē corpo
ris tui q̄d ipsi ualde durū ē. q̄a pri
mū deuicta carne p̄modū regnabit
sp̄s tuus uite. & tē dñm in anima tua
sic intelligēs ut mandata eī scient
custodias atq. ea n̄ pigro ope c̄pleas.
Et de inde hoc modo omīs uires cor
poris & anime tuē subiciunt. quō
hec prima uictoria in corpore tuo
facta ē. ita ut tē in omīb. his pposi
tis causis dñm fortissime in tua mīte
cōphendas q̄d tē tā firmū p̄pugna
culū ē contra insidias inimicōr. tuor.
ita ut fortitudinē eī in p̄dictis reb.
nullus p̄transire ualeat inimicus.
quia mens tua oīa hec continere
debet in se confirmans & consoli
dans cuncta que agis. Hec ḡ facies
toto corde tota aīa & omīb. uirib.
& omī mīte tua. ita ut nichil.

deficiat tibi infide. q̄tinus n̄ con
sentias ulli rei que repugnat dō
te diuidens in aliena. s; ut colligas
te ad dulcedinē dilectionis eī. dili
gens & te ipsū. Quom̄. Si diligis
dñm. diligis salutē tuā. Et sic tē in
his omīb. te diligis. sic diligēs & pxi
mū tuū. qui q̄sq. fidelis homo ē. tē
p̄ximus existens in xp̄iano noīe ac
infide. ita ut sic gaudeas in eī recta
p̄sp̄nate & sup̄na saluatione ut fi
deliter infide conseruet. sicut enā
letaris de tua salute. Hoc ḡ gemi
nū opus carnis sit in hoīe des
cendens usq. ad pedes eī idē ad fi
nē cōsumationis ante ipsū scili
cet apprensus in lege dī & retro in
hoīs uidelicet subuentione. ut &
homo sic carnatē seclerē quatū
in recta morte pueniat ad p̄fectio
nē uite. sic enā eadē carnis sup̄
in uerbis suis declarat. **T**ercia
autē imago significat timorē
dñi. qui post hanc carnatē quā
dñs hoīb. manifestauit cū filiū
suū p̄p̄sis mortē subire uoluit
in mōtib. fidelīū surrexit. ita
ut celestia plenius intelligerent
& p̄fecti quā prius adimplerent.
quā nunc uides in eo dē scemate
habitu ut in priori uisione eā ui
disti. quō in cōmutabilis dñs simi
li & n̄ dissimili honore & reueren
tia habendus ē in omni factura
et creatura ipsius. ut & tē sup̄
declaratū ē. Est quoq. maioris
ac longioris stature quā cet̄e

ay.

uirtutes dissimilisq; humane forme
quia ipsa p̄ceteris angustia & tremore
re infert hoīb; ita ut magnitudi
ne sume maiestatis & altitudinē
diuinitatis ipsius p̄spicacib; oculis
semp̄ considerando pauescant.
quō d̄s omnib; hominib; multa ue
neratione memendus ē q̄a ab ipso
et n̄ ab alio creati s̄. Unde etiā eadē
uirtus specie hoīs n̄ habet q̄a con
tradictionē illā ut dō in male factis
resistat ut sup̄dictū ē abiecti figens
tantū in iore cognitionē suā in
d̄m p̄gensq; reclusissima mīra uo
luntatis ipsius. Idō & plurimos oculo
los undiq; in se habet tota insapien
tia uiuens q̄a poculos boni intel
lectus ubiq; se circūspicit d̄m inui
endo in omnib; mirabilib; cū ut in
bonis opib; rectū in se habet & in ma
lis confusionē diaboli p̄ cognitionē
d̄i p̄transcat oīs tali modo insapi
entia fulgens & iniquitatē relinquēs
atq; sapientē domū sibi in uita edi
ficans. Induta ē quoq; q̄si umbro
so indumento p̄ qd̄ idē oculi p̄spici
unt q̄a circūdata ē ualidissima
constrictione frangens desideria
carnis in hoīb; & aspiciens p̄ eandē
abstinentiā in lūm uite in quo mi
rifice fulget homo in beatitudine.
Oultroq; timere tremat corā me
quō angustia & tremore ponit
in cordib; ignitōe hominū ita ut
turbine & fragilitatē carnis sue
semp̄ habeant in pauore uelabantē
in peccatis & ne fiduciā suā in semet

ipsos aut in alios hoīes ponant s; in
eū q̄ regnat in eū uelut etiā ipsa
ut sup̄dictū ē in querimonia sua
confiteat. **Q**uarta uero declarat
obediētiā quō p̄ amore illū qui in
in reuerētia exhibet p̄ceptis etiā in
eis congrue obedit. Unde & nuicū um
culū collū portat q̄a candidissimas
facit mīras hominū p̄ subiectionē fi
delis obediētiis cū ubiq; fortitudi
nē collū uoluntatis sue deserit & inno
centi agno scilicet filio meo adherent.
Atq; manus & pedes candido religa
mine habet ligatas quō ad opus
xpi & ad uia ueritatis in albedine
uere fidei ligata ē n̄ faciens neq; ua
dens scdm se s; scdm uocē p̄sidentis
d̄i ut etiā in p̄dictis uerbis suis de
monstrat. **Q**uinta autē designat
fidē q̄a p̄ hanc obediētiā qua p̄p̄s
p̄ceptis meis obedit mandati fit
etiā credulus infide ea fidelit̄ com
plens in ope que solent p̄cipit in ad
monitione. Et hec circa collū rubeū
torque habet quō undiq; in for
titudine sua fidelit̄ p̄seuerans marty
rio sanguinis decorat fiduciā suā
n̄ in fallaces uanitates ponens s; in
dō scdm qd̄ & ipsa de se ut supra
ostensū ē declarat. **S**exta uero p̄
figurat sp̄e que p̄ fidē credendi in
d̄m surgit ad uitā uitā n̄ habita s;
in celestib; usq; ad tēpus p̄p̄e re
munerationis celata ad quā eadē
sp̄es toto desiderio anhelat ut mer
cennarius ad mercedē suā & ut pu
er ad debnā sibi hereditatē.

Unde etiā
dicit q̄a fi
re circūda
nata ē s;
pat hoc fi
p̄cipit
crucifixi fi
part ad q
cū multa d
ad martir
lōn desider
ducia in m
ad cū in m
opa sua lab
tione cr
sup̄p̄s offe
ad se p̄m
p̄ quā
cū in d̄m
ita qd̄ se m
deris consi
in flore ca
fuerit u
in ardore
non in uirt
ut omne fi
desideris
amare su
manifesti
dicitur eū
constante
cū d̄m in
Unde & ip
crystallo tū
candore rel
det cū sole
dissima in

Unde etiā tunica pallidi coloris in
ducit. quia fiducia operis sui quasi in pallo
re circumdat eū nōdū in p̄sentia remu
nerata ē. s. ad qd̄ semp̄ gemitib. suspi
rat hoc futurū multa fatigatione ex
pectat. Quod autē crux passionis
crucifixi filii mei ante eā in aere ap
paret ad quā ipsa oculos & manus
cū multa deuotione erigit. hoc ē qd̄
ad martyriū eidē unigeniti mei ce
lesti desiderio quasi in aere plurimā fi
ducia in m̄tib. fidelium parat. ita ut
adeū in iōre uisū fidei & clarissima
opa sua laboris humili & sincera in
tentione erigant. sicut & uirtus eadē
superius ostendit in oratione sua. .xxviii.

Sed septima p̄tendit castitatē quō
p̄ quā hoīes sp̄s suā plenit̄ posu
erunt in d̄m. crescit in eis p̄fectū opus.
ita qd̄ se incipiunt a carnalib. desi
deriis constringere in castitate que
in flore carnis acutissime sentit ab
stinentiā. ut uiuencula scilicet sen
tit ardorē concupiscentie nolens ta
men in uirū respicere. Sic castitas ab
icit omnē spurciā in pulcherrimis
desideriis. anhelans addulcissimū
amatorē suū qui ē suauissim⁹ & a
manissim⁹ odor omniū bonorū in
delicis cunctarū uirū uirtutis
constante ab amatorib. suis aspi
ciendus in iōri pulchritudine aīe
unde & ipsa lucidiore & puriore
cristallo tunica uestit. que ita in
candore relucet ut aqua resplen
det cū sole p̄fundit. quia luci
dissima in simplici intentione

& purissima absq. omī puluere ar
dentis libidinis concupiscentiarū
mirabiliter confortata p̄ sp̄m sc̄m cir
cūdata ē ueste innocentie lucente
inclarissima albedine fontis aque
uiue. qui ē splendidissimus sol cōne
claritatis. Qd̄ uero sup̄ caput ei⁹ ex
pansis quasi ad uolandum alis colūba
stat. uersa sc̄m faciē illi. hoc ē qd̄
castitas in uicio suo uelut in capite
suo p̄ expansionē & obumbrationē
alarū idest p̄ p̄tectionē sp̄s sc̄i con
fōta ē facientis eā diabolicarū insi
diarū uicissitudinē transuolare.
cū p̄igneū amorē sc̄e inspirationis
illuc se dirigens aspiciat. ubi castitas
uultū dulcedinis sue manifestat.
P̄pter qd̄ apparet etiā quasi inuen
ire ipsius uelut in speculo candi
dissimus infans. cui fronte inscrip
tū ē innocentia. quō in uiscerib. pu
rissime & euidētissime uirtutis
huius ē inuolabilis & pulcherri
ma certissimaq. integritas. habens
rudē formā p̄p̄t integritatē sim
plicis infancie. sic & frons idē cog
nitio ei⁹ nō arrogantiā & elatā sup
biā. s. simplice ostendit innocen
tiā. Et qd̄ in dextera manu regale
sceptū habet sinistra ad pectus suū
ponens. hoc ē qd̄ in dextera salua
tionis p̄ filiū dī regē cunctorū una
manifestata ē in castitate. sinistra
libidinis p̄ eundē p̄pugnatorē con
fundente & ad nichilū redigente
in cordib. eā diligentiū. Quomodo.
Quia nō uult libidini ullā dimitte

xxv. 9

9

9

9

9

9

9

re libertate. s. ut acer uoluerit pu-
tridū cadauer rapiens constringit
& ad nichilū deductū. sic ipsa libi-
dine corā dō ferente abicit & omīno
conterit ita ut nec sub ea spirare ua-
leat. sedm qd enā in uerbis suis sup
manifestat. **S**ed qd in sūmmitate
p̄fate obumbrate colūā aliā pul-
cherrimā imaginē uidet. hoc ē qd
sūma & p̄cellentissima pietate om-
nipotentis in ipsa incarnatione sal-
uatoris splendidissima pietate om-
nipotentis incarnatione saluato-
ris splendidissima uirtus scilicet
grā dī manifestata ē. que fortissi-
ma plenitudo existit in dō monens
homines penitentia agere. ut p̄cā
relaxent ab ipsis p̄petrate nequicie.
que nudo capite stat. qā omib;
eā querentib; apta ē dignitas & cla-
ritas ipsius. crispus & subnigros
capillos habens. quō unigenitus dī
sub tortuoso & inplexo inuigre-
dine infidelitatis sue iudaico po-
pulo. humanitate absq; macula
peccati in uirginea carne induit
se. Et faciē uirilē habet tam ar-
dens claritatis. ut eā p̄spicue con-
siderare n̄ possis ut faciē hoīs. qā
grā dī in uirtuosa uirtute omp̄s
dans uitā in uita apparuit. ita ar-
dens in clarissima diuinitate. ut
omne uisū tā intiorē quā extiorē
hoīs excedat dū adhuc grauedi-
ne corporali grauat. nec ita apta
in secretis suis apparens. ut iudi-
cio hominū nuda appareat. s. ab

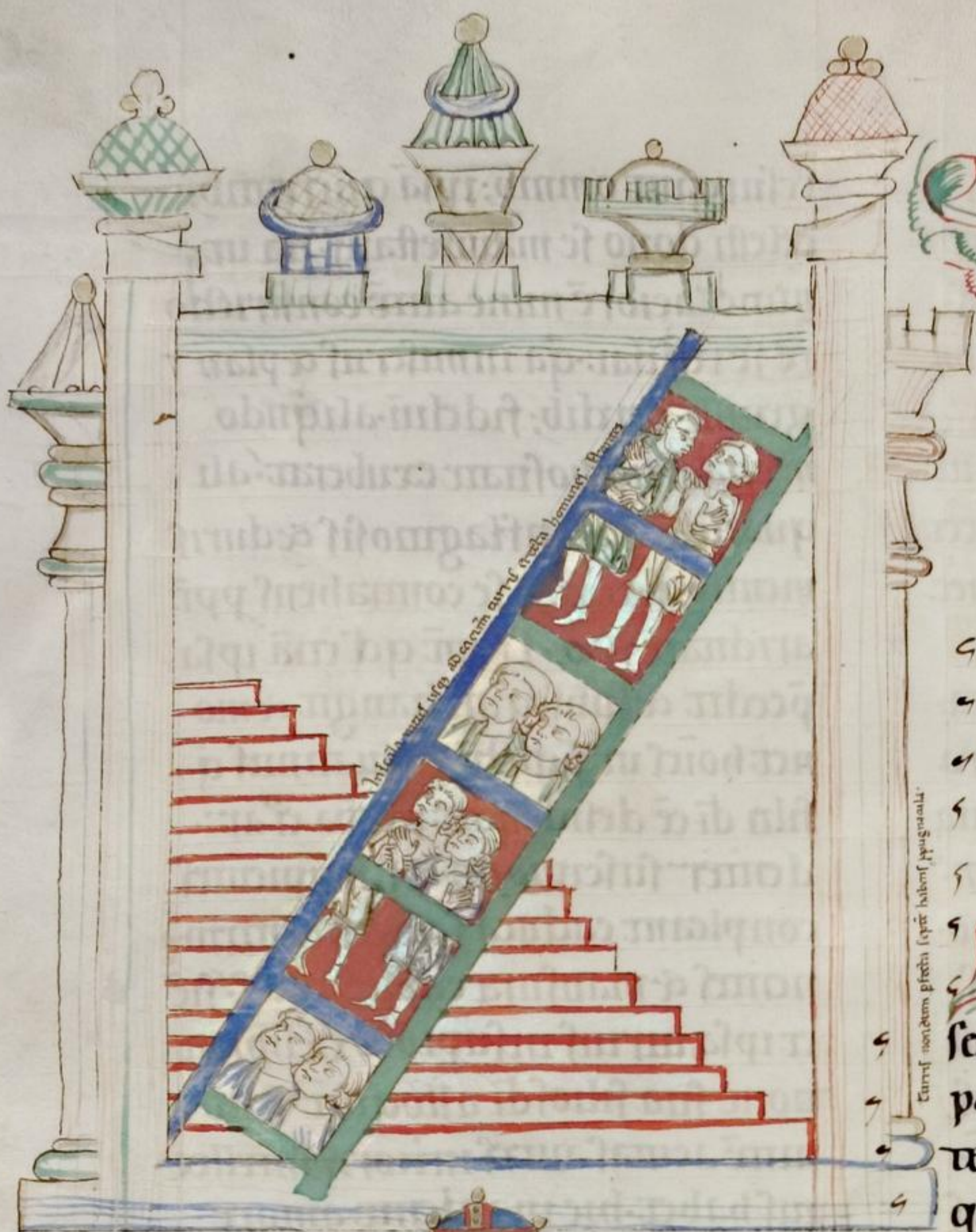
seconsa. qā iudicia diuine grē ocul-
tata s. Qd autē ē purpurei & subm-
gri coloris tunica induta. hoc ē qd
opus grē dī ardens incarnatione se in-
clinat ad inuigredinē peccatorū. q̄si in
dūmū hominū. Quom̄. Ita qd mo-
uet illos ad salutē eos. leuans delicto
peccati ad spectaculū luminis p̄pe-
nitentia. quō ut dies fugat tenebras.
sic ipsa aufert facinora reedifican-
do in penitētia peccatores ad uitā.
Cui enā sup utriq; humerū eīdē
imaginis. Zona una coloris rubi-
cundi croci ante & retro usq; ad
pedes eī se extendens in texta ē. qā
grā dī se inclinans ad fideles hoīs
infortitudine & pietate sua. leuat
eos sursum ad celestia. Quom̄. Hoc ē
his duob; m̄nerib; Zonarū tangens
uidelicet anxietatē fragilis carnis
in sanguinea pugna desudantis.
& uirtutē roboris aīe in corpore repen-
tis & trahens eos in rubeo & in croceo
splendore humanitatis & diuinita-
tis filii dī. scilicet serenuissimi solis ad
amorem supno. ita ut sibi met ipsi
in concupiscentia peccati fidelis
homo resistat in integritate grē
tactus uidelicet corā se adiuturū
& p̄ se ad mortificationē uiciorū
quatinū uirilit̄ bono fine consumet
opa sua in diuitis meis exoptabili
et delectabili textura. S; qd circa
collū habet episcopale palliū mira-
bili modo auro & p̄ciosissimis grē-
mis adornatū. hoc ē qd xp̄e fili
dī sūm' sacerdos patris existens.

ubiq; in for-
te habet offi-
gēns uirtu-
m̄brū cor-
di debet
candidissimū
nūquā nū-
e decorū uir-
re possit qu-
m̄die omp̄s
ē que in uirtu-
alib; tēporib;
toris in uirtu-
tamū ab eīdē
ne ita usq; a-
qui circa fin-
mano uirtutis
inopib; sūm'
S; brachia &
tibi ad inuig-
formido &
grē dī in ho-
in corpore ad
apparent. q-
circūdat o-
est totūq; u-
m̄dia grē dī
sermones o-
rū suarū offi-
nū aspiciem-
ram. om̄ia
et in saluam-
nullo m̄ pap-
tā. Atq; hac
m̄brū diffusi-
flos ut sibi p-
sequens pecc-

ubiq; in fortissima uirtute sacerdota
 le habet officiū. qđ auro sapientie et
 gēnis uirtutū ab imitatorib; ipsius
 umbrīs eorundē fidelīū suorū pgrām
 dī debet decorari. Unde & splendor
 candidissim⁹ ita eā ubiq; circūdat. ut
 nusquā nisi in ante a capite uidelicet
 & deorsū usq; ad pedes ei ipsā inspicere
 possis. quō serenissimo candore
 midie om̃p̃tis grā ipsius circūdata
 ē que in misterio diuinitatis in tēpo
 achis tēporib; ante humanitatē salua
 toris inuisibilis et incognita latuit.
 tamū ab eīdē saluatoris incarnatio
 ne ita usq; ad ultimū m̃brox ipsius
 qui circa finē sc̃li futurus ē q̃mū hu
 mano intellectu possibile ē aprius
 in opib; suis manifestata declarat.
 S; brachia & manus atq; pedes ipsius
 tibi adiudendū obumbrant s; quia
 fortitudo & opus atq; finis m̃neris
 grē dī in hominib; nulli grauato
 corpore ad cognoscendū pleniter
 apparent. Qđ uero splendor qđ eā
 circūdat oculis undiq; plenus
 est totusq; uiuens. hoc ē qđ diuina
 midia grē dī adiuncta. multas mi
 serationes oculorū plurimarū midia
 rū suarū ostendit. indolores homi
 nū aspicientes qđ d̃m sequi deside
 rant. om̃isq; uiuens in consolatione
 et in saluatione. animarū ipsorū.
 nullo m̃ parans uicis p̃dmonē s; in
 tā. Atq; hac & illac se diffundit ut
 nubes diffuere solet. quō p̃cedit in
 stos ut sibi p̃uideant nec cadant. sub
 sequens peccatores ut penitent &

resurgant omnib; ipsā querentib;
 celesti dono se manifestans. ita ut
 nunc laciore nunc autē constrictio
 re se reddat. qđ in miseris & plan
 gentib; cordib; fidelīū. aliquādo
 multa fructuositate exuberat. ali
 quando etiā in flagmōsis & duris
 mentib; peccatorū se contrahens p̃p̃t
 ariditatē illorū. Propt̃ qđ etiā ipsa
 p̃cedit & subsequit̃. tangit & mo
 net hoīes ut p̃dictū ē. quānuis qđ
 fili dī eē desiderant uerba ei ar
 denter suscipiant. & suscipientes
 compleant caduca scilicet contem
 nentes & mansura cōplectentes. sic
 et ipsa uirtus in superiore exhorta
 tione sua filios dī alloquit̃. Qui
 autē acutas aures interioris intellec
 tus habet. hic in ardente amore
 speculi mei ad uerba hec. anhelet.
 et ea in conscientia animi sui con
 scribat.

ost
h ec
udi
ultra

¶ p̄fata colūnā humanitatis
 saluatoris turrim lucidis
 simi splendoris p̄dicto la
 pideo muro meridiane
 plage eīdē edificii nam
 posita ut iūta & foras
 ipsū edificii uideri pos
 set. Itamudinis quidē ubiq; in iūiori
 parte circumus sui q̄nq; cubitoꝝ tan
 te autē altitudinis ut eā discernere ne
 quire. S; & int̄ turrim istā & colūnā
 humanitatis saluatoris fundamentū
 solum erat postmū muro n̄ dū desup
 edificato. S; tantū intruptus & uacu
 us locus apparens longitudinis erat
 cubiti unū ut etiā supra p̄monstra
 tū ē. Et turris hēc n̄ dū fuerat
 ad pleniū edificata multa tam soller
 cia & uelocitate p̄ plurimos opartos
 assidue construebāt. habens mer
 eum sumptans sue septē p̄pugna
 eula mira fortitudine constructa.
 Ab iūiore autē parte p̄dicti edificii
 uidi quasi scālā usq; ad eacum tur
 ris eīdē erectā & ab iūno usq; ad sumū
 ingradib; ei quanda multitudo ho
 minū flammū igneas facies & alba ue
 stimenta s; nigra calciamta habemū.
 & int̄ eos aliq̄s similis quidē scematis.

f. manoris
 turrim mu
 Deinde in
 edificii u
 fenne ad
 dū murū
 edificii e
 unū p̄m
 quib; mult
 p̄curfus uol
 matis uer
 eulane scie
 transibant
 fundit. S; q
 candidissim
 quāz aln de
 uctis gaudi
 nebant. aln
 diffidant e
 uolbant. qu
 quā scemā
 dera. Sep
 ducant. Con
 matus ei. I
 ueris castig
 tū ipsi diffi
 cū multo sud
 uero eadē uer
 uctiq; ipsi fu
 ad mundū re
 multaq; p̄fer
 solariū nam
 unde edificii
 abiecerant m
 bunt. aln autē
 nudam unum
 nebant. Et uidi

168
f; maioris stature & splendoris: ipsa
turrim multa diligentia unuentas.
Deinde in septentrionali plaga eide
edificiu uidi mundū & homines q̄ de
semine ade pertant: inter p̄dictū luci
dū murū specularue scientie ipsius
edificiu & ambitū circuli q̄ de sedente
in trono p̄tendebat discurrentes: ex
quib; multa idē edificiu int̄ turrim
p̄cursus uoluntatis dī & colūna diu
nitatis uerbi ipsius p̄ p̄fatu murū spe
cularue scientie intrando & exiundo
transibant: ut nubes hac & illac dis
fundit. S; qui ipsū edificiu intrabat:
candidissima ueste induebantur.
Quorū alii de suauitate & lenitate eide
uestis gaudio magno letificati: ea ren
nebant: alii autē q̄si de grauedine &
difficultate ei tristes effecti illā exuere
uolebant. Quos benigne uirtus hec
quā scientiā dī p̄ride nominari au
dierā: sepius conpescens: unicuiq; eorū
dicebat: Considera & custodi uestē: q̄
indutus es. Illidq; quod q̄dā eorū his
uerbis castigati: quāuis idē indum
tū ipsis difficile uideret: illud tamē
cū multo sudore retinebant: quidā
uero eadē uerba subsannantes:
uesteq; ipsā furiose exuentes abiecerūt:
ad mundū redeuntes unde uenerāt:
multaq; p̄seruitantes: multa in uulua
selariū uanitati didicerūt. Quorū alii
inde edificiu tandē reuersi uestē q̄m
abiecerant: nerū tollentes sibi indue
bant: alii autē reueru nolentes: ea de
nudati in mundo ignominiose rema
nebant. Et uidi q̄d q̄dā sordidissimi

& ingerrimi quasi p̄insaniā exentati
ab aquilone uenientes in ipsū edifi
ciu currebant: turrimq; p̄fata bachan
do inuadentes in eā ut serpentes sibi
labant. Ex quib; quidā ab hac stulti
cia cessantes mundi effecti s̄: alii in
eadē nequicia & sorde sua p̄seueran
tib; S; & intra idē edificiu conspexi
uersus eandē turrim q̄si septē albi co
loris marmoreas colūnas: in murā ro
tunditate tornatas stantes: abitudi
nis septē cubitoꝝ: & in summitate sua
quasi ferreū & rotundū habentes ta
bulati: decant aliquantulū in altitudi
nē sursum erectū. In cacumine autē
eide tabulati uidi q̄si pulcherrimā
imaginem flammē: & ad hoīes in mundū
aspicientē: cui caput uelut fulgur
tanto nitore radiabat: ut illud ad
plena n̄ possē considerare. Et man
ad pedes suū reuertentes: cōposue
rat: pedib; ipsius in eodē tabulato
mihi aduidentū occultans. Circulū
autē in modū corone multo fulgen
te splendore habebat: in capite
aurei coloris induebat: in qua a pec
tore deorsū usq; ad pedes Zona
una descendens: p̄ciosissimarū gē
marū ornatu: uiridis scilicet albi
et rubei atq; aerei purpureo fulgo
re int̄ lucem coloris decorabatur.
Et clamabat ad hoīes q̄ in mundo
erant dicens. **O** tardi: cur n̄ uen
tis. Nonne succurreret uobis: si ue
nire uellent: cū cepertis uia dī cur
rere: culices & musce streptu suo
uobis in pedimento s̄. S; uos flabellū

S; et cimica

p̄raui

inspirationis sp̄s sc̄i accipite. & eas
 a uobis q̄ntocius abigite. Vobis cur-
 rendū ē. & ad dō uobis ē etiā ad ui-
 uandū. Ad seruiciū dī n̄ fide uos
 exhibere. & confortabimini manu
 ipsius. S; in paup̄m ipsius edificiū
 tres alias imagines uidi. q̄rū una
 p̄fatis colūnis acclimis erat. & reli-
 que due ante ipsā sibi collaterales
 stabant. se om̄s ad colūnā humani-
 tatis saluatoris & ad p̄fatā turri
 dirigentes. Que autē ipsi colūnis
 acclimis erat tamē latitudinis ap-
 paruit ut latitudo q̄nq; hominū
 sibi astantiū notari potest. tamē
 autē p̄cernans ut longitudinē ei
 p̄fecte discernere n̄ ualere. ita etiā
 qd̄ p̄ omne hoc edificiū p̄spiceret.
 Magnū etiā caput & claros oculos
 habens. acutissime in celū uidebat.
 tota candida & plucida existens.
 ut serenissima nubes ē. Aliā autē
 formā hōis in ea nullā conspexi.

Et p̄ totū edificiū ad om̄s reliquas
 uirtutes clamauit dicens.
 m̄s strenue surgamus. q̄a
 lucifer tenebras suas p̄ omne mun-
 dū diffundit. Edificemus turre
 & confirmemus eas celestib; p̄ pug-
 naculis. quō idē diabolus aduer-
 sarius et repugnator ē electorū dī.
 Qui ut primitus plurimū uoluit
 & tēptauit in sua clarnate. sic etiā
 nē plurimū uult & tēptat in sua
 tenebrositate. Nā maliciā et neq̄-
 ciā suā sufflando & spargendo
 dilatat. nec ab hoc cessare uult.

Aduersū hęc uos celestes milites su-
 mus posite. in malicia & nequicia
 sua illū supare. alioq̄n hōies p̄ illius
 aduersitate n̄ poterūt in mundo sal-
 uari. Et ut ipse in p̄mo ortu suo re-
 pugnare tēptauit diuinitatē. sic etiā
 imitator ei am̄xpc in nouissimo
 tēpore resistere tēptabit incarnatio-
 ni dñi. Lucifer cecidit in initio tem-
 porū. am̄xpc quoq; corruet in fine
 eorū. Tunc q̄s uerus d̄s sit cognoscet.
 & quis sit qui nūquā cecidit uide-
 bit. Ut autē lucifer sectatores habu-
 it demones qui eū ab altitudine ce-
 li subsecuti s̄ in casū dānatonis.
 sic & adhuc habet hōies in m̄a qui eū
 subsequunt ad intermū p̄dicionis.
 S; nos uirtutes posite sum̄ contra
 astucias & exsufflationes ipsius. q̄s
 emittit in mundū ad absorbendū
 aīas. ita qd̄ om̄s artes ei ad nichilū
 p̄ nos in animab; iustorū redigant.
 quatinus ex om̄i parte confusus ap-
 pareat. Unde & p̄ nos d̄s agnoscet. q̄a
 n̄ debet occultari. s; manifestari. quō
 iustus ē in om̄ib;. Prior autē illarū
 que ante hanc imaginē sibi collate-
 rales stabant. armata uidebat.
 galea scilicet lorica ocreis. ac ferreis
 cirotheris induta. tenens etiā euagi-
 natū gladiū dextra. hastā autē si-
 nistra. Et sub pedib; suis horribilē
 draconē conculcans os illi ferro ha-
 ste transuerberabat. ita ut idē in
 mundissimas spumas euomeret. S;
 & gladiū quē tenebat. q̄si ad feri-
 endū fortit̄ uibrabat. Et dixit.

fortissim
 stare & t
 terpeni am
 eis. Unde &
 pugnare &
 lat aut me
 aut debilis
 nec nobilis
 aut paup̄
 uolo om̄a ar
 cius inuict
 uolo acris
 p̄fingere p
 p̄que etiā su
 bolū. Unde
 certissimū
 ei ipse. in
 dēdū se. Of
 aduina com
 go uicp̄s
 capm̄ & m̄
 apparet. in
 sup om̄m
 aduersi d̄
 abant ut el
 reuerberat
 mulierē for
 confidare
 a simitris ap
 obfuro & m
 candido uel
 uero exall
 dū fuerat
 amans. Et in
 ei habebat
 magni meo
 roia fulgēt

.viii. s

debat. instituit dicens. **I**ncarna-
to dī filio uocamo noui ppli p doctri-
nā ipsius in spū scō ad saluationē
subleuata surgens. confortatione
uirtuosorū hominū in exhortatione .x.

beatarū uirtutū munta aduersus
immanissimū hostē cui nullus ho-
minū resistere ualet nisi grā dī
aduersus se in expugnabilē dī ad-
itorio exhibet ut nulla arte in si-
diarū ei euelli aut deleri possit .xi.

ado. Unde & turris hec quā uides
ultra p̄fata colūnā humanitatis
saluatoris. p̄figurat eccliam que
filii mei incarnatione cōpleta
noua constructio in omni bono ope ex-
orta ē. in fortitudine & altitudine
celestiū actiū ut munitissima turris

.viii. s

ad resistendū iniquitati opposita
diabolo. **Q**ua p̄p̄t & lucidissimi
splendoris ē p̄dicto lapideo muro
meridiane plage eidē edificia ita
imposita. ut intra & foras ipsū edi-
ficiū uideri possit. q̄a serenissima
luce humanitatis filii dī illustrata.
uiuētes lapides p̄ calore sp̄s scī hoc
modo succensos in diuino ope ha-
bet. ut & inuicem scientie scriptura-
rū celestis intellectus ac ceteri stul-
ticie sc̄larū rerū nec n̄ fidelib; et
infidelib; in edificatione illa quā
sumus pat̄ p̄uigentiū suū opat̄.

.ix.

ap̄te demonstret. **E**t altitudi-
nis quidē ubiq; inuicem parte cir-
cuitus sui q̄nq; cubitū ē. quō am-
plitudinē oīs uitae in speculom̄
& intentionē totius continue me-

ditationis p̄q̄nq; sensus sui ornat̄
infusione sp̄s scī cū omnib; uirtutib;
illis q̄s uerus agnus ei manifestat.
ad honorē eidē agni uidelicet spon-
si sui remittit. **T**ante autē altitu-

dinis apparet ut eā discernere ne-
queas. q̄a maior altitudo & p̄fun-
ditas diuine sapientie & scientie in
ecclastico ope ē. quā cor humanū
fragile & mortale p̄seruari possit
sua estimatione. **S**ed q̄d int̄ turri-

istā & colūnā humanitatis saluato-
ris fundamentū solummodo ē posmū
muro n̄dū desup edificato. s; tantū
inruptus & uacuis locus apparet.
longitudinis cubitū unū. ut t̄ etiā sup̄
p̄monstratū ē. hoc ē q̄d de ecclā inde
sponsatione filio meo adiuncta. mag-
nū adhuc p̄conū in scientia dī q̄si
infirmitate fundam̄to occultatū manet.
q̄d n̄dū in cōpleto ope p̄fectionis p̄-
palatū resplendet. s; sine ap̄tione in
humanis cordib; uacat. longitudi-
nis tam unū hōis quo sensus hominū
in potestate unū ueri & omnip̄s dī s;
ita q̄d etiā homo in scientia boni &
mali p̄intellectū suū potest capere q̄d
sibi utilē sit. ut & tibi apta ostensio
ne supra manifestatū ē. Et q̄d tur-
ris hec n̄dū ē ad pleniū edificata.
multa tam solertia & uelocitate
p̄ plurimos oparios assidue constru-
tur. hoc ē q̄d eadē ecclā ad cursū
& ad statū illū p̄uenit ad quē p̄uen-
tura ē. quāuis multa sollicitudine
& industria p̄cedentē labemū tē-
porū intransientib; & sup̄uenientib;

filus suis cotidie sine dilatione ad ef-
fectu decoris sui ppare n cesset. xij.

Habet tam incircumsumptis sue
septem ppugnacula mira fortitu-
dine constructa quo circūdata ē in cel-
stitudine celestiu opū septem inexpug-
nabilib; domis scī spē que tamē vir-
tutis existunt ut nullus aduersari-
ca possit destruere uel pabitudine
mris sue ad ea supbe ualeat ptingere.

Quod autē ab uniore parte p die
in edificiu uidet qsi scala usq; ad
caecum turris eide creta.

hoc ē qd in ope illo qd supnus pater
indiuino consilio pfiliū suū opatus
ē multa in unanimitate gradus flo-
rentis in simplicitate constitutionis
ecclāstice pcessioms s ad altitudinē ce-
lestiū secretū ptingentes in quib; ecclā
confortata & roborata consistit. Et ab
uno usq; ad sumū gradib; ei quedā
multitudo hominū stat qā apmīs
tēporib; desponsationis eide ecclē-
usq; ad nuptiale tēpus illud cū ipsa
apte cū sponso suo in pleno numero
filioz suoz gaudebit in gradib; consti-
tutionis pceptoz di cū quib; ipsa edi-
ficata ē lucebunt aplica luminaria
ea a tenebris infidelitatis sua timo-
ne defendentia.

Vnde etiā igneas
facies & alba uestimenta s; nigra calcia-
menta habent quo intellectuāli
sensu eoz idē aplicoz rectoz spectabi-
lis fides credere scilicet in unū dīm-
pardorē scī spē in ipsis qsi facies ac-
censa ē na qd & ppurissimā clari-
tē inueste bonoz opū corā dō & scēto

resplenduerūt ingris tam indumtis
pedū apparentes qā tinea infideli-
tatis & sordis multipliciū scelerū in-
creduloz pploz ptransierūt qsi suo ex-
emplo aduā iusticie quāuis multa
diffultate tam conuercentes pduxerūt.

Sed qd inter eos aliq similis qdē
scematis s; maioris stature & splen-
doris apparent hoc ē qd int eosdē
ecclāsticos defensores pmi fundato-
res ipsius ecclē s; qui eā primū post
filiū dī suā p dicatione edificantes
eundē qdē tenorē habent quē &
sequaces eoz qui eos pēpue imitari
noscunt quo scdm hoc ut illi pcesse-
runt sic isti subsequuti s; ei tam forma
pstantes qā ipsi nullū aliū pdecesso-
rē habebant aq exemplū noue grē
habebant pter filiū dī ab cui ore
uerbū uite audierūt atq; eos clari-
tate pcellentes quo fulgorē incar-
nationis ei pēctis psemalrē uide-
runt. Qui & ipsā turri multa dili-
gentia intuent qā sponse dī in amo-
re diuino sue pietatis sollicitudine
adesse n cessant ut in robore suo
pfecte consistat ut scriptū ē.

Sicut turris dauid collū tuū
que edificata ē cū ppugnacu-
lis. Omne clipeū pendente extra oīs
armatura fortū. Hoc tale ē. Ut in
carnatio filiū sumi rectoris fortis-
simi scilicet leonis ex uirginea flo-
riditate ueniens fortissimū in stru-
mentū noue grē posita ē sic fortu-
do fidi tue onoua sponsa incorrup-
ta durans certissimū munim fide

us ppli constituta ē. Quomodo. for-
 tissimis uirib; tuis assunt & adherēt
 om̃s munitiones filioꝝ tuoꝝ q̃ iuri
 endi. S̃ noua illustratione de uiuo
 & purissimo fonte stillanti q̃s ha-
 bes in hac fortitudinis coniunctione.
 ut collū reliquo corpori ē iunctū ē.
 ita ut nec destrui. nec dissipari pos-
 sis. sic nec uictoriosa instrum̃ta ue-
 ri dauid poterit superari. Quom̃. Uirtus
 xpi ihu filii dī fortissima turris ē.
 in qua uictoriosissime milicie fide-
 liū inuictissima p̃batione. exerceant
 quib; nullus aduersarius se p̃uale-
 re glābit. q̃a in se eundē xpm̃ uerū
 dīm & hominē continent. p̃ quē in
 scdā regeneratione oīs cōpago filioꝝ
 tuoꝝ in salutē. decemissime p̃uen-
 diunt. Vnde & eadē purissima incar-
 natio app̃his p̃dicta. & p̃ciosissimis
 lapidib; uirtutū adornata. cū ppug-
 naculis aplice doctrine. idē cū plan-
 tatorib; iusticie ueri luminis in uni-
 uersū orbe ad salutē credentiū p̃-
 palata ē. ut hęc parabola demonstrat.
 xvi. **O**m̃s q̃dā urbē marmorea habens
 in ipsā intonuit plurimisq; ce-
 laturis muros ei⁹ intus celauit. de
 quib; ipsa acutissimā limationē
 in politoꝝ lapidū exspirauit. Quo
 facto. idē dñs in unico uerbo suo aq̃s
 aquarū dicebat. ut sua effusione
 equalitatē facerent supra montes.
 Et hoc enā p̃dicto. ignē ignis silentē
 admonuit. ut parua tabernacula
 pararet. Quo etiā adimpleto. eadē
 tabernacula ita in altū p̃ficerēt. ut

urbē illā celeri p̃fectū. sua excellerent
 altitudine. Hoc tale ē. Dñs iste ē ille quē
 nūquā p̃cessit ali⁹ dñationē. S̃ ipse solus
 sup̃ om̃a & in om̃ib; ē. q̃a nichil ante
 eū nec post eū inuentū ē. ac idō dñs
 omniū ē. Hic nobis urbē chorū scilicet
 p̃phetarū aduersus rabiē sc̃larū
 tēpestatū fortē & constanter in sua pote-
 state habuit. quō infusione habuit.
 quō infusione sp̃s sc̃i repleti erant cū
 in eos idē dñs intonuit. ita qd̃ in eis ex-
 spirationē illā susceperunt qd̃ misteria
 eū⁹ obscuris uerbis p̃tulerūt. ut p̃mū so-
 nus audiret cū n̄ dñi uerbū cognosceret.
 sonū tam p̃pheticū ex uerbo filio
 scilicet dī incarnato subsequente. Qui
 dñs multiplices celaturas in cordib; ex-
 fecit cū intellectu ipsōꝝ multiplici spū
 sapientie infudit. ita qd̃ in sp̃uali sensu
 p̃funda dī tā p̃sentis quā futuri uide-
 licet sc̃li p̃phetauerūt. p̃ quē acutissimo
 sermones contra contrarios mores ho-
 minū p̃tulerūt. in quib; durissima cor-
 da iudeoꝝ ad lenitatē & pietatē felicū
 actū puocauerūt. S̃ incarnato uerbo
 dī celestis pat̃ in eodē filio suo inuenit
 aplis q̃ hoīes existentes segregari erant
 de cōmuni pp̃lo. ut purissimi riuuli
 eligunt de ceteris aq̃s fluentib; in pla-
 no dicebat eis ut in undatione uerē
 fidi effluerent in orbē terrarū dep̃men-
 tes & conuerentes magnū scisma irri-
 fionis sufflatus sup̃bie & exaltatio-
 nē culture idoloꝝ. quatinus hoīes
 uerū dīm cognoscendo desererent
 infidelitatē suā in p̃dicamone illoꝝ.
 Qua fide in pplis roborata. idē p̃u-

171
 rator omnium ignitas mentes electorum suorum
 qui accensi fuerant de ignitis cordibus.
 illorum quasi spiritus sanctus in ignitis linguis ad
 ueniens tetigerat. suauiter etiam in
 spiritu sancto admonuit. ut contemptores
 mundi effecti in contemplatione ce-
 lestis uite paruuli et pauperes spiritu et
 non abnuent. sed ut per haec parua habi-
 tacula humilitatis sibi supernas diui-
 cias compararent. Que humilitatis
 opera dum contemptores caducorum in excel-
 so studio subtilissima precepta dei sepe
 ruminantes imitarentur. ut martyres
 uirgines et reliqui summet abiectores.
 in hac sui in hac sui commone
 ad amorem celestium ascenderent. ut etiam
 agricolae in uinea ueteris testamenti la-
 borantes in uelocitate bonorum studi-
 orum suorum superarent. dum semetipsos
 quasi per nichilo habentes. toto deside-
 rio ad eternam anhelarent. Unde et
 mille clipei multe perfectae uideli-
 cet defensiones perfectae fidei in noua
 gratia pendunt a filio dei. dum primi pasto-
 res ecclesie exemplum ab ipso trahentes
 et ob spiritum supernorum semetipsos concu-
 cant. catholica fide sanguinis
 sui effusione roborata. ab ignitis
 iaculis diaboli que uulnerant
 animas hominum prequirunt. quasi mul-
 tiplices uirantes armaturae celestis
 milicie in ceteris electis subsequen-
 tes. etiam in hoc seculo amoris dei obse-
 quuntur. Quomodo. Quia antiquus ser-
 pens primo homini pessimum fetorem
 contemptus dei insufflauit. idcirco
 et ipse diabolus odore omnium

aromatum castitatis scilicet et conti-
 nentiae ac ligature preceptorum dei. nec
 non societatis christi iugum ei sufferre.
 atque contemptus totius mundi du-
 rissime in his sibi contrariis celestibus.
 iaculis transfigitur. ita quod abiectus
 decumate dei confusus et conculcat
 in apta sue damnationis parte aspi-
 delibus abhorreat. **Q**uod autem
 in septentrionali plaga eide edifi-
 cium uides mundum et homines qui de se
 mine ade pereant in predictum lucem
 dum murum speculatiue sciencie ipsius
 edificium et ambitum circuli quod de se
 dente in throno prehendit. discurrentes.
 hoc est quod in carnalibus desideris que
 respicientia ad inbellentiam uer-
 sant in terrenis secularium cupiditatum.
 mundus et mundiales homines de
 culpa primi parentis positi sunt. ex
 altera parte sciencia boni et mali
 ipsis apposta ut ad opus dei per bo-
 num accedant et malum effugiant. et
 ex altera potestate dei illi ostensa.
 ut et se sub maiestate eius sciant et
 omnia facta sua ab ipso examinari
 non dubitent. **V**nde et multi idem
 edificium in turrim percursum uolun-
 tatis dei et columnam diuinitatis uer-
 bi ipsius prefatum murum speculan-
 ue sciencie intrando et exiundo
 transeunt. ut nubes hac et illac
 diffundit. quia multi diuinum opus
 ueteri testamento et nouo exordio
 admoniti aggredientes ipsum per
 speculatiua sciencia relictis car-
 nalibus desideris intrant. multique.

xxij.

xxix.

uoluptates suas sequentes illud in
malis concupiscentiis suis ibide ex
eunt. ita qd inuoluntate sua siue
ad bonu siue ad malu inuoluntate
nubiū idē in motione cogitationū
suarū se hac & illac relaxando de
ducunt. S; qd hi qui ipsū edificū
intant candidissima ueste indu
unt. hoc ē qd hi q opus dī bona uo
luntate aggrediunt purissima et
lucidissima ueste uere fidei ut dī
cognoscant p̄midiam ipsius uesti
unt. Quorū alii de sua uirtute & lenita
te eīdē uestis gaudio magno letifi
cati eā retinent. quia contrito et
humiliato spū uirtutis dulcissima
& lenissima catholica fide ac p̄fusi
mīori liquore sentant sēp mīorib;
oculis letant in celestib; ea deuotū
sime adimplentes & retinentes que
ipsis sp̄s sc̄s inspirat. Alii autē q̄si
de grauedine & difficultate eī tri
stes effecti illa exuere uolunt. quō
uelut grauiſſimo onere ponderan
t. q̄si difficilissima uia impedit in
quicissima & amarissima consuetu
dine illicitē uoluptatis se intrinse
cus dilanantes & macerantes. fide
inopib; suis abicere conant. nec di
uinis p̄ceptis se cōmoneri paciunt.
Quos benigne uirtus hec quā scien
tiā dī nominari audisti sepius con
pescens unicuiq; eorū dicit uerba
admonitionis sue ut p̄dictū ē q̄a
abissim' d̄s p̄sciens molliari corda
duroꝝ lapidū in hominib; flectit
se in mīa sua ad eos ut tibi ostensū

ē. frequent cōmonens illos ut intra
se gentes & flentes ipsū orent q̄u
nus eos libet de importunitate
nequicie sue qua diabolica suasio
ne p̄fusi s̄. ita ut in hac penitencia
possint reueri ad intellectū bone
uoluntatis. recordantes uestis inno
centie quā suscepit in regeneratione
ne sp̄s & aque. S; qd uidet qd q̄da
eorū his uerbis castigati quā uis idē
indumentū ipsis indifficile uideat.
illud tamē cū multo sudore retineat.
hoc ē qd in inspiratione sp̄s sc̄i admo
nit in fide quā suscipiunt q̄si gra
uē & difficile mītib; suis uia arripiunt.
s; eā quā uis multo labore tamē n̄ de
spantes nec tedio torpentes tandē
p̄ficiunt. Quidā uero eadē uerba
subsannantes uesteq; ipsā furiose
exuentes abiciunt. ad mundū rede
unt unde uenerūt. multa q; p̄seru
tantes. multa in utilia seclariū uani
tati discunt. isti s̄ qui legē dī & in
ficiā eī derisui habentes. fide catho
lica in uanitatib; errorū suorū se denu
dant. eā abnegantes in opib; malig
nis que p̄nunt ad mortē. & ad mun
di hui' uanitates se declinant q̄si p̄ri
fide dimiserant. ac libidinosā facta
in artib; p̄uersis sciscitantes. ardente
gustū sc̄i discunt. atq; cū diabolicis
irritationib; sedm deceptionē illi p̄uer
tunt. Quorū alii inde edificū tandē
reuerſi. uestē quā abiecerant iterū
tollentes sibi induunt. q̄a isti ad
opus diuinū de uia erroris sui re
deunt ueniunt. & scisma diaboli

172
qd sedm uoluntate illi habebant
abicientes habm uere fidei que in
baptismo suscepant & que ipsi in
errorib; suis ueru dñm deridentes ab
icebant. iteru cu puro & simplici
corde confidentes resumunt. Alii
autē reuera nolentes ea denudari
in mundo ignominiose remanent.
quo ipsi addm pura penitentia re
dire contempnentes ueste innocentie
spoliant & idcirco nudi a bono fide
liu opū s; pleni malo uicioꝝ diaboli
carū arcu in nequens mundialiū
uauitatu cū maxima confusione
tā p̄sens sc̄i quā futurū uitā suā
usq; ad mortē inpenitentes deducit. *xx.*
Sed qd uidet. quom̄ qdā sordi
dissimi & nigerrimi qsi pinsa
mā excitati ab aquilone uenien
tes in ipsū edificium currunt. turrig.
p̄fata bachando inuadentes. in eā
ut serpentes sibilant. hoc ē qd qdā
scelerati hoīes sub mobili calore le
ti stuporis sordentes p̄nigredine
diabolice aspectionis dñm despici
unt. nec causā illā quā desiderant.
p̄donū sc̄i sp̄e querūt. s; diabolica
arte aflati & incitati atq; a parte
dnationis missi callida arte diu
nū opus inquant ac furū subtrahen
do & palā rapiendo atq; in insania
bachando. temere p̄nesandissimā
pecuniā horribilib; diabolice in
gredinis constituta ad dō officia
deglutunt. & ecclām hoc m̄ p̄n
sanū furorē commutantes. in eā
sibilos deceptionis antiqui serpen

tis dant. Quom̄. Diabolica astutia
tādiu incautos hoīes afflant usq;
dñm cos sedm uoluntate suā p̄mor
tiferā emptionē excupant. hoc sibilo
iactante ecclām contaminantes
dñm sic furant potestates que in ca
di ordinatione constitutę s;. Qui
quō hec faciunt a conspectu meo
inpenitentes p̄iecti s;. nec in his cau
sis eos scio qā eas p̄se & n̄ p̄me adepu
s;. ut osee seruus m̄s ostendit dicens.
Ipsi regnauerūt & n̄ ex me. principes
extiterūt & n̄ cognoui. Argenti suū
& aurū suū fecerūt sibi idola ut in
tuerent. Hoc tale ē. Hoīes uoluntate
suā sequentes computant & consti
tunt in semet ipsis qe qd p̄prius eoz
appetitū deliberat. Quid ē hoc. Con
cupiscibilis uidelicet concupiscen
tia eoz que ipsis suadet ut domi
nent hominib;. furuiuo & rapto ho
nore. n̄ postulato nec sūpto nec con
stituto ex me. qd tam aliquādo ita
fieri p̄mitto. ut iudicialis p̄na sup
ueniat eis de p̄priis uoluntatib; suis.
quia in hoc n̄ quiescunt. Et qd
hoc eis p̄dest. qā in hoc n̄ uiriditate
s; ariditate habent. & quō hoc n̄
plantam. s; inutilis herba nascit
meis absq; trunco. Infructifera enī
herbe de t̄ra facile nascunt p̄se. fruc
tiferę autē seminant & plantantur
magno labore. Sic p̄mitto qd ali
quando t̄renū desiderū hoīs sine
radice in malo facile floreat plan
tationē boni n̄ querens. qā uiridi
tate estans n̄ habet. p̄mittens enā

De simoniaco.

qd aliquando rectū ei desiderū
bene radicanū in bono fructū p
multas miseras afficit. rigationē
sentans amantiss. quō aspiciat
hiemis caret. Unde etiā sepe uiles
hoīes pcellunt in principatu cōmy
nē & uile pplm. ut inuiles herbe
aliquando excelsiores s̄ uilib. ipsi
tamū posm in pprus desideris su
is n̄ mea plantatione aut tactu
cognitionis doni mei. aut ordina
tionis mee radican. s̄; hoc iusto iu
dicio pmitto fieri. q̄ illud ame n̄
quesierit s̄; intra semetipsos consti
tuerit. unde & mihi de hoc iudi
cio meo respondebunt. Nā felici
tate optime doctrine quā maīo
suo ab omī indignatione infideli
tatis deberent examinare ut ar
gentū purgat a cuncta falsitate.
& utilitate pfundissime sapien
tie quā in uoluntate sua deberent
ordinare splendidissima fide sēp
uidentes quom̄ d̄s colendus ue
nerandus & conseruandus sit. faci
unt sibi in contrarietate uanita
tis. Quom̄. Ipsi recurrunt eā ad
maximā infelicitatē. intellectu
uidelicet suū quē ad dō habent
in facilib. concupiscentis car
nis sue offerentes. q̄ si ferens & pu
trida ipsa caro eorū d̄s sit. nolen
tes oculos suos erigere ad dīm q̄ for
mauit illos s̄; uoluntate suā p dō
habentes. quō scdm hoc uiuunt
ut in semet ipsis ordinant & con
stituant. Hoc autē idō n̄ faciunt.

ut agrū illū q̄ gignit cibū uite
cū possideant. ut absit ab eo &
in penitentia in ppetuū int̄ant. quō
ille quē p dō colunt mortuus ē sic
& ipsi mortui s̄. uidelicet tā uendi
tores quā emptores sp̄taliū. hoc
ē desiderantes qd ame n̄ quesierit.
Nā q̄ potestate prabiē inuadit. ita
qd rationabile donū sp̄s sc̄i uena
le facit. quom̄ posset de uendito sal
uari. q̄a homo q̄ substantiā suā alie
nis uendit. ea n̄ debet ampliū ui.
Et quom̄ deberet etiā mercator iste
ui emptā saluatione quā ad dō no
lebat recipere. s̄; festinauit eā ad ip̄s
ei pecunia. Quā tamē ut adipisceret.
recto iudicio suo d̄s fieri pmissit. Nā
quib. d̄s indignatus illud eos fura
ri pmissit. p hoc tamē occulto iudi
cio in p̄senti eos puniens & n̄ in fu
turo. ut scdm qd in obliuione sp̄s
sc̄i amauerit in ipsis confundat ita
qd p hanc confusionē ad hoc pdu
cant ut addīm in penitencia reuer
tant. unde & hac pacta remissione
in futuro consequunt. Quosdā autē
in hoc tollerat. n̄ in p̄senti eos cruci
ans s̄; iusta ex causa in futuro osten
dit qd uoluntas eorū ipsis in amaris
cruciatib. p̄sit. s̄; & alios tales tā in
p̄senti quā in futuro punit. quō p
spiciunt intellectus eorū in ipsis uite
acceptabile sua uoluntate se facit.
imitans diabolu in malis suis. Alios
quoq. ad hoc puenire pmitte ut
idē malū in penitencia eorū confun
dat. cū se p ppetrata eadē iniusti

in futura differens. q̄ uoluntate suā p dō habent. qua
propter ip̄s eis

cia acriter puniunt. illa quae si putri
 dum cadauer abiciunt. Quibus dum u
 ne hoc adipiscantur. miditer resistit.
 quia si ad illud perungerent. penas ge
 hennales non effugerent. in eis forte
 cruciari mererentur. Quicunque autem
 perstituerit. aut sibi usurpauerit ca
 thedra potestatis in consilio patris
 sui. qui pecunia est. quoniam ipsa pater
 illis efficit. in mercatu ipsi per dicio
 nem acquirunt. ab eadem dignitate et
 ille qui dedit. et qui accepit abiciendus
 est. quia si homini pecus suum furtum ab
 latum. et alii uenundatum fuerit. ille
 cui ablatum est. reus cum omni iure re
 pent. qui uero uendidit. aut qui emit.
 absque contradictione uterque illud
 dimittit. Sic et dignitas potestatis
 que secundum iusticiam meam debet pos
 sideri. si palique furtiuo munere
 diripitur. et in alios per se dissipatur.
 ame cum districto iudicio requiritur.
 ac propterea ille qui eam in mercatu po
 suit. uel qui eam indigne comparauit.
 utilitate illi iusto iudicio utraq.
 carebit. quia templum nomini meo
 consecratum domum rapine fecerit.
 Quomodo. Sapientia et consilium quod
 a me in corde suo habuerit. sua sen
 tentia in forum posuerit. sibi ex hoc
 pecuniam iniquitatis aliorum per dictione
 recipientes. Qua propter uel mercatum
 illi in amara penitentia abiciunt.
 uel in inde in igne diuini ardoris
 respondebunt. Nam qui uiuentem dig
 nitatem quam spiritus in spiritualibus. a pie
 bus uiuificat. mortuo pericio comparans

ad fetorem seaturientis putredinis
 producere conatur. ex ipsa presumptionis
 perversitate. nisi citius peniteat. in
 per dictione est. ut accensus in spiritu sancto
 desertor erroris relinquensque omnia
 filius colubae petrus. transiit in
 turbini qui interrima nigredine
 lucem uolebat. absorbere dicit. xxx.

Pecunia tua tecum sit in per dicio
 ne. quoniam donum dei existimasti
 pecunia possideri. Non est enim tibi
 pars neque sortis. in sermone isto. Cor
 enim tuum non est rectum coram deo. Hoc tale
 est. Pecunia fallacis confidentie tue
 quam habes in aliena re. ut dominum ip
 sa autem te habens. ut nichilum sit tibi
 in per dictione gehennalis ignis. si
 hoc donum quod ignei spiritus sancti est. per nefas
 pecunie comparatum in penitentis ren
 ueris. quoniam intransitoria scientia
 anime tue accensione. eadem acutissi
 mi inspectoris fallacem existimasti
 pecunia possideri. quam diffusus es
 te posse habere dono dei. Si autem
 ob causam hanc peniteris. illud quod
 emisisti. dimittes. pecuniamque quam per
 ipso dedisti. sic perditam semies. quia
 quod eternum est. cum luto mercari uolu
 isti. ab illo qui te formauit. exclimo.
 Si te in eadem emptione duraueris.
 non habebis partem lucis in consortio
 supernorum angelorum. quoniam in sermone
 lingue tue rapacitatem cordis tui
 protulisti. aliud concupiscens quam
 ciues eterne claritatis desiderant.
 Unde et cor tuum in hac perversitate
 coram deo iniustum est. hoc uolens ha

bere pemptiōe pecunie qđ gratis
a dō donandū ē. Itaq. desertores
hui' diuini pacti qđ illud querere
deberent gratuito dono sp̄s sc̄i &
n̄ faciunt iusto iudicio p̄me uanis
simulacris cōparant. quō ut illa
opus manū existētia auerſa
tis consorcio s̄ uacua. s. tam ab in
fidelib. p̄dō colum̄. sic & isti p̄con
trarietate fectū munerū illumi
natione sp̄s sc̄i carentes. fallaces
magistri efficiunt. n̄ electi in suspi
rio aīe sue ueluti officio illo sunt
indigni. s. in flagrantē supbia il
lud ab hōib. accipientes uoluntate
meā in hoc n̄ considerant. Qua p̄p̄
nescio unde sunt ipsi qđ alieni m̄
existentes. qđ ob hanc iniusticiā
suā si sic p̄secutauerunt a me piec
ti s. Si autē extoto corde penitue
rint. eos suscipiens. gaudiū sup̄ ip
sos faciā angloz. **S**ed quāuis
iniuste agant qui has dignitates
p̄uerso ardore desiderant. nec eis
consentiendū sit qui eas sua neq̄cia
inuadere nituntur. ut p̄dictū ē.
ipsa tam̄ regimina bona ad utilita
tē hominū a dō bene disposita s̄.
nec eis supbe & p̄uacit̄ resistendū
ē. s. p̄u in amore meo obediendū.
Unde nullus fidelū qui dō uult
digne obtēpare opponat se ma
gisterio sibi p̄sidentī. quō illud
imitat̄ honorē dī custodiens & pas
cens oues ipsius. q̄tinus honor ea
rūde ouū n̄ dissipet in alienū qđ
fur & latro ē. qđ ut nullus debet

repugnare dō insipient̄ resistere
magisterio suo. Ergo oīs homo ui
uens in anima & corpore. a maiorib.
se dignitatib. siue corporales siue
sp̄tales iusticias retineant eis sub
iectus debet obedire. ut in amore
magisteri carū corrigat̄ constitu
ta lex hominū. ne ipsi deuantes in
indisciplinata libertate uolunta
tis sue. sibi metipsis legē ponant.
scđm qđ uoluerint. sic errantes in
uia dñi. qđ nec errent p̄p̄ hoc pote
stas a dō ē. Quom̄. Inſpiratione sp̄s
sc̄i regimina hominū disposita s̄.
ut ipsa discant hōies timere dñm.
Que si illi scđm libtū suū incon
trarietate p̄uerterunt. n̄ tam̄ sic in
uoluntate dī ē. s. in secreta p̄missio
ne ē. ut iusto iudicio concupiscen
tia illor̄ in p̄uerso ardore adduci
mentū sui compleat̄. Ergo dignita
tes potestati inſpirate a dō. ad util
itatem hominū ob magnā necessita
tē eor̄ ab ipso iuste ordinate s̄. ne
plebs dī more pecudū sine regimi
ne uiuens. p̄dēna queq. instabili
tatis sue incederet. Unde qui ipsis
repugnat. nolens p̄impulsū sup
bie eis in humilitatis subiectione
ut iustū ē obedire. n̄ hōib. contra
dicit. s. m̄ creatori qđ cuncta iuste
dispono se p̄uacit̄ scđm trans
gressionē ade obicit. p̄p̄ hanc re
bellionē tenebras dampnationis si
bi accumulans. sic & ille de gaudio
merinas expulsus ē. n̄ ille qui p̄
uerſe nequicie hominū in zdo

xxii.

meo hūm
faciā iust
minuat
tunc fecer
petitū
re uolū
none adu
dicitū ē p̄p̄
supbe cal
repugnat
ma igno
sp̄tantes
lunatis sue
tes se imp
na fieri p̄
si p̄p̄sum
ingram p̄
gēnne
uolū qđ
cia cōfū
inade ne
ramb. h
monē d
reſp̄scen
tūciā m
tur. alu
bus in ad
dicit uſq
nomb. m
bilis. sec
moral m
ma p̄dē
tūrti co
marmor
dicitū tō
mope om
minū ea

174
meo humilitate non consentit. quia si iusticia iusticie dei potest augere quam minuat. si hoc congruent & oportune fecerit. si quod ipsas dignitates perlatam superbia indecent opprimere uoluerit. quoniam ille mea dispositione aduulnate uiuentium ut predictum est per palam. Et quod contra eas superbe calcemat inspirationi mee repugnat. quamuis aliqui in insania ignorantie timore meum non inspicientes eisdem dignitatibus inuicem uoluntatis sue diuinum preceptum per uarietates se ingerant. quod iusto iudicio na fieri primo ut desiderant. ipsi per quassima examinatione ex hoc ingraui penitentia aut in igne gehenne responsuri. **S**ed quod uidet quod ex his quod ab hac stulticia cessantes mundi effecti sunt. alius in eadem nequa & sordis sua per seuerantibus. hoc est quod ex eis aliqui per inspiratione diuinam a peruersitate sua resipiscentes. per puram & ueram penitentiam mundari & saluari merentur. alius obdurans & in penitentibus in eadem calliditas sue immundicia usque ad finem uite sue permanens. atque na suffocatus. miserabiliter & crudeliter in morte dire mortis morientibus. **Q**uod autem in qua predictum conspicis uersus per fatam turri ecclesie quasi septem albi coloris marmoreas columnas in mira rotunditate tornatas stantes. hoc est quod in ope omnipotentis patris administrum & ad decorum noue sponse

spiritus sancti exspirationis sue septem candidissima sustinacula omne aduersitatem tempestatum sua fortitudine abstergentia declarans. summam potestatem nec inuicem nec finem in rotunditate eternitatis habentem manifestauit. Que septem altitudinis septem cubitos. quia omne fortitudinem & altitudinem totius humani intellectus eadem dona excelsa cum quod cuncta creauit purissima si de cunctis uolendū demonstrant. Et in summitate sua quasi ferreum & rotundum habent tabulam decentem aliquantulum in altitudine sursum erectam. quoniam in excelletia sua claritatis acuta & incomprehensibile diuinitatis potestate designant regem & sustentant illos elegantissima rectitudine sua in celestibus. quod se hic per dona sancti spiritus separauerunt a carnalibus. uoluptatibus. **Q**uod autem in acumine eadem tabulam uidet quasi pulcherrimam imaginem stantem. hoc est quod uirtus hec in altissimo patre ante omnem creaturam fuit ordinans in consilio illius queque instrumenta creaturarum. que in celo & intra condita sunt. ipsa scilicet magnus ornatus fulgens in domino. latissimusque gradus graduū ceterarum uirtutum existens in ipso. cuius dulcissima amplexione in ardentis amoris conuincta tripudio. que ad homines in mundum aspiciunt. quoniam illos quod eam sequi uoluerunt sua protectione semper regit & custodit. eos ualde diligens quia con

stant: impsa. Nā eadē imago sapien-
tiā dī designat: q̄a om̄a p̄ ipsā a
dō creata s̄ & regunt. Cui caput ut
lumi fulgur: tanto nitore radiat ut
illud ad plēnū n̄ possis considerare:
quō diuinas t̄ribilis & blanda oī
creaturae ē: oīa uidens & conside-
rans: ut oculus hoīs ea diiudicat:
que sibi fuerint appoſita: a nullo
tam hominū in p̄funditate
miste. ~~...~~ r̄u sui ad finē
ualens p̄duci. Unde & man⁹ ad pec-
tus reuerent̄ cōponit: que ē potē-
stas sapientie quā ad semetipsā sa-
pien̄t conſtringit: ita qd̄ om̄e op⁹
sui tali modo dirigit: ut nullus
ei in aliquo nec prudētia nec po-
tencia resistere possit: pedib; ip-
sius in eodē tribulato t̄ ad uiden-
dū occultatis: q̄a uia illi in corde
patris absconſa nulli hominū pa-
tet: soli dō secreta ei nuda & ma-
nifesta: Qd̄ ū circuli in modū coro-
ne multo fulgentē splendore ha-
bet: incipit: hoc ē qd̄ maiestas dī
in eis & sine carens incōparabili
nitet honore: tanto candore di-
uinitate radiante ut acies morta-
liū memū impsa reuerberet. S;
qd̄ tunica aurei coloris induit:
hoc ē qd̄ opus sapientie q̄si in pu-
rissimo auro frequēter considera-
tur: Qua p̄p̄t & a pectore deorsū
usq; ad pedes: zona una descen-
dens: p̄ciosissimarū gēmarū or-
natu uiridis scilicet albi & rubei
atq; aerei purpureo fulgore in

ter lucente coloris decorat: quō ab
exordio mundi cū primū sapientia
opus suū in aptā ostensionē dedit: iā
se usq; ad finē setōr q̄si in una tēten-
dit in scīs & iustis mandatis ornata:
uidelicet p̄ma plantatione uiridis
germinis patriarcharū et p̄phetarū
qui meritis gemitus laboris sui
maximo desiderio filiū dī flagi-
tabant incarnari: & de inde deco-
rata candidissima uirginitate mā-
ria in uirgine & postea in robustis-
sima & rubente martyriū fide ac
demū in contemplationis purpurea
& lucida carnate: qd̄ & p̄xim⁹ p̄
calorē scī sp̄s diligendus ē: qd̄ na-
ad terminū mundi p̄cedet ad mo-
nitione illi n̄ cessante. s; semp quā-
dū sc̄m durat emanante. s; semp
quādiu sc̄m durat emanante: ut
enā eadē uirtus in exhortatione
sua declarat ut supra dictū ē.

Sed qd̄ iterū in pauimento ipsius
edificii tres alias imagines ui-
des: hoc ē qd̄ he uirtutes t̄rena cal-
cantes & celestia in diuino ope ſec-
tantes tria instrum̄ta p̄ que eccl̄a
in filiis suis c̄na p̄pet̄ designant:
nutritiū scilicet magistror & pug-
nā fidelīū aduersus diabolu: ac re-
uersionē eor de consensu uicior: q̄rū
una p̄fatis colūnis ē: q̄a eccl̄astici doc-
tores p̄ dona scī sp̄s in b̄m̄ requit̄
capiunt ipsius fortitudine: & reli-
que due ante ipsā sibi collaterales
stant: quō dilectio dī & p̄xim⁹ ei
exhortatione mīstarū coniuncta

& sociabili co-
de & se of ad co-
saluatoris & a-
gunt: q̄a par-
di uerū dīn-
eccl̄a de uerū
ostendunt ut
namq; deſig-
namq; scīs al-
nitione filiū ip-
marū. **S**ed
colūnis & cele-
dī: qm̄ ipsa p̄-
in hoīs: cū oī-
tante latitudi-
tudo q̄nq; h-
nūm p̄pet̄ e-
q̄nq; ſenſū h-
ei quib; ipsa
dī conuerſat-
uſ a dō mīſt-
ſi diligenti-
m̄ ē ut longi-
ornare n̄ uale-
hoc edificii p̄-
altitudine ſua
tū cecidit ſu-
ſta ſit qd̄ enā
ſaluatoris de o-
ſalutor ſc̄lū
orunt: q̄nq; a-
e moia eccl̄a
ſpectū ſuū dī-
ſc̄lūm & co-
p̄pugnaculū a-
p̄quā conſtare
gunt: Qua p̄p̄-

& sociabili continet opatione. Unde & se os ad colunā humanitatis saluatoris & ad p̄fata turrī dirigunt. q̄a pari unanimitate filiū dī uerū dīm & uerū hominē in ecclā deuotissime coli & adorari ostendunt iusticiā p̄ iusticiā eleuantes. designando uidelicet in amīq̄s scīs altissimū dīm & in incarnatione filii ipsius saluationē ammarū. **S**ed hec imago que ipsis colūnis acclimīs ē p̄figurāt iusticiā dī. q̄m ipsa p̄ sapientia p̄ sp̄m sc̄m in hōib; cū oib; iusticiis suis tēpat. tante latitudinis apparens ut latitudo q̄nq; hominū sibi affantū notari potest qd̄ est expansio q̄nq; sensuū humane capacitatis cū quib; ipsa in latitudine legis dī conuersat. continens & conseruans a dō instituta p̄cepta uite ipsā diligenter. Que & tante p̄c̄ritatis ē ut longitudinē ei p̄fecte discernere n̄ ualeas. ita etiā qd̄ p̄ om̄e hoc edificii p̄spiciat. q̄a ipsa in altitudine sua humanū intellectū excedens sursum tendit ad celestia. sic qd̄ etiā in incarnatione saluatoris de celo p̄spexit cū idē saluator scilicet filius dī a patre exiit. quēra iusticia existit. unō & in oīa ecclāstica instrum̄ta a spectū suū dirigat. quō illa p̄c̄a fabricant & continent. ut a tiora p̄pugnacula ad fortissimā turrī p̄quā constare possunt coniungunt. Qua p̄p̄t & magnū caput

& claros oculos habens. acutissime in celū uidet. quō maxima & sūma bonitas iusticie lucidissimū usū p̄ incarnatū filiū dī hominib; declarauit. cū ille in humano corpore t̄renis ac tenebrosis oculis se manifestauit celestia intuens p̄dēptione animarū. Et tota candida & plucida existit ut serenissima nubes ē. q̄a ipsa in candore & puritate mentū iustorū hominū habnat. qui om̄e studiū suū ad hoc intendant ut iusticie dī fidelissime subdm̄ sint. Unde & ipsa nubib; se assimilāt. quō in cordib; iustorū gratā sibi habnationē parat. S; qd̄ alia formā hōis in ea nullā conspiciat. hoc ē qd̄ celestis & n̄ t̄restis manet scdm̄ qd̄ & ē declaratū ē. uidelicet humanis opib; quib; grauam̄ hōies illi n̄ adherentib; s; que ipsos ad iustificationē uite p̄ducunt. quō d̄s iustus ē. ut & ipsa diabolo opposita in ope dī ceteras uirtutes exhortans sup̄i fidelit̄ de xxviii. monstrat. **I**mago autē prior illarū que ante p̄dictā imaginē sibi collatales stant. ostendit fortitudinē. q̄a p̄ iusticiā dī surgit fortitudo. q̄si p̄nceps in conspectu sūmi regis. recto & scō ope repugnans in hōib; cunctis insidus aduersariorū. armata apparens. uidelicet uirtute om̄ip̄s dī quō ipsa foris infide fortit̄ resistit diabolice objectioni. Qua p̄p̄t & galea idē sup̄no uigore ad salutē credentiū induit. & lorica qd̄ ē xp̄ianorū lege

que p̄uſſiciā quā continet inſe nul
la ſagitta diabolice artus aboler. ac
ocertis ſcilicet rectis munerib; in doc
trina principalium magiſtroꝝ fre
quentius. atq; ferreis curotheis q̄
ſ fortiffima & acutiſſima opa que
fideles p̄ficiunt in xpo. Teneat etiā
euaginatū gladiū dextra. idē in
bono ope nudā & aptā induit
ſcripturā dī ad monitionē quā ue
rus dī in miſtica ſignificatione de
nudauit. cū in iore dulcedinē nu
clei in dēctione legis oſtendit. ha
ſtā autē habens ſiniſtra. q̄a fiducia
et̄noꝝ in hac etiā actione designat
infidelib; hoīb; ſe habere. ubi carna
lib; concupiſcentiis p̄uoluptatē car
nis impugnant. Qd̄ autē ſub pedib;
ſuis horribile draconē conculeat.
hoc ē qd̄ p̄uā rectitudinis am quū
horridū ſerpentē poteſtam ſue
ſubigit. of etiā illi ferro haſte trans
uerberans. na ut idē inmundiſſimas
ſpumas euomat. quō rictus ſordi
diſſime & diabolice libidinis in acui
ſſima audacia caſtratis tranſiens.
conſpumationē ardentis libidinis.
qua ille hoies polluit ab eo ceteror
quet. Unde & gladiū quē tenet q̄ſi
ad feriendū uibrat. q̄a d̄s acumiſſi
mū uerbū ſuū inſicere omnē inſi
delitātē idolorū & aliorū ſciſmātū que
incredulitatis ſ. inextenſa fortitu
dine manifeſtauit. ſic & uirtus eadē
in ſup̄dicta ad monitione ſua ma
niſeſtat. **A** t̄ra ū imago ſc̄nate
ſignificat quō cū p̄fortitudinē di

abolo repugnat. ſc̄nate in bonis hoīb;
adornatū celeſtis milicie orit. Que
triceps ē. quō hac trina dignitate
ad ſtatū ſuū p̄ducit. ita ut innatu
rali loco capitis & in utroq; humero
ſuo capite appareat q̄a iuſta & dig
na actione d̄s caput totius uere ex
ultationis & in p̄ſp̄is & in aduerſis ac
quib; uel lenſicari uel contriſtari
poteſt homo. metuendus & ueneran
dus ē. medio tam̄ alia duo aliq̄ntu
lū ſup̄ eminente. quō ille q̄ iudex
bonorū & malorū exiſtit oīa ſup̄eminet
ſua eq̄tate. S; qd̄ idē mediū & qd̄
ad exteriſ q̄ ē tanto fulgore radiant.
ut claritas ipſorū uſū tuū reuerbe
ret. na qd̄ utrū uiriſe an muliebri
formā habeant p̄fecte conſiderare
n̄ ualeas. hoc ē qd̄ ſc̄nate in culmine
honoris & in parte p̄ſp̄itatis eīne
dulcedinis tanto ſplendore diuine
gr̄e p̄fuſa conſiſtit. ut p̄funditas
miſteriū ipſi na intellectū hominū
excedat ut p̄ grauedine mortalna
tis nec libertatē nec ſubiectionē ei
in xpo poſſit inueniri. p̄ter quā qd̄
uiget in ipſo. Iſto autē capite qd̄
a ſiniſtris apparet aliq̄ntulū ob
ſcuro & muliebri conſuetudine.
candido uelamine uelato. quō p̄
fectio hec que ſe fortit conſtrin
git ob amorē dī in aduerſitate illa
qua ipſa diabolica inſeſtatione &
humano ope impugnat. q̄ſi anxie
tatē & ſollicitudinē quom̄ ſe diui
no auxilio defendat habet. humil
lima ſubiectione in albedine & pul

fermer

xx. jr.

et̄mudine xpi
deytori ſumo
cordū comēda
ex albo ſerico
ē hoc ē qd̄ ope
uſſimū ſtud
filii inuēit
candidiſſimis
na q̄a p̄mori
regenerationis
in m̄tib; hominū
ei inuēit. Et in
crucis habet
dor magnus in
ut aurora ſub
inuēitione
diligentiſſime
cordatione p̄
minat. hoc etiā
claritas ſc̄nate
naſ. qd̄ ille q̄ o
m̄ſia humanit
luntate p̄mori
na ſolis que in
macula p̄mori
qd̄ autē in d̄s
dū que p̄mori
ei multa de uoc
iqd̄ bono & ſc̄o
nodo ſcriptur
dū in recorda
hominū qua &
deytori ſui dū
dū. Unde et̄
nati capitis ſc̄n
mori facie que
indagatione p̄

176
ermudine xpiani certaminis se re
dextori summo gemmib; fidelium
cordium comidans. Qd uero tunica
ex albo serico eade imago induta
e: hoc e qd ope lucidissimi & sua
uissimi studii in quo pfecta scias
filium imnat circumamicta apparet:
candidissimis etia calciamtis mu
nna qd p morte xpi incandore
regenerationis sps & aque fulget
in mib; hominum ut & ipsi morte
ei imitent. Et in pectore suo signu
crucis habet. circa qd etia splen
dor magnus in eode pectore ue
lut auroa fulgens rutilat. quo
in ueremone mentium fidelium ipsa
diligentissime complectentiu re
cordatione passionis xpi ihu ru
minat. hoc etia ubiq; serenissima
claritate fidei in eide mib; desig
nans. qd ille q obediens patri talit
in sca humanitate sua passus e uo
luntate patris in pulcherrima au
roa solis que uirgo maria e sine
macula peccati natus adueniat.
Qd autem in dextera nudu tenet gla
diu que pectori suo & eide cruci
cu multa deuocione opponit. hoc
e qd bono & sco ope ostendit. quo
modo scripturas p spm scm denu
datas in recordatione mris elector
hominu qua & ipsi passionis re
dextoris sui dulcissime recordent
diligat. Unde etia uides in fronte
mediu capitis scriptu scias qd in
miori facie que e aie absq; ulla
indignatione pudoris cu gau

dio uite scias cognoscit. & in fron
te dextri radice boni. quo ipsa pa
lam uniu & fundamtu in salua
tione sciat e. & in fronte sinistri
n parens sibi. qd sine torpore mol
licie & uanitate carnalium uolupta
tu abiciens. sep se in districtione
constringit. & ornata ceteraru
uirgum sibi coniungens. ut possit
pfi & p durare contendit. S; & me
diu ad alia duo aspiciens. & illa
ad ipsu uoluntate sua adinuice
conferit. quo ipsa forit in unani
mitate mioris uisionis & dilecti
onis consistencia. na ut nullu ex
sine in adiutorio alteri durare
ualeat. uerba admonitiones suas
ad puectum hominum dirigunt ut
pdictu e. Qui autem acutis aures
mioris intellectus habet. hic in
ardente amore speculi mei ad
uerba hec anhelat. & ea in consci
entia animi sui conscribat.

columba.

abacuc.

Daniel.

Jeremias.

Esauas.

Dauid.

Samuel.

Iosue.

Moyſes.

Abraham.

colina magna muniſ. ual. tribul. pater. uel. ap. p. i. angel. d. h. r. u. mod. arcus. ex. m. c. i. al. no. ap. p. r.

ii. prim. angul. iii.

R. inuſione. iii. part. quar. to

R. inuſione ſequenti.

Monstruosū caput ī muliere

ante uisa ab uniuerso decessu apparuit. Iuxta super. mome. se leuauit. ictu remittit. uis deorsum cadens uittit.

Decima *Vijio.*
Tercie partis.
Post hec in
summitate.

anguli p̄monstrati edificii ubi p̄
dictę duc partes muri ipsi illa lu
cida & lapidea uidelicet comune
te erant uidi q̄si septę gradus can
didissimi lapidis q̄ ad lapidē illū
magnum sup quē p̄fatus lucidus
sedens in throno apparuit in mo
dū testudinis ad uolum uidebant.
Et sup eosdē gradus sedes posita
erat sup quā iuuenis quidā sedes
uirile & nobile uultū pallidi tam
coloris & capillos sub nigros usq;
ad scapulas ipsi descendentes ha
bebat. purpurea tunica induit.
Qui a capite suo usq; ad umbilicū
mibi apparuit. s; ab umbilico de
orsū obumbratus in ad uidentū
fuerat. Et ipse respiciens in mundū
maxima fortitudine uociferaba
tur ad hoīes q̄ in eo erant dicens.
Istuti hoīes q̄ repide & tur
piter marcent in uobis met
ipsis nolentes uel oculū unū api
re ad uidentū q̄d in bonitate
sp̄e ur̄i sint. s; semp ardens opari
malū qd̄ habet concupiscencia
carnis ur̄e recusantes eē in bona
conscientia & in recta speculatio
ne animi ur̄i. q̄si intellectu boni
& mali n̄ habeatis. nec gl̄am hanc

ut malū sciatis deuitare & bonū fa
cere. audite me filiū hoīs dicentē ad
uos. O hoī. respice qd̄ cēs. dū coagula
tio inuenire matris tue fuisti. Et nū
tunc in seuis & in potens tu in ui
uificatione eras. S; tē datus ē tibi
sp̄s & motio ac sensibilitas ut uiuēs
mouearis. & te mouens intelligas
fructū utilitatis. **H**abes enī scien
tiā boni & mali. atq; efficaciam opan
di. Unde excusare te n̄ uales. q̄n oīa
bona ex his habeas in te. Ita ut sumas
in inspiratione admonitus d̄m dili
gas in ueritate & iusticia. t̄ q. resi
stas in concupiscencia & delectatio
ne iniusticie. Ita ut te in his crucies.
& hoc modo martyriū meū colas
tibi metaphi in his ardorib; repug
nans. crucē meā scilicet in tuo cor
pore baiolando. idē illiēta de
sideria fugiendo cū te delectat
peccare. Et cur ē tibi tanta potestas.
uidelicet ut deuites malū. & faci
as bonū. De scientia enī boni & ma
li qua intelligis qd̄ homo es. mibi
responsurus es. S; bonū contēpnis
& malū oparis ardens in carnalib;
desideriis. q̄a bonū tibi q̄si graue
uidet malū autē in te facile exci
tat. Et cū hoc ē. n̄ uis te constringe
re. s; libere peccare. Qd̄ feci q̄ndo
in cruce passus sū in infirmitate
carnis. cū contremui ac angustia
sū ego filius hoīs. Ob hoc requiro
ate aduersū te martyriū qd̄ pa
teris in uoluptate carnis tue. & in
reliq̄s tēptatib; ac millicenis desi

deris que s̄ contra uoluntate meā.
atq; in alius huiusmodi nequicus que
hec subsequunt̄. in quib; te n̄ potes
excusare q̄n noueris ubi bene & ma
le operis. **S**ed n̄ abicio copula
coste legalis conuictionis. que p
diuinū consiliū constituta ē immul
tiplicatione perorationis filioꝝ ade
ubi hoc inuero desiderio plis & n̄
in falsa uoluptate carnis ab his sit
quib; illud sine iniuria licitū ē. **S**ed
scdm qd̄ eis in lege diuina p̄ceptū
ē. scilicet sc̄lo deditis & n̄ spūi segre
gatis. Bonū ḡ qd̄ habes ame. dili
gere debes aduersū te. celestis es in
spū. t̄stis in carne.
Unde que celestia s̄ debes amare.
& que t̄stia s̄ conculcare. Inope
autē celestū demonstrō t̄ supnū
p̄mū. in uoluntate ū carnis tue
cū uis p̄ficere qd̄ inuistū ē ibi osten
do tibi martiriū meū & penas quas
sustinui p̄t te. ita ut tu in contra
rius desideris t̄ in te ipsi resistas.
p̄t amorē passionis mee. Pluri
mū intellectū habes in te plurimū
enā census inde in te q̄rere. **O**yl
tū tibi datū ē multū enā ate req̄
rendū ē. **S**; in omnib; his. caput
& adiutoriū tuū sū. Nā supno tac
tu tactus si inuocaueris me. re
sponsū audies ame. Si pulsaueris
ad ianuā. tibi ap̄iet. In spū acutis
sime scientie q̄ transfusus es. omne
qd̄ tibi utile ē habes in te. Et q̄m hoc
est in te. idcirco & oculi mei acutis
sime p̄spicientes considerabunt

178
quid in ueniant in te. Qua p̄t
de conscientia tua req̄ro uulnera
& dolorē cordis tui in quib; te coer
ceas cū senseris te uoluntate tua
trahi. **A**d peccatū. & cū in
meo ex arseris qd̄ totus
liquefactus uix suspirare uales.
Et ecce inspicio te. Quid tē facies.
Si tē in hoc labore uulnerato cor
de & madentib; oculis & concus
so timore iudicii mei inuocaue
ris me. & si tē enā in hoc clamore
p̄seueraueris. ut t̄ succurrā aduer
sus nequicias carnis tue & contra
pugnas malignoꝝ spūi. faciā om
ne qd̄ tibi fieri desideras. atq; do
mū habitationis mee ponā in te.
Nunc ḡ fili mi respice q̄nto la
bore & sudore in agro labo
retur. ante quā semine p̄fundat̄.
S; p̄ quā semine seminat̄ fuerit.
dat fructū suū. Ergo adtende
& considera hec. Nonne recuso
tē dare hoc. ut fructū gignat
absq; sudore laboris. **S**; cū mihi
placuerit ipsa fructib; sup habun
dantē ita replet ut hoīes habun
dantissime sufficientiā habeant
aliq̄ndo enā sup habundent. &
cū uoluerō ita eis attenuat̄ ut
hoīes aliq̄ndo p̄ fame uix uiuant.
aliq̄ndo enā multi ui illi attenua
ti moriant̄. Scdm modū hunc
hoīes p̄ me positi s̄. Homini illi q̄
bono corde sem̄ uerbi mei uolun
tate suscipit. magna dona sp̄s
sc̄i ut bono agro sup habundan

.iii.

ut tribuo. Ille autē q̄ aliquādo uer-
bū meū recipit. aliquādo etiā hoc
recipe recusat. ē q̄si ager q̄ hoc
tēpore uiret. hoc autē arescit. Hic
homo tam omnino n̄. perit.
q̄a quā uis parū uiridita-
tis habet. S. hic poīa mortē q̄ nulla
intentione uerba mea recipere exop-
tat. & q̄ nec ad monitionē sp̄s sc̄i
nec doctrina hominū cor suū ex-
citare uult. ad bonū. Hec miraris
o ho. & scire uis cur hec ita fiant.

Sed ut nec diuinitatē mortali
obscuri uales aspicere. sic nec se-
cretia q̄ mortali sensu poteris cape-
re. nisi q̄ntū in p̄missione ipsi tibi pos-
sibile ē. Tu autē uacillante animo
tuo. huc & illuc uersaris. Unde ue-
luti aqua a calore ardentis cami-
ni absorbet. sic sp̄s tuus ab inque-
titudine stulti animi tui obprimitur.
q̄m hec scire cupis que n̄ s̄ scienda
carni concepte semine humano in-
peccatis. Te uia q̄ dignū tuū. & tan-
ge nubes. Qd̄ n̄c. S. hoc fieri n̄ potē.
Sic nec illud. dū hoc scrutaris qd̄ t̄
sciendū n̄ ē. S. ut herbule sensu re-
giones cōphendere n̄ ualent. q̄a
sensu & intellectu carent. nescientes
qd̄ sint uel qd̄ operentur fructu suo.
q̄m uis circūdent regiones utilita-
tis usu. & ut culices aut formice
seu cetera minora aīalia n̄ desiderant
dñari sup̄ reliqua sibi similia. aut
scire siue intelligere uirtutē uel
significationē leonis. seu aliorū ma-
iorū animalū. sic nec tu cognosce

re poteris qd̄ in sciētia dī sit. Qd̄
tu fecisti tibi ubi fuisti. q̄ndo celi &
t̄ra creata s̄. Qui hec creauit. auxiliū
tui n̄ indiguit. Sic nec n̄c. Hic quid
scrutaris iudiciū dī. Cū de sup̄ um-
bre saluari tactus fueris ostende m̄
quom̄ in agro cordis tui labores.
& quom̄ eū colas. Qd̄ si labor ille m̄
placuerit. fructū optimū tibi do.
Sed m̄ labore tuū. erit & fructus tu-
us cū mercede. Nūq̄d do fructū t̄re
sine labore. Sic etiā nec t̄ facio o ho
absq̄ sudore. quē req̄ro ate. Habes
enī p̄ me illa inter. in quib. potes la-
borare. Ergo diligēt in la-
bore. & erit & fructū inde
habebis. Et cū fructū habueris. mer-
cedē exinde consequeris. S. qd̄ n̄c.
O ubi deuoto & puro ac simplici
corde querit me & inuenientis re-
tinent me. **M**ulti autē uolunt
mecū ioculari & ludere uolentes
me adire sine labore animi & cogi-
tationis sue. nolentes p̄meditari
qd̄ facere debent me scilicet inuo-
cando & consensū corporis sui in-
spiciendo. uolentes tantū me app̄-
hendere q̄si de gū sono euigilent
repentino motu simulationis &
deceptionis arripientes uia sc̄ita-
tis. ut in semet ipsis excogitant.
alii uidelicet in abiectione seclariū
negociorū alii in continentia carna-
liū alii in uirginitatis pudore sup̄
humeros suos assumētes iugū meū.
existimantes sibi possibile ē om̄e
qd̄ uoluerint. nolentes inueniri q̄

sunt. & qd sunt aut qd p̄ficere pos-
sunt. nec uolentes habere inscientia
sua. q̄s eos formauerit aut q̄s eos
d̄s sit. uolentes cū tantū habere ut
domesticū suū. qui omnē uolun-
tatē ipsos p̄ficiat. Sic nolo dare
donū meū. nec seminare uacuum
agrū in hōie illo qui in huiusmodi
uauitate se in coniungere tēptat.
quasi me in alienatione ignoran-
tie nesciat. Unde & p̄s ei sepe in lap-
sū erit. Cui & dico. O hō. q̄re n̄ inspec-
isti agrū animi tui ut eradicares
inimicos herbas & spinas ac tribulos.
me uidelicet inuocando & te ipsū
considerando. ante q̄m uelut ebri⁹
& insanus ac te ipsū ignorans ue-
nires ad me. quō nullū lucidū op⁹
sine adiutorio meo p̄ficere potes.
Nā p̄ hanc p̄ceptionē qua me
uelut in sōno quesisti. cū in serui-
cio meo tedio affectus recordatus fue-
ris sōm illius in quo prius incon-
suetudinalib. peccatis tuis dormi-
uisti. ad eadē priora scelera insan⁹
& insens. boni atq. adiutorio &
consolatione sp̄s paraclēti frauda-
tus reuerteris. Tu autē quē quesisti
ductorē & adiutorē ad hēc. fallacē
scilicet & deceptibile animū tuū.
qui te stulte in ariditatē ducebat
sine me facere posses. Et qd tē ha-
bes. Certe tē miser & uacuis cades
corā me & corā pp̄lo. atq. ut inu-
lis puluis conculcaberis. Nā qd ē
tibi possibile contra me. Nichil. Et
quid potes mecū. Lucidissima

uidelicet opa que s̄ splendidiora
solis splendore & dulciora in mōre
gustu sup̄ mel & lac. cū desideranti
pp̄lo manifestant. Nā cū req̄ris me
intimo intellectu aīe tue ut in bap-
tismo p̄fide doctus es. nonne facio
totū qd desideras. S. post casū suū
multū gēndo & dolendo requirit
me. qui priusq̄m caderent me
quesisse debuissent. Quib. manū
meā porri- go dicēs. Quare n̄ ques-
istis me. Nūquid cū quereretis me.
abieci uos. Et dico. O hō. si iuxta
ponte p̄fundissime aque stares &
pp̄t stultissimā iactantiā & tui ob-
litionē. ut me in omib. his causis
desperasti. cū possibile ē putabas ēē
omē qd uoluisti q̄si n̄ indigeres
adiutorii mei sup̄be in temetipso
diceres. ponte hunc uolo deuitare.
& paquā ambulare nū prudentē
faceres. Qd si hoc p̄supraiose & insi-
pientē faceres. certe in eadē creatura
que ē subiecta ad utilitatē tuā crea-
ta ē. sp̄m tuū exalares. S. nē hoc
comingat p̄caues pp̄t p̄sentē & ui-
sibile timorē aque. te absorbentis
inmortē. Aut si maximā arborē
abscisā reuere uideres. nē fugeres
ne ab ea ledereris. Ihesus filios aut
ursos aut lupos t̄ obuios aspiceres.
numq̄d si posses p̄ timore quē su-
stineres intra te absconderes. Et cū
corporis lesionē na fugis. q̄re n̄
deitas crudelissimā mortē anime
timens creatorē tuū. Nū uidisti
aut audisti. ullū in potuisse rebel-

ante casū.

lare. Nā qui n̄ ē meū dissipabit. &
 sup̄ quē cecidero confringet. Qd
 fuisti q̄ndo celū & t̄ra creata s̄.
 que ita faciunt ut eis constitutū
 est. Tu ū in consilio dī formati &
 illuminatione ipsi tacti. p̄cepta
 ei transgredieris. O magna stulti-
 cia. Ferturā que ē subiecta famu-
 lat̄ dīm tuū contempnis & t̄ra ac celū
 transilis. que creatore suū timēs
 ei obediunt & iussione ipsius ad-
 implent. qd tu n̄ facis cū nec cū
 incognitione aut inope tuo vis-
 scire nec ad eū respicere. ita ut ve-
 lis ipsū cognoscere. Qua p̄pt̄ si n̄
 penitueris infernus iusto iudicio
 te suscipiet sic & illū q̄ obduratus
 de celo p̄iectus ē. que tu imitator
 es. At tam cū lapsus fueris clamans
 fidelit̄. quere me. & subleuati sus-
 cipia te. Tu autē obo multociens
 vis sūma tangere. q̄ nec infima cō-
 p̄hendere uales. Unde audi me t̄
 dicente. **S**i p̄ me admonitis in ab-
 iectione sclarū negotiorū aut in
 continentia carnaliū iugū meū
 ferre desideras. ante qm̄ hoc ag-
 gradieris primū clama & in hoc p̄-
 seuerā querens me. & uiuabo te.
 Qd si etiā admonitione mea tactus
 me vis imitari p̄ me respiciens in
 uirginitatis pudore q̄a ut flos
 de inexcavato agro nascit̄ sic &
 ego sine uirili semine natus sū.
 ostende m̄ agrū animi tui immul-
 ta humilitate & alloquere me in
 largitate interiorū lacrimarū tua

rū & dic. O d̄s m̄s. ego indignus ho-
 n̄ habeo amemetipso hanc causā
 p̄ficere ut uirginitatē meā possi
 conseruare. n̄ tu dñe adiuues me.
 quia totus culpabilis sū in ortu
 ardentis fuci de quo pullulo in
 multis miserus. frequētē req̄res
 causā fragilitatis mee. Unde etiā
 n̄ possū mea uirtute memetipsū
 expugnare ingustu dulcedinis
 carnis mee. dū sū arbor concepta
 & nata in peccatis. Ob hoc tu dñe
 da m̄ in uirtute tua igneū donū
 qd in me exstinguat hanc causā
 et hunc ardorē pueris natus. ita
 ut cū rectis suspiriis bibā de aq̄
 fontis uiui. qui me faciat gau-
 dere in uita qui sū cinis putre-
 dinis plus aspiciens in opa tene-
 brarū qm̄ in opa tenebrarū qm̄
 in opa lucis. Et si tē in hac suppli-
 catione studiosus & constans fue-
 ris. agrū illū paro m̄ in te quē
 ysaac filio suo p̄posuit cū dice-
 bat. ecce odor filii mei sicut odor
 agri pleni cui benedixit dñs. eun-
 deq̄. agrū meū in corde tuo be-
 nedica. & ut etiā subsequens aie-
 bat esto dñs fratrū tuorū & in cur-
 rentē ante te filii matris tue. atq̄.
 eodē modo & tu ante cōmune po-
 pulū subleuata generatio eris. Ego
 autē rosas & lilia ac alia optima
 uirtutū pignora in agrū illū semi-
 nabo & cū inspiratione sp̄s sc̄i as-
 sidue rigabo atq̄. in radicatione
 inuolmans abscedā ab illo matu-

vii.

na ut oculos meos circūferens eo
in uiriditate & in floriditate hui'
in corruptu agri pasca. Istud ē
meū & p me & n̄ tuū o hō nec p te.
Nā ego sū flos cāpi qm̄ ut sine
aratu campus gignit florē sic
ego fili' hōis sine uirili cōmixtio
ne gignit sū ex uirgine. idōq;
hoc donū ē meū & n̄ tuū. qā tu
in peccatis conceptus in peccatis
natus es ex corruptione. S; si idē
donū a me fidelit̄ peneris. illud
a me fiducialit̄ impetrabis. t̄ q;
dabo ut corā patre meo confor
tū meū habear in uirginitate.
Hoc autē p̄ fragilitate corporis
tui n̄ poteris habere sine labore
caloris qui int̄ ē. qā humana
natura fragilitatis tue multoci
ens se ostendit int̄. quā de uita
re n̄ uales. quō caro de carne es.
S; in hoc ferre debes crucē meā
& imitari martyriū meū te ui
delicet constringendo. na ut p
me de uincas te quid m̄ semp a
mabile ē qā te fragile uasculū
scio. t̄ & ego uolo tibi cōmunica
re ac cōpari dolorib; tuis. Qd si
enā hīs aliquādo cecideris. surgens
cuius penitentia ex corde fac. &
suscipiens saluabo te. **Q**uidā an.
autē decepti a diabolo & pdu
rantes in malo putant se scifica
tos ēē cū exteriorē hominē in se
continent a coniugio abicientes
circūcisionē m̄tis ubi supflui s;
in inuicis cogitationib; & enā

abnegantes circūcisionē sp̄e ubi p
ferunt malū in locutionib; & opib;
suis nolentes scire qd hoc flagitio
sū sit. s; tantū tepide obseruantes
ut caro eorū integra sit a cōmixtio
ne. renuentes omnino integritatē
sp̄e sui. Unde indigni corā me s; p
iecti scilicet extra legē tā carnalē
quā spūalē. qā nec in carne nec in
spū sedm̄ iusticiā dī uixerūt. Nā nec
constitutā sibi legē coniungu tenu
erūt. nec qd plus ē quā qd in lege p
ceptū ē uirginitatis amorē serua
uerūt. Quā p̄p̄t indigni oculis meis
s; qm̄ nescio qd sint. Non enī uidi
eos in p̄cepto legis ambulare. nec
in hac re qd plus facerent quā qd
eis p̄ceptū ē. Unde & repulsi a uisio
ne mea s;. Ego cōparo eos inuicis t̄re
gignenti spinas & tribulos. ac inuicis
les herbas ad ullos usus. que in abn
titudine & colore suo se simulant ro
sis & lilis ac alis uerbis. florib; &
herbis in se suauē & dulcē fructū
atq; bonū odorē ad medicinā ha
bentib; & cōparo eos cupro qd se
assimilat auro inuis deceptiōne
& ypocrisis auri habentib; qm̄ sedm̄
hunc modū hī hōies ostendunt
se habere similitudinē prudentiū
uirginū. inuis fallacia & indigna
tione pleni existentes. Unde & co
rā me s; ut tepidus uentus cui nec
calor nec frigus ullū uigorē ha
bet. qā nec utiles s; in calore animi
sui ut p̄seuerent in uirginitatis
continētia ut ceperūt. nec ualent

in frigore mundane cause ut cant
in secularib; reb; ut sibi pponunt. Nā
nec extra legē peccāt ut publicani.
nec infra legē ut iniusti. s; in semet
ipsis repentes nec pfecte iusti nec in
iusti s; s; ut catulus in mundo ap-
malū abiecit anteqm ^{se ieniat uenire. ut aliq} confortet in
fortitudine ciuitatis sue. sic iste ppls
picit in morte qm nec se scit uiuere
ad uitā. nec in se intelligit fortitudi-
nē uirtutū que s; in domo sapientie.
Vnde & ab ore meo exsufflo eos. qā
indigni s; aspectu meo si sic in peni-
tentes pserauerint. Nunc autē o ho-
respicere intē. **S**ic enī quispiā ho-
minū tibi thesaurū daret qm te
plurimū diligeret tibi q; diceret lu-
crare in hoc & esto diues. ita ut & sciat
q; ille sit q; t; thesaurū hunc dedit. tē
te oportet et acutissime excogitare
quom̄ illū uultū lucrificeres dicēs
intemepso. Thesaurus dñi mei in
optimo lucro apparere debet in me.
ita ut & ipse laudet ex hoc. ~~Et cū illū~~
~~uultū lucrificeres dicēs intemepso.~~
Thesaurus dñi mei in optimo lucro
apparere debet in me. ita ut & ipse
laudet ex hoc. Et cū illū uultū hoc
modo augmentū multiplicares.
bonus rumor exinde ad aures illi
qui tibi ipsū dederat pueniret. In-
de & ipse ex hoc recordatus tui ma-
gis te diligeret. ac maiora dona tē
conferret. Sic & creator tuus facit.
ipse dedit tē thesaurū optimū ui-
uentē scilicet intellectū ualde di-
ligens te qm creatura ipsius es. p

ceptūq; tē puerba ab eo constituit le-
gis. ut eundē intellectū lucrificas
in bonis opib; diuesq; sis in uirtutib;
ita ut ipse bonus dator p hoc dili-
gentius cognoscat. Qua ppter omī
hora te oportet meditari. quom̄
hoc tā grande donū qd pcepisti
uale tā cētis qm tē. metipsi factum
in opib; iusticie splendore scētans
reddat exte. qm uis hoīes bono ex-
emplo tuo puocari dō honorē lau-
dis inde exhibeant. Qd cū ualuit in
omī iusticia multiplicaueris. laus
& grātū a dō ad cognitionē dī q;
in spū scō tē uirtutes has inspirant
pungit. unde & ipse mediam grē
sue ad te conuertens p dulcedinē
dilectionis sue ad te conuertens p
dulcedinē dilectionis sue ad te con-
uertens p dulcedinē dilectionis sue
sup habundantē magis te faciet ar-
dere in amore ipsius. ita ut consola-
tione spē scī repletus sapientē omē
qd bonū ē discernas & maiora opa
bona facias ardentissimo amore
glificans patrē tuū q; tibi benigne
dedit hec. Verba autē ista oues mee
audiant & quicūq; aures intioris
spē habent ea concipiant. qā m̄
placet ut sic opent hoīes q; me cog-
noseunt & diligunt ut & ipsi in se
metipsis intelligant qd eis in do-
nis spē scī faciendū sit. s; in eadē
orientali plaga uidi sup paupm
p̄fati edificii corā eodē iuene tres
imagines iuxta se stantes. & illū
deuotissime inspicientes. Contra

aquilon
nū q; de
throno
cū conf
einta
appare
p̄ficien
edifici
alia im
appare
cū mag
Et his im
erat. Ut
ra. s; in
om̄s quo
tib; suis
que ad
stans mu
los habe
rū palli
candē m
pallio
uestiba
appare
& pter
carund
di color
tis albi
media
pedū m
colore
do fut
que m
bi astan
crunt
cū de im
noret

aquilone autē int̄ circulu illū mag
nū q̄ de p̄dicto lucido sedente in
throno p̄tendebat̄ & int̄ idē edifi
ciū conspexi^{quali} totā in aere pendente.
& in ea imaginē hōis usq; ad pectus
apparentē & in mundū acutissime
p̄spiciēte. Ante angulū ū eīdē
edificiū ad austrū uergentē imago
alia im̄a ipsū edificiu sup̄ pauim̄t
apparet̄. que sc̄ ad p̄dictū iuuenē
cū magna hilaritate conuerterat.
Et his imaginib; talis similitudo
erat. Ut ecce uirtutes q̄s prius uide
rā. sericis om̄s uestiebant̄ indumtis.
om̄s quoq; albis uelamimb; incapi
tib; suis obrecte erant. excepta illa
que a dextris medie p̄dictarū triū
stans nudo capite candidos capil
los habere uidebat̄. Nulla autē ea
rū pallio circūamicta fuerat. p̄ter
eandē mediā ipsarū triū que albo
pallio induebat̄. S; tunicis albis om̄s
uestiebant̄ excepta illa que in rota
apparentis tunicā subnigrā habebat.
& p̄ter hanc que a sinistris medie
earundē triū assistens tunica palli
di coloris utebat̄. Om̄s etiā calciam̄
tis albis indute fuerant. excepta
media ipsarū triū cui indumta
pedū nigra uidebant̄. & diuerso
colore depicta. S; hec dissimilitu
do fuit in eis. In pectore imaginis
que media fuit triū p̄dictarū si
bi āstantiū due fenestelle apparu
erunt. & sup̄ ipsas ceruus ad dextrā
eīdē imaginis uersus. ita ut ante
riores pedes suos sup̄ fenestrā dextrā

trā eīdē imaginis. uersus. ita ut an
teriores pedes suos sup̄ fenestrā dextrā
& posteriores sup̄ sinistrā posu
isset. & se q̄si ad eundē coaptas
set. Et eadē imago dicebat.

Ego sū fortissima colūna & nō
mobilis leuitate instabilitatis.
ita ut a labro uenti possi cōmoue
ri ut foliū arboris qd̄ ab eo cōmo
uet̄. & hac illac p̄icit̄. S; p̄durare
debeo in uero lapide qui ē uerus
filius dī. Et q̄s p̄ualet me cōmoue
re. Quis potest me ledere. Hoc nō
poterit fortis aut debilis princeps
aut nobilis diues aut paup̄. q̄n p̄se
uerē in uero dō q̄ nō cōmouebit̄ in
cōnū. Nec ego mouebor. q̄a supra
fortissimū fundamentū fundata
sū. Nolo enī cē cū adulantib; qui
auento tēptationis in os uias spar
gunt. nūquā in requie stabilitatis
p̄sistentes. S; sēp ad inferiora & de
teriora cadentes. Sic autē nō ego. q̄m
supra firmā petra posita sū. S; ima
go que a dextris ei erat. p̄dictū
ceruū inspiciens ait. **Q**uā dmo
dū desiderat ceruus ad fontes aq̄
rū. ita desiderat aīa mea ad te d̄s.
Unde uolo transilire montes & col
les ac in becullitatē dulcedinis tran
sitorie uite respiciens tantū simpli
ci corde ad fontē aque uiue. q̄a
ipse innumerabili gl̄a plenus ē.
cui suauitate nemo faciri potē
tedio saturatus. Imago autē que
a sinistris ei stabat. ad p̄fatas fe
nestellas uidens dixit. **S**emp

x.

xi.

xii.

aspicio semper teneo lumen verum & ceterum.
 nec cogitando aut suspirando vel
 intuendo satiari poterō perpetua
 dulcedine quę est in superno deo. Sed
 imago quę contra aqilonem in rota
 apparuit in dextra manu uirentem
 ramusculum habuit. Ipsa uero rota assi-
 due circum uolebat. eadē imagine
 mea immobili permanere. In circui-
 tu autē eadē rote scriptum erat si quis mihi
 ministrat me sequitur & ubi sum ego il-
 lic & minister meus erit & in pectore
 ipsius imaginis sculptum ego sum ho-
 stia laudis impuincis. **E**t ipsa
 imago dicebat. Vincem dabo ede-
 re deligno uite quod est in paradiso
 domini mei quia fons salutis mortem sub-
 mergens riuulos suos in me trans-
 fudit & me uirentem in redemptione
 fecit. Imago uero quę ante angulum ad
 austrum respicientem apparebat tan-
 ti splendoris in facie erat ut eam per-
 fecte intueri non possemus. Sed abiit ro-
 tae latere suo alba albi coloris habebat
 quarum latitudo longitudinem eadē
 imaginis superabat. Et ait. Quis
 tam fortitudinis est ut temptet deo
 repugnare. Et quis huius audacie
 est quę audeat me denudare & cor-
 rumpere in turpitudine odii & inui-
 die. Dominus iustus est & unus in sincera po-
 testate & gloria. Cum semper amplecti uo-
 lo puro corde & leta facie semper
 gaudere in omnibus iusticiis eius. Nolo
 autē esse mutabilis sed semper in uno a-
 niō durare & assidue deum laudare. Unde
 nec diabolus nec malivolus homo

me poterit emollire aut ad hanc rabie
 dolositas decere. Quis semper unitrix
 pacis in recta unanimitate perseueret.
 Transcurre autem mundo clari in cele-
 sti uisione apparebo. Post hec uidi &
 ecce omne pauimentum predicti edificii totum
 ut album uirtutum apparuit. Ex se reddens
 splendorem serenissimum. Sed & splendor
 lucidi illius sedentis in throno quod omnia hec
 mihi demonstrabat. predicti pauimentum
 usque in abyssum resplenduit. In circui-
 tu autē illum de sedente in throno protensum
 & uirtutes hoc edificium. terra tantum apparui-
 t. & quasi aliquantulum deorsum uergens ita
 ut idē edificium exinde uideretur super mon-
 tem positum uideretur. Et lucidus quę sede-
 bat in throno iterum mihi dicebat. filius di-
 uinitatis natus ex uirgine ipse lapis
 angularis existens. quę hi reprobauerunt
 qui in lege dei ob salutem suam edificare
 debuerunt. quod tamen facere recusauerunt
 magis diligentes tenebras quam lucem
 & mortem quam uitam. poterunt in his reg-
 nare quę tactu spiritus toto annisu inplem-
 tudine uirtutum & bonorum operum se rapi-
 entes. **I**decirco etiam in summum orientem
 talis anguli premonstratum edificium ubi
 predicti due partes muri ipsius illa
 lucida & lapidea uidelicet conuinc-
 te sunt. quasi septem gradus candidissimi
 lapides uides. quomodo in altitudine iu-
 sticie auero oriente quę lapis angula-
 ris in diuino opere est emanante. ubi
 due conuersiones necessarie mu-
 nationis scilicet speculatiua scientia
 & humanum opus in unanimitate quę
 tibi sibi coherent. ad septenarium

scilicet ardentes salubriter semetipsos ceteri concutiant.
 ad interiora spiritus

ascensu
 plenus
 quā d
 in se d
 quā
 throno a
 decem a
 actio qu
 fidelib
 cui ipse
 det quā
 decem ip
 nis effe
 sup co
 idē sup
 firmis
 gunt &
 uitē cū
 rote qu
 tu ex
 firma ē
 fedens
 lūi hoī
 stia cū
 unus
 quā ip
 morte
 et uir
 uirgine
 stis qm
 quēsum
 paup
 unde
 ad se
 habet
 fidi que

ascensus candidissime fortitudinis.
 plenus rectissima actione existens.
 quā dē opat̄ & pficit in homine. ut
 in sex dieb; opatus in septimo regere.

Qui ad lapidē illū magnū sup
 quē pfatus lucidus sedens in
 throno apparet in modū testudinis
 decem aduolūta uident̄. q̄a om̄s
 actio quē fide & ope infide & ope in
 fidelib; hominib; pficit̄. timori dñi
 cui ipse fortissima om̄ipotentia p̄si
 det q̄ cuncta regit auctoritate pui
 dentie ipsius dignissimo cōposito
 nis effectu coadunat̄. **U**nde &
 sup eodē gradus sedes posita est.
 idē sup opa quē dē opat̄ in hominib;
 firmissimū p̄tentionis firmitatū re
 gentis & adiuuantis eos. q̄a quicūq;
 uult cū eo p̄seuerare n̄ decideret in er
 rore. quō ipse fortissimū substantia
 tū existit sup qd̄ om̄s iusticia con
 stituta ē. Et sup sedē iuuenis quidā
 sedens ē constantissimo regimine fi
 lius hoīs. filius uidelicet dī in om̄i iu
 sticia cū patre & spū scō regnans dē
 unus. uirile & nobile uultū habens.
 quia ipse fortissimus leo destruxit
 mortē nobili facie sine peccato scilicet
 uisibilis ueniens natus ex
 uirgine. pallidi tam coloris exi
 stens. qm̄ cū t̄renis t̄renū honorē n̄
 quesuit s; humillim⁹ modicus &
 paup̄ in scā humilitate apparuit.

Unde etiā capillos sub nigros usq;
 ad scapulas ipsius descendentes
 habet. q̄a iudaicus ppl̄s clarnat̄
 fidi quē in incarnatione eīdē filii

mei demonstrata ē n̄ querens obum
 bratus in umbra exterioris intellectus
 legis p̄tinacit̄ & infidelit̄ tabuit. or
 tui tam incapite iusticie & usq; ad
 humerū fortitudinis ubi p̄fectum
 opus in humanitate ipsius filii ma
 floruit pueniens in incredulitate
 sua finē accepit. Et purpura tuni
 ca indutus ē. qm̄ in carnate sangui
 nē suū fundens hominē q̄ p̄t̄at
 redemit.

Quod autē a capite
 suo usq; ad umbilicū t̄ apparet.
 hoc ē qd̄ ab incarnatione ipsius
 usq; ad p̄sens tēpus. opa quē ges
 sit in ecclā fidelib; manifesta s̄.
 s; ab umbilico deorsū obumbratus
 tibi adiudicandū ē. q̄a illa quē atē
 pore hoc usq; ad cōpletionē sc̄i
 hui⁹ in eadē ecclā futura s̄ nec ui
 deri nec sciri poterit. n̄ qm̄ reue
 latione diuina & fide catholica
 p̄cipiunt̄. qm̄ maxime chorus can
 onis uirtutū quē ante nouissimū
 diē in hominib; manifestande s̄.
 adhuc hominib; incognite latent.

Et ipse respiciens in mundū. q̄a
 idē fili⁹ dī aspectū iudicē sue
 dirigens ad hoīes. p̄t̄ p̄ternas &
 futuras causas dicit fidelissima uer
 ba sue admonitionis ad eos. qm̄
 ipsi in sc̄is & celestē miliciā inuen
 tur effugientes picula peccatorū.
 & ut fortissime p̄liando supnā fe
 licitatē adipiscant̄. in factis suis
 contra dicentes penus impiorū.

Sed qd̄ in eadē orientali plaga
 uidet̄ sup paup̄mū p̄fati edī

fien corā eodē iuene tres imagines
 iuxta se stantes & illū deuotissime
 inspicientes. hoc ē qđ in ortu iusti-
 cie carnalia desideria deprimitur.
 indispositione om̃p̃is patris ap-
 parente filio dī in carne. he tres
 uirtutes in deuotione unanimes
 puritate trinitatis constantissime
 manifestate s̃. ad ipsū dirigentes
 aspectū suū. qđ illū infidelib; hoīb;
 desiderant & querūt. Unde etiā
 contra aquilonē inter circuitū il-
 lū magnū qđ de p̃dicto lucido se-
 dente in throno p̃tendit & inter
 idē edificium cōspiciat qđi rotā in
 aere pendente & in ea imaginē
 hoīs usq; ad pedes apparentē &
 in mundū acutissime p̃spiciēte.
 quia aduersus diabolicas artes
 int̃ secretā potestātē & spūale edi-
 ficationē ipsius circumuo nudic ei
 inuitib; hominū qđi in aere pen-
 dens & nē potēciā iusticie dī tan-
 gens nē opus ipsius incis firmit̃
 cōfirmans uoluit. in qua p̃fectio
 xp̃iana incorrupti mundi usq;
 ad pedes fortitudinis sue appa-
 ret qđ uirtus hec in robore for-
 tissimi certaminis confidens in
 dīm hoīes in mundo sc̃lariter con-
 uersantes acutissimo intuitu ad
 monitionis sue cōmonet. ut in ab-
 iectione t̃renox imitent̃ p̃ceden-
 tis filii dī exemplū. constantissi-
 ma intentione fortit̃ suspirantes
 ad ipsū. Idcirco etiā ante angulū
 eiđē edificii ad austrū uergente

imago alia intra ipsū edificium sup-
 pauitū apparens. se ad p̃dictū
 iuene cū magna hilaritate conuer-
 tit. qđ ut casus hoīs p̃bonitate sup-
 ni patris in ardore fructuositatis
 restauraret ad uitā. hec uirtus in pleni-
 tudine diuini op̃is sc̃laria conculeat
 & in dulcedine sui affectus se apte ma-
 nifestans. ad filiū dī in consorcio an-
 gelici ordinis cū gaudio fidelū ho-
 minū tendit. qđ in incarnatione
 eiđē saluatoris p̃supnā uirtutē flo-
 ruit. s; his imaginib; una similitu-
 do ē. qđ pari deuotione dīm mani-
 festant in hoīb; qui ipsū in op̃ib;
 suis concordit̃ magnificant.

Unde etiā ut cetera uirtutes qđ
 prius uidisti sericis om̃s uestiunt̃
 induunt̃. qđ in uirtib; suis reliq̃s
 uirtutib; que tibi sup̃ius ueracissi-
 me demonstrate s̃ dissimiles n̄ ex-
 istunt. s; in leui negotio suauissimi
 op̃is fidelū hominū semp ad dīm
 parit̃ sursum tendentes s̃. qđ autē os
 albis uelaminib; in caput; suis ob-
 recte s̃. hoc ē qđ simul. in candida
 p̃positione legalis institutionis cū
 magna colligatione ante dīm capd̃
 omniū occupate s̃. ut mulier ante
 uirū suū uelari solet. excepta illa
 que ad ext̃is medie p̃dictarū triū
 stans nudo capite candidos capil-
 los habere uidet̃ qđ eadē in p̃sp̃itate
 roboris p̃supnā trinitatē apparen-
 tis nulla sollicitudine hui' sc̃li gra-
 uata in candore tamū celestis desi-
 derii querit dissolui & cū xp̃o.

Propter qđ
 cū amēta
 uirtutis de
 libertatē
 aspiciat
 impedit
 res nisi q
 p̃ter cano
 albo palli
 tatione d
 crea op̃is
 quo cadit
 regit ut
 s; qđ tūm
 ē qđ in ca
 dūne p̃ia
 qui inno
 infidelit̃
 illa que
 submaga
 lūne dīm
 cū data
 carni dī
 a finit̃
 sistens tū
 ipsa in a
 me mane
 circū dā
 more
 & culan
 de om̃s
 quō in
 mā paci
 quatinū
 ta medu
 ta pedu
 colore d

Propter quod etiam nulla earum pallio cir-
 cumamicta est. quoniam ab omni officio ser-
 uitutis denudata sunt. per quod ab officio
 libertatis sue semper uidelicet in celum
 aspicere et ad deum anhelare possent
 impediri. nichil aliud desideran-
 tes. nisi quod autem rebus separatim est.
 per eandem mediam ipsarum trium que
 albo pallio induunt. per quod in susten-
 tatione diuina pulchritudo dis-
 creti operis beate legis insinuat. cum
 quo eadem uirtus ita circumamicta ob-
 tegit ut homo pallio suo circumdat.
 scilicet quod tunicis albis omnes uestiunt. hoc
 est quod in candore bonorum absque ingre-
 dine prauorum morum conuersantur
 qui in nequiciis et uiciis obsecant
 infidelitatis obtenebrant. excepta
 illa que in rota apparent tunica
 sub nigra habet. quia hec inuolubi-
 litate diuine clementie his actibus cir-
 cumdata est que in distractione sua
 carni difficiles sunt. et propter hanc que
 a sinistris medie earundem trium as-
 sistens tunica pallidi coloris uirtutem
 ipsa in aduersitate per munus suum
 me maiestatis ad defensionem sui
 circumdata et uallata lacrimabili
 merore gentis operis. in quo flens
 et eulans ad deum semper suspirat. Unde
 de omnes calciamus albis uidetur scilicet
 quoniam in morte filii mei lucentes
 uiam pacis in mentibus hominum parant
 quatinus celestia desiderant. excep-
 ta media ipsarum trium cui induit
 ta pedum nigra uidetur. et diuerso
 colore depicta. quoniam hec sub prelio

ne dei manens. scilicet magna scismata
 infidelium in irrisione in gredinis
 a uia ueritatis deuianum tolerans.
 et tamen recto inuere fidei decorata
 in mortificatione filii mei non diffi-
 dens. per multas infestationes diabo-
 licarum armum et per diuersas tribula-
 tiones diabolicarum armum et per di-
 uersas tribulationes morum homi-
 num in sua fortitudine et pulchri-
 tudine perseuerans. tendit ad superna.
 scilicet tamen dissimilitudo est in eis. quia
 quoniam uis unanimis et sibi inuicem in
 operatione sunt adherentes. tamen
 suas uires unaqueque in subiectis
 sibi hominibus singulariter demonstrat
 in feruore superne claritatis. xx. iiij.

Vnde imago que media est trium
 predictarum sibi altissimi decla-
 rat constantiam. que columnam et mu-
 numen est earum que sibi adherent
 uirtutum in medio huius numeri
 trinitatem sanctam significans se
 manifestans et hominibus ut in bo-
 nis operibus constantes sint ostendens.
 quia etiam christus deus et homo opera sua
 que in mundo operatus est bono fi-
 ne consummauit. sic et uirtus hec
 firmitatem uirtutum in
 hominibus existens. cum magna discipli-
 na homines perducit ad deum. Ergo et
 in pectore ipsius due fenestelle ap-
 parent. quod est in cordibus hominum
 manifestatio celestium in duobus
 speculis fidei demonstrata. quoniam
 diuinas et humanas in filio dei
 credenda est. per que uirtus eadem in

hominib; pfecta a fortitudine rec
 tudinis sue n̄ mouebit. S; sup
 ipsas fenestras ceruus addextrā
 eiusdē imaginis uersus apparet.
 q̄a sup fide hanc q̄d filiū dī d̄s &
 homo credit ipse p credulitatē fi
 delis ppli firmissime ponit. cū pcur
 sū uolocitatis sue celeste desiderū
 designans addextrā constantie
 uertit. q̄m uita cōa in psecramta
 boni opis repperit. ita ut antio
 res pedes suos sup fenestrā dextrā
 & posteriores sup sinistrā ponat.
 quia q̄d ipse uerus d̄s sit nec m̄m
 quillitate fidi contēpnendū. aut
 q̄d uerus homo sit nec m̄dē fidi
 in pugnatione ab ullo dīm uera
 cū diligēte diffidendū ē. h̄nd
 & se q̄si adcurrēdū coaptat. q̄m
 saluatio animarū incursu ei rep
 ta ē. cū ipse in magnis dolorib; p
 perans ad passionē crucis uitā in
 uernatē psecramtib; conuulit. ut
 & uirtus hec in uerbis sue confessi
 onis supra designat. **S**ed scda
 imago que adextris ei ē celeste
 desiderū pfigurat. in celsū semp
 aspiciens & ad saluationē tendens.
 p q̄d constantia pspicit caducos
 n̄ appetens. magis felicitatē cōa
 desiderat. Qua p̄t & p̄dictū cer
 uū inspicit. q̄a filiū dī in lucidissi
 mo ope suo assidue attendens in
 dulcissimis amplexib; illius satia
 ri n̄ poterit. quēadmodū & sup
 in locutione desiderii sui affir
 mat. **T**ercia autē imago asini

stris ei stans ostendit cōpunctionē cor
 dis atq; recordationē m̄tis assidua
 contritione exiliū suū gementē & plo
 rantē. cui beata effusione constantia
 contrarietate sinistre partis que p̄di
 cio anime ē declinans. ad uitā de mor
 te festinat. h̄ndē etiā ad p̄fatas fene
 stellas uidet. q̄m in cordib; fidelū
 omne intentionē suā ad filiū dī tam
 in humanitatē q̄m in diuinitatē reg
 nantē intendens ei dulcedine conti
 nua uisione p̄frui delectat. sicut etiā
 uerbis suis ut p̄dictū ē apta manife
 statione demonstrat. **S**ed imago
 que contra aq̄lonē in rota apparet
 pfectionē xp̄i & contēptū mundi
 p̄tendit. q̄a plenitudo uirtutū in
 abiectione sclarū p̄filiū dī ap̄ssi
 me declarata ē. q̄ inter hoīes conuer
 satus t̄rens n̄ inhians. imitatores su
 os forū ad celestia toto ardore cō
 mouit anhelare. Que in dextra ma
 nu uertit ramusculū habet. q̄m in
 felicitatē saluationis aīe opus uiri
 dissimū & pulcherrimū germinis bea
 tarū uirtutū q̄d exspiratione sp̄s
 sc̄i p̄fusi ē continet. Qua p̄t & ipsa
 rota assidue circū uoluit eadē ima
 gine in ea immobili p̄manente. q̄a
 m̄dia dī pia cōpassione se ad hoīes
 flectens. & miseris eorū cōpatiēti se
 querentib; semp flexibilis ē. p̄fectio
 ne xp̄i in contēptu mundi nullā mo
 bilitatē in stabilitatis habente. s; semp
 ad ea tendente que s̄ sine ulla in
 stabilitatis offensione. Qd autē incur
 renti ei dē rote scriptū ē si q̄s mihi

ministrat me sequat. & ubi sū ego.
 illic & minister mī erit. hoc ē qđ ubiq.
 flexibilis mīdia dī hoc continet in
 se qđ quicūq; filio dī obsequiū exhibi
 buerit exemplū ei imitando. in cele
 sti beatitudine gaudebit. cū ipso
 consoreiū sine fine adeptus anglo.
 Unde etiā in pectore ipsius imaginis
 sculptū apparet. ego sū hostia lau
 dis impuensis. qđ xpc sapientē con
 tēptū docens sclarū psecretū consi
 liū sui cordib; electoꝝ suoz insinuat
 qđ ipsū omīs fidelis aīa hostiā patris
 oblatū in ligno crucis intima deu
 tione uenerat & adorat. cū etiā in
 toto trarū orbe glām & laudē eius
 uox & lingua omniū fidelū ppter
 remunerationē uite n̄ cessat resona
 re. ut etiā ipsa insup̄dicta locutio
 ne sua apte p̄palat. **I** mago uero
 que ante angulū ad austrū respici
 entē apparet. significat concordia
 rabiē malignoꝝ spiritūū fugientē.
 s; consoreiū beatoꝝ angloꝝ amplex
 tentē. cū ipsa ob amorē dī scissuras
 infidelū deuorat & aduersionē ppe
 tue pacis anhelat. Unde & tanta splen
 doris infacie ē. ut eā pfecte inuēri
 n̄ possis. qm̄ mortifero odio & inui
 dia carens. maiore claritatē mani
 bus; hominū parat qm̄ mortalīs
 mens cape ualeat fragili corpore
 grauata. S; qđ ab utroq; latere
 suo alā albi coloris habet quarū
 latitudo longitudinē ei dē ima
 ginis supat. hoc ē qđ & in p̄spis &
 madūsis ad sudorē iusti laboris

se coniungentib; eadē uirtus p̄ce
 tionē suē candidissime bonitatis
 extendens. plus quippe in latitu
 dine expansionis suē quā possi
 det in caritate supnoꝝ tenet. quā
 in longitudine nascens humanam
 generis habeat. qđ finito mundo
 ipsa sup̄ celos celoꝝ uolans. magis
 tunc quā n̄ in claritate sua ap
 parebit. ubi nichil tēnū nichilq;
 caducū querit. s; qđ celeste & et
 nū ē dulcissima amplexione ama
 tur & ubi omīa clara atq; leta p
 durabunt absterfa omī nebula
 iniquitatis. quē admodū & in
 uerbis p̄fessionis ipsius uirtutis
 fideliter denunciat. **xxviii.**

Quod uidēs pauimentū p̄dic
 ti edificii totū ut albū ui
 trū apparens & ex se
 reddens splendore serenissimū.
 hoc ē qđ fortitudo uere fidei por
 tans et explanans opus & ciuita
 tē dī. tota incandore & inspecu
 lo simplicitatis purissima & pla
 nissima ē. eadē fide cū omīb; opib;
 ad se p̄uenit. in ipsa ciuitate
 dī uigilante & edificante quan
 tus d̄s in initio bonoꝝ opū ho
 minū p̄ splendore serenissime
 intentionis tangat & in fine ex
 p̄saluationē anime acutissime
 cognoscat. qđ pacta opatione fi
 des ipsa ostendit. qua deuotione
 queq; aīa dīm quesunt. **xxviii.**
Unde & splendor lucidi illi
 sedens in throno qđ omīa hēc

4 tibi demonstrat. p̄de paup̄m usq̄
 4 in abyssū resplendet. qm̄ gr̄a om̄ xxx
 impotens dī cuncta regens &
 om̄a que in hac uisione cognoscis
 tibi manifestamus. p̄fortitudine
 fidi diabolu in p̄dicatione mortis
 ad nichilū redegit. Quom̄. Ds ser
 pentē antiquū & mortē cū p̄di
 cionis p̄purissimā fide que ē in re
 generatione sp̄s & aque deiecit
 in p̄fundū p̄petue confusionis for
 titer p̄transiens tenebras infideli
 tatis. cū filius dī fideles suos ad
 monuit. ut uerba doctrine sue
 ab ipso accepta in mundū emittē
 rent. **S**ed qd̄ inter circuli illū
 descendente in throno p̄tensū. & int̄
 hoc edificū q̄a tantū apparet.
 & quasi aliquantū deorsū uer
 gens. ita ut idē edificū exinde
 uelut sup̄ montē posm̄ uideat.
 hoc ē qd̄ inter fortitudinē pote
 statis om̄ip̄s dī & inter electū op̄
 bonitatis ipsius plurimi hoīes s̄.
 qui uerā fide abnegantes magis
 tēporalia quā ēt̄na sectant̄. ut s̄
 pagani iudei ac falsi xp̄iani sēp̄
 de malo in malū descendentes.
 nec in caducis reb; speculū catho
 lice fidei sursum aspicientes. s; ma
 gis in uoluptatib; suis prauū op̄
 in p̄fundū peccatorū p̄trahere la
 borantes. ita ut maximū & pul
 cherrimū opus dī inter tenebras
 huius infelicitatis. om̄i hominū il
 lud queram in altitudine sume
 bonitatis pat̄a appareat. ut ioh̄s

dilectus euangelista in reuelatione diui
 na testat̄ dicens. **E**t sustulit me
 in spū in montē magnū et altū. Et
 ostendit m̄ ciuitatē scām ierlm̄ des
 cendentē de celo. habentē claritatē
 dī. Hoc tale ē. Sp̄s eluat sp̄m. Quom̄.
 In uirtute sua sp̄s sc̄s trahit hominis
 mentē de pondere carnis. ut possit
 uolare in uisione oculorū sp̄s illius
 qui m̄iora uidet n̄ obscuratus ce
 citate carnaliū uoluptatū. Quid ē
 hoc. Scilicet sp̄s sc̄s sursum eluat
 sp̄m hoīs ad montē celestiū deside
 riorū. ut p̄spicue considerare ualeat
 opa opandi que in spū pagenda s̄.
 qd̄ ē magnitudo opū dī cui mille
 artes diaboli op̄is subtrahit s̄. ita
 qd̄ eis dñat̄ sic mons planicie t̄re
 p̄fert̄. & qd̄ immobile fundamētū
 est sicut mons q̄ de loco suo n̄ tran
 sit. tantē etiā altitudinis existens
 qd̄ mortalis homo cā in sensu suo
 enarrare n̄ possit q̄a om̄nē huma
 nā prudentiā sup̄ excellit que de
 t̄renis m̄tib; t̄renarū q̄litarū ascen
 dit. Et sic fidei & sc̄e aīe opa sp̄s
 ostendunt̄. sic etiā celestis ierlm̄ si
 ne ope manuū carnis popus aspū
 scō datū sp̄italit̄ edificanda ē. ita
 magnitudine & altitudine scō
 opū in spū apparente. ut eadē ci
 uitas in opib; bonis que tactu sp̄s
 sc̄i sunt in hoīb; adornabit̄. qm̄
 ipsa sic supra montē posita et in
 innumeris edificationib; edifica
 ta in se nobilissimos lapides q̄ sc̄e
 aīe in uisione pacis s̄ colligit̄. ab

om̄i p̄uirtu
 unde etiā
 ut aurū fu
 sapien
 stat. S; &
 facie pac
 stat ierlm̄
 orta uenit
 ne celi. qm̄
 dit & t̄am
 bona opa
 dum & in
 qd̄ fidei
 generans
 adipsū s̄
 sp̄s sc̄i de
 boni clarit
 nant̄. Qu
 boni opib;
 ita qd̄ ipse
 cognoscit
 uis cadē
 suis decorat
 di bona opa
 bilib; mirab
 reuelatio p̄
 ta. ut in spū
 in hoīb; pa
 parent. **I**
 d̄s opat̄ ab
 & ab occide
 lū suū in
 ante consti
 nam fuerat
 qui nouissi
 hoc opus su
 p̄dictis in

185
omni purgatione peccati purgatos.
Unde etiam cum ipsis preciosis lapidibus
ut aurum fulget. quia in bonis hominibus
sapientia opus sue claritatis demon-
strat. Sic etiam opera in rectitudine iu-
sticie pacta cum quibus etiam ipsa cele-
stis ierusalem adornata perficitur. unde ex
orta uenerit. uidelicet de altitudi-
ne celi. quoniam ut ros de nubibus descen-
dit et uiam humore suo perfundit sic
bona opera a deo in homines descen-
dunt et infusione spiritus sancti rigantur. ita
quod fidelis homo bonum et suauem fructum
generans consorcium superne ciuitatis
adipiscitur. Sic ergo ecclesia opera per donum
spiritus sancti de celo in homines uenientia ha-
bent claritatem impreso a quo etiam ema-
nauerit. Quomodo. Quia claritas dei in
bonis operibus iustorum hominum fulget
ita quod ipse tanto ardentius intra
cognoscitur adoratur et colitur. per quod uir-
tutes eadem sancta ciuitas in ornamentis
suis decoratur. quia homo adiutorio
dei bona opera faciens cum innumera-
bilibus mirabilibus suis ueneratur. Et sic est
reuelatio poculos spiritus uisus et cogni-
ta. ut in inspiratione spiritus sancti recta opera
in hominibus pacta coram deo in supernis ap-
parent. **I**taque ut premonstratum est xxx.ij.
deus operatur ab oriente et septentrione
et ab occidente ad meridiem. ubi per fi-
lium suum in dilectione ecclesie omne quod
ante constitutionem mundi predesti-
natum fuerat ad effectum illud perducit
qui nouissimus dies est. sicut etiam
hoc opus suum per se educens illud cum
predictis in mystica designatione

uiribus et uirtutibus confirmatum et or-
natum atque in summa perfectione completum
reducit ad semetipsum. Quomodo. Iusticia
sustentationis post casum ad designa-
ta innocenti ad nouissimum diem tendit
multis miraculis circumuallata que
deus in electis suis per diuersa tempora de-
monstrare non cessauit. ut exaratione
innocenti et in ostensione in abraham et
in moyse et in operatione in filio suo.
Quomodo. Ante tempora in corde celestis
patris erat quod filium suum in fine tem-
porum per uera salutem et redemptionem
per deum hominibus mittere uoluit in mun-
dum. qui natus ex uirgine omnia que
antiqui sancti spiritu sancto repleti pre-
dixerant. perfecto opere completum. ueluti
brachium hominis se primum flectit ad
opus et ut deinde manus operatur.
Quid est hoc. Iusticia uidelicet iu-
sto iudicio dei. cum ad adam de terra flo-
riditans preclusus est cepit primum
innocenti moueri ut in prima uinctu-
ra humerum ita tendens ad fortiora
in abraham et in moyse quasi ad flexi-
biliorem secundam uincturam brachii.
sic tandem perueniens ad perfectum opus
in filio dei per quem omnia signa et pre-
cepta uetus legis apto opere completa
sunt. et per quem omnes uirtutes cum quibus
celestis ierusalem in filiis suis adorna-
bit. certissima declaratione in re-
generatione spiritus et aque mani-
festate sunt. ut manus indignis su-
is opus quod operatur ad perfectam osten-
sionem perducit. Hoc in opus meum
ad gloriam meam et actum confusio

ne pficio o diabolet. t pfortitudine
brachii mei oppositus in aquilone
in septentrione & in occidente. nec
n̄ etiā scdm̄ solis cursū tibi resistis
aboriente & a meridie ita se sub
uertens in occidente quam in
om̄i parte confusus sis. q̄a in eccl̄a
mea que mons ē fortitudinis ad
m̄tū tuū oturpissime falsator
facio op̄ iusticie & sc̄ntis. ita ut
tu de uictis omnino m̄teas q̄ uo
lebas ut plebs mea m̄t̄iret. Qui aū
acutis aures m̄ioris intellectus
habet. hic in ardente amore specu
li mei ad uerba hec anhelet. & ea
in conscientia animi sui c̄scribat.

*ii. visio tempe
partis.*

*Et in uidi
ad aquilonē.*

& ecce ibi q̄nq. bestie stabant. qua
rū una erat ut canis igneus s; n̄ ar
dens. una ut leo fului coloris alia
ut equus pallidus. alia ut niger
porcus. alia ut lupus griseus. se ad
occidentē uertentes. Et ibi in occi
dente corā eīdē bestis. uelut q̄dā
collis q̄nq. apices habens apparu
it. ita ut ab ore cuiq; bestie fu
nis unus adqueq; apicē eīdē col
lis extensus ēēt. om̄s sub nigri co
loris. p̄ter funē illū q̄ ab ore lupi
tendebat. q̄ ex parte niger & ex
parte alb; uidebat. Et ecce in ori

ente iuuenē illū quē prius sup an
gulū conuentionis p̄dicti lucidi
& lapidei muri p̄fati edificii pur
purea tunica indutū uiderā sup
eundē angulū iterū uidi s; n̄ ab
umbilico suo deorsū m̄ apparentē.
ita uidelicet ut ab umbilico usq;
ad locū illū ubi uir discernit q̄si
aurora fulgeret ibidē uelut lisa
cū cordis suis intransuersū iacente.
& ab ipso loco usq; ad m̄surā duorū
digitorū transpositū sup̄ tangen
tē talū suū umbrosus ēēt. ac ut ab
eadē m̄sura sup̄ tangente talū.
protos pedes suos lacte candidior
appareret. S; & illa muliebris ima
go quā ante altare q̄d ē ante oeu
los dī prius conspexerā. n̄ etiā in
ibidē iterū ostensa ē. ita tam̄ qd
eā modo etiā ab umbilico uentris
sui deorsū uiderē. Nā ab umbili
co suo usq; ad locū illū ubi mu
lier cognoscit. uarias & squamo
sas maculas habebat. In eodē aū
loco muliebris cognitionis mon
struosū & nigerimū caput appa
ruit igneos oculos & aures ut au
res asini. & nares & os ut nares &
ut os leonis habens ac magno hia
tu frendens. & uelut ferreos ac
horribiles dentes horribilē acu
tens. S; ab eodē capite usq; ad ge
nua sua. eadē imago alba & ru
bea & uelut multa conuentione
tinsa erat. ab ipsis autē genib;
usq; adduas bonas que p̄trans
uersū sup̄ tangentes talū albe

R. in fine. none uisiones.

uidebant sanguinea apparebat. Et ecce idē monstruosū caput se tanto fragore a loco suo dissolutū qđ omīs eadē muliebris imago in omīb; mbris suis inde concurre. S; & uelut magna massa multa stercoreis ipsi capiti coniuncta ē. unde illud sup quenda montē se eleuans altitudinē celoz ascendere tēptauit. Et ecce uelut iēt tonitruū repente ueniens idē caput tanta fortitudine repcussit. qđ & de monte eodē cecidit & qđ spm suū in mortē emisit. Unde subito ferens nebula ipsū montē totū cōphendit. in qua idē caput tanta sorde inuolutū ē ut astantes ppli in maximū tōrē miterent. ipsa autē nebula circa eundē montē aliquātu diutū inmorante. Qđ astantes ppli cernēs multo timore concussus adinuicē dicebat. Heu heu qđ hoc ē. Qđ uidet uobis hoc fuisse. Ach nos miseros. qđ nos uiuabit. Aut qđ nos liberabit. Nescimus enī quom decepti sum. Omīps dñs. miserece nobis. Reuertamī igit ppete iuxta mentū euāgīi xpī. qm ach ach a mare decepti sum. Et ecce pedes p̄fate muliebris imaginis candidi apparuerūt. splendorē sup splendorē solis reddentes. Audi uq; uocē de celo m̄ dicebat. p̄mū.

Quā uis omīa que in t̄a s ad finē suū tendant. na qđ mundus in defectu uirū

suarū positus ad extmū suū multis erumnis & calamitatib; opp̄sus incuruet. tam sponsa filii mē tā ap̄nunciū filii p̄dicionis. qm ab ipso p̄ditore in filius suis multū sangata nequaquā comaret. quāuis ab eis multū impugnet. cū ipsa in fine scloz robustior et ualidior exurgens pulchrior & clarior reddat. quā n̄ hoc m̄ ad amplexus dilecti sui suauis & dulcius pcedat. Qđ & hēc uisio qm cernis mystice designat. Hides enī ad aquilonē & ecce ibi qnq; bestie stant. que s in carnalib; desideris quib; macula peccati n̄ de ē qnq; ferocissimi cursus tēporaliū regnoz ferocit̄ in se bachantes. **Q**uarū una ē ut canis igneus s; n̄ ardens. qā cursus tēporis illoz hoīes sue constitutionis mordaces habebūt. in sua qđ estimatione uelut ignis apparet. s; iniusticia dī n̄ ardentes. **E**t una ut leo fului coloris ē. qm cursus ille bellicosos hoīes sustinebit. multa qđ belia mouentes s; in eis rectitudinē dī n̄ inspicientes. qā in fuluo colore regna illa incipient sangationē debilitans incurtere. **A**lia autē autē ut equus pallidus. qā tēpora illa hoīes in diluio peccati lasciuos. & in uoluptatis sue opationē bonarū uirtutū transilientes pducunt. ubi tunc cor reg

.v. 7 nox illos in pallore ruine sue con-
 fringit: qm rubore fortitudinis
 sue ia pder. **S**ed alia ut niger
 porcus: qm cur sus ille rector
 magna nigredine tristitie in se
 met ipsis facientes habet: & se lu-
 to inmundicie inuoluentes ui-
 delicet diuina lege in multis con-
 trarietate; fornicationu & alioz
 simulu maloz pponentes: ac
 multa scismata diuinor pceptoz
 in seitate machinantes. **A**lia v
 ut lupus griseus: qa illa tpora
 habebunt hoies multas rapinas
 ta in potestate; qm in reliqis suc-
 cessib; sibi met ipsis inferentes:
 cu in his certaminib; nec nigros
 nec albos: s; uelut griseos inuer-
 fucus suis se ostendentes: capta
 regnoz illoz ea diuidentes dei-
 ciunt: quo te ueniet tpus irre-
 ucionis multaru animaru ubi
 error error ab inferno usq; ad
 celu erigit: ita qd filii lucis tor-
 tulari martyrioz suoz im po-
 nunt filiu di n negantes s; fi-
 liu pdicionis abiciunt: qui
 diabolicis artib; uoluntates su-
 as pficere tptabit. Et hec bestie
 se ad occidente uertunt: qm
 hec caduca tpora cu occiden-
 te sole cadunt: qa sic ille orit
 & occidit: ita etia faciunt ho-
 mines cu hic nascit & cu ille
 morit. **I**nde etia ibi in occi-
 dente cora eis de bestis uelut
 qda collis qnq; apices habes

7 apparet: qa in carnalib; concu-
 piscenciis in ipsis excursib; dis-
 posita potestas qnq; altitudi-
 nu p palata ostendit: ita ut a-
 bore cuiq; bestie funis un ad
 queq; apice eide collis extensus
 sit: qm ab initio eorunde tpor
 tenor placentis ad quaq; altitu-
 dine disposita potestas pndit:
 omis sub nigri coloris pter fune
 illu q ab ore lupi tendit q ex par-
 te niger & ex parte alb; uidetur:
 qa iste placentis s inuarietate
 contumacie uoluptatis hominu
 tenore illo q in uerocitate rapine
 positus e in parte nigredinis mul-
 tas iniquitates pndente: ita tam
 qd ex ipsa hi in multo candore
 iusticie pcedunt q torrentib; mi-
 raculis filio pdicionis ut ipsi re-
 sistant occurrunt: queadmodu
 seruus ms iob de iusto uiro iusti-
 cia faciente ostendit dicens: .viii.
Innocens contra hy poerita sus-
 citabit & tenebit iustus uia
 sua & mundis manib; addet for-
 tudine. Hoc tale e. Qui innoces
 e sanguinei opis ide homicidu
 & fornicationis & similiu maloz
 opu: uelut ardens scintilla con-
 tra illu excitat q sep in opib; suis
 mentit. Quom. Quia ille mel no
 minat s; uenenu deuorat: & ami-
 cu uocat que sic inimicu suffocat:
 uidelicet cu dulcia uerba sonat
 s; int se malicia habet: & cu ami-
 co blande loquit s; cu in insidus

occidit. S. q̄ habet uirgā indigna
peccora a se ipso fugans ex recto m
nere cordis sui habet. etiā clara m
nera corā fulgente sole. qm̄ ipse
clara scintilla & clara lux in dō sus
citāt q̄si fulgens facula. atq. ita
fortissimis purissimisq. opib. se
circūferens ipsis apponit fortē
loricā et incidentē gladiū. a se
etiā uicia expellens & uirtutes si
bi concilians. **Q**ua p̄pt̄ etiā in
orientē iuuenē illū quē pri⁹ sup
angulū coniunctionis p̄dicti luci
di & lapidei muri p̄fati edificii
purpurea tunica indutū uideras
sup eundē angulū iterū uides. q̄a
oriens iusticie fili⁹ hōis p̄sident
fortitudini coniunctionis specu
latiue scientie & humano opi bo
nitate pat̄s sursū edificante ubi
idē fili⁹ hōis in uolūntate pat̄s sui
sanguinē suū p̄salute mundi fu
dit ut t̄ p̄monstratū ē. ibi ipse &
modo sedens in eadē altitudine
ad confirmationē ueritatis t̄ de
nuo p̄mysteria miraculorū suorū
manifestat. sic tam̄ ut nē ab um
bilico suo deorsū t̄ appareat. qm̄
a fortitudine membrorū suorū qd ē
electorū ipsi⁹. ubi modo ipse spon
sus ecclē uiget usq. ad cōpletionē
eorundē m̄brox ipsius multa ad
miranda & obscura signa uides.
ita uidelicet ut ab umbilico usq.
ad locū illū ubi uir discernit
q̄si aurora fulgeat. q̄a ap̄fectio
ne illa cū iā fidelia m̄bra sua p

fectionē fortitudinis habent. usq.
ad tēpus filii p̄dicionis q̄ se uirū
uirtutis ēē simulabit. in rectitudi
ne se deuote colemū fulgorē in
ficiē demonstrabit. Unde & ibidē
uelut lira cū cordis suis intransuer
sū iacet. qd ē in p̄secutione illa q̄
fili⁹ iniquitatis multos cruciat. elec
tis inferet gaudiū carnicorū eorū q̄
iā p̄pt̄ dura tormēta. que incorpo
rib. suis paciunt̄ a corporalib. nex
ib. solumt̄. ad requiē t̄nseunt̄.
Sed ab ipso loco usq. ad m̄surā
duorū dignorū t̄npositorū sup
tangente talū suū umbrosus ē.
qm̄ ap̄secutione hac qm̄ fideles
a filio diaboli passuri s. usq. ad
doctrinā duorū testiu scilicet enoch
& helie t̄rena despicientū & ad sup
na desideria labores suos ponen
tū fides ecclēstice institutionis
uelut indubio habenda ē. hōib.
multo merore dicentib. Quid ē
qd dicit̄ de ihu. iherū ēannon.
Sed ab eadē m̄sura sup tan
gente talū p̄tos pedes suos
lacte candidior apparet. qd ē a
testimonio eorundē testiu cūa
p̄mia expectantū. filio p̄dicio
nis de uictō. fili⁹ hōis ante finē mun
di in catholica fide candidissim⁹
& pulcherrim⁹ fulgebūt. ita qd tē
pala ueritas p̄ipsū cognoscer̄ &
qd falsitas in filio iniquitatis p̄
oīa abiciet. ut & dauid seruus
m̄s testat̄ ubi dic̄. **R**ex ū leta
bit̄ in dō laudabunt̄ om̄s q̄ iurant

iv

5
5
5

x. 7

xy.

xy.

in eo. q̄a obstructū ē os loquentiū
iniqua. Hoc tale ē. P̄funda scientia
que ē magna statura in hoīe scilicet
pulchrā formā linguarū homi
nū uoluntate & dispositione di
tangens strenue simphoniat
in altari dī q̄a dīm nouit. & beati
in laudib; sonantū mūū currunt.
torrens iter uerborū impurissimo
fonte fortissimi dñatoris facien
tes. cū in p̄dno tēpore destitunt
hiatus sibilorū diabolicarū artū
que m̄tes hominū turpē īficiunt.

xiii. **S**ed & illa muliebris imago q̄m
ante altare q̄d ē ante oculos
dī prius conspexerās. nē etiā t̄ ibi
de iterū ostendit. q̄a sponsa filii
dī purissimis orationib; scōz instas
& eas sup̄ne inq̄sitioni scdm q̄d t̄
p̄monstratū ē deuotissime offerēs.
m̄ etiā t̄ in eis de sacramētis passer
tione iusticie declarat. ita tam q̄d
etā m̄ etiā ab umbilico uentis sui de
orsū uideas. q̄m ipsa apertatione
illa q̄ nē ecclāstica dignitate pue
bit usq; ad plenitudinē filiorū ip
sius multis miraculorū misteris ad
tūmonē multorū t̄ manifestatur.
Nā ab umbilico suo usq; ad locū
illū ubi mulier cognoscit uari
as & squamosas maculas habet.
q̄d ē a fortitudine illa qua m̄ in
filiis suis digne & laudabiliter ui
get usq; ad tēpus illud ubi filius
p̄dicionis artes illas q̄s diabolus
p̄me mulieri inmisit p̄ficere co
nabit. uarietate & duriciā in

obiectionis multorū uiciorū tā infor
nicatoris q̄m in mortiferis & rapa
cib; malis lamentabiliter & miserabi
liter sustinebit. Quom̄. Q̄m hi q̄ cā
diligere deberent. eā acriter p̄se
quent. **V**nde etiā in eo de loco
muliebris cognitionis monstruo
sū & nigerimū caput apparet.
q̄a cū artib; p̄me seductionis in
monstruosis turpitudinib; & in
nigerimis inq̄tātib; p̄dicionis
filius insaniens ueniet. igneos &
oculos & aures ut aures asini &
nares & os ut nares & ut os leonis
habens. cū furibundos actus neq̄s
simi ignis & turpissimos sonitus
contradictionis dīm abnegari faci
ens. hoīb; inmittit. ita pessimū fetō
rē sensib; eorū infundens ac crude
lissima rapacitate ecclāstica insti
tuta dilanians. scilicet magno hia
tu frendens & uelut ferreos ac hor
ribiles dentes horribilit̄ acuens.
q̄m uoracissimo richu uiciorū for
titudinē & insaniā mordacitatis
sue sibi consentientib; pessime in
figit. **E**t ab eodē capite usq; ad
genua sua eadē imago alba et
rubra & uelut multa contritio
ne tincta ē. q̄m a pessima decepti
one qua idē fili p̄dicionis hoīes
primū blande & lenit̄ seducere
conabit. usq; ad tēpus illud cū eos
iā crudeli inflectere & incuruare
tēptabit. ecclā in filiis suis albe
dinē uerē fidei. s; in ipsa angustia
sanguinei stuporis ac maximas

erunas diuisarū passionū sustinebit.

Ab ipsiſ aū genibꝫ usqꝫ adduas xviij.
bonas que p̄m̄uersū sup̄ tan
gentes talū albe uident sanguinea
apparet. q̄a cū iā uelut motuonē
opp̄ssionis sue sustinuerit usqꝫ
adduos testes uernans q̄ eccl̄am
fortissime continebunt iā circa
consumationē mundi candorē iu
sticie & rectitudinis ostendentes
secleratissimas p̄secutiones & cru
delissimas effusiones sanguinis
in his qui eundē p̄dicatōrē contēp
serunt paciet. Quid ē hoc. Cū fili
p̄dicionis in contraria doctrina
sua iā fiducia & fortitudinē fal
laciū confortatus accepit. t̄ & eccl̄a
in cursu festinationis sue nobilis
simo sanguine p̄fundet. ubi et
ipsa tē plenit̄ iā celeste habitacu
lū construet. Nā uos o platee
ierlm̄ tē in opimo auro p̄ san
guinē scōꝝ fulgebim̄. q̄a dia
bolus tē extinguet q̄m̄ m̄bra
sup̄ni regis p̄secutus ē. ita q̄d ipse de
magno t̄ore suo ad nihilū redigēt.

Sed uos hoīes q̄ in ipsiſ habitare de. xviii.
sideratis. illū fugite. & d̄m̄ qui
uos creauit adorare. In sex enī diebꝫ
p̄fecit d̄s opa sua. & in septimo req̄
cūt ab ope suo. Qd ē hoc. Sex dies
sex numeri sc̄li s̄. s̄. in sexto noua
miracula mundo edita s̄. ut enī
in sexto die d̄s opa sua cōpleuit.
Nunc autē mundus in septimo nu
mero sc̄li ante nouissimū diē ē.
sic in die septimo. Quom̄. P̄phete

uoces suas cōpleuerūt. fili? enī m̄s
uoluntatē meā in mundo p̄fecit.
& apte eugl̄m̄ in toto mundo p̄di
catū ē. s̄. & hoc p̄tēpus tēpōꝝ pleni
numeri & p̄ plus tēpōꝝ annōꝝ eīdē
pleni numeri. quā uis in multa
diuersitate morū hominū. tam
p̄ me bene fundatū p̄stuit. xviii.

Sed nē catholica fides in p̄p̄lis
uacillat & eugl̄m̄ in eis dē hoībꝫ
claudicat. fortissima enī uolumi
na que p̄batissimi doctores multo
studio enucleauerunt in turpi tedio
diffluunt & cibꝫ uite diuinariū
scripturarū iā tep̄factus ē. unde
nē loquor p̄ n̄ loquentē hominē
de scripturis. nec edochū de t̄reno
magistro. s̄. ego q̄ sū. dico p̄ cū noua
secreta & multa m̄ȳstica. que hac
tenus in uoluminibꝫ latuerūt. uelut
homo facit q̄ limū sibi p̄mū cōpo
nit & deinde ex eo q̄sqꝫ formas sc̄dm̄
uoluntatē suā discernit. O fruc
tuosi doctores boni lucrī. aīas ur̄as
redimite & hunc sermonē fortit̄
clamate nec ad ipsū increduli esto
te q̄a si illū spernitis. n̄ illū. s̄. me q̄
uerax sū contēp̄nitis. Hos nāqꝫ p̄p̄lm̄
meū sub lege mea nutrire debetis.
habentes curā usqꝫ ad p̄finitū tēp̄
illi? curatiois eū deficiet om̄is cura
usqꝫ ad p̄finitū tēpus illi? curatio
nis eū deficiet oīs cura omniū labōꝝ.
s̄. de hoc tēpore habetis tēpora tē
porū p̄fixe p̄destinationis. ad tēp̄
illud currentes in quo fili? p̄dicio
nis ueniet. Conualescite ḡ & confor

xix.

tamini electi mei precauentes ne in la-
queū mortis cadatis. s; uictoriosissi-
mū uexillū hōz sermonū eleuare &
sup filiū iniquitatis ruit. Nā in erro-
re seminarū illarū. que pcurunt
& subsequunt filiū pdicionis. que
uos antēpm nominatis. uestigia
illū imitamini q̄ uos uā uersant
edocuit. cū in carne in mundo cū
magna humilitate & n̄ cū supbia
apparuit. Audite ḡ & intelligite.

xx.

Xp̄c enī dicit eccle. de tēpore no-
uissimi erroris. Mors irruet in
eccleam in ipsa hora cū in fine tēpō-
maledictus maledictionis ueniet.
qui ē maledictio maledictionū. ue-
lit filius m̄s in euāglio de ciuitate
pessimi erroris testat̄ dicens.

xxi.

Et tu capharnaū. nūquid usq;
in celū exaltaberis. Isq; in in-
fernū descendes. Hoc tale ē. Qui an-
trū iniquitatis. fossa absconsonis ex-
istens. talas simulationis ypocri-
tarū habens. quom̄ in excelso pa-
rietū stare posses cū oculus tuus
nequicias uiciorū inspiciat. que
ardens lum̄ stercore abscondunt
dicentes. q̄s similis ē paricide in
ipocrysi. que stultū dñatorē nō mi-
nātur. Nūqd̄ celū in miraculis sig-
norū habebis. cū dignū tuū tar-
taro intingis. Quom̄. Opa tua fun-
dū inferni petent. in cui⁹ uoluptate
te absorpta iacebis. ita qd̄ etiā idē
infernus fetorē illū euomet in q̄
mundus amaritudinē mortis in
pditore pdicionū uidebit. S; ca-

put sine uentre & absq; cetis m̄bris
et n̄ debet. **C**aput eccle filius dñi
est. uenit & cetā m̄bra que sequunt̄
eccle cū filiis suis ē. Eccle autē n̄ dū
in m̄bris & in filiis suis pfecta ē. s;
in nouissimo die cū numerus electorū
implebit̄. tē & eccle plena ē. S; &
tunc in ultimo die turbatio orbis
trāru fit. cū ego d̄s q̄tuor elem̄ta
abluo cū illo qd̄ mortale in carne
hōis ē. cū & tē in consumatione sc̄i
plenū gaudiū sobolis eccle erit. Itē
enī pdictū ē. in sex dieb; p̄fecit d̄s
opa sua. **Q**uinq; dies q̄nq; nu-
meri sc̄i s; in sexto noua miracula
uicis p̄palata s; uelut in sexta die
primus homo formatus ē. S; nunc
sexus numerus finitus ē usq; ad
septimū numerū. in q̄ nē cursus
mundi uelut in septima die requi-
positus ē. q̄a labor ille que prius
fortissimi doctores in profunditate
clausorū sigillorū sc̄arū scripturarū
habuerūt. modo ap̄tis existens ap-
te p̄ferendus ē in lenitate uerborū
uelut uerba hui⁹ libri s; q̄si in septi-
ma quietis die. Sex enī dies op̄is s;
septima requiei ē. numerus d̄ictū
alius n̄ ē. Qd̄ sup̄ ē t̄ o h̄o sciendū n̄ ē.
s; in secreto patris ē. S; uos o h̄oies
de tēpore hoc. tēpus tēpōz incur-
su ur̄o habens. ante quā homici-
da ille ueniat q̄ fidē catholicā p̄-
uictere cupiet. Qd̄ autē de inde
fiat. nec tēpus nec mōm̄tū uobis
de hoc sciendū ē. sic nec qd̄ post
septē dies ebdomadis sit scire pote-

189
put sine uentre & absq; ceteris mbris
eē n̄ debet. **C**aput eccle fili' dī ē
uenter & cetera mbra que sequunt
eccle cū filiis suis ē. Ecce autē n̄ dū
in mbris & in filiis suis pfecta ē. In
nouissimo die cū numerus electorū
implebit. tē & eccle plena ē. S; & tē
in ultimo die turbato orbis t̄rarū
fit. cū ergo d's quatuor elementa abluo
cū illo qd mortale in carne hoīs ē.
cū & tē in consumatione scli plenū
gaudiū sobolis eccle erit. Item p
dictū ē in sex dieb; pfectis d's opa sua.

Quinque dies qnq; numeri scli s̄ in
sexto noua miracula mris p
palata s̄ uelut in sexta
die p̄mus homo formatus ē. S; nē
sextus numerus finitus ē usq; ad
septimū numerū in quo nē cursus
mundi uelut in septima die rege
positus ē. q̄a labor ille quē prius
fortissimi doctores in p̄funditate
clausorū sigillorū sc̄arū scripturarū
habuerūt. m̄ ap̄tis existens ap̄te p̄se
rendus ē in lenitate uerborū uelut
uerba hui' libri s̄ q̄si in septima
quietis die. Sex enī dies opis s̄ sep
tima requies ē. numerus dierū
alius n̄ ē. Qd sup̄ ē t̄ o homo scien
dū n̄ ē. In secreto patris ē. S; uos o ho
mines de tēpore hoc tēpus tēporū
in cursu ur̄o habetis. ante quā ho
micida ille ueniat q̄ fide catholi
cā p̄uerrere cupiet. Qd autē de
inde fiat. nec tēpus nec mōmū uob.
de hoc sciendū ē. sic nec qd post
septē dies ebdomadis sit scire pote

stis. s; solus pat̄ hoc nouit q̄ & hec
in sua potestate posuit. De dieb;
enī ebdomadis aut de tēporib;
tēporū scli. ampli' t̄ o ho sciendū n̄ ē.

Sed post qnq; numeros scli ce
lestia miracula mundo edi
di. sic & in qnq; dieb; alia creatu
ra ante hominē creatura ante ho
minē creata fuerat que homini
subiecta ē. Sic enī & plenitudo
paganorū & iudeorū fuerat & diuer
sa scismata diuersorū malorū tā gen
tilis quā iudaici ppli efferbuerāt.
& lex ac p̄pheta iā sudauerant.
atq; om̄s ppli tā in malis quā in
bonis p̄bati erant. ante quā uni
gentis m̄s carnē de uirgine susci
peret. Nā cū mittere nolui n̄ p̄mis
sis om̄ib; his. idcirco ut om̄s iusticia
in illo p̄barer. ut om̄s iusticia in illo
scandalizaret. Qd si idē fili' m̄s
prius uenisset. hoc q̄si insipienter
factū fuisset uelut homo ille in pr̄
dent agit q̄ fruges suas anteqm
maturescant colligere uult. uel si
incarnatio ei' in ipsū finē mundi
dilata ēt. tē raptū ueniret q̄si au
ceps ille q̄ aues fraudulentē capiet.
illis nescientib; quom̄ rēte ipsius
intrauerit. S; filius m̄s uenit in tē
pore illo uelut cū iā dies p' nonā
ad uesp̄as tendit. scilicet cū iā max
ima uirtute diei abscedente frigus
adeē incipit. ita p' qnq; numeros m̄di fili' m̄s m̄do
affuit. cū mundus iā ad occasū
currit. Qd tē. Ipse enī ueniens me
dulla legis apuit. ubi aq̄m legis

xx.iii.

xxv.

in unū cūgu conuertit ubi et
maxima fluentia uirtutū emana
re fecit: qđ tā tēpestiue ueniens
cōpleuit: ut ecclesiastice uirtutis: qđ
sp̄s sc̄s incendit firmis radicib; in
hominib; confortarent: ut ut uir
ginitas quā in semetipso attulit
dignissima germina floz suorū di
latare posset. **S**ed insanus ho
micida filius. scilicet p̄dici
onis in breuissimo tēpore uenit
uelut cū iā dies abscedit: sole in
occasū occidente: uidelicet cū no
uissimū tēpus iā cadit & mun
dus tenorē suū deserit. Hoc autē
testimoniū o fideles mei audite
& illud deuote adcausa ur̄am
intelligite: ne uobis nescientib;
terror isti p̄ditoris repente ue
niens: in ruinā infidelitatis & p̄
dicionis uos p̄cipiet. Unde uos
armate: & ad ualidissimā pugnā
hoc modo fidelissimis munio
rib; p̄monui uos p̄parate. Cū enī
tēpus illud aduenit: quo iste
nequissimus deceptor horribi
liter apparebit: mat̄ illa que istū
fallacē inmundū ciet a pueri
cia sua in puellari etate diaboli
cis artib; plena ueniens in deserto
abiectionis inter nefandissimos
homines enutrita ē ibi parenti
bus suis cā nescientib; nec illis cū
quib; morat̄ cā scientib; quā dia
bolus cā illuc ire psuadet & ibi
cā scđm uoluntatē suā decipien
do cōponit: qđ angls sc̄s sit: s̄t

idō illa ab hoib; se sepat: ut tanto
facilius celari possit. Unde etiā al
quib; s; tam paucis uiris neq̄ssimo
latrocinio fornicationis occulte cō
miscet̄: & in tanto studio turpitu
dinis cū illis se polluit uelut angls.
sc̄s feruorē praunans illi cā p̄fice
re iubeat. Et sic in feruentissimo
ardore fornicationis illi filii p̄dici
onis concipit: nesciens de q̄ semine
uorū illoz cū concepit. S; lucifer
serpens uidelicet amiquis turpi
tudine ista desectatus: coagulatio
nē hanc iusto meo iudicio artib;
suis afflat: & cā omib; uirib; suis
totā inuentre matris illi possidet:
sic illo p̄dore de uentre matris
sue pleno diabolico sp̄u egredien
te. Deinde illa consuetā fornicatio
nē deunat: & apte stultit & insipi
entia p̄p̄lo dicit: qđ uirū n̄ habeat:
nec patrē infantis sui sciat: forni
cationē autē qm̄ p̄petrauit scām
dicit: unde & p̄p̄s illā scām putat
& nominat. **S**ic filius p̄dicio
nis artib; usq; ad feruorē etatē
enutrit: s̄p̄ noto sibi p̄p̄lo se sub
trahens: s; mat̄ ipsius cū cū quib; dā
magicis artib; in mūdū tā p̄p̄lo dīm
colem qm̄ n̄ colem ostendit: sic
cū ab eis faciens uideri & amari:
qui cū ad plenā etatē puenit: ma
nifeste contrariā doctrinā docebit:
nam & electis meis repugnant tan
tāq; formidīnē acq̄rens: ut in mag
na potestate sua se supra nubes ele
uare conet̄. Nā ego iusto iudicio

meo p[re]mitto cū indueris creaturis
uoluntate suā exercere. qm̄ ut diabo
lus in inicio dixit similis ero atissi
mo & cecidit. ita etiā p[re]mitto ut idē
diabolus in tēpore nouissimo cadat
cū ipse in hoc filio suo dīc saluator
mundi ego sū. Et ut omē scdm̄ fide
liū cognouit qd lucifer mendax
fuit. cū se in inicio dīcū simile dō
ē uoluit. sic etiā omīs fidelis hō ui
deat qd iste filius iniquitatis mēdax
ē. cū se ante nouissimū dīc filio dī
simile facit. **I**psē enī ē pessima
bestia hoīes q̄ ipsū negant in fi
ciens & regib; ducib; principib; di
umb; q; se adiungens humilita
tēq; de p[re]sumens ac supbia cri
gens. orbēq; terrarū diabolica arte
sibi subiciens. Potestas nāq; ipsius
usq; ad labrū ueni pcedit. ita qd
aerē uidet cōmouere ignēq; de celo
educere & fulgura tonitrua ac gē
dines pducere montes etiā euertere
re aq̄s exsiccare. siluis uiriditate
suā auferre. eisq; merū sucū suū
reddere. Tales quippe illusiones
induersis creaturis ostendit. ui
delicet in humore in uiriditate
& in siccitate earū. s; & in hoīb; de
ceptiones suas facere n̄ desinit. Quo
modo. Quidē enī sanis in mittere
egritudinē & infirmis sanitate.
demonēs eicere ac in tēdū pmissione
mea illusiones suas ostendit. cada
uer ipsius q̄ si uiuat moueri faci
ens. qd tam p[re]breuissimā horā et
n̄ plongi spaciū facere in tēdū p

mittit. ne hac p[re]sūptione glā dī
derideat. Qd quidā uidentes meū
confidunt. qdā autē & priorē fi
dē suā habere uolunt & cū tam sibi
ppiciū. Quos tam durū ledere no
lent. qdā infirmitates ipsis inmit
tit. Quidū medicinā medicorū que
runt nec curari poterūt ad ipsū re
currunt. tēptantes si eos curare ua
leat. s; dū eos uidet. debilitatē
quā eis intulit ipsis auferit. unde
cū ^{ualde} amantes in ipsū credunt. Et sic
multi decipiunt. cū ipsi oculos in
terioris hoīs obnubilant p quos in
me respicere debuerant uolentes
in p[re]batione animi sui uelut in qua
dā nouitate illa scire que ceteri
bus oculis uidet & que manib; pal
pant. contēpnentes illa inuisibilia
que in me manent & que uera fi
de cōphendenda s; qā mortales
oculi me uidere n̄ possunt. s; mi
racula mea in obumbratione illis
ostendo quib; uoluerō me ipsū
autē nullus uidebit dū in morta
li corpore manet. n̄ in obumbratio
ne misteriorū meorū ut seruo meo
moysī locutus sū. ut scriptū est.
Non enī uidebit me homo. & ui
uere potest. Hoc tale ē. Obstat
mortalitas sue n̄ ponet in clari
tate diuinitatis mee. ille q̄ mor
talis ē. ita qd incorruptibili cine
re mortale uitā possit habere.
dū transeuntis tēporis ē. in muta
tio in me ē. Nā sic culix uiuere
n̄ potest si se in flammā ignis mit

xxviii.

xxviii.

mortuos suscitare. Quom̄. Cū enī aliquādo q̄spia uitā euauerit
cui anima impotestate diaboli ē. circa cadauer istū
suas ostē

Solo
inmortalitē. sol d̄ uitā unā deserit. ad
aliā trāsit. quō omīa in uentia p me so
lidata sūt. & q; ego uiuo nec ulla.

190^u
 ut. ita enā mortalis ho n̄ posset
 subsistere si coruscationē diuini
 tatis meē uideret. s; ego morta
 lib; hominib; quādiu ingraue
 dine mortalitatis sue grauati
 s me ita in obumbratione ostē
 do. uelut pictor ea que inuisi
 bilia s p̄magines picture sue
 hoib; declarat. Qd si oho me di
 legeris te amplector. & calore
 scī sp̄s te calefaciā. Cū enī bona
 intentione tua me inspeceris
 meq; in tua fide cognoueris.
 tē tecū ero. S; q̄ me contēpnunt
 addiabolū se conuertunt. qm̄
 me scire nolunt. Unde & ego ip
 sos abicio. **I**stos autē diabolus
 illudit & decipit quomodo
 cūq; sibi placuerit. ita qd ipsi
 putant qd uerū sit. q̄cqd eis
 ostenderit. Et hanc ipsā artē
 deceptionis sue diabolus illis
 infundit q̄ in ipsū confidunt.
 ita qd ipsi in hac arte diuersa
 portenta in creaturis scdm̄
 uoluntatē suā hoib; fallacit̄
 ostendunt. S; tam̄ nec elem̄ta
 nec alias creaturas que ad dō
 create s in aliū modū transmu
 tare possunt. n̄ qd solū p̄decep
 tiones suas quedā monstra ue
 lut q̄sdā nebulas in eis sibi cre
 demib; fingunt. Nā & adā cū
 plus quereret qm̄ habere de
 beret. glām paradysi p̄didit.
 sic & isti uisū & auditū immōris
 hoīs amittunt. qm̄ dīm deserūt

& diabolū colunt. **S**cdm̄ hunc
 modū p̄dicionis deceptiones arnū
 suarū in elem̄tis opat̄. ostendens
 in eis pulcritudinē. dulcedinē et
 suauitatē. scdm̄ uoluntatē hoīū
 q̄s decipit. Sed hec potestas ei ob
 hoc p̄missa ē. ut fideles in recta fi
 decernant. qd diabolus nullā po
 testatē in bonis habet. s; solū in ma
 lis ēne moris. Quicqd enī iste fili
 iniquitatis opat̄ id in potestate supbia
 & crudelitate fac̄ mediā humili
 tatē & discretionē n̄ habens. s; cū
 impio & magno stupore hoīes ad
 hoc p̄cipitat ut ipsū sequant̄. Pu
 rimos enī p̄p̄los sibi acquirit. dies
 eis. ut uoluntates suas. & pagant.
 nec se mutū in uigiliis aut in ieiun
 iis constringant. pponens eis ut
 tantū dīm suū diligant quē se cē
 simulat. quatin̄ sic ab inferno li
 berati ad uitā pueniant. Unde illi
 hoc m̄ decepti dicunt. Oue mise
 ris illis q̄ ante tēpora ista fuerūt.
 q̄a diris cruciatib; uitā suā af
 fluxerūt. pietatē dī nrī heu igno
 rantes. Ille enī thesauros & diui
 cias eis ostendit. accos scdm̄ uo
 luntates ipsorū epulari p̄mittit.
 fallacib; signis doctrinā suā fir
 mans. ita qd ipsi putant qd n̄
 oporteat eos ullo m̄ corpora sua
 constringere & castigare. S; & cir
 cūcisionē & iudaismū scdm̄ mo
 res iudeorū illos obseruare iubet.
 fortiora p̄cepta legis que euāgelios
 cū digna penitencia ingram

xxx.

conuertere
 ex lenora
 me conuer
 tui. nūc
 mū enā &
 & om̄a p̄
 dīa s̄ dō
 lamb; dia
 uidet q̄s
 fuerat. qm̄
 tua sua sim
 go an
 uam
 gere uolo
 fomo lib
 in regno m
 le fallax se
 Et deinde
 gladio p̄
 donec usq;
 sue inuolū
 qd p̄mittit
 ta d̄ hoc m̄
 gere simula
 nūc scriptu
 animarū p̄
 tradit. m̄
 qd si q̄s fid
 ma recu
 totū m̄
 om̄s q̄ hoc
 maximo
 tatis stupor
 iob; dilect
 tūdi
 occisū
 uel cupat

191
conuerit ipsi iuxta uoluntate
eorum leuora faciens. Et dicit. Qui ad
me conuerit peccata illius delebun-
tur. uiuereq. mecum in eternum. Baptis-
mum etiam & euangelium filii mei abiecit.
& omnia precepta illa que ecclesie tra-
dita sunt deridet. Et iterum sibi famu-
lantibus diabolica irrisione dicit.
uidete quod & qualis ille insanus
fuerat. qui hec obseruari preman-
da sua simplici populo constituit.

Ego autem pro uobis & ad gloriam. xxxi.
uiam mori & a morte resur-
gere uolo & sic populum meum ab in-
ferno liberabo ut deinceps mecum
in regno meo gloriose uiuant. quod il-
le fallax se prius fecisse simulauit.
Et deinde dilectis suis dicit. ut eum
gladio percussit atque in munda sin-
done usque addie resurrectionis
sue inuoluant. illis ita deceptis
quod putant se illum occidere & precep-
ta eius hoc in perficere. Postea se resur-
gere simulans dicit maledictio-
nis scripturam uelut saluationem
animarum profert. quoniam per signum hominibus
tradens iubet ut ipsum adorent.
quod si quis fidelis propter amorem nostrum
mei recusauerit. diuino cruciatu
tormentorum ab illo consumetur. Unde
omnes qui hoc uiderunt laudierunt.
maximo admirationis & dubie-
tatis stupore conieciunt. uidit etiam
iohannis dilectus meus ostendit dicens.

Et uidi unum decapitulum. et tamquam. xxxii.
occisum in morte. & plaga mor-
tis eius curata est. Et admirata est uni-

uersa terra pro bestia. Hoc tale est. Ego a-
mator mysteriorum dei. uidi fallacem &
maledictum in maximis & innume-
rabilibus iniquitatibus. omnem sceleratam
circueuntem & multiplicibus uicinis
eum sanguinem. quod artibus mandatorum suorum
sanguinem suum in occasione se effun-
dere & ita mori assimilabit non in
corpore suo cadens. sed in fallaci um-
bra uelut percussus et moriens esti-
matus. Unde etiam in errore fallacium
uulnerum suorum quasi mortuus fuerit
simulat se quasi a somno mortis re-
uixisse. & ita admirabile & terribile
stuporem omnibus hominibus qui uirtute terra sunt
in horrore huius maledicti capient
sic etiam populus magnitudinem & for-
titudinem goliath extupuit. cum eum
armatum in bello aduersum se stare
uideret. Et ita ut uidet colunt
electorum meorum tam de cruciatibus istis
quam de contrariis & insignibus ac
horribilibus signis que idem filii predi-
cationis emittunt. magno stupore pa-
uoris commoueri uidebunt. gemi-
tum lamentabilis angustie emittentes.

Sed duos testes meos quos ad id
tempus in secreto uoluntatis
mee reseruari scilicet enoch & he-
liam ut ipsi repugnet & ut errantes
ad uiam ueritatis reducant emittam.
Qui fortissimas & robustissimas
uirgines fidelibus ostendet. quia cum
uerba testimonii eorum more uirgum
sibi equaliter resonant fide audien-
tibus adhibebunt. Nam ideo hi
duo testes ueritatis tandem pro me re-

xxx.iii.

xxx.iii.

xxx.v.

seruan s̄. ut in ipsis pcedentib; sermo
eoz in cordib; electoz meoz teneat et
solidet. quatinus exinde germ̄ eccle
mee in magna humilitate subsi
stat. Et ipsi ad filios dī quoz noīa
in libro uite s̄. dicet. **Q**uos recti
et electi in glōsa laude beatarū grā. xxx.v.
rū uite audite & intelligite que
uobis fiducialit̄ differim̄. Hic ma
ledictus a diabolo missus ē. ut aīas
que se pceptis illi subiciunt in erro
rē mittat. Nos enī de hoc mundo
reclusi erant. reseruan in secretis dī
que hōib; abscondita s̄. ita qd in
sollicitudine & angustia hominū
n̄ fuim̄. Nā ad hoc reseruan sum̄.
& ad uos missi. ut errorib; isti p̄di
toris contra dicam̄. Videte ḡ. si uo
bis aut incorporali statua aut in
erate similes sim̄. **E**t oīs q̄ cog
noscere & confiteri uerū dīm uo
lunt. hos duos senes & ueraces testes
uexillū iusticie dī errorē portan
tes subsequunt̄ iniquū errorē de
serentes. qm̄ ipsi in magnis p̄conis
& corā dō. & corā p̄p̄to fulgebunt.
uicos & plateas & ciuitates atq;
alia loca ubicūq; fili p̄ditionis ē
uaria doctrinā suā efflauert p
currentes. ac in eis multa signa in. xxx.vi.
spū scō facientes. ita ut oīs p̄p̄s q̄
ea uiderit in maximā admiratio
nē ducat. Idcirco autē hec mag
na signa sup̄firmā petrā solidata
illis dabunt. quatinus illa ēnaria
& falsa signa abiciant. Nā ut ful
gur incendit & cōburit. sic &

fili p̄ditionis p̄uersa iniquitate &
neq̄cia sua fac̄ p̄p̄os magicis artib;
uelut igne fulguris cōburens. sed
enoch & helias cū recta doctrina q̄si
cū ichu tonitruū omne cohortē illi
extremes daciunt. fideles ita stabi
lentes. **A**t tām in p̄missione uo
luntatis mee ab illo tandē consuma
ti. mercedē laboz suoz in celestib; ēse
quunt. Tūc flores doctrine eoz ca
dent. q̄a uoces ipsoz iā in mundo
cessauerit bonū fructū in celestis osten
dunt. ipsis uerba & rabiē diabolice
art̄s cōtēpnentib; in spe sup̄ne he
reditatis bene firmatis. quēadmodū
et salomon de bono & recto hōie
ostendit dices. Dom̄ iusti plurima
fortitudo. & in fructib; impu con
turbatio. Hoc tale ē. **A**t tū habitacu
lū ubi continuo & infidelitas n̄ ē spe
ciale speculū oculi dī in recto hōie
ē. in q̄ idē oculus fortitudinē mi
raculoz suoz q̄si in appetitu p̄uici
entis gladii uidet. **S**; in pcedentib;
factis uelut in crescentib; fructib;
sup̄bi cordis qd in p̄p̄is uolupta
tib; suis ruinas edificat tristitia
illa erit. qd idē sup̄bū cor in spe
hanc n̄ confidit que in sup̄na sa
turnitate floret. **S**ed qd uidet
qd idē monstruo. **S**ū caput se
tāto fragore a loco suo dissoluit.
qd oīs p̄dicta muliebris imago in
oib; m̄bris suis inde concutit. hoc
ē cū se fili p̄ditionis caput iniqui
tis existens. multa arrogancia sup
bie uelut a prauo errore infixe

sibi ne
arripie
ri uol
finē ac
lus suis
inmax
tans in
luc mag
ipsi capi
sup qu
tudine
maxim
rū mult
ade fili
alas sup
inmax
ipse etia
posse p
omē uol
re. ita q
tāmā p
delinam
omne c
sibi cre
uelit. S;
dī adre
ita & it
rū mali
fortissi
nre igr
tonitru
caput t
qd & d
sp̄m sui
testas dī
tōm̄s fi
p̄stern

192
sibi neque tollit. maiorem errorem
arripientis scilicet super omnes exalta-
ri uolens. idem cum deceptiones sue
fine accepture sunt. omnes ecclesie in omnibus. fi-
lius suus tam maioribus quam minoribus;
in maximum timorem mittit. expec-
tans insaniam presumptionis illi. Et ue-
lut magna massa multa stercoreis.
ipsi capiti coniunguntur unde illud
super quendam montem se eleuant. al-
titudine celorum ascendere temptat. quia
maxime artes diabolicarum insidia-
rum multam in mundicia afferentium
eius filio iniquitatis assistentes. ipsi
alas superbie subministrant. ac cum
tantam presumptionem erigunt quod
ipse etiam secreta celestia se putat
posse penetrare. Quomodo. Nam cum
omne uoluntatem diaboli complere
rit. ita quod iusto iudicio dei ampli-
tanta potestate iniquitatis et cru-
delitatis sue habere non permittit.
omnem cohortem suam congregat et
sibi credentibus. dicit quia ad celos ire
uelit. Sic diabolus nescit filium
dei ad redemptionem animarum nasci.
ita et iste pessimus cum se immorsetur
in malum omnium malorum inuoluit
fortissimum ictum manum dei super se ue-
nire ignorat. **E**t ecce uelut ictus.
tonitruum repente. **E**t ueniens idem
caput tanta fortitudine percussit.
quod et de monte eodem cadit et quod
spiritum suum in mortem emittit. quoniam po-
testas dei se manifestans eundem per di-
uinitis filium tanta uirtute celi sui
persternit quod et de superbia illa quae se

contra deum exercebat magno precipio
presumptionis sue ruit et quod unale
flatum suum in mortem eterne dampnatio-
nis ita consummatum euomit. ita quia
sic temptationes filii mei sunt. sic
cum ipse temptat diabolus dicit. uade
satanas. et ille excussus fugit. sic
etiam et temptationes iste quod idem filius
iniquitatis ecclesie infert. in hoc bello
meo consummationem accipiet. xxxix.

Unde subito ferens nebula ipsum
montem totum comprehendit. in qua
idem caput tanta sorde inuoluitur
ut astantes populi in maximum timorem
mutantur quia inmundissimum et infer-
nalis fetor locum elationis illi totum
replebit in quo ille pessimus crimina-
tor tanta inmundicia efferebat.
ut iusto dei iudicio nec in terram nec
finis eius a modo in memoria ha-
beat quoniam illi populi cadauer ipsi si-
ne uoce intra perstratum et multa ta-
be perfusum uidentes se deceptos esse
cognoscunt. ipsa nebula circa eum
de monte aliquantulum diutius immo-
rante. quoniam fetor ille diabolicam da-
monem circum amplectens inmundicia
ostendit. ut homines ab illo seducti fe-
torem et inmundiciam illam uidentes
errorem suum declinet. et ad ueritatem
redeant. Nam astantes populi hec cernentes
multo timore concutuntur. quia hec ui-
dentes maximum horrorem incurrunt.
ita ut lugubres uoces et flebiles
querelas perficiant. et se grauiter er-
rasse dicant. **E**t ecce pedes per-
fate mulier. **E**t bris imaginis

candidi apparent splendore solis
reddentes. hęc ē qđ fortitudo funda
menti & sustentatio sponse filii mei
multū candore fidei ostendet &
pulchritudine illā que omnē pul
chritudine tēne claritas supat
demonstrabit. cū filio pditionis
ut pdictū ē pstrato multū cecis qđ
errauerant ad ueritatē reuertent.

xl. 4.

Sed p casū illi impu qñdo nouis
sim^{us} dies insolitione mundi oc
currat. mortalis ho ñ querat. quia
cū scire ñ poterit. qm cū pat inab
sccondito secreta sui seruauit. Ad
iudiciū qđ oboies uos pparare. Hic
autē pdictū ē fili pditionis cū pa
tre suo diabolo & cū omib; artib;
illi in nouissimo tēpore p filiū meū
fortissimū pūatore supabit. sic
& inimici fortissimi samsonis in p
figuratione ipsi deieci s. uelut
scriptū ē. **C**oncuissiq; fortē co
lūnis ceci. **C**ecidit dom^{us} sup os pñ
cipes & ceterā multitudinē que ibi
erat. multo q; plures int fecē mori
ens qm ante uiuus occideret. Hoc
tale ē. filio dī scilicet fortissimo
samsoni pñmū synagoga cūuncta ē.
cui^{us} occulta illa que in uetū testamē
to abscondita erant in mirabili
doctrina sua distribuit. in ueritē
dulcedinē ei^{us} dē legis que fortior
leone erat. ipsi benigne apient. S;
ipsa decepit eū faciens ut secreta
ei illuderent in doctrinā illi respi
cere nolens. S; cā magno fastu sup
bie despiciebat. Qua ppter ipse cō

xl. 4.

motus regnū dī ab ea auferri &
aliū gēni dari p dīcē. na in multis
p dīgīs cū plurima turba ieroso
limā ascendēs infidelitate illoz qđ
uestimēta sua in uia strauerūt oeci
sa. ubi qđ p miserat illis p miracu
la reddidit qđ. p sponsā suā p dīcē.
Et in eodē feruore eandē sponsā
suā deseruit. cū domū ei^{us} desertā
derelinq; p mīmauit. S; pat spon
se illi uidelicet dia. bolicā seduc
tio. alii uirō idē infidelitatem eā
coniunx. Tē fili dī astutas uul
pes scilicet aplos emisit. qđ igne
sei spē segetes inimicoz suoz cō
bussert idē qđ legalia pcepta ad
spūale intellectu uertert. na sy
nagoga cū patre suo cōbusta sci
licet p uersa infidelitate synago
ge euersa. Deinde magnis signis
& stupendis miraculis in credulos
occidit. na qđ os multo stupore
contremuerūt cū dicerēt. se time
re romanos uenire & locū & gēni
tē ipsoz tollere. Qua ppter cohortē
suā congregauerūt ut illū pderēt.
S; ipse abscondit se in monte in
oratione cū diceret ut si fieri pos
set qđ calix ille ab eo transiret.
S; iudas scariothis p didit eū.
tradens eū in manus inimicoz
suoz. At ipse uim fortitudinis
sue abscondit quā in cruce idē
in patre suo habuit. que omī ppto
ignota ē ñ qmū infidē caput ue
lut capilli in capite uident. P ea
cū pan uoluit in fortitudinis

sue ostendit
la a finit tolli
dicitur ne sup
fieri. na in
trōre futurū
sic in cruce
fidei de gēni
quo ipse bibe
cū qđ sic con
cū cōspiciunt
et admulic
dit inimicis
cū custodes a
nēp. S; ipse
cū duab; por
dētis suis &
ex inferno lib
peruit. S; sic
scilicet eccle
genuissime a
fortitudinē
te. Ipse autē
te. S; paulatim
te. Quom. Cū
licā fide pēp
ge & in noua
nonē putaba
re ambulare
tū nequoz f;
habituū qđ
adhuc multū
ē fortitudo
hēc audient
motū dī in
colere. & ñ in
fē conuersa
cognita ñ ē.

sue ostendit uidelicet mandibula asini tollens cum filiabus ierlm diceret ne super eum sed super se ipsas fierent. nam illas occidens scilicet terrore futurorum malorum eis predicans. Et sic in cruce sanguine cum simeret fons fidei de gemali populo emanauit de quo ipse bibens non erubuit. dicens etiam quod sic consummatum est. Unde cum exspirauit in gehennam uidelicet ad mulierem meretricem descendit inimicis suis eum obsidentibus. cum custodes ad sepulchrum ipsi ponere. sed ipse a morte resurgens cum duabus porcis id est cum specialibus electis suis. et cum communi populo qui ex inferno liberauit celeste regnum petiuit. Sed sic pulcherrima sponsa scilicet ecclesia ipsi coniuncta. diligenter ab eo quesitum quomodo fortitudinem ipsi cognoscere posset. Ipse autem uires suas ei non repente. sed paulatim et cum discretione aperit. Quomodo. Cum primum fideles catholici fide precepissent. in ueteri lege et in noua usque ad perfectam correctionem putabant secundum illorum debere ambulare. que ligatura humani neruorum. sed non dum perfecta siccitate habentium erat. Unde ecclesia rudis adhuc multis turbis dicebat. Hec est fortitudo sponsi mei. Et populus hec audiens uolebat repente motu dei inauditi uerborum tantum colere. et non in significatione spiritus sancti conuersari. Sed nam fortitudo eius cognita non est. Deinde uirginitas

uelut noui funes qui nunquam inope fuerunt sic et uirginitas ante non est glorie habita nobilitate creata est. que ligatura filium dei forat quod de tenet. sed tam cum plenitudo non ostendit. Sed ecclesia se sursum erigens dicebat. O uos amici mei. he maxime uirtutes sponsi mei sunt. Et subito in magno strepitu multis populis super eum ruit dicens. Nos in maximis uiribus. et ipsum cepimus. Sed nec sic uires eius manifestate sunt. Postea in septem domus spiritus sancti uelut in septem criminibus illi ecclesia solidata est. ipsis fornica uo infirmamento apostolorum predicationis infixis. Unde rei fidei hoc modo contexto. ecclesia clamabat. O quam fortis sponsus meus in septem criminibus suis est. Et omnes populi illam audientes in eum irruunt. putantes ipsum maiores uires non habere. Sed et hoc modo non est agnita fortitudo ipsi. Dehinc multas lacrimas ecclesia effudit. quia fortitudinem sancte trinitatis ignorauit. dicens humanitatem filii dei se quod de uidisse. sed diuinitatem ipsi non dum perfecte intellexisse. Unde ipse commotus. in dilecto suo iohanne secreta sancte trinitatis quantum homini licitum erat scire. in honore patris et in ardore spiritus sancti manifestauit. Et ita in gremium sponse sue caput suum reclinans. ibi usque ad maxima scismata que filio predicationis futura sunt requiescit. Ibi fortitudo eius ab rasis criminibus ipsi abscidit. cum homines in unum tempore illo

magis filiū pdicionis qm ipsū seq
 studeant dicentes. Qd ē oīs. qd ta
 lia & tanta miracula uidem. Et ita
 formido ipsi delinūt. cū iā uera
 fides in cernere infidelitatis obnu
 bilari uidet. S; uires ei resurgunt.
 cū enoch & helias apparuerunt. Qua
 ppter supbia & p̄sūptionē fortiter
 concutens filiū pdicionis cū oib;
 diabolicis artib; & eccl̄is uicis deie
 cit. multoq; durī diabolica uicia
 comeret cū iā eccl̄a cū xp̄iano no
 mine dep̄sent & tēporali sc̄lo ad
 cūa transibit. qm̄ antea faceret
 cū adhuc diuinū cultus in mundo
 tēporalit̄ uigeret. Quid ē hoc.
 Quia cū iā sc̄m finē accipiet. tē
 & diabolice p̄secutiones & uirtut
 tū fortissime opationes i hoīb; enā
 tēporalit̄ cessabunt. Qui autē acu
 tas aures int̄iores intellectus ha
 bet. hic in ardente amore speculi
 mei aduerba hec anhelat. & ta
 in conscientia animi sui c̄scribat

of
 hee
 M
 M

uideri & ecce oīa elem̄
 ta & oīs creature diu
 motu concussa s̄. 1g
 nis aer & aqua cru
 perit & t̄rā moueri
 fecerit. fulgura & to
 ntrua concupuerit.
 montes & silue ceciderit. ita ut omē
 qd mortale erat unā exalaret. Et
 oīa elem̄ta purgata s̄. ita ut q̄cqd
 meis sordidū fuerat tali m̄ euanes
 ceret. qd ampli n̄ appareret. Et au
 diui uocē maximo clamore pro
 tū orbē t̄rā uociferantē & dicen
 tē. O uos fili hominū q̄ in t̄ra iace
 tis. surgite oīs. Et ecce oīa ossa ho
 minū in quocūq; loco t̄rā erant.
 uelut in uno mōto congregata
 & sua carne obrecta s̄. & oīs hoīes in
 tegris m̄bris & corporib; suis in
 sexu suo surrexerit. boni in clarna
 te fulgentes & mali in nigredine
 apparentes. ita ut & opus cuiq;
 in ipso apte uideret. Et qdā ex eis
 infide signati erant. qdā autē n̄
 ita ut signati istos alii ante faciē
 suā uelut aureū fulgorē alii uelut
 umbrā haberent. quod ipsoz signū

Dedic
 iudicij.

Quoddecima uisio Tercie
 parti

11. uisio. in p̄s.

erat. S. subito ab oriente maxima
 choruscatio effulsit. & ibi innube
 filii hominis eodem vultu quemadmodum
 immundo fuerat. & apertis vulneribus
 cum angelicis choris aduenientem ui
 di. & supra sedem eademque s. n. arden
 tis flammæ sedentem. & sub se hanc
 maximam tempestatem purgationis
 habentem. Et qui signati erant obuiam
 ei in aere quasi in turbine rapti s.
 ubi & prius splendorem illi qui secre
 tum superni creatoris designat uide
 rat. bonis scilicet amalis ibi separa
 tis. S. ipse blanda uoce uelut uan
 gelium manifestat iustos celesti reg
 no beatificauit. ac terribili uoce in
 iustos infernalibus penis sic etiam ibi
 de scriptum est deputauit. nulla tam
 alia in questionem & responsionem de
 opibus. eorum quemadmodum euangelica
 uox ostendit ibi facta. quoniam opus
 cuiusque siue bonum siue malum esset in
 ipso manifeste apparuit. Qui autem
 signati non erant a longe in parte
 aquilonis cum diabolica turba sta
 bant. nec adiudicium hoc peruenirent.
 sed tam hec omnia uelut in turbine ui
 dentes fine eisdem iudicii expecta
 bant. & intra se amaro gemitu
 dabant. Et sic iudicio pacto.
 fulgura & tonitrua & uenti ac
 tempestates cessabant & quicquid in ele
 mentis transitorium erat subito eua
 nuit. & maxima tranquillitas fac
 ta est. Tunc electi super splendorem solis
 repente splendidi effecti cum eodem
 filio dei & cum beatis agminibus an

gelos in gaudio magno celestia
 petebant. reprobis cum diabolo et
 angelis ei ad loca infernalium cum
 magno ululatu tendentibus. Et sic
 celum electos recepit. & infernum rep
 ros absorbit. S. subito tanta
 gaudia & tante laudes in celestibus.
 & tanta tristitia ac tanta ululatio
 in inferno exorti sunt. ultra quam hu
 manus sensus effari possit. Et mox
 omnia elementa in maxima serenitate
 resplenderent uelut eis nigerri
 ma cuius abstracta fuisset. ita quod
 nec ignis feruorem. nec aer spissitu
 dinem. nec aqua furorē. nec terra fra
 gilitatem amplius ullam haberent. Sol
 quoque. luna & stelle uelut plurimum
 ornatus in firmamento multo splen
 dore & decore rutilabant & sine
 motu circuitionis fixa manebant.
 ita quod ultra diem & noctem non discer
 nebant. Et ita nox erat s. dies. Et
 finitum est. Iterumque audiui uocem de
 celo in dicentem. **H**ec mysteria
 nouissima tempore **H**ec ostendunt.
 in quibus temporalia tempora in eternitatem
 coruscationis illi que sine fine est
 transmutabunt. Nouissima enim
 tempora multis periculis fatigabun
 tur. & occasus mundi uariis sig
 nis demonstrabit. Nam ut uides
 in ipso nouissimo die totus orbis
 terrarum tremoribus concutietur. tempestan
 bus quassabitur. ita ut quicquid in eo
 caducum & mortale est his calamita
 tibus finiat. quia iam cursu mundi
 completo ipse amplius durare non

primū.

poterit. s; sedm diuinā disposi-
onē consumabit. Sic enī homo
cū finiendus ē multis infirmi-
tātib; puenit deierit. ita qd cū
in ipsa hora mortis sue multo-
doloze dissoluit. sic quoq; finē
mundi maxime aduersitates p-
current. & ipsū in fine suo diuisis
trorib; dissoluent. quō elemēta
trores suos tunc ostendent. qā
eos ampli exerceere n̄ poterit. .ii.

Repentino & inopinato q̄p
pe motu in hoc fine elemēta
relaxant. os creature cōmouent.
ignis erūpt. aer soluit. aq̄ efflu-
it. trā concutit. fulgura feruent.
tonitrua concrepant. montes
scindunt. silue ruunt. & q̄cqd
in aere t̄ in aqua t̄ in trā mortale
ē unā reddit. Ignis cū totū aerē
mouet & aq̄ totā trā replet. & hoc .v.
modo oīa purgant. ut q̄cqd
in mundo fedatus ē ita euanes-
cat q̄si n̄ fuerit. uelut sal diffu-
it cū in aquā mittit. **S**ed di-
uino p̄cepto ut t̄ p̄. **R**emon-
stratū ē ad resurgendū accepto
mortuoz ossa ubiq; fuerunt
suo loco uelut in eū oculi con-
iungunt & sua carne tegunt.
nec ullo m̄ retardant. s; siue ab
igne siue ab aqua. siue ab aere.
siue ab etha consumpta fuerint
emissime restituant. ita qd ea
hoc m̄ trā reddit t̄ ut sal ex aq̄
sudat. qā oculus m̄s oīa nouit
nec q̄cquā me latere poterit. ita

os hoīes in aīa & corpore sine ulla
contractione & abscissione m̄broz
suoꝝ. & in integritate & corporis &
suoꝝ sui uelut in eū oculi re-
surgunt. electi fulgorē bonoz op̄z
suoꝝ habentes. & rep̄bi nigredinē
infeliciū actiū suoꝝ portant. ita
qd ibi opa ipsoꝝ n̄ abscondunt. s;
pala in ipsis apparebunt. .iii.

Et qdā ex eis infide signati s̄
qdā autē n̄. ita ut fidē haben-
tū conscientie alioꝝ p̄ opa fidei
in fulgore sapientie fulgeant. alioꝝ
uero in tenebrositate neglecti sui
appareant. p̄ que apte discernunt.
qm̄ illi fidē opib; impleuerit. isti
autē eā in semet ipsis extinxerit.
Quidā autē hoc signū fidei n̄ habēt.
quia isti nec in ueteri lege nec in
noua grā cognitionē uiuū & ueri-
di habere uoluerit. **E**t tē inela-
ritate lucis cūe s; **E**t tē in nu-
be qua rep̄bis celestis grā abscon-
dita ē filius dī in forma humani-
tatis & passionis sue qm̄ in uolun-
tate patris p̄ salute humani gene-
ris passus ē ad iudicandū ipsū hu-
manū gen̄ celestis exercitū circūda-
tus adueniet. qm̄ pat̄ ei hoc de-
dit. ut qā ipse in mundo uisi-
bilibus conuictus fuerat. que in-
sibilia mundi s̄ diiudicaret. ut

Et ipse in uiglo ostendit dices.
Et potestatem dedit ei & iudiciū
facere. qā fili' hoīs ē. Hoc ta-
le ē. Pat̄ testificat de filio suo. qd
ē hoc. Pat̄ potestatem dedit filio

qm ipse semp cu patre in diuini-
tate manens; humanitate de
matre accipiens. sedm qd homo
e accepit etia a patre qd ois crea-
tura ipsu di filiu sentit. sic & ois
creatura in creatone forme sue
ado creata subsistit. Et id qd
opa discernunt a filio in qcuq;
dignitate & in curuacione sunt.
& sedm hoc qd collocanda s ea
collocat. ut qa ipse homo palpa-
bilis & uisibilis in mundo fuit
etia illa que in mundo uisibilia
fuerit sedm qd iustu e discernat.
uidelicet in potestate iudiciali tri-
bilis iniustis; blaudus iustis ap-
parens. ipsos ita diiudicans qd
etia purgatione sua elemta sen-
tiant. **T**unc & q signati s ob-
uia **I**usto iudici n indis-
ficultate; s in multa celeritate ra-
piunt. ut qm ipsi fide in dm cre-
dentes habuerit. etia opa fidi in
eis manifeste appareant. ubi et
scientia di actus eoz & in bonis et
in malis n ignorat ut t pmonstra-
tu e. ibi eni boni & mali separabun-
tur. qa & opa eoz dissimilia s. Na
ibi ta in malis qm in bonis certissi-
me apparet. quom t in puericia. **I**n infamia
t in iuuentute. t in senectute t in fi-
nita etate dm quesierunt. **V**bi
etia fulminant os flores **V**bi
in mei uidelicet patriarche &
pphete q ante incarnatione ipsi
fuerit. & apli q cu eo in selo con-
uersati s. ac martyres confesso

resurgentes & uidue. q ipsu fidelit
imitati s. & illi q eccle mee. ta in selo
rib; qm in spualib; ppositi erant.
nec n anachorite & monachi q in
castigatione & mortificatione car-
nis sue ppt nom ei de filii mei se
uiles fecerit qd & in uestitu suo cu
magna humilitate & caritate an-
gelicu ordine imitantes ostenderit.
S; q me hoc m in contemplatiua uita
querit. qd dicunt hec uita glsior
illa e. hoc m q si nichil e. s; q me
querit in humilitate in illa conuer-
satione que in spuatione spe sci
data e. hunc in celesti patria in pri-
orib; locis collocabo. **D**einde
celi laudes suas int. **D**rim in
silento continent. cu fili di iudicia
le sententia & adiustos & adinu-
stos pferit. auscultantes cu reueren-
tia honoris quom illos diiudicet.
cu blande iustis supna gaudia
tribuit & cu tribilit in iustos ad in-
fernales penas mittit. S; ibi nec ex-
cusatio nec interrogatio opationu
suaru maior erit. qm qd ibi con-
scientie hominu & bonoz & maloz
nude & apte s. **I**usti aut qui
ibi uerba eqssi. **O**mi iudicis pec-
puit. plurima quide opa iusticie
fecerit. s; tam ea in plenitudine p-
fectionis du in selo uiuerent n
habuerit. unde & ne meis diu-
dicandi s. in iusti uero q iudicia
le seueritate ibi in se sentiunt
mala q de facta ppetrauerit s;
tam ea n ignorantia diuine ma-

.viii.

.x.

125
restans qd ē iniquitate p̄ iudicare dā
nationis infidelitatis egerit. & idō
sententia ei dē iudicis ibi n̄ effugi
ent. quō oīa equo pondere ponde
randa s̄. **I**lli autē q̄ infide signa
ti n̄ s̄ qm̄. **I**psi iudm̄ n̄ crediderūt.
in parte aquilonis idē p̄dicionis cū
diabolica turba interim tardant nec
adhoc pueniunt. s̄; tam̄ illud in ob
umbratione uidentes finē. ei p̄sto
lantes intra se mutū gemunt. quō
ipsi in infidelitate p̄durantes uerū
dm̄ n̄ cognouerūt. q̄a ipsi nec ante
baptismū uiuū dm̄ in uerū testam̄to
coluerūt. nec sub euglio remediū bap
tismatis susceperūt. s̄; in maledictione
casus ade p̄seuerauerūt dānationis
penas habentes. unde & in infideli
tate scelerū suorū iā iudicari inueni
unt. **S**icq; iudicio finito. t̄ores
elem̄. **T**or & fulgura tonitrua. &
uenti in t̄pestatib; cessant. & om̄e
qd̄ caducū & transitoriū ē dilabit. **XV.**
nec ampli⁹ apparebit. **F**ine ē desi
nit que a calore solis dissoluit. max
ima quiete tranquillitatis diuina
dispensatione ita exorta. **E**t
sic electi splendore cūcta. **E**t
habentes una cū capite suo scili
cet filio meo. & cū gl̄oso celesti ca
erem in magna gl̄a celestia gaudia
petunt. & rep̄bi una cū diabolo &
cū angelis ipsi ad cūta supplicia in
multa commone tendunt ubi cū
nā mortē sibi p̄paratā cūtalit̄ uidet.
q̄a magis concupiscencias secum s̄.
Et sic celū electos in gl̄am cūctatis

recipit qm̄ ipsi dñatore celoz di
lexerūt. & infern⁹ rep̄bos absorbet.
q̄a diabolū n̄ abiecerūt. ita omniū
gaudioz tamis laudib; in celesti gl̄a
resonantib; & omniū gemitū tan
tis ululatib; in inferno exortis. ultra
quā human⁹ intellectus cape ualeat.
qm̄ illi unā cūta possident & isti
mortē cūta habent. quēadmodū in
euglio fili⁹ m̄s loquit̄ dices. **E**t tribus
hi in supplicii cūta. iusti autē in
unā cūta. Hoc tale ē. Qui in lenoci
nio omniū maloz ferunt nec sciunt
qd̄ iustū ē haurire in sūma bonitate.
p̄ter infidelitatis & nequicie sue
in penas cūte p̄dicionis dimerunt.
scdm̄ opa sua infernalit̄a torm̄ta re
cipientes. Edificatores uero chorosca
tionis celestis ierlm̄ q̄ porus filie syon
fidelit̄ instant. fulgebunt in luce ui
te cūte quā castissima uirgo in fecun
ditate uirginis sue credentib; mi
rabilit̄ attulit. **E**t ut uidet elem̄ta
in maxima claritate & pulchritudine
his om̄ib; p̄actis fulgebunt. om̄i in
delicet in pedum̄to nigredinis & sor
dis ablato. Nā ignis sine feruore tunc
ut auroa rutilat & aer absq; spissitu
dine purissim⁹ fulget & aqua sine im
petu effusionis & submersionis p̄spicua
et lenis stat. & t̄ra absq; om̄i fragilitate
& torm̄tine fortissima et planissi
ma apparet. his om̄ib; in magnā tran
quillitatē ac pulchritudinē transla
tis. S; & sol & luna ac stelle uelut p̄cio
sissimi lapides in auro. ita etiā in fir
mitate multa claritate & maximo

sua quā p̄cepta mea

ma uirga frondens de stirpe iesse.
o qua magna uirtus e qd diuini-
tas in pulcherrima filia aspexit.
sicut aq̄la in sole oculū suū ponit.
cū sup̄ius pat̄ claritatē uirginis
ad tendit. ubi uerbū suū in ipsa
incarnari uoluit. Nā in mystico
misterio di illustrata int̄ uirgi-
nis. mirabilē clarus flos ex ipsa
uirgine exiit. Et iterū dicit.

11.

Glorissimi lux uiuens angeli.
qui infra diuinitatē diuinos
oculos cū mystica obscuritate oīs
creature aspiciunt in ardorib; de-
sideris. unde nūquā potestis faci-
ari. o qua glosa gaudia illa uir-
ginitatis. que in uobis ē in-
tacta ab omni prauo ope qd p̄mū
ortū ē in uro socio p̄dmo angeli
q̄ uolare uoluit supra int̄ latēs
pinnaculū di. unde ipse tortuo-
sus demersus ē in ruinā. s; ipsi in-
firmū casus consiliando factu-
re digni di in firmū. Nā o uos an-
geli q̄ custoditis p̄p̄los quorū for-
ma fulget in facie uir- & o uos ar-
changeli q̄ suscipitis aīas iustorū &
uos uirtutes. potestates. principa-
tus dñationes. & throni q̄ estis cō-
putati in q̄ntū secretū numerū.
& o uos cherubim & seraphim sigil-
lū secretorū di. sit laus uobis q̄ lo-
culū antiqui cordis in fonte a-
spiciunt. videns enī in iore uim
pat̄. que de corde illi spirat q̄si
facies. Itēq; dicebat. **S**pecta-
biles uiri q̄ p̄transistis occulta

113.

aspicientes p̄culos sp̄s & annuntian-
tes in lucida umbra acutā & iuen-
tē lucē in uirga germinantē. que
sola floruit de introitu radican-
tis luminis. uos autē q̄ scī p̄dixistis
saluationē oculū animarū. que
immerse fuerant morti q̄ circūstis
ut rote mirabilē loquentes mysti-
ca montis. q̄ celū tangit p̄transi-
ens ungendo multas aquas. cū
etiā int̄ uos surrex̄ lucida lucer-
na que ipsū montē p̄currentes osten-
dit. O uos felices radices cū q̄b; op̄
miraculorū & n̄ op̄ criminū p̄tor-
rens it̄ p̄spicue umbre plantatū
ē. o tu ruminans ignea uox. p̄cur-
rens luminatē lapidē subuertentē
abyssū. gaudete in capite uro. Gay-
dete in illo quē n̄ uiderēt uir- mul-
ti. q̄ ipsū ardentē uocauerūt. Et iterū

113.

O choors milicie floris
uirge n̄ spinare. tu sonus orbis t̄re
circūiens regiones in sanorū sensus
epulantū cū poris q̄s expugna-
sti p̄infusū adiutorē ponentis ra-
dices in tabernacula pleni opis
uerbi pat̄. tu etiā nobilis es gens
saluatoris int̄ uia regeneratio-
nis aque p̄agnū q̄ te misit in
gladio int̄ seuissimos canes q̄
suā glām destruxerūt in opib; di-
gnorū suorū. statuentes n̄ manufac-
tū in subiectionē manū suarū
in qua n̄ inuenerūt cū. Nā o luci-
dissima ap̄lorū turba surgens in
uera agnitione & ap̄iens clausu-
rā magisterii diaboli abluendo

captiuos in fonte uiuentis aque. tunc
clarissima lux inuigerrimis tenebris.
fortissimūq. genus colunarū spon
sa agni sustentans in omib. ornam
tis ipsi. p cui gaudiū ipsa mat. & uir
go ē uexillata. Agni enī in maculat
ē. sponsus ipsi. sponse & immacula
te. hūq. dicebat. **U**ictoriosissi
mi triumphatores q. ineffusione san
guinis ur̄i saluantes edificationē
ecclē in m̄tis sanguinē agni epulan
tes cū utulo occiso. o quā magnā
mercedē habent. q. corpora ur̄a ui
uentes despectistis. immanes. agnū
dī ornantes penā ei. in q. uos intro
dux in resurrectionē hereditatis.
hos flores rosarū q. ineffusione san
guinis ur̄i beati estis in maximis
gaudiis redolentib. & sudantib. in
emptione que flux. de interiori
m̄te consiliū manentis ante cui in
illo in q. n̄ erat c̄strum a capite. Sic
honor in c̄strum ur̄o q. estis instru
mentū ecclē. & q. in uulnerib. ur̄i
sanguinis undans. Et iterū dix.
Successores fortissimi leonis in
tēplū & altare dñan̄tes in immi
stratione ei. sic angli sonant in lau
dib. & sic ad s. pplis in adiutorio.
uos estis in illis q. hec faciunt sep
curā habentes in officio agni. O uos
imitatores excelsē p̄sone in p̄cio
sissima & gl̄osissima significatione.
o quā magnū ē ur̄ ornat. ubi hō p̄ce
dit soluens & stringens in dō pigro
& p̄grinos. etiā ornans candidos
& nigros. & magna onera remittēs.

Nā & anglici ordinis officia habe
tis. & fortissima fundam̄ta p̄sens
ubicūq. constituenda s. unde mag
nus ē ur̄ honor. hūq. dicebat. **P**ulchre facies dñi aspicientes
& in auro edificantēs obte
uigines quā nobiles estis in q. b. rex
se c̄sidet. cū in uobis oīa celestia
ornam̄ta p̄signauit. ubi etiā sua
uissim. ort. estis in oīb. ornam̄tis re
dolentib. O nobilissima uiriditas q.
radicas in sole. & que incandida se
renitate lucet in rotā. quā nulla t̄re
na excellentia cōphendit. tu circū
data es amplexib. diuinor. misterior.
Tu rubes ut aurora. & ardes ut so
lis flāma. **E**t iterū son. ille ut
uox multitudinis in querelis de
reuocatis ad eos dē gradus inarmo
nia sic querebat. dicēs. O plangēs
uox ē hec. maximi doloris. Ach.
ach quēdā mirabilis uictoria in
mirabili desiderio dī surrex. in
qua delectatio carnis se latet. ab
se condit. heu heu ubi uoluntas cri
mina nesciunt & ubi desideriu hōis
lasciuia fugit. Luge luge q. in his
innocentia. que in pudore bono
integritate n̄ amisisti. & que aua
ricia gemitus antiq. serpentis ibi
n̄ deuorasti. O uiuentis fons. quā
magna ē suauitas tua q. facie istor.
um n̄ amisisti. s. acutē p̄uidisti q. m̄
eos de anglico casu abstraherēs. q.
se estimabant illud habē qd n̄ licet
sic stare. Unde gaud. filia syon. q. d. s.
t. multos reddit q. s. serpentis de te

v.

vi.

vii.

.viii.

absidere uoluit. q̄ n̄ in maiori luce
fulgent. quā p̄r illoꝝ causa fuisset.
Yuuens enī lux de his die. Tortuosū
serpentē scandalibam in sua sugge-
stione. que ita plena n̄ fuerat. sic il-
le putabat. Unde iuram p̄mencip
sū q̄d in his causis feci ampliꝝ apliꝝ.
q̄m in eis oserpens tuū gaudiū p̄de-
ret. q̄a uirtua suggestione amputauit
q̄d nūq̄m inuentū ē uirtua secura
o turpissime illusor. **I**teq. son' ille
ut uox multitudinis in exhortati-
one uirtutū in adiutoriu hominū.
et in contradictione repugnantū
diabolicarū artū. uirtutib; uicia
superantib; & hoib; tandē diuina
inspiratione ad penitentia rede-
untib; in armonia sic clamabat.
Nos uirtutes in dō sumꝝ & in dō ma-
nemꝝ. regi regū militamꝝ & mālū
abono separamꝝ. Nā in p̄mo agone
aparumꝝ ubi uictices extimꝝ. dū
ille corruit q̄ sup se uolare uoluit.
Ergo & n̄c militamꝝ illis q̄ nos inuo-
cant subuenientes. & diabolicas ar-
tes calcantes. & eos q̄ nos imitari uo-
luerint ad beatas mansiones p̄du-
centes. Querela aīarū. in carne po-
sitarū. O nos pegrine sumꝝ. q̄d feci-
mus. ad peccata deuiantes. filie
regis eē debuiꝝ. s; in ūbrā peccatōꝝ
cecidimꝝ. O uiuens sol. porta nos in
humeris tuis in iustissimā heredita-
tē. quā in ada p̄didimꝝ. O rex regū
in tuo p̄lio pugnamꝝ. Inuocamo fi-
delis aīe. O dulcis diuinitas & osua
uis una in qua p̄ferā uestē p̄clarā.

illud accipiens q̄d p̄didi in p̄ma ap-
partione. ad te suspiro & os uirtu-
tes inuoco. Responsū uirtutū. O fe-
lix aīa & o dulcis creatura dī. que
edificata ē in p̄funda altitudine
sapientie dī in ūbrā amas. fidelis
anima. O libentē uenia ad uos. ut p̄-
beatis m̄ osculū cordis. ^{uirtutes} Vire hos de-
bemꝝ militare tecū o filia regis. S; gūa
ta aīa querit. O gūis labor & o du-
rū pondus q̄d habeo in ueste huiꝝ
uite. q̄a nimis gūe m̄ ē contra car-
nē pugnare. Virentes. O aīa uolun-
tate dī cōstima. O felix instrumentū.
q̄re tā debilis es cū hoc. q̄d d̄s
ē iū uirginica natura. Tu debes
in nob supare diabolu. Aīa illa. Suc-
curre m̄ adiuuando. ut possim
stare. Scientia dī ad eandē aīa dīe.
Vide q̄d illud sit q̄ ē idūta filia
saluationis. & esto stabilis. & nūq̄m
cades. Aīa illa. O nescio q̄d faciā.
aut ubi fugiā. o ue m̄ n̄ possū p̄fice-
re hoc q̄ sū idūta. Certe illud uolo
abicere. Virentes. O felix. Scientia.
o misera aīa. q̄re abscondis faciē
tuā corā creatore tuo. Scientia dī
ad aīa illā. Tu nescis nec uidēs nec
sapis illū. q̄ te cōstima. Aīa illa. O s;
creauit mundū. n̄ facio illi iniuriā.
s; uolo uti illo. Suggestio diaboli.
ad eandē aīa dīe. fatue fatue. q̄d
p̄dē t̄ laborare. Respice mundū.
& aplectē te magno honore. Vtu-
tes. Heu heu nos itantes plangamꝝ
& lugramꝝ q̄a omis dī fugit uirtū.
Humilitas. Ego humilitas regna

inmū dī
uirtū uos
eadē cor
Responsū
ofuam
Humilitas
nec uos
subarbo
in hoc tēp
nisi sue
diaboli
inmū
sic p̄ter
m̄ me
oīa tu v
q̄d d̄s
ut q̄d in
cū m̄
ille am
lari uol
te. Inu
tam. Y
pore
galei
genti
cū ē u
uobis
uirtū
aīa i
do ab
n̄ am
nec fu
te p̄d
Nunc
q̄m in
serp
Curte

198
inimū dīo. Venite ad me oīs īmīes. ⁊ enu-
trīa uos ad regnandū p dīa dragmā.
⁊ ad coronandū ī p seuerantia felice.
Responsū uirtutū. O glōsa regina ⁊
osuauiissima mediatrix. libentē uenīo.
Humilitas. Idō dilectissime filie. te-
neo uos ī regali thalamo. O filie īsrē.
sub arbore susceperunt uos dīs. unde
ī hoc tēpore recordamini plantatio-
nis sue. Gaudet g filie syon. Strept
diaboli. ad humilitatē. ⁊ andrē. q
īmīes. Que ē hec potestas. qd nullus
sit pter dīm. Ego autē dico. Quolue-
rit me ⁊ uoluntatē suā seq dabo illi
oīa. tu v cū tuis seqcib; nichil habes
qd dare possis. qā enī uos oīs nesci-
tis qd sitis. Humilitas respondet. Ego
cū meis sodalib; bene scio qd tu es
ille antiquus draco. q sup sūmū uo-
lare uoluisti. s; ipse dīs īabyssū pīet
te. Virtutes. Nos aū oīs ī excessis habi-
tam. Planct cīde aīe penitentis ī cor-
pore ⁊ uirtutes ī uocant. O uos re-
gales uirtutes qm speciose ⁊ qm ful-
gentes estis ī sūmo sole. ⁊ qm dul-
cis ē uīa mansio. Idō oue ī qā a
uobis fugi. Virtutes. O fugitiue ueni
ueni ad nos. dīs suscipiet te. Penitēs
aīa ī corpore. Ach. ach feruens dulce.
do absorbit me ī peccatis. Idō
nā uisa sū ītrare. Virtutes. Noli timere
nec fugere. qā pastor bonū querit ī
te p dīa ouē suā. Penitēs aīa ī corpore.
Nunc ē ī necesse ut suscipiamis me.
qm ī uulnerib; fero qb; antiquus
serpens me cīamīnauit. Virtutes.
Curre ad nos. ⁊ sequere uestigia illa

ī qb; nūquā cades ī societate nrā.
⁊ dīs curabit te. Penitēs aīa ī corpore.
Ego peccator que fugi uīa plen
ulcerib; ueniā ad uos. ut pbeatis
mī scitū redēptionis. Virtutes. O aīa
fugitiua esto robusta. ⁊ idue te.
arma lucis. Penitēs aīa ī corpore. O u
oīs milicia regine ⁊ ouos candida
lilia ipsi cū rosea purpura. īclina
te uos ad me. qā pegrina a uob
exulaui. ⁊ adiuuate me. ut ī san-
guine filii dī possi surgere. Et o
uīa medicina humilitas pbe m
auxiliū qā supbia ī multīs uici-
is fregit me. multas cicatrices m
imponēs. Nē fugio ad te. Idō sus-
cipe me. Humilitas adūmīes. O oīs
īmīes suscipite lugentē peccatōrē
ī suis cicatricib; ppter uulnera xpi.
⁊ pducite eū ad me. Virtutes ad
penitentē aīa ī corpore. Nolum te
reducere. ⁊ nolum te deserere ⁊
oīs celestis milicia gaudet sup te.
g dēcet nos ī simphonia sonare.
Humilitas ad eandē penitentē aīa.
O misera filia uolo te amplecti. qā
magrī medicus dura ⁊ amara uul-
nera ppter te passus ē. Suggestio
diaboli ad eandē penitentē aīa.
Que es. aut und uenis. Tu amplexa-
ta es me. ⁊ ego foras eduaxi te. s; nē
ī reuisione tua cūfundis me. ego aū
pugna mea deiciā te. Penitēs aīa
contē diabolu. Ego oīs uias tuas ma-
las ēē cognoui. Idō fugi ate. m aū
o illusor pugno cū te. Penitēs aīa.
ad humilitatē. Und tu o regina

humilitas tuo medicamine adiu-
ua me. Humilitas aduictoria & ad-
reliq's uirtutes. O uictoria que istū in
celo superasti curre cū sodalib; tuis.
& o's ligare diabolu hūc. Victoria
adimittes. O fortissimi & gl'osissimi
militēs. uenite & adiuuate me istū
fallacē uincere. Virtutes aduictoria.
Odulcissima bellatrix itorrente
fonte q' absorbit lupū rapacē.
O gl'osa coronata. nos libentē milita-
mus tecū cont' illusorē hūc. Humili-
tas adimittes. Ligare q' istū o uirtu-
tes p'elare. Virtutes. O regina nrā t'
parebim' & p'cepta tua iōib; adim-
plebim'. Victoria. Gaudere o soci-
q'a antiquus serpens ligat' ē. Vir-
tes. Laus t' xpe rex anglō. O d's q's
estu q' in te metipso hoc magnū cōsi-
liū habuisti q'd destrux' infernale
haustū in publicanis & peccatorib;
q' nūc lucet īsupna bonitate. Unde
o rex. laus t' sit. O pat' om'p's exte fly-
te fons igneo ardore p'duc filios
tuos in rectū uenitū uelox aq'rū. Na-
ut & nos eos hoc m' p'ducam' ierlm'
Et uoces iste erant ut uox multitu-
dinis. cū multitudo uoces suas iā-
nū extollit. Et son' earū na p'nsiū
me q'd eas absq; difficultate tardi-
tatis intellexi. Audiuq; uocē ex
eodē lucido aere dicentē m'. Laudes
supno creatori i'cessabili uoce cor-
dis & oris dande s' cū ipse nō solū
stantes & erectos s; etiā cadentes et
curuatos īsupnis sedib; sua grā
collocat. Unde uidet o ho lucidissi

mū aerē candorē gaudiū supnoꝝ cuius
designantē m'q' audis iōib; p'dictis
significatiōib; mirabili m' diūsu gen'
musicōꝝ īlaudib; cū supnoꝝ gaudiōꝝ
iūua uertans formē p'seuerantiū. ac
ī q'retis reuocant' ad laudes eorundē
gaudiōꝝ. q'm ut aer cōphendit & susti-
net ea que sub celo s' nā ut audis iōib;
p'monstrans t' mirabilib; dī suauis et
dulcis simphonia sonat ī gaudio mi-
racula electōꝝ. īsupna ciuitate existen-
tiū & i'dō suauis deuotione p'sistentiū.
ac ī queretis ī curuationē illōꝝ q's am-
quis serpens p'dere tēptat. q's tam di-
uina uirt' ad societate beatōꝝ gaudiōꝝ
fortit' p'duc p'ferēs i' eis illa misteria
que humanis m'ib; ad t'ra inclinans
s' incognita. & ī exhortatione ad sa-
lutē p'p'loꝝ q'b; diaboli c' īsidie repug-
nant s; ipse uirtutes eas opprimunt.
na tam q'd sic fideles hoīes tandē a
peccatis ad supna p'penitentiā t'nsunt.
quō ibi uirtutes īm'ib; fidelium ad re-
dēptionē ipsoꝝ uicis resistunt q'b; illi
diabolico afflatu sanguant' s; eis for-
tissima fortitudine superant. hoīes in
peccatis p'lapsi. diuino nutu ad peni-
tentia reuertunt' cū p'q'r't & deflēt
antiora facta. & cū cōsiderant & cauēt
posteriora. **Q**ua p'p't & son' ille ut
uox multitudinis īlaudib; de supnis
g'dib; ī armonia simphoniā iūuani-
mitate & ī concordia gl'am & hono-
rē celestū cūm ruminat. ita q'd &
ipsū hoc sursū tollit q'd uerbū palā
p'fert. **S**ic & uerbū corp' designat.
simphonia ū sp'm manifestat. q'm

x.

xj.

xij.

2. st.

& celestis armonia diuinitatē denuuntiat

& uerbū humanitatē fili dī ppalat-

t ut potestas dī ubiq; uolans oīa

circum nec ei ullū obstaculū resi-

stet ita & racionalitas hōis magnā uī-

habet iuuis uocib; sonare & torpen-

tes aīas adiungilantiā in simphonia

exercitare. Qd & dauid ī simphonia p-

phetie sue pbat: & ieremias lamtābi-

li uoce ī planctu suo ostendit. Ita et

tu oho que es paupcula & fragilis

nature audis ī simphonia sonū de

igneo ardore uiginalis pudoris. ī am-

plexib; uerbōz florentis uirge. & so-

nū de acumine uiuentiū luminū

in supna ciuitate lucentiū. & sonū

de ppheta pfundoz sermonū. et sonū

de dilatione aptatus mirabiliū uer-

bōz. & sonū de effusione sanguinis

fidelit se offerentiū & sonū de officio

sacerdotaliū secretōz. & sonū de uir-

ginali gdu ī supna uiridine floren-

tiū. qm supno creatori fidelis crea-

tura sua ī uoce exultationis & leticie

resultat. & gres frequentes rependit.

S; & sonū audis ut uocē multitudi-

nis ī qrelis de reuocatis adeos dē gds

ī armonia resonantē. qm simphonia

n solum ī unanimitate exultationis ī

uia rectitudinis forū p sistentiū

gaudet. s; etiā inēcordia resuscita-

tionis de uia iusticie lapsōz. & tandē

aduēā beatitudinē erectōz exultat.

quō pastor bon' ouē que pierat cū

gaudio reportaunt adgregē. Itēq;

ut audis sonū ille ut uox multitudi-

nis ī exhortatione uirtutū in aduuto

riū hōiū. & inēdictione repugnan-

tiū diabolicarū artū ī uirtutib; uicia

supantib; & hōib; tandē diuina in-

spiratione ad penitentiā redeuntib;

in armonia clamat. qm dulcis con-

plexio ē ī uirtutib; fideles hōies ad

uicā beatitudinē trahentib; s; dura

coarctatio ē ī uiciis diabolicarū

insidiarū. n tam ita ut uirtutes ui-

cia n supent. s; sic qd ī uirtutes ea oīno

debilitent. & sibi ēsmentes auxi-

lio supni adiutori ad eā rēbun-

onē p uicā penitentiā pducant. ut

etiā ī uocib; armonie earū t demon-

strat. **N**am & simphonia dura

corda emollit. & ipsis humore cō-

punctionis īduc. ac spm scm ad

uocat. vnde & uoces iste qd audis s;

ut uox multitudinis. cū multitudo

uoces suas iālu extollit. qd laudes

iubilatiōnū ī simplicitate unani-

mitatis & caritatis plate. fideles ad

unanimatē illā ubi nulla discor-

dia ē pducunt. cū eos ī mris positos

corde & ore ad supnā remuneratio-

nē suspirare faciunt. Et son' earū

ita pmsit ut qd eas absq; difficulta-

te tarditatis intelligis. qm ubi di-

uina grā opata fuerit. omnē tene-

brositatē obūbrationis aufert. il-

la pura & lucida faciens que car-

nalib; sensib; ī infirmitate carnis

obscura s. **Q**ua ppter qd dī fi-

delit intelligit laudes ī difessas ei

fidelit offerat ei q; fidei deuotio-

ne ī cessant iubilat. quādmōdū

et dauid seruus mī spū pfundita

7
7
7
7
7

:xiii.

7
7
7

:xv.

tis & altitudinis pfusus de me hortat
dices. **L**audate eū in sono tube. laud
eū in psalterio & cythara. laud eū in
tympano & choro. laud eū in cordis &
organo. laud eū in cymbalis iubilati
onis. oīs sps laudet dñm. Hoc tale ē.
yos q̄ dñm simplici iūmone pura
deuotione scms. adorans & diligens.
laud eū in sono tube. idē in sensu
rationalitatis. q̄a p̄dmo anglo cum s̄
semicrib; ip̄dione cadente agni
na beate sp̄mū iūernate rationa
bilis p̄fiterē. dñq. fidei dilectione
adheserē. Laudatq. eū in psalterio
p̄funde deuotionis & cythara mel
lissimū canoris. q̄m tuba sonante psal
teriu & psalterio canente cythara
p̄cedit. sic & beatis anglis iāmore
uermatis pseuerantib; de inde hoīe
creato p̄phete inmirabilib; uocib;
surrexerē. q̄s apli indulcissimis ubis
subsecuti s̄. Et laud eū in tympano
morumificationis. & in choro exultan
onis. q̄a p̄cythara tympanū. p̄tym
panū chorus exultat. quēadmodū
aplis ūba saluis p̄dicantib; marty
res iūhonore dī iūcorporib; suis diu
sa supplicia sustinuerē. de q̄b; exiō
sacerdotalis officii ueraces doctores
surrexerē. Laudatq. eū in cordis
humane redēptionis. & iūorgano
diuine p̄tentionis. q̄m choro exul
tante uoces cordarū & organi se
manifestant. sic et ueris doctorib;
iūofficio beatitudinis uermate osten
dentib; ūgines p̄cesserē. que dī filij
uerū hominē uelut iūcordis amauerē

& uerū dñm uelut iūorgano adorauerē.
eū ipsū dñm uerū hoīe & uerū dñm cre
diderē. q̄d ē hoc. q̄a eū fili dī psalme
hoīū carnē assūpsit. glām diuinā
tis n̄ amisit. Unde & beate ūgines ip
sū sibi sponsū eligentes. uerū hoīe in
desponsatione & uerū dñm iūcastitate
ipsū fidei deuotione app̄henderē.
S; & laud eū in cymbalis bene sonan
tib; idē in his assertionib; que bonū
sonū in uero gaudio faciunt. eū hoīes
inimicis peccatorū iacentes. ad sup̄nā
cellitudinē diuina iūspiratione cō
puncti. se sursum ab imis tollunt. Lau
dateq. eū in cymbalis iubilationis. u
delicet iūassertionib; diuine laudis.
ubi uirtuose iūmtes uictoriā fortis
sime facientes uicia iūhoīb; opp̄munt.
& eos foris desiderio ad beatitudinē
uerē remunerationis iūbonis pseue
rantib; p̄ducunt. Unde oīs sps q̄ ben
uolentiā habet credendi iū dñm & ho
norandi eū laudet dñm idē illū q̄
dñs oīm ē. q̄a iūstū ē ut ille q̄ unā
desiderat hūc q̄ unā ē glificet. Et
iterū audiui uocē exp̄dicto lucido
aere dicentē. O rex altissime laus t̄
sit. q̄ in simplici & in docto hoīe fa
cis hec S; & iterū uox de celo uocife
ratione maxima clamabat. dices.
Audite & attendite oīs. q̄ sup̄nā re
munerationē & beatitudinē habē
desideratis. Quos hoīes q̄ credula
corda habetis. & sup̄nā remunera
tionē exspectatis. sermones istos
suscipite. & eos in uirtuosa corda
urā ponite. nec a dimonitionē istā

ut in ista
na ego test
uini & uer
dico atq; m
poterit. Un
de que moue
militans s
as sine aq
bine uero
refectioni
culū meū
ibi ē ubi f
dit. q̄d ē b
quicūq; di
nec iūm
in laudib;
ego sū car
sup̄bia de
clamarē. i
Nūq̄d n̄ p
scabellū s
itudinē f
habetis iū
unt sapien
et q̄q; tu
sibi parat
p̄fillo ē
deici. sic
sup̄am. h
hui libri
sup eū c
re me
a decapit
similabo
me murt
dicta sua

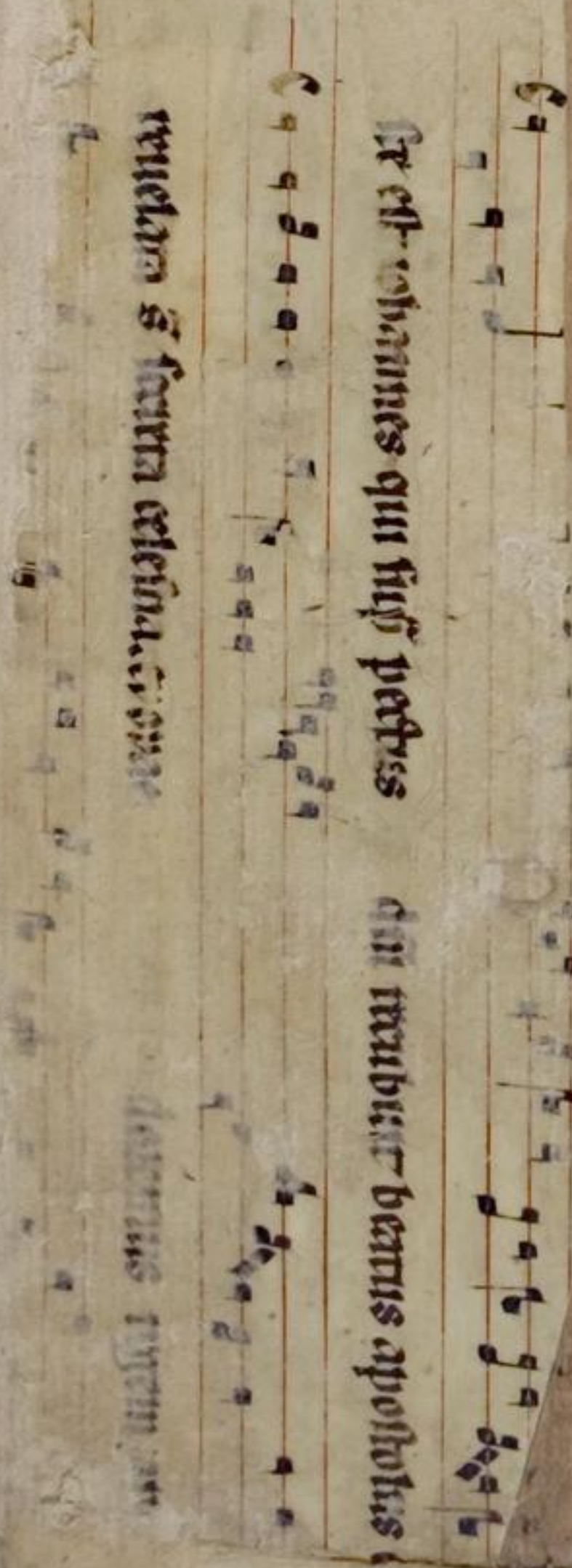
inuisitatione ur̄a recusare.
 Nā ego testificator uernans
 uiuus & uerus loquēs & n̄ tacēs d̄s.
 dico atq; merū dico. Q̄s m̄ p̄ualere
 poterit. Qui hoc t̄ptauerit. deiciā
 eū. Unde hō mōtē n̄ app̄hendat
 quē mouere n̄ poterit. s; i ualle hu
 militans subsistat. S; q̄s t̄nsilī ui
 as sine aq̄. uidelicet ille q̄ se i tur
 binē uentilat. & q̄ fruct̄ sine
 refectioe diuidit. Et q̄m tabna
 culū meū ibi erit. S; tabnaculū meū
 ibi ē. ubi sp̄s s̄s irrigationē suā fun
 dit. Qd̄ ē hoc. Ego i medio sū. Quom̄.
 Quicūq; digne me app̄hendit. hic
 nec i latitudine nec i pfunditate. nec
 i latitudine cadet. Qd̄ ē hoc. Quia
 ego sū carnis illa q̄m nec flagrans
 supbia deiecit. nec pfundi casus
 dilaniat. nec latitudo malō ēterit.
 Nūq̄d n̄ possū edificare i latitudine
 scabelli solis. Fortes q̄ i uallib; for
 tudinē suā ostendunt me ēterpniūt
 hebetes i sonitu turbinū me abici
 unt sapientes cibū meū renouunt.
 & q̄s q̄s turrī scdm̄ uoluntatē suā
 sibi parat. S; ego istos i paruo &
 pusillo c̄funda sic goliath i puero
 deieci. sic & holofernē i iudith
 supauit. Unde & q̄s q̄s mystica ūba
 huius libri recusauerit arcū meū
 sup eū extendā. & sagittis pha
 rere me. eū t̄nsfigā. & coronā
 c̄de capite ipsi abiciā. atq; eū illis
 simulabo q̄ in oreb; ceciderūt eū c̄ra
 me murmurauerūt. S; q̄cūq; male
 dicta sua cont̄ p̄phetiā istā p̄u

lerit maledictio illa q̄m ysaac p̄u
 lit sup eū ueniat. & benedictione ce
 lestis rosis repleat. q̄ eā amplexus
 fuerit. & q̄ eā in corde suo tenuerit.
 ac q̄ eā in uias planas p̄duxerit. Et
 q̄ eā gustauerit & in memoriā suā
 posuerit. fiat mons myrrē & thu
 ris & omniū aromati. & dilatio
 multarū benedictionū de bene
 dictione i benedictionē ascendēs
 sic abrahā. atq; noua nupta spon
 sa agni sibi illū colūā in c̄spectu
 dī copulet. S; q̄s hec ūba digni dī
 temere absconderit. & ea p̄rabie
 suā minuerit. aut in alienū locū
 alienū humani sensus causa ab dux
 erit. & ita deriserit. ille rep̄bat̄ sit.
 Et digni dī ēteret illū. Laud̄ laud̄
 q̄ d̄m beata uiscera in oib; his mi
 racul̄s que d̄s c̄struit in molli
 forma speciei excelsi. q̄m ipse p̄
 uidit in p̄ma apparitione coste
 uiri illi que d̄s creauit. Qui autē
 acutas aures int̄ioris intellectus
 habet. hic in ardente amore spe
 culi mei aduerba hec anhelet. &
 ea in c̄scientia animi sui conscri
 bat. aōj.

in
 umbra ma
 n̄ d̄m illā p̄aget.

Cod. Salem. 10,16

Un. Bibl. Heidelberg

